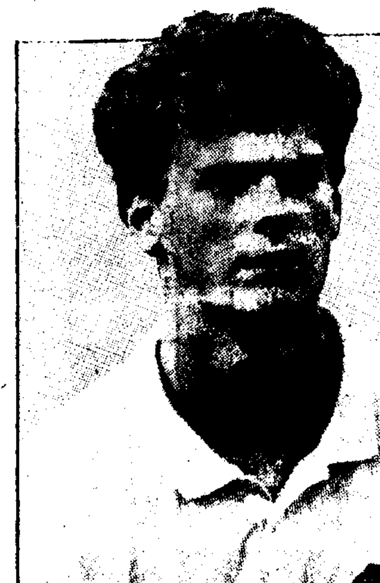
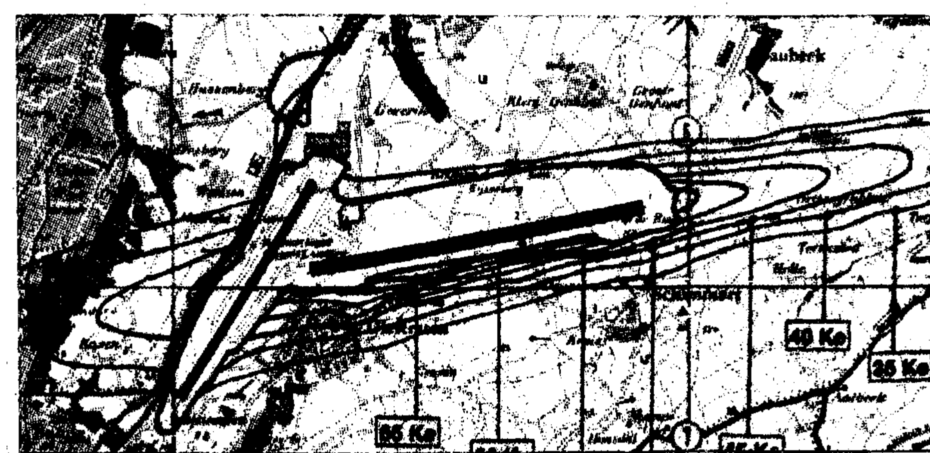
Limburgs Dagblad

zaterdag 5 november 1994 — 76e jaargang nr. 261.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

●Sjeng Schalken

Stofkam nogmaals door organisatie chemieconcern gehaald

DSM-staven schrappen 570 banen

Van onze redactie economie

HEERLEN - De stafdiensten en service-afdelingen van DSM Limburg zetten opnieuw het mes in eigen vet. Enkele jaren na de start van de grote afslankingsronde Concern 2000 blijken staven en services op een aantal plaatsen in de onderneming nog te zwaar. Er kunnen in theorie nog eens maximaal 570 arbeidsplaatsen verdwijnen. Dat is gisteren door een woordvoerder van DSM bevestigd.

Verschillende staf- en serviceafdelingen van DSM hebben al flinke reorganisaties achter de rug. Veel taken zijn de afgelopen jaren opgeheven, gedecentraliseerd of uitbesteed. Dat leidde tot besparingen van 25 tot 30 procent op kosten en mensen. Nu er opnieuw de stofkam door die afdelingen wordt gehaald, lijkt het haalbaar nog eens dertig procent efficiënter te gaan werken.

In acht weken durende projecten krijgt iedere staf- en service-afdeling de gelegenheid zelf ideeën te opperen waardoor de waarde van de diensten omhooggaat en de kosten omlaag. De inschatting is dat er zo in totaal 570 volledige arbeidsplaatsen kunnen worden geschrapt. Het is nog niet bekend of dat aantal in praktijk gehaald wordt en of dat gepaard gaat met ontslagen. Bij de harsendivisie van DSM heeft eenzelfde stofkam-aanpak er al toe geleid dat 155 medewerkers boventallig worden.

De afslanking staat volledig los van het schrappen van de divisiestructuur die DSM gisteren eveneens aankondigde.

Zie verder pagina 13
● DSM zet mes in topstructuur

Slowaakse regering besluit af te treden

BRATISLAVA - De regering van Slowakije is gisterochtend vroeg afgetreden. Het kabinet van premier Jozef Moravcik bezweek onder de massieve druk van de oppositie, die eerder meer het aftreden van twee ministers had geëist.

Met het vertrek van de regering-Moravcik lijkt een machtsovername door oppositieleider Vladimir Meciar een stapje dichterbij gekomen. De nationalist won met zijn Beweging voor een Democratisch Slowakije (HZDS) in oktober de vervroegde parlementsverkiezingen. Hij verloor acht maanden geleden de macht als premier door een motie van wantrouwen.

Massaal scholierenprotest

● *Ongeveer 1500 scholieren hebben gistermiddag een half uur lang een van de drukste kruispunten van Heerlen geblokkeerd. Pas nadat de politie aankondigde de ME te zullen inzetten, werd de kruising vrijgegeven. De blokkade vormde het sluitstuk van een betoging door het centrum van de stad. Daarmee protesteerden de Heerlense scholieren tegen de plannen van kabinet om opnieuw te bezuinigen op onderwijs.* Foto: CHRISTA HALBESMA

ZIE VERDER PAGINA 13

Dienstplicht al per april 1996 afgeschaft

DEN HAAG/KERKRADE - De dienstplicht wordt bijna twee jaar eerder afgeschaft dan oorspronkelijk de bedoeling was. Vanaf 30 april 1996 wordt niemand meer opgeroepen, zodat per januari 1997 het leger geheel uit beroepsmilitairen bestaat. Eerder bestond het plan uit een opheffing van de opkomstplicht in 1998.

De beslissing van het kabinet kan gevolgen hebben voor de werknemers van de directie Dienstplichtzaken in Kerkrade. Zoals bekend zullen 120 van de 180 arbeidsplaatsen verdwijnen. De overige 60 worden overgenomen door de verzekeringsmaatschappij Univé, dat de ziekteverzekeringen voor defensie op zich neemt. De kans is nu groot dat de banenredactie vervroegd wordt ingezet.

De verenigingen van dienstplichtige militairen hebben overigens teleurgesteld gereageerd dat de dienstplicht niet nog eerder wordt afgeschaft. Zij hoopten namelijk op medio 1995.

Zie verder pagina 3
● Defensie schrapt komende jaren 4000 banen extra

Asielzoekers met tbc zoekgeraakt

DEN HAAG - Steeds meer asielzoekers die met tuberculose (tbc) zijn besmet raken zoek en verdwijnen in de illegaliteit. Deze mensen vormen een gevaar voor hun omgeving. Dit schrijft de Vereniging tot Bestrijding der Tuberculose (KNCV) in een brief aan het ministerie van Volksgezondheid. Volgens de KNCV is vorig jaar bij 145 asielzoekers tbc geconstateerd. De helft van hen bleek een besmettelijke vorm van deze aandoening te hebben. De KNCV is het zicht op een aantal met tbc besmette asielzoekers kwijtgeraakt, doordat zij uit asielzoekerscentra zijn vertrokken met onbekende bestemming. Deze mensen hebben hun pillenkuur van negen maanden niet afgemaakt en kunnen daardoor anderen besmetten, zo waarschuwt het KNCV.

het weer

max.16º C

min.9º C

MINDER WARM

Vanuit het westen nadert een frontale zone met veel bewolking en perioden met regen; deze frontale zone gaat morgenmiddag het weer bij ons bepalen. Vandaag nog warm met een middagtemperatuur van ongeveer 18 graden en behoorlijk wat zon bij een matige zuidoostelijke wind. Morgen echter neemt de bewolking toe, zijn er in de ochtend nog zonnige perioden, maar in de middag wordt het zwaar bewolkt en valt er later in de middag en avond af en toe wat regen. De middagtemperatuur wordt met 14 graden ook beduidend lager dan vandaag. De wind is dan zwak tot matig uit zuidelijke richtingen. In de nachten koelt het af tot 9 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Euro Disney diep in het rood

Discriminatie op politiescholen

DEN HAAG - Op de politiescholen zijn harde maatregelen nodig tegen discriminatie. Racisme en intimidatie komen op de opleidings- en scholingsinstituten 'nog steeds en vaak' voor. Dit concludeert de directie van het Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie (LSOP) naar aanleiding van een intern rapport. Uit het onderzoek komt naar voren dat in vrijwel alle geledingen van de LSOP discriminatie van allochtonen voorkomt. Gesteld wordt dat een aantal medewerkers allochtonen openlijk discrimineert.

De onderzoekers doen een reeks van aanbevelingen, circa honderd, tegen racisme en discriminatie op de LSOP-opleidingen. Zo moet er een vertrouwenspersoon voor alle studenten komen. In de organisatie moeten meer vrouwen en allochtonen worden opgenomen, vooral in het management. Hierdoor worden de politieopleidingen pluralistischer. Ook moeten er meer allochtone studenten worden geworven die langer in Nederland verblijven. Zij spreken over het algemeen beter Nederlands dan allochtonen die in hun moederland zijn geboren. Die laatste groep mislukte vaak bij de politie, hetgeen de negatieve stereotypen over allochtonen versterkte.

Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG
8 710404 400017
Bel gratis voor 'n abonnement! 06-022 99 11

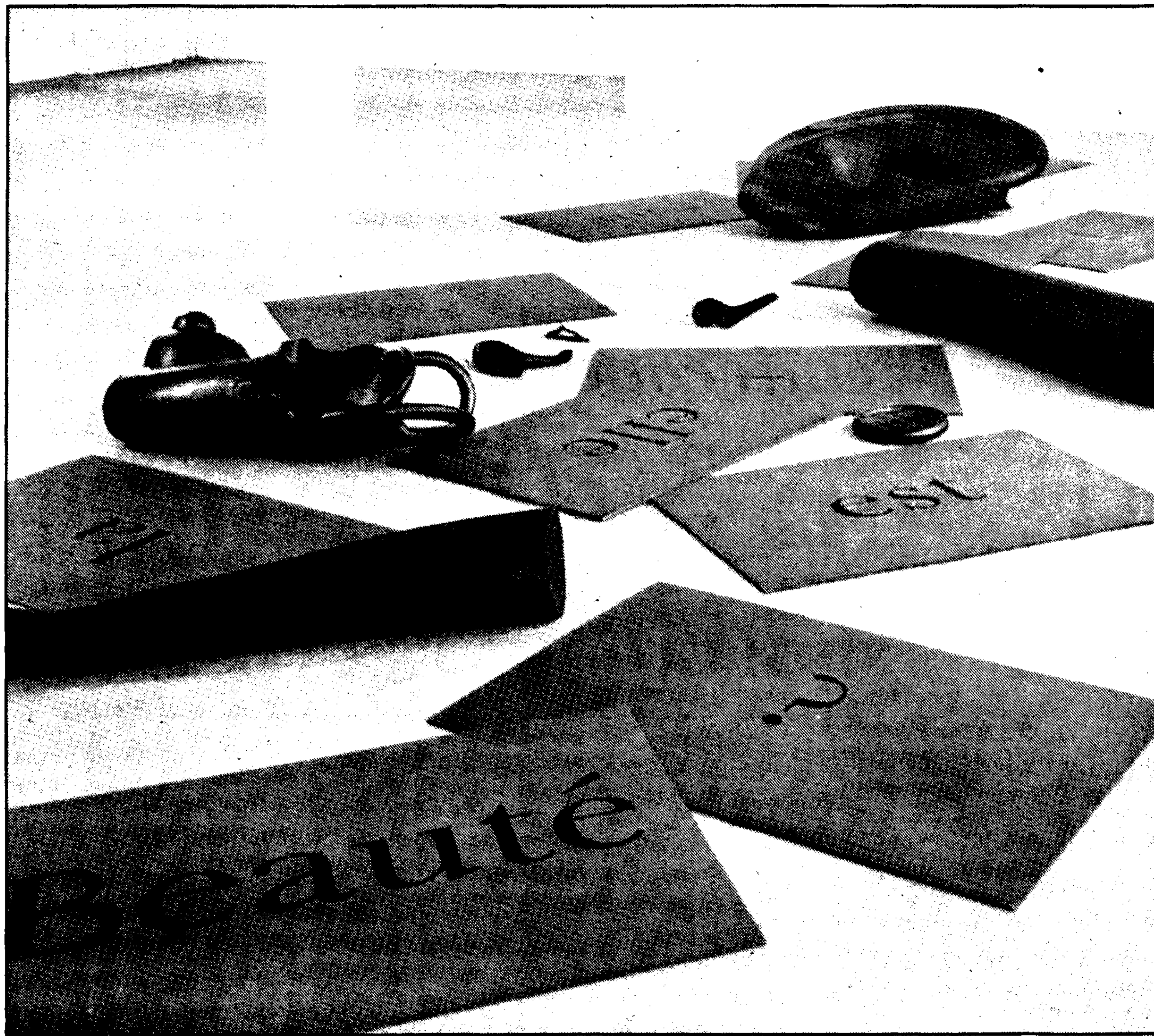
k

Vandevelde en Meulendijks bij Ardi Poels in Maastricht

Kunst dubbelexpositie straalt ascese uit

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – De galerie 'In situ' – wat je als 'Ter plekke' zou kunnen vertalen – begon haar bestaan in Maastricht niet in een concentratie van kunsthandels en kunstinstituten, maar in een traditionele villawijk. In een huis met een hek, een voortuintje en een hardstenen trap. Zij verhuisde driekwart jaar geleden naar een straat die een zo weinig deftigheid suggererende naam had als 'Lage Barakken'. Er is geen voortuintje en er zijn geen trapjes. Het huis is van een sobere bouw – een soort pakhuis, niets uitbundigs op de gevel, geen inkijk, geen uithangbord, alleen de naam in weinig opvallende letters en zwart: 'Ardi Poels Galerie'. De groene straatdeur geeft toegang tot een passage en een achterplaats. Vanaf de achterplaats kan men beginnen aan de beklimming van drie trappen die vier etages verbinden. Ze klinken hol, zoals gewoonlijk in een pakhuis, met uitzondering van de vierde, waarop de galeriehoudster zetelt temidden van haar administratieve toestanden in een wat huiselijker ambiance. Zij kan zich geruisloos verplaatsen over dikke vloerbedekking.

● Werk van Ludwig Vandevelde bij Ardi Poels.

De galerie die kennelijk de nabijheid van het nieuwe Bonnefantenmuseum heeft opgezocht, besloot haar eerste half jaar met een zomertentoonstelling die de poëtische titel had van 'l'Heure Bleue' en gewijd was aan het werk van acht vaste relaties, waarvan de alfabetische opsomming begint met Ger van Elk en eindigt met Jean-Pierre Zoetbrood.

Met presentaties van twee van die relaties begint Ardi Poels aan haar nieuwe seizoen: Ingeborg Meulendijks uit Maastricht en Ludwig Vandevelde uit Antwerpen. Alweer een dubbeltentoonstelling, zij het dat ieder beschikt over een eigen verdieping; Vandevelde de tweede, Meulendijks de derde.

De soberheid van het buitenaanzicht kenmerkt ook het interieur. Bij nader inzien blijkt de soberheid ook een aspect van de ideologische achtergrond van het galerie-beleid: de normen bij de selectie worden er mede door bepaald. Men zou kunnen zeggen dat zowel het werk van Vandevelde als dat van Meulendijks een zekere ascese uitstraalt, die in de wat kloosterlijke ambiance van de galerie op haar plaats lijkt.

Bij Vandevelde schuilt ze in de poverheid van de materialen, in de lijst van titels opgegeven als hout, tekst, heidekruid, hout en nog eens hout, waarbij men zich hier en daar gewoon een dikke tak moet voorstellen.

Maar niet alleen in de materialen, ook in de concepten van deze toch in wezen conceptuele kunstenaar schuilt ascese. Het hele oeuvre, dat overigens jong is: Vandevelde is van 1957, is van grote consistentie. Het draait allemaal om een bezinning op het wezen van schoonheid, nu traditionele normen daarvoor niet meer gelden: 'Dites-moi, c'est ou, la beauté' is een van de titels. Hij duidt op twijfel – zeker nu hij prijkt op houten plaatjes, aangebracht op een bijzonder mooi been. Behalve op de kunstzinnige merites van het menselijk lichaam, waarop voor Vandeveldes onderzoek sectie wordt verricht als ging het om het opsporen van crimineel bewijsmateriaal, is de aandacht ook gericht op die van de plantaardige natuur. Naast het al genoemde heidekruid spelen bosgeuren en sentimenten daarbij een rol. En poëtische teksten, altijd in het Frans. Exemplarisch voor zijn fascinatie door de geheimen van het menselijk lichaam is een artefact dat de vorm heeft van een lever – nemen wij aan – en de merkwaardige titel heeft: 'Zwarte lever. Glanzend warm bed'. En voorts de fragmentatie van een vele malen vergroot menselijk oor, zowel het uitwendige als het inwendige. Tussen de losse onderdelen was andermaal de vraag te lezen: 'Ou est-elle, la beauté'.

De ascese is bijna van religieuze aard in de creaties van Meulendijks, die tot stand kwamen in een zo van de wereld afgezonderd atelier dat het een karakter kreeg van 'Geheime kamer'. In dat vertrek moet een meditatieve sfeer in stand zijn gehouden, gebaseerd op christelijke en in het bijzonder oosterse filosofieën en devotionalia. Het grootste werk in de thans aan de openbaarheid prijsgegeven kamer was een ontwerptekening, een constructietekening zelfs, van een hoge achthoekige koepel of kapel, waarvan de wanden van binnen beschilderd zijn of beplakt met de vage afbeeldingen van menselijke gestalten, herinnerend aan de levensgrote keramische figuren die ooit aan Chinese heersers als grafgift werden meegegeven.

Zulk soort figuren, kleinschalig in kaarsvet nagebootst, treft men ook aan op het blad van een soort toilettafel, waarop men tevens foto's vindt van affectieve waarde, meest afbeeldingen van vrouwenhoofden met lang afhangend haar. Het vrouwenhaar heeft – in deze vorm van eveneens conceptuele kunst – de gebruikelijke raadselachtigheid, en wellicht meerduidigheid van betekenis. Het komt vaak voor in de vorm van wonderbaarlijke penselen, waarvan het heet dat zij 'door zwaarte naar de aarde zijn gericht'. Summiere tekeningen waarop men wijsgeren en idolen naar hun eigen afbeelding ziet staren, krijgen een houten omlijsting in de vorm van een reliekhouder: hun fragiliteit vraagt om beschutting. Het pi'ece de résistance hier is een uit vele lagen beuken- en berkenhout gemodelleerd tafelblad op een bekwaam getimmerd onderstel, met een onder een deksel verborgen ovaal gat in het midden, waardoor, naar ons werd verzekerd, de kunstenares ooit haar hoofd stak om zich van haar prachtige in een krans gespreide haren te laten ontdoen – mogelijk bij wijze van ceremonie. Ook hier soberheid alom, hout, potlood op papier, perforaties, houten lijsten, fotocopieën en mensenhaar. Zowaar ook parels, maar wellicht geen echte.

Een ernstige tentoonstelling die oefening biedt in subtiele waarneming, prikkelt tot zelf-onderzoek en maant tot meditatie. Ingeborg Meulendijks komt uit Helmond en kreeg haar opleiding aan de beide academies van Maastricht.

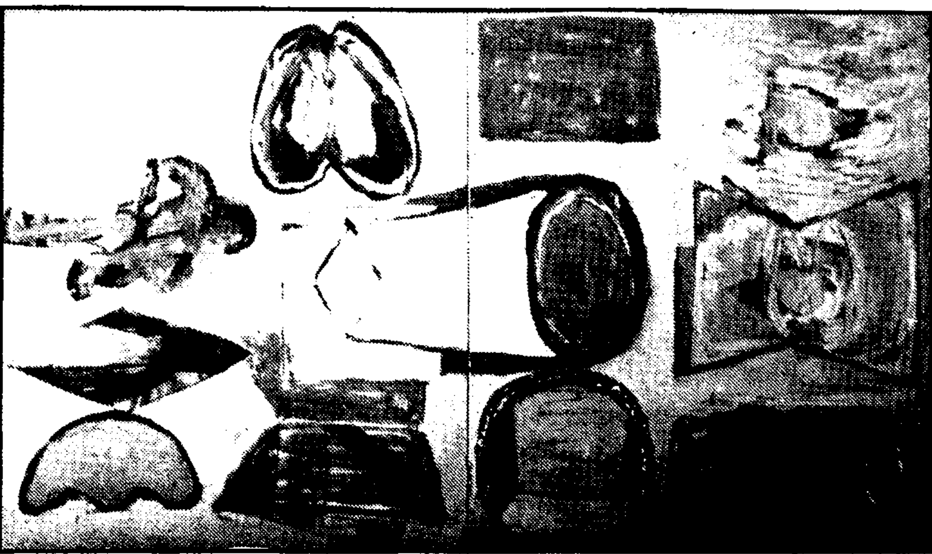
Ardi Poels Galerie. Tot 19 november.

exposities

Miriam Duda in Hanenhof

GELEEN – De Gulpense kunstenares Miriam Duda exposeert tot en met 20 november in de Geleense Galerie Hanenhof.

Duda maakt schilderijen, acryl op linnen, meestal in groot formaat, die ontstaan door een proces van afwisselend gevoelsmatig werken en ordening scheppen. Het zijn boeiende vormen en situaties, bijvoorbeeld rond tegenover hoekig, binnen tegenover buiten en verschillen in dieptewerking. Door het gebruik van een collage-achtige techiek ontstaat een nieuwe ruimtelijkheid waarin landschappen en ruimtes een grote rol vervullen.

● Miriam Duda, zonder titel.

Haar kleurgebruik is soms uitbundig dan weer ingetogen. Op deze expositie toont Miriam Duda recent werk waarin vormtaal, kleurgebruik en compositie een harmonisch en evenwichtig geheel vormen.

Galerie Hanenhof, Groenstraat 44, open donderdag en vrijdag tussen 18 en 20 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

Partituren met zuur bewerkt

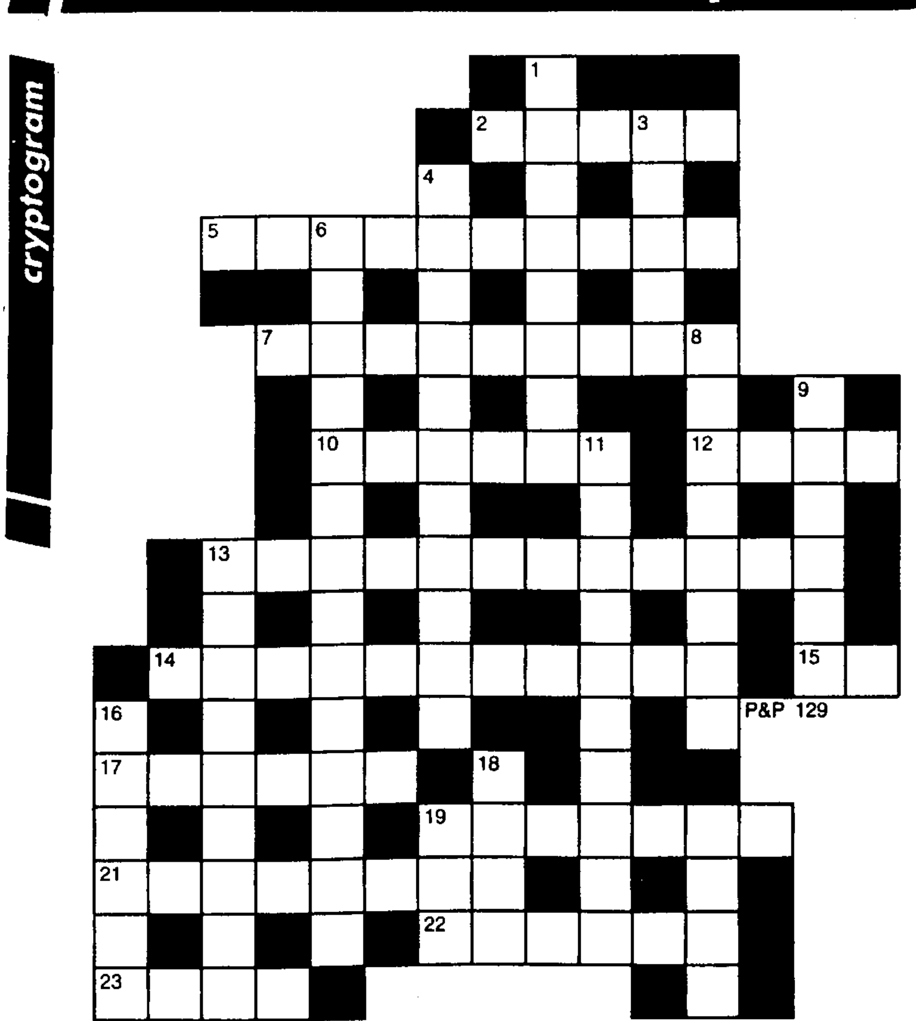
BRUSSEL – De Vlaamse musicus Paul van Nevel, die in 1988 originele partituren uit de muziekbibliotheek van Bologna ontvreemdde, heeft geprobeerd 'op een amateuristische wijze' alle stempels en andere verwijzigingen van de bibliotheek uit de muziekboeken te verwijderen. Hij deed dat onder meer met Tipp-Ex, scheermesjes, een bijtend zuur of tape. Daardoor is een aantal boeken bijna onherstelbaar beschadigd. Dat zegt de Vlaamse musicoloog Marc Vanscheewijck in het Belgische dagblad De Morgen.

Deze zomer kwam Van Nevel met de spectaculaire diefstal in het nieuws. De soms enkele honderden jaren oude partituren, die hij in Bologna uit het Civico Museo Bibliografico Musicale stal, deed Van Nevel in Vlaanderen van de hand, onder meer aan het Gents conservatorium. Hij verklaarde daarbij dat hij de partituren bij een onbekende verkoper op de kop had getikt.

Van Nevel is al bij verstek voor de diefstal veroordeeld, maar zijn zaak loopt nog in hoger beroep. De affaire was bijzonder pijnlijk voor Vlaanderen, omdat Van Nevel ook nog eens de eretitel van Vlaams cultureel ambassadeur droeg. Die titel is hem inmiddels ontnomen. Volgens Vanscheewijck, die in Bologna de muziekboeken kon bekijken, is een boek met originele partituren van Banchieri uit 1605 het ergste beschadigd. De musiciloog zegt ook dat hij Van Nevels verhaal, dat hij niet wist dat de partituren uit Bologna afkomstig waren, onderuit zal halen. „In bepaalde boeken zijn de stempels van Bologna nog duidelijk te zien," aldus Vanscheewijck in De Morgen. De muziekbibliotheek in Bologna probeert intussen de schade aan de boeken te herstellen.

puzzel

cryptogram

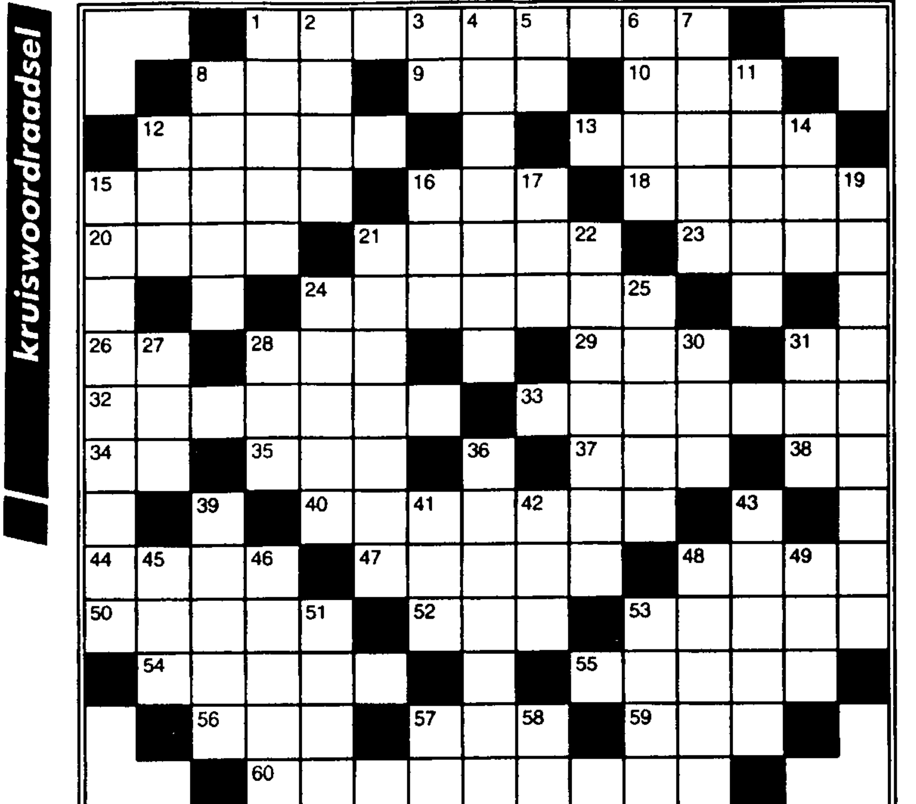

P&P 129

HORIZONTAAL: **2** Stof voor een schaal (5); **5** Veiling op het strand (10); **7** Geen zware tijd (9); **10** Wees niet bezorgd, 't was pauze (6); **12** Geld slaan uit een plant (4); **13** Test om de schuinte te bepalen? (12); **14** Hij bepaalt het aantal wetten? (11); **15** Ik hoor een letter daar (2); **17** Omwille van de goede zeden, drink ik thee (6); **19** De zoveelste voedster om op neer te kijken (7); **21** Woonschip? (8); **22** Roeren verzenden (6); **23** Met soda wordt 't rijtuig gereinigd (4).

VERTIKAAL: **1** Met schilletjes zit je gebakken (8); **3** Gaat Pa met Mia naar bed? (5); **4** Postkantoor? (11); **6** Strijd om de achtersteven ter oefening (14); **8** Rijp? (8); **9** Een beetje een luchtje (6); **11** Soort onderwijzer (10); **13** Opgewonden baas(je) (9); **16** Bundel voor onderwijs op een eiland(6); **18** Hij raakt niet door de nevel (4); **19** Zonder 't van 18 is niet goed (3); **20** Huisdier in de pot (4).

kruiswoordraadsel

P&P A1115

HORIZONTAAL: **1** groente; **8** vogel; **9** mop; **10** kledingstuk; **12** lansier; **13** rails; **15** monster; **16** insekt; **18** gevat; **20** reus; **21** kweken; **23** rustteken; **24** opvatting; **26** landbouwwerktuig; **28** watering; **29** ivoor; **31** vogelprodukt; **32** jaargetijde; **33** bedroeven; **34** namelijk; **35** haast; **37** pl. in Ov.; **38** zangnoot; **40** erg dik; **44** verbond; **47** helling; **48** gebruik; **50** passen; **52** amfibie; **53** boordsel; **54** zoogdier; **55** myth. koning; **56** groente; **57** pl. in Geld.; **59** bundeltje; **60** ademnood.

VERTIKAAL: **1** onbebouwd; **2** poel; **3** getij; **4** kledingstuk; **5** kosten koper; **6** bijb. fig.; **7** gids; **8** carnavalsgroet; **11** graan; **12** grafvaas; **14** opstootje; **15** tijdperk; **16** boerenbezit; **17** grondsoort; **19** inleggen; **21** vaatwerk; **22** onbep. vnw.; **24** soms; **25** groot hert; **27** bitter vocht; **28** vod; **30** voor; **31** voordat; **36** pl. in Amerika; **39** kerkgebruiken; **41** drinkgerei; **42** bejaard; **43** gevaarte; **45** namaak; **46** pl. in België; **48** obsessie; **49** pruik; **51** akelig; **53** betaalwijze; **57** aarzeling; **58** selderij.

oplossing gisteren

OPLOSSING A1015

HORIZONTAAL: **1** grondig; **6** vampier; **12** paar; **14** dood; **15** ZO; **17** a.k.; **18** bon; **20** l.l.; **21** mi; **22** ever; **24** horen; **26** Suez; **28** les; **29** aar; **30** tod; **32** rei; **33** sr; **34** kras; **35** edik; **37** s.g.; **38** haast; **39** lepel; **41** hoed; **42** voor; **43** merel; **47** kloek; **50** PH; **52** Rome; **53** roer; **54** St.; **55** sas; **57** sol; **58** ler; **59** sta; **60** raar; **62** eiber; **64** voer; **65** el; **66** o.k.; **68** eel; **69** Aa; **70** li; **71** No
73 stal; **75** stumper; **76** reekalf.

VERTIKAAL: **1** gezelschapsreis; **2**
3 naar; **4** dak; **5** ir; **7** Ad; **8** mol; **9** po
10 id.; **11** reizigerstarief; **13** por;
over; **18** borst; **19** netel; **21** mees;
es; **24** haas; **25** node; **27** Ur; **29** a
31 dip; **34** kader; **36** kever; **38** he
40 lok; **44** ros; **45** emoe; **46** lelie;
kriel; **48** loer; **49** oer; **51** haal; **54** st
56 sa; **59** SO; **61** room; **63** bes;
vaak; **67** kop; **69** Ate; **71** nu; **72** re;
Se; **74** la.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

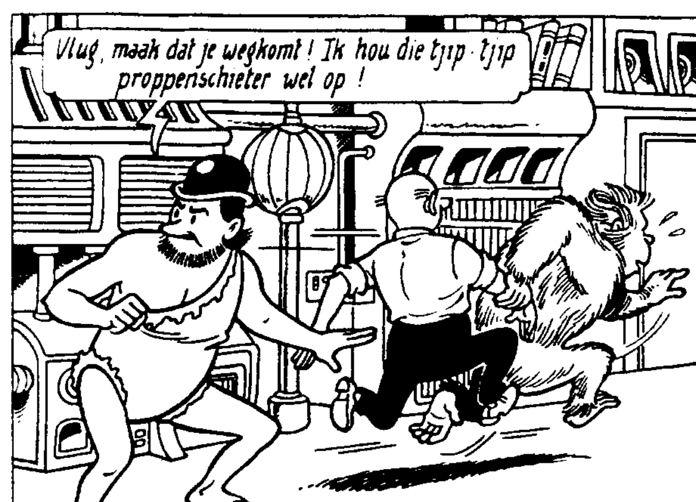
per maand	f 29,00
per kwartaal	f 86,90

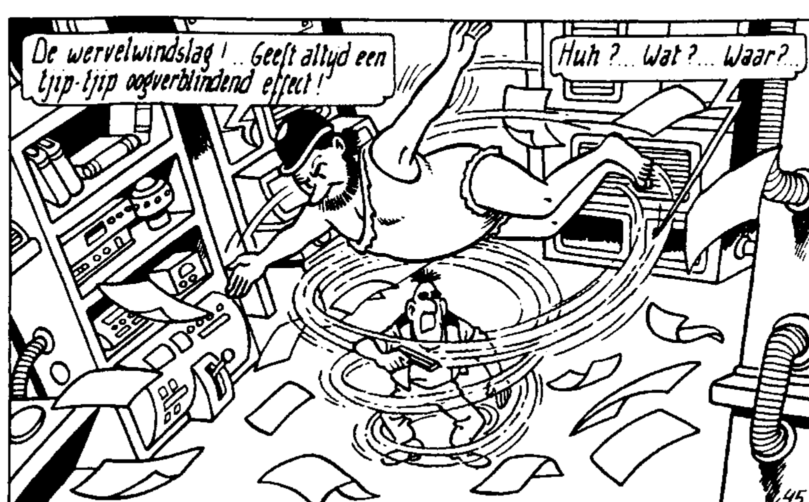
Per acceptgiro:

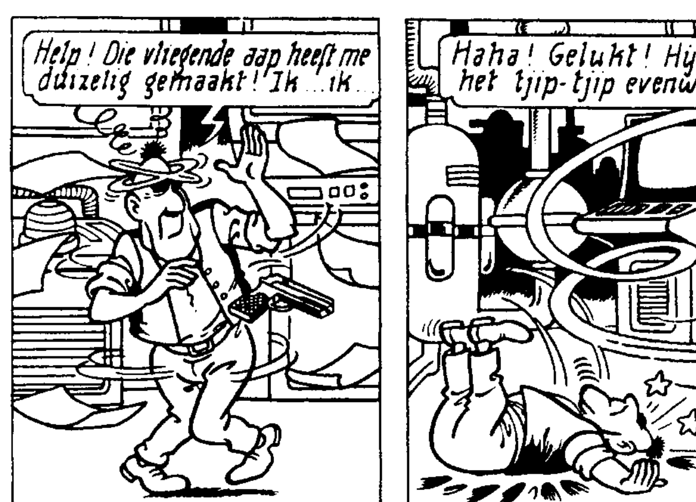
per maand	f 30,50
per kwartaal	f 88,40
Losse nummers	f 1,75
	Bfr. 32

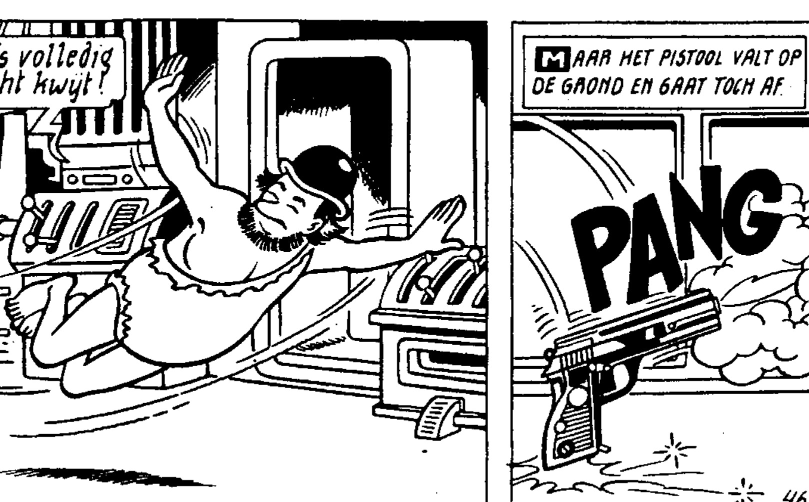
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de averechtse aap

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

recept

Prei in tomatensaus

Als de preien veel zand bevatten dan is het verstandiger om ze eerst over de volle lengte met een scherp mes in te snijden, zodat u de hele stengel onder de stromende kraan uit kunt wassen.

1 kg prei, 3-4 eetlepels olijfolie, 1 eetlepel citroensap, water, 1 klein uitje, 2 tenen knoflook, 3,5 dl gezeefde tomaten, 1/2 stengel bleekselderij, 2 blaadjes laurier, verse of gedroogde tijm.

Maak de prei schoon en snijd de stengels in schuine stukken van ongeveer 5 cm. Was de preistukken zorgvuldig en laat ze goed uitlekken. Verhit de olijfolie en fruit hierin de stukken prei rondom aan, maar laat ze niet kleuren. Voeg citroensap en een scheut water toe en laat de stukken prei hierin stoven (10-12 minuten). Keer de stukken zo nu en dan. Pel voor de saus de beide teentjes knoflook. Was de stengels selderij en snijd de halve stengel doormidden. Schenk de gezeefde tomaten in een pan, voeg de hele teentjes knoflook toe, de stukken selderij, de laurierblaadjes en de tijm. Breng dit aan de kook, draai de warmtebron laag en laat de saus ongeveer 15-20 minuten zachtjes pruttelen. Laat de prei uitlekken in een vergiet. Verwijder tenen knoflook, selderij en kruiderijen uit de tomatensaus en laat de uitgelekte stukken prei nog even in de saus doorwarmen.

Potvis van 15 meter spoelt aan voor kust Terschelling

Van onze correspondent

LEIDEN, TERSCHELLING – „Een prachtexemplaar. Dik vijftien meter lang, gaaf en zo te zien behoorlijk vers. Een aanwinst." Voor conservator C. Smeenk van het Nationaal Natuurhistorisch Museum in Leiden, gespecialiseerd in onder meer pot- en bruinvissen, is het aanspoelen van een potvis een mooi cadeau. „Dat gebeurt maar zelden, en zo'n groot exemplaar is helemaal uniek."

De potvis die op een zandplaat tussen Terschelling en Ameland ligt, weegt naar schatting van Smeenk 20.000 tot 30.000 kilo. Het is een mannetje en afgaande op de lengte al behoorlijk oud. Nog onduidelijk is waaraan het dier is overleden. De onderzoekers van het museum hebben inmiddels bloedmonsters genomen en de universiteit van Groningen heeft een oog verwijderd om daaraan onderzoek te doen.

Potvissen horen volgens de deskundige thuis in de Atlantische Oceaan. Daar zwemmen ze op grote diepte, zich voedend met inktvis. Smeenk vermoedt dat dit mannetje tijdens de trek naar het zuiden 'fout' gezwommen is. „In de ondiepe wateren van de Zuidelijke Noordzee was voor hem te weinig voedsel te vinden. Bovendien is zijn oriëntatievermogen verstoord door de zandplaten."

Het Nationaal Natuur Historisch Museum heeft al tientallen skeletten in de kelders hangen. Toch wil conservator R. Dekker dolgraag de potvis die nu is aangespoeld, hebben. In 1990 spoelde ook een vis aan, maar dit exemplaar is iets langer. Daar komt bij dat skeletten van pot- en walvissen in de loop van de tijd vervuilen. Dekker: „Er blijft decennia achtereen het vet uit het skelet druipen. Dat vet trekt vuil aan. Een nieuw en dus schoon skelet is altijd welkom."

● *De aangespoelde potvis die zijn graf in de waddenzee vond.* Foto: ANP

Militaire bonden reageren woedend en teleurgesteld

Defensie schrapt komende jaren 4000 banen extra

'EN HAAG – Defensie gaat e komende jaren 4000 banen xtra schrappen om zo een geeelte van de voorgenomen ezuinigingen door te voeren. e militaire bonden reageeren 'furieus en teleurgesteld'. let kabinet laat Voorhoeve's 'ens 250 miljoen minder te orten weer aan bod komen ijdens de herijkingsdiscussie ver het internationale beleid. laarbij zijn behalve Defensie ok Buitenlandse Zaken en ntwikkelingssamenwerking etrokken.

e minister van Defensie Voorhoee kreeg gisteren geen concrete toeeggingen over mogelijke kwijtchelding. „Wij hebben vandaag esloten wat wel kan, en nog niet esloten wat niet kan," zo lichtte remier Kok toe. linister Pronk gaat ervan uit dat et verminderen van de bezuinigingen op defensie geen consequenties oor ontwikkelingssamenwerking al hebben. „De zorgen van de één noet je niet stapelen op de schouders van een ander," verklaarde 'ronk. Hij voegde eraan toe uit het abinetsberaad begrepen te hebben lat dat ook niet de bedoeling was.

Personeel

'oorhoeve probeert de komende jaen een aanzienlijk deel van de beuinigingen te realiseren. Hij kondigde 'forse ingrepen' aan. Zo vorden binnen het defensie-appaaat tot het jaar 2000 nog eens 4000 unities overtollig, vooral in de entrale Organisatie, bij de Haagse taven en de ondersteunende dienten. Dit aantal komt bovenop de 000 functies die volgens de Prioriteitennota moeten verdwijnen. Het ninisterie stelt met directe ingang en vacaturestop voor burgerperoneel in om gedwongen ontslagen oveel mogelijk te voorkomen.

Met hulp van andere departementen hoopt Defensie dat overtollig personeel werk kan vinden bij justitie en politie. Voorhoeve en Kok gaven echter aan dat op dit moment an niet meer dan 3000 personen en herplaatsingsgarantie kunnen krijgen. Dit houdt in dat voor duizend mensen ontslag dreigt. De Prioriteitennota ging al uit van 1500 gedwongen ontslagen.

Van de grote partijen is coalitiepartner VVD het meest te spreken over hetgeen 'zijn' minister heeft weten te bereiken. Volgens de liberalen blijft met de afgekondigde maatregelen de gevechtskracht van de krijgsmacht intact. PvdA, D66 en CDA wijzen erop dat de werkelijke problemen pas bij de herijking in 1995 aan bod komen.

De bonden reageerden sceptisch op de begrotingsplannen van minister Voorhoeve. De Acom noemt het 'onaanvaardbaar' dat nog niet duidelijk is hoeveel gedwongen ontslagen er zullen vallen. Acom-voorzitter W. Gooijers sloot acties niet uit. De CFO zei te vrezen dat vooral de burgers bij Defensie de rekening gaan betalen'. Bij de centrale diensten, waar veel banen verdwijnen, zullen militairen de resterende functies overnemen, voorspelde de bond.

● *Minister Voorhoeve gaf gistermiddag op zijn departement een toelichting op de voorgenomen bezuinigingen bij Defensie. De complete militaire top was daarbij aanwezig, v.l.n.r; lt. gen. H. Manderfeld, lt. gen. H. Couzy, adm. N. Buis, lt. gen. M. Schouten en lt. gen. R. Wilmink.* Foto: ANP

Defensietop en Russische maffia profiteren beide van corruptie

Ordinaire machtsstrijd in Kremlin

Van onze correspondent

MOSKOU – Een vice-premier die wil aftreden en groeiende onrust in de defensietop. Daarmee ging gisteren de komst gepaard van een nieuwe en meteen omstreden minister van Financiën in de Russische regering

Vice-premier Sjochin, een veteraan die sinds 1991 in alle Russische regeringen zetelde, verklaarde gisteren dat hij uit protest tegen de benoeming van de 50-jarige Vladimir Panskov uit het kabinet-Tsjernomyrdin zou stappen. Panskov heeft vorig jaar vijf maanden in de gevangenis gezeten omdat hij smeergelden zou hebben aangenomen.

Ondanks alle inspanningen, slaagt de Russische president Boris Jeltsin er maar niet in om de onrust binnen zijn gelederen te bedaren. Onder de oppervlakte van de dagelijkse politieke strijd, woedt een andere oorlog. Een waarbij machthebbers en maffia met vuile methoden vechten om iets uit de ruif mee te pikken.

Zo moest de defensietop zich gisteren weer hardnekkig verdedigen tegen beschuldigingen van corruptie vanuit de media. Zo sprak het luchtmachtcommando heftig tegen dat militaire vliegtuigen zijn gebruikt om gestolen auto's en andere consumentenartikelen vanuit Rusland naar Armenië over te vliegen.

De krant Moskovski Komsolets kwam gisteren met nieuwe 'onthullingen' over corruptie bij het voormalige commando van Boerlakov. Deze voormalige bevelhebber van Ruslands troepen in Duitsland zou persoonlijk 200 miljoen Mark opgestreken hebben aan vuile zaakjes. Boerlakov werd na de onthulling (tijdelijk) geschorst als onderminister van Defensie.

Maar een andere krant schreef dat Boerlakovs ontslag te danken was aan een cassettebandje dat Jeltsin afgelopen weekeinde te horen kreeg. Het gaat om opnamen uit het verkiezingsjaar 1991, deels gemaakt tijdens sauna-sessies met vrienden. Boerlakov zou Jeltsin hebben beschreven als een dronken barbaar, die 'tijdens een bezoek aan Amerika gewoon onder de vleugel van zijn vliegtuig staat te pissen'. Boerlakov steunde Jeltsins voornaamste concurrent voor het Russische presidentschap, ex-Sovjet-premier Ryzjkov.

Volgens dit 'Nieuwe Dagblad' is het zeker dat Boerlakovs uitschakeling zal worden gevolgd door Gratsjovs aftreden. Omdat Gratsjov niet uit eigen beweging opstapt, wordt hij 'geholpen', weet het blad. Die hulp zou bestaan uit foto's van Gratsjov en de sexy popzangeres Masja Raspoetina in compromitterende posities. Het gaat

Parlementslid Joeri Boldyrev, vorig jaar door Jeltsin aan de kant geschoven als presidentieel corruptiebestrijder, zei gisteren in kwaliteitskrant Izvestia dat alles is toe te schrijven aan Jeltsins strijd om bijna ongecontroleerde macht.

„Die zou nodig zijn om de hervormingen tegen de conservatieven te beschermen, maar het draait uit in heerschappij van de maffia. „Ik voorspel dat de ratten spoedig het zinkende schip zullen verlaten. Je ziet dat nu al in de omgeving van Gratsjov en geleidelijk zal het eenzaam worden rond Jeltsin", aldus Boldyrev.

Parijse burgemeester nu presidentskandidaat

Jacques Chirac speelt graag quitte of dubbel

Van onze correspondent

PARIJS – Drie maal is scheepsrecht, denkt Jacques Chirac vermoedelijk. De 61-jarige burgemeester van Parijs die zowel in 1981 als in 1988 vergeefs een gooi deed naar het hoogste ambt van Frankrijk, heeft zich gisteren aangediend als eerste serieuze kandidaat voor de presidentsverkiezingen van volgend voorjaar. Chirac, leider van de neo-Gaullistische RPR is, liet gisteroched via een interview in het dagblad La Voix du Nord weten dat hij opnieuw in is voor het presidentschap.

Echt verrassend is dat niet. De ambities van Chirac zijn voor niemand in Frankrijk een geheim. Wel verrassend is de timing. Door zijn kandidatuur al zes maanden vóór de verkiezingen bekend te maken, kiest Chirac voor een lange, vermoeiende campagne met het risico dat de Franse kiezers al lang voor ze naar de stembus gaan op hem uitgekeken zijn.

Maar veel keus heeft Chirac niet. De man die begin vorig jaar na de enorme verkiezingsoverwinning van de conservatieve coalitie leek af te stevenen op het presidentschap, staat min of meer met de rug tegen de muur. Ondanks tal van pogingen slaagt hij er maar niet in om uit de schaduw te komen van premier Edouard Balladur, de andere gedoodverfde presidentskandidaat van rechts.

Dat is weinig minder dan een persoonlijk drama voor de burgemeester van Parijs. Hij was het immers die er voor zorgde dat Balladur premier werd. Balladur mocht van zijn 'vriend sinds dertig jaar' op de winkel passen, zodat Chirac zich in alle rust op het presidentschap kon voorbereiden.

Maar Chirac maakte daarbij twee grote misrekeningen. Ten eerste meende hij zeker te weten dat Balladur geen ambities had voor het hoogste ambt. En ten tweede gokte Chirac erop dat de ster van Balladur snel zou verbleken, zodra hij als premier geconfronteerd zou worden met de niet geringe problemen waar Frankrijk mee te kampen heeft. Problemen die immers tot impopulaire maatregelen dwingen.

Tot verbijstering van Chirac heeft Balladur zich echter tot een concurrent voor het Elysée (het presidentieel paleis) van formaat ontwikkeld. Al sinds meer dan een jaar doet Balladur het in alle opiniepeilingen stukken beter dan Chirac. Volgens de diverse bureaus heeft Balladur een goede kans om het van een linkse kandidaat, waarschijnlijk Jacques Delors, te winnen, terwijl Chirac tegen dezelfde Delors ruim het onderspit zou moeten delven.

Door zich nu al met veel bombarie als presidentskandidaat te presenteren, probeert Chirac zijn directe concurrent in het eigen kamp de pas af te snijden en gebruik te maken van het feit dat hij in tegenstelling tot Balladur de handen vrij heeft. De premier heeft de afgelopen maanden tot vervelens toe verklaard dat hij zich voor januari volgend jaar uitsluitend met regeren bezig wenst te houden. Chirac heeft dus twee maanden de tijd om te proberen de premier op een beslissende achterstand te zetten.

Karadzic kondigt 'totale oorlog' aan na verliezen

PALE/SARAJEVO/ZAGREB – Het parlement van de Bosnische Serviërs gaat begin volgende week de totale oorlog, de noodtoestand en de algehele mobilisatie uitroepen. De leiding in Pale reageert daarmee op de successen van de moslims en de Kroaten die de afgelopen dagen veel terrein op de Serviërs veroverden.

De Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic maakte het besluit gisteren op de televisie bekend na een urenlange vergadering met de bevelhebbers van zijn strijdkrachten. Om de ernst van de situatie te onderstrepen, trad Karadzic, die normaal een burgerpak draagt, op in gevechtstenue. De tv duidde hem aan als 'opperbevelhebber van de Bosnische Serviërs'.

Om de 'uiteindelijke overwinning' te bereiken zullen studentenbrigades worden gevormd en komt er een algehele arbeidsplicht in de oorlogseconomie voor iedereen die niet aan het front vecht. Ook zal het parlement worden gevraagd door de uitroeping van de noodtoestand standrechtelijke executies mogelijk te maken en de grenzen van de 'Servische Republiek' in Bosnië te sluiten. Dienstplichtigen die naar het buitenland zijn uitgeweken, zijn 'voor de laatste keer' opgeroepen terug te keren. Anders worden hun goederen in beslag genomen.

Waarnemers zien dit als een reactie van de Bosnische-Servische militaire leiding op de gebeurtenissen aan sommige delen van het front de afgelopen dagen. Daar zijn Servische soldaten in paniek op de vlucht geslagen voor de oprukkende regeringstroepen.

Ondertussen gaat de opmars van de geallieerde moslims en Kroaten in het midden van Bosnië door. Na de verovering van Kupres donderdag rukten Kroatische troepen in westelijke richting op. Vanuit Kupres, dat op een hoogte van bijna 1200 meter ligt, kunnen belangrijke verbindingswegen van de Adriatische kust naar het noorden en naar het centrum van Bosnië worden gedomineerd.

Moslims en Kroaten hebben naar eigen zeggen de afgelopen dagen in heel Bosnië 600 vierkante kilometer terrein en een grote hoeveelheid deels zware wapens op de Serviërs veroverd.

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft donderdagavond met grote meerderheid de Veiligheidsraad opgeroepen het wapenembargo tegen Bosnië-Herzegovina op te heffen. 97 landen stemden voor de resolutie, 61 VN-leden onthielden zich van stemming en geen land stemde tegen.

Resoluties van de Algemene Vergadering zijn niet bindend maar hebben signaalwerking. De VN-Veiligheidsraad zal zich binnen afzienbare tijd buigen over een Amerikaans voorstel het verbod op de levering van wapens aan Bosnië in te trekken. De kans dat dit het haalt is volgens diplomatieke waarnemers echter niet groot wegens de tegenstand van drie permanente leden - Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland - en van de Europese Unie.

Utrecht overweegt gedogen harddrugs

UTRECHT – De Utrechtse politiek denkt serieus aan het inrichten van een gecontroleerde gedoogzone voor handel en gebruik van harddrugs om de bestaande overlast in de wijk Zuilen aan banden te leggen.

De raadsleden van de vier grootste partijen in Utrecht die lid zijn van de wijkcommissie noordwest - D66, GroenLinks, PvdA, CDA en VVD - staan in elk geval achter onderzoek naar de mogelijkheid van een gedoogzone als een deel van de oplossing van de bestaande problemen.

PvdA-raadslid Woldberg, voorzitter van de wijkcommissie die zich als een soort mini-gemeenteraad bezig houdt met lokale problemen in de stad, overweegt het in Utrecht niet te laten bij één gedoogzone.

Blijven de plannen tot slechts één plek beperkt, vreest hij een aanzuigende werking op junks en handelaars tot zelfs ver buiten Utrecht.

punt uit

● Brussel

De wegen naar Brussel zullen maandag waarschijnlijk allemaal verstopt raken. Vrachtwagenchauffeurs uit heel België zijn van plan om zich vanaf zes uur in de ochtend met hun 'camions' naar de hoofdstad te begeven. Ze willen er een petitie aan de regering aanbieden. De chauffeurs zijn woest over een extra belasting op het goederenvervoer.

● Benoeming

Het huidige hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), de 49-jarige mr. A.W.H. Docters van Leeuwen, wordt de nieuwe procureur-generaal van Den Haag. Hij wordt daar de opvolger van de huidige minister van Justitie Sorgdrager. Het kabinet heeft daar gisteren mee ingestemd.

● Euromir

De eerste Russisch-Europese ruimtevaartmissie Euromir is gisteren beëindigd met de terugkeer van de Duitse astronaut Ulf Merbold, en twee Russische collega's. Merbold, in dienst van de Europese ruimtevaartorganisatie ESA, vestigde met zijn verblijf van een maand in de ruimte een nieuw record voor een Europees astronaut. De missie begon op 3 oktober. In de Mir zijn drie Russen achtergebleven.

● Snelheid

Het waarschuwen voor snelheidscontroles heeft effect. Dat meldt het korps landelijke politiediensten na twee controles op de A12 bij Arnhem. Bij een eerste, onaangekondigde controle tussen 5 en 12 oktober ter hoogte van wagwerkzaamheden, bleek eenderde van de voertuigen te snel te rijden.

Nadat in samenwerking met het Aktiecentrum Naleving Snelheidslimieten 'ruime bekendheid' werd gegeven aan de controle, daalde het aantal overtreders drastisch tot 2,91 procent.

Verborgen gebreken regeerakkoord onverwacht groot

D66 schrikt wakker uit de paarse droom

DOOR PETER DE VRIES

DEN HAAG – Oh, wat konden ze, met een glas bier in de hand, genieten van hun visioen. Een 'paarse coalitie', zonder die verfoeide christen-democraten en met hun eigen D66 in de sleutelrol. Tsjonge zeg, zo zou vanuit het Haagse regeringsbastion eens wat moois tot stand komen. Toen de Democraten deze zomer tot het kabinet-Kok toetraden, werd de jongensdroom van Hans van Mierlo werkelijkheid.

Maar nu de inwerkperiode op z'n eind loopt, blijkt de werkelijkheid grilliger. De verborgen gebreken van het regeerakkoord, vooral waar het gaat om de bezuinigingen op defensie en onderwijs, zijn onverwacht groot. En de D66-bewindslieden Nuis en Van Mierlo zijn daarmee als eersten in de knoei geraakt.

De lotgevallen van drs. Aad Nuis, de D66-staatssecretaris op Onderwijs, zijn een schoolvoorbeeld van een politiek 'Eigen schuld, dikke bult'. Deze onderwijs- en cultuurspecialist van de Democraten baarde deze zomer opzien met zijn voorstel de vierjarige universitaire studies tot drie jaar in te korten. Dat kon allemaal best, vond Nuis.

Zijn verdediging van de ingreep, de zoveelste reorganisatie van het hoger onderwijs in vijftien [illegible] ... ervan, die in geen enkel verkiezingsprogramma was aangekondigd, ... Nuis zijn eigen 'maatschappelijk draagvlak'. Gedurende de ... hete zomer ... [illegible]

niet anders is, moeten we dat onder ogen zien." En: „We worden nu geconfronteerd met de realiteit van enkele problemen die in het regeerakkoord zitten." Het klonk allemaal zo doodgemoedereerd, dat niemand zich afvroeg hoe het nu is gesteld met de politieke geloofwaardigheid van de staatssecretaris. Toch is dat niet onbelangrijk voor een partij als D66, die bestuurlijke helderheid zo hoog in het vaandel heeft staan.

Broddelwerk

De vraag stellen is hem beantwoorden: Nuis en D66 hebben tijdens de formatie broddelwerk afgeleverd en het zou de staatssecretaris sieren als hij daar de consequentie uit zou trekken. De bestuurlijke moraal van D66 is ermee gediend wanneer politici die gouden bergen beloven en enkel muizenissen baren, gewoon opstappen. Wanneer niet alleen hoogmoed, maar ook bluf voor de val komt.

Nuis' redding is dat hij zich in het goede gezelschap van zijn partijbaas Hans van Mierlo bevindt. Die tekende deze zomer als onderhandelaar bij de formatie namens zijn partij voor een nieuwe ronde van straffe bezuinigingen op het leger in de orde van grootte van 900 miljoen gulden. De VVD'er Joris Voorhoeve kreeg de ondankbare taak dat bedrag bijeen te sprokkelen.

Ook dat deel van het regeerakkoord blijkt vol verborgen gebreken te zitten: Voorhoeve lijkt nauwelijks te slagen in zijn opdracht. De VVD'er zit daarmee met een fors politiek probleem opgezadeld, maar geen nood, hij kan op D66 rekenen. Van Mierlo blijkt namelijk bij nader inzien ook „in sterke mate te betwijfelen" of de bezuiniging waar hij voor tekende wel uitvoerbaar is.

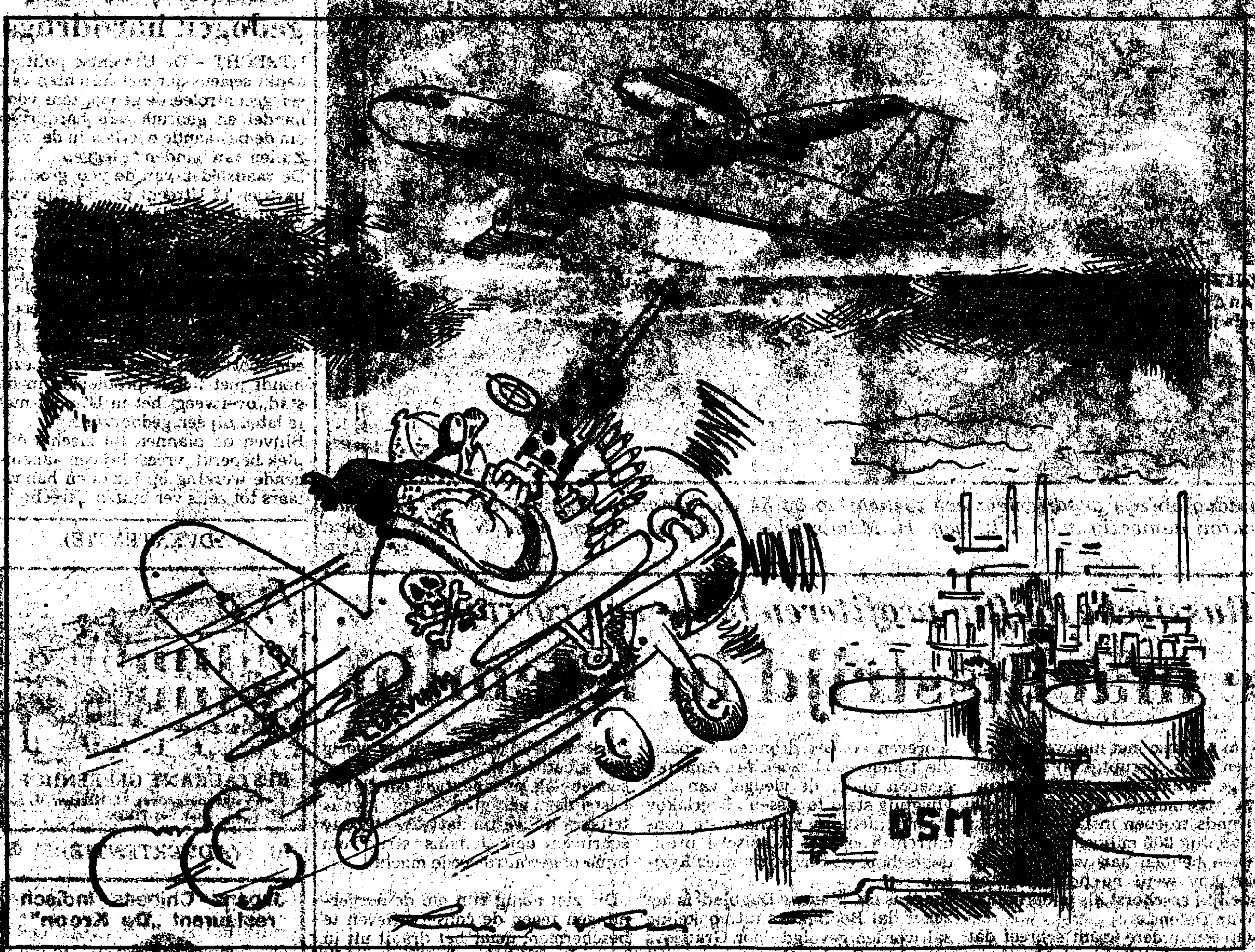
De man die de nieuwe buitenlandse politiek, inclusief het veiligheids- en defensiebeleid, gestalte moet geven, keert nog voor ... en wel met die operatie is begonnen, op zijn schreden terug.

Spagaat

Het ... de ... en het ... van het slot van de paarse formatie ... zijn gemaakt met als enig doel het kabinet-Kok zo snel mogelijk in het zadel te helpen. De onderhandelaars moeten nu de hindernissen waar ze deze zomer zo soepeltjes langs gleden, alsnog slechten. D66 zou daarbij als bruggenbouwer kunnen fungeren tussen de paarse polen van PvdA en VVD. Maar die rol speelt de partij niet, want 'over bruggen wordt heengelopen', zoals Van Mierlo al sinds jaar en dag intern pleegt te zeggen.

Dat zegt iets over de gemoedstoestand van D66. Terwijl een nieuwe generatie Democraten, met mensen als minister Sorgdrager (Justitie) en Wijers (Economische Zaken) voortvarend te werk gaat, zoeken oudgedienden als Van Mierlo en Nuis op de tast hun weg. Jarenlang hebben ze, met hun fraaie betogen, doorspekt met intellectuele twijfels, 'oppositie voor het centrumlinkse kabinet' Lubbers-Kok gevoerd. Die spagaat heeft D66 bij de ... verkiezingen geen windeieren gelegd. Nu het op bestuurlijke compromissen en daden aankomt, blijkt het echter moeilijk om stevig rechtop te staan.

Vliegverbod boven DSM

Eerst huurverhoging(?) voor burgers, dan smeergeld voor werkgevers

[illegible]evelingstoeslag is een rekenprobleem

[illegible]

lezers schrijven

● Banenplan

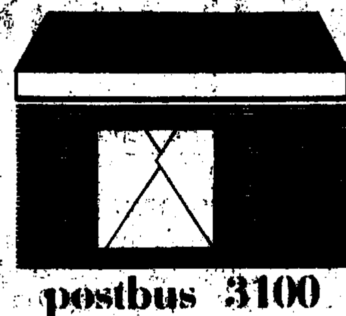
Uw commentaar van 20 oktober jl. in het Limburgs Dagblad op het VNO/NCW 600.000 banenplan verdient enig weerwoord, al was het alleen al om de indruk weg te nemen dat er een VNO/NCW-banenplan zou bestaan. Een misverstand, zoals er vele misverstanden voorkomen in de discussies over hoe het beste de mensen, die nu noodgedwongen aan de kant staan, weer aan de slag kunnen komen.

Veel werk hebben we eenvoudigweg uit de markt geprijsd. Dat komt onder andere door het grote verschil tussen de loonkosten voor de werkgever en het nettoloon van de werknemer (de zogenaamde wig). Waar wel werk is zien we dat het verschil tussen netto-loon en netto-uitkering te gering is geworden. Ons stelsel van sociale zekerheid spoort te weinig aan tot het accepteren van nieuw werk. Het werkt meer als bezemwagen die de achterblijvers definitief uit de wedstrijd haalt, dan als servicestation van waaruit men met nieuwe kracht en vaardigheden zich weer op de arbeidsmarkt meldt. Daarnaast heeft menig werkgever te kampen met tal van regels en administratieve verplichtingen die het ondernemen soms meer tot een last dan een lust maken; naar schatting komen alle administratieve verplichtingen neer op een totale kostenpost van circa 13 miljard gulden. Wat de werkgeversorganisaties willen is een remedie die vooral leidt tot meer vraag naar arbeid in de marktsector bij de bedrijven. Loonkostenmatiging blijft daarvoor een onontbeerlijk recept waarvan de kracht versterkt wordt door een overheid die zorgt voor minder belastingen en sociale premies. [illegible] ... dienstverlening van langdurige werklozen kunnen betalen. Voor de werklozen zijn het tegen geld inwisselbare bonnen. Het vouchersysteem is er op gericht weer een markt van vraag en aanbod tot stand te brengen voor het soort werk, dat zichzelf uit de markt geprijsd heeft.

ROERMOND [illegible]
Werkgevers Vereniging LWV
(Door redactie ingekort)

● Schillebeeckx

In het Limburgs Dagblad van 21 oktober las ik dat de theoloog Schillebeeckx tevreden is over ... van de paus, dat ... [illegible]

● Uitzetting

Uit uw artikel op dinsdag 25 oktober blijkt weer eens hoe krom en scheef de ministeries in Nederland werken. Vooral de uitzetting van de heer Aboikonie die op zo'n asociale manier geschiedde. Zijn eigen advocaat werd op een onbeschofte manier afgebekt door zogenaamde hoge ambtenaren van Justitie. In Nederland is men tegen de doodstraf, zegt men. Eerst gebruikt Justitie deze man voor inlichtingen en dan stuurt men hem als oud vuil zijn dood tegemoet.

Waar bleven de protesten van de ministeries en onze koningin, die wel gestuurd werden naar Singapore, toen daar een drugshandelaar ter dood werd veroordeeld? Hier in ons sociale Nederland mag kennelijk wel iemand de dood insturen.

HEERLEN J. Jagt
(Door redactie ingekort)

● Mega Limburg

Laat me niet lachen! Mega Limburg maakt veel reclame om tot energiebesparing te komen, onder meer door middel van de nieuwe spaardouchekopactie. Een prima idee! Wat schetst mijn verbazing, dat ik een afwijzing krijg voor mijn toestel, dat nota bene eigendom is van Mega (wat een farce!). Conclusie: 'Energiebesparing', maar niet op hun eigen warmwatertoestel!

NUTH Jack Caubo

● Vrede

Met een paar handtekeningen zetten moet het opeens vrede zijn tussen Israël en Jordanië. Niets mocht deze gebeurtenis verstoren. Achter de gepantserde omheining loeren de terreurgroepen om elkaar als vanouds te bestoken. Arafat behoorde niet tot de genodigden. Hoewel Arafat binnenkort zijn Nobelprijs voor de vrede gaat ophalen, ziet de wereld hem niet als de vredesapostel van de toekomst. Daarvoor zijn er te veel onschuldige slachtoffers gevallen.

Net als in 1979 vervult Amerika weer een hoofdrol. Dat land verruilt zijn invloed en zijn dollars om eeuwige roem binnen te halen of doen zij dat alleen maar voor de lieve vrede? De vrede tussen Jordanië en Israël is gebouwd op een (moslim)fundamentalisme van bloed en tranen!

HEERLEN K. van Eijbergen
(Door redactie ingekort)

● Kloof

De kloof tussen de burgers en het bestuur van de grensprovincie Nederlands Limburg dreigt steeds groter te worden. Enkele van de spraakmakende splijtzwammen: – de Maasbrachter AVI-ZON, een klachtenbron, – Symbiose, voorwerp van gebeptenis(?), ... Middenlimburgse grindgaten ... het water ... [illegible]

● Recensie

[illegible]

'Justitie lijkt verantwoordelijkheid op zich te nemen'

Onderzoek omgangsrecht zorgt voor sprankje hoop

DOOR ANKO DE JONG

HAAG – Verbazing, arg- en een sprankje hoop wis- elkaar af in de reacties op onderzoek dat Justitie heeft zegd naar problemen bij omgangsrecht. Al jaren sta- schrijnende gevallen zich waarbij niets terechtkomt de omgangsregeling met na een echtscheiding. en zeer verbaasd dat staats- taris Schmitz zich ineens zo esseert voor deze rest- ," zegt Marjo Smit van het ect Begeleide Omgang (BEO) trecht.

oezegging over het onder- komt als het ware uit de vallen. Stichtingen als ze Vaders en Kind en Om- recht lopen de deur al ja- plat in Den Haag. De ene ie volgt de andere op, ken zijn vol geschreven naal met dezelfde bood- de omgangsregeling deugt Vaders (en ook moeders) hun kinderen niet te zien één van de ouders dwars rechterlijke uitspraak of

Marjo Smit van het project BEO vecht al jaren voor het voortbestaan van deze succesvolle methode van bemiddeling en begeleiding bij omgang. Na vier jaar moet BEO straks stoppen. Het geld is op. „Al die tijd zijn we genegeerd. Justitie zei: 'het is niet onze verantwoordelijkheid, ga maar naar het ministerie van WVS.' En WVS zei: 'dat is een zaak van Justitie, daar branden wij de vingers niet aan.' En de kinderen zijn de dupe." Ze verwijst ook naar goede omgangsprojecten in Groningen en Leeuwarden, die vaak al na twee jaar struikelden over geldgebrek.

Smit put hoop uit het aangekondigde onderzoek. „Misschien betekent dit dat Justitie toch eindelijk haar verantwoordelijkheid op zich neemt." Ondertussen ontmoet ze huilende ouders, die BEO wel zelf zouden willen financieren, als het maar door gaat. Jaarlijks helpen Smit en haar vrijwilligers 80 tot 85 kinderen. Tussenpersonen halen de kinderen op en brengen ze ook weer terug bij de moeder of de vader.

Veel uitzichtlozer is de situatie van 1.400 vaders en hun kinderen, aangesloten bij de stichting Dwaze Vaders. Officieel noemt de stichting het onderzoek „een doorbraak", maar voorzitter Tjerk Bakker is niet enthousiast. „Een doorbraak noem ik als vader en kind elkaar weer zien. Ze trekken een jaar voor dit onderzoek uit. Ik moet vaders nu zeggen 'ze zijn wakker geworden daar in Den Haag, maar het duurt nog wel een jaar of anderhalf voor je contact hebt met je kind."

De stichting Kind en Omgangsrecht ziet in het onderzoek niet meer dan een kleine tegemoetkoming. Jaren tevergeefs aandacht vragen hebben voorzitter J. van Eersel voorzichtig gemaakt. „In ben bang dat het voor ons en voor elk kind verloren tijd is." Toch werkt de stichting graag mee. „Het is beter vliegen te vangen met stroop dan de kat tegen de haren in strijken." Zijn verwachtingen zijn niet hoog. „Hoge verwachtingen, die hebben we niet meer."

Onverklaarbaar

Kamerlid Boris Dittrich van D66 – sinds mei in de kamer – is zelf verbaasd dat de Tweede Kamer nu pas over deze problemen spreekt, terwijl die toch jaren bekend zijn. „Dat zoiets moet afhangen van de agenda (de kwestie werd aangesneden bij de behandeling van het wetsvoorstel over familierecht, red), daar heb ik ook geen verklaring voor." Hij drong er in het debat op aan de oplossingen in kaart te brengen, niet de problemen. „Die zijn op een achternamiddag wel op een rij te zetten."

Marjo Smit van BEO heeft de stille hoop dat haar project misschien toch kan doorgaan, tenminste zolang het onderzoek duurt. „Ik hoop ontzettend dat deze kinderen nu eindelijk als probleemgroep worden erkend." Soms zeggen mensen tegen haar: „Hou er nou toch mee op. Dit is niet trendgevoelig, ga door met zwerfkinderen, dan vind je overal gehoor."

Ondoordacht

commentaar

Het PvdA-plan om afgewezen asielzoekers simpelweg op straat te zetten, doet buitengewoon ondoordacht aan. Het gaat hier om duizenden mensen, die op deze manier gemakkelijk in de illegaliteit kunnen verdwijnen. Daar zitten ze zonder middelen van bestaan en worden dan gedwongen via allerlei obscure activiteiten in hun onderhoud te voorzien. Kleine of grote criminaliteit kan daar gemakkelijk onderdeel van uit gaan maken. In het gunstigste geval zijn deze illegalen aangewezen op hulp van een veertigtal, vaak door de overheid gesubsidieerde, organisaties. In Limburg trekken het Missionair Centrum te Heerlen en enkele kloosters zich hun lot aan.

Er zit echter ook nog een medisch aspect aan deze zaak. Juist gisteren maakte de TBC-vereniging bekend dat steeds meer asielzoekers, die met tuberculose zijn besmet, zoekraken en in de illegaliteit verdwijnen. Zij vormen een gevaar voor hun omgeving. Wat voor tbc geldt, kan ook voor andere gevaarlijke besmettelijke ziekten van toepassing zijn.

Staatssecretaris Schmitz van Justitie heeft donderdag in de Kamer moeten toegeven niet te weten waar een groot deel van de afgewezen asielzoekers uit de twee nieuwe aanmeldcentra in Zevenaar en Rijsbergen blijft. Nogal beschamend voor deze bewindsvrouwe. Een deel van de afgewezenen wordt volgens Schmitz naar de grens begeleid. Anderen vertrekken vrijwillig. Of die ook werkelijk het land verlaten weet de staatssecretaris evenmin.

Het zou daarom veel beter zijn als Nederland bereid is geld uit te trekken om afgewezen en uitgeprocedeerde asielzoekers naar hun eigen land te laten terugkeren. Het gaat hier vooral om buitenlanders zonder papieren, die niet terug kunnen omdat hun vaderland hen niet accepteert. Die landen moeten financiële bijdragen krijgen voor opvang van repatrianten en voor het creëren van werkgelegenheid.

Andere maatregelen zijn eveneens denkbaar, zoals het koppelen van handelsovereenkomsten met die landen aan verplichte terugname van asielvragers, een straf- en beloningssysteem. Een (ontwikkelings)staat die geen mensen opneemt, ontvangt minder financiële hulp, een natie die dat wel doet, krijgt meer. In ieder geval dient met enige klem te worden voorkomen dat deze mensen de kans krijgen in de illegaliteit onder te duiken.

P.S.

Effect gezichtscompositie meestal onduidelijk

Verkrachter schrok van tekening op beeldbuis

DOOR HANS LEBER

STERDAM – De rechers die hem verhoorden, von- het nogal meevallen, maar verkrachter van een 20-jarige uw uit Kesteren schrok nogal vorige week een composi- tekening van zijn gezicht op televisie verscheen: die leek kend. De man meldde zich dagen later bij de politie. arrestatie kon na de uitzen- van het Avro-programma poring Verzocht' slechts een kwestie van tijd zijn, verklaarde later tegenover de politie.

nnende televisie leverde het op. Vlak voor de uitzending vorige week maandag belde verkrachter met de politie Gelderland-Zuid. Hij zei, at hij de aankondiging van onderwerp op Teletekst had zien, dat hij zichzelf zou aan- en als men afzag van de be- handeling van zijn zaak in het tv-programma. „Ik moet er r boeten en niemand anders," den de kijkers. De officier Justitie besloot niet alleen uitzending te laten doorgaan, ar liet ook de bandopname het telefoongesprek horen. hij zich wil aangeven, had dat ook vóór het programma nen doen," was diens argu- t in de studio.

'Kesterense verkrachtings- k' gaat de geschiedenis in als een doorslaand succes voor de compositietekening. Maar zelf gaf de dader (hij bekende direct) te kennen dat niet alleen de tekening, maar ook andere gedetailleerde gegevens over hem die in de tv-uitzending bekend werden gemaakt tot zijn ontmaskering hadden geleid. Door dat alles kon het gewoonweg niet lang meer duren eer hij door de mand zou vallen.

Emoties

Hoe moeilijk doorgaans het effect van een compositietekening of -foto is te meten, blijkt ook uit het door de politie gepresenteerde 'succespercentage'. Van de recherche-onderzoeken waarbij een dergelijke afbeelding werd gebruikt, zou tussen de 10 en 20 procent (mede) dankzij de compositie zijn opgelost.

In het fragiele spel tussen enerzijds de tekenaar of fotosamensteller en anderzijds de slachtoffers en getuigen komt nogal eens een afbeelding tevoorschijn die afwijkt van de realiteit. Volgens de Gelderse politiewoordvoerder P. Versteegt is het verkrachtingsslachtoffer uit Kesteren mede in staat geweest een goede tekening te laten maken doordat zij zes uur lang met de man in een auto heeft gezeten, waarin hij haar ontvoerde en misbruikte. „De enorme emoties van het slachtoffer vormen bij het samenstellen van een compositietekening of -foto vaak een probleem. Ten tijde van het misdrijf zijn veel slachtoffers als gevolg van die emoties niet in staat het gezicht van de dader of daders goed waar te nemen. Zeker als het allemaal heel snel gaat."

Jan Jeronimus is namens de Centrale Recherche Informatiedienst betrokken bij de samenstelling van het Avro-programma 'Opsporing Verzocht'. Hij acht gedegen wetenschappelijk onderzoek naar het effect en de kwaliteit van de teken- en fotocomposities nuttig. „We weten er eigenlijk te weinig van. Zo is er alleen al de vraag of je een tekening dan wel een foto moet samenstellen. Een tekening heeft gelaatstrekken, zo'n compositiefoto niet. Die is veel meer voor interpretatie vatbaar."

Wel stelt Jeronimus dat de techniek van de samengestelde foto's in enkele jaren tijd danig is verbeterd. „We werken bij de CRI nu met het CD-Fit portable-systeem, waarmee we met een computer allerlei gezichten kunnen samenstellen. Vroeger hadden we koffertjes met foto-repen van verschillende delen van het gezicht. Daarbij was het onder meer een probleem om de haardracht een beetje in het modebeeld te houden. Ook de kapsels van niet-Nederlanders vormden nog wel eens een probleem."

Nu nog rukken CRI-mensen uit met CD-Fit onder de arm om overal in het land assistentie te verlenen. In de toekomst zullen alle 25 politieregio's over een eigen systeem beschikken. Toch kiezen ze bijvoorbeeld in Gelderland-Zuid standaard voor een tekenaar. Woordvoerder Versteegt: „Omdat we vinden dat een tekening meer tot uitdrukking brengt. Je kunt de wallen onder de ogen wat meer aanzetten, dat soort dingen. Een compositiefoto is harder, statischer."

● *Compositietekeningen die regelmatig door de politie worden gepubliceerd, wijken vaak af. In dit geval leek de tekening zo goed, dat de dader zichzelf aangaf.* **Foto: GPD**

Onbekendheid belangrijke oorzaak achteruitgang

Steeds meer inheemse zoogdieren bedreigd

Van onze redactie binnenland

LELYSTAD – Van de 69 soorten inheemse zoogdieren worden 26 soorten in meer of mindere mate bedreigd in het voortbestaan. Dat blijkt uit de zogeheten Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland, opgesteld door de Vereniging van Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ). In de meeste gevallen gaat het om relatief onbekende soorten.

De lijst is gisteren in Lelystad gepresenteerd door het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Hoewel op tal van plaatsen in het land beheersplannen worden uitgevoerd, gaat het allesbehalve goed met het Nederlandse zoogdierenbestand.

De lijst bevat in totaal dertig soorten dieren. De VZZ rangschikt ze in vier categorieën, variërend van ernstig bedreigd tot gevoelig. Vier van de 30 soorten zijn recent uitgestorven (otter, tuimelaar en twee vleermuissoorten).

De meeste dieren die op de rode lijst voorkomen zijn kleine, onopvallende soorten die 's nachts actief zijn, zoals diverse soorten vleermuizen en muizen. Maar ook aaibare soorten zoals de das, damhert, ree, bruinvis, zeehond, edelhert, bever, boommarter en het wild zwijn komen voor op de lijst.

Voor negen van de genoemde soorten draagt Nederland een internationale verantwoordelijkheid. Het betreft hier ondersoorten die alleen in Nederland of omstreken voorkomen (hamster, noordse woelmuis en bruinvis) of soorten die internationaal worden bedreigd (vleermuizen en hazelmuis).

Volgens de VZZ is de relatieve onbekendheid van veel zoogdieren een belangrijke reden voor de achteruitgang. Door hun schuwe levenswijze zijn mensen zich niet bewust van hun aanwezigheid en houden ze geen rekening met de dieren. Het renoveren van huizen ontneemt vleermuizen hun kraamplaats. Het aanleggen van wegen beperkt het leefgebied van dassen en egels. Het beschoeien van oevers ontneemt woelratten en zeldzame muizen hun hol. Het omhakken van bomen kost vleermuizen, eekhoorns en boommarters hun huis. Onbewust zijn we bezig de zoogdierfauna in Nederland te decimeren, aldus de VZZ.

Het samenstellen van rode lijsten wint in kringen van natuurbeschermers aan populariteit. Het wordt gezien als een middel om de ernst van de situatie onder de aandacht te brengen van een breed publiek. Zo hanteert de Vogelbescherming sinds 1986 een rode lijst van bedreigde vogelsoorten. Daarop staan 56 vogelsoorten vermeld; circa eenvijfde deel van het totale aantal Nederlandse broedvogels. Verder bestaat er ook een Europese rode lijst.

Snelwegsurveillanten zijn 's nachts nog lang geen boevenvangers

DRIEBERGEN – Vriendelijk zijn ze en zeer beleefd, de nachtelijke surveillanten van het korps landelijke politiediensten. Ze gaan er vanuit dat 98 procent van de nachtelijke weggebruikers niet crimineel is. Als ze een auto tot stoppen hebben gemaand, stappen ze er zonder speciale voorzorgen op af. Verkeersovertreders hebben vooral hun aandacht, het pakken van criminelen lijkt nog ver weg.

Minister Sorgdrager van Justitie lanceerde afgelopen week het idee de nachtelijke patrouilles op snelwegen te intensiveren. Want 's nachts zijn er allerhande criminelen op pad, weet zij. Er is illegaal vervoer van afval, mest of gestolen auto's. De verlaten parkeerplaatsen zijn in toenemende mate broeinesten van drugshandel en prostitutie of ze dienen als verzamelpunt voor illegale werknemers.

In de nacht van maandag op dinsdag scheurt een witte wagen met rode en blauwe strepen met 200 kilometer per uur achter een snelheidsovertreder aan. De agenten Klaas Kos en Jack Koetsveld passeren de auto en met 'stop politie' dwingen zij de bestuurder naar een benzinestation. Kos stapt uit en vraagt vriendelijk naar het rijbewijs. Koetsveld controleert via de meldkamer de gegevens. De papieren blijken in orde, een bon bezegelt de ontmoeting, en de rit gaat verder over de A2 richting Amsterdam. Bij de afslag richting Almere staan twee mannen gevaarlijk dicht langs de rijstroken de band van hun auto te wisselen. Kos en Koetsveld helpen een handje.

„Het hadden in beide gevallen gevaarlijke criminelen kunnen zijn, ja," beaamt Koetsveld. „Toch zijn we ook voorzichtig," aldus Kos. „We houden elkaar in de gaten. Maar het is waar. We benaderen die mensen niet zoals de collega's dat in een stad als Rotterdam doen. Schijnwerper erop, maatje dekt maatje, bestuurder de auto uit, controleren of de achterklep dicht is." Het gros van de mensen is niet crimineel, weten Kos en Koetsveld. Hun benadering vinden zij dan ook verantwoord.

Het imago van wat vroeger de AVD (Algemene Verkeersdienst) werd genoemd, beter bekend als de 'witte muizen', is ronduit vriendelijk en behulpzaam. Betrapte snelheidsovertreders voelden zich hooguit verslagen door de flitsende Porsches. „Dat beeld bestaat nog steeds. Ze zien ons niet als boevenvangers," aldus Koetsveld.

Dan moet er veel veranderen. Het korps signaleert en weet uit meldingen dat naar schatting een vijfde van de illegale transporten in de nachtelijke uren de weg op gaat, dat nu en dan de handel levendig is in een schaars verlicht parkeervak, en dat vrachtwagenchauffeurs liever de Rijtijdenwet overtreden dan hun rust te nemen op parkeerplekken die ze als onveilig zien.

Als het korps de taak krijgt die Sorgdrager het graag zou zien uitvoeren, dan moeten aanzienlijk meer koppels de snelwegen van de Randstad en de rest van het land 'dekken'. „Twee auto's in onze driehoek zijn druppels op een gloeiende plaat. Overdag bijvoorbeeld rijden er door het hele land vijfendertig."

Kos: „Nu hebben we meer een soort brandweerfunctie: we krijgen een seintje van de meldkamer en gaan erop af." Wat Sorgdrager wil, is volgens het korps alleen mogelijk met 250 mensen erbij. „Als ze willen dat we echt op jacht gaan, is een andere werkwijze nodig."

Marije (5) ontwerpt telefoonkaart PTT

Van onze correspondent

EMMER-COMPASCUUM – Wat een telefoonkaart precies is, wist ze tot voor kort niet. Evenmin was de nu 5-jarige Marije Berendsen uit Emmer-Compascuum vertrouwd met telefooncellen. Dat is nu echter allemaal anders. Het meisje deed mee aan een tekenwedstrijd van PTT Telecom. Ze moest een telefoonkaart ontwerpen in het kader van het Unicef-jaar van het gezin. Uit 3.500 inzenders werden vier winnaars gekozen. De jongste winnaar was Marije.

Van de vier Unicef-telefoonkaarten wordt juist die van de jonge Emmercompascuumse hoogstwaarschijnlijk een felbegeerd object. De drie andere kaarten – met een waarde van 25, 10 en 5 gulden – liggen overal te koop. De telefoonkaart van Marije – vijf ronde figuren voorstellende een gezin – met een waarde van één gulden is alleen verkrijgbaar in het speciale verzamelaarssetje van vier dat uitsluitend bij postkantoren te koop is voor 45 gulden.

De overige kaarten verschijnen in een oplage van anderhalf miljoen. Van het setje en dus van Marijes telefoonkaart verschijnen slechts 18.000 exemplaren. De algemene verwachting is dat de waarde van het telefoonkaartje van Marije snel vele malen hoger zal liggen dan de telefoonwaarde van een piek. Bij de PTT bestaat die verwachting ook. Daar spreken ze al van de 'Aardappeleters', terwijl anderen inmiddels spreken over 'die zeldzame Berendsen'.

Ook stond Marije oog in oog met Unicef-ambassadeur Paul van Vliet en drongen media-vertegenwoordigers om een plaatje te schieten van de jonge ontwerpster. En passant belde Marije nog even met Gerda Havertong van Sesamstraat om te laten zien dat ze echt met haar eigen kaart kon bellen.

Naast een dagje Efteling ontving Marije ook een Unicef-spel dat gebaseerd is op de vier winnende tekeningen en de overige eervolle vermeldingen. Daarvan zijn ook slechts zes exemplaren gemaakt.

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739284 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden, voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

INSTITUUT DE PAUW IN LISSE VERZORGT:
Cursus spreken zonder stotteren
Alles geprobeerd? Niets heeft geholpen? Iedereen kan zich nú van het stotteren bevrijden d.m.v. 12-daagse intensieve cursus, geleid door ex-stotteraar i.s.m. arts.
Info: ☎ 02521-12326 of
Postbus 360, 2160 AJ Lisse.
Belgerust; wij nemen alle tijd voor U.

Gezocht GETUIGEN van aanrijding in Burg. Lemmensstr. te Geleen t.o. frituur "Nico" d.d. 6-8-'94. Gelieve te bellen 046-749645.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Uitgebreide luxe BRUIDS-REPORTAGE incl. room-kleurige Rolls Roys Silver-shadow II ƒ 1.495,-. Fotostudio Bindels. ☎ 045-313775.

Vanavond 20.30 u

Nederland 1

Een complete financiële DIENSTVERLENING incl. verzorging van gehele administratie (o.a. salarisadm., jaarverslag en belastingaangifte). ☎ 04457-3667.

JONGEMAN 29 jaar zoekt werk, verkopersport, opmaakmedewerker krant, koerier, i.b.v. rijbew., buit. g. prob. Br.o.nr. B-06161, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Representatieve enthousiaste DAME, 30 jr. Ervaring met verkoop drogisterij en diploma. Wil graag aan de slag als verkoopster, parttime in drogisterij, mode of schoenenbranche, omg. Hrl. Br.o.nr. B-06156, L.D., P. bus 2610, 6401 DC Hrl.

WERKSTER biedt zich aan voor enkele uren, ook strijkwerk. Tel. 045-354556.

Diversen personeel

A Happy Mind is a joy for ever!

Spreekt dit u aan en zoekt u een baan die erbij past? Dan is dit uw kans!
Wij zijn een jong en snelgroeiend bedrijf op het gebied van de Financiële Dienstverlening met voldoende doorgroeimogelijkheden. In verband met grote expansie vragen wij landelijk:

Salespromotors

Na een gedegen interne opleiding gaat u, op door ons verstrekt adressenmateriaal aan het werk. U adviseert potentiële cliënten in uw regio op het gebied van de financiële dienstverlening met als doel de verkoop van onze producten.
Inkomensindicatie: ƒ 50.000,- tot ƒ 100.000,- of hoger!

Deze functie is ook part-time (12 of 20 uur) in te vullen. Inkomensindicatie: ƒ 20.000,- tot ƒ 50.000,- of hoger!

Voor bovenstaande functie denken wij aan ambitieuze mensen met een opleiding op HAVO-niveau, die het leggen van contacten op alle niveaus in de vingers hebben. Herkent u uzelf hierin en bent u tussen 25-40 jaar, representatief en i.b.v. een auto, telefoon en de nodige durf en lef? Dan nodigen wij u uit schriftelijk te solliciteren vóór 11 november a.s. Uw brief met C.V. kunt u richten aan:

Happy Service Verzekeringen NV
Postbus 233, 3990 GA Houten.

Tekenaars v/m
Leidingenregistratie
voor zowel analoog als digitaal tekenwerk. Alle disciplines
Werkvoorbereiders v/m
Gas, Water, Elektra, CAI
moet zelfstandig kunnen projecteren, [illegible] van netberekeningen, calculaties etc.
Werkvoorbereiders v/m
Telecommunicatie
met kennis van KARWEI (gecert.)
Ervaring en [illegible] zijn tot detachering is een pré.
Controlec T & L B.V.
[illegible], 6438 [illegible] Hoensbroek.
[illegible] C.M. Dijkstra.

VERKOOP(STERS) gevraagd voor de verkoop van [illegible] 232138.

Mode [illegible] CABOUCHON. Het is uw eigen [illegible] 045-426061.

Limburgs Dagblad
zoekt voor SIMPELVELD een
Controleur
voor werkzaamheden in de ochtend tussen 6.00 en 7.00 uur, i.b.v. auto en telefoon. Woonachtig in Simpelveld.
Inl. Limburgs dagblad L. Consten
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Telef. 045-739330.

AHA studio 2 zoekt
een meewerkend voorman
met ruime ervaring als interieurbouwer welke beschikt over leidinggevende capaciteiten

Geboden wordt een full-time baan met prettige werkomstandigheden en een goede salariëring
Schriftelijke reakties kunt u sturen aan:
AHA Studio 2
t.a.v. Dhr. R. Mentzen
Het Rondeel 4
6219 PG Maastricht
Zonder ervaring is het onnodig te reageren.

Peuterspeelzaal de Paddestoel in Brunssum zkt. met spoed een vrijwilliger als PENNINGMEESTER m/v. Br.o.nr. B-06157, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoekt u full- of part-time werk waar u uw tijd zelf kunt indelen tegen zeer goede VERDIENSTEN?! Telefoon: 04750-30311.

Gezocht leuke OPA en Oma uit goed milieu die met mij, meisje van 4 jr. gezellige dingen wil ondernemen. Br.o. nr. B-06160, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Spoed!!! Nette vriendelijke VERKOOPSTER gevraagd voor zaak in Kerkrade, 5 uur per week. Voorkeur gaat uit naar iemand die ervaring heeft in bedieningszaak. Schrijf een kort briefje met foto. Tev. nette hulp in de huishouding gevr. voor 4 uur. Br.o.nr. B-06163, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. part-time VERKOOPSTER voor slagerij omgev. Geleen. Inl. 046-334317.

Word RIJINSTRUCTEUR (M/V). Een fijn beroep met vrijheid, afwisseling, uitdaging. Veel vraag naar autorij-instructeurs en motorrij-instructeurs, bromfietsinstructeurs en rijinstructeurs voor vrachtauto- autobus- of aanhangwagenrijbewijs. Met het begeerde erkende Kaderschooldiploma mag u (zelfs zonder middenstandsdiploma) vrij een rijschool beginnen. Na vijf maanden kunt u al eigen baas zijn (fulltime of parttime) of een leuke vaste baan hebben. Binnenkort starten overal in het land de nieuwe opleidingen. Meer weten? Bel dan voor 21.00 uur voor gratis fraaie studiegids De Kaderschool: 04998-99425 of 043-259550.

Gevraagd runder- en VARKENSUITBEENDER + kanters voor directe indiensttreding. Telef. 04990-72846.

Ervaren OPPAS gevraagd in omgeving Brunssum voor 3 kinderen (4, 10 en 12 jr.), plm. 3 middagen per week. Reacties: Br.o.nr. B-06167, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Horeca personeel

Horecacentrum vraagt:
Keukenmedewerker m/v
voor enkele uren in weekend. Na een inwerkperiode wordt toekomstperspectief geboden. Enige ervaring gewenst. Inlichtingen 046-379297 na 12.00 uur.

Hotel Café Restaurant Wilhelmina
vraagt voor het restaurant
een ervaren serveerster
voor plm. 25 uur. Akerstraat 166, 6466 HP, Kerkrade. Telef. 045-413823.

Cafetaria Oud Welten te Heerlen zkt. 2 MEDEWERKERS voor het cafetaria die ook in het weekend willen werken. Tel. 045-716910.

Gevr. MEDEWERKSTERS (18 jr.), vast dienstverband, voor maaltijden in te pakken. Tel. 045-457845.

De Peppermill vraagt PORTIER. Liefst met ervaring. Tevens jongens gevr. voor diverse werkzaamheden. Persoonlijk aanmelden na telef. afspr. 045-415794.

Cafetaria Avie zoekt ervaren FRITUREHULP. Tel. 045-323171.

Uitzendbureaus

Uitzendbureau Start
heeft werk voor:
Produktiemedewerkers
Voor diverse bedrijven in de omgeving van Heerlen zijn wij op zoek naar produktiemedewerkers. Leeftijd 18-35 jr. Vereist zijn een LBO-opleiding, bereidheid om in 2-, 3- of 5-ploegendienst te werken en een goede motivatie. Daarnaast is ook een goede Nederlandse spreekvaardigheid vereist. Eigen vervoer is noodzakelijk.
MTS-ers W of E
Voor een relatie in Heerlen zoeken wij 2 MTS-ers W of E, met enige ervaring in CAD of werkvoorbereiding. Deze vacature biedt uitzicht op een vaste baan.
Verpleegkundige-A
Voor diverse relaties zijn wij op zoek naar A-verpleegkundigen, voor verschillende functies. Bij voorkeur met enige werkervaring. Het betreft zowel full-time als part-time vacatures voor langere tijd
Basis-arts
Met spoed zijn wij op zoek naar gediplomeerd HBO-V verpleegkundigen en basisartsen met ervaring. Werk is voor langere tijd.

Sta je nog niet bij ons ingeschreven, en voldoe je aan de genoemde eisen? Kom dan zo snel mogelijk langs op onze vestiging!
Uitzendbureau Start
Passage 42, 6411 JT Heerlen. 045-711001.

Kelly Uitzendburo in Heerlen is op zoek naar een

Magazijnmedewerker
Voor een grote vishandel zoeken wij een gemotiveerde magazijnmedewerker die stevig mee wil aanpakken. Voor deze functie is een rijbewijs B noodzakelijk en u moet bereid zijn om op afwisselende tijden te werken.
Cafetariahulp
Voor een moderne cafetaria in Heerlen zijn wij op zoek naar een representatieve persoon van 18 tot en met 20 jaar die all-round werkzaamheden wil verrichten in een cafetaria. De werktijden zijn ontzettend gunstig en er heerst een leuke werksfeer.
Diversen
Verder zijn wij altijd op zoek naar gemotiveerde produktiemedewerkers, constructiebankwerkers, draaiers/frezers, loodgieters en montagemedewerkers.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Kelly Uitzendburo Heerlen, De Pasestraat 21. Tel. 045-717131.

Technisch personeel

A. LAMBERTS rolluiken/zonweringen
Lindelaufer Gewande 21, 6367 AZ Voerendaal vraagt
rolluiken/zonweringsmonteur
voor directe indiensttreding (fulltime).
Langdurige ervaring vereist.
Telef. afspr. 045-752416 of 045-750598 of schrift. soll.

Chauffeurs

Gevr. CHAUFFEUR met chauffeursdiploma. Leeftijd tussen 25 en 30 jaar. Voor het laden en lossen van balen meel (25 kg) voor bakkerijen in Nederland en België. Dienstverlening voor 38 uur/week. Uw schriftelijke reacties voor [illegible] a.s. naar De Gloriie Molen N.V., Koolmijn Limburg Maasdam 1, [illegible] Maasmechelen, België, t.a.v. Dir. O. Meers.

Gevr. part-time WEEKEND-CHAUFFEUR voor taxibedrijf. Pers. melden Maastrichterstr. 155, Brunssum.

City Tax Kerkrade BV zoekt nog enkele nette parttime CHAUFFEURS. Soll. na tel. afspr. 045-452323. S.v.p. bellen van ma t/m vrij van 9.00-17.00 uur.

Medisch pers.

FYSIOTHERAPEUT m/v gezocht voor praktijk in Duitsland, plm. 40 uur, 30 min. v.a. grens. Bellen tot 17.00 uur telef. 045-442364, na 17.00 uur 045-719895.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Huish.pers./Oppas

Ik zoek een leuke spontane OPPAS voor mijn 2 kind. (7-12 jr.) lfst. omg. Voerendaal. Tel. 045-753219 na 19 uur.

Gevr. huishoudelijke HULP voor 1x p. week, plm. 4 u. te Heerlerheide. 045-227183.

Nette OPPAS gevr. voor 2 kinderen (8 en 2 jaar), wisselende tijden. Reacties tel. 045-708985, na 19.00 uur en op zondag.

Winkelpers.

VERKOOPSTER voor slagerij, lft. 16-20 jaar, 12-20 uur per week. Je eigen slager Houtvast, Stationstr. 4, Schinnen. Tel. 04493-1304.

Albert Heijn Sittard vraagt MEDEWERKERS m/v voor overdag. Leeft. 16-18 jr. Schrift. soll. Albert Heijn, Walstr. 71, 6131 CV Sittard t.a.v. Mevr. Noordeloos.

Geldzaken

20% RENDEMENT, duur 1 jaar, inleg va. ƒ 2.500,-. Info 04749-3835.

20% RENDEMENT bij deelname in kleinschalige onroerend-goed-projekten in Nederland. Bel voor info of brochure!! ☎ 043-216509. Lokaal Beheer o.g.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

ALS U OP ZOEK BENT

NAAR EEN TOPMERK ALS

interlübke

WAAR ZOEKT U DAN

'T EERST?

HOUSE

PRECIES!

Openingstijden:
Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur.
Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200

COPPEN - ADVERTISING & MARKETING - ROERMOND

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Telef. 045-443961.

KassaKassaKassaKassa. Ook: kassa aan PC of PC i.p.v. kassa. Kassa's klein of groot. Nieuw of occ. Keuze uit 500 stuks v.a. ƒ 250,- excl. BTW/mi. Koop, huur, leasing. Reltex, ALLES voor winkel & kantoor. Daelderweg 25, bedr.terrein Hersel Nuth. Tel. 045-242880. Fax: 045-241690. Open ma.-vr., 8.30-17.30 u. Do. tot 21.00 u.

Canon
A30 cartridges, ƒ 150,- excl. BTW. Kantoormachines, Verstegen. ☎ 04492-2531.

Te koop Philips VIDEO-WRITER Wordprocessor, tekstverwer., beeldscherm en printer in een apparaat, ƒ 500,-. 046-335934.

AMORICA'S te k. grootte 1.50 m. tot 2 m. Telef. 04404-1476.

Te koop partij KERSTBOMEN groot en klein. Telefoon: 04743-1723.

Te koop KERSTBOMEN Picea Abies, lengte tot 2 m., ƒ 3,50 per stuk. Tel. 04766-1564 na 18.00 uur.

Te koop KERSTBOMEN, Omorica, alle maten, tot ruim 3 mtr. ☎ 04765-2747.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Sinterklaas

Te koop Sinterklaas en Zwarte Pieten PAK, i.z.g.st. Inl.: 04492-2260 of 3105.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

LUXEMBURG: te koop/te huur diverse cafés/restaurants/hotels. Inl. Ned. ☎ 04977-84473/Lux. 00-35.2402-332.

Te koop SOFTIJSMACHINE merk electro Freeze, watergekoeld, bwj. '90, 100% gebruiksklaar, vaste pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-228888.

FINANCIERDER gez. (plm. 1,75 ton) voor het inrichten en op starten van Parenclub, nabij Aken. Min. verwachte omzet p.jr. DM 750.000 en meer. Br.o.nr. B-06169, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Boemers, maltezers, YORKS., west. h.w. terr., tekkels, Tib. terr., Shi-Tzu's, poedels, Jack Russels. Walem 11A. Schin op Geul. 04459-1237 / 3097.

Perzische KITTENS, shaded silver en Chinchilla, wit, met stamb. ☎ 04492-5372.

Te k. BERNER-SENNENPUPS met stamb. van HD-vrije ouders. 08866-2483.

BERNER-SENNENPUPS te k. van HD-vrije ouders met stamb., ingeënt, ontw. Tel. 04254-2709.

Te koop prachtige Golden RETRIEVERPUPS. Telef. 04923-62960.

Te k. gevraagd NEW FOUNDLANDER, reu, kleur zwart, plusm. 2 jr. oud. Tel. 043-638453.

Te k. grote GEELKUIFKAKATOE, 16 weken oud;, pracht Rozella's ƒ 40,- p.st.; handtamme parkietjes v.a. ƒ 12,50; Chinchilla's v.a. ƒ 35,-, verschillende kleurmutaties. Dierenspeciaalzaak Joke, Kasteellaan 106, Heerlen. ☎ 045-726176.

Te koop Puppies KEESHONDJES, 2 wkn. oud, pr. ƒ 450,-. Telef. 045-319333.

Te koop MALTEZERPUPS met stamb. voll. ingeënt, van part. Telef.: 04104-74303.

Compl. AQUARIUM weg. verhuizing, ƒ 200,-. Telef. 045-224502.

Te k. nest BOERENFOXEN en Shetland hengst-veulen kl. vos, prijs ƒ 250,-. Telef. 04754-81549.

Te koop gevraagd KAMERKENNEL reu. Telef. 045-319451.

Te koop prachtige DOBERMANN pups, kampioenafst. ingeënt en ontwormd. Telef. 08866-3151.

Te k. nest Mech. herders PUPS, bijz. goede afstam., moeder politiehond 1.483 pnt., politie 2,472 pnt., reserve selectiekamp. Limburg 473 pnt., vader Nero keiharde hond gaat 1995 naar de keuring. W. Janssen, Kap. v. Nuijsstr. 69, Schinveld. Tel. 045-252166.

Te koop jonge Golden RETRIEVERS met stamboom, ingeënt. Tel. 04110-1313.

Te koop gestroomde BOUVIERPUPS met stamb., gefokt op schoonheid en kampioenschap. Mertens, Montfort. Tel. 04744-1677.

Te koop Duitse staande draadhaar PUPS. Telefoon 04990-75942.

Te k. Duitse HERDERPUPS, met stamb. geënt, getatoueerd en ontw. ☎ 045-751157.

Te k. Engelse gladharige FOXTERRIERS, met stamboom, 04742-2209.

Te k. blonde BOUVIERPUPS, ingeënt en ontw., met stamb. ☎ 04138-75767.

Franse ruwharige BASSET- en Beagle pups; lid rasver. Tel. 04749-1291.

Heden VOGELSHOW St. Geertruid, gemeenschapshuis. Open; 14.30-22.00 uur zondag 11.00-18.00 uur. Verkoopklas aanwezig.

Muziek

Te k. digitale PIANO Yamaha YPP50 met nog 1 jr. fabrieksgarantie. 045-713813.

MENGPANEEL LEM 310 SE Alecis quadraverp, 2 boxen Peavy, 2 boxen [illegible] 580. Telef. 045-323665.

Te koop JBL PA-SYSTEEM incl. versterkers, kabels en flightcases, 6 jaar oud, pr. ƒ 6.900,-. Highlite International, Kissel 47, Heerlen, telef. 045-729500.

Te koop Pearl DRUMSTEL 9-delig + alle bekken, pr.n.o. t.k. Tel. 045-270388.

Te koop mooie antieke PIANO, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-271835.

VLEUGEL Rud. J. Bach, zeer mooi, kl. zw. Tel. 045-465572, na 18.00 uur.

Proficiat!

't Ventje en 't Schatje

12½ joar getrouwd!!!!
van die twae.

Kon. Schutterij St. Lambertus Oirsbeek zoekt
Instructeur
voor klaroenkorps (1e Div.) op maandagavond van 20.00 uur tot 21.30 uur.
Tel. info 04492-3926 of 04492-1298.

SINTERKLAAS!!
Kadotip van de maand
Paiste bekken incl. bekkentas, t-shirt en videoba[nd] voor een prijs van ƒ 349,-.

Jacobs Music bv
ALLES OP MUZIEKGEBIED
Kerkstraat 111a-b. Brunssum. Tel. 045-252615.

"Oberkrainer- en dansorkest De Mergelländer Buben zoekt een geëngageerd TROMPETTIST voor optredens in binnen- en buitenland. Uw telefonische reakties: 04406-16347 of 045-750076"

Te k. SYNTHESIZER Korg 01WFD met flightcase, samen ƒ 3.500,-. 046-521654.

Een fijne hobby voor de lange wintermaanden: speel KEYBOARD of electronisch orgel. Lessen gegeven door gediplomeerd leraar. Inl. 045-322813.

Te koop wegens be[ëindiging] orkest: compl. [illegible] basinst., + drumst[el] 045-712700.

Te k. div. koperen INSTRUMENTEN, p[rima sta]len z.g.a.n. Tel. 046-75[illegible]

DRUMMER zoekt Top-100 band. Onb[erispelijk] roem en geld. B[illegible] plezier en optredens. [illegible] 427801 (Leon).

Te koop wegens be[ëindiging] orkest: compl. [illegible] basinst., + drumst[el] 045-712700.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten.
In de Witte Hal
Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparat[en] de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot li[quidatie]

60% korting
OP = OP. Slechts enkele stuks
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes
BLUE AIR DIEPVRIES
CF 120, ruime inhoud van 120 liter bruto, energiezuinig, snelvriesvak, inclusief mandje.
GEEN ƒ 698,- OF ƒ 399,- MAAR:
ƒ 299,-
BAUKNECHT KOEL- VRIESCOMBINATIE
RCC 3132, automatische ontdooiing, 3 sterren vries[vak], snelvriesschakelaar, verstelbare rekken in koeling, inhoud van 300 liter
GEEN ƒ 1.599,- OF ƒ 1.199,- MAAR:
ƒ 699,-
ELECTROLUX STOFZUIGER
Z 3841, 1300 Watt motorvermogen, metalen buizen, diverse hulpstukken, regelbaar.
GEEN ƒ 549,- of ƒ 339,- maar
ƒ 199,-
ZANKER MAGNETRON
MWV 1270, 700 Watt vermogen, digitale instelling, [illegible] ringegrill, aparte ontdooistand, combinatie magnetron
GEEN ƒ 999,- OF ƒ 699,- MAAR:
ƒ 399,-
SONY PORTABLE KTV
KVM 1430, ktv met afstandsbediening, 99 kanalen, voorkeuze zenders, Trinitron beeldbuis, automatische zenderzoeker
GEEN ƒ 999,- OF ƒ 699,- MAAR
ƒ 499,-
SANSUI MIDISET
370/C0370, 2x 30 Watt versterker, dubbel cassette-d[eck], digitale tuner met voorkeuze zenders, programmeerbare CD-speler, equalizer
GEEN ƒ 1.149,- OF ƒ 799,- MAAR
599,-
GRUNDIG VIDEORECORDER
GV 240, Hifi stéreo recorder, afstandsbediening, 4 ko[ps], stilstaand beeld, programmeerbaar tot 1 maand vo[oruit]
GEEN ƒ 1.799,- OF ƒ 1.299,- MAAR
ƒ 999,-
PIONEER CD-SPELER
PD 102, programmeerbaar tot 20 nummers, hoofdtelefoonaansluiting, random play, herhaalfunkties.
GEEN ƒ 448,- OF ƒ 349,- MAAR
ƒ 198,-
WITTE HAL
SITTARD, Bergerweg 51-53, telef. 046-518162.
HEERLEN, Heerlerbaan 273, telef. 045-426842.
MAASTRICHT, Scharnerweg 66-70, telef. 043-6351[illegible]

INBOUWAPPARATEN
Najaars-aktie
Gaskookplaat met vonk v.a. ƒ 299,-
Keram. kookpl. v.a. ƒ 895,-
Inb. koelkasten v.a. ƒ 595,-
Geïntegr. vaatwasmachines v.a. ƒ 1.095,-
Elektro-ovens v.a. ƒ 575,-
Inductie-Kookplaten ƒ 1.995,-
o.a. AEG-BAUKNECHT-ETNA-MIELE-SIEMENS-SCHOLTES-WHIRLPOOL.
Vossen Keukens
[illegible] 7 en Glaspaleis [illegible], Heerlen.
Tel. 045-717555.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; [illegible] ƒ 175,-; diepvr. [illegible] wasdr. ƒ 175,-. 045-72[illegible]

Te k. DIEPVRIES merk Marynen, 280 [illegible] ruilen tegen kleinere [illegible] ƒ 230,-. Telef. 045-225[illegible]

Te koop electr. fornuis grill en bakoven, merk GRIM, z.g.a.n., p.n.o. 045-326742.

Te koop GASFORNUIS [illegible] koel/vriescombi. Whirlpool [illegible] mnd. oud, samen [illegible] Telef.: 045-708909.

Spectaculair lage pr[ijzen bij] de grootste zonnebank[spe]cialist in de regio [illegible] GEN zonnehemels. met 3 jr. voll. garantie [illegible] weg-N. 97, Sittard. [illegible] 583002 (t.o. ziekenhuis).

ANWB Autorijleskampen
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Verbijstering over kerosinelozingen

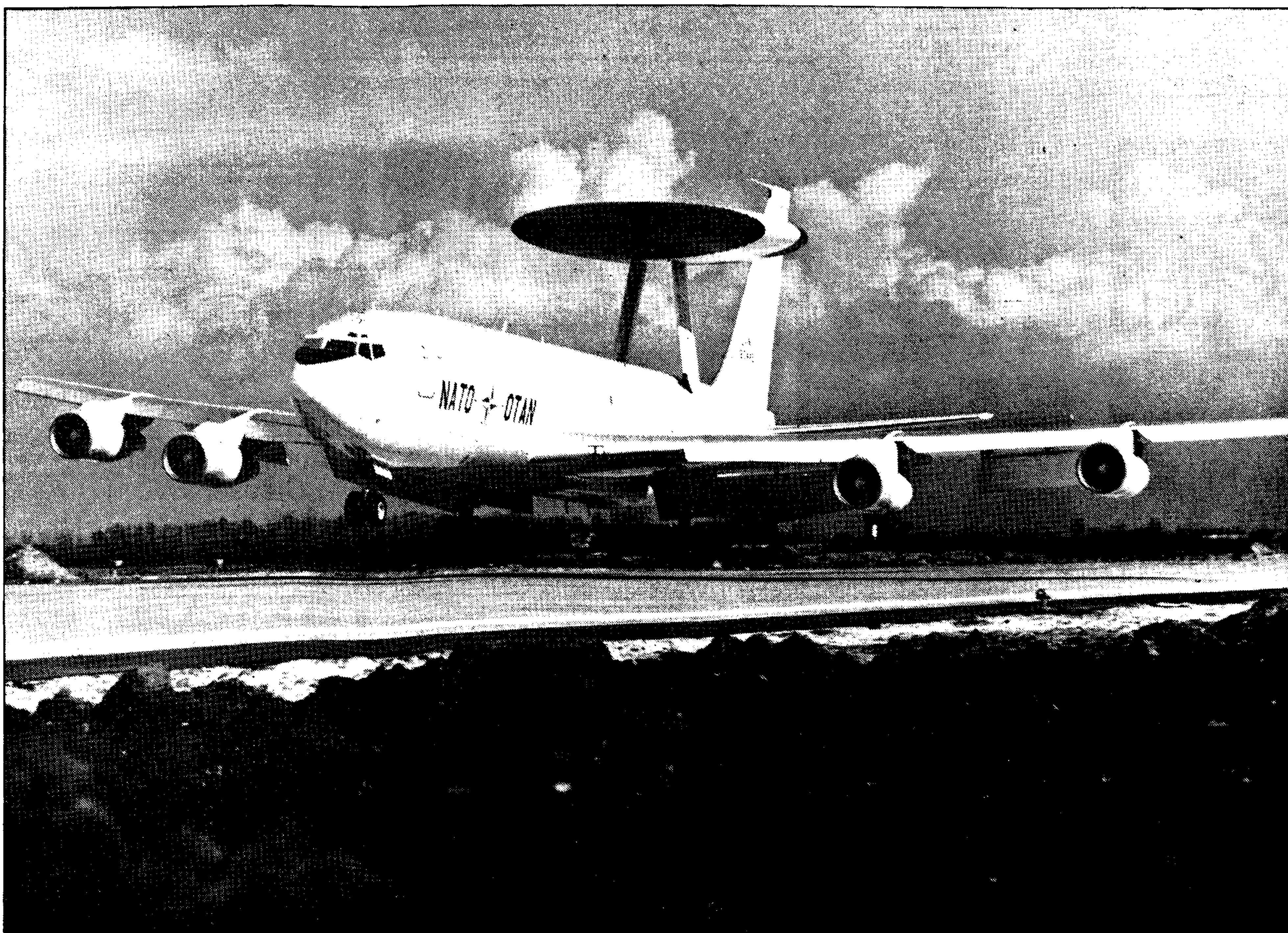
Wij zijn verbijsterd over de lozing van kerosine door een Awacs-toestel boven DSM. Natuurlijk moet ik de 'plaatsvervangend' kolonel G. Fehrenbach gelijk geven als hij zegt dat het lozen van kerosine een minder gevaarlijke situatie oplevert dan een noodlanding van een Awacs-Boeing met volle tanks, wellicht op DSM, maar ik vraag mij af of dit wel zo is. Goed ik ben een leek op dit gebied, maar ik kan 'inschatten' wat er zou gebeuren bij één van de twee opties.

Nu lees ik regelmatig ons dagblad en derhalve weet ik ook dat er thans geen enkele potentiële dreiging meer uitgaat van het voormalig 'oostblok'. Voor de hand ligt natuurlijk de vraag 'Waarom moet er telkens nog gevlogen worden met Awacs-toestellen?' Blijkbaar wil men elkaar niet vertrouwen en gaf men (Westerse bronnen), de voormalige Sovjetunie de schuld zijn leger niet in te krimpen, maar uit te breiden. Nou 'Westen', kijk naar jezelf! De koude oorlog is toch over! Indien dit al dan niet toch zo mag zijn, gaat men liever door met levensgevaarlijke, in mijn ogen ontoelaatbaar grote, onoverzienlijke risico's om te blijven doorvliegen met dergelijke milieuvervuilende en oorverdovende vliegtuigen. Ja men vliegt zelfs boven DSM en dat terwijl deze vliegtuigen over een radarinstallatie beschikken die wel 750 kilometer in het rond kan 'kijken'. Enkele kilometers westelijker en dus niet boven DSM vliegen zou dus geen probleem moeten zijn. En alsof dat nog niet alles is, schuift men elkaar de verantwoordelijkheid in de schoenen.

Indien er een niet te overziene ramp had plaatsgevonden boven DSM, veroorzaakt door de betreffende kerosinelozing, danwel het neerstorten van een Awacs-Boeing, was de schuldige ver te zoeken. Dit is toch van de zotte! Hier in Nederland kan en mag alles. Het land van de onbegrensde mogelijkheden ligt niet aan de overzijde van de Atlantische Oceaan, maar voor uw voordeur. Ik kan me er niet mee verenigen dat dergelijke stommiteiten plaatsvinden boven, letterlijk boven, uw en mijn hoofd. De kruik gaat zolang te water totdat ze breekt.

LANDGRAAF **P.J.A. Lemmens**

(Door redactie ingekort)

● *Een Awacs-Boeing van het type dat het kerosine-incident boven DSM veroorzaakte.* Archieffoto: LD

● Kerosine 2

Er is kerosine geloosd door een Awacs-toestel. Nog wel boven DSM! Het lijkt er op dat ze maar wat doen. Ik kan me heel goed voorstellen dat ze daar woedend over zijn bij DSM, waar het begrip veiligheid zo hoog in het vaandel staat. Er wordt alleen maar een lozing toegegeven als men betrapt is. Wie zegt ons dat wij tijdens de onrustbarend toegenomen vluchten niet ook regelmatig besproeid worden met deze troep. Hoelang zou het nog duren voordat het de inwoners in dit gebied afgeraden wordt om nog de eigen biologisch geteelde groenten te eten?

De Awacs-leiding heeft toegezegd maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen. Wat een onzin, dit gebeurt toch alleen als er zich problemen voordoen. Dus ter voorkoming van een ramp! De directie van DSM is het vliegen boven de onderneming een gruwel Er zal dus nog veel gegruweld gaan worden als het 'nacht'-vluchtcircus op vliegveld Maastricht-Aachen losbarst en niet alleen door de directie van DSM. Deze toestellen moeten toch ook lozen als er zich problemen voordoen. Er komt ons nog heel wat boven het hoofd te hangen in de toekomst. Het lijkt er op dat het milieu maar even moet wachten totdat de Oostwestbaan gerealiseerd is. Dan hebben we een echte klus, zowel in de milieuzorg als in de gezondheidszorg naar aanleiding van het nachtelijk vlieglawaai, de kerosinelozingen en schade aan het milieu door de aanleg. Het is te hopen dat al niet eerder een rampenplan in werking heeft moeten treden.

OIRSBEEK **J. Roberts**

(Door redactie ingekort)

Gedoogzone prostitutie onbegrijpelijk

Met stijgende verbazing heb ik de discussie gevolgd over het gemeentelijk voornemen om de experimentele prostitutiegedoogzone van de wijk Zeswegen te verplaatsen naar (waarschijnlijk) De Koumen, want de politiek heeft gesproken volgens onze burgemeester, een gedoogzone moet er komen (LD 26 oktober). Als de gemeente al iets geleerd kan hebben uit de heftige reacties van de bewoners van Zeswegen op de aanwezigheid van een gedoogzone, dan is het toch wel dat dit in de betreffende buurt een onacceptabele overlast veroorzaakt. Het is daarom onbegrijpelijk dat de gemeente toch van zins is deze 'oplossing' zelfs maar te overwegen. Dit kan er alleen maar toe leiden dat de onacceptabele situatie die nu bestaat in de wijk Zeswegen, verplaatst wordt naar de nabij de Koumen gelegen wijk Rennemig, met als gevolg dat het woonklimaat in een nu nog relatief rustige Heerlense buitenwijk ook verpest zal worden. Het argument dat de Koumen ver van bewoning is gesitueerd, is maar zeer relatief. Het voorgestelde circuit langs de Wijngaartsweg ligt op een steenworp afstand van de wijk Rennemig, waardoor ook hier zeker overlast mag worden verwacht. Hoewel wordt toegegeven dat niemand zit te wachten op de komst van een gedoogzone, wordt wel gesteld dat deze zone relatief licht en veilig moet zijn. De hoge investeringen die de bedrijven aan de Koumen de laatste tijd hebben gedaan om hun terrein veilig te maken lijken nu tegen hen gebruikt te worden door de gemeente. Die denkt daarmee twee vliegen in een klap te kunnen slaan. De aangekondigde oplossing kan dan ook nauwelijks het door de burgemeester beloofde 'permanente' karakter hebben. In plaats van het instellen van een gedoogzone, zou de gemeente de oplossing misschien beter kunnen zoeken in een hardere aanpak. Dit recentelijk ingezette nieuwe beleid heeft er, in ieder geval in het centrum, toe bijgedragen dat de overlast voor de burger zichtbaar verminderd.

HEERLEN **H. van Eijk**

● Wielrenster

Ik heb de laatste tijd serieuze plannen gemaakt om aan wedstrijdsport te gaan doen. Ik ben een goed wielrenster, maar ik krijg een bijstandsuitkering. Ik moet uiteraard een goede racefiets aanschaffen. Ook het meedoen aan wedstrijden kost geld, o.a. medische keuring, lidmaatschap vereniging, KNWU-licentie en inschrijfgelden.

Over de wielreninkomsten heb ik informatie gevraagd bij de gemeente. Men vertelde mij daar dat de Bijstandswet geen regeling kent om eerst het eigen geld te mogen terugverdienen voordat er op de uitkering gekort gaat worden. Alle inkomsten worden gekort op de uitkering. Ook als er bovengenoemde onkosten zijn. Men moet alle wielreninkomsten opgeven aan de sociale dienst. En alles wordt gekort op de uitkering. Geef ik de wielreninkomsten niet op, zo werd mij duidelijk gewaarschuwd, dan volgt er aangifte wegens fraude en strafrechtelijke vervolging. Ik word dan als goedwillende uitkeringsgerechtigde zeer ernstig gecriminaliseerd. Elke burger mag, als er inkomsten zijn, eerst de onkosten in mindering brengen, noodzakelijk om de inkomsten te verwerven. Maar met een bijstandsuitkering is dat geheel verboden. Diegene trapt de overheid dan nog eens extra ongenadig in de hoek. Mogelijk zelfs in de gevangenis.

VAESRADE **mevr. S. Kis**

(Door redactie ingekort)

Orlandini ziet het verkeerd

Hierbij een reactie op de column van topondernemer S. Orlandini in het Limburgs Dagblad van 18 oktober jl. Hij betoogt hierin dat onze infrastructuur maar flink moet worden uitgebreid ter wille van de werkgelegenheid. De transportsector zal de komende 15 jaar flink kunnen groeien (o.a. Schiphol en Rotterdam), dus moeten de laatste bomen ook maar gekapt voor nog wat extra snelwegen (zo'n slordige 12.000 km asfalt in Europa erbij) en landingsbanen. Goh, dus er worden nog meer grondstoffen en produkten naar Europa gesjouwd, terwijl we nu al nauwelijks onze keus weten te maken in de overvolle winkels en omkomen in de afvalbergen van onze consumptiemaatschappij.

In het rijke noorden van deze planeet woont eenderde van de wereldbevolking. Dit deel heeft zijn eigen natuur al grotendeels opgeofferd aan de economie, verslindt verder 80 procent van alle energie en grondstoffen in de wereld en dwingt het zuidelijk deel (wat we vroeger 'kolonieën' en later 'Derde Wereld' noemden) nog steeds om haar natuurlijke hulpbronnen en landbouwopbrengsten tegen spotprijzen af te staan. De tienden van procenten aan ontwikkelingshulp die het zuiden ontvangt, vloeien dubbel en dwars terug door deze onderbetaling voor hun grondstoffen, produkten en ook arbeidskracht (de 'lage loonlanden'), door de afbetaling van hun schulden en de rente daarover en de rente over de rente, en tenslotte door de produkten die ze weer bij ons moeten kopen, tegen uiteraard Westerse prijzen. Zolang we vasthouden aan de 'economische wetten' van de vrije markteconomie, zoals de heer Orlandini bepleit, zal de droom van een mondiale samenleving een nachtmerrie zijn.

● *Sergio Orlandini.* Archieffoto: LD

Het alternatief? Onze op groei gerichte vrije markt-economie zou vervangen moeten worden door een duurzame, op de werkelijke behoeftes gerichte economie, het geld zou bij de rijken weggehaald moeten worden en de armen hier en in het zuiden zouden eindelijk moeten krijgen waar ze recht op hebben. Om maar eens een paar dingen te noemen waar de wereld écht beter van zou worden.

SITTARD **Wouter Brassé,**

medewerker van De Klup, het Derde Wereld Info Centrum en Wereldwinkel Sittard

(Door redactie ingekort)

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

Magere worst te duur

In de rubriek 'Monsters' poogt Mariëtte Stuyts de lezers van het Limburgs Dagblad voor te lichten over nieuwe produkten die er op de markt komen. Een lovenswaardig streven mits deze voorlichting zich niet beperkt tot het aanprijzen van waren of artikelen met woorden uit de koker van de reclameafdeling van de producent. Blij en kennelijk ook verrast meldde Mariëtte onlangs haar lezersschare, dat Unox een rookworst op de markt heeft gebracht met een vetgehalte van 35 procent beneden het normale. Volgens haar doet dit aan de smaak echter niets af. Volgens het ingrediëntenlijstje op de verpakking bevat de magere 'uitgave': varkensvlees, water, zetmeel, zout, specerijen, kruiden, E 330, E 450, E 300, E 250 en 621 (natriumglutamaat). De samenstelling van de gewone rookworst is ... ook wat de E-aanduidingen betreft ... precies hetzelfde. Met dien verstande dat zij géén water en zetmeel bevat. In dat water nu zit 'm bij de magere worst de kneep. Immers: men heeft 35 procent van het vet vervangen door water. Door emulgatoren is het namelijk mogelijk water en olie (of vet) met elkaar te mengen. Een van deze emulgatoren is E 450, waaronder in Nederland acht toegestane zouten van fosforzuur vallen. Deze fosfaten binden niet alleen het uitlopende sap van waterig vlees, maar openen voor de worstfabrikant tevens de mogelijkheid meer water toe te voegen. Een en ander onder het motto: hoe meer fosfaat hoe meer water. En nu de prijs. De gewone rookworst (350 gram) kost ƒ 4,29 (ongeveer ƒ 1,22 per ons). De prijs voor de magere rookworst van 250 gram (een ons minder dan de normale) bedraagt ƒ 3,59 ofwel ongeveer ƒ 1,43 per ons. De consument kan zich nu afvragen hoe duur het water uit de kraan van Unox is.

SITTARD **Will J. Poulssen**

(Door redactie ingekort)

● Vandalisme

Je leest en hoort steeds meer over vandalisme. ook wij zijn daar het slachtoffer van geworden. Een dag met slecht weer en zware windstoten heeft de wandeldag van RWV Brunssum letterlijk in het water doen vallen. Als organisator van zo'n festijn weet je dat dat kan gebeuren. Dat er dan weinig wandelaars komen en je al het werk, om een leuk parcours uit te zetten, voor niets gedaan hebt. Daar heb je vrede mee. Volgende keer beter.

Maar waar je niet op bedacht bent? Dat er lieden zijn die regen en wind trotseren om je het plezier van zo'n wandeldag te ontnemen. Door de pijlen en andere markeringen weg te halen, zodat de enkele wel opgekomen wandelaar zich gaat verlopen en zijn weg kwijt is. Wie zijn die fanatiekelingen die er speciaal op uit te trekken om dit te doen? Omdat de wandelvereniging ook de aangebrachte markeringen nadien weer opruimt, bleek wel dat er professioneel gewerkt was om de wandeling te boycotten. Tijdens het opruimen vonden we tien door de onverlaten weggegooide pijlen. Dat geeft toch te denken! Je vraagt je af waarom.

BRUNSSUM **Henk Baar, voorzitter RWV Brunssum**

(Door redactie ingekort)

● Mgr. Wiertz 2

Als antwoord op de kritiek van mevrouw Cremers-van der Sloot (Limburgs Dagblad d.d. 29-10-1994) n.a.v. mijn brief over mgr. Wiertz het volgende. De bisschop moet zich ervan bewust zijn dat het celibaat in feite een kerkelijk tikken op Gods vingers is aangaande zijn schepping, zo van: 'Dat heb je niet goed gedaan, wij weten beter!' De ethische waarde, zijn driften en hartstochten in toom te houden, ligt oneindig veel hoger dan ze jammerlijk te miskennen en te verduivelen! Even groot is het verschil tussen menselijke waardigheid en christelijke moraal. Het bewijs hiervoor is het decimeren van het religieuzenbestand tot het bedroevende percentage berekend door het Vaticaan als gevolg van het uittreden van moedige, theologisch hooggeschoolde, ex-religieuzen!

HEERLEN **H. Bost**

● Winkeltijden

Ik zag de foto van Dries Linssen in de krant van 27 oktober. Hoera! Ik ken dit type dame. Zij is niet in staat om waar dan ook op tijd te komen. Je kunt op deze dame en nog menig andere de klok zetten. Een, maximaal twee minuten voor sluitingstijd moeten ze zonodig het personeel nog lastigvallen. Welaan.Ik wil met u wedden dat deze dames bij ongeacht welk sluitingsuur altijd op het uiterste nippertje aangerend komen. Als dan het winkelpersoneel, zeker in de kleine bedrijfjes, voor deze ongeregelden weer naar vooroorlogse toestanden moet, dan vind ik dat ongehoord. Als men geordend leeft en werkt dan is een openingstijd tot 18.00 uur meer dan genoeg.

BEEK **J. Bal**

● Silicose

Professor Wouters, wat een geharrewar over de silicose-aangelegenheid! Dit duurt reeds meer dan een jaar, maar kan binnen een paar dagen geregeld worden! Een tip van een oud-mijnwerker: Maak longfoto's en u hebt resultaten. Aangetaste longen zijn net als kanker. Beter worden ze nooit, alleen slechter, of dat nu 5 procent of 30 procent is. Iedereen heeft dan recht op een uitkering. En meneer Friederichs, ik ben al veertig jaar van de FNV en had van uw kant heel wat anders verwacht dan de opstelling die u nu heeft.

HEERLEN **H. Waegemans**

● Racisme

In de strijd tegen racisme en vreemdelingenhaat is onlangs in Straatsburg het internationale symposium 'Europa tegen Discriminatie' gehouden. In de daarbij uitgegeven 'Verklaring van Straatsburg', noemen de kerken racisme 'een belediging van de schepper'. Een staaltje van ongekende hoogmoed, waarmee de kerken zich boven de schepper stellen. Daarnaast getuigt de uitspraak van onbegrip voor het feit dat het verderfelijk zaad van het racisme en de vreemdelingenhaat in de schepping ligt besloten. Op de een of andere wijze zijn wij er daardoor allemaal mee behept. Dit houdt evenwel niet in dat het ons niet is gegeven om het daaruit voortvloeiend ontrecht te bedwingen. Integendeel, indien de wil daartoe aanwezig is zijn wij bij machte een politieke voedingsbodem te creëren, waarin racisme en vreemdenlingenhaat geen wortel kunnen schieten.

LANGENHOLTE **Wouter ter Heide**

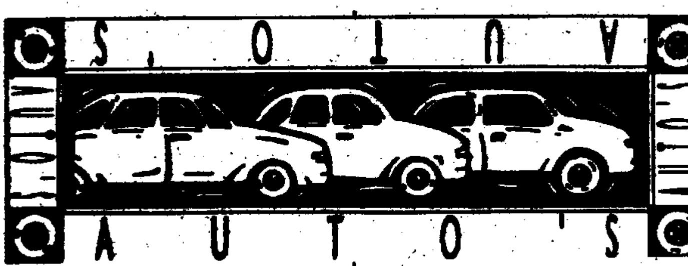
(Door redactie ingekort)

● Compost

Het plan van Aken om een compost-installatie te vestigen in Vetschau heeft veel weerstand opgeroepen bij de bevolking, zowel aan Nederlandse als Duitse zijde. Dat het hier om een belangrijk milieuvriendelijk project gaat is daardoor een beetje op de achtergrond geraakt. Het organisch afval bevat belangrijke grondstoffen en zonne-energie. De grondstoffen gaan door het composteren niet verloren en kunnen makkelijk in de natuurlijke kringloop worden ingesluisd.

Uit de ontwikkelingen blijkt dat tijdens het composteren het vrijgekomen biogas kan worden opgevangen wat op zijn beurt weer een milieuvriendelijke energiebron vormt voor elektriciteit en warmte. Naast het positieve effect op de CO2-belans is een biogasinstallatie veel kleiner dan de geplande compost-installatie. Uiteraard dient men er voor zorg te dragen dat er geen overlast ontstaat door reuk of bestemming voor de plaatselijke bevolking. We moeten onze krachten bundelen om dit doel te bereiken in overeenstemming met alle burgers zodat dit baanbrekend project doorgang vindt. Dit is voor iedereen een stap in de goede richting.

BOCHOLTZ **Marcel Dassen**

Alfa

Te k. ALFA 1.7 IE, bwj. '91, APK 5-'95, pr. ƒ 14.900,-. Inr. auto mog. ☎ 045-232784.

Te koop ALFA Romeo Spider 2.0 L, kl. rood, nw. linnen dak, i.z.g.st., lage km.st. met alle onderh. boekjes, ƒ 21.000,-. Tel. 04405-1569.

SPIDER, bwj. '90, nieuw model, 55.000 km, rood, zwart leer, alle boekjes aanwezig, nw.st., vaste prijs ƒ 34.500,-. Tel. 045-415674.

Te k. ALFA Romeo 33 1.3 bwj. '86, auto verkeerd in goede staat, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-580198.

Audi

Te koop AUDI 80 zwart.met., bouwjr. '90, i.z.g.st., orig. kantelschuifdak, vr.pr. ƒ 18.750,-. Burg. Franssenstr. 88, Kerkrade.

Te koop AUDI 80 1.9 D, bwj. '91, stuurbekr., centrale vergrendeling, vr.pr. ƒ 19.750,-. Tel. 046-336332.

AUDI 80 1800 cc, bwj. 28-12-'88, blauwmetallic, km.st. 127.800, prijs ƒ 15.500,-. 6 Maanden garantie. Inruil mogelijk. Tel. 04408-2368.

AUDI 80, bwj. 12-'85, mooie auto, vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-326818.

AUDI 80 TD '91, 70.000 km, veel opties, ƒ 17.000,-. 00-49.2456/4544, Süsterseel.

AUDI 80 1.6, ƒ 19.500,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966

Te koop AUDI 80, bwj. '89, kl. d.blauw, ƒ 14.500,-. Tel. 045-411989, na 12.00 uur.

Te koop AUDI 80 LS, bwj. '79, kl. groenmet., verlaagd, sportv., i.g.st. APK tot mrt. '95. Tel. 046-752293.

Austin

Austin METRO Surf '85, wit, APK 9-'95; i.g.st., ƒ 1.250,-. Akerstr. 53, Heerlen. Telef. 045-714006.

Te koop MINI 1000, bwj. '84, APK, in zeer goede staat, ƒ 1.900,-. Tel. 045-317675.

Te k. Austin MINI Parkline, bwj. '87 met voorschade, t.e.a.b. 04499-3126.

Autobianchi

Te k. AUTOBIANCHI A112 Elegant, bwj. '80, i.g.st. met reserv.onderd. 045-211281, b.g.g. op zat. 217627.

BMW

318i bwj. '90

4-deurs, antracietmetallic, getint glas, centrale vergrendeling, alarm, trekhaak, mistlampen, radio voorbereiding, slechts 49.000 km en in absolute nieuwstaat

Volvo Klijn Heerlen b.v.
De Koumen 7, Hoensbroek. Tel. 045-220055.

BMW dealer KERAM biedt aan:

325i 4-drs verlaagd sportv. grijsmet. 95.000 km	1986
318i 2-d. wit sportv. alarm mistlamp, 98.000 km	1989
325E 2-drs AUTOMAAT sportvelgen 1e eig.	1988
316i 2-drs rood Edition uitvoering nieuwstaat	1990
3-SERIE NIEUW MODEL	
316i roodmetal. alarm centr. vergr. 48.000 km	1991
316i granietgrijsmetal. 48.000 km radiovoorb.	1991
318i brokaatroodmetal. 85.000 km radiovoorb.	1991
320i grijsmet. airco mistlamp. alarm 83.000 km	1991
316i d.blauw ABS alarm centr. vergr. 80.000 km	1992
318i zwartmetallic sportwielen ABS 49.000 km	1992
316i Calypso roodmet. ABS st.bekr. 71.000km	1993
318i groenmetal. ABS radiovoorb. 36.000 km	1993
316i d.groen ABS stuurbekr. 37.000 km	1994
5-SERIE	
520i zwartmet. ABS schuifd. sportv. 65.000 km	1988
520i beigemetal. schuifd. sportv. 89.000 km	1989
520i grijsmetal. schuifd. el. ramen 120.000 km	1990
525i grijsmet. abs radiovoorb. alarm 108.000km	1991
525i beigemetallic abs sportw. AUTOMAAT	1988
525i roodmetallic 24V schuifdak armsteun	1991
7-SERIE	
730i V8 groenmetal. executive uitv. 40.000 km	1993
8-SERIE	
850i zwartmet/grijsleder sportst. opt. 55.000 km	1991

Keram Maastricht. ☎ 043-618555.
Molensingel 17, Autoparc.

BMW 520i

tel k., bwj. 4-'89, kleur rood-Zynober, veel extra's, APK 10-'95.
vr.pr. ƒ 20.500,-.
Telef. 045-459752.

Te koop BMW 318i, 4-drs., bwj. '90, blauwmet., trekh., diverse extra's. ☎ 045-228388.

Te k. mooie en eerlijke BMW 325i, bwj. 10-'86, veel extra's, km.st. 123.000, onderhoudsboekje aanw. Iedere keur. toegest. pr.n.o.t.k. Rijksweg 230, Groneveld. Tel. 04408-2852.

Te koop BMW 520i, bwj. '85, div. opties, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.500,-. ☎ 04492-4643 b.g.g. 045-213885.

BMW 324 Diesel, bwj. '89, i.z.g.st., veel extra's, pr. ƒ 18.000,-. Tel. 04455-2789.

BMW 316 bwj. '86, i.z.g.st., veel extra's, vr.pr. ƒ 6.500,-. 045-270189 b.g.g. 257608.

Te k. BMW 325 E, bwj. '86, 123.000 km., div. extra's, i.z. goede staat, vr.pr. ƒ 10.500,-. 04451-1775.

Te k. in nw.st. BMW 320i 4-drs., met alle extra's, bwj. '85. 04750-29729 b.g.g. 06-53184647.

BMW 318i, bwj. '92, div. luxe opties, alarm, 38.790 km., ƒ 34.250,-. Tel. 045-725974.

BMW 525i, model '88, APK 10-'95, sportvelgen, trekhaak, ƒ 2.250,-. Tel. 045-353782.

BMW 318, bwj. '85, bronsmetallic, 3 maanden garantie, km.st. 89.000 km, 1800 cc, trekhaak, prijs ƒ 7.500,-. Tel. 04408-2368.

BMW 316, bwj. '84, zeer mooi, vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-[illegible].

Te koop BMW 318i kl. laguneagroen, bwj. 7-'90, vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 045-210292.

Schnitzer BMW 325i Cabriolet, rot, EX 6-'90, 45.000 km, Vollausstattung. VB 35.000,-. Tel. Deutschland 00-49.2421530/74 o. 501845.

Te koop BMW 315 bwj. '84, APK 9-'95, ƒ 1.750,-. Telef. 045-320469.

Te koop BMW 318i, 4-drs., blauwmet., alu-velgen, schuifdak, bwj. '86, km.st. 83.000, vraagprijs ƒ 8.750,-. Tel. 04408-3321.

Cabriolet

Te k. Opel KADETT GSi Cabrio, bwj. '88, in nw.st. ledere keur. toegest., gunstige prijs. Tel. 045-[illegible].

Zoekt u een perfecte ALFA Spider of Fiat 124 Spider, bwj. '70-'85 [illegible] 10 stuks voor u in [illegible] [illegible] Classic [illegible] Cabrio Club [illegible] 045-[illegible].

Te koop BMW 316 5-bak, APK '95, bwj. '83. Telef. 04754-86090.

BMW 635 CSI kl. geel, 17" wielen, zwart leer, alles electrisch, tax.waarde ƒ 25.000,-, pr. in overleg. Inr. evt. bespreekbaar. Telef. 046-376839.

Buick

Te koop BUICK Skylark, bwj. '83, APK, i.z.g.st., inruil mogelijk, vr.pr. ƒ 3.950,-. Telefoon 046-749335.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te koop VOYAGER, model '87, 7-persoons, als nieuw. Inl. 045-254660.

Van 1e eig. CHRYSLER Le Baron GTC Turbo Cabriolet, 10-'89, 42.000 km, zeldzaam mooie auto. Tel. 045-275589.

Citroën

Te k. CITROËN DS 20, bwj. 1973; DS 21 Pallas inj. bwj. 1971; 2x D Super bwj. 1969 en 1970; 2x D Special bwj. 1970 en 1972; 2x DS 23 inj. half autom. Pallas. Bagnolé, 04754-88669.

CITROËN AX GT inj. '91, zwartmet., 49.250 km., el. ramen, c.v. radio-cass. ƒ 15.950,-. 04498-54844.

Te k. CITROËN BX Palmares, bwj. '89, achterspoiler + trekhaak, vaste prijs ƒ 10.500,-. Tel. 045-720876.

Te k. CITROËN AX 14 TRD diesel, zilvermet., 4-drs., bwj. '89, als nw., vr.pr. ƒ 6.750,-. Inr. mog. W. de Rijkestraat 11, Landgraaf Kakert.

2 CV 6 wit, veel res.onderd. o.a. motor, ƒ 2.500,-. Tel. 045-751709 na 13.00 uur.

Te koop CITROËN AX '88, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-213921.

CITROËN BX SR met stuurbekr., autom., bwj. '87, moet weg ƒ 4.500,-. Tel. 045-328171.

CITROËN XM 1.2 D, bwj. '90, bordeaux, get. glas, alu velgen, nwe. banden, centr. vergr., ca. 150.000 km. Tel. 046-[illegible].

Te koop [illegible], bwj. '84, [illegible] km, vr.pr. ƒ 1.[illegible]. Tel. 045-[illegible].

Te koop CITROËN BX 1600 TRI, bwj. '88, APK. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te koop Citroën VISA GTi, bwj. '85, zeer snel, 5-bak, sportwielen, ƒ 1.600,-. Telef. 04454-62167.

Fa. BAGNOLE: verkoop en inkoop van Citroën ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt uit voorraad leverbaar. Nu op voorraad RVS uitlaat en elektrische ontsteking: Veerbol ƒ 98,-. Tel. 04754-88669.

CITROËN BX, bwj. '91, ƒ 12.500,-. 043-652575.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Lelijke EEND Bestel, bwj. '84, met APK, ƒ 800,-. Telefoon: 045-353248.

Te koop CITROËN BX 14 bwj. '85, i.z.g.st. APK gek., vr.pr. ƒ 4.200,-. 045-719962.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER

Garage Ruud Tiems
Geleen, Zaanstr. 16
Tel. 046-753010

Te koop DAIHATSU Charade, bwj. '81, APK dec. '94, ƒ 700,-. Tel. 045-214855.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

HAN

MEER DAN 250 AUTO'S IN ALLE PRIJSKLASSEN!!

Chrysler Voyager 3.0 automatic 7 pers.	'91		ƒ 36.750,-
Ford Transit DV 86 cabine diesel	'89		ƒ 16.750,-
VW Caravelle 9-pers. turbo diesel	'87		ƒ 9.750,-
Mitsubishi L200 4x4 pol. opbouw	'92		ƒ 31.750,-
Suzuki Samurai cabr. geel kent.	'88		ƒ 11.750,-
Alfa Romeo 33 16V 1.7	'90		ƒ 17.750,-
Alfa Romeo 164 V6	'88,'89	v.a.	ƒ 17.500,-
Audi 100 2.3 nw. model	'91	v.a.	ƒ 32.500,-
Audi 80 recaro int.	'90		ƒ 20.750,-
Citroen XM ambiance	'89,'91	v.a.	ƒ 19.500,-
Daihatsu Charade GTi turbo	'87		ƒ 9.750,-
Fiat Tempra 2.0 i.e.	'91		ƒ 17.500,-
Ford Scorpio 2.0 automatic GL	'90		ƒ 18.750,-
Ford Escort cabrio	m.'88		ƒ 13.500,-
Ford Sierra combi	'89		ƒ 14.000,-
Ford Fiesta Fun uitv.	'93		ƒ 18.750,-
Ford Orion D	'91		ƒ 18.750,-
Ford Thunderbird	m.'85		ƒ 5.750,-
Honda Aerodeck	m.'87		ƒ 9.750,-
Lancia Dedra	'90		ƒ 15.750,-
Mazda 626 automatic 1991	'91		ƒ 18.500,-
Mazda 626 GLX 16V nw. model	'92		ƒ 26.500,-
Mazda 626 GLX stationcar	'91		ƒ 22.750,-
Mitsubishi Lancer GLXi	'89		ƒ 15.750,-
Nissan 300 2x	m.'85		ƒ 14.000,-
Nissan Sunny	'90		ƒ 14.750,-
Opel Kadett	'84,'90	v.a.	ƒ 4.500,-
Opel Kadett stationcar	'90		ƒ 14.750,-
Opel Vectra power pack	'93		ƒ 29.750,-
Peugeot 205 GTi	'86		ƒ 10.500,-
Saab 900 i	'88		ƒ 8.500,-
Saab 9000i 2.3 16V	'90		ƒ 27.500,-
Subaru Justy	'88		ƒ 8.750,-
Toyota Corolla liftback 16V	'90		ƒ 16.750,-
Toyota Camry turbo diesel	'87		ƒ 12.500,-
Volkswagen Passat variant	'91		ƒ 27.000,-
Volkswagen Passat 16V GT 2.0	m'90		ƒ 22.500,-
Volkswagen Golf	'84,'90	v.a.	ƒ 5.750,-
Volkswagen Golf Cabrio zeer compl.			ƒ 21.750,-
Volvo 480 ES	'87		ƒ 14.750,-
Volvo 240	'85		ƒ 5.750,-
Volvo 850 GLT	'92		ƒ 42.500,-

Informeer naar onze unieke en veelzijdige financieringsmogelijkheden

AMSTENRADE · SITTARD · TRICHTERWEG · 109 · BRUNSSUM · TREEBEEK · RANDWEG · AKERSTRAAT · HEERLEN · HOENSBROEK
LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S
TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK

Fiat

Occasions

10x Fiat Panda v.a.	'85/'92	ƒ	2.950,-
2x Fiat Panda automaat	1991	ƒ	13.900,-
12x Fiat Uno v.a.	'86/'93	ƒ	6.900,-
Fiat Regata 85 Super	1987	ƒ	4.900,-
Fiat Tipo 1.4 DGT	1990	ƒ	16.900,-
Fiat Tipo 2.0 GT alu vlgn.	1991	ƒ	21.900,-
Fiat Tipo DGT TD alu vlgn.	1991	ƒ	19.900,-
Fiat Tempra 1.9 SX D met autotel.	1991	ƒ	19.900,-
Fiat Croma 2.5 turbo diesel	1988	ƒ	12.900,-
Fiat Croma 2.0 IE	1989	ƒ	16.900,-
Audi 80 automaat zeer mooi	1984	ƒ	5.750,-
Alfa 164 2.0 TS met LPG	1990	ƒ	18.900,-
Citroen AX 1.1 TGE	1992	ƒ	15.750,-
4x Ford Escort v.a.	'83/85	ƒ	2.950,-
Ford Escort automaat 1.6	1985	ƒ	5.900,-
Lancia Prisma	1986	ƒ	6.900,-
Mazda 323 GLX	1988	ƒ	10.900,-
Mazda 626 1.6 GLX	1983	ƒ	3.950,-
Mitsubishi Cordia	1984	ƒ	3.900,-
Opel Corsa 1.2 S TR 11-	1987	ƒ	8.900,-
Opel Kadett 1.8 LS	1988	ƒ	11.790,-
Opel Omega 2.3 diesel	1988	ƒ	8.950,-
Peugeot 205 Junior	1986	ƒ	7.900,-
Peugeot 205 GTi 1.9	1988	ƒ	16.900,-
Peugeot 405 GL	1989	ƒ	15.900,-
Renault 21 GTL	1986	ƒ	3.900,-
Renault 21 GTS LPG	1986	ƒ	4.900,-
Seat Ibiza	1988	ƒ	5.950,-
Volvo 340 automaat	1983	ƒ	3.900,-
Volvo 740 GL met LPG	1989	ƒ	22.750,-
VW Golf cabrio 1.8 GLS	1986	ƒ	17.900,-
VW Jetta 1.3	1984	ƒ	2.500,-
VW Jetta 1.6 10-	1987	ƒ	8.950,-

DEMO AUTO'S
DUIZENDEN GULDENS VOORDEEL!!!
4x Fiat Punto; 3x Fiat Tipo; 1x Fiat Tempra
1x Lancia Y10; 1x Lancia Dedra; 1x Lancia Thema
Off. Fiat en Lancia Dealer

Creusen Heerlen
Parallelweg 34. Tel. 045-742121.

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Fiat PANDA 750 L pas 47.000 km, '88, als nieuw, met garantie, van Bovagbedr. ƒ 4.900,-. 045-244947.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

FIAT type Uno 45, white, 5-bak enz. '88, bijz. mooi ƒ 4.500,-. ☎ 045-424128.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '85 met APK, vr.pr. ƒ 2.150,-. Tel. 046-580118.

FIAT 127 Van, bwj. '84, APK 2-'95. Moet weg, t.e.a.b. Tel. 045-323472.

FIAT

Fiat Klankstad

Inruil-auto's

Fiat Panda 1000 CLX '90/'91
Panda 750 L '91
Fiat Uno SX '88
Fiat Uno 1000 IE '91
Fiat Uno 1000 S '91
Fiat Uno 45 '88
Renault 11 TXE '85
Suzuki Alto '91
Opel Kadett 1.3 GT '85
VW Golf '85
Mercedes 300 D aut. '88

1 Jaar GARANTIE mogelijk!
Kaalheidersteenweg 185,
Kerkrade. ☎ 045-413916.

Te k. Fiat UNO 60 S, groenmetallic, km.st. 55.000, bwj. '88, vr.pr. ƒ 7.500,-. Telef. 045-272871.

Te k. Fiat PANDA 1000 L IE, bwj. 12-'91, zwart, km.st. 27.000, ƒ 8.900,-. Telef. 04492-3812

Fiat TIPO 1.4 Fire, bwj. '89, sportw., bijz. mooi, inr. mog. ƒ 8.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop i.z.g.st. Fiat PANDA bwj. 1983, APK 11-'95, nwe. uitlaat, banden, pr. ƒ 1.650,-. Telef. 045-414916.

Te koop Fiat REGATA 85 S bwj. '85, 1 jr. APK, i.z.g.st. Telef. 045-719962.

Fiat UNO 60 5-drs. km.st. 65.000, '86, garantie, ƒ 5.900,-. 045-244947.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford

Ford Mondeo 2.0i CLX

bwj. 4-'93 28.000 km
verlaagd, LM velgen, spoiler, zwartmet., nw. staat

SMEETS
Akersteenweg 10, Maastricht. ☎ 043-613200.

Te koop Ford SIËRRA Sedan 2.0i, 120 pk, bwj. '92, 1e eigenaar, div. extra's, zeer mooie auto, vr.pr. ƒ 20.500,-. Elke keuring toegestaan. Klimmen: 04405-2963.

Te k. Ford TAUNUS Bravo 1600 '81, nieuwe uitlaat + koppeling, 1 jaar APK, ƒ 1.200,-. Tel. 045-352516.

Ford SIËRRA 1.6 Sedan bwj. '87, 4-drs., perf. st., radio, trekhaak, zeer zuinig, zilvermetal. Tel: 046-372758.

Ford SIËRRA 2.0i, met nieuwe DOHC-motor, 120 pk, bwj. '90, APK 10-'95, km.st. 68.000, vraagpr. ƒ 14.500,-. ☎ 04498-55849 na 18.00 u.

Te koop met parkeerschade Ford SCORPIO 2.9 GL, automaat '89, ƒ 7.950,-. Locht 17, Kerkrade.

Te k. Ford ESCORT 1300 automaat, bwj. '78. Telefoon 04405-2950.

Ford ESCORT 1300, bwj. '84, APK 9-'95, i.z.g.st., ƒ 2.500,-. ☎ 045-323178.

Te k. Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '88, APK gek. 10-'95, vr. pr. ƒ 8.250,-. 045-317094.

Ford ESCORT, bwj. '85, vr. pr. ƒ 4.500,-. Telefoon 045-223588.

FORD Sierra 2.0i CLX LPG, 11-'91; Ford Fiësta XR2 lichte schade '87. Garage Coenen Koningsbosch. Tel. 04743-1574.

SIËRRA 2.0, 5-drs., t. '87, nwe. APK, trekh., i.z.g.st., vr. pr. ƒ 4.650,-. ☎ 046-338284.

Zuinige ESCORT, model '83, APK 6-'95, i.z.g.st., ƒ 1.475,-. Haesenstr. 34, Schaesberg.

Ford ESCORT XR3 bwj. '82, APK 9-'95 met steekproef, vr.pr. ƒ 2.000,-. 045-722748.

Ford ESCORT zwart, schuif/kanteldak, 1e eig., mei '89, ƒ 10.750,-. Tel. 045-751709, na 13.00 uur.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '92, km.st. 15.000, vr.pr. ƒ 19.000,-, incl. lm-velgen. Tel. 045-410951.

Te koop Ford ESCORT 1.3 L bwj. '82, 4-drs., ƒ 750,-. Tel. 045-454459.

Te k. FIËSTA XR2 bwj. '83, APK 8-'95, wit met minigr., vr.pr. ƒ 3.000,-. 045-520843.

Ford SIËRRA 1.6, bwj. nov. '85, kl. champagne, vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-420171.

Te koop Ford ESCORT 1.3, bwj. 11-'80, APK 5-'95, ƒ 800,-. Tel. 045-411954.

ESCORT 1.4 Bravo, bwj. '87, in prima staat, APK 11-'95, pr.n.o.t.k. Tel. 04498-53776.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 CL, 3-drs., bwj. 5-'90, APK 8-'95, pas grote beurt 65.000 km., vele extra's, ƒ 11.500,-. Telefoon: 045-719286.

Ford SCORPIO GL, 5-drs., donkerblauwmet., trekhaak, c.v., schuif-/kanteldak, electrische ramen, bwj. '86, km.st. 135.000, 3 maanden garantie. Inruil mogelijk. Prijs ƒ 7.750,-. Tel. 04408-2368.

Voor de liefhebber Ford SIËRRA XR4i 2.8 V6 nw. motor, kopp., verlaagd, bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-222373/06-53220583.

Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '86, wit, 3-deurs, trekh., 85.000 km, prijs ƒ 7.500,-. Garantie 3 maanden. Inruil mogelijk. Tel. 04408-2368.

FIËSTA type 1.1 L Festival '86, bijzonder mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-424128.

Ford ESCORT 13 L, rood, schuif-/kanteldak, bwj. '82, zeer mooi, prijs ƒ 2.950,-. Tel. 04408-2368.

Te koop Ford SIËRRA Combi 2.0 GLX bwj. '89 met ANWB keuringsrapport, vr. pr. ƒ 11.900,-. 045-424628.

Ford SCORPIO 2.0 CL gas, '87, in pr.st., weinig km. Tel. 045-271828.

jurgen autocentrum
100 geselecteerde KWALITEITSOCCASIONS
in alle prijsklassen van ALFA tot VOLVO
30 stuks Mercedes
SNELLE LEVERING VAN NIEUWE AUTO'S IN JEDERE KLEUR EN UITVOERING!!!
OPENINGSTIJDEN: ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
zaterdag 10.00-17.00 uur
Langheckweg 32-40, Kerkrade, Industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Honda

HONDA
DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

(Afslag Geleen McDonald's)
CROMBAG
☎ 046 - 74 62 60

Honda ACCORD, 3-deurs automaat, bwj. '83, i.z.g.st., APK tot juli '95, t.e.a.b. Dorpstraat 83, Bingelsrade.

Te koop Honda ACCORD aut., bwj. '81, APK 6-10-'95, vr.pr. ƒ 700,-. ☎ 045-714987.

HONDA Civic 1.5 LS, ƒ 29.950,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

Honda CONCERTO 1.5, ƒ 17.500,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

Te k. Honda CIVIC 15 DXi 16V Miami, 3-deurs, nw. mod. '93, kl. Ferrarirood, met sportv., spoiler, zeldzaam mooi, ƒ 21.750,-. Telef. 043-254462.

Te k. autom. Honda CIVIC 1300L m. '85, 12V 110.000 km, roodmet., APK 10-'95, ƒ 5.750,-. 045-223742.

Honda PRELUDE EX, bwj. '83, blauwmet., alu-vlgn., elec. schuifdak, ƒ 3.500,-. Tel. 06-52.980803.

Te koop HONDA Civic 1500 GL, model '86, in perf. st. vr. pr. ƒ 5.500,-. ☎ 046-319169.

Hyundai

HYUNDAI
DEALER
Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

HYUNDAI Scoupé GT, bwj. '91, kl. felrood, i.g.st. vr.pr. ƒ 19.500,-. Tel. 04492-2630.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Jaguar

Te k. JAGUAR H.E. 12-cyl., bwj. '84, bordeauxrood, alle opties, koetswerk geh. gerest. altijd dealer onderh. APK 7-'95, vaste pr. ƒ 15.000,-. 045-750226.

JAGUAR XJS-HE, ƒ 25.000,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

2x Toyota LANDCRUISER bwj. '77 en '79, 1 koop ƒ 6.000,-. 046-376639.

Lada

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Lancia

LANCIA
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Mazda

mazda
DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Loven Heerlen
Palemigerboord 401
Tel. 045 - 72 24 51

Te koop MAZDA 929 automaat, bwj. '76, i.z.g.st. Tel. 045-440320.

MAZDA 626 autom., bwj. '80, APK 7-'95, i.g.st., ƒ 1.250,-, 04498-52328.

Mooier dan Nieuw! MAZDA 323F GLX rood, 28.000 km., v. extra's, inr. mog. 045-459920.

Te koop MAZDA 323F kl. rood, 1.6i GLX bwj. '89, in perfecte staat, ƒ 15.000,-. Tel. 046-516048.

MAZDA 323 HB 1.3 16V LX, bwj. juli '90, kleur rood, nw. uitlaat en remschijven voork. Info Chevremontstr. 4, Kerkrade. ☎ 045-453655.

KOOPJE! In pr.st. MAZDA 323 1.5 HB, '81, APK 10-'95, ƒ 1.000,-. Tel. 045-422772.

MAZDA 323F 1.6i, bwj. '90, rood, 1e eigen., ƒ 19.000,-, 46.000 km. Tel. 045-462248.

Te koop i.v.m. verkrijgen bedrijfsauto MAZDA MX3 V6, mei '92, 64.000 km, CD-speler en alarm, pr.n.o.t.k. Telef. 045-455137.

MAZDA RX7, sportauto, rood, nw. mod. '87, inr. mog., ƒ 17.500,-. Tel. 045-424128.

Te k. MAZDA 323F, 1[illegible] '90, 54.000 km, APK [illegible] i.z.g.st. Tel.045-752051

MAZDA 323 1.5 GLX, [illegible] drs. '86; Mazda 626 [illegible] coupé '89. Gar. Coe[illegible]ningsbosch. ☎ 04743-1[illegible]

Wegens auto v.d. za[illegible] MAZDA 626 1.6 LX [illegible] '87, wit, 106.000km., APK, i.z.g.st. van ond[illegible] pr. ƒ 7.500,-. 043-6447[illegible]

MAZDA 626 GLX, bw[illegible] nw.st. vr.pr. ƒ 4.750 [illegible] 04498-54483/04954-2[illegible]

MAZDA RX 7, '79, A[illegible] '95, zilver, taxatie ƒ [illegible] pr. ƒ 8.000,-. 045-2449[illegible]

Mercedes

Hoge beloning

Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een[illegible] drijf, gepleegd op 2-11-'94 en tot terugverkrijging va[illegible] MERCEDES 307 D BESTEL met kenteken BZ - 81 - [illegible] wit, alles ontvreemd vanaf de Wilhelminasingel te Roermond.
Inlichtingen welke discreet zullen worden behande[illegible] schriftelijk of telefonisch aan de directie van
A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 114[illegible]
6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Mercedes 300 CE 1987

Mercedes 190 E, 1986
Mercedes 190 D, 1986
Mercedes 300 SL, 1986
Mercedes 200, 1985
Mercedes 450 SLC 1979
Pontiac Firebird 1994.

Valkenier
Mercedes Occasions
Koningswinkelstraat 53, Valkenburg.
☎ 04406-12289 of 06-52951736.

MB C180 Esprit

bwj. 09-'93 15.721 km
Almadine roodmetal, zeer compl. mw. staat.

SMEETS
Wijngaardsweg 55 Heerlen, 045-754575

Van part. MB 230 E 11-'88, km.st. 120.000, airco, autom., rad./cass., el. buitenspiegel, orthopedische best. stoel, ABS etc. 045-457643.

MERCEDES 230 E [illegible] bwj. '85, kl. wit. B[illegible] Puth 34, Puth. 0449[illegible] dond. en vrijd. na 19.00[illegible]

MERCEDES 300 D, [illegible] APK, trekh., autom.[illegible] ƒ 3.750,-. Tel. 045-4279[illegible]

MERCEDES 190 2.[illegible] '87, in perf.st., nw. b[illegible] lm-velgen. ☎ 045-2250[illegible]

MERCEDES 280 [illegible] 1993, blauwmet., ƒ 8.500,-. Tel. 045-7138[illegible]

Te k. MERCEDES 20[illegible] '81, trekh., i.z.g.st., ƒ [illegible] Telef. 045-353997

Te k. van part. MER[illegible] 190 E, zwartmet., ze[illegible] bwj. '83. Prof. Lorentz[illegible] Hoensbroek.

MERCEDES 190 E, [illegible] verlaagd, veel extra's, Tel. 045-215353.

Te koop MERCEDE[illegible] benzine, bwj. '85. Te[illegible] gen tel. 046-522689.

Te koop 190 E, 2.0 verlaagd, brede velge[illegible] HONIE dashboard, [illegible] enz., zijde scurts, s[illegible] alarm. ƒ 13.500,-. Te[illegible] 04405-2157.

Te koop MERCEDES [illegible] model '85, in uitmu[illegible] staat. Inl. 045-254660.

Te k. prachtige MER[illegible] 500 SE aut., 8-cyl., 194.500 km. veel [illegible] ABS, c.v. alarm, schuifdak/ramen, 225 alu vlgn. 5 nwe. b[illegible] APK 11-'95, ƒ 13.750,-. ☎ 045-41850[illegible]

Prachtig MERCEDES [illegible] APK 8-'95, bwj. '82, vr.pr. ƒ 4.250,-. 045-322[illegible]

Voor Piccolo's zie verder pagina [illegible]

FNV en CNV kunnen niet leven met bezuiniging

Arbeidsvoorziening staat op springen

Van onze redactie economie

N HAAG - De arbeidsvoorziening in Nederland in haar ige vorm staat op springen. Twee van de drie vakcentrales, NV en het CNV, dreigen zich uit het bestuur terug te trekken als de aangekondigde structurele bezuiniging van 500 miljoen gulden na 1995 doorgaat. Volgens FNV en CNV verliest de arbeidsvoorziening haar bodem als het budget, jaarlijks 1,6 ard gulden, met bijna eenderde wordt gekort.

ice-voorzitter van de FNV, E. laar, stak gisteren de lont in kruitvat in een vraaggesprek het Welzijnsweekblad: „Een lede arbeidsvoorziening is ons niet interessant." De door ster Melkert van Sociale Zaken gde bezuiniging leidt er volgaar toe dat tal van scholingsleidingsprojecten van de arbureaus worden geschrapt. al langdurig werklozen zouden an de dupe worden.

ander gevolg dat Vogelaar iet, is de onmogelijkheid allerpraken in collectieve arbeidsenkomsten over het bevordevan werkgelegenheid uit te n. In veel cao's spreken vakmet werkgevers af dat er ende de looptijd een aantal durig) werklozen in dienst genomen in het bedrijf of de ijfstak waarvoor het contract De arbeidsvoorziening speelt een belangrijke rol. Zo'n wordt volgens Vogelaar ekt kansloos als de budgetten enderde worden gekort.

s enkele jaren besturen de eid en de sociale partners de isvoorziening. Het landelijk uur, het CBA, formuleert het d in grote lijnen, dat de regiokantoren, de RBA's uitvoeren. de regionale uitvoering maakt volgens C. van der Knaap, die het CNV in het CBA zit, mogeccenten te leggen waar die in treffende regio nodig zijn. korting doorgaat, is die wijze niet langer mogelijk, t Van der Knaap. „Dan blijft over van de eigen beleidse van de RBA's," aldus de -bestuurder. „In dat geval is voor ons niet interessant meer n de besturen te zitten."

akcentrale voor middelbaar en r personeel (MHP) is nog niet r als FNV en CNV. „Hun dreienten komen voor mij wel heel alsoverkop," aldus woordvoerder Van Dalen. Hij ziet nog wel mogelijkheden, vooral als in de toekomst de sociale zekerheid en de arbeidsvoorziening „meer samenhang" moeten gaan vertonen.

De werkgeversorganisaties gaven gisteren te kennen het met de analyse van FNV en CNV wel eens te zijn. De werkgevers willen echter wachten met stappen totdat „de politiek een visie heeft ontwikkeld."

Vernieuwde werf

● *De geheel vernieuwde scheepswerf Frisian Shipyard Welgelegen bij Harlingen is gisteren officieel geopend. De nieuwe faciliteiten van de werf bestaan uit vier drijvende dokken, een schepenlift, hallen en kantoren. Er is bij de nieuwbouw veel zorg besteed aan milieu-procedures.* Foto: ANP

Makelaars bestookt met schadeclaims

DEN HAAG - Boktorren onder het dak, rotte vloeren en olietanks in de tuin. Het aantal schadeclaims tegen makelaars neemt de laatste jaren aanzienlijk toe. En datzelfde geldt voor de hoogte van de claims en het aantal zaken dat voor de rechter wordt uitgevochten. De verzekeraars moeten dit jaar opnieuw de premies voor beroepsaansprakelijkheid verhogen.

Bavam in Amstelveen en Schouten Insurance International in Rotterdam verzekeren samen het gros van de makelaars in Nederland voor beroepsaansprakelijkheid. Vorig jaar verhoogden zij de premies al met zo'n twintig procent. Dit jaar worden de verzekeringspremies opnieuw met minimaal vijf procent verhoogd. Los van de groei van de omvang van de makelaarsportefeuilles neemt het aantal claims jaarlijks met tien tot vijftien procent per jaar toe. Over de hoogte van die claims doen de beide verzekeraars geen mededelingen, maar ze bevestigen wel een stijgende lijn.

Tien jaar geleden kampten de verzekeraars met zo'n honderd claims per jaar, nu worden er gemiddeld zo'n vijfhonderd per jaar afgewikkeld. „Er zijn daarnaast nog heel wat zaken die bij de rechter liggen. De belangen zijn vaak groot. Je steekt je diep in de schulden om een huis te kopen en je kunt 't je niet permitteren om nog meer uit te geven," zegt W. Pel, secretaris van de Bavam.

Met de komst van het Nieuw Burgerlijk Wetboek in 1992 is de aansprakelijkheid van de makelaar fors uitgebreid, maar niemand wil in de krant afgedrukt zien hoe ver die aansprakelijkheid precies gaat.

Wijers tevreden over Philips

DEN HAAG - Minister Wijers van Economische Zaken is opvallend tevreden over de gang van zaken bij Philips. Het Eindhovense concern is volgens de minister in een positie gekomen die best kan leiden tot een voorsprong op de Japanse concurrentie.

Een woordvoerder van Philips verklaarde gisteren dat zijn bedrijf is ingenomen met de positieve beoordeling door de minister over de gang van zaken. Wijers prees onder meer de geslaagde herstructurering en de betere benadering door Philips van de exportmarkten. Mede dankzij vooruitstrevende ontwerpen van de produkten zit Philips volgens Wijers in een nieuwe fase van de concurrentieverhoudingen.

Levensonderhoud weer iets duurder

VOORBURG - Het dagelijks leven is in oktober 0,1 procent duurder geworden. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft dat uitgerekend. Vooral koffie en kleding werden duurder. Tweedehands auto's en benzine werden daarentegen juist wat goedkoper, zo constateerde het bureau.

In een jaar tijd is het leven inmiddels 2,8 procent duurder geworden. In september beliep de stijging in vergelijking met september 1993 nog 2,7 procent.

Ziekenfonds op basis van bijbel

ZEIST - Een ziekenfonds voor gereformeerden, op basis van de waarden van de bijbel. Dat is het nieuwste project van Pro Life, een Zeister stichting die strijdt vóór behoud van leven en tégen abortus en euthanasie.

Het nieuwe ziekenfonds 'Op weg naar Pro Life' raamt zijn doelgroep op 500.000 werkenden en hun gezinsleden. Het heeft inmiddels goedkeuring van de Ziekenfondsraad. Het wachten is nog op de handtekening van minister van Volksgezondheid Borst.

De Ziekenfondswet verplicht het fonds bepaalde ingrepen (zoals abortus) te vergoeden die tegen zijn principes ingaan. „Daar komen we niet onderuit," aldus voorzitter F. Tollenaar. „Maar onze doelgroep zal er, naar verwachting, nauwelijks een beroep op doen." De naam geeft aan dat het fonds er niet in slaagt de doelstelling geheel te realiseren.

Toch is er volgens Tollenaar voldoende mogelijkheid om „de christelijke normen te vertalen in een zorgverzekering." Het Zeister ziekenfonds zal, in vergelijking met andere fondsen, een aantal voorzieningen extra bieden. „Thuiszorg voor terminale patiënten zit bij ons volledig in het pakket. Dat hoort bij eerbied voor het (eindigende) leven." Idem bij de verzorging van een gehandicapt kind. Tollenaar denkt dat de premie van 'Op weg naar Pro Life' iets hoger zal uitkomen dan die van de andere ziekenfondsen.

munt uit

● Overname

Europoule Nederland bv in Woerden neemt de vleeswarenactiviteiten van Encebe in Boxtel over. De fabriek in de Brabantse plaats blijft open. De overname heeft geen gevolgen voor de werkgelegenheid van de 72 personeelsleden, aldus directeur drs. B. Constandse van Encebe.

● Verlies

Het Japanse autoconcern Nissan heeft in de eerste helft van het op 1 april begonnen boekjaar een verlies voor belastingen geleden van 57,9 miljard yen (f 1 miljard). Dat is tweemaal zoveel als het negatieve resultaat van 28,9 miljard yen over de eerste helft van het boekjaar 1993/94.

● Keuringsdienst

Het kabinet ziet af van de plannen de Keuringsdienst van Waren samen te voegen met de Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees (RVV). De oprichting van het Nederlands Controlebureau voor Levensmiddelen en Waren (NCLW) is daarmee van de baan.

● Britse post

Een rebellie in eigen gelederen heeft de Britse regering ertoe gedwongen af te zien van de privatisering van de Royal Mail, de posterijen. Alle voorstellen voor privatisering zijn geschrapt en het bedrijf blijft voor honderd procent staatseigendom.

● Thuiswerkers

De vakfederatie FNV is een campagne begonnen om de naar schatting 200.000 thuiswerkers ontslagbescherming en sociale zekerheid te bieden. Hoewel de Tweede Kamer vorig jaar al heeft besloten de thuiswerkers hun juridisch vacuüm te halen, is sindsdien de daad niet bij het woord gevoegd, schrijft de FNV in een brief aan het kabinet. Ondanks alle aandacht voor het probleem, blijven thuiswerkers nog altijd een witte vlek op het gebied van ontslagrecht, wettelijk minimumloon en sociale zekerheid.

'Pispalen functioneren niet goed'

Pesten collega's kost bedrijven miljarden

Van onze redactie econmie

HEERLEN - Verliet Ruud Gullit het trainingskamp in Noordwijk omdat hij het niet eens was met het spelconcept? Jan Looman, organisatie-adviseur bij Beteor Eindhoven, gelooft er niets van. „Gullit werd gepest. De selectie negeerde hem. En niets is erger dan je geïsoleerd voelen. Daar gaan zelfs de sterkste persoonlijkheden aan onderdoor."

Looman somt nog enkele namen op, waarmee hij zijn stelling probeert te bewijzen. Gerald Vanenburg, wiens hoge stem werd geïmiteerd door de supporters, week uit naar Japan. Looman noemt hem een typisch voorbeeld. „En neem ex-staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken. De PvdA heeft haar net zolang getreiterd tot ze opstapte."

Maar niet alleen prominenten overkomt het, zegt Looman, die onderzoek heeft verricht naar pesten op de werkplek. Volgens hem voelt 40 procent van de bevolking zich wel eens geïsoleerd. „Gemiddeld één op de vijftig Nederlandse werknemers zoekt ander werk, omdat ze bij hun huidige baan worden gepest. Die mensen functioneren niet meer en gaan fouten maken. Dat kost het bedrijfsleven naar schatting zes tot negen miljard gulden per jaar. En dan reken ik nog niet eens de ziektekosten mee."

De Britten hebben het woord 'mobbing' bedacht, dat staat voor het groepsgewijs pesten van één persoon. Volgens Looman is daar sprake van als dat ten minste een keer per week gedurende meer maanden dezelfde persoon overkomt. Dat kan zich op verschillende manieren uiten. Het 'slachtoffer' kan genegeerd worden. Ook kan de groep hem of haar kritiseren, zowel over het werk als over privé-zaken.

Ook roddelen, uitlachen of het opdragen van zinloos, zwaar of juist geen werk schaart Looman in de categorie 'pesten'. Het zit volgens hem in de taboesfeer. „Welke volwassene durft er openlijk voor uit te komen, dat hij of zij wordt gepest op z'n werk?" stelt hij. „Vertellen ze het wel, dan krijgen ze vaak zelf de schuld. Onterecht, want meestal ligt de fout in de organisatie."

„Zo lang alles op rolletjes loopt, zullen dit soort problemen zich minder voordoen. Zodra echter fouten worden gemaakt, de werkdruk te hoog is of een reorganisatie op stapel staat, is vaak één werknemer de klos. Enkele collega's reageren de spanningen op hem af. Binnen de kortste keren nemen anderen dat treiterige gedrag over."

De 'risicogroep' bestaat volgens Looman uit degenen die meer kennen en/of kunnen. Ook 'watjes' (zowel verbaal als fysiek) en mensen die 'anders' zijn op basis van een eigenschap of uiterlijk, hebben meer kans om tot 'pispaal' te worden uitgeroepen. „De risico's worden uiteraard nog groter als je twee van deze eigenschappen bezit."

Looman draagt weinig oplossingen voor de 'slachtoffers' aan. „Een gezamenlijke werkwijze afspreken in de bedrijfscultuur," adviseert hij.

beurs

unter Douglas

STERDAM - Op de Amsterdamse effectenbeurs hebben de delen KPN en Hoogovens gisteren mooie resultaten laten zien. venaan de ranglijst stond echter jaloezieën-fabrikant Hunter Douglas, dat volgende week zijn, waarschijnlijk gunstige, derde-kwartaalcijfers bekend maakt. Het fonds won maar liefst f 4,50 tot f 78,70. De beursthermometer, de AEX, won 0,4 punt hoger uit op 410,76. Aandeel Hoogovens werd naar houding veel verhandeld, nadat geruchten in de kranten hadden gedaan dat het staalconcern zich voor een rooskleurige toekomst opmaakt. Jarenlang kwamen er sombere geluiden uit de IJmond, maar aatste tijd is de stemming danig eslagen. Vanuit Koblenz liet uurvoorzitter M. van Veen erdagavond weten, dat nu ook aluminiumdivisie, het laatste bleemgeval, weer in de zwarte ers komt. Beleggers beloonden govens met een winst van f 1,90 82.

de Koninklijke PTT Nederland weer de wind mee. Gaat dit eel gemiddeld zo'n half milkeer over de toonbank (dubbelling), gisteren was de omzet driedubbele. Beleggers waren steeds opgewonden van de toeplannen van KPN-dochter Telecom. Misschien minder voor het personeel (verlies van banen), maar des te beter voor aandeelhouder (tot 15 procent produktie). Het aandeel f 1,30 tot f 55,10.

beursvloer wachtte aanvankeop de werkloosheidscijfers uit Verenigde Staten. Mocht de gelegenheid flink stijgen, dan de rente in Amerika onder zetten. Uiteindelijk bleek het maal wel mee te vallen. Geholdoor een gunstige dollarkoers amen de koersen niet onder druk staan.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	60,40	60,70
Aegon	104,20	105,10
Ahold	48,70	49,20
Akzo Nobel	207,00d	203,80
Bols Wes. c.	33,70	33,50
CSM cert.	68,70	68,40
Dordtsche Petr.	199,60	200,50
DSM	142,00	144,50
Elsevier	17,00	16,90
Fokker cert.	15,00	15,10
Fortis Amev cert.	69,70	70,80
Gist-Broc. cert.	45,00	45,30
Heineken	245,50	246,50
Hoogovens nrc	80,10	82,00
Hunter Douglas	74,20	78,70
ING c.	78,80	79,30
KLM	48,00	47,90
Kon. KNP BT	50,00	49,50
Kon. Olie	192,20	192,30
KPN	53,80	55,10
Nedlloyd	53,30	54,10
Océ-v.d.Gr.	73,40	72,90
Pakhoed cert.	45,30	45,40
Philips	56,50	55,80
Polygram	75,50	77,00
Stork	43,80	44,00
Unilever cert.	199,60	199,60
Van Ommeren nrc	46,20	46,30
Ver.Bezit VNU	178,00	175,00
Wolters-Kluwer	120,70	121,00

Avondkoersen Amsterdam

Ahold 49,20 (49,20)
Kon. Olie 189,50-191,50 (192,30)
Philips 55,00 (55,80)
Unilever 197,40-199,20 (199,60)
Wolters Kluw. 121,00 (121,00).

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	82,50	82,50
ABN Amro pref.	58,50	58,80
ABN AmroHld.prf.c.	6,26	6,24
ACF-Holding	36,00	36,40
Ahrend Groep c.	156,00	155,80a
Alanheri	37,20	37,20
Ant. Verff.	430,00	430,00
ARTU Biologicals	3,70	3,70
Asd Options Tr.	21,10	21,10
Asd. Rubber	2,50e	2,55
Atag Hold. cert.	110,00f	109,80
Athlon Groep	71,00	71,00
Athlon Groep nrc	66,90	66,90
[illegible]	125,00	125,00
Ballast Nedam c.	73,00	72,50
BAM Groep	104,50	105,00
Batenburg	154,00	153,00
Beers	190,00	190,50
Begemann Groep	33,80	34,00
Belindo	280,00	280,00
Besouw Hold.	33,90	33,90
Blydenst.-Will.	27,50	28,00
Boer De Winkelb.	70,90	70,80
Borsumy Wehry	27,10	26,60
Boskalis cert.	36,50	36,20
Braat Beheer	24,90	24,90
Breevast	9,10	9,10
Burgman-Heybroek	1470,00	1470,00

Calvé-Delft cert.	1375,00	1370,00
Calvé-Delft pref	885,00	885,00
Cap Volmac	23,40	24,50
Ceteco Hold.	42,70	43,00
Cindu Intern.	102,50	102,50
Claimindo	278,50	278,50
Content Beheer	29,00	29,00
Credit LBN	41,60	41,30
Crown v.G. cert.	140,00b	140,50
CSM	68,70	68,40
De Drie Electr.	15,50	15,50
Delft Instrum.	23,70	23,20
DICO Intern.	69,40	69,40
Dorp-Groep	34,40	34,50
Draka Holding	39,50	39,30
Econosto	21,70	21,70
EHCO KLM Kleding	36,20	36,50
EMBA	200,00	200,00
Eriks Holding	118,30	119,00
Flexovit Int.	87,00	87,50f
Frans Maas cert.	53,00	53,00
Free Record Shop	28,70	28,50
Fugro cert.	34,30	35,00
Gamma Holding	92,50	92,50
Gamma pref.	5,80	5,80
Garzarelli $	10,00	-
Gelderse Pap.	86,50	86,50
Getronics	53,50	53,70
Geveke	34,70	34,90
Giessen-de N.	60,30	60,30
Gouda Vuurvast	70,00	70,20
Goudsmit	29,70	29,50
Groenendijk	29,60	29,60
Grolsch cert.	54,50	54,40
Grontmij	63,50	63,80
GTI-Holding	158,50	158,00
Hagemeyer	135,50	138,00
HAL Trust B	16,30	16,20e
HAL Trust Unit	16,10	16,20
HBG	283,50	280,00
Heijmans	59,50	59,90
Heineken Hold. A	220,00	221,50
Helvoet Holding	28,00	28,00
Hes Beheer c.	19,80	19,80
Hoek's Mach.	77,50	77,50
Holl. Colours	85,50	86,00
Holl. Ind. Mij	65,50	65,50
Holl.Sea S.	0,34	0,34e
Hoop Eff.bank	7,30	7,30
Hunter D.pref.	1,95	1,95
IHC Caland	42,50	43,40
ING	7,12e	7,11
Inter/View Eur.	6,50	6,50
Internat.Muell.	94,90	95,00
Kühne+Heitz	35,80	35,80
Kas-Associatie	62,50	64,00
KBB	106,00	107,00
Kempen & Co	14,30	14,20
Kiene Holding	134,90	134,90
Kon. Sphinx Gust.	[illegible]	50,40
Kon.KNP BT c.pref.	[illegible]	7,58
Kondor Wessels	45,30	45,00
Koppelpoort	417,00	417,00
Krasnapolsky	145,50	145,50
Landré & Gl.	47,50	47,50
LCI Comput.Gr.	3,95	3,95
M.Enim OB-cert.	86,80	86,80
Macintosh	43,40	43,00e
Management Share	1,35	1,30

Maxwell Petr.	202,00	202,00
Moeara Enim	1660,00	1670,00
Moolen Holding	43,50f	42,90
Mulder Boskoop	35,00	35,00
Multihouse	2,20e	2,20e
Naeff	489,00	489,00
NAGRON	89,40	89,00e
Nat. Inv. Bank	130,90	130,90
NBM-Amstelland	18,40	18,10
Ned.Part.Mij	51,10	51,10
Ned.Springst.	6550,00	6550,00
NEDAP	59,00	59,00
Nedcon Groep	38,30	38,90
Nedschroef Hold.	74,70	75,50
Neways Electr.	11,40	11,50
Nijv.-Ten Cate	83,30	83,50
NKF Holding	215,00	215,00
Norit	19,00f	18,90
Nutricia VB cert	89,50	89,70f
OPG cert.	43,00	43,80
Orco Bank cert.	61,00f	60,70
Ordina Beheer	21,00	20,90
OTRA	281,00	282,00
P & C Groep	91,50	91,50
Philips Electr. d'95	0,10	-
Pie Medical	8,20	8,10f
Pirelli Tyre	11,50	11,50
Polynorm	179,80	179,80
Porc. Fles	23,70	23,70
Randstad	88,00	88,00
Reesink	118,00	120,00
Rood Testhouse	3,30	3,30f
Rothmans Int.	4,15	4,10
Roto Smeets Boer	41,30	41,20
Samas Groep	57,00	57,30
Sarakreek	4,60	4,60
Schuitema	1895,00	1895,00
Schuttersveld	42,50	42,50
Simac Techniek	17,60	17,70
Sligro Beheer	86,70	86,70
Smit Intern.	41,70e	41,70e
Smit Trafo c.	44,90	44,70
St.Bankiers c.	18,50	18,00
Stad Rotterdam c.	35,80	35,60
Telegraaf De	192,00f	190,00
Textielgr.Twente	71,00	72,00
Tulip Computers	17,20	17,00
Tw.Kabel Holding	196,00	197,00
Ubbink	59,00	59,00
Union	25,40	25,40
Vereenigde Glas	550,00	551,00
Vilenzo	42,90	43,20
Volker Stevin	86,20	86,20
Vredestein	14,00	13,90
Wegener	118,50	120,00e
Welna	49,80	49,50
West Inv.F. wb	62,00a	62,00a
West Invest F.	11,20	11,20
Weweler	31,70f	31,60
Wolff, Handelmij	59,50	59,50
Wolters Kluwer	485,00	485,00
Wyers	24,30	24,30

Beleggingsinstellingen		
A'dam EOE Ind. F.	446,00	449,00
ABF	112,50	112,50
ABN Amro A.in F	82,60	82,60
ABN Amro Aand.F.	96,10	96,50
ABN Amro Amer.F.	71,20	71,50
ABN Amro Eur. F.	85,50	86,00
ABN Amro Far E.F.	75,80	76,70
ABN Amro L.Gr.F.	182,70	182,70
ABN Amro Neth.F.	116,60	117,10
ABN Amro Obl.Grf.	199,40	199,40
ABN Amro rent.div	155,00	155,00
Aegon Aandelenf.	45,00	45,50
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,50	30,60
Alg.Fondsenbez.	247,00	249,50
Alliance Fund	7,60e	-
Alrenta	228,50	228,50
Amvabel	88,60	88,50
Asian Cap.F.$	61,80	61,50
Asian Select. F.	104,10	104,90
Asian Tigers F.	[illegible]	112,10
ASN Aandelenf.	51,70	52,10
Austria Global	1220,00	1228,00
Austro Hung. F.	[illegible]	7,60
AXA Aand.Inl.	[illegible]	76,70
AXA E&L Belegg.1	[illegible]	94,50
AXA E&L Belegg.2	[illegible]	98,50
AXA E&L Belegg.3	117,70	117,70
AXA E&L Belegg.4	[illegible]	87,10
AXA E&L Kap.Rente	118,10	118,20
AXA Obl.Ned.	[illegible]	76,30
Bemco RentSel.	[illegible]	82,40
Bever Holding	4,70	4,70
Biogrond Belegg.	10,50	10,50
CL Aandelenfonds	94,90	95,30
CL Liq.Groeifonds	102,30	[illegible]
CL Obl.Dividend	103,50	[illegible]
CL Obl.Waardefonds	121,80	121,90
Comm.Argentum	[illegible]	86,70
Comm.Benelux F.	[illegible]	[illegible]
Comm.Cea F.	[illegible]	91,50
CuMPreferent F.	[illegible]	105,80
Delta Ll.Dollarf.	51,70	[illegible]
Delta Lloyd ECU	[illegible]	[illegible]
Delta Lloyd Inv.	[illegible]	[illegible]
Delta Lloyd Mix	[illegible]	72,50
Delta Lloyd Rent	[illegible]	[illegible]
Donau Fonds	[illegible]	[illegible]
DP America F.	[illegible]	[illegible]
EGF Invest.	[illegible]	[illegible]
EMF Rente	[illegible]	[illegible]
EMS Growth Fund	[illegible]	[illegible]
EMS Income Fund	[illegible]	91,00
EMS Offsh. Fund	100,00	100,00
Eng-Holl.Bel.Tl	10,60	-
Eng-Holl.Bel.Tr.	80,00	-
Envir.Growth F.	41,50	41,50
Esmeralda part.	37,60	37,60
Eur.Ass. Trust	8,30	8,80
Euro Growth Fund	59,50	59,50
Euro Spain Fund	8,20	-
Far East Sel.F.	80,00	79,00
GAF Am.Liq.F. ecu	1,51	1,52
GAF Am.Obl.F. ecu	1,76	1,77
GAF Bfr.Liq.F. bfr	1055,70	1055,80
GAF DM Liq.F. ecu	1,60	1,60
GAF DM Obl.F. ecu	1,56	1,56
GAF Eng.Aandf. ecu	2,11	2,12
GAF Eng.Liqf.ecu	1,25	1,25
GAF Eng.Oblf.ecu	1,32	1,32
GAF Eur.Aandf.ecu	2,22	2,23
GAF Eur.Oblf.ecu	2,19	2,19
GAF Gl.Managf.ecu	2,51	2,52
GAF Jap.Aandf.ecu	1,15	1,15
GAF Jap.Liqf.ecu	1,62	1,62
GAF Jap.Oblf.ecu	1,73	1,73
GAF N-Am.	2,24	2,26
GAF	3,24	3,26
German City Est.	32,90	32,90
Gim Global	56,10	55,40e
Groeigarant	1,36	1,37
Holl. Eur. Fund	59,30	59,40
Holl. Obl.Fonds	130,40	130,50
Holl. Pac. Fund	137,50	137,00
Holl. Sel.Fonds	97,80	97,80
Holland Fund	89,60	90,20
Hooge Huys Hypf.	126,00	125,80
INB Bnk Verre Oost.	46,50	46,50
ING Bnk Dutch F.	61,30	61,40
ING Bnk Geldm.F.	61,13	61,14
ING Bnk Glob.F.	52,60	53,00
ING Bnk Oblig.F.	32,60	32,60
ING Bnk Rentegr.F	128,30	128,20
ING Bnk Spaard.F.	103,79	103,80
Interbonds	486,00	487,00
Intereffekt 500	27,50	27,60
Intereffekt wt.	29,10f	29,20
Intereffekt Yen Value	82,50	82,50
Investa part.	82,00	82,50
IS Global Fund $	17,50	17,70f
Jade Fonds	209,30	209,90
Jap.Convertible F	50,00	50,00
Jap.Ind.Alpha F.	7550,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5420,00	-
Japan Fund	19,10	19,10
Korea Pac.Tr. $	13,70b	-
Latin Am.Eq.F.	100,90	[illegible]
Leveraged Cap	[illegible]	59,80
Liquirent	54,55	54,55
MalCapital F.$	16,10	[illegible]
Mees Obl.Div.F.	114,00	[illegible]
Mexico Income F.	19,50	[illegible]
Mondibel	[illegible]	[illegible]
Nat.Res.Fund	[illegible]	76,50
New Asia Fund	[illegible]	[illegible]
Nomura Warr. F.	0,20	0,19
OAMF Rentefonds	11,25	11,25
Obam, Belegg.	309,50	310,00
Ohra Aand.F.	63,50	[illegible]
Ohra Liq.Gel.	54,10	54,10
Ohra Obl.Dl.	54,30	[illegible]
Ohra Obl.Grf	54,90	54,90
Ohra Onr.G.F.	58,60	58,40
Ohra Totaal F.	57,70	57,80
Orange Fund	27,70	27,80
Pac.Dimensions	31,00	31,00
Pac.Prop.Sec.F.	45,00e	45,00
Pierson Rente	128,10	128,40
Pitcher	45,00	45,50
Postb.Aandelenf.	56,50	56,90
Postb.Beleggf.	57,20	57,40
Postb.Obl.f.	49,00	49,00
Postb.Verm.gr.f.	59,70	59,70
Rentalent Bel.	168,20	168,20
Rentotaal NV	38,20	38,20
RG Aand.Mixfund	59,70	59,90
RG America F.	136,90	[illegible]
RG Divirent F.	53,60	53,50
RG Europe F.	125,10	[illegible]
RG Florente F.	129,20	129,20
RG Hollands Bezit	97,50	98,30
RG Nettorente F.	105,20	105,20
RG Obl.Mixfund	61,00	61,10
RG Pacific F.	142,70	142,60
RG Rente Mixfund	63,30	63,50
Robeco	113,30	113,20
Rodamco	50,70	50,80
Rodamco Ret.Ned.	99,30	100,30
Rodin Prop.$	68,00	-
Rolinco	115,60	[illegible]
Rolinco cum.p	[illegible]	[illegible]
Rorento	[illegible]	[illegible]
Schrod.Int.Pr.F	28,20	[illegible]
Sci/Tech $	16,00	[illegible]
Suez Gr.Fund	50,70	[illegible]
Suez Liq.Grf.	200,70	200,70
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	254,00	253,00
Tolsteeg, Beleggmij	345,00	345,00
Trans Eur.Fund	90,40	90,50
Transpac.F.	359,00	359,00
Uni-Invest	18,80	19,30
Unico Inv.Fund	68,10	68,10
Unifonds DM	30,00	30,00
Vaste Waard.Ned	54,00	54,00
VastNed	[illegible]	[illegible]
VHS Onr.Mij	4,70e	[illegible]
VIB NV	44,20	[illegible]
VSB Aand.F.	[illegible]	[illegible]
VSB Mix Fund	61,10	[illegible]
VSB Obl.Groeif.	[illegible]	107,20
VSB Rente Fonds	[illegible]	[illegible]
WBO Intern.	[illegible]	[illegible]
Wereldhave NV	[illegible]	[illegible]
World Prop.F.	59,50	[illegible]
ZOM Florida F. $	32,80	[illegible]
Zonnespectrum	9,00	9,00

Parallelmarkt		
EPNA 3 nrc	[illegible]	-
Melle, van nrc	105,00	103,50
Pan Pac. Winkel	3,90	3,90

Wall Street	03/11	04/11
allied signal	[illegible]	[illegible]
amer.brands	[illegible]	[illegible]
amer.tel.tel.	[illegible]	[illegible]
amoco corp	[illegible]	62 ½
asarco inc	29 ¾	29 ¾
bethl. steel	19	18 ⅞
boeing co	44	43 ⅝
can.pacific	15 ¾	15 ½
chevron	44 ½	43 ⅝
chiquita	13	13 ¼
chrysler	48	47 ⅜
citicorp	46 ⅛	45 ⅜
cons.edison	25 ½	25 ½
digit.equipm.	30 ⅝	30 ⅜
dupont nemours	55 ⅛	55 ⅛
eastman kodak	47 ⅜	47
exxon corp	62 ⅜	61 ⅜
ford motor	29 ½	28 ⅞
gen. electric	48 ½	48
gen. motors	39	39 ¼
goodyear	35 ⅜	35 ⅜
hewlett-pack.	96 ⅝	94 ½
int. bus.mach.	73 ⅜	71 ⅜
int. tel.tel.	87 ⅛	-
klm airlines	28 ¼	27 ⅞
mcdonnell	136 ¾	136 ⅛
merck co.	35 ⅜	35 ⅛
mobil oil	83 ½	83
omega financ.	24 ¾	[illegible]
philips	32 ½	[illegible]
royal dutch	[illegible]	111 ¼
sears roebuck	[illegible]	49 ¼
sfe-south.pac.	15 ¾	15
texaco inc.	62 ½	62 ⅝
travelers	[illegible]	[illegible]
united techn.	61 ¾	[illegible]
westinghouse	13 ⅜	[illegible]
whitman corp	[illegible]	[illegible]
woolworth	[illegible]	[illegible]

[illegible]		
amerik.dollar	1,640	1,760
austr.dollar	1,20	1,32
belg.frank (100)	[illegible]	5,58
canad.dollar	1,190	1,310
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,45	113,45
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	34,90	37,40
franse frank (100)	31,10	33,85
griekse dr. (100)	0,63	0,80
hongkong dlr.(100)	18,50	22,50
[illegible]	[illegible]	2,80
[illegible]	[illegible]	11,55
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
turkse lira (100)	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
zweedse kr. (100)	[illegible]	[illegible]
[illegible]	131,50	[illegible]

[illegible]	
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
hongk.dollar (100)	21,9850-22,2050
ierse pond	2,7050-2,7100
ital.lire (10.000)	10,805-10,845
jap.yen (10.000)	174,400-174,500
nwzeel.dollar	1,0435-1,0585
noorse kroon (100)	25,675-25,725
oostenr.sch. (100)	15,9200-[illegible]
port. escudos (100)	[illegible]
spaanse pes. (100)	1,3410-1,3510
zweedse kr. (100)	23,175-23,225
zwits.frank (100)	133,975-134,025
e.c.u.	2,1330-2,1380

Indexen

Dow Jones	[illegible]	-37,61

Optiebeurs	serie		omzet	v.k.	s.k.
KPN	c jan	52,50	[illegible]	[illegible]	3,20
KPN	c jan	55,00	[illegible]	[illegible]	1,80
KPN	p jan	52,50	[illegible]	[illegible]	0,50
abn amro	c nov	60,00	[illegible]	[illegible]	1,60
abn amro	c jan	62,50	[illegible]	[illegible]	1,70
abn amro	c apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2,00
abn amro	p jan	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,80
abn amro	p apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,90
abn amro	p apr	57,50	[illegible]	[illegible]	1,80
akzo	c nov	210,00	[illegible]	[illegible]	0,30
d/fl	c nov	170,00	230	1,20	1,70
d/fl	c dec	190,00	235	0,20a	0,20
dsm	c apr	150,00	707	7,00	7,50
dsm	p apr	140,00	703	4,80	6,40
els	c jan	18,00	630	0,40a	0,40
els	c apr	18,00	345	0,70	0,80
eoe	c nov	410,00	236	5,00	5,30
eoe	c nov	415,00	237	2,70	2,90
eoe	c nov	420,00	512	1,40	1,50
eoe	c dec	410,00	[illegible]	[illegible]	9,40
eoe	c jan	[illegible]	215	4,00	5,30
eoe	c o97	410,00	[illegible]	35,50	34,00
eoe	p nov	[illegible]	[illegible]	1,30	1,00
eoe	p nov	[illegible]	[illegible]	2,00a	2,10
eoe	p nov	[illegible]	[illegible]	4,50	3,80
eoe	p dec	[illegible]	[illegible]	7,30	7,00
eoe	[illegible]	[illegible]	1100	25,30	24,70
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6,10
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2,10
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,30
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4,50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,90
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	10,50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	33,50a
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	10,50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0,50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,50
[illegible]	c nov	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5,50
[illegible]	c jan	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3,30
[illegible]	c jan	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,30
[illegible]	c apr	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2,00
phil	c jul	[illegible]	[illegible]	3,00	3,40
phil	p nov	[illegible]	[illegible]	0,40	0,70
phil	p jan	[illegible]	[illegible]	1,00	1,90
unil	c nov	[illegible]	[illegible]	2,00	3,20
unil	c jan	210,00	310	3,00	3,20

Goud en zilver

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
d=ex-dividend	[illegible]
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

AUTO'S

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi PAJERO 2400 TD 1985; LM-velgen met nwe. banden voor Toyota Camry. Nw. Holsterweg 45, Posterholt. 04742-1312.

Te k. Mitsubishi LANCER GLXi, weg. vertr. buitenl., gunstige prijs, i.z.g.st., bwj. '90. ☎ 046-332897.

Te k. Mitsubishi COLT 1.8 D, bwj. '85, APK 5-'95, i.g.st.,vr.pr. ƒ 2.250,-. Telef.: 046-749074, b.g.g. 046-334068.

Mitsubishi LANCER 1.5 GLi, roodmetal., bwj. 7-'90, trekh., pr. ƒ 14.900,-. 045-259714.

Koopje! MITSUBISHI Colt 1200, bwj. 11-'86, pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-271403

Mitsubishi LANCER 1.8 diesel, bwj. '85, kl. wit, vr.pr. ƒ 1.350,-. Na 18.00 uur 045-253155. Wilhelminaplein 6, Schinveld.

Te koop Mitsubishi GALANT GL 1600 5-bak, 10-'85, pr. ƒ 3.750,-. 045-325671.

Nissan/Datsun

Te koop Nissan PATRO, bouwjaar 1985. Telefoon 04493-5500.

Te k. NISSAN Sunny 1.4 LX, bwj. '89, APK. 5-'95, 25.000 km., ƒ 12.500,-. Tel. 04752-3348 of 04750-15651.

NISSAN Sunny coupé SGX, bwj. '89, stuurbekr. electr. ramen, kl. rood. 045-313006.

Nissan MICRA 1.2, '90, wit, open dak, luxe uitvoering, ƒ 13.000,-. Tel. 045-421987.

Te k. DATSUN Cherry, bwj. dec. '82, APK gek. 4-'95, motor 100%, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-326742.

Te k. Nissan SUNNY 1600 SLX Coupé zwart, nw. banden, nw. velgen, in nw.st. 04750-23720 b.g.g. 06-53184847.

Nissan MICRA 1.2 XL, bwj. '89, APK, 3-drs., ƒ 9.850,-. Inr. mogelijk. 045-325818.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Oldtimers

Te k. div. KLASSIEKERS! Volvo PV544 (katerug), bwj. 1958, ƒ 14.200,-; Karmann Ghia bwj. 1968, ƒ 13.900,-; Lancia Beta Coupé bwj. 1978, ƒ 3.750,-; Fiat 500 L, bwj. 1971, ƒ 2.200,-. Tel. 045-255205 / Fax 258082.

Te koop Opel REKORD 19S, bwj. 1971, met werk, ƒ 800,-. Telef. 045-222235.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Opel

Te koop: HONDA N600, Touring, bwj. '71, 30.000 km, groen, zeer mooie auto, techn. in perf. st., vr.pr. ƒ 6.750,-. incl. 1 jr verz. en APK. Klimmen 04405-2963.

Te koop Opel KADETT stationcar 1.2 S, bwj. '83, APK 26-10-'95, 5-drs., rood, trekhaak, i.z.g.st., vraagpr. ƒ 2.650,-. ☎ 045-721693.

Te k. Opel KADETT 1.6i, 5-deurs, Caravan, 3-'88, 3 mnd. BOVAG-garantie. Autobedr. B. Aretz en Zn., Heerlen, ☎ 045-721268.

Opel KADETT 1.6i 3-drs., bwj. '80, i.z.g.st., ƒ 11.750,-. Inr. evt. Tel. 045-316940.

Zuinig en betrouwbaar. Opel ASCONA, bwj.'87, 92.000 km, sportvelgen, ƒ 6.200,-. Tel. 045-326420.

Te koop Opel KADETT 1.8 GT Sedan, bwj. '89, rood, i.z.g.st., inr. mog. 045-257898.

Opel KADETT 2.0 GSi bwj. '88, APK, 2-drs., blauwmet. leer int., sportwielen enz. ƒ 11.750,-. Tel. 045-320457.

Te koop Opel OMEGA 2.0i, bwj. '88, sunroof en trekh., vr. pr. ƒ 10.000,-. 045-413468.

Te koop Opel KADETT 1.3 S, bwj. nov. '87. Tel. 045-410744.

Te koop Opel KADETT D, i.z.g.st., ƒ 950,-. Telef. 04450-4145.

Te koop Opel ASCONA 16 S, bwj. '84, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04450-3513.

Vectra 2.0i GL AUTOMAAT '89; Corsa 1.4i Swing '94; Vectra 1.6i GL '93; Kadett '86 t/m '89 div. types; Escort 1.3 '87; Ascona 1.6S HB '86. Met Bovaggarantie. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT, bwj. '73, Coupé ƒ 2.250,-; Ascona '79, gd., trekh., radio ƒ 650,-, APK. Tel. 045-324081.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '84, i.g.st., APK t/m aug. '95, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 00-32.89865537.

Opel KADETT 1.2 S, 3-drs., z. mooi, 100%, bwj. m. 1988, ƒ 6.750,-. 045-423480.

Te k. Opel KADETT, bouwjaar '81, APK 8-'95, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04499-4529.

Te k. Opel KADETT GT 1.6i, bwj. '89, APK 5-'95, km.st. 60.000, vraagpr. ƒ 9.500,-. Telef. 045-324935.

Opel KADETT, bwj. '85, i.z.g. st., APK gek. 8-'95, sportv., verlaagd, nieuw gespoten rood. 045-322109.

Te k. Opel KADETT, mod. '82, APK 10-'95, uitgebouwd, sp.velgen, zeer mooi, prijs ƒ 2.450,-. Inruil mog. Telef.: 045-428958.

Te k. Opel KADETT, bwj. '84, APK 6-'95, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-224449.

Te k. Opel OMEGA 1.8 autom. i.z.g.st., '88, vr.pr. ƒ 7.950,-. 045-213021.

Te koop GSi 2.0 bwj. '90, 1e eigenaar EX BPM ƒ 12.000,-. Rotterdamstr. 98 Heerlen. 045-720989.

Opel ASCONA 16 S bwj. '84, APK 6-'95, mooie auto, vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-337524.

Te k. Opel VECTRA 1800, bwj. '90, in nw.st., gunstige prijs. Tel. 045-424426.

Te k. Opel MANTA bwj. '79, ƒ 500,- incl. wegenbelasting. Tev. te h. gevraagd garage of box. Tel. 04450-1437.

ASCONA 1.6 S, 4-drs, bwj. '82, APK 5-'95, i.g.st. vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-751863.

Te k. Opel CORSA TR 1.2 S, bwj. '84, i.z.g.st., APK 7-'95, vr.pr. ƒ 3.750,-. 045-225141.

Te koop Opel REKORD 2.0i bwj. '81, APK, LPG, pr. ƒ 750,-. Telef. 045-453784.

Opel VECTRA 1.6i GL, bwj. '92, ƒ 21.750,-. 043-652575.

Te k. Opel ASCONA 1900 LPG, 4-drs. trekh., APK '95, ƒ 750,-. 045-245099.

Opel KADETT 13 S, bwj. '84, APK '95, vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 04754-88090.

Opel CORSA, bwj. '85. Zien is kopen. Dr. L.T. Wietenstr. 17, Brunssum. 045-255304.

KADETT 1.8 GTE, rood, '85, div. extra's, pr. ƒ 4.750,-. Tel. 04405-1962.

Te k. Opel KADETT 1.3 S, bwj. '87, kl. rood, vraagpr. ƒ 6.250,-. Tel. 045-312384.

Te k. Opel KADETT GSi 4-drs., bwj. '86, vr.pr. ƒ 7.350,-. Tel. 045-228763.

Te koop Opel VECTRA 1.6i, bwj. '89, vr.pr. ƒ 13.900,-. Telefoon: 045-325180.

Opel D-KADETT 1300, automaat, bwj. '83, div. soorten extra's, i.st.v.nw., vr.pr. ƒ 2.750,-. 045-427813.

Opel KADETT GT 1.6, 4-drs., bwj. '88, i.z.g.st., zien is kopen, vaste pr. ƒ 9.000,-. Tel. 045-317777/313900.

Opel KADETT Combi 1.4i, bwj. 12-'89, ƒ 10.500,-. Tel. 045-317777/045-313900.

KADETT type 1.3 LS Hatchback, '86, sportw. enz. ƒ 5.750,-. 045-424128.

KADETT type 1.3 LS Hatchback, automaat, '86, als nw. ƒ 5.500,-. 045-424128.

Opel KADETT 13 S, bwj. '86, rood, 3-deurs, bumpers en spiegels in kleur, spoiler, prijs ƒ 7.500,-. Inruil mogelijk. Tel. 04408-2368.

Te k. Opel KADETT GSi 18i, '86, zwartmet., donker get. gl., sportvlgn, verl., alarm. ☎ 045-441483 b.g.g. 443779.

Te koop Opel VECTRA 2.0i, bwj. '89, c.v., pr. ƒ 16.500,-. Telefoon: 045-709017.

Te koop OPEL Ascona, bwj. '83, met APK, rad/cass. pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-271403.

Te koop Opel OMEGA 24i bwj. '90, vr.pr. ƒ 19.500,-, km.st. 100.500, kl. zwartmet. met alle beurten, extra's, schuifd., sportvlgn., spoiler en radio/cass. Tussen 10.00-18.00 uur: 043-637548. Na 18.00 uur: 043-647030.

Te koop Opel CORSA Swing, bwj. '86, trekhaak, in zeer goede staat, vraagprijs ƒ 6.750,-. Tel. 04492-1038

CORSA 1.3 Swing, 2-drs., i.z.g.st., bwj. '88. Montfortstr. 16, Schaesberg.

Te koop KADETT SR C2 12N i.z.g.st. APK 11-'95. Telef. 045-219314.

Te koop Opel KADETT 1.3S, bwj. '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-727653.

Opel KADETT GSi 2.0 bwj. '87, BBS Velgen, ƒ 10.000,-. Goselingstr. 88, H'len.

Opel ASCONA 2.0, bwj. '78, met APK, ƒ 750,-. Telef.: 045-353248.

Opel CORSA type 88, 4-deurs, als nieuw, prijs ƒ 7.200,-. Tel. 045-242999.

Te koop Opel CALIBRA, rood, bwj. '91, verschil. extra's. Telef.: 04752-1905.

D-KADETT 12 N, bwj. '80, 13" ATS velgen, nwe. band., APK 3-'95, ƒ 750,-. Telefoon: 045-317396.

Peugeot

PEUGEOT 205 Cachet 1.3 XR, bwj. 8-'87, schuifd., sportstuur etc. 045-241259, na 19.00 u: 045-714070.

Te koop PEUGEOT 305, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-257898.

PEUGEOT 205 GRD diesel, bwj. '91, 5-drs., kl. zwart, i.z.g.st., plm. 75.000 km., vr.pr. ƒ 14.950,-. Na 18.00 uur 045-253155. Wilhelminaplein 6, Schinveld.

Van part. te koop PEUGEOT 205 XL Mint, kl. wit, bwj. '90, ƒ 12.250,-. Telef. 045-456541.

PEUGOT 405 GLi 1.6, bwj. '90, mooie auto, ƒ 12.500,-. Tel. 046-752508.

PEUGEOT 309 GTi 1.9, '89, APK 5-'95, km.st. 110.000, ƒ 19.750,-. Tel. 043-610426.

PEUGEOT 405 SRD, ƒ 24.950,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 605 SLi, ƒ 32.950,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 605 SRTi, ƒ 49.950,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 106 XSi, ƒ 26.950,-. Peugeot JASPERS bv. 046-521944.

PEUGEOT 205 XS, ƒ 18.900,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 306 XR 1.6, ƒ 29.900,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 405 GLX 1.6, ƒ 30.900,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 405 GLi, bwj. '90, zwartmet., LPG, 119.000 km, 6maanden garantie, iedere keuring toegestaan. Prijs ƒ 15.500,-. Inruil mogelijk. Tel. 04408-2368.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

PEUGEOT 405 SRI 1.9, ƒ 23.500,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 405 GRE 1.8, ƒ 36.000,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

PEUGEOT 405 GRD 1.9, stationwagon, '89, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 046-330102.

PEUGEOT 205 XR, bwj. '85, i.z.g.st., blauw, pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-255092.

PEUGEOT 309 XLD Diesel, bwj. '87, kl. beige, nw. band., pr. ƒ 7.500,-. ☎ 043-645524.

Renault

Te k. weg. omst., Renault CLIO 1.2i RN, div. extra's, bwj. 8-'91, vr.pr. ƒ 13.950,-. Tel. 045-233561.

RENAULT R 9, 4-deurs, bwj. '83, APK '95, kl. wit, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. ☎ 045-323178.

RENAULT 25 V6 inj., automaat, bwj. '88, alle extra's, inr. mog. ƒ 6.750,-. 04492-5473 of 06/53132876.

RENAULT Clio 12i RN, 3-drs., bwj. '91, i.nw.st., schadevrij, met onderh.boekje, ƒ 12.950,-. Géén zo mooi. Tel. 043-254462.

Saab

Te k. SAAB 900 Turbo A.P.C, automaat, bwj. '83, kl. wit, 5-drs., met extra's, vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-253153.

Te koop SAAB GLS, bwj. '82 met APK, 4-drs., ƒ 650,-. Tel. 045-325671.

Seat

Seat IBIZA 12GL bwj. '88, nwe APK, als nieuw zo mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-223090.

Bestelwagentje grijs kenteken SEAT Terra Van diesel, bwj. 18-6-'92, 1e eig., km.st. 26.000, i.st.v.nw., ƒ 7.500,-. Telef. 045-223090.

Te k. aang.: SEAT Ibiza Van, diesel, bwj: 1988, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-320536.

Pontiac

Van 1e eig. zeer exclusieve sportauto PONTIAC Fiero GT V6, '87, 100% nw.st. 045-275589.

Porsche

Part. biedt te koop aan PORSCHE 944 S bwj. '82, sportwielen, elec. ruiten, getint glas, nwe. APK, in staat van nieuw, pr. ƒ 13.500,-. Italiëlaan 120, Heerlen. Telef. 045-323178.

Rover

Subaru

Subaru Mini JUMBO, bwj. '90, ƒ 8.500,-. 043-652575.

Legacy 2.2 GX 4WD '93; E10 7-pers. bus '87; Justy 1.2 '93 + 1.0 '91; M. Jumbo '91 + '88; Opel Vectra 1.6i '91; Ford Siërra 2.0 CL '89; VW Passat stat. aut. '87; Volvo 340 '85; Nissan Cherry 1.3 '83; Autobedrijf EUSSEN, Ransdalerstr. 43, Ransdaal. ☎ 04459-1677.

Subaru Justy 3x: automaat '88; Subaru Mini Jumbo '90; Subaru Legacy Combi '89. Tev. onderdelen nieuw en gebr. Gar. COENEN, Prinsenbaan 65 Koningsbosch. Tel. 04743-1574 b.g.g. 1854.

Seat

Suzuki

Te koop Suzuki SWIF 16V sportvelgen, ver stereo, bwj. '91, ƒ 12 Tel: 04492-1576.

Suzuki Alto GL aut '87; Suzuki Swift 1.3 '87. Garage COENEN ningsbosch. ☎ 04743-15

Suzuki VITARA JLX zwartmet., 10-'92, km, lm vlgn. etc, ƒ 22.500,-. Mergelakke Spaubeek. Tel. 04493-45

SUZUKI Alto, bwj. '84, ƒ 2.200,-. Tel. 04492-275

Suzuki SWIFT 1.6 ƒ 21.500,-. Peugeot pers BV. 046-521944.

Suzuki SWIFT 1.3 ƒ 13.750,-. 043-652575.

Toyota

Te koop TOYOTA CO 1.6 Si HB, 3-drs., 16V, Pk., bwj. '90, luxe bekl. kuipstoelen, Pioneer inst. pr. ƒ 15.500,-. Tel. 410344 b.g.g. 464949.

Automaat Toyota COROLLA 1.3 LX, 3-drs., i.n. ƒ 6.950,-. Tel. 046-337377

Toyota COROLLA LB bwj. '82, ƒ 1.000,-. Tel. 254806.

Voor Piccolo's zie verder pagina 16

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 5 november 1994 Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

CDA en D66 eisen onderzoek 'west-variant'

Staten akkoord met afgraving 't Rooth

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Ondanks een indrukwekkende serie bedenkingen, kanttekeningen en punten van kritiek kan een duidelijke meerderheid in Provinciale Staten zich vinden in het besluit van Gedeputeerde Staten om de omstreden mergelwinning bij 't Rooth met nog eens zeventien hectare uit te breiden. Wel moet het college op last van CDA en D66 onderzoeken of de afgraving 'zoveel als mogelijk is' kan worden opgeschoven in (noord-)westelijke richting.

De door GS voorgestelde uitbreiding van de mergelgroeve in noordelijke richting, die zowel voor de gemeente Margraten als de actiegroep Verontruste Plateaubewoners onverteerbaar is, blijft echter goeddeels overeind.

Schade

Een onderzoek naar de haalbaarheid van de 'west-variant', zoals door gemeente en actiegroep geëist omdat die minder schade zou aanrichten, is definitief van de baan. Hoewel vrijwel alle Statenfracties het college daar expliciet om vroegen, maakte milieugedeputeerde Jan Tindemans duidelijk dat zo'n studie volkomen zinloos is.

Dat waren gisteravond de belangrijkste uitkomsten van het marathondebat over de kalksteenwinning in Limburg, dat provinciale staten voerden in de gecombineerde commissie voor Milieu en Ruimtelijke Ordening.

Al vrij snel werd duidelijk dat de Staten niet of nauwelijks wensten te tornen aan het door GS zelf verleden maand drastisch aangepaste besluit om de (laatste) afgravingsconcessie voor maalbedrijf Ankerpoort te beperken tot zeventien hectare.

Woede

Dat komt overeen met vier miljoen ton mergel, die Ankerpoort in tien jaar tijd moet hebben afgegraven. Tot woede van het bedrijf kwam het college daarmee terug op zijn uitbreidingsvoorstel uit 1991, toen Ankerpoort nog kon rekenen op dertig hectare. Voordien was er nog sprake van een uitbreiding van 48 hectare.

Zie verder pagina 13
● Deputé laat geen spaan heel van 'west-variant'

Advocaat zegt blij te zijn met onderzoeken

Justitie onderzoekt optreden Winters

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – Ook justitie in Maastricht stelt een onderzoek in naar het optreden van advocaat Georg Winters in de advocatenkamer van de Maastrichtse rechtbank op 14 juli. Winters zou toen, na afloop van een faillissementszitting, een registeraccountant tegen de muur hebben gedrukt en vervolgens een vechthouding hebben aangenomen. Daarvan is aangifte gedaan bij de politie.

Ook de deken van de Orde van Advocaten in Roermond, mr. P. Theunissen, onderzoekt dat voorval. Volgens de Maastrichtse hoofdofficier van justitie mr.J. Fransen wordt aan de hand van het procesverbaal dat de politie over de zaak opmaakt, beslist of tot vervolging van de Roermondse advocaat wordt overgegaan. Het dossier is nog niet naar het parket verstuurd.

Het incident in de advocatenkamer vond plaats na afloop van een rechtszitting over het faillissement van Diederen Holding bv. Aanwezig waren de curatoren advocaat R. van Dooren en registeraccountant drs. H. Maenen, en namens de holding advocaat Winters. De behandelend rechter verklaarde tegenover de politie dat de curatoren en Winters elkaar over en weer ervan beschuldigden leugens te vertellen. „Ik vind dat minder geslaagd. Ze verlieten naar mijn idee wat giftig de rechtszaal," verklaarde de rechter.

Winters liet eerder naar aanleiding van de klacht over het handgemeen weten dat er slechts sprake is geweest van een botsing. Hij meent dat geprobeerd wordt zijn naam in diskrediet te brengen, nu het hem als shirtsponsor van Roda JC publicitair voor de wind gaat. De advocaat laat nu weten blij te zijn met de onderzoeken van justitie en de deken. „Er zal blijken dat er niets aan de hand was. Ik zal daarna een schadevergoedingsactie starten. De zaak is in de publiciteit gekomen en daardoor lijd ik schade."

Dure winkels doelwit bende

MAASTRICHT/ZWOLLE – Een Afrikaanse bende die zich in heel het land bezighoudt met inbraken in dure winkels, heeft ook al drie keer toegeslagen in het Stokstraatkwartier in Maastricht. Doelwit waren twee exclusieve herenmodezaken en een juwelier.

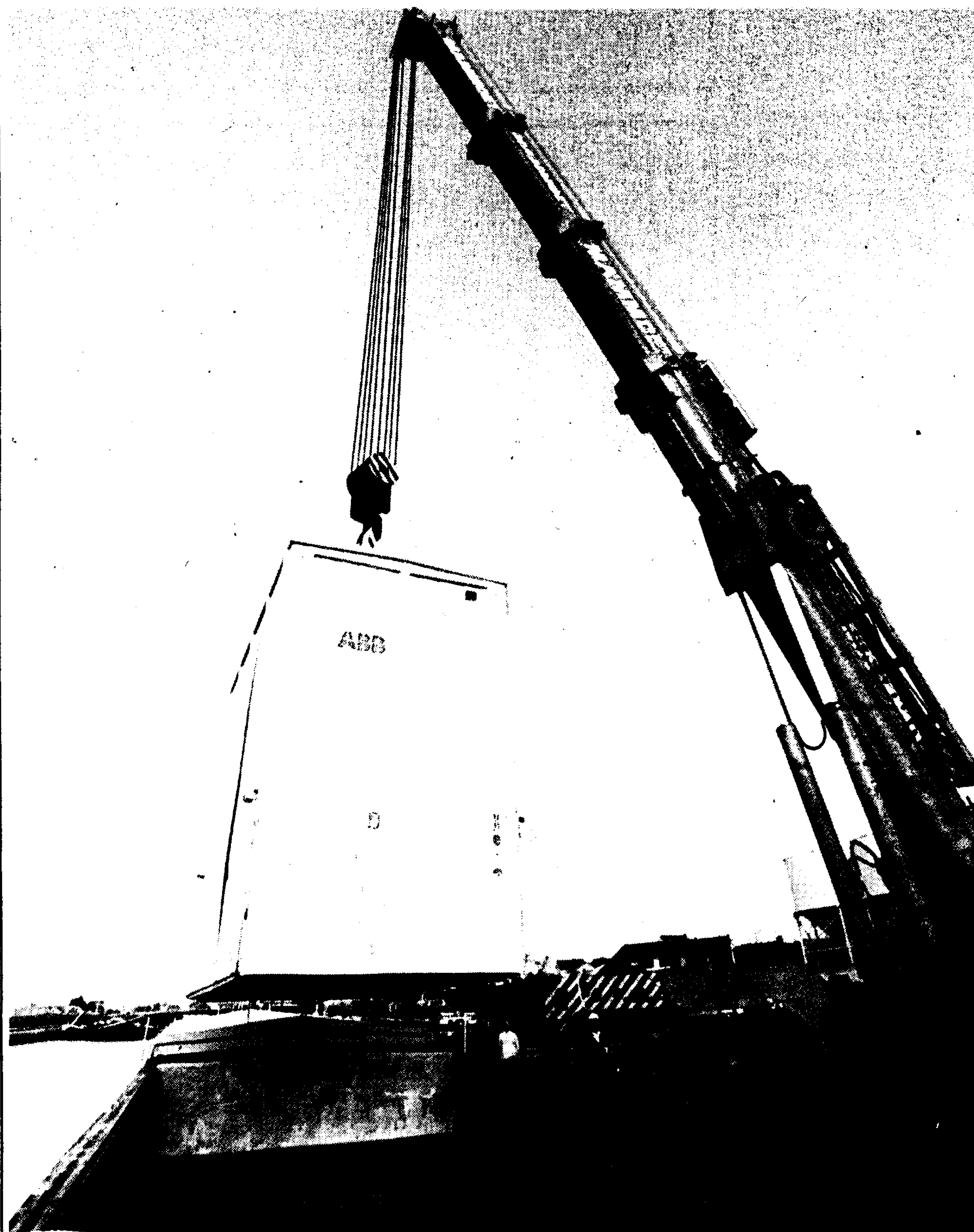
De laatste inbraak werd gepleegd in de nacht van woensdag op donderdag. Met een ijzeren staaf ramde de bende de glazen voordeur van een modezaak aan de Stokstraat. Uiteindelijk vertrokken de daders zonder buit, omdat de boven de winkel wonende eigenaar onmiddellijk alarm sloeg. Eerder had de bende meer succes. In augustus werd een winkel in exclusieve herenkleding aan de Maastrichter Smedenstraat bijna helemaal leeggeroofd en in september was een juwelierszaak aan de Stokstraat aan de beurt.

De Afrikaanse bende, die volgens ooggetuigen bestaat uit zeker acht man, pleegde ook al verschillende inbraken in dure winkels in Zwolle en omgeving. In de meeste gevallen reden ze met een auto achteruit dwars door de etalage. Voordat de Afrikanen toeslaan, melden ze zich als potentiële klant in de winkel die ze op het oog hebben om zich op hun gemak te oriënteren.

Bij het onderzoek naar de bende werkt de Maastrichtse politie samen met het korps IJsselland. Ook de Rijkswacht is ingeschakeld, omdat het vermoeden bestaat dat de Afrikanen in Belgisch-Limburg wonen.

Teleurstelling over stoomtrein

HEERLEN – De provincie en de ZLSM zijn gepikeerd door de weigering van Heerlen om mee te betalen aan het stoomtreinproject, dat de ZLSM gaat exploiteren. Gedeputeerde Constant de Waal wil opnieuw met Heerlen gaan praten, opdat deze gemeente alsnog het gevraagde bedrag van een ton betaalt. Voor het armlastige Heerlen dreigt momenteel de artikel-12-status. Omdat Heerlen ook te weinig betrokken zou zijn bij het toeristische stoomtreinproject, heeft het gemeentebestuur de provincie gezegd definitief niet mee te betalen.

Een zes meter hoge kist met een Finse motor voor DSM, is van de haven in Stein naar DSM in Geleen getransporteerd. Hij werd met een hijskraan uit een binnenschip op een vrachtwagen getild. Rond middernacht stak het transport de snelweg over. Daarvoor moest dertig meter vangrail worden verwijderd.
Foto: PETER ROOZEN

Protest tegen Hubertusmis

ROERMOND – Kritisch Faunabeheer Limburg (SKF) heeft voor vanmorgen een 'spectaculaire' actie aangekondigd tegen een Hubertusmis in Blerick. De Roermondse bisschop F. Wiertz zal daar de jagers zegenen voorafgaand aan een jachtpartij.

„Nu de bisschop persoonlijk komt om de jacht te verheerlijken, zullen dierenbeschermers massaal blijk geven van hun afkeuring," laat SKF-voorzitter Har Pluijmakers weten. Bisdom-woordvoerder Ad Jansen zegt dat de bisschop in Blerick aanwezig is vanwege het veertigjarig bestaan van de Hubertusparochie. „Toen de jagers hoorden dat de bisschop celebrant is, hebben ze zich bij de dienst aangesloten. Daar is niets op tegen. Bovendien zal de bisschop de mensen zegenen, niet de wapens en de honden. Natuurlijk hebben de jagers pontificaal hun wapen en hond bij zich. Dat is hun zaak."

Fiscus stroopt bouw af naar zwartwerkers

DOOR HAN BRINKMAN

SITTARD – De belastingdienst en het Sociaal Fonds Bouwnijverheid hebben de laatste weken controles uitgevoerd naar zwartwerk in de bouw. De controles vonden op zaterdagen plaats in twee nieuwbouwwijken van Sittard. Over het resultaat van gezamenlijke actie kon de belastingdienst gisteren geen mededelingen doen.

Volgens een woordvoerder van de Directie Belastingdienst Onderneming in Breda, die de verantwoordelijkheid voor de controles draagt, is er geen sprake van een gerichte actie. De belastingdienst wil na de omvangrijke reorganisatie van enkele jaren geleden, het accent verleggen van controles achteraf naar snellere acties. „In plaats van de boeken achteraf in te zien, gaan we meer in de actualiteit werken. Zo in de trant van: de belastingdienst komt naarje toe," lichtte een zegsman van de fiscus in Breda toe.

Bij de belastingdienst spreken ze ook niet over controles, maar over waarnemingen ter plaatse. Dat middel wordt nog niet zo lang toegepast. De fiscus weet zich gesterkt door de invoering dit jaar van de Wet op de identificatieplicht. Bij de controles moeten mensen zich bekend maken. De belastingdienst richt de acties op verschillende branches. Een bouwteam van de fiscus in Roermond heeft de controles in Sittard uitgevoerd.

De relatief nieuwe aanpak van de belastingdienst heeft in de twee betreffende wijken in Sittard (Europapark en de Kollenberg) voor ophef gezorgd. Al gauw circuleerden berichten dat de opsporingsdiensten van de fiscus en het Sociaal Fonds Bouwnijverheid (SFB) diverse aanhoudingen hadden verricht. Daarvan is echter volgens beide diensten geen sprake.

Mora geheel in handen Unilever

MAASTRICHT – Mora is sinds gisteren helemaal in handen van Unilever, dat sinds 1990 al 49 procent van de aandelen in handen had. De overdracht van het resterende aandelenkapitaal was gepland voor 1995. Hoeveel meerderheidsaandeelhouder en oprichter Marcel Mourmans voor de verkoop gekregen heeft, is niet bekend gemaakt.

De Mora Groep, bekend van kroketten, frikadellen en kipsaté-zonder-stokjes, heeft de laatste jaren de omzet zien stijgen tot 250 miljoen gulden. Mora is met tal van produkten marktleider in Nederland. Winstijfers zijn de laatste jaren niet meer bekendgemaakt, maar zijn waarschijnlijk bijzonder florissant. Mora heeft 770 werknemers, in Maastricht, Veldhoven en het Belgische Mol. De overname heeft geen personele gevolgen, zegt een woordvoerder. Mourmans zal tot eind 1995 als directeur van de Mora Groep aanblijven. Unilever-directeur Reinoud Plantenberg, al enkele jaren aan Mora verbonden, krijgt nu de leiding over het snack-concern.

Zie verder pagina 13
● Mmmm van Unilever

Vernielde graven wellicht omgewaaid

BRUNSSUM – Drie grafzerken op de begraafplaats aan de Heufstraat in Brunssum zijn mogelijk omgewaaid en niet opzettelijk vernield. Onderzoek door de politie heeft uitgewezen dat gemeentepersoneel de grafstenen maandagochtend omgevallen heeft gevonden. De sterke wind was volgens de politie de boosdoener. Aanvankelijk meldde de politie dat bij de drie graven sporen waren gevonden die in de richting wezen van jeugdige vandalen. Inmiddels is vast komen te staan dat deze sporen afkomstig zijn van het gemeentepersoneel dat tevergeefs had geprobeerd de stenen recht te zetten.

Kraai pikt naar schoolkinderen

HOENSBROEK – Kinderen van een basisschool in Hoensbroek hebben last van een agressieve kraai die soms naar hen pikt. De kraai vliegt al een tijdje rond in de buurt van de school. De kinderen geven hem regelmatig brood en snoep. De kraai is hier inmiddels zo aan gewend geraakt dat het dier, onmiddellijk als het kinderen met boterhammen ziet, dit uit hun handen wil pikken. Lukt dat niet, dan wordt de kraai agressief en pikt naar de kinderen. De schoolleiding probeert het dier te vangen.

GroenLinks: Varma moet terugtreden

MAASTRICHT – Het provinciaal bestuur en de Statenfractie van GroenLinks vinden dat partijgenote en Tweede-Kamerlid Tara Varma tijdelijk moet terugtreden. Varma is in opspraak geraakt door beschuldigingen dat zij in het verleden direct of indirect betrokken is geweest bij laakbare financiële handelingen. Het Limburgse bestuur en de fractie doen een beroep op Varma om alsnog haar Kamerwerk op te schorten. De Tweede-Kamerfractie van GroenLinks heeft zich neergelegd bij de weigering van Tara Varma om haar werk tijdelijk te stoppen.

Politie lost twee overvallen op

MAASTRICHT – De Maastrichtse politie denkt met de aanhouding van drie inwoners van de provinciehoofdstad twee gewapende overvallen te hebben opgelost. Het drietal, 23, 24 en 32 jaar oud, werd al aangehouden op 22 oktober, kort nadat ze een gewapende overval hadden gepleegd op een winkelier aan de Populierenweg. Daarbij bedreigden ze de winkelier en mishandelden ze een klant. De buit bedroeg toen enkele honderden guldens. Uit het onderzoek bleek dat twee van de drie verdachten, twee broers, twee dagen eerder een melkboer met geweld van zijn dagopbrengst hadden beroofd. Voorts bleek uit het onderzoek dat de drie verantwoordelijk waren voor een aantal autodiefstallen en inbraken in auto's. De verdachten zitten nog vast.

Wijnen lijsttrekker Staten voor VVD

MAASTRICHT – De huidige fractieleider van de VVD in provinciale staten, W. Wijnen, wordt lijsttrekker bij de komende Statenverkiezingen. Op de voorlopige kandidatenlijst staat J. Schrijen uit Beek op de tweede plaats. Verder staan op de lijst: 3. M. Vestjens (Venlo), 4. J. Peeters (Weert), 5. Th. Niesten (Hoensbroek), F. Breukers (Broekhuizen), 7. I. Muijs (Voerendaal), 8. V. Zwijnenberg (Roermond), 9. M. Meindersma-Vluggen (Vaals) en 10. H. Vermeulen (Weert). Tijdens de algemene ledenvergadering van zaterdag 17 december kunnen nog wijzigingen in de lijst worden aangebracht.

De Rooy Son neemt Intramast Born over

SON – De Brabantse transporteur Jan de Rooy heeft concurrent Intramast overgenomen, met vestigingen in Born, Oud-Gastel en Bornem (België). De transactie heeft geen gevolgen voor de ruim elfhonderd medewerkers bij beide ondernemingen. Het familiebedrijf De Rooy is de grootste Nederlandse vervoerder van nieuwe auto's. Intramast, eigendom van de familie Van der Mast, vervoert jaarlijks 240.000 personenwagens. „Onze activiteiten vullen elkaar goed aan," aldus directeur J. de Rooy van het overnemende bedrijf. Over de overnameprijs van Intramast doet hij geen mededelingen. Beide bedrijven blijven ook onder eigen naam opereren. Bij de Vervoersbond FNV was niemand bereikbaar voor commentaar op de overname.

o/z

Geboren

Anne-Floor Gertrude

dochter van
Peter en Annick
Janssen van Galen-Martens

Amsterdam, 31 oktober 1994

Met grote verslagenheid geven wij u kennis van het plotseling overlijden van onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Lies van Hegelsom

weduwe van

Piet Clevers

Zij overleed in de leeftijd van 72 jaar.

[illegible]

Sittard, 3 november 1994
Corr.adres: Valderenweg 33
6439 AG Doenrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 7 november a.s. om 11.30 uur in de dekenale kerk van de H. Petrus (grote kerk) te Sittard, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis zal bijzonder herdacht worden in de avondmis op zondag 6 november om 17.30 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het [illegible] van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn hele leven heeft omringd, delen wij u mede dat op [illegible] leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve man, onze lieve vader, [illegible], zoon en neef

Branco Savič

echtgenoot van

Staka Bjubanić

[illegible]

[illegible] november 1994
[illegible] 5, 6445 VR Brunssum

In de [illegible], aan de Pr. Hendriklaan [illegible] te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 8 november om [illegible] uur.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het [illegible].

[illegible] in de kerk [illegible] condoleren.

Dankbetuiging

Bij het [illegible] overlijden van mijn lieve [illegible] en opa

Walter Breeschoten

[illegible]

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 78 jaar, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, grootvader en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Egie Meers

echtgenoot van

Jeanne Kuipers

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Jeanne Meers-Kuipers
Echt: Lily en † Martin Daamen-Meers
Ton Koenen
Brunssum: Astrid en Jo Westerkamp-Meers
Spaubeek: Eeg en Lizie Meers-Bouwens

De kleinkinderen:
Ingrid en Arno
Rob - Nicole
Melanie en Roger
Raymond - Yvette
Miranda en Ramon
Patricia - Maarten
Mariëlle - Kasper
Jannelle

De achterkleinkinderen:
Stan, Yorg

Familie Meers
Familie Kuipers

4 november 1994
Prof. K. Onnestraat 69, 6431 TM Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 9 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Clemens te Hulsberg, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Dinsdag a.s. om 19.00 uur avondwake in de St. Josephkerk te Hoensbroek-Noord.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Wegens overlijden zijn de zaken

kapsalon Lizie

en

kappersgroothandel Meers

woensdag 9 november
DE GEHELE DAG GESLOTEN
6336 Hulsberg, St. C[illegible]straat 2

Enige en algemene kennisgeving

Eenvoudig, [illegible] werklust [illegible] zijn leven.

Bedroefd, maar dankbaar [illegible] hij voor ons geweest is, [illegible] dat heden, voorzien van de [illegible] leeftijd van 76 jaar, [illegible] lieve man, onze zorgzame [illegible] opa, broer, schoonbroer [illegible]

Pie Cl[illegible]

echtgenoot van

Lisa [illegible]

[illegible]

Scherpenzeel: [illegible]
Mandy en Ralph
Noorbeek: Huub en Ans
Claessens-Daelmans
[illegible]
Familie Claessens
Familie Wouters

[illegible] 1994
[illegible]straat 28

[illegible]

[illegible] zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

---

†

Bedroefd geven wij kennis dat onze goede moeder en schoonmoeder, lieve oma en overgrootmoeder van ons is heengegaan.

Met de troost van een mooie thuiszorg overleed zij omringd door haar dierbaren, voorzien van de h. sacramenten.

Maria Hubertina (Tientje) Knops-Bertram

echtgenote van wijlen

Johan Knops

Zij werd 90 jaar.

Kinderen
kleinkinderen
achterkleinkinderen
Familie Bertram
Familie Knops

3 november 1994
Corr.adres: Cammerstraat 88, 6467 GM Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 8 november 1994 om 11.00 uur in de kerk van de H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed, gevolgd door de avondmis, op maandag a.s. om 18.45 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid om afscheid te nemen van 18.00 tot 19.00 uur in het mortuarium gelegen aan de Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Welgemeend, [illegible], heengegaan en niet gebleven, [illegible] en geleden, [illegible] en vaak [illegible], [illegible], blijven [illegible] glimlach [illegible] bij de hand [illegible] de handen aangeslagen.

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van [illegible] zorgzame vrouw en onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster en [illegible] nicht

Maria Agnes Josephina Ploemen

* 24 september 1914 † 2 november 1994

echtgenote van

Joseph Matheus Hubertus Munier

Banholt: Alberta en Jean v.d. Houdt-Munier
Ralph, Silvia, Bart, Josh
Maastricht: Willy Munier en Reinaldo Daal
Familie Ploemen
Familie Munier

6255 AL Noorbeek, Vroelenstraat 10

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 8 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Brigida te Noorbeek.

Maandagavond om 19.00 uur is er een h. mis voor de zielerust van de overledene in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

[illegible] broer, schoonbroer, huisgenoot en oom, de hooggeerwaarde heer

Johan Joseph Gerardus Debets

pastoor-deken van Tegelen

Uw [illegible] blijken van steun en deelneming [illegible]

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

†

In eenvoud is [illegible], in haar eigen vertrouwde omgeving [illegible] ons heengegaan onze zorgzame moeder, schoonmoeder en lieve oma

Els Birx

weduwe van

Frans Dohmen

Voorzien van het h. sacrament der zieken overleed zij op 71-jarige leeftijd.

Geleen: [illegible] kinderen en kleinkinderen
Familie Birx
Familie Dohmen

Geleen, 2 november 1994
Rindstraat 48, 6166 EL Geleen

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 8 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen maandag 7 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de [illegible] van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

---

†

Dankbaar voor alles wat zij voor ons geweest is, geven wij u kennis, dat vrij onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 71 jaar, onze moeder, schoonmoeder en oma

Celine Jeuniaux

weduwe van

Giel Frissen

[illegible] en Ernest Buchbier-Frissen

[illegible] november 1994
Corr.adres: Raadhuisstraat 2, 6336 VL Hulsberg

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 november om 10.30 uur in de St. Clemenskerk te Hulsberg, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats Wissengracht.

Rozenkransgebed maandag om 19.00 uur in de kapel van het bejaardencentrum Panhuys te Hulsberg.

Gelegenheid tot afscheidnemen maandag na het rozenkransgebed.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Bedankt voor het medeleven bij het overlijden van

Sjef Appeldoorn

Roos Appeldoorn-Janssen
kinderen en kleinkinderen

---

† Anna Demandt, 78 jaar, echtgenote van wijlen Pierre Reubsaet. Corr.adres: Dros. Saldenstraat 23, 6181 ER Elsloo. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben heden, zaterdag 5 november om 11.00 uur in de H. Martinuskerk te Elsloo.

---

† Truus Frencken, 51 jaar, Middelstestraat 12, 6004 BK Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 7 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Leuken-Weert.

† Rosina Theunissen, 81 jaar, weduwe van Hubert Coenen. Corr.adres: Agaatstraat 1, 6015 BE Neeritter. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden maandag 7 november om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Neeritter.

† Emmie Cardinaal, 82 jaar, echtgenote van Harrie Erdkamp, Willem Alexanderlaan 1, k. 215, 6077 BX St. Odiliënberg. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, zaterdag 5 november om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Andreas te Melick.

† Mien Deckers, 81 jaar. Corr.adres: postbus 3716, 6088 ZG Roggel. De eucharistieviering zal worden gehouden dinsdag 8 november om 11.00 uur in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

---

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer haar als moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder en zus te hebben gehad, geven wij kennis dat heden vredig van ons is heengegaan

Katharina Smolka

* 25-11-1903 † 3-11-1994

weduwe van

Franz Franke

In dankbare herinnering:
Munstergeleen: Door Kruk-Franke
Michel Kruk †
Munstergeleen: Franz Franke
Henny Franke-Tomesen
Sittard: Greetje Kentgens-Franke
Zef Kentgens
Scheulder: Ria Franke
Henk Veldkamp
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Smolka
Familie Franke

3 november 1994
Corr.-adres: Marijkestraat 32
6151 AL Munstergeleen.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsshebben dinsdag 8 november a.s. om 11.00 uur in de Verrijzeniskerk aan de Potterstraat/Vermeerstraat te Geleen, gevolgd door de begrafenis op de gemeentelijke begraafplaats te Lindenheuvel-Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van maandag 7 november a.s. om 19.00 uur in de kapel van het bejaardenhuis Bunderhof, Europalaan 2 te Geleen.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons omringd heeft delen wij u mede dat geheel onverwacht van ons is heengegaan mijn geliefde man, onze lieve vader, schoonvader, opa, mijn zoon, onze neef en oom

Math Brandts

echtgenoot van

Jeanny Heijnen

Hij overleed in de leeftijd van 57 jaar.

Mevr. Brandts-Heijnen
Paul, Edith en Wesley
oma Brandts

Heerlen, 3 november 1994,
Da Costastraat 20, 6416 VR.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag 8 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk Verschijning van de Onbevlekte Maagd te Molenberg-Heerlen, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel te Heerlen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Voor uw blijk van belangstelling en medeleven ondervonden na het overlijden en bij de uitvaart van mijn dierbare vrouw en onze oma

Johanna Maria Bevaart-Balfoort

betuigen wij u langs deze weg onze hartelijke dank.

J. Bevaart
Familie Balfoort
Familie Bevaart

6444 BD Brunssum, november 1994
Kruisbergstraat 47, K219

---

† Lei Karel, 79 jaar, echtgenoot van Philomena Kicken, Gerbergaplantsoen 2, Meerssen. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 5 november, om 10.30 uur in de basiliek van het H. Sacrament te Meerssen.

† An Roos, 88 jaar, weduwe van Erich Kentrup, Hertogsingel 88, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 5 november, om 11.00 uur in de St. Lambertuskapel te Maastricht.

† Je van Bun, 63 jaar, echtgenoot van Net Goein, Majolicastraat 79, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 5 november, om 11.00 uur in de kerk van Christus Hemelvaart te Pottenberg-Maastricht.

† Nico van Dijk, 85 jaar, echtgenoot van Conny Ensinck, Cleenbejach 16, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 5 november, om 13.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad te Malpertuis-Maastricht.

† Bertie Mulleneers, 65 jaar, weduwe van B. Paulussen, corr.adres: Zepperenbank 54, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 5 november, om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Limmel-Maastricht.

† Henriette Pieterse, 93 jaar, weduwe van Leendert Harpman, levensgezellin van wijlen J.M. van Oppen, corr.adres: Maaseikersteenweg [illegible], Lanaken (B). De uitvaartdienst vindt plaats maandag 7 november om 13.30 uur in het crematorium te Heerlen.

OVERLEDEN

[illegible]

[illegible] familieberichten [illegible] of [illegible] 076-[illegible]

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen

Taleninstituut in problemen

MAASTRICHT – Het taleninstituut WorldNeth in Maastricht wordt momenteel doorgelicht door adviesbureau Twijnstra Gudde.

Uit het onderzoek moet blijken of het instituut, gesticht door Rijksuniversiteit Limburg (RL) en de Hogeschool Maastricht, nog wel levensvatbaar is. De afgelopen jaren heeft WorldNeth met verlies gedraaid.

WorldNeth, opgericht met onder meer subsidies van het ministerie van Onderwijs en de gemeente Maastricht, startte in 1988 met het geven van talencursussen voor bestuurders, docenten en bedrijfsleven.

Vorig jaar opende het instituut nog een dependance in Alsdorf bij Aken. Het Duitse avontuur heeft tot nog toe geen successen opgeleverd en alleen maar tekorten veroorzaakt, meldt het universiteitsblad Observant.

Voorzitter Karl Dittrich van het college van bestuur van de RL bevestigt dat WorldNeth „maar niet uit de verliescijfers weet te komen." Hij benadrukt dat de RL het voortbestaan van het taleninstituut belangrijk vindt, zeker gezien de toenemende internationalisering.

De RL neemt al een groot deel van de cursussen van WorldNeth af. Twijnstra Gudde zal nog deze maand zijn visie op het voortbestaan van WorldNeth geven.

Schrappen divisielaag maakt concern flexibeler

DSM zet het mes in topstructuur

Van onze redactie economie

EERLEN – DSM krijgt een attere topstructuur. De top nu te zwaar en heeft te veel gen. Hier en daar wordt ubbel werk verricht en de sluitvorming is vaak te aag, aldus bestuursvoorzitr Simon de Bree. Om de agvaardigheid te verbeteren orden op 1 januari 1996 de gen bestaande divisies verangen door veertien zogehen Business Groups, die alle chtstreeks aan de raad van stuur rapporteren.

oor het verdwijnen van de divisieag wordt de organisatie van DSM nder complex. De raad van beuur gaat de bedrijfsonderdelen lf aansturen en controleren en wil ermee de slagkracht en flexibiliit verhogen. De gevolgen voor de erkgelegenheid zullen volgens beuursvoorzitter Simon de Bree geng zijn. De ingreep is echter niet nder slag of stoot gegaan. „Zoiets ept altijd discussies op, een ideale plossing is er niet," aldus De Bree. et opheffen van de divisies als beuurslaag heeft met name gevolgen oor de huidige divisies kunststofn, chemicaliën & meststoffen en unststofverwerking. Die drie divies worden in 1995 ontmanteld en pgesplitst in Business Groups. De verige divisies veranderen weinig, aar gaan voortaan ook Business roups heten. De ondernemingsad heeft gisterochtend een posief advies over de nieuwe topstrucur uitgebracht.

n feite gaat het om de laatste fase an de grote reorganisatie Concern 000, waarmee in 1992 werd begonen. De business-units, die de SM-produkten maken en verkoen, kregen een veel belangrijkere ol toebedeeld. Daar moet het geld erdiend worden, dat zijn de bouwtenen van de onderneming. Daarm kregen de managers van de business-units niet alleen meer beoegdheden, maar ook eigen udget-verantwoordelijkheid. Vanit de overkoepelende staven en ervice-afdelingen werden de actiiteiten en mensen 'gedecentralieerd' naar de business-units. Daaroor werd de divisiestructuur als ussenlaag al deels overbodig. Zoner divisies is de organisatie lichter n minder complex.

Ad Timmermans stapt vervroegd uit de DSM-top

HEERLEN – Mr. Ad Timmermans (57) stopt per 1 oktober 1995 als lid van de raad van bestuur van DSM. Hij vertrekt vier jaar voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Timmermans maakt plaats voor mr. Peter Elverding (45).

Het vroege opstappen van Timmermans houdt verband met de vlakke leeftijdsopbouw binnen het bestuur (drie leden zijn geboren in 1937, één in 1938). Om te voorkomen dat over vier jaar ineens teveel ervaring verdwijnt doordat vier kopstukken min of meer tegelijk met pensioen gaan, is afgesproken dat de leden gespreid aftreden.

Timmermans meldde zich als eerste aan om vervroegd weg te gaan. Bij het toetreden van Elverding tot de raad van bestuur wordt de onderlinge taakverdeling opnieuw vastgesteld. Drs. Louk Ligthart zal de financiële portefeuille van Timmermans overnemen.

Brandweerman Van Voorst

● Gouverneur Van Voorst tot Voorst wordt gepromoveerd tot brandweerman bij de opening van het oefencentrum van de regionale brandweer. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Betere coördinatie bij rampen noodzakelijk

Van onze verslaggever

MARGRATEN – Gouverneur Berend-Jan van Voorst tot Voorst is bezorgd over het ontbreken van een goede coördinatie op het gebied van rampenbestrijding in Zuid-Limburg. Hij liet dat merken bij de feestelijke opening van het vernieuwde en uitgebreide oefencentrum van de regionale brandweer in Margraten.

Het was de gouverneur opgevallen dat tijdens de overstromingsramp van december vorig jaar de hulpverlening in Midden- en Noord-Limburg geschiedde vanuit de coöordinatiecentra in Roermond en Venlo, terwijl in Zuid-Limburg individueler per gemeente werd gehandeld.

Hij stelde wel vast dat er met het sluiten van een bestuursaccoord een belangrijke aanzet is gegeven tot integratie. „Dat die er komt is zonder meer belangrijk vanwege duidelijke risico's die in deze regio aanwezig zijn," aldus Van Voorst die wees op overstromingen, een chemisch bedrijf als DSM, brandgevaarlijke natuurterreinen en een hoog transportniveau over weg, water, spoor en lucht en dat in een dichtbevolkt gebied.

Het regionaal oefencentrum is uitgebreid met een stookgebouw en persluchtbaan. Daarin kunnen alle mogelijke inwendige branden worden nagebootst. Oefeningen worden er niet alleen gehouden voor leden van brandweercorpsen maar ook door politie, gezondheidsdiensten en hulpverleners uit bedrijven. Dertig ervaren instructeurs staan klaar om cursisten op te leiden tot brandwacht en brandmeester.

De nieuwbouw heeft 1,2 miljoen gulden gekost en werd gerealiseerd met steun van het ministerie van Binnenlandse zaken.

'Roep om nieuw onderzoek is vertragingstactiek'

Deputé laat geen spaan heel van 'west-variant'

Vervolg van pagina 11

MAASTRICHT – Aanvankelijk zag het er naar uit dat de milieudeputé zou moeten zwichten voor de vrijwel Statenbrede eis om een aanvullend onderzoek naar de haalbaarheid van de 'west-variant'. Tindemans liet er evenwel geen enkel misverstand over bestaan dat zo'n nieuwe studie pure verspilling van tijd, geld en energie zou betekenen. „Want dat onderzoek is wel degelijk al verricht."

De uitkomsten daarvan zijn volgens de gedeputeerde ondubbelzinnig: uitbreiding van groeve 't Rooth met zeventien hectare in westelijke richting is simpelweg onmogelijk. „Het bewuste gebied is voor een groot deel aangemerkt als beschermd natuurgebied. Het heeft een hoge landschappelijke waarde. Daar mag je dus helemaal niet aankomen. Bovendien is er niet zo veel kalksteen aanwezig (zo'n 1 miljoen ton, red.). Daar komt nog bij dat de mergel die er wél zit, van mindere kwaliteit is."

Even later noemde Tindemans nog een derde belangrijke reden waarom de 'west-variant' volstrekt kansloos is: „De mergelafgraving daar is gigantisch veel duurder. Het levert economisch veel te weinig op. Ook dat is een realiteit." Pikant was de inmiddels traditionele aanvaring tussen de deputé en Clemens Degenaar. Toen de D66-fractiewoordvoerder bleef hameren op een onderzoek naar de west-variant schoot Tindemans uit zijn slof: „Alles is al uitvoerig onderzocht. Dit is niets anders dan een poging tot uitstel."

De deputé erkende overigens ruiterlijk dat het definitieve collegebesluit, dat alleen voor Partij Nieuw Limburg en GroenLinks onaanvaardbaar blijft, ingrijpend is aangepast ten opzichte van het eerdere voorstel om dertig hectare af te graven. Maar ter verdediging voerde Tindemans aan dat de Gordiaanse knoop in tweede instantie is doorgehakt na een 'zorvuldige weging van alle in het geding zijnde belangen'. Over de schadeclaim (vermoedelijk een slordige 20 miljoen gulden) die Ankerpoort de provincie in het vooruitzicht heeft gesteld, wilde de PvdA-gedeputeerde om strategische redenen weinig kwijt. Niettemin liet hij doorschemeren niet al te pessimistisch te zijn over de afloop van de – zekere – juridische procedures.

Tindemans verzekerde de Staten met nadruk dat zijn van corruptie verdachte voorganger Henk Riem – die Ankerpoort vermoedelijk tegen betaling van adviezen heeft voorzien – de besluitvorming over 't Rooth niet nadelig of op oneigenlijke wijze heeft beïnvloed. Toch bleef GroenLinks-fractieleidster Karien Kienhuis pleiten voor een onafhankelijk onderzoek naar Riems rol. „Voor alle zekerheid en duidelijkheid. Eerst en vooral om te voorkomen dat de bevolking van 't Rooth blijft denken dat er in deze kwestie zaken zijn die het daglicht niet kunnen velen."

Nieuwstadtenaar 'ing' van het jaar

EINDHOVEN/NIEUWSTADT – Victor Guyt uit Nieuwstadt is de ingenieur (ing.) van het jaar 1994 geworden. De Nieuwstadtenaar werd gistermiddag in Eindhoven voor deze eretitel verkozen door de ingenieursvereniging Niria.

Guyt was samen met twee anderen genomineerd. Hij werkt als exportconsulent bij de Kamer van Koophandel in Roermond. Met de verkiezing van 'ing' van het jaar wil de Niria de maatschappelijke aandacht voor het beroep van hbo-ingenieur vergroten.

Broers aangehouden voor miljoenenzwendel

MARGRATEN – Met de aanhouding van twee broers, een 53-jarig Arnhemer en een 45-jarige Heerlenaar, heeft de politie Valkenburg/Margraten een miljoenenzwendel opgelost. De broers worden ervan verdacht door oplichting en valsheid in geschrifte zeker 82 bedrijven in Duitsland en Nederland te hebben getild voor 1,2 miljoen gulden.

De broers, met de Arnhemmer als hoofdverdachte, hadden een aantal besloten vennootschap opgericht. Bij de gedupeerde bedrijven werden de meest uiteenlopende goederen besteld, zoals vleeswaren, kleding, aanhangwagens, tuingereedschap, motoren en caravans. Betaald werd met valse bankpapieren. De eerste contacten met de bedrijven werden vrijwel altijd gelegd op beurzen, waarna per fax of telefoon bestellingen werden geplaatst.

De politie kreeg lucht van de zwendel toen de eigenaar van een vakantiewoning in Margraten kwam melden dat de huurder een flinke huurachterstand had. Toen in de woning poolshoogte werd genomen trof de politie daar ongeopende rekeningen aan voor Buvana, een van de bv's van de broers. De eigenaar van de vakantiewoning stelde zich al op 5 april met de politie in verbinding.

Aangezien de twee broers veelvuldig op reis waren lukte het op 14 september pas om hen in Weurt bij Nijmegen aan te houden. Ze werden er op heterdaad betrapt bij het ophalen van spullen, die een transportbedrijf voor hen in Duitsland had opgehaald. Een internationaal opsporings- en aanhoudingsbevel, dat al in mei was verspreid, had tot dan niet het gewenste resultaat gehad.

Slechts een deel van de goederen kon worden achterhaald. De kopers bleken ter goeder trouw.

Organisatie kan Heerlense jongeren niet bedwingen

'Onze actie is afgelopen, laat de ME niet meppen'

● Heerlense studenten tijdens de scholierenstaking op het kruispunt Akerstraat-Putgraaf. Foto: CHRISTA HALBESMA

vervolg van pagina 1

HEERLEN – De muziek uit de rijdende geluidswagen is toepasselijk: 'Fuck you, I won't do what you told me'. Duidelijke taal van The Urban Dance Squad, die er bij de 1500 demonstranten in gaat als gesneden koek. Als je jonger bent dan zestien of ouder dan twintig, dan val je hier op.

Zelden zijn in Heerlen zo veel scholieren de straat op gegaan voor een protest. De aanleiding is dan ook ernstig genoeg: bezuinigingen. Een uitwonende mbo'er bijvoorbeeld krijgt over twee jaar geen vijfhonderd gulden per maand meer, maar nog slechts 391 piek. Als de paarse coalitie tenminste haar zin krijgt.

Geld is altijd een goede motivatie en het uitzonderlijk goede weer doet de rest. Begin november, twintig graden. De startplaats, een sloopvlakte midden in de stad, heeft dan ook veel weg van het Pinkpopterrein.

Voorbereiding

Het Heerlens Actie Comité heeft enkele weken aan de voorbereiding gewerkt, onder meer door leerlingraden en studentenverenigingen te benaderen. De organisatie krijgt de verwachte 1500 mensen dan ook daadwerkelijk bijeen, de dreigende taal van diverse schoolleidingen ten spijt.

„Ze dreigen iedereen die gaat staken te schorsen," vertellen een paar leerlingen van de Biologische School. Een man of vijftig hebben die waarschuwing in de wind geslagen. „De rector denkt dat we vanmiddag allemaal naar huis gaan, maar we komen echt om te demonstreren."

Een tiental politie-agenten kijkt van een afstandje ontspannen toe. Ook als de tocht enkele drukke winkelstraten doorkruist, blijft de sfeer haast feestelijk. Er worden teksten uitgedeeld van een protestlied. Maar het de kreet 'Ritzen hondel..' doet het veel beter. De in Heerlen geboren minister is dit soort teksten inmiddels gewend.

Voor het stadhuis komt het eerste kinkje in de kabel. „De wethouder wil ons liever aan de achterkant van het gebouw ontvangen, maar dat was niet de afspraak," roept organisatrice Jolanda Gooiker. Ze is lid van de Socialistische Partij, die in Heerlen nooit te beroerd is om protestacties te ondersteunen.

Eieren

De scholieren fluiten massaal en drie eieren vliegen tegen stadhuis aan. Wethouder René Seijben komt dan toch maar naar buiten, hij kiest als het ware eieren voor zijn geld.

Seijben noemt de massale belangstelling 'hartverwarmend' en belooft de 1200 ingezamelde handtekeningen snel naar Den Haag te brengen. Hij krijgt nota bene applaus, daar waar de politici bij studentenprotesten meestal tomaten naar hun hoofd krijgen.

Dat wordt een fundamentalistische actievoerder te gortig. Hij wijst erop dat Seijben van D66 is, een partij die de bezuinigingen steunt.

„Kom, we gaan een kruispunt bezetten!" De politie reageert boos ('Dat was niet de afspraak') en Jolanda Gooiker kijkt hulpeloos om zich heen.

Nu is er geen houden meer aan. De demonstranten lopen linea recta naar een van de drukste kruispunten: Schaesbergerweg-Groene Boord. Daar gaan honderden scholieren op straat zitten. Het verkeer loopt van alle kanten vast. Automobilisten beginnen midden op de drukke weg te keren.

De politie roept meer manschappen op, maar die kunnen niet veel doen. Door de grote verkeersdrukte neemt de spanning toe. De politie kondigt aan snel te zullen optreden. De term 'ME' valt voor het eerst. Een voorzichtige oproep van de actieleiding om weer het trottoir op te komen helpt volstrekt niet.

Dan bemiddelt raadslid Riet de Wit van de Socialistische Partij. Met succes, want de jongen die opriep tot de blokkade, maant nu tot opstaan: „We hebben onze actie gehad, we laten de ME niet meppen." Heel langzaam staan de jongeren op. Zachte drang van de politiemensen helpt niet veel, een paar heftig blaffende politiehonden des te meer.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID[S]

OPLEIDINGEN + CURSUSSEN

Rampoefening op Kleine Brogel

PEER – Ruim 150 hulpverleners hebben gisteren meegedaan aan een rampoefening op de Belgische luchtmachtbasis Kleine Brogel bij Peer. Daar was tijdens een voetbalwedstrijd een lek ontstaan in een ondergrondse brandstofleiding, met een zware ontploffing als gevolg. De balans: zes doden en zeventig gewonden.

Tijdens de oefening werd de volledige opbouw en de ontplooiing van het Medisch Interventieplan Limburg uitgetest. Acht ziekenhuizen vingen de 'gewonden' op. Elf ambulancediensten en zes medische urgentieteams verleenden hun medewerking.

Schadeclaim asbestproces vier keer hoger

Weduwe verhoogt eis DSM naar 4,5 ton

Van onze verslaggever

HEERLEN/SUSTEREN – De weduwe Widdershoven in Susteren heeft de eis om schadevergoeding tegen DSM verhoogd van 100.000 gulden naar 4,5 ton. De vrouw stelt in een al sinds 1987 slepende rechtszaak het chemieconcern aansprakelijk voor de dood van haar man J. Widdershoven, ex-werknemer van DSM, die in 1987 overleed aan de ongeneeslijke asbestziekte mesothelioom (kanker aan het longvlies).

Mr. R. Bedaux uit Heerlen heeft de verhoogde eis donderdag gedeponeerd bij de rechtbank in Maastricht. Daar is de weduwe in beroep gegaan tegen het vonnis van de kantonrechter in Sittard, die in eerste instantie de vordering tegen DSM afwees. De raadsman heeft een uitgebreide berekening gemaakt van de schade die de weduwe is berokkend door de vroegtijdige dood van haar man. De eerder genoemde 100.000 gulden zijn nog steeds gehandhaafd als smartegeld. Dat bedrag heeft de familie Widdershoven overigens vanaf den beginne bestemd voor de door haar opgerichte stichting Asbestslachtoffers.

Verder is van de verhoogde claim ruim 170.000 gulden opgevoerd als inkomensschade, ontstaan doordat de weduwe minder inkomen heeft sinds het overlijden van haar man. Daarnaast is onder meer 10.000 gulden bestemd als bijdrage in de kosten van een asbestonderzoek van de Technische Universiteit in Delft.

Wanneer de rechtbank uitspraak doet in de hoger beroepszaak is nog niet duidelijk. Het chemieconcern moet nog reageren op de bevindingen van enkele medische specialisten die het dossier van Widdershoven hebben onderzocht.

In september werd bekend dat een groepje deskundigen, samengesteld door DSM en de familie Widdershoven, tot de slotsom was gekomen dat de oud-werknemer 'met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid' aan mesothelioom was overleden.

Bij de kantonrechter was ook deskundigenonderzoek gevraagd. De toen geraadpleegde specialisten konden niet met zekerheid zeggen wat de doodsoorzaak was. Nu in hoger beroep de doodsoorzaak alsnog is vastgesteld, voelt de raadsman van de familie Widdershoven zich gesterkt om de eis te verhogen.

Reizigers 'gek van gigantische herrie'

Nieuwe dubbeldekker miskoop van de eeuw

DOOR DICK HOFLAND

AKEN/HEERLEN – De nieuwe dubbeldekker van de NS dreigt de miskoop van de eeuw te worden. De trein maakt een oorverdovend lawaai waarvan de oorzaak niet te achterhalen is. De NS heeft 290 van deze dubbeldekkers besteld bij Talbot in Aken voor een bedrag van 1,3 miljard, de grootste order uit de geschiedenis van de Spoorwegen. Talbot heeft inmiddels tientallen dubbeldekkers geleverd die allemaal hetzelfde lawaai produceren.

Het Interregio Dubbeldekkermaterieel (IRM) moet het paradepaardje van de NS worden, maar passagiers zeggen dat deze trein 'zo'n verschrikkelijke herrie' maakt dat ze onderhand rijp zijn voor een inrichting. „Je wordt er gek van, je zou geld toe moeten krijgen als je hiermee wilt rijden," is de algehele mening over de constante aanslag op het zenuwgestel van de reizigers. Conducteurs die er uren in moeten werken, stellen dat ze 'al na vijf minuten volstrekt debiel worden' van het geluid.

Jankend

De enorme geluidsoverlast wordt veroorzaakt door de apparatuur die de elektromotoren bestuurt. Deze produceert een jankend geluid dat het best te vergelijken is met een doedelzak, maar dan tientallen keren versterkt. De NS speurt al maanden naar de oorzaak, maar is er nog altijd niet in geslaagd die te vinden. „Het probleem doet zich al vanaf het begin voor en we werken er met man en macht aan, maar het is niet eenvoudig," zegt een woordvoerder van de NS. „We moeten natuurlijk exact weten wat er aan de hand is, want alle treinen die in Duitsland worden geproduceerd, hebben dit probleem."

De Spoorwegen hebben folders laten maken waarin de reizigers wordt verteld dat er 'een vervelende pieptoon' te horen is, die het sterkst is bij het optrekken en vooral in het voorste en achterste gedeelte te horen is, maar minder in het middengedeelte. Reizigers die in de eerste weken de overlast voor lief hebben genomen, zeggen nu dat het lawaai de laatste tijd veel erger is geworden en dat het overal en altijd is te horen, ook als de trein op volle snelheid ligt.

Schadeclaim

De NS kan geen schadeclaim indienen bij de Duitse fabriek, omdat de IRM een gezamenlijk ontwerp is van Spoorwegen en Talbot en de geluidsoverlast een onverwachte bijwerking is. Slechts als Talbot een ondeugdelijk produkt zou hebben geleverd, kan de NS schadevergoeding eisen. Volgens de woordvoerder van de NS is daarvan geen sprake.

Bij Rover, de belangenvereniging voor gebruikers van het openbaar vervoer, houdt men het hart vast. „Zolang dit geluid niet is verdwenen, kun je mensen niet in deze trein vervoeren. Zeker niet op langere trajecten, waarvoor de IRM toch is bedoeld, want dan is het nòg erger," aldus de woordvoerder. De meeste reizigers proberen het geluid veelal buiten te sluiten door een walkman op te zetten, maar zelfs bij maximaal volume wordt de muziek overstemd door het lawaai van de trein.

De nieuwe dubbeldekker wordt momenteel alleen ingezet op het traject Dordrecht-Roosendaal. Het is de bedoeling dat deze trein in januari gaat rijden als intercity tussen Amsterdam en Vlissingen. Eind 1996 zouden alle 290 IRM's moeten worden ingezet op de trajecten waar nu nog sneltreinen en intercity's dienst doen.

Mobiliteitscentrum in Sittard geopend

NedCar helpt personeel met andere baan zoeken

DOOR PETER BRUIJNS

● Dolf Bemer in het nog lege mobiliteitscentrum in Sittard.

Foto: ERMINDO ARMINO

SITTARD – Autofabrikant NedCar heeft in Sittard een 'mobiliteitscentrum' geopend. Daar worden medewerkers geholpen bij het zoeken naar een andere functie of een andere baan.

„Het is net een aardappelmachine," zegt woordvoerder Jan-Willem Buij. Aardappels worden op een lopende band gesorteerd op grootte, door ze in de passende gaten te laten vallen. Zo ziet Buij het nieuwe mobiliteitscentrum ook: helpen bij het zoeken van nieuw, goed passend werk.

Het idee voor het mobiliteitscentrum komt van personeelsconsulent Dolf Bemer. Hij zag hoe de afgelopen jaren bij de autofabrikant duizenden mensen werden ontslagen en vond dat de betrokken werknemers beter begeleid hadden kunnen worden. „Collectief ontslag is een teken van falend management. Het leidt tot sociale ellende, kost veel geld, vaak vertrekken de beste mensen en het is slecht voor het imago van het bedrijf. Als je de doorstroom van personeel beter beheerst, kun je veel ellende voorkomen."

Bij de recente plannen om nog eens 210 indirecte banen te schrappen van voornamelijk kantoorpersoneel, kreeg hij de kans om zijn idee uit te voeren. Op een leegstaande verdieping boven het Gak-kantoor in Sittard mocht hij zijn mobiliteitscentrum inrichten. De met ontslag bedreigde NedCar-medewerkers krijgen daar alle mogelijke hulp bij het zoeken naar ander werk: sollicitatietraining, hulp bij het schrijven van brieven en het telefonisch vragen om informatie en begeleiding bij het starten van een eigen bedrijf. Er staan computers om brieven te schrijven en in de vacatures van uitzendbureaus en het arbeidsbureau te snuffelen, er is een hele wand met telefoons en er liggen voldoende kranten en tijdschriften met vacatures.

Inmiddels zijn bij NedCar nog 'maar' 110 mensen overtollig. Daarom verwacht Bemer dat hij na het begeleiden van die mensen ook wel tijd zal hebben om ander NedCar-personeel te helpen om binnen het autobedrijf een andere functie te vinden. Dat is een schromelijk verwaarloosde activiteit, vindt Bemer. „We moeten veel meer doen aan het verbeteren van het 'loopbaanperspectief' van het personeel. Dat is beter voor zowel de werkgever als de werknemer."

Bemer vindt het ook hoog tijd worden dat NedCar weer nieuw personeel gaat aannemen. „Sinds 1991 is er niemand meer bijgekomen. In de produktie is de leeftijd gemiddeld 37 jaar en op kantoor ligt het nog hoger.

Dat leidt op den duur tot grote problemen. Ik wil er aan werken dat hier af en toe weer nieuw bloed binnen mag."

Kinderen hadden geen trek in snack

Mmm van Unilever

Vervolg van pagina 11

MAASTRICHT – De miljonair had het een paar jaar geleden aan zijn twee zonen en aan zijn dochter gevraagd. Of ze heil zagen in het voortzetten van het door pa opgebouwde sucesvolle kroketten-, loempia- en nasibal-lenimperium. Maar toen die geen trek hadden, is deze economische vluchteling – Marcel Mourmans woont net over de grens in het Belgische Lanaken – op zoek gegaan naar een koper.

Was- en levensmiddelengigant Unilever, die wereldwijd 300.000 werknemers telt en een omzet noteert van tachtig miljard gulden per jaar, had al eerder warme belangstelling getoond. Maar het frituurvet was nog niet helemaal op temperatuur, om het maar eens zo uit te drukken. In 1990 ging Mourmans dan toch over tot actie. Voor een onbekend bedrag kocht Unilever 49 procent van de aandelen van het familieconcern en werd tevens vastgelegd dat binnen vijf jaar de resterende 51 procent over zou gaan in handen van Unilever. „Dan stap ik er ook echt uit, omdat ik vind dat ik dan geen recht meer heb om me met de zaken te bemoeien," zei hij twee jaar geleden. Gisteren maakte Unilever bekend dat Marcel Mourmans tot eind 1995 zal aanblijven als directeur van de Mora Groep en dat hij daarna zijn overige activiteiten zal blijven voortzetten in zijn privé-onderneming, de Moraco-groep.

Mourmans' carrière heeft altijd het beeld opgeroepen van de krantenjongen die het tot miljonair heeft gebracht. In dit verband mag krantenjongen gelezen worden als loempiabakker. Want met de produktie daarvan startte hij zo'n 35 jaar geleden in de kelder van de slagerij van zijn vader in de Maastrichtse wijk Wyck. De kelderruimte werd vervangen door een fabriek op het industrieterrein aan de Beatrixhaven.

En inmiddels is Mora Snacks in de Benelux marktleider met zo'n vijftig procent. De verdere groei moet volgens eerdere uitspraken van de directeur/eigenaar/grondlegger in de export gezien worden. In Duitsland bijken de loempia's het goed te doen net als in Portugal, waar de 'Vietnamese' varianten als warme loempiaatjes over de toonbank gaan. Reinoud Plantenberg, de Unilever-directeur die al enkele jaren bij de Mora Groep fungeert als mede-directeur, heeft al aangekondigd het afzetgebied ook in de richting van Oost-Europa uit te breiden.

'Kinderen Voorrang': verkeerslichten bieden schijnveiligheid

Actiegroep wil harde aanpak 'roodrijders'

Van onze verslaggever

DEN HAAG/MAASTRICHT – Verkeerslichten bieden kinderen vaak alleen nog maar schijnveiligheid omdat er op grote schaal door rood licht wordt gereden. Dat zegt de Pressiegroep Kinderen Voorrang, die een onderzoek heeft gehouden op 35 kruispunten en oversteekplaatsen in Nederland. Op de onderzochte lokaties lapten binnen een uur 614 automobilisten en 977 (brom)fietsers het rode licht aan hun laars. De actiegroep bood gisteren een rapport met onderzoeksresultaten en aanbevelingen aan de Tweede Kamer aan. Gepleit wordt onder meer voor strengere straffen voor door rood rijden, meer controles en slagbomen bij verkeerslichten.

De Pressiegroep Kinderen Voorrang koos voor het onderzoek in Limburg vier oversteekplaatsen in Maastricht uit. Het betrof het Koningsplein, het Oranjeplein, de Brusselseweg en de Voltastraat. Op de vier kruispunten reden in een uur tijd 24 auto's en 52 (brom)fietsen door rood licht. De tellingen werden verricht tijdens de 'kinderspitsuren', 's morgens tussen acht en negen uur en 's middags na schooltijd. De onderzoeksresultaten bewijzen volgens de actiegroep dat kinderen nauwelijks nog zelfstandig kunnen oversteken.

De Pressiegroep Kinderen Voorrang doet daarom in totaal zeven beleidsaanbevelingen aan de overheid. Dat zijn onder meer een betere afstelling van verkeerslichten om onnodig lange wachttijden te voorkomen, een landelijke voorlichtingscampagne over de gevolgen van door rood licht rijden, verkeersdrempels en eventueel slagbomen bij verkeerslichten en een ontzegging van de rijbevoegdheid van een maand voor door rood licht rijden.

Op termijn ijvert de actiegroep voor 'duurzaam veilige' steden en dorpen met een verkeersluwe bebouwde kom en een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur. Verkeerslichten zouden dan grotendeels overbodig zijn.

Jack B: 'Ik ben toch niet geestelijk gestoord?'

Acht jaar geëist tegen leider van hasjbende

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – Officier van justitie H. van Atteveld heeft gisteren acht jaar cel en drie ton boete geëist tegen Jack B., de, in zijn ogen, ongekroonde koning van een Maastrichtse hasj- en xtc-bende, die ook bekend is als de 'woonboten-connection'.

De eis kwam aan het einde van de vierde zitting die de rechtbank aan deze zaak besteedde. Een rechtbank die overigens weigerde in te gaan op een verzoek van raadsman Th. Hiddema om B. wegens gebrek aan bewijs en nietigheid van de dagvaarding onmiddellijk vrij te laten.

De officier vroeg de rechtbank gisteren ook om de beheerder van koffieshop Black Widow in Maastricht, Ton D. (37), te veroordeelen tot vier jaar en een boete van 250.000 gulden, zijn vrouw tot 3,5 jaar en een hulpje H. tot twee jaar.

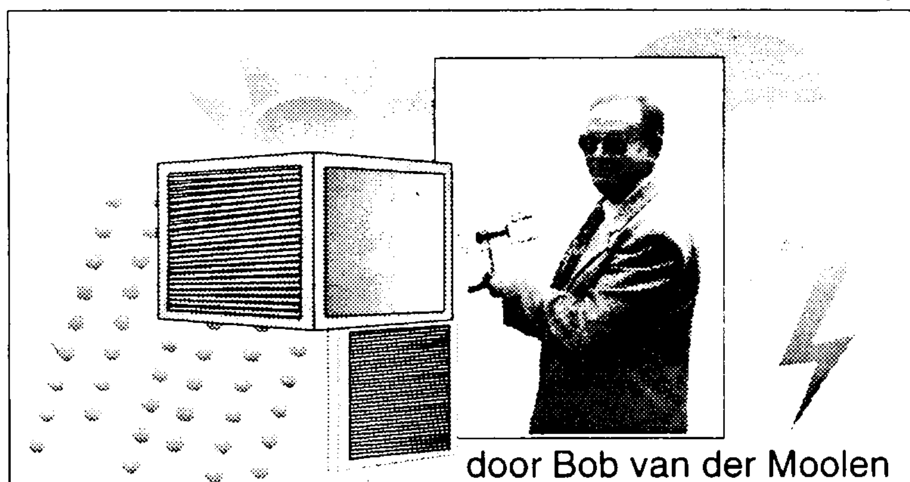
De vierde zittingsdag gisteren speelde zich wederom af in een bizarre sfeer. Enerzijds vanwege de herhaaldelijke frontale aanvallen tussen verdedigers en officier, anderzijds omdat de rechtbank vanwege de verhuizing compleet werd leeggehaald.

Jack B. zelf zei in een laatste woord dat hij alleen iets met de handel in hasj te maken heeft. „Met de vondst van het xtc-lab in Zwiggelte heb ik niets van doen. Ik zou toch geestelijk gestoord zijn wanneer ik verboden middelen ga maken als ik een legaal middel in handen heb," hield hij de rechtbank voor.

Niet alle verdachten kwamen gisteren aan bod. Een aantal is in november aan de beurt.

De uitspraak is op 18 november

limburgs weerhoekje

Warmste novemberdag van de eeuw

In de klimaatboeken kan een nieuw record worden opgetekend. Op vier november 1994 werd geschiedenis geschreven, want de hoogste temperatuur in de slachtmaand werd gisteren bereikt. In Hoensbroek steeg het kwik tot 22,3 °C, waarmede het oude rekord van 21,0 °C, gevestigd op 7 november 1955 in Maastricht en Buchten ruimschoots werd verbeterd. Deze uitzonderlijk hoge kwikstand werd verleden maand bij lange na niet bereikt. Oktober kende een maximum van 20,8 °C.

Met een 'warme' dag in november zullen maar weinigen rekening hebben gehouden, na de koude en natte oktobermaand. Te meer daar 10 tot 12 graden voor begin november 'normaal' is. Donderdag overschreed de temperatuur plaatselijk al de 20-graden grens.

Deze temperaturen staan in schril contrast met het weer van november 1980. Toen was er sprake van een recordvroege ijsdag. Het vroor matig (6,2 °C), op diverse plaatsen lag sneeuw en her en der kon al geschaatst worden.

Ook voor vandaag ziet het er nog gunstig uit, maar vanaf morgen worden de regenkansen groter. De temperatuur moet inboeten.

Natte herfst

De grote neerslaghoeveelheden in de afgelopen twee herfstmaanden hebben er toe geleid dat op veel plaatsen in Nederland de herfst, met november nog voor de boeg, nu al veel te nat is geworden. Bij het KNMI in de Bilt is de periode september en oktober met 286 mm neerslag het op een na natste tijdvak van deze eeuw. Het record werd gevestigd in 1932, 294 mm.

In Limburg is in september en oktober tussen de 170 en 190 mm neerslag gevallen, en daarmede is de totale hoeveelheid voor het hele seizoen al vrijwel bereikt. Dit betekent dat een 'normale' novembermaand met gemiddeld 75 mm regen, ook in Limburg voor een veel te natte herfst zal zorgen.

Beneden de lijn Buchten-Stein valt in de herfst gemiddeld 196 mm neerslag. Ten noorden daarvan tot aan de lijn Venlo-IJsselstein wordt in dezelfde periode normaal 175 mm opvangen.

November

Het is een traditie dat november een zeer natte en soms ook stormachtige maand is. Depressies, een gevolg van de grote tegenstellingen tussen het steeds kouder wordende noorden en het warmere zuiden, komen op volle oorlogssterkte aanzetten. Het kan ook al behoorlijk koud worden, in 1908, toen het in Sittard 10 graden vroor.

weerspreuk: 'Draagt de haas nog zijn zomerkleed, dan is de winter nog niet gereed'.

AUTO'S

Toyota

Toyota STARLET 12 Vilise, bwj. '88, R.D.W.-gek., nwe. banden, i.st.v.nw. ƒ 6.950,-. Telef: 045-223090.

Te koop Toyota STARLET 1.3 XL, bwj. '89, 42.000 km., ƒ 8.500,-. Tel. 046-331162.

Te koop Toyota CELICA STi bwj. '90. Telef. 045-424563 b.g.g. 243373.

Toyota COROLLA GTSi 16V, alle extra's, 9-'91, vr. pr. ƒ 15.000,-. 045-233561.

STARLET 12V, met LPG, '87, weinig km (128.000), ƒ 6.500,-. Tel. 046-753053.

Te koop Toyota HIACE diesel, bwj. '84, APK tot sept. '95, ƒ 5.500,-. Aatestr. 24, Geleen.

Te koop Toyota COROLLA 12 V bwj. '85, wit, LM-vlgn. zonnedak, plm. 70.000 km, vr.pr. ƒ 3.500,-. 046-376639.

Volkswagen

Te k. VW GOLF 1.6, bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 3.250,-. Telef. 045-316940

Te k. GOLF 1.6, bwj. '77, APK 11-'95, ƒ 950,-. Tel. 045-252801.

VW GOLF GTI, bwj. 5-'83, zilvermetal., cabr.vlgn., verl., schuifd., get.gl., boardcomp., bumpers + spiegels in kleur. Zien is kopen. 04754-86157.

Te koop GOLF TDI, bwj. 1991, ☎ 045-751649.

Te k. VW Jetta AUTOMAAT, 1986, 3 mnd. BOVAG-gar. Autobedr. B. Aretz en Zn., Heerlen, ☎ 045-721268.

Te k. GOLF cabrio GLi, bwj. '85, met vele extra's, in nieuwstaat. ☎ 045-227419.

Te koop VW GOLF III GL Manta, 7-'94, div. extra's, weinig km, schadevrij. Bijna ƒ 7.000,-. onder nw.pr. Valkemeik 21, Landgraaf. Telef. 045-311013.

VW GOLF diesel CL 1.6 wit 5-drs., 109.900 km., bwj. 1-'91 ƒ 16.500,-. 045-463711.

GOLF 1300, bwj. '87, antr. met extra toebehoren, ƒ 7.900,-. Tel. 045-231727.

VW GOLF bwj. '81, met turbodieselblok, bwj. '89. Kinderweg 18, Heerlerbaan.

Te koop VW PASSAT 1.9 D, bwj. '89, blauwmet., vele extra's. Tel. 045-[illegible]619, na 12.00 uur.

[illegible] PASSAT [illegible] station, bwj. 7-'91, [illegible] onderh. 046-511283.

PASSAT Variant 1800, 90 pk. bwj. '93, km. 33.000, met 12 extra's, nw.pr. ƒ 51.000,-, v. ƒ 39.000,-. 045-465611.

Te koop VW PASSAT Variant Design, 6-'93, div. acc. w.o. airbags, schuifdak, etc., m/z. LPG, vr.pr. ƒ 39.500,-. Telef. 045-444488.

Te koop zwarte VW PASSAT 1.8i CL, LPG, sportv., trekh., achterspoiler, schuif/kanteld., bwj. 11-'90, auto is in nw.st., vr.pr. ƒ 15.750,-, moet weg. Tel. 045-421306.

VW GOLF Cabrio, mei '92, bl.met., el. kap, Quartet uitv., 67.000 km., ƒ 32.000,-. Tel. 04750-19043/020-6233972.

Te koop VW KEVER, bouwjaar '83, in goede staat. Telefoon: 045-413216.

GOLF diesel 1600 5-gang GTI-uitv., bwj. '83, APK 7-'95, sportvlgn. met nwe. bnd. kl. zwartmet., veel extra's, ƒ 3.950,-. Tel. 045-443324.

Te koop mooie GOLF diesel, bwj. '85, APK, ƒ 5.950,-. Telefoon: 04499-5628.

Te koop VW GOLF II 1.6 GL, bwj. '84, APK 4-'95, ƒ 4.400,-. Schanserweg 3, Landgraaf (Nieuwenhagen).

Te koop VW GOLF C 1.3, bwj. '84, in nw.st., vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-455700.

Te koop VW KEVER, 1973, kleur rood, APK 6-'95. Tebevr., Grensstraat 80, Landgraaf.

Te koop VW GOLF diesel bwj. '79, kl. met.groen, i.z.g. st. Tel. 045-323160.

Te koop VW KEVER, bwj. '74, kl. rood, APK 9-'95, i.z.g. st., ƒ 5.500,-, tax.rapport aanw. Tel. 04405-2976.

Te k. VW GOLF GTI, bwj. '85, nw. model, alu-velgen, i.g.st., pr. ƒ 4.750,-, Telefoon 045-461930.

GOLF GTI, 16 V, bwj. 10-'87, motor '92, leer, l.m.-velgen, verlaagd, stuurbekr. vr.pr. ƒ 12.800,-. Tel. 045-714980.

VW POLO coupé 1100 cc, bwj. '88, i.z.g.st., ƒ 8.750,-. Inr. evt. mog. 045-453572.

GOLF Turbo Diesel, eind '86, met schuifdak, blauw, i.z.g. st., ƒ 8.000,-. ☎ 045-216228

GOLF I, bwj. 6-'82, RDW-gekeurd, extra's, i.z.g.st., pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-42122.

VW GOLF 1.3i LPG '90; VW Golf 1.6 GLS + 1.8 GLi Cabrio '83; VW Passat 2.0 16 V [illegible] combi '90. Garage Coenen, Koningsbosch. Tel. 04743-1574.

Te koop GOLF diesel bwj. '80, APK 6-'95, i.g.st. ƒ 1.750,-. Telef. 045-327690 of 325617.

GOLF Diesel, bwj. '83, motor '87, APK juli '95, ƒ 2.500,-. Tel. 045-444157.

VW GOLF 1.3i, bwj.'90, ƒ 13.750,-. 043-652575.

Te koop VW JETTA 1.3, in perf.st.v. onderh., lichte schade spatbord, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-412224.

Te koop VW KEVER, opknapper, bwj. '74, veel reserve onderd., incl. motor, met Duits kent., t.e.a.b. Tel.: 04493-2539.

Te koop VW GOLF GTD turbo diesel bwj. '86, 5-drs. vr. pr. ƒ 8.500,-. 045-214946.

Te koop VW SCIROCCO 16 V, bwj. '86, verlaagd, 15" RH velgen, spaghetti-uitl., kl. zwart, vr.pr. ƒ 6.750,-. Telef.: 045-708900.

Volvo

240 Polar bwj. '93

stationcar, grijsmetallic, alarm, LPG-onderbouw, niveauregeling, dakrails, centrale vergrendeling, stuurbekrachtiging, slechts 30.000 km en in absolute nieuwstaat

850 Estate 2.5i

juni 1994, roodmetallic, niveauregeling, dakrails, electronic climate control, pluche/led. bekled. etc., slechts 4.000 km

Volvo Klijn Heerlen b.v.

De Koumen 7, Hoensbroek. Tel. 045-220055.

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn

De Koumen 7, Heerlen. Tel. 045-22 00 55.

VOLVO 740 GL, bl. met., mrt. '89, zonnedak, trekhaak, pr.n.o.t.k. 04498-51837.

VOLVO 340 DL, bwj. '84, 87.000 km, ƒ 2.250,-. Tel. 045-251760, na 18.00 uur.

Te k. VOLVO 340 L, 24-11-'84, autom., APK 31-10-'95, km.st. 64.000. 04492-1649.

Te k. VOLVO 343, grijsmetallic, bwj. '82, APK 6-'95, ƒ 1.000,-. Telefoon 045-322735 / 313209.

Te koop VOLVO 740 GLT Blackline, bwj. '89, 141.000 km. Inl. 045-720114.

VOLVO 440 GLT 1.7 kat., blauwmet., bwj. 10-'89, 38.000 km, APK 10-'95, ƒ 17.000,-. Tel. 045-710569.

Te koop VOLVO 343 DL, bwj. '80, kl. blauw, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-225207.

VOLVO 440 GLT, bwj. '89, lm-velgen, electr. schuif/kanteldak, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 16.000,-. Tel. 045-231670.

Te k. VOLVO 340 DL, i.g.st., kl. grijsantraciet, bwj. '88, APK 7-'95, vr.pr. ƒ 7.000,-. Telefoon 045-270552.

VOLVO 740 GL Combi, ƒ 32.500,-. Peugeot Jaspers BV. 046-521944.

VOLVO 340 GL, bwj. '87, blauwmetallic, in goede staat. Tel. 045-251110.

Diversen

AUTOBEDRIJF TON QUADFLIEG

Auto's v.a. ƒ 10.000,-
2 jaar garantie

Keuze uit 80 occasions in 1000 m2 showroom.
Jeeps - combies - diesels - automatic's
TEVENS UW SCHADESPECIALIST
Reeweg 112, Landgraaf. Telef.nr. 045-321810.

Honda Civic 3-drs. autom. '86; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88; Ford Fiësta XR2 '82; Mazda 626 2.0 GLX diesel '91; Mazda 626 LX diesel '84; Mazda 626 2.0 GLX HB '84; Seat Marbella rood '92; Renault 5 3-drs. '85; Fiat Panda 3-drs. '85; VW Golf 1300 GL '85; Suzuki Alto 3-drs. Fortissimo '91. Autobedrijf [illegible] 441721.

Math KOENEN biedt te koop aan: Kadett v.a. '80 tot '86; Fiësta van '79 tot '86; Escort v.a. '81 t/m '86; Siërra v.a. '83 tot '87; Ascona '80 ƒ 850,-; Talbot '84 ƒ 750,-; Taunus '80 ƒ 750,-; Tercel '79 ƒ 950,-; Colt '79 ƒ 950,-. Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5264.

Te k. gevr. alle merken [illegible] Bel. HOOGSTE prijs [illegible] tourcaravans. 045-416239.

Autobedr. Bert ARETZ & Zn. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen. ☎ 045-721268 biedt aan onder voll. Bovaggarantie: Opel Astra '92, 1.4i met ANWB rapport, 57.000 km., ƒ 22.000,-; Kadett '90, 1.4i, 5-bak, ƒ 13.950,-; Kadett Caravan 1.6i met LPG, 5-drs., rood, '88, ƒ 12.500,-; Opel Omega '87, station, Diesel, 5-drs., ƒ 9.750,-; Opel Kadett HB '87, nw. staat, ƒ 8.750,-; Ford Escort Clipper station 1.4i, 5-bak, 5-drs, '91, ƒ 16.500,-; Ford Fiësta '89, nw. model, roodmet., ƒ 10.900,-; VW Jetta '88, zeer mooi, automaat, ƒ 12.500,-; Suzuki Alto '87, 5-drs., ƒ 7.750,-; Fiat Tipo '89, nw. staat, 5-drs., 5-bak, ƒ 12.950,-; Peugeot 309, '86, 5-drs., 5-bak, i.z.g.st., ƒ 7.500,-; Mercedes 406 Camper Diesel '77, winterklaar, ƒ 12.500,-. Tev. off. APK keuringsstation, kosten ƒ 75,- klaar terwijl u wacht. Bandenaktie v.b. 155-13 ƒ 69,- incl. mont. en bal. 175-70-13 ƒ 85,-.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Fiësta XR2i '91; VW Golf GTi 16V div. extra's '87; Ford Escort XR3i cabrio '84; Ford Siërra XR4i '84; Opel Kadett 12S '86; Fiat Uno 60 S, 5-drs. '87; Volvo 340 diesel, 5-drs. '87; Renault 11 GTD '86; Mazda 626 coupé 2.0 GLX '86; Citroën BX 14 RE 5-bak '84; Fiat 127 1050 CL 5-bak '85; Ford Siërra 16L '84; Ford Escort 1.1 Bravo '82; Ford Escort 1.3 L 5-drs. '81; 2 x Opel Kadett 12S '83; Honda Prelude autom. '81; itroën Visa 17 RD 11-'86; Peugeot 104 ZL 1e eig. '84; Peugeot 305 GL '84; Toyota Corolla LB 1.3 DX '80; Opel Ascona 16S '82; Opel Ascona 1.9 autom. '80 ƒ 1.000,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr.Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Autohandel O.K. CARS; Suzuki Jeep QJX 413 Cabrio; Opel Monza 3.0 E '83; Daihatsu Charade '83; VW Scirocco 1.8, 16V '85; VW Golf GTi '86; BMW 630 coupé '79; Opel Kadett stat. diesel '87; Opel Corsa '83; Ascona '84 1.6 LPG; Escort XR3i '84; Mercedes 300 diesel '83; Siërra '85 2.0 LPG; Golf 1.6 '84; Toyota Corolla LB 1.6 '84; Toyota Celica '85; Mercedes Benz Camper 508 D. Inruil, financ., garantie, bij aankoop 1x APK gratis. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

Te k. gevr. AUTO'S iedere prijskl. Schade of defekt, geen bezw. 045-729710.

TOPPRIJZEN! Met spoed voor export gevraagd bestel[illegible] schade. [illegible] Telef. 045-456968.

Autobedr. John KOULLEN biedt aan ANWB gekeurde auto's met 15 maanden garantie en nationale autopas. VW Passat 1.8i GL '89 ƒ 16.900,-; VW Golf Turbo D '90 ƒ 15.300,-; VW Golf D '86 ƒ 6.900,-; ALfa 33 IE rood '91 ƒ 14.900,-; Alfa 75 1.8 IE rood '90 ƒ 14.9000,-; Ford Orion 1.6i S Ghia '91 ƒ 23.800,-; Ford Orion 1.4i CL '91 ƒ 17.900,-; Scorpio 2.4i CL '91 ƒ 18.900,-; Ford Scorpio 2.0 CL '89 ƒ 13.900,-; Siërra 2.0i div. '90 . v.a. ƒ 13.900,-; Escort 1.4 Ghia 5-drs. '86 ƒ 7.950,-; Kadett Sedan Club '88 ƒ 11.900,-; Kadett autom. 72.000 km '86 ƒ 9.900,-; Kadett Stat. D '85 ƒ 5.900,-; Corsa 1.2 GL '87 ƒ 7.900,-; Ford Escort 1.3 L '85 ƒ 3.950,-; Fiat Uno 75 SC IE '90 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 45 Luxe '88 ƒ 8.950,-; Fiat Uno 75 IE '87 ƒ 7.950,-; Volvo 440 GL '90 ƒ 14.900,-; Peugeot 205 GT 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Renault 19 GTR Chamade '90 ƒ 14.800,-; Renault 21 GTS grijsmet. '86 ƒ 6.900,-; Citroën BX RE rood '88 ƒ 8.950,-; Citroën BX Leader '87 ƒ 6.900,-; Citroën Visa GTi 1.5i '85 ƒ 6.500,-; Mazda 323 3-drs. '86 ƒ 6.250,-; Toyota Starlet GL wit '85 ƒ 5.950,-; Seat Ibiza GL '85 ƒ 4.950,-; VW Jetta 1.5 CL '88 ƒ 9.900,-; Audi 80 GT '86 ƒ 7.500,-; Lancia Thema IE '85 ƒ 7.500,-; FSO Polonez 1.5 '88 ƒ 3.800,-; Toyota Carina 1.6 '88 ƒ 7.950,-; Mitsubishi Galant TD '86 ƒ 4.950,-; Seat Ronda SXi '84-'85 v.a. ƒ 1.950,-; Opel Senator 2.5 E '84 ƒ 4.950,-; Fiat Panda blauw '86 ƒ 3.950,-; Ford Orion GL 1.4 '83 ƒ 3.500,-; Volvo 240 GL 2.3 '83 ƒ 4.900,-. Cabriolet: BMW 325i cabrio '88; Alfa Spider 2.0 QV '77; Corvette cabrio '74. 4x4: Pajero TD geel kent. '87; Pajero TD grijs kent. '86. Bestellers: Seat Ibiza Van diesel grijs kent. '90; Nissan Sunny Van grijs kent. '89. Citroën Hly-bus veekbak. Div. inruilauto's. ƒ 500,- tot ƒ 2.500,-. Garantie 3 tot 15 maanden v.a. ƒ 7.500,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom. ANWB gekeurde auto's met Bovaggarantie en Nationale autopas. Autobedrijf John Koullen, Beitel 114, Heerlen, 200 mtr. naast disco Peppermill. Tel. 045-425995/424268.

Auto Kaldenbom bet. de HOOGSTE prijs voor uw auto! Ook Lada's 045-411572.

Te k. gevr. LOOP-, sloop-, schadeauto's. Betalen de hoogste prijs. 045-423199.

Te k. Opel KADETT [illegible] Nissan Sunny 1.4 LX '93. Tel. [illegible]

SUPERCARS Akerstr. N. 20a, Hoensbroek heeft voor U: Escort XR3i zeer mooi bwj. '87; BMW 316 bwj. '85; Ford Siërra 2.0 bwj. '84 Ghia; Ford Siërra 2.0 Ghia 1600 bwj. '86; Kadett 1300 GT '86; Kadett station '87; Alfa Süd bwj. '83; Escort 1400 CL '86 en '87; Golf 1600 '86; Escort '84; Alfa t. 33 '86; Mitsubishi Tredia bwj. '83; Toyota Celica bwj. '82. Nog diverse goedkope inruilers. Tel. 045-222455/231448.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

H.G. Cars biedt aan : Porsche 911 Carrera full Cabrio, bwj. '84; 928S aut., rood, bwj. '83; Toyota Supra 3.0i 24V, bwj. '86; 4x M.B. 190E v.a. '83 t/m '86 v.a. ƒ 8.750,-; Golf GTi '85, GT 1.8 '86, diesel, '86 v.a. ƒ 7.250,-; Ford Fiësta 1.4 '88; Escort '88; Siërra 2.0i, bwj. '90 v.a. ƒ 6.500,-; Mitsubishi Colt, bwj. '89; Suzuki Swift '93; Nissan Sunny '88; Opel Ascona '87, HB ƒ 5.500,-. Jubileumplein 13, Geleen. 046-752887. (bij gemeente lager.)

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bedrijfswagens

Bankers Bedrijfswagens bv

Rijksweg Noord 19, Echt. Telefoon 04754-82453.
Voor jonge auto's.
Het juiste adres voor een bedrijfswagen rijbewijs B.

plm. 60 STUKS VOORRADIG

Open - gesloten - aannemersuitvoering
Inkoop - verkoop van alle bedrijfswagens voor rijbewijs B.
Geop. ma. t/m vr. van 8.00-19.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur

Daihatsu type Hiat 850, bwj. '87, gesloten wagen. Tel. 045-241588.

VW LT 28, 6 cyl., diesel, bwj. '85, ƒ 3.500,-. Telef.: 045-353248.

Auto onderdelen en accessoires

Herfstaanbieding

voor de maand november.

ACCU'S

Ford Fiësta / Escort	44 AH ƒ	75,-
Mercedes diesel	88 AH ƒ	125,-
Opel Kadett / Ascona / Rekord	44 AH ƒ	75,-
Volkswagen Golf diesel	66 AH ƒ	100,-
Volvo 340 / 440	44 AH ƒ	75,-

RADIATEURS.

Ford Escort 1300 / 1600	80/85 ƒ	130,-
Ford Escort 1400 / 1600	86/90 ƒ	145,-
Ford Fiësta 1100	76/89 ƒ	100,-
Opel Kadett 1300	85/88 ƒ	165,-
Opel Kadett 1400 / 1600	88/92 ƒ	165,-
Opel Kadett diesel	85/89 ƒ	170,-
Volkswagen Golf 1100 / 1300	84/90 ƒ	165,-
Volkswagen Golf diesel	84/90 ƒ	170,-

REVISIE VERSNELLINGSBAKKEN.

Ford Escort 1300 / 1400 / 1600 86/90	5 gang
Renault 5, 9, 11, 21	5-gang
Opel Omega	5-gang
Volvo 440	5-gang

Autodemontage Van Kessel,

Windraak 28 C, Sittard, ☎ 046-515280.

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken.
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482.
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Te k. 4 wd BANDEN, mt. 195R15, nw.; boxen Pioneer TSE1777, 150 w; Philips GH420 80 w. ☎ 045-320928.

Daihatsu FEROZA-ONDERDELEN. Garage Coenen, Prinsenbaan 65, Koningsbosch. ☎ 04743-1574.

Te k. onderdelen van HONDA Civic 1.6i, bwj. '86. Telefoon [illegible]

Te koop 15" LM-VELGEN met banden, 4 en 5 gaats. Tel. 045-722741.

ATEV-VELGEN 7½ J. 5-gats, voor o.a. nwe. BMW-3 serie met banden. 046-521827.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S, Autosloperij Marxer. ☎ 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade-auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Korten [illegible]

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Sterk aanhangwagens direct af fabriek voordeliger in vele maten en modellen leverbaar, tev. grote sortering gebr. aanhangwagens o.a. bagage. Inl. Thei Stet bv. AANHANGWAGEN Centrum Eindhoven 040-482945

DASSEN, aanhangwagens fabr., verk., verh., onderd., rep. ☎ 045-455088/452501.

Te koop gesloten AANHANGER, 2-as, afm. 3x 1,70 mtr. Telefoon 045-323665.

Te k. AUTO-AMBULANCE merk Damco, bwj. '87, met lier, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 04754-85676.

Te koop AANHANGWAGEN met huif en oplooprem, l. 2.50, hg. 1.90, br. 1.30. Tel. 045-410744.

Te koop 1½ paards TRAILER merk Wesco. Tel. 045-713819, na 12.00 uur.

Te k. gevr. dubbelassige AANH.WAGEN plm. 3.00-1.30 i.g.staat. 046-741790.

Te koop AANHANGWAGEN en tevens te koop dubbelasser. Tel. 045-720602.

ACTIE. Najaarsaanbieding: Gesloten bagagewagens, div. maten. Venter Trailers. Wijngaardsweg 54 A, Heerlen. Tel. 045-219475.

Motoren

Te k: HONDA Magna, Amerikaanse uitvoering, z. mooi. Bel na 17.00 u. 045-326644

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Te koop GOLDWING type GL 1500/6, bwj, '92, donkerblauwmetallic, 30.000 mls, div. extra's, eventueel met aanhanger, ƒ 33.000,-. Telef. 045-242339.

KAWASAKI 350 Avenger, bwj. '68, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Telefoon: 045-353248.

Te koop Yamaha VIRAGO 250 weinig gelopen, vaste pr. ƒ 4.500,-. 045-751356.

Te koop BOOM-TRIKES, nu ook voor Nederland, Bebo. Telefoon 045-451219.

Te koop YAMAHA XV 750 SE i.z.g.st. ƒ 8.000,-. Telef. vanaf [illegible] uur: 045-465166.

Te koop opknapper [illegible] scooter 125cc, bwj. 19[illegible] pr. ƒ 750,-. Tel. 045-244[illegible]

Te k. KAWA[illegible] ƒ 3.500,-; Honda CB [illegible] ƒ 1.500,-. Tel. 045-4104[illegible]

Te koop YAMAHA [illegible] 750cc, dec. '90, [illegible] uitv., in nw.st. 045-456[illegible]

Te k. YAMAHA Vir[illegible] bord.r., bwj. '89, z.g.[illegible] pr. ƒ 11.500,-. 04498-58[illegible]

Te koop KAWASAKI [illegible] 750, bwj. '89, USA [illegible] ƒ 7.500,-. Tel. 043-6402[illegible]

Te k. HONDA CB 500 [illegible] g.st., nw. uitl. + [illegible] ƒ 3.000,-. Tel. 045-4280[illegible]

Te koop weg. omst. [illegible] SAKI GPX600, bwj. [illegible] Suzuki Intruder 1400 [illegible] '91, t.e.a.b. 04498-5920[illegible]

BMW K 100 RT bw[illegible] ƒ 10.000,-; Triumph [illegible] bwj. '60 opknapper ƒ [illegible] Tel. 045-258758.

Te k. HONDA CR 500 [illegible] g.st., bwj. '87, [illegible] ƒ 1.400,-. Tel. 045-3178[illegible]

Te koop Yamaha V[illegible] XV 1000, bwj. '85. Te[illegible] gen ☎ 045-255070.

HONDA MTX 125 cc [illegible] '90, motor defect. Tel. [illegible] 323472.

Ducati 900 SS Sup[illegible] '90 in nw.st. ƒ 14.950,-; [Ka]wasaki ZZR 600 '92 in [illegible] ƒ 12.950,-; Yamaha [illegible] 600 '90 7.000 km in [illegible] ƒ 10.950,-; Kawasaki [illegible] '88 ƒ 10.950,-. Inruil [illegible] nanciering mog. Marc[illegible] SEN Auto's. Nijverhe[illegible] 13, Heer - Maastricht [illegible] 043-614164 / 634302.

BMW R100RT '81 ƒ [illegible] BMW R100RS, [illegible] ƒ 5.500,-; BMW R80R[illegible] ƒ 5.750,-; BMW R65 [illegible] ƒ 5.500,-; BMW K75[illegible] ƒ 9.950,-; BMW K100 [illegible] ƒ 6.450,-; BMW K100R[illegible] ƒ 8.750,-; BMW K[illegible] '84, ƒ 9.750,-; Div. o[illegible] R60/5 ƒ 3.500,-. Min. [illegible] op voorraad. Tel. [illegible] 45288, Helmond.

Te koop HONDA Re[illegible] zwart, i.g.st., bwj. [illegible] ƒ 5.200,-. Tel. 045-4640[illegible]

Te koop gev[raagd]

Wij betalen de hoogs[te prijs] voor al uw oude ME[illegible] Gebr. Swinkels, Be[illegible] Heerlen. 045-422025.

Gevr. KLEUREN-TV'S [illegible] deo's, magnetrons, [illegible] camera, wasautomaat [illegible] denidiepvries, stereoto[illegible] stofzuiger. 04406-12875.

Te koop gevraagd [illegible] Tel. 045-212669.

Voor Piccolo's zie verder pagina 5[illegible]

Vooropgesteld: er is nog lang niets beslist. En de meeste supporters willen er ook nog geen rekening mee houden. Maar toch! Wat vindt Kerkrade als Roda JC naar Heerlen gaat? Een rondgang.

in het nieuws

Roda-supporters niet onder indruk van verhuisplannen

'Beitel of Cramer, het is maar drie kilometer'

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE - Ongeveer eenderde van alle Roda-supporters komt uit Kerkrade, zo heeft een onderzoek uitgewezen. Trekt Roda bij een wedstrijd vijftienduizend mensen, zoals deze week tegen PSV, dan staan er grofweg vijfduizend Kerkradenaren op de tribune. Met andere woorden: één op de tien Kerkradenaren gaat naar Roda kijken als de club aan de kop meedraait en als er een sterke tegenstander op bezoek komt.

Maar ook geldt: zelfs als het goed gaat, is negentig procent niet bereid de gang naar het stadion te maken. En gaat het minder en komt er een ploeg uit Friesland op bezoek, dan is slechts één op de veertig Kerkradenaren op Kaalheide te vinden.

De meeste Roda-bezoekers komen van buiten Kerkrade, vooral uit Heerlen. „Ja logisch, Heerlen is ook groter," zegt Henk Bakker, voorzitter van de supportersvereniging van Roda JC. Zijn ledenbestand telt zo'n tweehonderd adressen, daarbij ongeveer vijftig Kerkraadse en vijftig Heerlense. „We hebben een vaste kern die ook meegaat naar uitwedstrijden. Die bestaat uit Heerlenaren en Kerkradenaren."

Maar hij zegt: „Roda is een puur Kerkraadse aangelegenheid en dat is al zo vanaf de oprichting." Bakker vindt dat dat zo moet blijven. Hij stoort er zich dan ook aan dat er nu aan de lopende band berichten verschijnen over een mogelijke verhuizing naar Heerlen. „Net nu het goed gaat. Overal is het rustig, in de spelersgroep, de resultaten zijn goed, en dan deze geluiden. Maar van de andere kant, ik moet het allemaal nog zien gebeuren," zegt Bakker onverstoord. Hij maakt zich voorlopig niet druk. Waarom ook, zijn liefde staat bovenaan de ranglijst van de vaderlandse competitie. „De echte supporter is met de resultaten bezig. Die zijn veel belangrijker dan de gevechten in de krant tussen Heerlen en Kerkrade."

Maar hoeveel echte supporters zijn er? „Wij hebben veel leden die naar alle wedstrijden gaan," zegt M. Wiersma, secretaris van amateurvoetbalclub FC Gracht. „Die willen natuurlijk dat Roda in Kerkrade blijft." Zelf kan Wiersma nog met weemoed terugdenken aan de tijden van Hub Hanneman, Noud van Melis en Wiel Coerver. „We hebben in Kerkrade toch een glorietijd meegemaakt op voetbalgebied, het landskampioenschap, noem maar op. We hebben geweldige voetballers gehad. Ik denk dat er onder de oude mensen toch een gevoel heerst van 'laat ze maar hier blijven'."

Wiersma zelf denkt er anders over. „Of ze nou in Heerlen of Kerkrade spelen, er is totaal geen verschil. Het is maar drie kilometer, en wie wil gaat toch." Wiersma niet, hij voelt zich gepakt. „Ik had jarenlang een seizoenskaart. Ieder seizoen haalden ze net geen Europees voetbal. Dan krijg je het idee dat je geflest wordt. Mijn laatste wedstrijd was die tegen CSKA Sofia."

„Roda is van Kerkrade," zegt Harm Kockelkorn, voorzitter van Chevremont. Zijn club zou wel eens de beste van Kerkrade kunnen worden als Roda vertrekt naar Heerlen. Maar dat is ongeveer het laatste waar hij aan denkt. „En waarom zou Roda weggaan?" Kockelkorn zegt dat de verhuizing van Roda binnen zijn club totaal geen item is.
De meeste bezoekers trekt de voetbalclub tijdens risicowedstrijden. Dat zijn precies de ontmoetingen die de kroegbazen op de Markt kunnen missen. „Twee jaar geleden hebben Feyenoordsupporters hier de tent nog vernield," zegt Fred van Puccini op de Markt. Jo Goebbels zegt de zaak dan te kunnen sluiten. Herpers huurt in zo'n geval een portier in. Uitbater Dion Reulings heeft al aardig wat mensen in zijn gelegenheid horen praten over Roda. „Het algemene geluid is dat Roda moet blijven. Maar als ik het objectief benader, dan is het beter voor het voetbal en voor Roda als ze naar Heerlen gaan." Geen van allen heeft er moeite mee als de club een paar kilometer verder zijn wedstrijden gaat afhandelen.
Het woord is eerst aan Roda en de gemeente Kerkrade. Wat zeiden de politieke partijen ook alweer bij de verkiezingen? BBK: Roda trachten te behouden voor Kerkrade, maar zonder grote financiële offers. CDA: Roda voor Kerkrade behouden door verhuizing naar Beitel-Locht. PvdA: Behoud van Roda voor de regio, liefst in Kerkrade. Burgerbelangen: Gemeente moet medewerking en faciliteiten leveren zo veel als verantwoord is. GroenLinks: Kerkrade heeft te weinig geld, dus streekgewestelijk aanpakken. D66: Roda is geen primaire taak van gemeente.
Henk Bakker en zijn supporters kunnen de komende tijd nog wegdromen bij de mooie resultaten van een club die zelf best weg zou willen. „Maar als het zo ver komt, dan laten we dat niet zo maar over ons heen gaan, natuurlijk. Dan zullen we wel in actie komen," aldus de praeses van de fans.

● *Roda-supporters op de Markt in Kerkrade. Hoe lang nog?* Archieffoto: DRIEPOOT

Dierenbescherming houdt lezingen op scholen

Video paardentransport schokkender dan Rambo

Afgelopen week werd een bestuurslid van de Dierenbescherming in Roermond telefonisch bedreigd. Blijkbaar heeft het iemand gestoord dat de dierenbescherming Midden-Limburg regelmatig lezingen geeft op scholen, waarbij een video vertoond wordt met schokkende beelden over slachtpaardentransporten vanuit Oost-Europa. Ondanks de bedreiging met de dood door de anonieme beller gaan de lezingen gewoon door. Hoewel de dierenbeschermers nu alleen nog maar gezamenlijk op pad gaan.

● *Dierenbeschermster Marjo Walendonck laat op scholen de video over slachtpaardentransporten zien.* Foto: JEROEN KUIT

DOOR MARIEKE VERHAAR

ROERMOND - De slachtpaardentransporten houden wereldwijd de dierenbeschermers bezig. De International League for the Protection of Horses (ILPH) bood in oktober een petitie met meer dan 3,3 miljoen handtekeningen aan de voorzitter van het Europees Parlement in Straatsburg, Klaus Hansch, aan.

In Nederland werden voor deze actie bijna 26.000 handtekeningen opgehaald. Met de petitie wil de ILPH afdwingen dat de transportpaarden iedere zes uur water krijgen en na twaalf uur reizen een rust krijgen. Nu staan de dieren soms dagenlang zonder te drinken op de vrachtwagens.

Ook de Nederlandse dierenbescherming houdt zich met deze transporten bezig. Dit voorjaar reisden enkele Nederlandse inspecteurs van de dierenbescherming naar grensovergangen bij Hongarije en Italië. Ze maakten foto's en videobeelden. Met het beeldmateriaal is nu een videofilm gemaakt die de dierenbescherming gebruikt bij de lezingen. Ieder jaar heeft de jeugdafdeling van de dierenbescherming Midden-Limburg een nieuw project. Dit jaar wordt er aandacht besteed aan de jacht, de slachtpaardentransporten vanuit Oost-Europa en Diana Fossey (bekend van de film 'Gorilla's in the mist'), die tien jaar geleden in Rwanda werd vermoord.

De vrijwilligers van de jeugdafdeling 'Kids for Animals' gaan jaarlijks ruim vijftig scholen van Weert tot aan Sittard af voor het houden van lezingen. De doelgroep bestaat uit kinderen van groep zes, zeven en acht van het basisonderwijs en brugklassers in het voortgezet onderwijs. „Dit is nu het vierde jaar dat we langs scholen gaan," vertelt medewerkster Marjo Walendonck (31). Al enkele jaren bezoekt ze scholen. „Onze lezingen bevallen goed, van de meeste scholen krijgen we ieder jaar weer een uitnodiging om langs te komen."

Afgrijselijk

De video over de slachtpaardentransporten werd vorige week voor het eerst getoond, bij een scouting-groep in Roermond. De beelden wekken afgrijzen op bij iedere willekeurige toeschouwer. Sommige paarden staan vanuit Polen of Hongarije uitgedroogd en uitgehongerd meer dan tachtig uur in de vrachtwagens. Om ruimte te sparen zijn er geen tussenschotten in de vrachtwagens. Gevallen paarden kunnen vaak niet meer overeind komen en worden door hun lotgenoten vertrapt. Lastpakken worden kort aangebonden vastgezet en worden soms door hun eigen touw gewurgd. Zwaar gewond of dood arriveren de paarden bij de Italiaanse grens. Soms worden ze daar overgeladen, ook dan krijgen ze niet te drinken. De temperaturen in de wagens kunnen 's middags stijgen tot 40 graden en 's nachts dalen tot onder het vriespunt.

In het dierenbeschermingsrapport valt te lezen, dat om minder invoerrechten te hoeven betalen, soms de ogen van de paarden worden dichtgeslagen. Op de video is te zien hoe een zwaargewond en totaal uitgeput paard aan de staart van een ander dier wordt gebonden om hem de wagen uit te slepen. Op het laatst wordt er water in de oren gegoten om het getergde dier door deze laatste pijnprikkel nog op te laten staan. Uiteindelijk sterft het paard en wordt gecremeerd.

Reacties

„Toen we de eerste keer deze video lieten zien, werd het doodstil," vertelt Marjo. „Vooral die paardenvideo grijpt de kinderen erg aan.

Iedereen heeft immers wel eens een paard geaaid. Zelfs de stoerste jongens, die soms aan het begin van de film 'ruig' roepen, zijn later uitzonderlijk stil."

Na enkele jaren ervaring met schoollezingen kan Marjo wel zien dat vooral deze video heel wat emoties opwekt. „Een film over misstanden met beren is ook erg, maar dat is veel afstandelijker. Meestal krijgen we veel vragen na de video. Wat ze eraan kunnen doen om te helpen. Soms begrijpen ze niet dat zoiets daadwerkelijk kan gebeuren. Veel kinderen denken dat de dierenbescherming alleen ingeschakeld wordt als de buurman de hond slaat. Met deze video laten we zien dat we nog meer doen. Bovendien proberen we de jeugd te laten zien wat er in werkelijkheid gebeurd met dieren."

Confronteren

Mogen kinderen worden geconfronteerd met zulke schokkende beelden als op de video zijn te zien? „Ten eerste laten we al onze films zien aan een onderwijzer. Hij geeft aan welke delen beter eruit kunnen," vertelt Marjo. „We vertellen in de klas altijd eerst dat er schokkende beelden komen. Kinderen die dat niet aandurven kunnen dan even op de gang wachten. Vanuit de scholen stimuleren de leerkrachten ons ook.

Zij vinden het ook belangrijk dat wij dit onderwerp aanstippen. Immers, die kinderen kijken ook naar keiharde actiefilms zoals Rambo of Terminator, terwijl dit de werkelijkheid is."

Open dag promotie voor kunstuitleen

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT - De Limburgse artotheken zetten vandaag op de nationale Dag van de Kunstuitleen hun deuren open in de hoop veel mensen te trekken die een abonnement voor het lenen van beeldende kunst zullen nemen. Na een explosieve groei halverwege de jaren '80, is de laatste jaren de groei eruit en is het aantal abonnementen en uitgeleende kunstwerken gestabiliseerd.

Het fenomeen kunstuitleen begon bijna veertig jaar geleden met kunstenaar Pieter Kooistra die in Amsterdam kunstwerken op een bakfiets aan de man probeerde te brengen. Zijn bedoeling was de gewone burger te interesseren voor beeldende kunst. Hij wilde ook af van het elitaire karakter, dat de kunst kenmerkte. Zijn actie werd de aanleiding tot de oprichting van de Amsterdamse Stichting Beeldende Kunst (SBK), die de eerste artotheek of kunstuitleencentrum oprichtte. Een forse groei van dit typisch Nederlandse verschijnsel volgde. Maastricht heeft sinds 1975 een kunstuitleen, ondergebracht in het Bonnefantenmuseum. Inmiddels zijn ook in Heerlen, Sittard, Roermond, Venlo en Weert dépendances geopend.

De Limburgse kunstuitleen beschikt over meer dan 100.000 werken van ruim duizend, overwegend Limburgse, kunstenaars. Zo'n vijfduizend abonnées, veelal twintiger en dertigers, kopen per jaar rond de achthonderd kunstwerken. De verkochte schilderijen, gouaches, tekeningen, foto's, grafieken en plastieken zijn goed voor een omzet van 500.000 gulden.

De Limburgse kunstuitleen ontvangt jaarlijks een subsidie van de provincie van 250.000 gulden. Dat geld is vooral bedoeld voor de aanschaf van uit te lenen kunstwerken. De gemeenten dragen bij voor personeels- en exploitatiekosten.

Abonnées van de kunstuitleen betalen een vast bedrag per maand, variërend van tien tot 25 gulden, dat recht geeft op het lenen van één of meerdere werken in bepaalde prijsklassen. Zeventig procent van het abonnementsgeld wordt gespaard als kooptegoed. De leenperiode bedraagt ten minste drie, ten hoogste zes maanden. De kunstenaar krijgt voor zijn werk dat een artotheek huurt per jaar tien procent van de verkoopprijs van het kunstwerk als vergoeding. Wordt een kunstwerk verkocht, dan ontvangt de kunstenaar zeventig procent van het verkoopbedrag.

bioscopen

● **HEERLEN**

Royal: True Lies, dag. 18 en 21 uur, za zo ook 15 uur. **Rivoli:** The mask, dag. 19.15 en 21.15 uur, za en zo ook om 14 en 16 uur, za ook 23.30 uur, wo 14 uur. **Maxim:** Jungle Jack, za zo 13.45 uur, wo ook 14 uur. Forrest gump, dag. (beh. zat) 17.45 en 20.30 uur, zo ook om 15.15 uur, za 16, 19.30 en 22.30 uur.
H5: The specialist, dag. 14 18 en 20.30 uur, za 23.15 uur. Baby's day out, dag. 14.15 en 18.45 uur, za zo en wo 16.15 uur. Speed, dag. (beh do) 20.45 uur, za ook 23.30 uur. The crow, dag. 14.30 18.30 21 uur, za ook 23.30 uur. The flintstones, za zo en wo 14.30 16.30 en 18.30 uur. When a man loves a woman, dag. 21 uur, do vr ma en di ook 14.30 en 18.30 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.30 16.30 uur. Color of night, dag. 18.30 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Clear and present danger,dag. 21 uur. Sneak preview, do 21 uur.

● **LANDGRAAF**

Four weddings and a funeral, vr en za 20.15 uur. True lies, vr en za 22.30 uur, zo ook 20.15 uur. The Beverly hillbillies, za en zo 18 uur.

● **MAASTRICHT**

MGM: Forrest Gump, dag. 14 17 20.30 uur. True lies, dag. 15.45 18.30 21.30 en 00.15 uur. When a man loves a woman, dag. 16 18.45 en 21.30 uur. The chase, dag. 13.15 16 18.45 en 21.30 uur. Four weddings and a funeral, dag. 13.15 16 en 21.30 uur. Reality bites, dag. 18.45 en 00.15 uur. The mask, dag. 13.15 16 18.45 en 21.30 00.15 uur. The flintstones, za zo en wo 13.15 uur. Duimelijntje, dag. 13.15 uur.
Ciné-K: 06, dag. 21 uur.
Cinema-Palace: The Specialist, dag 18.30 en 21.30 uur. The crow, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Speed, dag. (beh ma) 21 uur. Baby's day out, dag. 18.30 uur, za zo en wo 14.30 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.30 uur. Sneak preview, ma 21 uur.
Lumière: Lady bird lady bird, dag. 20 uur. Dekaloog 1-2 do en di 20.30 uur. Dekaloog, 3-4 vr en wo 20.30 uur. Dekaloog, 5-6 za 20.30 uur. Dekaloog, 7-8 zo 20.30 uur. dekaloog 9-10, ma 20.30 uur. Round midnight, za ma en wo 22 uur. Jamon Jamon, do t/m za 23 uur. Straight no chaser, vr zo en di 22 uur. Sunrise +live music, za 22 uur.

● **GELEEN**

Roxy: The mask, dag. 20.30 uur, za, zo en wo ook 14 uur. Wolf, dag. 20.30 uur. Jungle Jack, za zo en wo 14 uur.

● **SITTARD**

Forum: The Specialist, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14 uur. True Lies, dag. 20.30 uur. The flintstones, za zo en wo 14 uur.

● **ECHT**

Royal: The Specialist, do t/m di 20.30 uur. the Mask, do t/m di om 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. The flintstones, zo 14.30 uur.

● **ROERMOND**

Royal: True lies. do t/m wo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** The mask, do en vr 20.30 uur, za 19.30 en 21.30 uur, zo t/m wo 20.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.30 uur.

in de theaters

● **HEERLEN**

za. 05/11: dans: Het nationale ballet.
zo. 06/11: musical: Nederlands kindertheater met Smogsmullers reuze daad (15 uur).
ma. 07/11: komedie: Hollandse comedie met Valstrik voor een man alleen.
di. 08/11: cabaret: Karin Bloemen met La bloemen.

● **KERKRADE**

za. 05/11: cabaret: Seth Gaaikema met De wereld is stapelgek, nou wij nog.
zo. 06/11: muziek: St. Jozef Kaalheide met Musica senza frontiere.

● **SITTARD**

za. 05/11: muziek: Madeline Bell & the swingmates met Have you met miss Bell?
zo. 06/11: operette: hoofdstadoperette met Der vetter aus dingsda.
di. 08/11: theater: Erna Sassen en Wivinekke van Groningen met Heerlijk dat Bertje er niet is.
wo. 09/11: theater: Stichting pluk met Pluk van de Petteflat.

● **MAASTRICHT**

zo. 06/11: muziek: Archie Shepp Quartet.
zo. 06/11: theater: Herwig de Weerdt met De dag dat de hemel neerstortte.
ma. 07/11: show: Les Percussions de Guinee.
di. 08/11: theater: Westvlaams teatercollectief Malpertuis met Yvonne.
wo. 09/11: cabaret: Erik van Muiswinkel met De heldenlul.

● **ROERMOND**

za. 05/11: cabaret: Tineke Schouten met All you need is lach.
di. 08/11: toneel: Peter Faber en caroline Almekinders met Oleanna.
wo. 09/11: theater: Guinee,

● **WEERT**

za. 05/11: toneel: Peter Faber en Caroline almekinders met Oleanna.
wo. 09/11: cabaret: karin Bloemen met La Bloemen.

Alle voorstellingen beginnen om 20 uur, tenzij anders aangegeven. In Maastricht beginnen de voorstellingen om 20.15 uur.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Hij omschrijft zich zelf als partijdier. André van Bergen vindt zakelijk debatteren en relativeren met humoristische opmerkingen belangrijk in de politiek. Alleen viel er de laatste vier jaar in Brunssum niet zoveel te lachen voor het scheidend PvdA-raadslid. Na zestien jaar zet het voormalig afdelingshoofd bij DSM een punt achter zijn politieke loopbaan. Een markant politicus verhaalt over de meest geplaagde partij van Brunssum.

ontmoeting op zaterdag

Afscheid André van Bergen na zestien jaar raad

Brunssum nog niet af van politiek dier

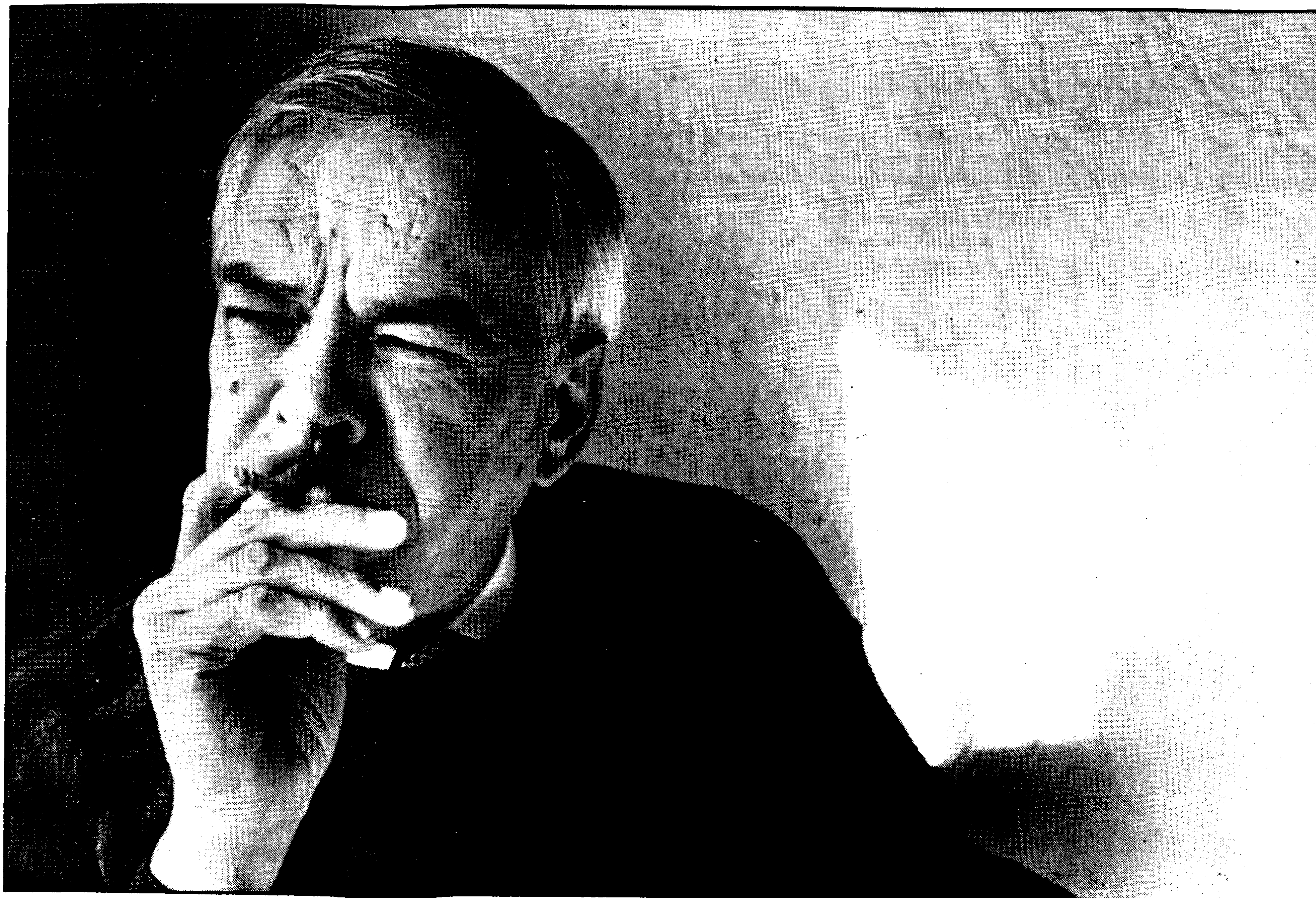
DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM - Ga er maar aan staan: twee partijgenoten, Henk Riem plus Hennie de Boer, betrokken bij affaires. Dan een gevoelige verkiezingsnederlaag waarbij PvdA keldert van drie naar twee zetels. Bovendien moet Hennie de Boer het pluche van de wethouderszetel inruilen voor de keiharde oppositiebankjes. En dan hebben we het nog niet over de interne perikelen die vorig jaar leidden tot het vertrek van PvdA'er Klaas Overdijk. Probeer dan je hoofd maar eens koel te houden. De plaatselijke PvdA mag gerust de meest geplaagde partij van Brunssum genoemd worden.

Het wekt dan ook geen verwondering dat Van Bergen bij het bekendmaken van zijn naderend afscheid als raadslid sprak van 'teleurstellingen en ontgoochelingen'. Na zestien jaar zet het voormalig afdelingshoofd bij DSM een punt achter zijn politieke werkzaamheden.

Tijdens het gesprek wekt Van Bergen geen enkel moment de indruk een uitgeblust politicus te zijn, die het rustig aan wil doen. Van gezellig terugblikken is nauwelijks sprake. Nog voordat de koffie goed en wel is doorgelopen, voert Van Bergen al een emotioneel betoog over wat er schort aan de Brunssumse politiek. Even lijkt het of hij in de raadszaal zit inplaats van in zijn eigen huiskamer.

Hoewel hij tijdens het onderhoud regelmatig wijst op de noodzaak van zakelijk vergaderen, windt hij zich soms zichtbaar op. Hij geeft het ook ruiterlijk toe: „Ik flip soms uit tijdens vergaderingen." Het valt hem moeilijk om in één zin aan te geven waarom hij juist nu, tamelijk snel na de laatste verkiezingen, de fakkel overdraagt aan zijn jongere partijgenoot Teus Breeschoten.

● *PvdA'er André van Bergen.* Foto: CHRISTA HALBESMA

„De verkiezingsnederlaag heeft geen rol gespeeld. Het verlies van een zetel was voor mij persoonlijk wel een teleurstelling, maar daar moet je tegen kunnen. Ook is er vanuit de partij geen druk op mij uitgeoefend," verklaart hij eerst.

Ook de affaire rond de ontslagen burgemeester Riem heeft geen rol gespeeld bij zijn beslissing, zegt Van Bergen. „Ik wil het niet over Riem hebben. Ik ga hem niet veroordelen. Dat kan maar één persoon, de rechter."

Indirect heeft de verkiezingsnederlaag toch een rol gespeeld bij het besluit om te stoppen. Bij de analyse van de nederlaag kwam naar voren dat de partij er onvoldoende in is geslaagd de burger duidelijk te maken welk beleid de fractie heeft gevoerd.

Van Bergen wil zich daarom de komende tijd na zijn officieel afscheid als raadslid gaan bezighouden met het dichten van de kloof tussen politiek en burgers.

„De politiek is steeds verder van de gewone man af komen te staan. De burger interesseert zich voor problemen van alledag. Wij praten steeds meer in termen van beleidsplannen. Vroeger ging het in de raad over scheefliggende stoeptegels en kapotte lantaarnpalen. Het is niet erg dat we nu over beleidsplannen praten, maar dan moet je dat de burger wel duidelijk kunnen maken. Als gemeente Brunssum falen we in onze *public relations*."

Hij beseft overigens dat een beter voorlichtingsbeleid alléén onvoldoende is om de gemeente uit de brand te helpen. „Laten we elkaar geen mietje noemen. Het is van de zotte dat de notulen van een raadsvergadering 98 pagina's beslaan. Het uitzenden van zo'n raad zou een blamage zijn geweest," meent Van Bergen.

„Ze zijn nog niet van me af," klinkt het strijdlustig. Dat lijkt een *understatement*. Tussen neus en lippen verwijt hij de huidige coalitie 'gebrek aan politieke moed' en laat hij ook nog even de omstreden coalitievorming, het afschieten van het Lindepleinplan en het monumentenbeleid de revue passeren. Hij meent dat partijen in de coalitie niet het welzijnsbeleid ter discussie willen stellen uit vrees voor stemmenverlies. „Toch is een heroverweging van het welzijnsbudget nodig, gezien het toenemend aantal ouderen. Voorzieningen voor ouderen kosten ook geld."

Hoe hij overigens de kloof tussen burger en politiek wil dichten, wordt niet helemaal duidelijk. „Ik laat nu niet het achterste van mijn tong zien. Ik wil dat eerst bespreken met andere mensen.

Ik wil dat niet alleen doen. We denken er wel over om de wijk in te gaan en daar avonden te organiseren. Het is dan goed dat ik geen raadslid meer ben, dan ben ik ongebonden. Als het niet lukt om de politiek dichter bij de burger te brengen, heb ik het tenminste geprobeerd," zegt hij ernstig.

Om op de humor terug te komen. „Humor is er de laatste tijd niet geweest in de Brunssumse politiek. Het gemeentebestuur is erg gefocust op het willen besturen." Dan maar een anekdote uit de oude doos. „Toen ten tijde van burgemeester Hoogland een voorstel werd behandeld over het overdragen van een stuk grond aan een bakker voor het plaatsen van een carillon vroeg Hoogland of er nog iemand een voorbehoud had. Voor de grap zei ik toen dat de bakker op 1 mei om 9 uur 's ochtends dan maar de Internationale moest spelen." André van Bergen ten voeten uit.

Drie koninklijke onderscheidingen

Van onze verslaggever

HEERLEN - Drie personen hebben gisteren een koninklijke onderscheiding gekregen. Plaatsvervangend directeur E. Boesten van scholengemeenschap De Aldenhof in Hoensbroek werd geridderd. P. Severens uit Schinveld kreeg de gouden eremedaille en Heerlenaar P. Palmen de zilveren.

Boesten ontving de Riddertitel uit handen van de Heerlense burgemeester Pleumeekers bij zijn afscheid van De Aldenhof. Sinds 1962 was hij adjunct-directeur van LHNO Sancta Martha en vervolgens vanaf de fusie in 1986 van De Aldenhof. Boesten is ook initiatiefnemer van Ensaid, een organisatie die opleidingen verzorgt op het gebied van textielverwerking. Op school was hij de stuwende kracht achter de lepra-actie en is hij ook 'ambassadeur' van Unicef.

P. Severens kreeg de gouden erememedaille in Susteren overhandigd door burgemeester Meijers van Onderbanken. Severens nam na veertig jaar overheidsdienst afscheid van het Waterschap Zuiveringschap Limburg. Sinds 1974 was hij bedrijfsvoerder bij de zuiveringsinstallatie in Schinveld.

In die plaats is hij ook achttien jaar commandant geweest van de vrijwillige brandweer. Als lid van het kerkbestuur is Severens zeer actief betrokken geweest bij de restauratie van de H. Eligiuskerk en Pius X-kerk.

Heerlenaar P. Palmen ontving zijn onderscheiding van wethouder Simons. Palmen werkte eerst bij de Staatsmijnen, waarna hij in 1972 ambulance-chauffeur werd bij de GGD. Nu maakt hij gebruik van de vut-regeling.

Palmen zet zich ook in voor Zonnebloem-vakantieweken voor zieken en gehandicapten, is al sinds 1958 lid van zangkoor De Heksenberg, en vanaf 1968 zit hij in het bestuur van de stichting Gemeenschapshuis Heksenberg.

Naast nog diverse andere lidmaatschappen, is P. Palmen ook nog free-lance koorzanger in de Opera Royal de Wallonie in Luik.

● *E. Boesten*

● *P. Severens*

● *P. Palmen*

Politiecontrole

LANDGRAAF - De politie van Landgraaf heeft gistermorgen zeven boetes uitgedeeld tijdens verkeerscontrole's op diverse plaatsen in de gemeente. Er werden drie automobisten aangehouden wegens het rijden door rood, twee voor foutief afslaan, één bromfietser voor het rijden zonder helm en één omdat hij om een ondeugdelijke brommer reed.

Koptelefoon gestolen

HEERLEN - Een Duitser werd donderdagmorgen betrapt net nadat hij een koptelefoon had gestolen uit een zaak aan de Akerstraat. De hoofdtelefoon vertegenwoordigde een waarde van 949 gulden. De man werd aangesproken door het winkelpersoneel toen hij de zaak wilde verlaten, omdat hij was 'vergeten' te betalen.

Gevaarlijke stof gestolen

STOLBERG - Bij een juwelier in het Duitse Stolberg is dinsdagnacht een doosje met een zeer gevaarlijke, chemische stof gestolen. De politie in Aken waarschuwt ervoor dat de stof bij inname of inademing levensgevaarlijk is.

Kasteel Terworm weer gepasseerd

Van onze verslaggever

HEERLEN - De gemeente Heerlen krijgt weer geen extra rijkssubsidie voor kasteel Terworm. Het is al de derde keer dat een aanvraag uit de zogeheten knelpuntenpot, ter hoogte van 3 miljoen, wordt afgewezen.

Het kasteel moet dringend opgeknapt worden. Hotelketen Van der Valk ontvouwde een paar jaar geleden plannen om het kasteeltje om te toveren in een hotel annex restaurant. Iets soortgelijks heeft het concern al in de praktijk gebracht in Vaals, waar het leegstaande kasteel Bloemendal is veranderd in een conferentie-oord.

Van der Valk becijferde het plan voor kasteel Terworm op twaalf miljoen gulden. Het bedrijf eiste daarom van de gemeente een flinke financiële bijdrage. Heerlen zegt dat geld niet te hebben, en vraagt daarom al enkele jaren rijkssubsidie.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wijst die aanvraag nu opnieuw af, maar adviseert Heerlen om in 1995 opnieuw een poging te wagen. Of die oproep meer dan formele waarde heeft, moet nog blijken. Heerlen dient in elk geval ook een subsidieverzoek in bij de provincie, die ook een Knelpuntenpot heeft.

Heerlense norm schotelantennes

HEERLEN - Heerlenaren hoeven geen vergunning aan te vragen voor schotelantennes met een doorsnee van maximaal zestig centimeter. Dit op voorwaarde dat de antenne niet boven de bebouwing uitsteekt.

Met deze beleidslijn wil de gemeente Heerlen duidelijkheid scheppen in de strijd tegen de wildgroei van schotelantennes op de daken. Voor antennes die niet aan bovenstaande normen voldoen, is een vergunning vereist.

in gesprek

● SP

Tijdens de behandeling van de begroting heb ik volgens sommigen nogal hard uitgehaald naar de oppositiepartijen waaronder de SP. Ik beschuldigde de SP ervan zich constant negatief op te stellen en voortdurend te schoppen tegen het overheidsbeleid. Een beleid uitgedragen door volksvertegenwoordigers gekozen door een meerderheid. Een meerderheid waarvan de SP overigens deel had kunnen uitmaken, maar dit terzijde. In de afgelopen raadsvergadering diende de SP twee moties in om een tweetal bezuinigingen ongedaan te maken. Binnen de coalitie waren een aantal partijen bereid om serieus te bezien of men niet achter de intentie van de motie kon staan. Echter daarvoor diende eerst een onderzoek plaats te vinden naar de financiële dekking. Een positief gebaar zou je zeggen. Maar nee hoor, de hardliners van de SP dreven hun zin door. Zaken doen met het college! Nee dat kon niet. Liever de 'overwinning' van een afgewezen motie (goed voor je achterban) dan je doel bereiken via een handreiking van de 'vijand'. Ik ken mijn pappenheimers. Je zou eens ergens samen voor zijn. Hoe moet je dat verklaren aan je stemmers? Misschien was ik toch nog te mild.

HOENSBROEK
drs. J. De la Haye, fractievoorzitter VVD Heerlen

● Gescheiden

In de wijk Nieuw-Rennemig staan sinds kort bij wijze van gemeentelijk experiment grote paarse en groene afvalbakken waar iedereen zijn afval 'gescheiden' in moet zamelen. Dit tot ongenoegen van enkele buurtbewoners, omdat er veel rommel naast de bakken ligt. De bakken stinken nu al, kinderen springen altijd op de bakken of zitten erin. Ook moet je op afstand gaan staan zodat je de kleren niet vies maakt en valt er niet te controleren wat de mensen erin gooien, want ze gooien alles door elkaar. Iedereen kan bovendien rommel in de container gooien; ook van een andere buurt. Waarom kunnen we niet gewoon een groene container krijgen (bij de zwarte) dan heeft de politie ook niet meer te komen controleren. Ook heeft niemand gevraagd of we die bakken voor onze deuren willen hebben. We zijn ze dan ook liever kwijt.

HEERLEN
R. en M. Severens-Wensink; J. en G. Beckers-de Smet

● Schoolzwemmen

Tot mijn verbazing las ik in de krant over het voorstel van GBBL om het schoolzwemmen weer in te voeren. Ik ben zelf bezeten om naar de raadsvergaderingen te kijken en te luisteren naar wat iedere fractie zegt, waar ze voor of tegen zijn. Als ik me nog goed kan herinneren was er nog zo'n partij, de SP, die sinds ze in de raad is terechtgekomen niets anders zegt dan dat het schoolzwemmen en het schoolvervoer voor Op gen Hei terug moet komen. Deze partij krijgt bij u geen gehoor. Als die spreekt is er nooit geld en is alles te duur. Zelfs de wethouder van hun eigen partij zei dat het niet meer te betalen was. Hoe kan dat nu opeens wel? Of zit er een addertje onder het gras en moet het zwembad gered worden?

LANDGRAAF **H.J. Berg**

Punk

● *Veel mensen hebben een raar beeld van punkers. Ze zien er 'raar' uit, dus het zullen ook wel rare mensen zijn. Raar toch. Een 76-jarige vrouw viel onlangs midden in Heerlen. Ze kwam verkeerd terecht en had veel pijn. Twee punkers hielpen haar weer op de been en vroegen bezorgd of ze nog hulp nodig had. Welnu: deze mevrouw kijkt nu geheel anders tegen deze mensen aan. En dat wilde ze toch maar even melden.*

Foutje

● *Bejaardenhuis De Regenboog in Heerlen houdt vandaag de elfde wintermarkt voor jong en oud. Door een misverstandje onzerzijds berichtten we eerder dat deze feestelijke bijeenkomst voor jong en oud zich zondag afspeelt. Nee hoor, vanmiddag van een tot vijf uur brandt de lamp!*

Fietsen

● *Is je fiets gestolen en gebeurde dat in Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Onderbanken, Voerendaal of Nuth? Waag dan vanochtend tussen tien en twaalf een gokje in het Heerlense hoofdpolitiebureau. Daar zijn alle gevonden fietsen ten toon gesteld. Dit onder het beroemde motto 'kijke, kijke, niet kope.' Kope ken u later, geeft de pellise nog door.*

Spanje

● *Handballen in Spanje. Voor de junioren-B van SV Heerlen was dat een droom. En waarempel: hij is in vervulling gegaan. Tien dagen lang Spanje, met allerlei excursies. Gehandbald werd er ook: „De technisch betere Heerlenaren zetten de fysiek brutalere Spanjaarden steeds snel op een onverbrugbare achterstand." meldt de leiding van SV Heerlen. De Heerlense handballers speelden in Spanje dus allerminst voor Sinterklaas.*

Opvang

● *Bij daghulpcentrum BJ Limburg, dat zich onder meer bezig houdt met de opvang van schoolverlaters, zijn ze blij. Logisch, want de stichting Kinderpostzegels kwam gisteren achtduizend gulden overhandigen.*

Pukkio

● *Peuterspeelzalen hebben vaak leuke namen. Nou vinden wij in die erecategorie Pukkio weer een van de leukste. Een samentrekking van 'puk' en 'Pinokkio' vermoeden we. Pukkio ligt in Brunssum-Noord. Wethouder Th. Hoen trotseerde zaterdag weer en wind om de geheel gerenoveerde zaal te heropenen. Hij hielp de kinderen bij oplaten van ballonnen, wat in de neekletsende regen geen pretje was. Maar ja: wethouder ben je dan ook altijd voor de lol. Het allerbelangrijkste is dat Pukkio er nu weer piekfijn en glanzend nieuw uitziet.*

Bollen

● *Wij vermoeden dat half Nederland dit weekeinde in de tuin gaat doorbrengen. Het heerlijke zonnetje maakt dit najaarsweekeinde namelijk bij uitstek geschikt voor de laatste voor-winterse klusjes.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie
Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CC Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Limburgs Dagblad
sport

Nederlander te duur ● AC Milan mag prijzengeld houden

Bayern stopt jacht op Dennis Bergkamp

MÜNCHEN – Bayern München lijkt de jacht op Dennis Bergkamp van Internazionale op te geven. Manager Uli Hoeness reageerde fel op berichten dat de Duitse kampioen opnieuw in onderhandelen over de transfer van de Nederlandse international. „Dat is een leugen," aldus Hoeness.

Ook de toekomstige Bayern-voorzitter Franz Beckenbauer heeft de komst van Bergkamp blijkbaar uit het hoofd gezet. „De zaak is afgesloten. Hij wil in Italië blijven en is bovendien niet te betalen voor ons," aldus 'der Kaiser' in zijn column in de krant Bild.

Volgens berichten uit Italiaanse media zou Bayern inmiddels bereid zijn een miljoen mark meer voor de 25-jarige Bergkamp te betalen dan in een eerder stadium. De transfersom zou in dat geval dertien miljoen mark bedragen, ongeveer 14,5 miljoen gulden. Bergkamp is anderhalf jaar geleden door Ajax voor aanmerkelijk meer verkocht aan Inter. Net als clubgenoot Jonk heeft hij in Italië nog niet gebracht wat hij kan.

Inters stadgenoot AC Milan moest twee punten voor de zege op Austria Salzburg in de Champions League inleveren, maar mag de 1,2 miljoen prijzengeld houden. Dat heeft het comité van Europese bekercompetities van de UEFA vrijdag in Genève besloten.

Milan won het duel tegen Salzburg in stadion San Siro met 3-0, maar kreeg twee punten in mindering. De Oostenrijkse doelman Konrad kreeg een uit het publiek gegooid flesje water tegen het hoofd en viel later geblesseerd uit. De UEFA benadrukte dat de mindering in punten een zuiver disciplinaire maatregel was. In het vonnis was nadrukkelijk opgenomen dat de uitslag 3-0 moest blijven staan en dat Milan ook recht had op de beloning voor een zege in de Champions League, 1,2 miljoen gulden.

AC Milan is op 23 november in Triëst de volgende tegenstander van Ajax in de Champions League. De Amsterdammers hebben aan een gelijkspel genoeg om zich te plaatsen voor de kwartfinales van het toernooi bij de landskampioenen.

Milan moest zijn resterende twee groepsduels op tenminste 300 kilometer van Milaan afwerken. Gekozen is voor de stad bij de Sloveense grens.

Van Hanegem slaat aanbod Spurs af

ROTTERDAM – Willem van Hanegem laat vandaag aan Tottenham Hotspur weten dat hij geen trek heeft om manager te worden bij de Londense club. De coach van Feyenoord werd deze week in Bremen benaderd door de top van de Spurs, die maandag hun trainer Osvaldo Ardiles de laan uitstuurde.

Eerder was Leo Beenhakker al gevraagd het roer van Ardiles over te nemen. Van Hanegem had net als Beenhakker geen zin om nu bij zijn huidige werkgever het werk neer te leggen. De Kromme: „Ik heb het nog steeds goed naar mijn zin bij Feyenoord. Na zo'n avond als in Bremen denkt iedereen natuurlijk dat je gek zou zijn om weg te gaan. Maar ook zonder de overwinning in Bremen zou ik waarschijnlijk 'nee' hebben verkocht."

● Dennis Bergkamp verruilt het shirt van Inter niet voor dat van Bayern. Foto: Foto: EPA

Emile Hendrix wint springcyclus

AMSTERDAM – Na de afsluitende barrage, gisteren op Jumping Amsterdam, verkeerde Emile Hendrix lang in onzekerheid. „Wie heeft het totaalklassement om de Dunhill-trophy gewonnen? Ben ik het? Wie kan me informatie geven?" Pas in de ring hoorde de Limburger tot zijn opluchting, dat hij de winnaar van de laatste editie van de nationale springcyclus om de Dunhill-trophy. Volgend jaar heet de serie wedstrijden de Cesaro-trophy.

Hendrix won de bokaal ook al in 1987. Dat hij de editie van 1994 daaraan zou toevoegen, was lang onzeker. Hij moest een achterstand van acht punten op Eric van der Vleuten goedmaken. Die maakte, in tegenstelling tot Hendrix, met Olympic Vink Baltazar één springfout en miste daardoor de beslissende barrage. In de slotronde snelde de Limburger met Arabian Elstar als derde over de hindernissen. Alleen Jan Tops met Sonora La Silla en Rob Ehrens met Jonggor's Stolen Thunder waren vlugger. Maar zij maakten in het algemeen klassement geen kans.

Met drie punten voorsprong op de als negende geëindigde Van der Vleuten mocht Hendrix de trofee in ontvangst nemen. „Ik heb in de slotronde gegokt en gewonnen," zei de laureaat. „Elstar is een jong, achtjarig paard met weinig ervaring, maar ik wist dat ze dit aankon. Ze heeft een enorm goede instelling, de wil om te winnen.

Bovendien is ze uiterst voorzichtig. Elstar heeft grote mogelijkheden voor de toekomst."

De zege in Amsterdam was een bevestiging van het goede seizoen van Hendrix. In de aanloop naar de Wereldruiterspelen was hij lange tijd een serieuze kandidaat voor de landenequipe. Maar bondscoach Hans Horn gaf op het laatste moment de voorkeur aan Wout-Jan van der Schans. Met Anadolu Arabian en Anadolu Aldato heeft hij twee toppaarden in huis. Sinds gisteren kan hij daar een derde viervoeter aan toevoegen: Elstar. „Ze is toe aan het grote werk," kondigde de gelukkige winnaar aan.

Winter tegen Trabzonspor

DEN HAAG – Aron Winter, de enig overgebleven Nederlandse voetballer in het Uefabekertoernooi, is met zijn club Lazio Roma voor de derde ronde gekoppeld aan Trabzonspor. Lazio speelt op 22 november in Turkije, twee weken later in Rome. De Turken, vierde in de competitie en voor het eerst in de clubgeschiedenis doorgedrongen tot de derde ronde, zorgden in de tweede ronde voor een verrassing door Aston Villa uit te schakelen. De Turkse spelers zijn als helden vereerd in hun land. Een aantal politici stelde het parlement zelfs voor de club te belonen met bijna anderhalf miljoen gulden uit de staatskas.

Papieren toppers in de achtste finales zijn de confrontaties La Coruna-Borussia Dortmund, Eintracht Frankfurt-Napoli en Athletic Bilbao-Parma. Saillant bij die eerste ontmoeting is het optreden van de Braziliaanse wereldkampioen Bebeto, spits van La Coruna. Bebeto tekende twee jaar geleden twee contracten, een voor Dortmund en een voor La Coruna. Uiteindelijk sprak hij zijn voorkeur uit voor de Spaanse club. Na een beslissing van de UEFA kreeg Dortmund daarop bijna een miljoen uit Galicië overgemaakt.

Loting derde ronde: GKS Katowice-Bayer Leverkusen, Deportivo La Coruna-Borussia Dortmund, Trabzonspor-Lazio Roma, Juventus-Admira Wacker, Nantes-Sion, Eintracht Frankfurt-Napoli, Odense BK-Real Madrid, Athletic Bilbao-Parma. Wedstrijden op dinsdag 22 november en dinsdag 6 december.

Twan Scheepers in basis MVV

Blessures bij Fortuna Sittard

SITTARD – Trainer Pim Verbeek van Fortuna Sittard zit vandaag, vóór het duel (20.00 uur) tegen Cambuur Leeuwarden, nog met twee problemen. Zowel Robert van der Weert als Maurice Rayer hebben de afgelopen week door blessures, respectievelijk aan rug en voet, niet volledig met de groep mee kunnen trainen. Beide spelers laten vandaag aan Verbeek weten of ze fit zijn. „We kunnen tegen Cambuur alleen honderd procent fitte spelers gebruiken," aldus Verbeek. „De wedstrijd is te belangrijk om risico's te nemen. We spelen tenslotte tegen de gedoodverfde kampioenskandidaat."

Het is daarom nog maar de vraag of Verbeek de nieuwe aanwinst Ronald Hamming - overgekomen van FC Groningen - zal laten debuteren. Ook Hamming is niet helemaal fit en mist bovendien wedstrijdritme. „Hij kan een wedstrijd beginnen, maar zal hem niet helemaal uit kunnen spelen. Daarom maak ik ook nog geen opstelling bekend. Het is tegen mijn gewoonte, maar ik zit nog met te veel vraagtekens," aldus Verbeek.

De oefenmeester van Fortuna ziet in de Friese opponent de meest geroutineerde ploeg van de eerste divisie. „Bovendien heeft de ploeg de laatste tijd wat tikken gehad en is afgegleden naar de zesde plaats op de ranglijst. Ze zullen hier zeker een en ander willen rechtzetten. Voor het publiek een interessant gegeven, lijkt me."

Roda JC

Trainer Huub Stevens van Roda JC kan vanavond in de uitwedstrijd bij Heerenveen geen beroep doen op Thomec Iwan. De sterke Pool is wegens zijn derde kaart geschorst. Marco van Hoogdalem en René Trost, die allebei hun derde gele kaart krgen in een wedstrijd met het tweede team, kunnen tegen Heerenveen wel opdraven. Hun schorsing gaat pas maandag in. Mogelijk voegt Stevens tweede-elftalspeler Henry Heeren toe aan de selectie.

Heerenveen lijkt in het eigen Abe Lenstra-stadion een ploeg van alles of niets. Tweemaal werd kansloos met 0-4 verloren: van MVV en Feyenoord. Van de andere kant werd er ook drie keer gewonnen zonder een tegendoelpunt te incasseren. FC Groningen, RKC en Vitesse kregen geen poot aan Friese grond. „Een moeilijke wedstrijd," aldus Stevens. Roda JC, dat uiteraard ook niet kan beschikken over de langdurig geblesseerde Babangida, behoudt bij een zege zijn koppositie in elk geval tot woensdag.

MVV

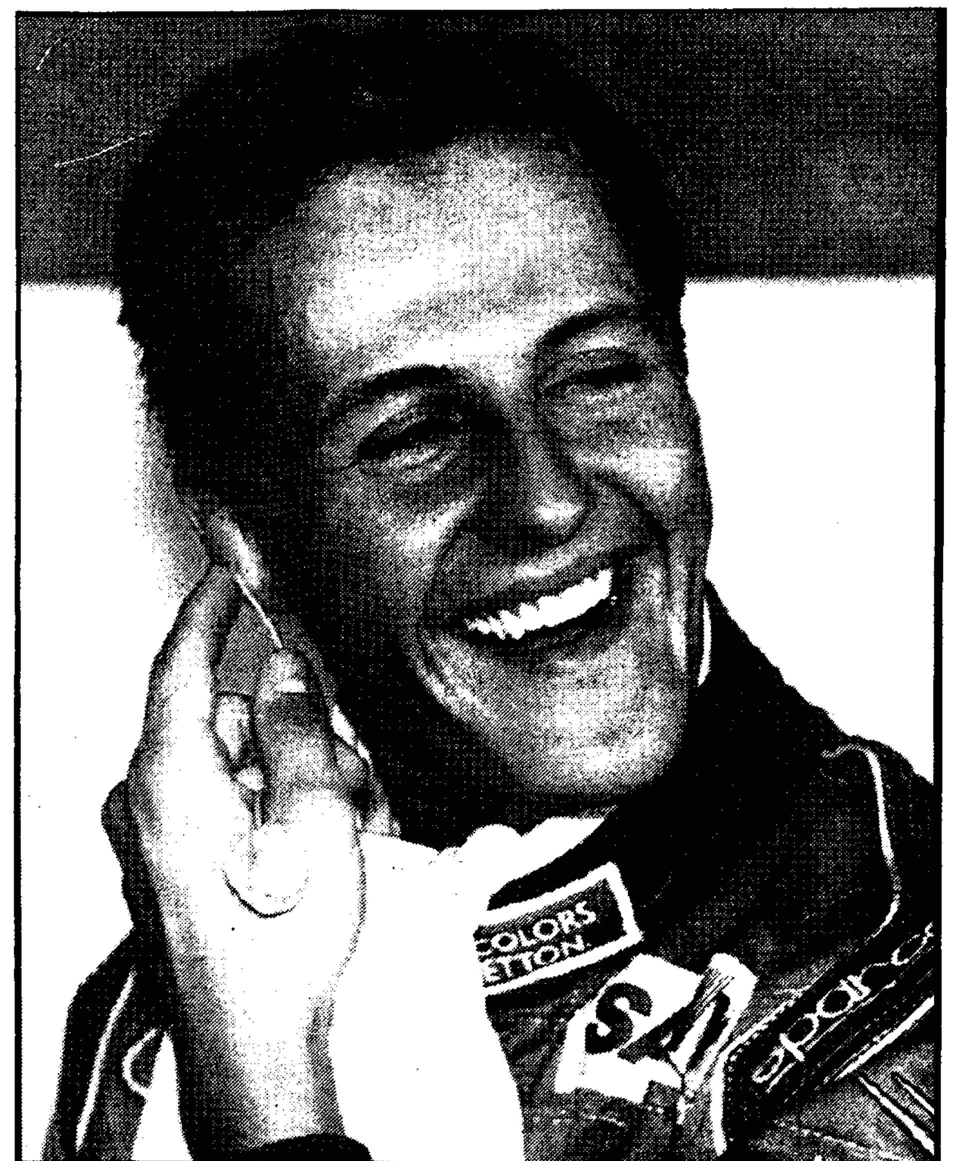
Twan Scheepers en vrijwel zeker ook Maurice Hofman en Armand Benneker maken vanavond na langdurige blessures hun rentree in de hoofdmacht van MVV, dat in eigen huis (aanvang 19.30 uur) het competitieduel tegen RKC speelt. Scheepers staat in de basis, terwijl Hofman en Benneker op de reservebank van start gaan. „Hofman en Benneker zullen mogelijk tijdens de wedstrijd invallen," meldde Sef Vergoossen gisteravond.

De trainer van MVV kan niet beschikken over de nog steeds door blessures geteisterden Thal, Haeldermans en Maes en de voor één wedstrijd geschorste Straal. „Ik hoop dat we nu voorlopig verlost zijn van al die tegenslagen, veroorzaakt door blessures en schorsingen. Na acht wedstrijden had ik daarom al 21 spelers gebruikt. Noodgedwongen. Desondanks pakten we tien punten. Een teken dat we de pech goed hebben opgevangen. Ik hoop dat we de komende weken met een vast team kunnen spelen, wat dat openbaart zich altijd in punten. Kijk naar Roda en Fortuna."

VVV

VVV treedt vanavond tegen FC Zwolle met hetzelfde elftal aan dat vorige week tegen TOP met 4-1 onderuit ging. Trainer Reynierse zegt dat de afgelopen week op aanscherping van de defensieve taken is gehamerd. Hij heeft FC Zwolle geobserveerd. „Een degelijke ploeg van het kaliber TOP. Ze staan niet voor niets slechts een puntje onder ons. VVV moet winnen om in de race te blijven." Derix en De Laat, die met enkelblessures sukkelden, zijn nagenoeg hersteld.

Goed gemutst

● Michael Schumacher heeft goed lachen. In de eerste training voor de Grote Prijs van Japan op het circuit van Suzuka realiseerde de Duitser gisteren de beste tijd. De Benetton-coureur, die aast op de wereldtitel, legde het rondje af in 1 minuut en 37,209 seconden. Dat betekende een gemiddelde snelheid van 217,165 kilometer per uur. Schumacher is wereldkampioen als hij morgen wint en naaste concurrent Damon Hill, die de tweede tijd realiseerde, niet beter dan de derde plaats eindigt. Ook als de Duitser tweede wordt en de Brit niet meer dan de zesde plaats behaalt, gaat de titel naar Schumacher. In alle andere gevallen wordt de titelstrijd pas volgende week in Australië beslist. Voor de tweede startrij kwalificeerden zich voorlopig Heinz-Harald Frentzen en Nigel Mansell. Sterk was het optreden van Johnny Herbert, de vervanger van Jos Verstappen bij Benetton, Hij realiseerde de vijfde tijd, slechts zestiende seconden langzamer dan Schumacher. Foto: EPA

Eaters spelen twee keer

GELEEN – Dankzij een milde gever blijft Hatulec Eaters volledig in de race voor de nationale titel en de bekerfinale. Zoals de zaken er nu voorstaan hebben alleen Jamie Vanderhorst en Mark Goeree het Geleense team vanwege de bezuinigingen de rug toegekeerd. De ploeg kan zich nu gaan concentreren op het spelen van ijshockey. Vanavond ontmoeten de Eaters de Dordrechtse Lions en morgenavond om 18.30 uur start voor hen de confrontatie met de Rotterdamse Panda's in Geleen op het programma.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Heerenveen-Roda JC
Eagles-Sparta
MVV-RKC
Morgen 14.30 uur:
Willem II-Ajax
NEC-Dordrecht
Feyenoord-NAC
Volendam-Twente
Utrecht-PSV
Groningen-Vitesse

Roda JC	10	6	4	0	16	22 - 7
Ajax	8	7	1	0	15	27 - 4
Feyenoord	9	5	3	1	13	21 - 9
FC Twente	8	4	4	0	12	19 -13
PSV	10	5	2	3	12	25 -16
FC Utrecht	8	4	2	2	10	14 -11
MVV	9	4	2	3	10	17 -13
Willem II	9	4	2	3	10	14 -11
NAC	9	2	4	3	8	14 -18
Vitesse	9	2	4	3	8	7 -13
Sparta	10	3	2	5	8	14 -15
Heerenveen	10	4	0	6	8	13 -25
Groningen	10	2	3	5	7	14 -20
Volendam	10	1	5	4	7	9 -16
NEC	8	2	2	4	6	10 -13
GA Eagles	10	1	4	5	6	9 -24
RKC	9	1	3	5	5	10 -18
Dordr.'90	10	0	5	5	5	6 -19

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
VVV-Zwolle
AZ-TOP
Den Bosch-Excelsior
Eindhoven-Veendam
Emmen-De Graafschap
Helmond Sport-Heracles
RBC-Fen Haag
Vandaag 20.00 uur:
Fortuna Sittard-Cambuur
Morgen 14.30 uur:
Haarlem-Telstar

Fortuna S.	10	7	2	1	16	25 - 8
TOP	10	6	1	3	13	20 -10
VVV	10	5	3	2	13	27 -19
FC Zwolle	10	4	4	2	12	18 -12
Graafschap	10	5	2	3	12	21 -18
Cambuur L	10	5	2	3	12	15 -12
Heracles	10	5	1	4	11	19 -13
Den Haag	10	5	1	4	11	21 -17
Excelsior	10	5	1	4	11	22 -21
RBC	10	5	1	4	11	14 -16
Helm.Sport	10	5	1	4	11	19 -22
AZ	10	3	4	3	10	14 -13
Veendam	10	3	3	4	9	17 -18
Emmen	10	2	5	3	9	14 -17
Haarlem	10	2	3	5	7	18 -24
Telstar	10	2	2	6	6	14 -25
Den Bosch	10	1	2	7	4	14 -29
Eindhoven	10	0	2	8	2	4 -22

VVV 1e periodekampioen

buitenland

BELGIE
Tweede ronde beker:
Antwerp-Poederlee 2-0
Eendracht Aalst-Charleroi 4-2

DUITSLAND
Schalke-Karlsruhe 0-0
Stuttgart-Dresden 4-2
Vandaag 15.30 uur:
Kaiserslautern-Freiburg
1860 München-Duisburg
HSV-Leverkusen
Uerdingen-Bayern
Frankfurt-Bochum
Köln-Mönchengladbach
Dortmund-Bremen

heerenveen-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Wegereef
Heerenveen (opstelling): L'Ami, Oosterveer, Sier, Huizinga, Van Tuinen, Echteld, Roelofsen, Schoenmakers, De Visser, Regtop, Polley.
Roda JC opstelling: Hesp, Senden, De Kock, Atteveld, Luijpers, Van der Luer, Doomernik, Van Hoogdalem, Van Galen, Graef, Huiberts.

mvv-rkc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Temmink
MVV (selectie): Van Duijnhoven, Van Grinsven, Van As, Ballarabe, Benneker, Delahaye, Hofman, Joordens, Lanckohr, Libregts, Reijners, Roelofsen, Sanders, Scheepers, Visser, Van Wissen.
RKC (opstelling): Vonk, Hutten, Werdekker, Brands, Van Haren, Ten Hag, Muller, Schreuders, Van Aerde, Decheiver, Petta.

fortuna-cambuur

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Van Vliet
Fortuna (selectie): Van Zwam, Juffing, Ricksen, Rayer, Vergoossen, Boessen, Loontjens, Losada, Van Bommel, Usta, Lee, Vroomans, Van der Weert, Vroomans, Hamming, Jacobs.
Cambuur (opstelling): De Ron, Oosterhof, Elzinga, Stam, Van Utrecht, Mrkela, Keizer, Arts, Konterman, Bruin, Jansen.

vvv-zwolle

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter De Graaf
VVV (opstelling): Roox, Smits, Polman, Spee, Corneille, Verberne, Driessen, Van der Meer, Knippenberg, Sibon, Braem.
Zwolle (opstelling): Timmer, Schellevis, Maaskant, Berhalter, Van der Haar, Sinkgraven, Plug, Van der Vegt, Boere, Reynders, Buisman.

Sittardia/DVO bekert verder

SITTARD – De handbalsters van Sittardia/DVO hebben zich door een 20-16 zege op Iason geplaatst voor de vierde ronde om de nationale handbalbeker. De ploeg van trainster Jenny Rogge legde in de eerste helft al een stevige basis voor de uiteindelijke winst. Vrijwel elk schot op het Valkenburgse doel leverde een treffer op. Na de pauze (12-9) ging Sittardia met degelijk spel verder. De ruime marge werd tot het einde toe met veel inzet verdedigd: 20-16. Anita Drent nam acht Sittardse treffers voor haar rekening.

lucky ten

Lucky Ten van vrijdag 4 november: 1-5-15-19-24-25-27-33-35-37-39-45-4-6-52-55-56-66-67-68-75.

WINTER vakantie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

RDP Vakantie & Recreatie
Advertentiecombinatie van 44 Regionale Dagbladen.
Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

Gez. actieve KINDERVAKANTIEWEKEN in de Kerst, met ponys e.a. dieren 6-12 jr. De Gele Broek 05939-2806.

Boppard, gezellig Hollands familie-ANWB hotel direkt aan de Rijn. Vier uw kerst of oud & nieuw bij live-muziek in fam.sfeer. Kerst 23-27 dec. DM.375. Jaarwisseling 30 dec.-1 jan. DM.200. Bel (wij spr. Nederlands) of schrijf ons voor een folder. Fam. A Potharst HOTEL L'EUROPE* ** Mainzerstr. 4 D-56154 Boppard 0049-6742-8020.

HOTEL HESBORNER KUCKUCK

NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontsp. kerstvakantie bij ons door te brengen. 7 Dgn vanaf DM 749 HP (2x 5-gangenkerstmenu + programma), ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:0049-2984.475. NL-gespr. Fax 573. Vraag ons speciaal kerstarrangement.

Voor de rust en gemoedelijke sfeer met de kerst naar Drenthe? H-R Adolfs Gasselternijveen. A/d rand v/d Hondsrug. Bijv. een 5-daags kerstarr. ƒ 282,50 p/p!!!. Indien u geinteresseerd bent in hetgeen wij u te bieden hebben, kunt u ons bellen voor alle informatie en een uitgebreid folderpakket. Tel: 05999-12204

Nunspeet, 50+ HOTEL HET JAGERSHOF uw Kerst in de Veluwse natuur. Vraag nu ons 5 daags kerstarrangement aan. Prijzen v.a. ƒ 575,- p.p. volpens. incl. 2 kerstdiners. Gratis folder kunt u aanvragen bij Fam. C.J. van Olst, Spoorln 12-14, 8071 BP Nunspeet tel. 03412-52393.

KERST AAN ZEE! Hotel de Branding, wij hebben weer gezellige 3 dgs Kerst- en Oud & nieuwarr. v.a. ƒ 280,- p.p. Bel voor info. Noordwijk (Z-H) Fam. Scholten, Tel: 01719-12425

Kerst - Nieuwjaar in Willingen Hochsauerland NEDERLANDS PENSION 9 dagen HP incl. kerstdiner en buffetten DM 515,- p.p. Inl. 00-49-56326209.

Ameland (Nes) t.h. luxe 2-4 pers. app. 50 mtr. van strand.: 05908-10225.

HOGENBOOM Vakantieparken. De beste + goedkoopste. Info + gratis gids: 02977-45797, lid ANVR/SGR.

Parc Emslandermeer :

NIEUW: Villa's aan het water en in de bossen van Westerwolde (Zuid-Oost Groningen).
Week ƒ 395,-, Midweek ƒ 275,-. Weekend ƒ 295,-.
Golflessen (5 u.) p.p. ƒ 50. Bij verblijf gratis 2 dagmenu's.
Parc Emslandermeer, Vlagtwedde.
Tel: 05993-13444, Fax: 05993-13455.

Vraag het 48-fullcolour pagina's tellende Gaasterland Sloten magazine aan bij: VVV GAASTERLAND Sloten, De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum, tel.: 05147-1767

GAASTERLAND BIEDT AAN:

een geheel gerenoveerde groepsaccomodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

Hindeloopen IJsselmeer, nog luxe appartem. vrij voor de kerstdagen 2-6 pers. DE GELUKSKEVER 05142-1449.

HOGENBOOM Vakantieparken. De beste + goed koopste. Info + gratis gids: 02977-45797, lid ANVR/SGR.

Kerstaanbieding, heerlijk bijkomen in het Hunzepark. Gezellige blokhutten van 4-8 p. ƒ 498,- p.w.:05999-12479.

Vakantie, naar de natuur natuurlijk! Vakantiepark De Wiltzangh, Ruinen. Folder 05221-1227.

HOTEL " DE DRIFT"

'n gezellig thuis in 't hartje van Drenthe.
● HERFSTARR. 3 overnachtingen HP ƒ 185,-.
● KERSTARR. 5 overnachtingen HP ƒ 375,-.
Folder op aanvraag. Tel. 05219-1538. Dwingeloo.

NW. BALINGE, de Breistroeken. HET park voor de rustgenieters HET HELE JAAR DOOR!! Ook fietsverh. Vraag folder W. Hutten, tel. 05282-1238.

"HOOR DE STILTE" Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

Bij RUINEN Luxe bungalow tot 23/12 . W'kend ƒ 175,- midweek ƒ 150,- KERST ƒ 575,- p.w.: 05280-63599.

RUST & PRIVACY, vak. bung's op verschillende locaties. 05910-16743.

Hotel-Restaurant ,, 'T WAPEN VAN OOTMARSUM'' Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel: 05419-91500. Speciale Arrangementen Folder.

OMMEN, nw inger. bung. 5 pers. geen huisd. afh. st. NS mogelijk. Tel:0546-564259

OMMEN, 2-18 p. bos-bung's wk-end/midw: 05722-2776.

ERMELO: t.h. luxe en comf. stenen 4 tot 6 pers. vakantiebungalows in schitterende bosrijke omg. Folders van onze parken op aanvraag: HAYCAP HOLIDAYS Postbus 8237, 7610 AE Ede, tel.: 08380-51120.

●● EVEN D'R UIT! ●●

4 dgs arr. HP v.a. ƒ 175,- p.p. tot 24/3/95 excl. de feestdgn. incl. GRATIS tennis en minigolf. T.h. fietsen, sauna, en zonnebank. Hotel Bosoord, Loenen Veluwe: 05765-1264.

Otterlo wandelen met boswachter. Gez hotel nodigt u uit. LO v.a. ƒ 44. 08382-1392.

St. Maartenszee/Julianadorp bung's en luxe villa's aan zee. Subtrop. zwemb. Kerst/jaarwisseling. 02246-1596.

WIJK AAN ZEE, lekker uitwaaien, weekendje zwarte markt, app. 2-5 pers. Tel. 02517-5956. Fax 5843.

RDP Vakantie & Recreatie: één centraal adres voor reservering en plaatsing van uw advertentie.

Duinrell Wassenaar

voor een lekker (ont)spannend weekend

Boek nu uw Super Winterweekend arrangement in een Duingalow en profiteer van vele extra's. Zoals heerlijke diners, het spectaculaire Tikibad, een bezoek aan Madurodam of Omniversum en uw comfortable Duingalow. Voor 4 personen ƒ 469,- voor 6 personen ƒ 569,-. Exclusief schoonmaakkosten + toeristenbelasting. Geldig van 4 november '94 t/m 3 april 1995. Informeer ook naar de speciale Kerst-, Nieuwjaars- en Krokusarrangementen. Informatie/ Reservering: 01751-19314/19212. Fax. 01751-12339.

DOE DE DUINRELL DAGEN.
DAAR KIKKER JE VAN OP!

Voordelige Kerst in Park Port Greve

14 dagen genieten in luxe villa*****, 10 dagen betalen * met sfeervolle kerstverrassing * indoor zwemmen *squash/tennis enz. * vlakbij strand/direkt aan Grevelingenmeer. Brouwershaven/Schouwen-Duiveland.

BEL VOOR INFO: 01119-1855.

UITWAAIEN AAN ZEE Zoutelande, Zeeland. bungalows en app., 3 min. loopafstand van strand. Info. 01186-1333. Fax. 2822.

Hoe bereikt u 4,2 miljoen geïnteresseerde lezers met uw advertentie? Bel 072-196596.

Vakantie-centrum "De Hertenwei"

Lage Mierde (N-B.) heeft nog bungalows vrij in de kerstvakantie. Voor kamperen is er een speciaal kerstarrangement. WINTERKAMPEERARR. van 30/10 tot 1/4/'94 incl. gratis zwemmen in het overdekte zwembad, de toiletgebouwen zijn verwarmd. Vraag folder tel. 04259-1295.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN 2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-diners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinair arr. Kmrs. met douche/wc/tv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder. Tel. 04703-2121

VERRASSEND VOORDELIGE NAJAAR/WINTERVAK.
●●● v.a. ƒ 169,- per weekend/midweek ●●●
In het puntje van Zuid-Limburg ligt Bungalowpark Simpelveld met rustig gelegen, partikuliere bungalows. De ligging v.h. park is centraal zodat diverse uitstapjes naar binnen- en buitenland mogelijk zijn. Wat dacht u van kerstmarkten in de omgeving en langlaufen in de Ardennen. Div. kortingen mogelijk met o.a. 30 % korting voor 55+. Wilt u meer weten? Vraag dan onze folder aan en/ of boek nu uw vakantie in Zuid-Limburg. Bung.park Simpelveld, Kruinwg 1, 6369 TZ Simpelveld, Tel. 045-441242

Kl. sfeerv. hotel, 10 km v. M'tricht, in Voerstreek mooi/rust. gel. 04409-1475.

● EPEN, Zuid-limburg ● Uniek gelegen luxe vak.-appartementen. Inl.04455-1510.

GEZELLIGE KERST IN HET LIMBURGSE HEUVELLAND

Rust en ruimte in een uniek stuk natuur met grenzeloze mogelijkheden! Bel nu voor brochure en KERSTARRANGEMENTEN! VVV Heuvelland. Tel. 04455-1346. Zeven dorpen. een heerlijkheid!

Goed begel. all-inn jeugdskireizen (12-15, 15-18 jr) v.a. ƒ 595,-. Bel G2-reizen 03410-32244 lid SGR

Stuntprijzen PARIJS, 3 dgn: 25/11, 9-16 en 28/12 ƒ 149,- 4 dgn 27/12 ƒ 229,- inkl. bus, L/O, hotel, d/t, div. exc. Inl. ADW 08340-63162 (SGR)

KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

Bij Winterberg mooie 2-6 p. app. v.a. ƒ 300,- p.w. Bel RECREA Tel. 05780-13992.

BELGISCHE ARDENNEN te huur in schitterend natuurgebied, luxe vakantiewoningen inger. voor 2-8 pers. ARD-INVEST Tel.00-3284478025 ook weekend (Ned-spr.)

Vakantie-woningen voor kerst/nieuwjaar, winter- en zomervak. Ski- en langlaufmogelijkh. Tel 05910-22293.

In de sneeuwzekere skigeb. Dachstein en Tauplitzalm t.h. app., pens. en hotels. Ook groepen mog. 085-617431.

HOTEL, met douche en toilet, sneeuwzeker ƒ 385,- p.w. Tel. 08330-15043.

GRATIS snowboards en skies testen tijdens onze herfstwintersportreizen naar Val Thorens. Bus + skipas + luxe app. al v.a. ƒ 399,-. Vertrek v.a. 23 okt. 2 x per week. GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

GOEDKOOP skiën in Frankrijk, Italië, Oostenrijk en Tsjechië. Bus + skipas + appartement al v.a. ƒ 299,-. Vraag ook naar onze speciale jongerenreizen. Bel voor gratis brochure GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

!! SNEEUW, SNEEUW, SNEEUW !!

Razendvoordelig skiën in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Bus + app/hp + skipas al v.a. ƒ 299,-! Gratis brochure BIZZ TRAVEL: 050-144255 Lid ANVR/SGR.

ALLEEN op wintersport?

Groepsvakanties voor solo-reizigers (25-55 jaar) in Oostenrijk. Aktief en ècht leuk! Folder? Bel Cirkel Holland Vakanties: 08348-23000!

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHIE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. ƒ 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

K-I-R-C-H-B-E-R-G! Zeer fijn en centraal gelegen ***hotel. 10 dgse skireis incl. luxe bus en HP v.a. ƒ 749. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00, sgr.

G-E-R-L-O-S! Div. schitterende hotels in gezellig Gerlos. 10 dgse skireis incl. luxe bus en HP v.a. ƒ 659. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

W-E-S-T-E-N-D-O-R-F! Fantastisch zonnig gelegen ***hotel Sonnenalp. 10 dgse skireis incl.luxe bus en HP v.a. ƒ 659. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

Winter in Scandinavië

Wintersport in Scandinavië, vakantieplezier in Finland, Zweden, Noorwegen en IJsland. Speciaal programma voor Denemarken. SGR: 1323 / ANVR 2233 Reisbureau INFO SKANDIC, Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen. Tel: 050-143200 / Fax: 050-181311.

NOORWEGEN

NOORWEGEN in de winter is: duizenden kilometers langlaufloipes door overweldigende natuur en uitstekende alpinefaciliteiten. Maar het winterse land van rust en ruimte is er óók voor andere vakanties als vissen op de Lofoten, een rondreis langs drie steden, of de mooiste zeereis ter wereld: Hurtegruten. Vraag de brochure Noorwegen Vakantie Winter '94/95 aan bij de Noorwegen specialist: NORSKE TURIST SERVICE (ANVR/SGR Herenweg 64, 2101 ML Heemstede. Tel.: 023-289856.

U-D-E-R-N-S! Htl Pachmair of htl Traube! Ideaal gelegen en veel comfort! 10 dgse skireis incl. luxe bus en HP v.a. ƒ 559. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

Sfeervolle Winterreizen naar Kranjska Gora in Slovenië. Skien, Langlaufen, wandelen en excursies. 10 dgse reis incl. luxe bus & hotel incl. HP v.a. ƒ 640. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233, tot 22.00 uur. SGR.

GEWOON MET DE SKILIFT KAN ALTIJD NOG.

SELVA ITALIË vanaf 281
1 wk. eigen vervoer, logies & ontbijt in pension. Per bus v.a. 471; per trein v.a. 544.
SKIGEBIED SUPER DOLOMITI

LES ARCS FRANKRIJK 284
1 wk. eigen vervoer, logies in appt. Pierre & Vacances, skipas. Per bus v.a. 499; per trein v.a. 588

Haal de Wintersportbrochure bij de NBBS Reiswinkels of NBBS Reisagenten of bel 071-23 20 20.

nbbs NBBS REIZEN
EEN GEWONE VAKANTIE KAN ALTIJD NOG.

Skiën in Tsjechië is DUUR doen voor WEINIG geld! Prima 3***hotel, HP, eigen skischool, Royal Class bus enz. v.a. ƒ 200,- p.w.p.p. Bel FUN TRAVELS anvr/sgr 038-600175.

ANDORRA = SNEEUWZEKER, voordelig en gezellig! Bus, trein- en autoreizen: 1 wk hotel hp al v.a. ƒ 295,-. Gratis folder: SUNSKI TOURS: 05470-60050, SGR.

Frankrijk-Oostenrijk-Zwitserland-Italië-Tsjechië. Skibus, trein of eigen auto. FUTURE LINE TRAVEL 020-622.28.59. ANVR/SGR.

ƒ 399! WONDER! NIEUW & UNIEK. Skiën onder de Spaanse zon op het dak van de Pyreneeën! 50 km piste & 20 liften op 2200 m. 10 dgse reis incl. ***hotel/HP en luxe bus v.a. ƒ 499. Eigen auto ƒ 399 Geen 1-pk.toeslag zeer voordelige pas/les/huur Vertr. iedere vrijdag. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur SGR.

WINTERVAKANTIES

Busreis, HP skipas + skiles v.a. ƒ 695,- p.p.
Luxe appartementen + skipas v.a. ƒ 295,- p.p.
Krokus nog plaatsen vrij!
HP, skipas v.a. ƒ 695,- p.p.
Wij bieden ook een aantal reizen aan die geselecteerd zijn door de ANWB!
Bel snel voor een gratis brochure 01650-55855
TELETRAVEL LID SGR/ANVR

De leukste, voordeligste skivakanties naar o.a. SAALBACH (super!), Scheffau (kindvriendelijk) Reith (voordelig!) en Spindleruv Mlyn in Tsjechië (charmant en goedkoop!) v.a. ƒ 199! Gratis reisgids? Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur p.d.) of 020-6202121 anvr/sgr.

10 dgs. jongerenreizen (12-18, 18-35 jr.) naar 15 bestemmingen G2-reizen: 03410-32244 lid SGR

EDELWEISS REIZEN: Bus, auto- en treinreizen naar de betere skigebieden van Oostenr, Italië en Frankr. Vele hotels naast of vlakbij de skilift. Gratis gids tel.: 01807 - 14844, SGR/ANVR.

Bij ANZERE schitterend 6-pers. chalet 02240-12676.

GRATIS GIDS '95 + kerstreis 12 dgn. VP hotel***, Salou ƒ 599, Lloret ƒ 659. Boosten busreizen SGR: 045-227777.

NATURISTISCHE winterzonvakanties: Bel Internatuur tel. 085–617134.

Nieuw!! COSTA LA LUZ va. ƒ 750,- ex. vlucht, 11/15 dg. Spec. kerst- 9-23 dec. en voorj.reizen. 070-3866015.

ƒ 299,- VP! WINTERZON BENIDORM, incl. gratis ont diner in zeer luxe bus. Vertrek div. data 7-11-14-18-2 28 nov. 2-5-9-12 dec. & hele winter iedere ma. & vr. dg VP (!) Htl Golden ** v.a. ƒ 369/579. Htl Las Vegas dgn VP 28 nov, 5-12 dec. v.a. ƒ 299! App. Gemelos dgn ƒ 289/ƒ 399. NIEUW! Busretour ƒ 199 p.p. vol REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00

KERST IN BARCELONA! Boeiende 8-dgse excursi v.a. ƒ 649! Rondje Spanje: 12-dgse busreis met o Madrid, Toledo & Barcelona v.a. ƒ 1149! Vertrek 1 ANDALUSIE: 8-dgse vliegreis met o.a. Cordoba, Se & Granada v.a. ƒ 1198! Vertrek 13, 20 & 27/12! Gra reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale 050-1201 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

KERST IN ITALIë! 12-dgse busreis langs Rome, Flor & Venetië v.a. ƒ 999, vertrek 22/12! Romantisch Ve 8-dgse reis vertrek 22/12 & 27/12 v.a. ƒ 749! 9-dg busreis met o.a. ROME, Florence & Siena v.a. ƒ Vertrek 21/12 en 27/12! Kerst in ROME & LAZIO: 8 vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1199! Gratis reisgids Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 u. per of 020-6202121 anvr/sgr.

PRAAG 8 dgn bus, hotel l.o. ƒ 350,-. Vliegretour ƒ MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SGR).

De goedkoopste wintersportreizen naar TSJECHIE! auto of bus. Al v.a. ƒ 115,- p.w. Vraag snel de broch aan bij GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189966

PRAAG! SRC biedt wekelijks keuze uit verschille reizen, o.a. 6- en 7-dgse nachtbusreizen v.a. ƒ 27 dgse excursiereis met eigen ***-hotel CAROL v.a. 4-dgse Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599. OO KERSTREIZEN! Gratis reisgids? Bel Speciale Rei Centrale 050-120100 (24 u. p/dag) 020-6202121 anvr/

Vak.huizen in het REUZENGEBERGTE. Veel skimogelijkheden. Tel. 05250-81818.

RECREA heeft won voor winter- en zom kantie. Tel. 05780-1399

KERSTREIZEN BUDAPEST! Sfeervolle 8-dgse excursiereis incl. leuk kerstpakket, halfpension excursies v.a. ƒ 799! 7-dgse nachtbusreis v.a. ƒ 5 Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 05 120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

ISLA MARGARITA

Absoluut de goedkoopste mogelijkheid voor uw he ke vakantie in de Caribbean. 30 Km voor de kust va nezuela en spotgoedkoop. Vlucht incl. hotel 9 dagen

ƒ 999,-

* meerdaagse reizen ook mogelijk
* 2x per week per Martinair
* combinatie met rondreis Venezuela mogelijk
* weer plaats vanaf 8 november, ook nog met Kerst. u snel voor ons infopakket GoGo Tours: 010-4142 Korte Hoogstraat 11, Rotterdam. Lid SGR/ANVR.

Uw Cruise Kompas

met 97 schepen en 300 pag. vraagt u bij
Cruise Travel gratis 06-0993306
of 03418-60700, vaak ook weekend en 's avonds
* ACHILLE LAURO 19 nov. 22 dgn van ITALIE via Isr Egypte, Suezkanaal, Seychellen, Mauritius naar Durban, Zuid Afrika inkl. vliegreizen v.a. ƒ 3295,-.
* THE AZUR 11 nov. 13 dgn MIDD.ZEE inkl. bus v.a. ƒ 995,-. 21 nov. 15 dgn CANARISCHE EIL. inkl. bus ƒ 1195,-. 16 dec. 12 dgn CANARISCHE EIL. v.a ƒ 131
* ITALIA PRIMA 5 dec. 16 dgn MIDD.ZEE en CARIBBE inkl. vliegreizen v.a. ƒ 3195,-.
* REGENT SUN nov/mei inkl. vliegreis 9 dgn CARIBBEAN v.a. ƒ 1995,-.
2 weeks programma inkl. vliegreis v.a. ƒ 2895,-.
* CUNARD COUNTESS en CROWN JEWEL 10 dec. 2 weken CARIBBEAN inkl. vliegreis v.a. ƒ 2995. Op 17 dec. 2 weken inkl. vliegreis v.a. ƒ 4395,-. Alle genoemde prijzen zijn p.p. in 2 p. hut, volpens ANVR/SGR, ook bij uw reisbureau.

● ELKE DAG MOGELIJKHEID VOOR EXCURSIES ● HUSKYTOCHTEN ● IJSVISSEN-SAFARI'S ●

Ontdek nu Lapland, het oneindige vakantieland.

Gaat u dit jaar weer naar de bekende wintersportgebieden? Samen met al die andere skiliefhebbers? Of kiest u dit keer voor de oneindige rust en de ruimte van een nog onontdekt wintersportland?

Voor Lapland, waar u letterlijk alle kanten op kunt. Waar u kunt sneeuwgolfen, rendier- en huskytochten maken, sneeuwscooteren, noem maar op. En waar gegarandeerd sneeuw ligt. Zodat u ook kunt skiën en volop langlaufen. Met om u heen de rust en de ruimte van de ongerepte Lapse natuur.

En...niet onbelangrijk... de Finse Mark is aanzienlijk in waarde gedaald! Dat wordt dus voordelig vakantie vieren.

Meer weten over dit prachtige vakantieland? Maak dan nu gebruik van ons verrassende kennismakingsaanbod en bel Finnair 020-624 47 99 voor informatie en folder of fax 020-624 05 11.

Kennismakingsaanbod
Rovaniemi of Kuusamo.
Weekarrangement (7 nachten, 2 pers. kamer), incl. vlucht Amsterdam-Helsinki-Rovaniemi resp. Kuusamo v.v., ontbijtbuffet, transfers. Dagelijks van 1-11-94 t/m 30-4-95, behalve 22 t/m 31-12-94
slechts ƒ1.272,- p.p.

FINNAIR

● SKITOCHTEN ● SNEEUWSCOOTERTOCHTEN ● LANGLAUFEN ● ONGEREPTE NATUUR ●
RENDIERTOCHTEN ● RUST EN RUIMTE ● SNEEUWGOLF
RENDIERTOCHTEN ● SAUNA'S ● SNEEUWGOLF

"DROOM" CRUISES
8 zonnige dagen met MS. BALTICA
2 p. hut + VP + vliegre ƒ 995,-
CANARISCHE EILAND MAROKKO * MADEIR elke zat., t/m apr. 95 ook Kerst & Nieuwjaa info en folder (ook za/z

"EURO" CRUISES
043-251999

Stuntprijzen LONDEN, dgn: 25/11, 9-16 en 2 ƒ 199,- 4 dgn 24/11, 8-15 27/12 ƒ 274,-. Inkl. bus, L hotel, d/t, div. exc. Inl. A 08340-63162 (SGR)

EEN ADVERTENTI FAXEN kan dag en nacht
FAX NR. 072-196484

ALS UW REKLAMEFOLDER ALLEEN VOOR TUINLIEFHEBBERS BEDOELD IS, LATEN WIJ DIE FLATGEBOUWEN GEWOON LINKS LIGGEN...

Bel Spiral als 't gesegmenteerd verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL

Capriati maakt einde aan lijdensweg

Tennis in plaats van marihuana

DEN HAAG - De weg van tennisbaan naar schoolbank werd een lijdensweg van gele ballen naar enge pillen. Met de arrestatie wegens het bezit van een kleine hoeveelheid marihuana is bitterste pil. Maar Jennifer Capriati is op de terugweg. Volwassen na de uitwassen van een verloren jeugd met dollars als drugs. Maandag hoopt de 18-jarige Amerikaanse tennister na bijna veertien maanden haar rentree te maken. Zij heeft voor het toernooi in Philadelphia een wild card gekregen.

Na de eerste ronde van de US Open vorig jaar augustus trok Capriati, uitgeschakeld door de Georgische Mesjki, zich terug uit het circuit. „Ik heb een pauze nodig," luidde haar toelichting. Een elleboogblessure diende als excuus, maar er was veel meer mis.

„Die blessure kwam niet slecht uit," sprak ze later. „Ik kon een tijdje niet tennissen en benutte die pauze om alles op een rijtje te zetten." Een rijtje vol minpunten. Het tennis kwam er niet goed af. De voormalige 'Miss Sunshine' besloot niet langer mooi weer te spelen.

Het was haar glimlach op de baan, het schijnbare plezier in tennissen, dat de Verenigde Staten had veroverd. De sponsors hadden in de rij gestaan voor 'de opvolgster van Chris Evert'. En papa Stefano Capriati keek schaterlachend toe. Hij was verantwoordelijk voor de bliksemcarrière van zijn dochter. Al voor de geboorte had hij rondgebazuind dat de wereld een nieuwe ster zou gaan aanschouwen.

Toen zijn dochter op bijna 14-jarige leeftijd haar debuut in het profcircuit maakte, heette Stefano geniaal. Momenteel geldt de inmiddels 58-jarige handelaar in onroerend goed in Spanje als kwade genius achter de problemen van de tennisster. De fanatieke vader handelde de afgelopen jaren eigenlijk alleen maar in zijn dochter, zonder aan haar welzijn te denken. Zijn uitspraak: „Als Jennifer opbrandt en stopt met tennissen, heeft ze in ieder geval een vette bankrekening," was veelzeggend.

Prijzengeld

Naast de 1,5 miljoen dollar aan gewonnen prijzengeld stroomde er in de goede tijden nog 10 miljoen dollar sponsorgeld bij de familie binnen. Het sportieve hoogtepunt lag tijdens de Olympische Spelen in 1992 waar de Amerikaanse in de finale Steffi Graf versloeg. Maar met het olympisch vuur doofde ook het vlammetje in het tennishart van de houdster van leeftijdsrecords.

Een jaar later brandde ze volledig af. De druk was te groot geworden, het verlangen naar een leven als een normaal jongmens was immens. „Voor mezelf had ik het gevoel dat de mensen om me heen, zelfs m'n ouders, me alleen aardig vonden als ik wedstrijden won. Er was niemand geïnteresseerd in mij, in de persoon achter het meisje dat toevallig goed kon tennissen."

Ze wilde terug naar de anonimiteit. Capriati verliet daarom de ouderlijke woning. „Ik wilde alleen zijn. Ik voelde me ongelukkig met m'n ouders en m'n coaches. Maar ook met mezelf. Ik bracht een week in bed door en haatte alles en iedereen. En als ik in de spiegel keek, vond ik mezelf dik en lelijk. Op heel slechte momenten dacht ik aan zelfmoord," bekende ze onlangs.

Veroordeling

Broodtennister Capriati keerde met broodtrommeltje en zes toernooizeges in de schooltas terug naar de Pasco County Highschool in Tampa Bay, Florida. Daar omringde ze zich echter met 'verkeerde vrienden'. De vlucht in de anonimiteit mislukte toen de miljonaire een ring van nog geen veertig gulden stal in december '93. Tot een veroordeling kwam het niet, maar de stilte rond de ster was verleden tijd.

Moeder Denise, verontrust over de geestelijke toestand van haar dochter, bracht Jennifer naar een psychiatrische privé-kliniek. Na twee weken had de patiënt het daar echter wel gezien. „Natuurlijk wilde ik beter worden, me weer gelukkig voelen. Maar ik had het idee dat iedereen me daar in de gaten hield. De fotografen lagen in de bosjes."

Ze stortte zich in het party-circuit. En ze stortte in. Op 16 mei werd ze gearresteerd wegens drugsbezit. Een veroordeling bleef opnieuw uit, omdat ze instemde met een rehabilitatie-programma. „Ik was niet verslaafd aan drugs," verklaarde ze na de afkickperiode van een maand in een medisch centrum in Miami. „Ik gebruikte marihuana om m'n sarcasme, m'n zwartgalligheid te versterken. Eigenlijk was ik alleen verslaafd aan m'n eigen pijn, de pijn in m'n hart."

In augustus verhuisde de inmiddels 18-jarige Jennifer, herenigd met ouders en broertje Steven, van Florida naar Californië. Voor een nieuwe begin. Haar hoofdsponsors Prince en Diadora haakten onlangs af. Kleinere geldschieters hadden hun contracten wegens de negatieve publiciteit ook al opgezegd. Capriati maakt zich daar echter geen zorgen over. „Het gaat nu alleen om mijn plezier. Geef me een racket in de hand en ik laat zien dat mijn levensverhaal nog niet ten einde is."

In Zürich, begin oktober, zou ze haar rentree maken. Die werd afgeblazen wegens een lichte blessure. „Vorig jaar ben ik lang met die elleboogblessure doorgegaan. Ik heb mezelf ditmaal beloofd niet meer in oude fouten te vervallen, ik pak het anders aan. Tennis is voor mij niet veel meer dan een spel. Ik keer terug omdat ik van de sport houd en omdat ik m'n talent niet wil verkwanselen. Maar je zult mij niet meer overspannen over de baan zien lopen. En ik zal niet meer huilen na een nederlaag."

De voormalige Miss Sunshine ziet de toekomst zonnig tegemoet. De grimas heeft weer plaatsgemaakt voor een glimlach.

● Jennifer Capriati hoopt binnenkort weer triomfen te vieren op de tennisbaan. Foto: EPA

sport in cijfers

TENNIS

Quebec. Vrouwen, 250.000 gulden. Tweede ronde: Schultz-Drake 6-4 3-6 6-3, Rubin-Bollegraf 6-3 6-4, Coetzer-Paz 6-3 6-1, Harvey Wild-Courtois 6-0 6-2.
Oakland. Vrouwen, 660.000 gulden. Tweede ronde: Huber-McGrath 6-0 6-4, Garrison-Jackson-Werdel 6-3 6-3, Fendick-Graham 5-7 6-2 6-2. Kwartfinale: Navratilova-Frazier 2-6 6-4 6-1.
Parijs. Mannen, 3,7 miljoen gulden. Dubbel, tweede ronde: Haarhuis/Eltingh-Knowles/Reneberg 7-5, 7-5.
Aken. Mannen, challenger. Tweede ronde: Siemerink-Svensson 6-3, 5-7, 6-4.

GOLF

Kapalua. Mannen, 1,65 miljoen gulden. Stand na eerste ronde: 1. McGovern, Lehman, Couples, McCord 66 slagen, 5. Boros 67.

WIELRENNEN

München. Zesdaagse. Stand na eerste dag: 1. Freuler/Wolf 48 punten, 2. Baffi/Lombardi 46, Risi/Betschart 45, 4. Clark/De Wilde 39. Op een ronde: 5. Ruegg/Vetsch 46, 6. Aldag/Pieters 41.

HOCKEY

Brussel. Vierlandentoernooi mannen. Nederland-Engeland 4-1 (4-1). 14. Crutchley 0-1 (sc), 22. Bovelander 1-1 (sc), 28. Delissen 2-1, 31. De Nooijer 3-1, 34. Veen 4-1.

sport kort

● BASKETBAL – Charles Oakley, een van de sterren in de Noordamerikaanse basketbalcompetitie, heeft zijn contract verlengd bij de New York Knicks. De 31-jarige Oakley krijgt voor de verlenging tot en met het seizoen 1998-'99 een bedrag van 14 miljoen gulden.

sport op tv

VANDAAG
14.00-16.55 Ned 3: Tennis: Parijs Open, Franse indoor kampioenschappen.
15.00-17.00 Dld 3: Sport Extra.
17.30-18.02 Dld 1: Sportschau.
18.10-18.40 RTL 5: Sport: Duits voetbal.
18.40-18.48 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL +: Sport.
19.10-19.50 Dld 1: Sportschau: Bundesliga-voetbal.
22.00-23.20 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio.
22.16-23.01 Ned 3: Studio sport.
22.40-23.00 BRT 1 Sport.
23.00-23.15 BRT 1 Sport op Zaterdag.
00.19-01.19 Ned 3: Tennis: Parijs Open, Franse indoor kampioenschappen in Bercy.
04.30-06.45 RTL 5: Autosport: GP van Japan voor Formule 1-wagens, live-verslag.
04.55-07.10 RTL +: Autosport: GP van Japan voor Formule 1-wagens, live-verslag.

MORGEN
05.30-07.10 RTL +: Autosport: rechtstreeks verslag van de GP van Japan voor Formule 1-wagens vanuit Suzuka.
11.30-13.30 Ned 2: TV Sport.
12.30-13.00 BRT 1 Sportmiddag.
12.45-13.30 Dld 2: Sport extra: wereldbeker skiën, slalom voor vrouwen, 1e en 2e run vanuit Saas Fee, Zwitserland.
12.55-14.55 RTL +: Autosport: rechtstreeks verslag van de GP van Japan voor Formule 1-wagens vanuit Suzuka.
13.00-15.00 RTL 5: Sport: auto- en motorsport.
14.00-18.00 Ned 2: Tennis: Parijs open, Franse indoor kampioenschappen in Bercy.
15.50-18.15 Dld 2: Sport extra: o.a. basketbal (interland Duitsland-Litouwen), 2e Bundesliga voetbal, handbal (Vierlandentoernooi Duitsland-Rusland).
17.45-18.00 BRT 2 Sport Extra: autosport, formule I GP van Japan, samenvatting.
18.08-18.40 Dld 1: Sportschau: WK boksen zwaargewicht vanuit Las Vegas (Michael Moorer-George Foreman).
18.10-18.40 RTL 5: Sport: Engels voetbal.
18.35-20.00 Ned 1: Studio Sport.
18.45-19.10 RTL +: Sport.
18.50-19.10 Dld 3: Sport im Westen.
19.30-19.50 BRT 1 Sport.
19.30-20.00 BRT 2 Sport.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
22.15-23.04 Ned 2: Studio sport: Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.
23.05-23.25 Dld 2: Sport am Sonntag: Bundesliga-voetbal, Borussia Dortmund - Werder Bremen.

Meer hersenletsel bij boksers

LONDEN – Chirurgen van de Britse marine hebben nieuw bewijs gevonden dat boksen hersenletsel kan veroorzaken. Het onderzoek van de chirurgen is gebaseerd op tests bij veertig dienstplichtigen die boksten en twee groepen die dat niet deden. Het onderzoek wees uit dat de boksers meer kans lopen op hersenafwijkingen en dat hun reacties trager waren. Het onderzoek geeft onder meer aan dat klappen op het hoofd de toevoer van bloed en zuurstof naar bepaalde delen van de hersenen kunnen beperken. Britse artsen hebben sinds de dood van bokser Bradley Stone in april hevig geprotesteerd tegen de sport.

Limburgs team naar EK karate

HEERLEN – Aan het Europese kampioenschap TKA-karate in het Poolse Zawa zal een team van karatevereniging Do Weng uit Neerbeek deelnemen. Het team bestaat uit Raymond Wewengkan, Nico Metzen en Gilbert van Oers. Zij komen uit bij het kata alsook bij het kumite.

Springruiters naar Echt

ECHT – In manege Op de Berg in Hingen (Echt) wordt vandaag en morgen Indoor Sittard voor de springruiters afgewerkt. Er komen 351 combinaties aan de start. Vanaf 11.00 uur worden de klassieke parcoursen voor de klasse beginners, licht, midden en zwaar gereden. De deelnemers in de klasse zwaar 1 en 2 binden vanaf 16.00 uur de strijd met elkaar aan. Op zondag staan voor deze klasse vanaf 10.00 uur de finales op het programma. Voor de Middenlimburgse dressuurcombinaties staat dit weekeinde de eerste selectiewedstrijd voor de Limburgse kampioenschappen van de kring Midden-Limburg op het programma in manege De Vosberg in Panningen.

Krajicek bereikt formule 1-tempo

PARIJS – Richard Krajicek bezet de derde plaats op de ranglijst, die de snelheid van de ballen bij het serveren weergeeft. Hij staat genoteerd met een record van 215,6 kilometer per uur, de gemiddelde snelheid van de formule 1-bolides dit weekeinde op het circuit van Suzuka in Japan.
Alleen de Kroaat Goran Ivanisevic en de Canadees Greg Rusedski hebben in hun loopbaan de bal meer vaart gegeven. Zij kwamen eens tot 218,8 kilometer per uur. Afgelopen donderdagavond kwam Krajicek overigens in zijn partij tegen de als eerste geplaatste Amerikaan Pete Sampras in de buurt van zijn record met een snelheid van 213 kilometer per uur. Dat betekende wel een record voor het toernooi in Parijs.
Brenda Schultz heeft in het tennistoernooi van Quebec de laatste acht bereikt. De als tweede geplaatste speelster uit Heemstede won in de tweede ronde niet zonder moeite met 6-4, 3-6, 6-3 van de Canadese Maureen Drake. De partij vergde een uur en 43 minuten. Voor Manon Bollegraf kwam het einde. Ze verloor met 3-6, 4-6 van de als derde geplaatste Amerikaanse Chanda Rubin.
Schultz heeft uitstekende vooruitzichten op de zo fel begeerde plaats in de Masters, die later deze maand in New York wordt gehouden als afsluiting van het seizoen. Daarvoor plaatsen zich de beste zestien speelsters van de jaarranglijst. Schultz bezet momenteel de dertiende positie en komt met elke zege een stapje dichter bij kwalificatie.

In Oakland bereikte Martina Navratilova de halve finales. De 38-jarige Amerikaanse, die aan haar laatste jaar bezig is, herstelde zich tegen haar landgenote Amy Frazier knap: 2-6, 6-4, 6-1.
Morgen zal Sjeng Schalken in het programma TV-Sport, dat van 11.30 tot 13.30 uur op Nederland 2 wordt uitgezonden, te zien zijn. Schalken speelt vandaag zijn eerste partij in de kwalificatie van het ECC-toernooi in Antwerpen.

In het Küpper Kölsch-toernooi in Aken heeft de Zuidafrikaan Marcos Ondruska met veel moeite de halve finale van vandaag bereikt. Tegen de jonge kwalificatiespeler Jens Knippschild moest Ondruska verschillende matchpunten ongedaan maken om toch nog als winnaar van de baan te stappen. De uitslag was 4-6, 7-6 (8-6) 7-5. In de halve finale ontmoet Ondruska de Duitser David Prinosil, die de Australier Michael Tebbutt met 6-4, 6-4 uitschakelde.

Behandeling zaak De Bruin uitgesteld

NIEUWEGEIN – De arbitragecommissie van de Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) heeft besloten de behandeling van de zaak rond discuswerper Erik de Bruin uit te stellen. Het was de bedoeling dat het panel dit weekeinde in Monte Carlo een uitspraak zou doen in de dopingkwestie van De Bruin.
Begin deze week diende het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU) bij de IAAF een verzoek in tot uitstel op last van mr. Wilfred Veldstra, de advocaat van De Bruin.
De Nederlander reageerde op 1 augustus van het vorig jaar na een wedstrijd in Keulen positief op een dopingcontrole. Hij werd vervolgens tijdens het WK in Stuttgart teruggetrokken voor de kwalificatie discuswerpen. In november 1993 sprak de tuchtcommissie van de KNAU De Bruin vrij omdat men gerede twijfel aanwezig achtte over de betrouwbaarheid van de apparatuur, die in het laboratorium van professor Donike in Keulen was gebruikt. In juni van dit jaar verwees de IAAF de zaak naar de arbitragecommissie.

Amateurtoppers in Geleen en Brunssum

HEERLEN – In de hoofdklasse C is het duel tussen SV Lindenheuvel en SV Meerssen niet alleen de enige derby, maar ook tevens de absolute topper. Panningen is lijstaanvoerder en wordt op de voet gevolgd door de beide kemphanen van morgen. Thuisclubtrainer John Pfeiffer verheugt zich op de confrontatie met de regerend kampioen. „We kunnen nu laten zien waartoe wij in staat zijn. In feite hebben we niets te verliezen, want Meerssen heeft een geweldige staat van dienst," aldus Pfeiffer.
Meerssen is compleet, hetgeen misschien ook voor Lindenheuvel geldt. Als Virdis namelijk groen licht krijgt van zijn dokter kan hij na zeven weken afwezigheid wegens een sleutelbeenbreuk eindelijk weer spelen. „En dat zou een versterking zijn, want Virdis is een kanjer van een spits die zowel bij de voorbereiding als bij de afwerking van grote waarde is," voorspelt Pfeiffer.
EHC presteert middelmatig en heeft nog geen zege kunnen behalen. Thuis tegen De Baronie zal behoorlijk gepresteerd moeten worden wil men niet in de bedreigde hoek terecht komen.

Ook in 1F staat een topper op het programma. Aan de Venweg in Brunssum ontmoeten Limburgia en SVN elkaar. Een beladen strijd, want ex-ploeggenten zullen elkaar de loef proberen af te steken. Derks, Heussen en Koetsier verkasten voor aanvang van het seizoen van Brunssum naar Nieuwenhagen, terwijl Haanraths, Berends en Aussems in omgekeerde richting vertrokken.
Overige toppers: 2A Heerlen-Heer; Mheerder Boys-RKVVL; 3C Heidebloem-Haelen; 4A WVV'28-Hulsberg; 4C Hopel-RKHBS; 4D Spaubeek-Langeberg.

toto

Euro-Toto 43A: Eerste prijs: geen winnaar; tweede prijs: 1 winnaar, bruto f. 6717,40; derde prijs: 2 winnaars, elk bruto f. 3358,70.

Rob Geurts krijgt via kort geding voertuig tijdelijk terug

Klucht om bobslee

UTRECHT – Eén moment kijkt Rob Geurts vertwijfeld om zich heen. Hij vraagt naar de wc, die zich op een meter afstand achter hem bevindt. Het is een paar minuten voor vier, het kort geding tussen hem en Peter Langendijk staat op het punt van beginnen. Raar maar waar. De strijd om een in Nederland zeldzame bobslee, geschatte waarde 30.000 gulden, brengt een sporter en een zakenman, gewend aan de omgang met miljoenen, in een zaaltje van het Utrechtse arrondissementsgerecht samen.

Geurts zegt op maandag 'de schrik van zijn leven' te hebben gekregen. Opeens stond de deurwaarder bij hem in Nieuwegein op de stoep, om beslag te leggen op het voertuig op ijzers. Tot zijn verbijstering staat hij machteloos, als de slee naar het terrein van de gerechtelijke sleepdienst wordt vervoerd.

Hij wendt zich tot een advocaat, mr. Kalff, dezelfde die de belangen van de door Langendijk aangeklaagde restaurateur Joop Braakhekke (Le Garage) behartigt. Na een voorgeschiedenis van vele maanden komt het in enkele dagen tot een kort geding. Geurts heeft haast, verschrikkelijke haast. Vandaag moet immers de bobslee het vliegtuig in naar het Canadese Calgary, waar hij hoopt deel te nemen aan wedstrijden voor de wereldbeker en de America Cup.

De beslaglegging wordt met onmiddellijke ingang opgeheven. Geurts kan in Canada gaan bobben, maar weet dat bij terugkeer het beslag weer van kracht wordt. Uit het oordeel spreekt het onduidelijke karakter van de zaak. De affaire vereist eigenlijk een bodemprocedure met hoor en wederhoor van getuigen. Zulks dient Langendijk binnen veertien dagen na de beslaglegging van maandag aan te kaarten, om Geurts alsnog tot verkoop van de bob te dwingen.

● De bobslee die onderwerp van een heuse rechtzaak is geworden. Foto: AP

Geurts wint dus, voorlopig, maar het het zwaard van Damocles blijft boven zijn hoofd zweven. Hij krijgt een slappe handdruk als felicitatie van Langendijk, die - eenmaal buiten - niet veel wil zeggen. Alleen: „Dit is zeker niet het einde." Geurts wil zijn verhaal wél vertellen. Hoe hij na de Winterspelen in Lillehammer zijn bob tegen een redelijke prijs wilde verkopen en via de godfather van de bobsleeërs, Frans Henrichs, in contact kwam met Langendijk junior, luisterend naar de voornaam Pieter. Hij zegt zich het eerste, in zijn ogen vrijblijvende gesprek in een Chinees restaurant te Driebergen als de dag van gisteren te kunnen herinneren. „Langendijk senior dronk als een tierelier. Ik moest de vreselijkste dingen als kwal eten, de hele shitzooi. Pas om twee uur 's nachts kon ik naar huis."

Het blijkt een onderonsje met verstrekkende gevolgen. De Langendijks interpreteren het als een mondelinge overeenkomst, waarbij zoonlief voor 30.000 gulden recht zou hebben op bobslee en toebehoren. Aanvankelijk is alles koek en ei. Mede vanwege zijn rol in de Stichting Top Support, het initiatief van oud-doelman Hans van Breukelen en voormalig wielrenner Maarten Ducrot, staat Geurts de nog ongetrainde Pieter met advies terzijde. Hij neemt de jongeling op sleeptouw en koppelt hem in een later stadium aan zijn Duitse coach Dietmar Falkenberg.
Gaandeweg komen de problemen, als vader Peter zich nadrukkelijker met de hobby van zijn zoon gaat bemoeien. Boze brieven rollen maandelijks op de mat bij Geurts, die senior niet als partij wil erkennen. „Die man is alleen maar bezig het bobsleeën in Nederland kapot te maken. Heel vals." Geurts trekt langzaam maar zeker zijn eigen plan, voelt de bekende kriebels en begint met de Utrechtse sprinter Marcel Welten aan een voortzetting van zijn loopbaan.
Geurts kan, met slee, naar Canada vertrekken. Maar de thuiskomst zal er één zijn met donkere wolken boven het hoofd. Want, zo verduidelijkt raadsman Kalff aan de bedremmelde sporter, een bodemprocedure kan hem wel eens de rest van het seizoen kosten. Zijn advies: toch maar verkopen die bob en zelf op zoek gaan naar een ander.

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie. Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4,3 miljoen reislustige Nederlanders.
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, Sluitijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.
Tel. 072-196.396, fax 072-196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

WADDENEILANDEN

Texel De Koog, ***HOTEL BOSCHRAND, 4-dgs. arr. luxe kamer d/t + tv, ƒ 229,- HP (t/m 20-11) Inl.:02220-17281.

TERSCHELLING

Ieder seiz. een eHandavontuur. W'kend pr.: Finse bung's ƒ 375,-, Chalets ƒ 220,-, App. va. ƒ 205,-: 05620-2948/8981

DRENTHE

Drente, t.h. GROEPSACCOMMODATIE in bosr. omg. 42 pers. + kinderboerderij, speeltuin, pony's. 05939-2806.

VERWENMIDWEEK VOOR ƒ 175,- P.P.
In een 5 sterren bungalow met gratis gebruik subtrop. zwembad, 1 x sauna, 2 x zonnebank, 2 x diner, bij aankomst en vertrek koffie met gebak, fles wijn in de bungalow. Geen bijkomende kosten. Kinderen t/m 3 jaar gratis. Geldig tot 23/12/94. Vraag info: HUNZEDAL, pb 77, 9530 AB Borger of 05998-34698.

Buinen: Boerderij, Pension "TWENTE" huiselijke sfeer le/hp/vp, boer. fietsgeb., 9 bers. v.v. do/wc, ook groepen tot 20p. 05998-12491.

OVERIJSSEL

OMMEN, 2-15p. bosbung's, Korting midw./week (end). v.a. ƒ 168,-: 05291-52926.

GELDERLAND

REST.HOTEL STAD MUNSTER *** Winterswijk U wilt er tussenuit en genieten! Culinair weekendarr. (2 dgn.) ƒ 160,-. Bel voor meer info:05430-12121.

GENIETEN OP DE VELUWE! in een luxe appartement o.a. met bubbelb./overd. zwemb.'De Bosrand' 05788-71343.

LIMBURG

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon. KERSTARRANGEMENTEN. Info. 04459-1518.

JUBILEUM AANBIEDING 3 dgs arrangement. ƒ 129,- HOTEL ASTERIA Venray. Folder:04780-11466.

FRANKRIJK

Gard/Ardeche 4-6p bung's ƒ 375 p.w. Inl. 075-213368.

ZEELAND

BRESKENS, bungalows te huur aan zee, strand en duin NAPOLEON HOEVE ***** 01172-3500 Overd. zwembad, reuze glijbaan. cafe rest. tennisbaan.

DUITSLAND

De herfst nu dubbel genieten
HOTEL AM BERGHANG
net over de grens!
Dat andere hotel in Bad Bentheim! Sfeervol en gastvrij! Fantastische doorzichtzwembad, uitstekende keuken en een prive zwembad, sauna en pool etc. etc.
Luxe - Midweek - Vakantie 5 dagen, DM 284,- p.p.
Happy - Weekend 3 dagen, DM 184,- p.p.
Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 00-49-5922-2047 Fax 00-49-5922-4867

ER EVEN LEKKER TUSSENUIT.....
in het gezellige hotel van Bad Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxueuze badkamer/lig-bad, toilet, KTV, tel. en minibar.
3-dg ARRANGEMENT (2 n) DM175 pp. HP
HOTEL MOZART, Stadtmitte, 48443 Bad Bentheim.
Bel 05423-88177 (NL) of 00-49.5922.3128 voor brochure.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim bij Oldenzaal met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke week-end- en andere meerdaags-arrangementen. Vraag ook naar ons aantrekkelijke kerst- en oudejaarsarr. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-353246 (NL) of 0049 5922 828 (D) voor prospectus. Fax 0049 5922 4349.

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND
T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied, ca. 250 km v.a. Arnhem Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 05753-2098

OOSTENRIJK

De meest komplete en goedkope wintersportvakanties all in v.a. ƒ 815,- 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Dolomieten skisafari v.a. ƒ 995,-, 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas 6 dgn skibegl., 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Langlaufsafari v.a. ƒ 650,- 10 dgs busreis H.P. 3 1/2 dgn l.l. les, 7 dgn l.l. uitr., 3 l.l. excursies en avondprogramma. Korting eigen auto ƒ 125,-. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor Gratis gids Joy Tours: 070-3633938. SGR/ANVR

Zillertal + Gerlos Bus-autoreizen Gratis gids 02244-2162 PRO ZELL REIZEN.

Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? Bel 072 - 196596

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
NU KUNT U REEDS UW VAKANTIEWONING VOOR 1995 RECHTSTREEKS VOORDELIG RESERVEREN.
40 GERENOMMEERDE DANSK KROFERIE HOTELS tegen SPECIALE VOORDEELPRIJS (tot 1 mei 1995)
2 personen - 3 dagen, dus 2 overnachtingen incl. ontbijt voor totaal 195,00
VRAAG TEGEN PORTOKOSTEN ONS INFO-PAKKET OF HOTEL-INFORMATIE!
D.F.B. DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO Hoofdweg 99, 9681 AC Midwolda. Tel. 05975-1416
Onbetwist de Denemarken Specialist

SPANJE

FREELINE Pendelbusvakantiereizen (ANVR/SGR) 94/95. Elke vrijdag naar Benidorm/Calpe, hotels, app. of gekomb. met prachtrondreis binnenland, Segovia, Toledo, Avila etc. Voor u het beste, vriendelijkste, eerlijkste, gunstigste en allermooiste reisprogramma. Voordelige reissommen. Hoge kinderhotelkorting. Gratis maaltijden in de bus. Pracht bussen, fijne chauffeurs en hostessen en services in Spanje. Alleen de busreis zonder accom? Freeline Royal Cl. retourtickets ad. ƒ 240,- inkl. maaltijden. Verkrijgbaar bij alle ANVR reisburo's. Meer info: 04970-16461.

GR. BRITTANNIË / IERLAND

LONDEN IS MUSEUMSTAD NUMMER ÉÉN.
En Big Ben Tours is Londen-specialist nummer één. Regelt alles en brengt u er via Hoek van Holland-Harwich. Al v.a. ƒ 125,- boekt u een dagje Londen. Haal de brochure bij uw reisagent of bel 01747-86412.
BIG BEN TOURS THUIS IN LONDEN

2 dgn LONDEN ƒ 393,-. Leuk htl, ook theaters en diners. Aerotravel 043-640440.

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.

TSJECHIË / SLOWAKIJE

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Kam. bij part. l/o v.a. ƒ 28,-. BoB Travel: 02290-39762.

GRIEKENLAND

Aktieve rondreis Griekenland 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 15-4-1995. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

INDONESIË

24 dg. Java-Bali ƒ 2.825,- /31 dg. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.450,- Volledig verzorgd met RJA. Met Singapore Airlines is 23 dg. ƒ 2990,- /30 dg. ƒ 3650,- in 1995. AHA TOURS 05980-95830 / 045-226743 / 070-3474626.

Reizen 1995 - STICHTING HET SCHONE STREVEN 23 dgn. Java-Bali ƒ 2860,- incl. Singapore ƒ 3050,- (KLM). 30 dgn. Sumatra-Java-Bali ƒ 3360,- incl. Singapore ƒ 3550,- (Garuda). Voll. verzorgd. Nog enkele plaatsen vrij in '94. Bel 058-137706 / 072-335316 / 03402-47005.

Trans-Sulawesi 29 d. ƒ 3395,-. Sumatra 22 d. ƒ 2995,-. Sulawesi + Kl. Sunda.eil. 32 d. ƒ 3395,-. Java-Bali 30 d. ƒ 3095,-. Vietnam 30 d. ƒ 3395,-. Rustig tempo, veel vrijheid, desk. reisleiding, kl. groepen, Singapore Airlines. Info: ARCADIA REIZEN 072-200872 lid SGR.

Kies voor onze verzorgde
OVERWINTERING OP BALI
Profiteer bij ons van de lage dollar! Voor de overwintering van 1995 nog 2 diapresentaties. AKERSLOOT 16 nov. WASSENAAR 18 nov. Sluitingsdatum boeking 1 dec. 1994. Inl. OBI (D. v.d. Linde). Tel 05212-1866. Zat. gesl.

INDIVIDUEEL OVERWINTEREN
4 of 6 weken overwinteren op JAVA of BALI v.a. ƒ 2245,- p.p. op basis v. 2 pers. Keuze uit 6 lokaties. Incl. vliegreis, hotel, ontbijt en transfers. Vertrek elke maandag of woensdag. Inl. TOUR INFO BURO HOLTEN, tel. 05483-61242 of 65007.

INDONESIË

INDIVIDUEEL 24 DAAGSE REIS
Kris Kras over JAVA en BALI met prive vervoer gids/chauff/begeleider. v.a. ƒ 2695,- p.p. min. 2 p 4 pers. ƒ 2295,- p.p. Incl. vliegreis, minibus en ch Geen beperkingen. AANBIEDING v. 15/10 t/m 10/1 15/1 t/m 30/6/1995. Dagelijks video/info TOUR IN BURO, Dorpsstr 44 Holten (ov) Tel: 05483-61242 of

VAKANTIE?
ANWB-Reisbureau: Thuis in de hele wereld
ANWB

Geniet mee op onze ... rondreis door het ... Oosten. We bezoeke... fabelachtige licht- ... tershow in Singapor... zen per speedboot na... matra waar we d... woudnatuur op alle ... lijke manieren explo... We gaan op jacht me... delijke Indonesiërs, ... kijken hun bijna v... Bull Fights. We make... nis met de werpnetv... van het Singkarak-m... ondergaan een oud... se gezelligheid op... marktjes. De reissom... vergelijkbaar laag... ƒ 2065,- incl. KLM v... tour, Nederlanse r... ding, alle vervoer p... boot en bus, en alle ... overnachtingen. CHARACTER voor ... der: 030-292474.

AZIË

Vietnam 30 dgn. ƒ 3395,-. Eigen bus, desk.reisleiding kl. groep, Sing. Airlines ARCADIA 072-200872 SGR.

AUSTRALIË / N. ZEELAND

Reisinformatie uit de eerste hand, want we komen ... vandaan! AUSTRALIË of NIEUW-ZEELAND va... ƒ 2905,- incl. vluchten, 10 dgn auto en 7 nachten m... In Australië ook 2 binn. vluchten mogelijk. Barron... Keijzer Travel 010-4780000/020-6258600. Lid SG...

NOORD-AFRIKA

Aktieve rondreis Marokko 22 dgn. ƒ 1895,- inc... vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdat... v.a. 8-4-1995. Folder? Djoser 071-126400 Lid SG...

MIDDEN-OOSTEN

Aktieve rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn. ƒ 2195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. (extra) vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN-AMERIKA

*Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 23/30 dgn ƒ 2995,- Uitgebreide folder DISCOVER: 020-6854506

COSTA RICA, schitterende 9 daagse rondreis ... vlucht en hotels v.a. ƒ 1899,- verlenging aan de Pa... coast mogelijk. Info GoGo TOURS: 010-4142599 anv...

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, schitterend eiland voor de kust Venezuela. Vlucht inclusief hotel (9 dgn.) vanaf ƒ 1... verlenging mogelijk. Boeiende rondreis door Venez... vanaf ƒ 2469,-. Belt u voor informatie GoGo TOUR... 010 - 4142599 ANVR/SGR.

NEDERLANDSE ANTILLEN

Wegens annulering 9-30 jan. 1995 luxe suite (4 pe... SEAPORT VILLAGE - ARUBA: 3 zwemb., zandstra... Slechts ƒ 3000,- p.p. incl. vlucht. Tel. 02260-129...

Deze unieke kastenshow van Oase mag u niet missen!

Als u op zoekt bent naar een kast die precies aan uw wensen voldoet, heeft u kans van het kastje naar de muur gestuurd te worden. Hoog tijd voor een 'ruimtereis' naar Oase. U zult merken dat we álles uit de kast hebben gehaald om uw ruimtewensen te realiseren. Kasten van vloer tot plafond en van wand tot wand, in de houtsoort van uw keuze, in de kleur van uw keuze, met de indeling van uw keuze. Desgewenst in onze eigen meubelmakerij aangepast aan uw eisen. Maar... met onze garantie. Garantie in de ruimste zin: niet alleen bent u verzekerd van perfekt passend maatwerk, u heeft ook de garantie dat u na 12½ jaar nog evenveel genoegen beleeft aan uw kast-op-maat.

Ruimte op maat

Kom kijken naar Nederlands grootste kastenpresentatie

oase
Slaapkamer Speciaalzaken

Apeldoorn Woonboulevard Apeldoorn, 't Rietveld
Arnhem/Elden Woonboulevard Arnhem-Zuid
Bleiswijk Hoefweg 137
Capelle a/d IJssel Meubelboulevard
Den Bosch Meubelboulevard de Herven
Diemen Woonboulevard Amsterdam-Diemen
Son/Eindhoven Meubelplein Ekkersrijt
Enschede Meubelplein Schuttersveld
Groningen Meubelboulevard Groningen, Peizerweg
Heerlen Woonboulevard in de Cramer
Sliedrecht Meubelboulevard
Utrecht Woonboulevard Kanaleneiland
Zoeterwoude/Rijndijk Rijneke Woonboulevard

"Oase" het kwaliteitsmerk voor slaapkamers.

NOORD-BRABANT

GEZINS ARRANGEMENT

Zaterdag:
- Ontvangst door Pardoes, een Lakei en een Prinses.
- Bezoek aan het Bakkerij Museum.
- Sfeervol diner met life entertainment.
- Speciaal programma voor de kinderen.
- Wegdromen in een luxueuze kamer van het hotel.

Zondag:
- Een vorstelijk ontbijt.
- Per huifkar door de omgeving met een stop voor de lunch.

Als Pardoes u uitzwaait, heeft uw gezin een onvergetelijk weekend achter de rug.

Prijs vanaf ƒ 180,- p.p.*
Kinderen 0 jaar gratis
Kinderen 1 t/m 3 jaar ƒ 45,- p.p.
Kinderen 4 t/m 12 jaar ƒ 128,50 p.p.
Aanbieding geldig van 5-11-94 tot 9-4-95 m.u.v. 24 / 25 / 31 december en 1 januari.
*O.b.v. 4 volwassenen

Efteling hotel KAATSHEUVEL
Informeer bij receptie: tel. 04167 - 82000 of via Postbus 18, 5170 AA Kaatsheuvel.

GRATIS PRIJSOPGAVE met evt. aanvullende informatie bel: 072 - 196596 of fax: 072 - 196484

HOTEL WESTDUIN ****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)

Het is NU de hoogste tijd om uw kerst- of sylvesterarrangement aan zee te reserveren! Als u nu belt, heeft u morgen alle info in huis.

Ontstress in Oostenrijk

Zoek je de uitdaging? Haal je hart op in Oostenrijk. Ontspan. Met zo'n snowboard bijvoorbeeld. Daar zijn maar twee dingen voor nodig. Een beetje lef en een Oostenrijkse helling. De rest komt vanzelf. En er is keuze genoeg. Tot en met het après-ski. Oostenrijk. Daar woont de Gemütlichkeit. Daar heeft iedereen het naar z'n zin. Oostenrijk. Witter kan 't niet. Welkom aan boord van

AUSTRIAN AIRLINES en tyrolean

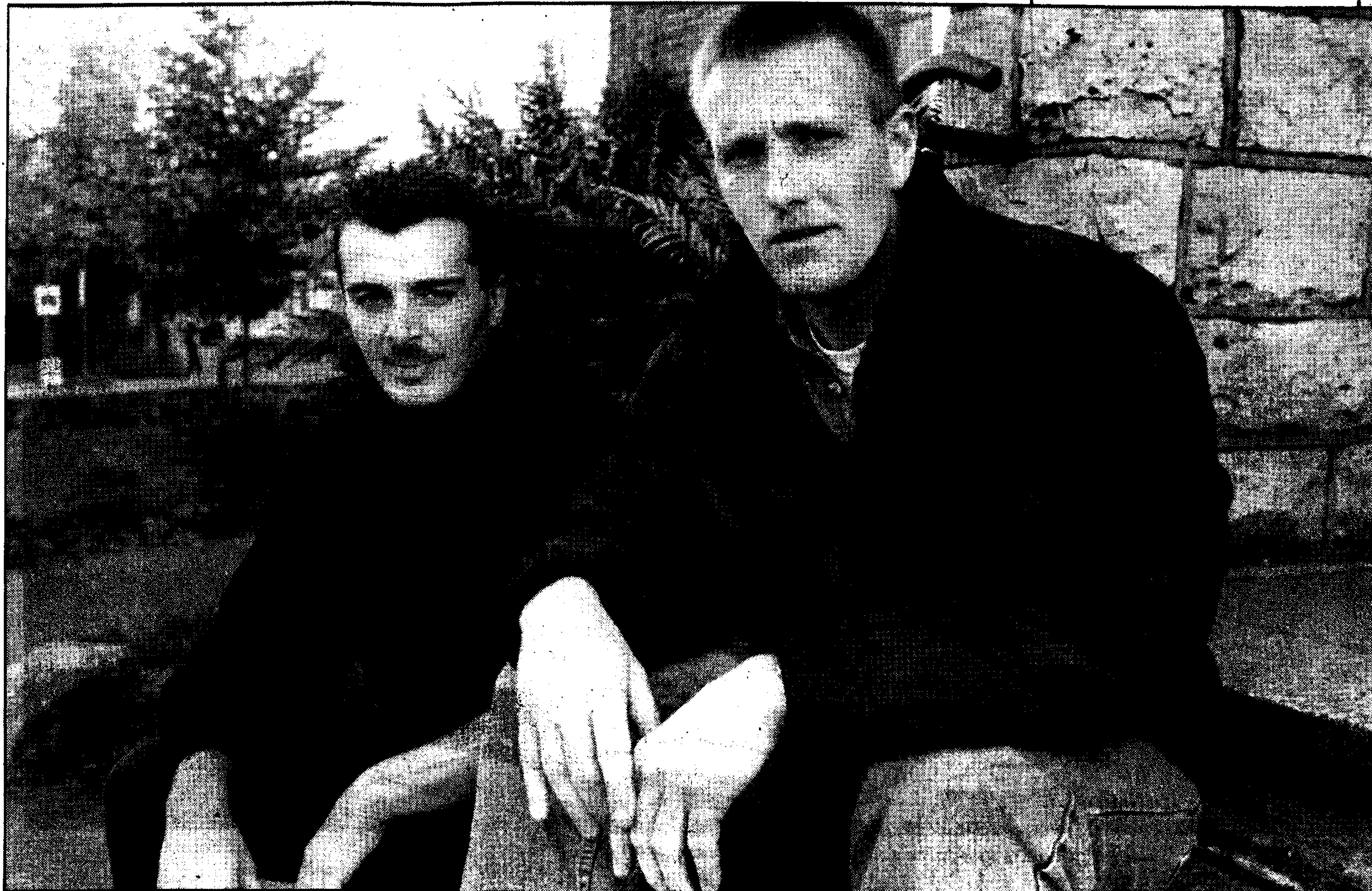
Ik wil meer informatie.
Stuur mij het "Oostenrijk wintermagazine".
Naam:
Adres:
Postcode: Plaats:
Bon opsturen in envelop zonder postzegel aan: Oostenrijks Toeristenburo. Antwoordnummer 7754, 1000 RA Amsterdam.

Servus in Oostenrijk

Huth en Lurken willen nog één keer vlammen

Oudjes met pit

● *Pablo Huth (links) en Theo Lurken zijn nog lang niet uitgevoetbald.*

Foto: FRANS RADE

Van onze correspondent

NDGRAAF ... Vorig sei-n zwalkte eersteklasser ONS naar het einde van de petitie. 'Dat mooit meer' t men gedacht hebben bij Schaesbergse vereniging. daar dat versterkingen den aangetrokken. Waar ere clubs spelers die bij betaald voetbal buiten de t dreigen te vallen trachten e lijven, gooit RKONS het r een andere boeg. Opval- genoeg staan op het lijst-an nieuwkomers twee der-plussers. 'Eeuwig talent' lo Huth (32) kwam van af-ngsclub Waubachse Boys Theo Lurken (33) verliet deklasser Heilust.

Lurken was verrast dat ONS hem benaderde. Maar Lur-nam de uitdaging aan. „Ik wil-et nog een keer proberen. Men t je natuurlijk niet vragen als je beheerst. Toch wel vreemd, je op deze leeftijd nog gewild . Maar dat komt ook nog, om-de jeugd het op dit moment laat eten. En als ik terugkijk, is het nu toe best aardig gelukt."

ONS speelde zes duels, behaalde n punten en staat samen met en RKVCL op de eerste plaats, r legt een gebrek aan impro-tiviteit aan de dag. Anders valt ten minste niet te verklaren dat ploeg pas zeven keer scoorde. ken nam er daar twee van voor rekening. Ook hij vindt dat erg ig. „Kansen worden niet be-" is Lurkens nuchtere constate-. En dat terwijl hij er vorig sei-n heel wat inschopte, net als ele jaren geleden bij Waubach n hij 16 keer scoorde. „Maar in oofdklasse lukte het ineens niet r."

lreep

ONS-trainer Mick Vliegen is tevreden over 'de oudjes', die pas op de valreep overschrijving hadden aangevraagd. Volgens de RKONS-coach deed zich na het vertrek van Tonio Handels een spitsprobleem voor. Vliegen: „Ik had alleen Irio Lagarde en Ralph Bosch nog over. Verder waren we op zoek naar een spelbepalende middenvelder." In Patrick Wijnhoven, Robert de Meij en Glenn Goulding had Vliegen een aantal serieuze kandidaten. Maar de een na de ander liet het afweten. „Eind mei was ik bij Heilust-FC Gracht. En van het een kwam het ander, mede ook omdat beiden zwagers van elkaar zijn."

Theo Lurken werkt volgens Vliegen erg hard, maar komt volgens hem net iets tekort: „Hij heeft z'n doelpuntjes meegepikt en dat waren wel heel belangrijke. Maar Theo is een rommelaar en die heb je soms heel hard nodig."

Na vijf jaar in de vierde klasse en in de afdeling Limburg te hebben gespeeld, nam ook Pablo Huth de RKONS-uitdaging aan. „Toch wel een hele overgang," bekent Huth. Pablo, die op 14-jarige leeftijd op de heilige grond van Wembley als beste schutter vanaf elfmeter uit de bus kwam, is hierdoor in feite zijn hele voetballoopbaan erfelijk belast geweest. Overal werd hij als het talent beschouwd, maar nimmer slaagde hij erin dat waar te maken.

Conflict

Daarnaast was hij ook een enfant terrible. „Nu niet meer. Ik word bij RKONS als een van de vijftien beschouwd. Niet als Pablo Huth, die lastige jongen." Toch heeft Huth het dit seizoen al aan de stok met de arbitrage gehad. Het conflict met arbiter Vaes in het allereerste duel tegen Almania leverde hem een schorsing van twee wedstrijden op. „Gewoon een lachertje," aldus Huth. „En dat was ook de mening van iedereen bij Almania. Men moet mij blijkbaar gewoon hebben."

Huth heeft er heel wat voor moeten doen om weer voor het eersteklassewerk te worden klaargestoomd. „Ik was al eerder met de training begonnen en ben daarnaast ook nog eens acht kilo afgevallen. Dat moet je er dan maar voor over hebben." Mick Vliegen ziet in hem de man die de lijnen moet uitzetten: „Maar je kunt Pablo op iedere willekeurige plaats in het elftal neerzetten. Ook daar functioneert hij."

Quick'08 werkt in alle stilte

Van onze correspondent

GELEEN – Het voetballeven van de Geleense tweedeklasser Quick'08 speelt zich dit seizoen enigszins anoniem af. Er zijn geen buitengewone uitschieters en dat is het klimaat waarin de club dit jaar het liefst zou gedijen. Twee seizoenen geleden degradeerde Quick naar de derde klasse. Iets dat aan het einde van het afgelopen seizoen, via de nacompetitie, weer ongedaan werd gemaakt. De schrik zit er bij de Geleense club echter wel degelijk in en men is geneigd om eerder naar beneden dan naar boven te kijken.

Trainer Ed Hendriks, het is zijn eerste seizoen bij Quick'08, zet de zaken op een rijtje. „Als je via een strafschop van de derde klasse naar de tweede klasse promoveert, is dat natuurlijk niet echt overtuigend. Toch meen ik, dat in ieder geval klassebehoud mogelijk moet zijn en wellicht nog meer, als de vele blessures zijn hersteld."

De Geleense club heeft dit seizoen met veel blessures te kampen. Na de tweede wedstrijd moest Richard Maassen al definitief afhaken. De hele voorhoede zit in de lappenmand. Ger Rademakers sukkelt met een enkelblessure, Martin Franssen heeft een nekhernia, terwijl Rob Schobbers een knieblessure heeft. Bovendien krijgt Quick nu ook nog eens de rekening van diverse gele kaarten gepresenteerd. Hendriks: „Door al die zaken speel je voortdurend in wisselende samenstellingen. De vervangers doen het zeker niet slecht, maar het is toch voortdurend bijstellen."

De man met het meeste vertrouwen in de club is ongetwijfeld bestuurslid Haemers. Hij wijst op het voetbalontwikkelingsplan dat een commissie, onder leiding van ex-secretaris Peter Hovens, heeft opgesteld. Haemers: „Als ik nu naar het basisteam kijk, staan daar toch al een stuk of zeven eigen jeugdleden in. Daarbij wil ik bovendien aanstippen dat we nog wat uitstekende jongeren achter de hand hebben. Quick'08 staat er beslist goed voor. Er zijn natuurlijk clubs in Geleen die het qua prestatie beter doen dan wij, maar met het oog op de toekomst, staan wij er het best voor."

FC Gulpen leeft op onder nieuwe oefenmeester

Bert Wassen, laatbloeier

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

ULPEN – In de vierde klasse bezet FC Gulpen na zeven dstrijden met elf punten de eede plaats op de ranglijst. n droomstart, zeker wan-er je de voorgaande jaren kijkt. „Dat is waar, maar t is ook een droomstart voor j," interrumpeert trainer rt Wassen. Een opmerking et dubbele betekenis, want assen beleeft dit seizoen zijn buut als hoofdtrainer en dat 45-jarige leeftijd.

het eerste oog een vreemde zaak. en blijkt het niet vreemd te zijn hij zolang heeft gewacht. „Ik eerder nooit de behoefte gehad eerste man te zijn. Die drang ft pas sinds anderhalf jaar."

boren en getogen in Rimburg rd hij lid van de dorpsclub. Met stond hij in het eerste, op zijn entwintigste verhuisde hij voor jaar naar SVN, waarna hij en-e jaren voor Waubach uitkwam. volgens keerde hij terug bij mburg waar hij in 1985 afscheid n van de actieve wedstrijdsport.

assen: „De rol in de voetballerij k daarmee uitgespeeld. Maar el merkte ik dat ik met jeugd zou llen werken. Daar had men bij aubach, waar mijn twee zoons elden, oor naar. Dus werd ik ugdleider. In 1986 werd ik door trainer Theo Caenen gevraagd om hem te assisteren bij de senioren. Ik heb toen toegezegd, maar het beviel me eigenlijk niet best. Waarschijnlijk omdat ik als een vreemdeling midden in het seizoen erin rolde. Maar belofte maakt schuld, dus deed ik mijn best."

Wassen bleef ook na afloop van dat seizoen in dienst van Waubach. „Zes schitterende jaren zouden volgen en dat dank zij Wim Vrösch. Hij had Theo Caenen opgevolgd en betrok mij volledig bij de zaak. Het was gewoon heerlijk om onder hem te werken. Die man is zó bezeten van de voetbalsport. En hij weet het ook nog over te brengen op anderen. Van hem heb ik erg veel geleerd. Vandaar dat ik pas laat de behoefte kreeg om ergens zelf de kar te trekken."

Dit seizoen ondergaat hij dus zijn vuurdoop bij FC Gulpen. Waarom daar? „In het eerste gesprek sprak het bestuur duidelijk uit, dat het op zoek was naar een fanatiekeling, die zich ook daadwerkelijk met de jeugd wilde bemoeien. Dat sprak me aan, want het werken met junioren zie ik nog altijd als het meest dankbare. Je hoort veel zeggen dat de jeugd een slechte mentaliteit heeft. Ik geloof daar niet in. Als je er in slaagt het interessant te maken, willen de jongeren wel degelijk presteren, althans de meesten. Je moet talentvolle jongens van zestien of zeventien jaar ook voor de leeuwen durven te gooien. Laat ze niet in de wachtkamer zitten, want dan worden ze ongeduldig en gooien ze de kont tegen de krib."

Wassen geeft bij zijn huidige werkgever de jeugd ook voorrang. Dave Kostons, Jorma Bindels, Patrick Engels en Patrick Caenen zijn door hem bij de selectie gehaald en worden voorbereid op een basisplaats. „Als die knapen blijven vooruitgaan, groeien ze binnen een jaar uit tot echte eerste-elftalspelers".

De resultaten zijn dus prima tot nu toe. Wassen is dan ook tevreden maar ziet nog tekortkomingen. „Het verzorgen van de opbouw van achteruit moet veel beter worden.

We bedienen ons veel te vaak van lange halen. Hieraan wordt hard gewerkt. Het is alleen jammer dat die arbeid verricht moet worden op een trainingsveld dat je nauwelijks een veld mag noemen. Verschrikkelijk. Gelukkig heeft de burgemeester zich persoonlijk op de hoogte gesteld van de toestand en beloofd en dat er snel iets zal gebeuren."

● *Bert Wassen (links) doceert de jeugdigen Jorma Bindels, Dave Kostons, Patrick Caenen (v.l.n.r.)*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

amateurs op zaterdag

Redactie: Arno Römgens

John Bartels, de clown van Eijsden

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

EIJSDEN ... John Bartels, de 27-jarige rechtsback van eersteklasser Eijsden, is niet op zijn mondje gevallen. Zijn gevatheid is groot. Toch raakt hij even van zijn à propos als hij geconfronteerd wordt met het feit dat hij dit seizoen liefst vier keer het LD-sterrenteam haalde. „Een beetje overdreven," zegt hij met een verlegen glimlachje. „Ik ben weliswaar goed bezig. Maar toch. Soms kom ik met een ontevreden gevoel van het veld en dan krijg ik de dag daarop in de krant toch een goed punt. Ik ontken niet, dat ik dat toch wel leuk vind."

Succes heeft natuurlijk zijn prijs. Dat merkt John Bartels dan ook bij de volgende training. „De medespelers gaan mij steevast dollen. Ik krijg een aantal opmerkingen te verwerken zoals: 'Heb je iemand bij de krant die je betaalt, om in het sterrenelftal te komen?' Ze doen maar, ik pak ze wel terug."

Trainer Jean Beijers hoort het lachend aan. Hij is in zijn sas met Bartels. Beijers: „Hij is de clown van de groep. Een speler die heel belangrijk is voor de sfeer," zegt de man die, samen met Harry Sneepers, aan de eindjes bij Eijsden trekt.

John Bartels is aan zijn tweede seizoen bij Eijsden bezig. Verleden jaar stapte hij over van SVME. Bartels: „Ik ben naar Eijsden overgestapt, omdat ik het ook eens op hoger niveau wilde proberen. SVME had alleen de potentie in zich om een derdeklasser te zijn. Ik wist dat ik heel wat werk moest verrichten om bij Eijsden te slagen. Ik denk dat het redelijk is gelukt."

De bevestiging komt opnieuw van Beijers. „Hij zat het eerste jaar inderdaad tegen het eerste elftal aan.

Ik ben nu zelfs ook enigszins verrast door zijn sterk optreden. Maar hij verdient het zonder meer, alleen al om zijn groot doorzettingsvermogen. Hij heeft iets wat uitstekend bij Eijsden past, namelijk snelheid."

Schinveld oogst complimenten doch geen punten

Sjef Derks hoopt op betere tijden

Van onze correspondent
HENNIE INGENBLEEK

SCHINVELD – Op een druilerige herfstavond werkt de Schinveld-selectie een trainingspartij af met een gedrevenheid die bij menige profclub niet zal misstaan. Met een aanstekelijk werkend enthousiasme geeft trainer Sjef Derks aanwijzingen; corrigeert en stimuleert de oefenmeester zijn pupillen. Tussen zijn spelers voelt Derks zich als een vis in het water.

Het enthousiasme wordt vooralsnog niet vertaald in zichtbaar resultaat, want met vier punten uit zeven wedstrijden bezet Schinveld de laatste plaats in de vierde klasse D.

Ondanks het feit dat de Schinveld-motor momenteel hapert, blikt Derks optimistisch in de toekomst. „De doelstelling blijft op z'n minst het behalen van een periodetitel," klinkt het strijdbaar uit de mond van de oefenmeester.

De 41-jarige Brunssumse gemeenteambtenaar was als speler hoofdzakelijk actief bij Limburgia. In 1976 behaalde hij met die ploeg het landskampioenschap bij de zondagamateurs. Een onmiskenbaar hoogtepunt en een schitterende tijd.

Moeiteloos komen de herinneringen boven aan trainer Coy Koopal, de levensgevaarlijke spits Willy Coolen en Jos Goldschmitz als rots in de verdediging. De duizenden toeschouwers, die toen het knusse sportpark aan de Venweg omzoomden, spreken nog altijd tot zijn verbeelding. Na het beëindigen van zijn actieve carrière konden achtereenvolgens Limburgia (hulptrainer), Schuttersveld, Kolonia en De Leeuw profiteren van Derks' kwaliteiten als oefenmeester. Bij de aanvang van dit seizoen nam hij na een jaar bewust zonder club te zijn geweest de technische leiding bij Schinveld over van Willy Bruls. „Het vorige seizoen heb ik meer tijd aan mijn gezin besteed, waardoor het niet verantwoord was daarnaast ook nog een club te trainen," aldus Derks, die in de aanvangsfase van de lopende competitie met de nodige tegenslag werd geconfronteerd. Zo moest libero Harald Houben na twee speeldagen afhaken met een ernstige voetblessure. Operatief ingrijpen bleek noodzakelijk.

Na een zes weken durende afwezigheid hoopt Houben zondag tegen Adveo zijn rentree te maken. Ondanks de moeizame start ziet Houben het verdere verloop van de competitie met vertrouwen tegemoet. Hij: „De competitie gaat over tweeëntwintig wedstrijden. Nu gaat het tijdelijk wat minder, maar ons spel zal in de toekomst resultaten, dus punten gaan opleveren."

Elftalleider Huub Reubzaet valt hem bij: „Wij krijgen overal complimenten vanwege het verzorgde spel. Tegen Kluis, DVO en Caesar incasseerden we bovendien door enkele ongelukkige momenten in onze verdediging in de laatste tien minuten een aantal tegendoelpunten. Als het geluk ons in de komende weken een beetje gunstig gezind is, zal de rode lantaarn weldra worden afgestaan."

Het woord 'degradatie' wil Sjef Derks dan ook helemaal niet horen. „Dit Schinveld heeft kwaliteit genoeg om een rol van betekenis in de vierde klasse te spelen, waarbij het behalen van een periodetitel het doel is," besluit de Schinveld-trainer.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
EHC/Norad-Baronie
DBS-Panningen
Wilhelmina-Longa
Lindenheuvel-Meerssen
Venray-Halsteren
RFC-Geldrop
Deurne-WVO

Eerste klasse F
Chevremont-Almania
Limburgia-SVN
Waubach-Eijsden
RKONS-Someren
Vinkenslag-Volharding
RKVCL-SCG

Tweede klasse A
MKC-Standaard
Heerlen-Heer
Kolonia-Schuttersveld
Polaris-Miranda
Mheerder Boys-RKVVL

Tweede klase B
Veritas-Reuver
Belfeldia-EVV
Rios'31-GSV'28
Sittard-Quick'08
De Ster-FCV
Wittenhorst-Blerick

Derde klasse A
RVU-Holtum
Amicitas-Born
Scharn-Willem I
Buchten-Berg'28
Bunde-SV Slenaken
SC Caberg-Haslou

Derde klasse B
Bekkerveld-RKBSV
Coriovallum-Vaesrade
Minor-Heerlen Sport
Simpelveld-Hoensbroek
SVM-VKC
Voerendaal-NEC'92

Derde klasse C
DESM-EMS
Heidebloem-Haelen
Helden-RKMSV
Megacles-IVS
Roosteren-FC Oda
Merefeldia-Victoria

Derde klasse D
KVC-Venlosche B.
SC Irene-SV Meerlo
Egchel-IVO
VVV'03-RKDEV
SVEB-Meterik
Wanssum-Montagnards

Vierde klasse A
Vilt-De Heeg
SVME-RKASV
White Star-Walram
RKHSV-St. Pieter
Leonidas-Rapid
SC WVV'28-SV Hulsberg

Vierde klasse B
Lemirsia-Sportclub '25
Keer-Partij
Zwart Wit'19-Vijlen
RKSVB-SV Nijswiller
Geertruidse B.-Gulpen
SCKR-Banholtia

Vierde klasse C
FC Gracht-Laura
Kakertse B.-Abdissenbosch
Centrum Boys-KEV
Hopel-RKHBS
Heksenberg-Mariarade
RKTSV-Heilust

Vierde klasse D
Kluis-Passart
Caesar-Schimmert
Spaubeek-Langeberg
Adveo-Schinveld
Sweikhuizer Boys-Sanderbout
DVO-RKDFC

Vierde klasse E
Armada-Stevensweert
Juliana K-Susteren
Susterse Boys-SVH'39
Urmondia-Thorn
Obbicht-RKSVV
RKSVW-SVE

Vierde klasse F
Crescentia-Swift'36
Heel-KOC
Leveroy-RKVB
RKAVC-Brevendia
RKESV-Eindse Boys
RKSVO-Moesel

Vierde klasse G
Koningslust-MVC'19
Baarlo-HBSV
Bevo-Tiglieja
Grashoek-Venlo
Quick Boys'31-Swalmen
RKSVN-Roggel

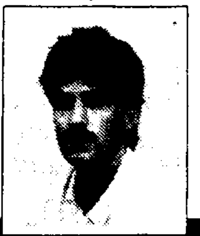
Vierde klasse H
GFC'33-Vitesse '08
RKDSO-Leunen
HRC'27-Sparta'18
Achates-Resia'42
SSS'18-Melderslo
Ysselsteyn-EWC'46

Sjeng Schalken voelt zich bevoorrecht als proftennisser

Leven in het paradijs

AKEN/ANTWERPEN – Gewond verliet hij het strijdperk in Aken, maar geveld is hij beslist nog niet. De 18-jarige Sjeng Schalken stort zich na de vlotte eliminatie in de domstad vandaag weer vol overgave op het nieuwe avontuur. De kwalificaties van het ECC in Antwerpen. De oogverblindende diamant in het tenniscircuit. Gedoteerd met een wanstaltig geldbedrag (bijna 2 miljoen dollar) en gelardeerd met veel pracht en praal. Een waar eldorado voor de huidige nummer 196 op de wereldranglijst. „Als ik me daarvoor kwalificeer, dan voel ik me als een god. Zeker weten."

door FRANS DREISSEN

Van de hel in de hemel. Enkele weken geleden nog maar werd tennisglobetrotter Sjeng Schalken bevangen door een hevig gevoel van afschuw. In zijn jacht op ATP-punten zag de Limburger in zijn toernee kriskras door Latijns-Amerika de schaduwzijden van het leven. Armoede en criminaliteit, viezigheid en vervuiling, corruptie en zwarte handel. De slums en getto's lieten een onuitwisbare indruk achter. „Toen pas realiseerde ik me dat we in Europa in een paradijs leven."

De sociaal bewogen Sjeng Schalken is begaan met het lot van de krotbewoners. „Ik heb een diep respect voor die mensen." Hij voelt zich geprivilegieerd, bevoorrecht. Maar tevens ook bedreigd. „Als proftennisser word je in de watten gelegd en verblijf je in een vijfsterrenhotel. Doch waag het niet om 's avonds na zeven uur een stap buiten het hotel te zetten. Dat wordt streng afgeraden. Criminelen schieten je al dood voor een tientje. Eén dag voor mijn komst werd nog een man voor de hoteldeur neergeknald."

Beschermd

Luchthavens, hotelkamers en tennisbanen. Proftennissers vertoeven doorgaans in een beschermde omgeving. Een cocon, die echter niet is weggelegd voor de jeugd en talenten die nog een vaste plaats in de mondiale top moeten verwerven. De organisatie van de Satellites en Challengers, de opstapjes naar het Grand Prix-circus, laat regelmatig te wensen over. „Het eten is soms goed en soms bar slecht. Daarom ben ik ook telkens weer blij als ik naar huis kan."

Al verloopt dat laatste ook niet altijd vlekkeloos. Zo bleek op het vliegveld in Lima. Bij de laatste douanecontrole bleek dat de geldigheidsduur van het visum in het paspoort van Schalken was verlopen. In plaats van vijf dagen had Schalken tien dagen in het land doorgebracht. Reden dus om de jonge tennisser aan te houden. „Toen ik de ambassade belde bleek dat ik niet eens een visum nodig had." Maar de ellende was nog niet voorbij. „Ik mocht niet weg. Er moest nog wat geregeld worden." Uiteindelijk stopte Schalken een vriendelijke douane-beambte tachtig dollar toe, zodat hij op het laatste nippertje alsnog aan boord mocht.

De duels op het rode gravel zijn vaak pittig en doen nog wel eens wat stof opwaaien. Letterlijk en figuurlijk. „Het is een overlevingsstrijd. Ieder vecht voor zichzelf en wil dat moeras van Satellites en Challengers zo snel mogelijk verlaten." Intimidatie in het circuit is niet vreemd. Soms wordt er op de baan wel eens een hartig woordje gewisseld. Een enkele keer gaat er ook iemand over de schreef. „Het zijn meestal de mindere tennissers die heel dik doen. Ik probeer altijd zo netjes en beleefd mogelijk te blijven."

Nuchter, zelfverzekerd en vastberaden om de top te bereiken. Sjeng Schalken is niet gauw van zijn a propos te brengen. Hij is bovendien nog te zeer met zijn eigen spelletje bezig. Het perfectioneren van zijn service bijvoorbeeld. „Ontspanning is heel voornaam. Op kracht spelen kost veel meer moeite. Bovendien ben je dan sneller geïrriteerd."

● Sjeng Schalken: 'Op een goede dag kan ik ook spelers uit de top-100 aan.' Foto: DRIES LINSSEN

Schalken boerde goed en schreef zelfs een toernooi in Equador bij op zijn conduitestaat. Het leverde hem de nodige punten voor de ATP-spaarkaart op. Maar de strijd gaat door. „Als je slecht speelt ben je weer een nobody." Niettemin beschouwt hij zijn eerste Challenger-toernooizege als een doorbraak. De poort naar de top staat wijd open. „Het is in elk geval zo dat niet veel leeftijdgenoten mij makkelijk wegslaan. Zij zullen weten dat ik een bal kan raken."

Consistentie

Een beter seizoen kan Schalken zich eigenlijk niet wensen. „Voordat ik het in de gaten had stond ik in de top-200. Een rare gewaarwording. Vooral op gravel heb ik lekker gespeeld en veel gewonnen van jongens die op de 100ste tot de 130ste plaats staan. Ik denk dat ik op een goede dag ook spelers uit de top-100 aankan. Het verschil tussen hen en mij is consistentie. Routine, ervaring en finesses geven in de top de doorslag. Een kwestie van hard blijven trainen." Sjeng Schalken stijgt langzaam maar gestaag op de wereldranglijst. „Dat geeft zelfvertrouwen. Bovendien heb ik dit jaar van Steeb en Vacek gewonnen." Maar de weg is nog lang. Schalken noemt het investeren. „Net als Jacco Eltingh. Die staat hoog op de ranking en investeert ook nog steeds. Je hebt immers een doel voor ogen. De top-tien. Op termijn dan," aldus Schalken, die internationaal de aandacht op zich vestigde met de jeugdtitel tijdens de US-open.

Het Grote Geld moet hij nog gaan verdienen. „Misschien over drie, vier jaar. Als ik 21 ben en dan een echte doorbraak hoop te forceren. Nu kan ik nog maar net rondkomen. Een trainer moet ik bovendien uit eigen beurs betalen. Er zit veel geld in het tennis, maar dat is alleen voor de echte elite weggelegd. De top-50."

Mogelijk dat er in Antwerpen op een mooie premie gejaagd kan worden, maar dan moeten wel eerst de kwalificaties overleefd worden. „Het ECC-toernooi wordt heel zwaar. Daar komt echt de creme-de-la-creme. Doordringen tot het hoofdschema zou natuurlijk een fantastische zaak zijn."

Sjeng Schalken wordt lan[g] volwassen in het bikkelhard niscircuit. Speltechnisch en taal. Hij heeft het pantse verlegenheid volledig van zi gegooid. „Je maakt een door en wordt zelfstandig denk niet over alles na e geen zeikerdje. Ik geloof in m ben nuchter en probeer m zo scherp mogelijk te blijven trainers helpen mij da Willem Jan van Hulst beg mij veelal in het buitenland ik in de buurt dan train ik i kenswaard bij Henk van Hul

Schalken is gretig en moet worden afgeremd. Daarom hij ook zogenaamde training zes in. Drie tot zeven uur per dag. Conditietraining, training en voetbalspelletjes vendien wordt het slagenrep re nog eens onder de loep men. „Neem bijvoorbeeld Ak heb heel lang op gravel ges en moet dan opeens indoor o waanzinnig snel tapijt. Dan geen schijn van kans, omd niet meer gewend ben om se volley te spelen."

Een verwoestende service e striemde forehand. Daar dr Schalken nog van. Qua vo werk, anticipatievermogen mentaliteit is hij dit jaar vooruit gegaan. De immer zuchtige Limburger hoopt dit seizoen nog enkele keren te profiteren. België, Ame Mexico, Brazilië. De agen volgeboekt. Volgend jaar w wat vaker proeven van het werk: de vier Grand Slam-nooien.

Geleidelijk naar de top slu Dat is het doel dat Sjeng Scha voor ogen heeft. „Het is een proces. Je moet constant bij blijven." Toptennis vereist dige overgave en inzet. „Ma moet ook de realiteit niet ui oog verliezen. Daarom den nog regelmatig aan die kro wijken in Zuid-Amerika e armoede. En dan besef ik d eigenlijk in een paradijs leef. nen of verliezen, dat is dan maal niet meer belangrijk."

Gerrie Knetemann als hardloper: 'Na zo'n marathon voel ik me herboren'

Op het tandvlees door New York

Survival

Wat heeft de Marathon van New York wat andere marathons niet hebben? Je moet de klassieker in de Big Apple hebben gelopen om het antwoord te kunnen geven. Is het dat aanstekelijke enthousiasme van de Amerikanen, die zelfs voor de grootste 'slak' nog positieve reacties over hebben? Is het de metropool zelf met de indrukwekkende torenhoge gebouwen? Is er iets mooiers dan lopen op de First Avenue en finishen in Central Park?

De Marathon van New York is razend populair bij Oranjegezinde en bekende Nederlanders, dus ook bij Gerrie Knetemann. Niet dat hij zo verzot is op het hardlopen. Integendeel, hij heeft er een gloeiende hekel aan. „Maar ja, zo gaat het. Je hebt er vier uur pijn lijden voor over om het geestelijke genot te kunnen ondergaan van het halen van de finishstreep. Het is de uitdaging, een soort survival of the fittest."

KROMMENIE – „Eerlijk, ik vind hardlopen vreselijk. Een vorm van lichamelijke zelfkastijding. Van de andere kant, je wordt na zo'n inspanning geestelijk herboren. Een gevoel dat je niet wilt missen." Gerrie Knetemann heeft het hardlopen vijf jaar geleden ontdekt. Een dag na zijn afscheid als wielrenner trok hij de 'gympies' aan en zette het op een lopen. Vijf, tien minuten, een half uur en na zes weken een uur. „Omdat je wat wilt blijven doen. Niet fietsen. Als ik ga fietsen, wil ik winnen."

Te voet is dat niet zo. „Mijn atletisch vermogen is ook maar beperkt. Ik ga niet hard. Het is ook af en toe een behoorlijke geestelijke kwelling. Zoals in Etten Leur vorige week, een halve marathon. Ik kwam niet meer vooruit. Overal spierpijn, je wordt alleen maar ingelopen. Dat doet evengoed pijn."

De Kneet herinnert zich nog dat in 1983, na zijn beroemde kniebreuk, de chirurg tegen hem zei: „Lopen, dat gaat niet meer, laat staan dat je ooit deelneemt aan een marathon." Maar morgen roffelt hij in New York alweer zijn derde 42 kilometer af. Op het tandvlees.

Hekel

Gerrie Knetemann heeft een 'bloedhekel aan hardlopen'. Toch is volgend jaar de Marathon van Amsterdam aan de beurt. Lopen in de Jan van Galenstraat, in de buurt waar hij is opgegroeid. Een daarna misschien Peking, Londen, Berlijn of Parijs. Lijkt hem fantastisch. Meteen een vakantie er aan vastkoppelen, samen met Gré, die meer plezier aan het lopen beleeft dan Gerrie zelf. Toch licht hij de hielen niet zomaar. „Als iemand voor mij loopt, wil ik hem niet uit het oog verliezen."

De sfeer bij het lopen is ook heel anders dan bij het wielrennen. „Het is een meer sociaal gebeuren, gemoedelijker, vriendschappelijker. Als wielrenner moest je pijn lijden. Bij het hardlopen kun je zelf je grens bepalen."

Hij weet nog goed hoe het hem in zijn eerste Marathon van New York verging. „Ik kwam uitgewrongen over de finish. Kapot was ik, maar het was toch een prachtige ervaring. Amerikanen die je aanmoedigen. Nederland, pffft... Wat krijg je hier voor reacties? 'Zeg Gerrie, dit is toch wat anders dan fietsen, hé'. Waarom kunnen sommige mensen toch geen waardering opbrengen voor wat je doet? Amerikanen zijn wat dat betreft een stuk positiever."

● Voor Gerrie Knetemann, hier nog in wielerkringen, is het hardlopen een soort vervanging van het fietsen. Foto: COR VOS

Ervaring

New York is een fantastische ervaring. „Indrukwekkend, je krijgt een stijve nek van het omhoogkijken. Indrukwekkend. Drie jaar geleden heb ik de Marathon van New York helaas moeten laten schieten door een enkelblessure. Ik was blij dat ik er weer bij was. De 'fun after the race', dat is het."

Knetemann zoekt niet echt de ellende op. „Ik veronderstel dat iedereen die loopt, dat min of meer onbewust doet om zichzelf tegen te komen. Toen ik voor de eerste keer over de finish kwam in New York, had ik overal kippevel. Van de emoties. Het was een gevoel van 'dat hebben we samen met zijn allen gedaan'. Je voelt de saamhorigheid op dat moment.

Dat zijn dan de hoogtepunten in je leven. Als je geen dieptepunten kent, kom je die hoogtepunten ook niet tegen. Ik heb medelijden met al die mensen die na hun veertigste maar wat voortdobberen. Een leven zonder hoogte- of dieptepunten lijkt mij het ergste wat er is."

Hij is niet verslaafd aan lopen. „Ik doe het doelgericht voor de marathon. Ik zou me ook kunnen voorstellen dat ik naar de Himalaya ga, bergen beklimmen, bewegen, iets doen. Nu is het New York, de marathon. Hardlopen is voor mij een soort vervanging van het fietsen."

Daardoor is het 'zwarte gat' hem voorbijgegaan. Zijn ba doet het nog altijd goed. „Al al aan de spreekbeurten di voor bedrijven houd, kan ik riant schoorsteentje laten rok grinnikt hij in zijn fraaie bu low in Krommenie. „En sinds ben ik mede-eigenaar van aantal horecazaken."

Pannekoeken

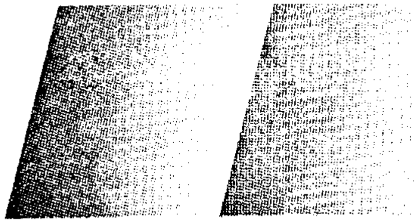
Gerrie Knetemann in de ho „Ik doe in pannekoeken." vraagt om uitleg. „In april lie met een stel maats bij de Vuursche en na afloop gingen bij de Vuursche Boer pannek ken eten. Perfect. Komt een m netjes gekleed, naar ons tafeltj vraagt of het mij smaakt. 'M zeg ik, 'het was heerlijk. Ik k deze zaak.' Geintje natuur maar die man ging er serieus o en belde mij een paar dagen l op. Van het een kwam het an Hij bleek vijf horecazaken te zitten. Pannekoeken, poffert hamburgers. Enfin, uiteinde liep het zo af dat ik samen Wim Verhoorn, oud-bondsco marathon, en onze trainer ben gestapt. Bleek later dat we beste pannekoekzaken van Ned land hadden overgenomen."

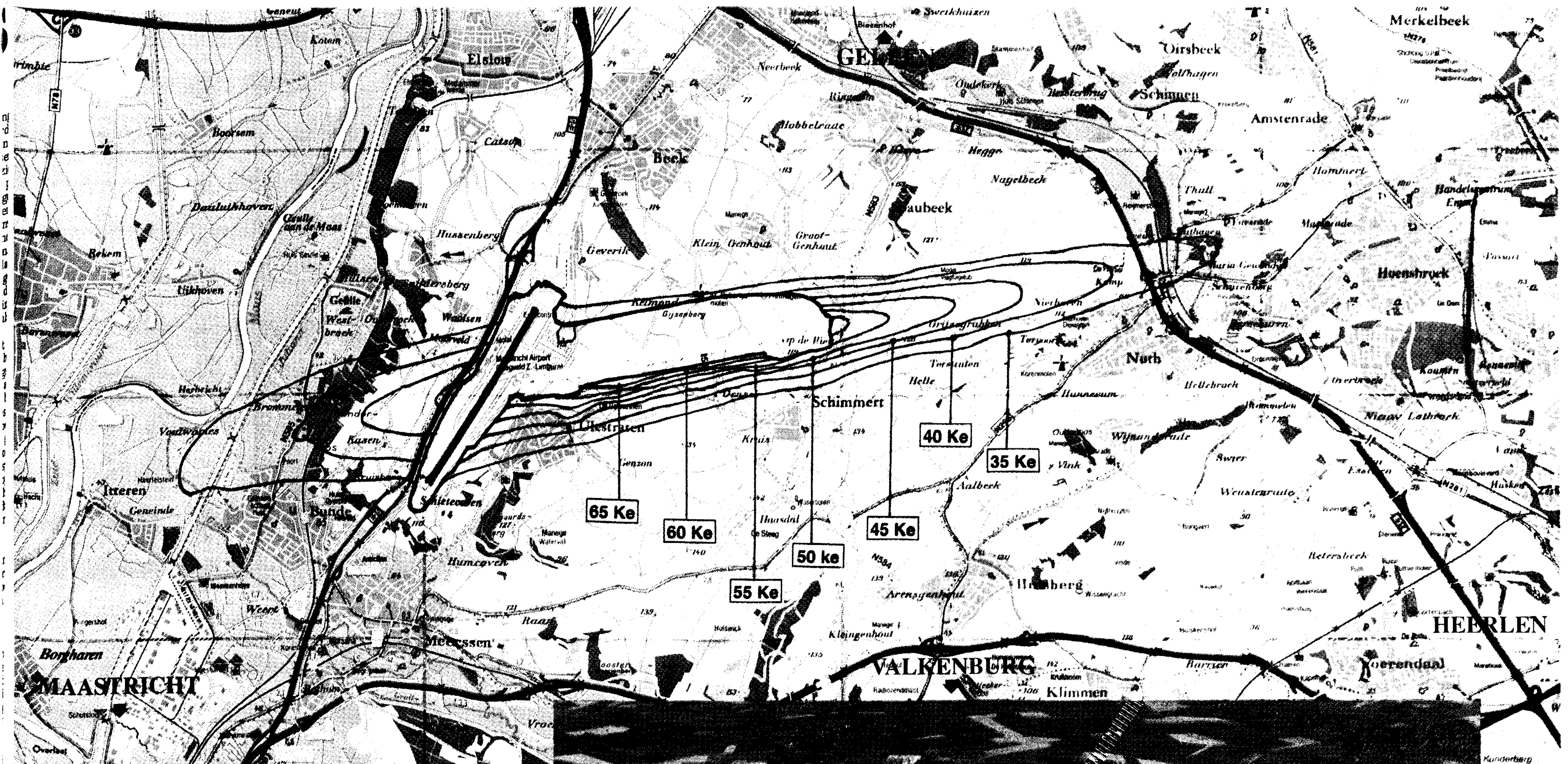
Gerrie Knetemann: trimmer, kenman, spreker, bondscoach de Nederlandse profrenners. G ploegleider. Waarschijnlijk zal dat ook nooit worden. „Twee, jaar geleden zou het wel heb gekund. Maar ik heb zoveel in resses en belangen erbij gekreg dat ik niet denk ooit nog ploeg der te worden."

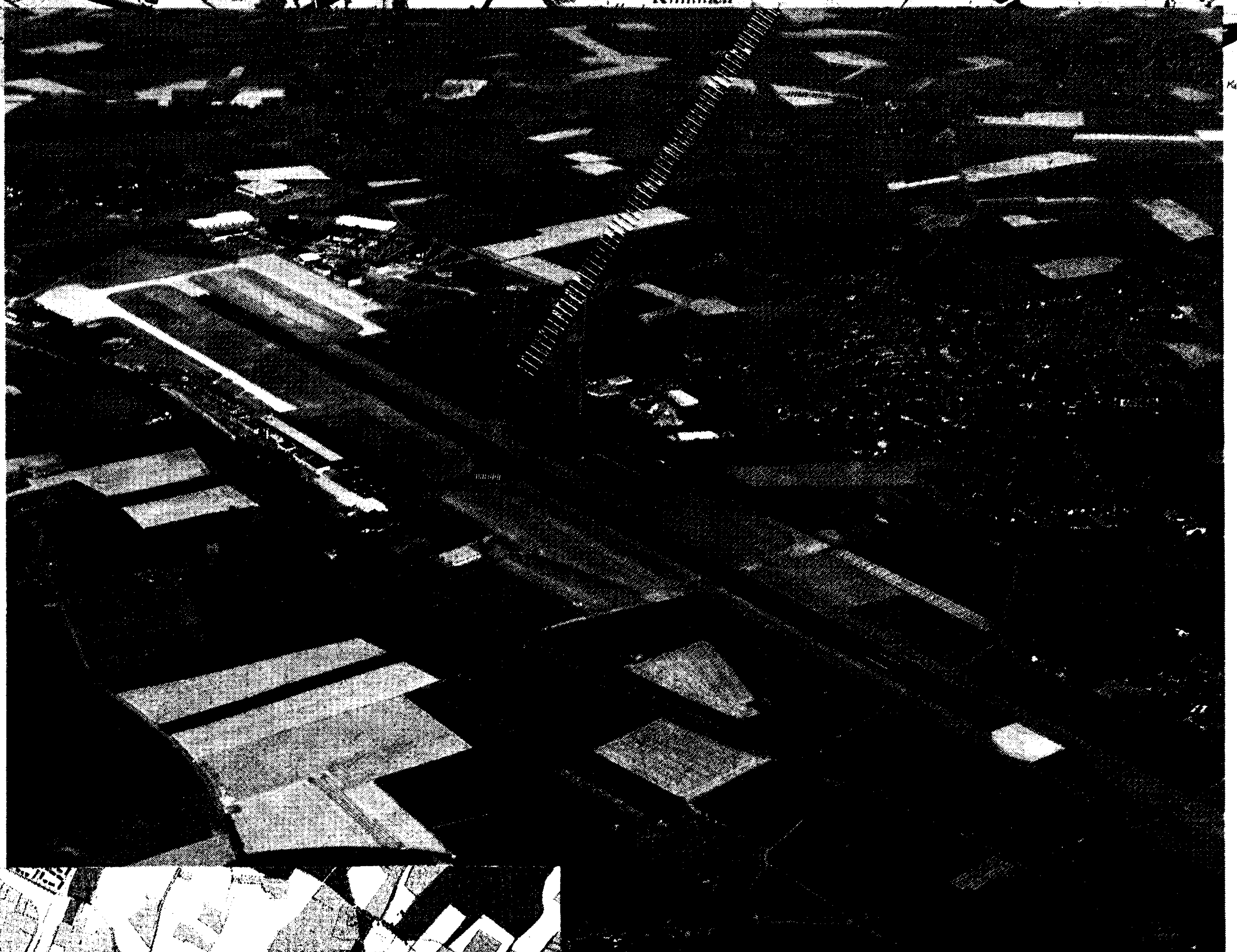
Sponsors

Hij zou 'het wel kunnen, daar ik van overtuigd'. Maar de sp sors staan niet meer te dringen een profploeg te steunen. „Bov dien zie ik het niet meer zo zit alles ervoor opzij te zetten, w dat moet je op een gegeven m ment wel. Je bent het hele j met de ploeg bezig."

Dan is er geen ruimte meer v het schrijven van columns, houden van lezingen of het be ren van een horecabedrijf. „En helemaal niet meer voor het ha lopen."

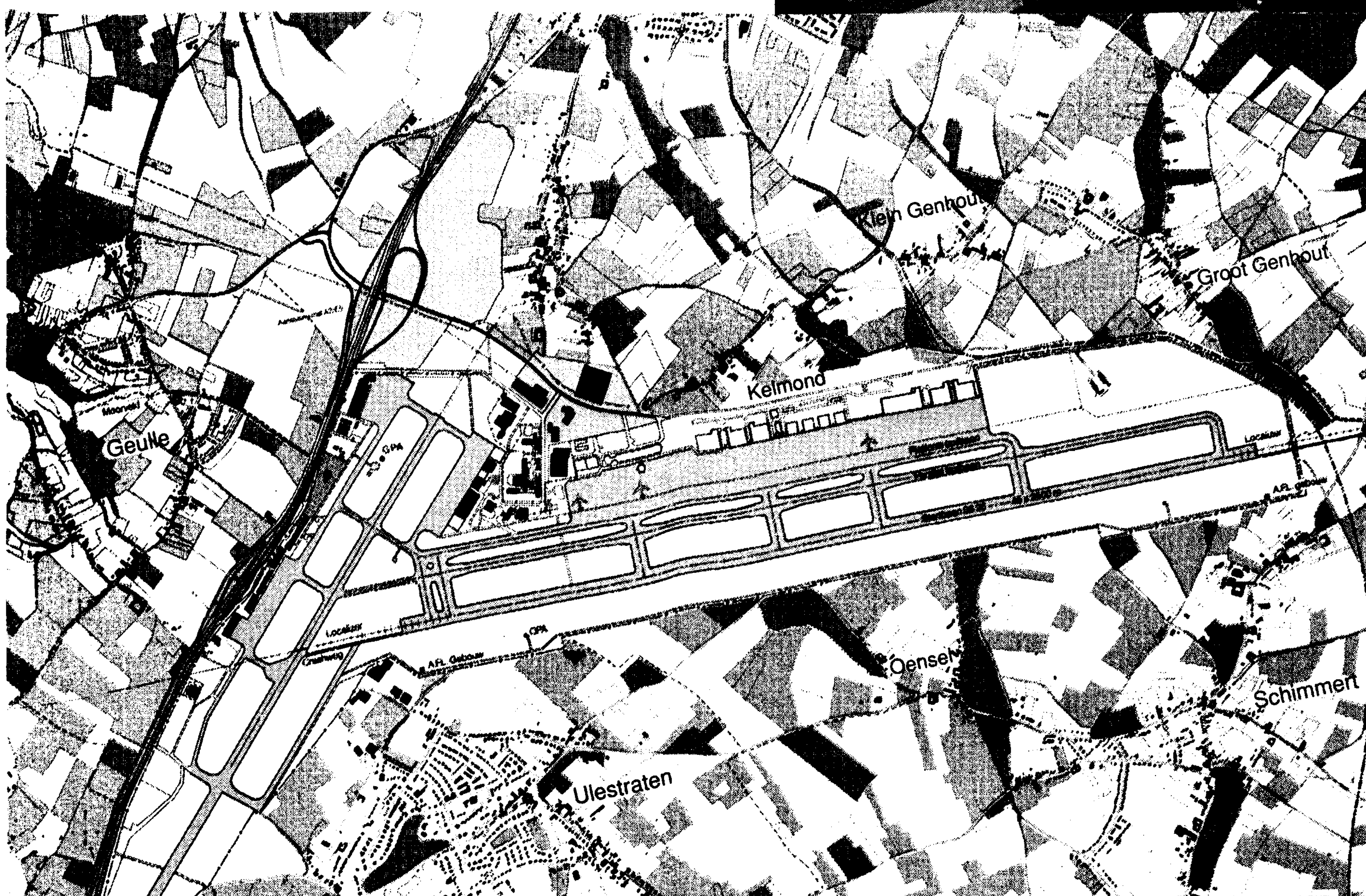
DOOR PETER BRUIJNS

Eens was het glooiende heuvellandschap tussen Oensel en Kelmond gekleurd met bloeiende fruitbomen, nu graast het vee er vredig. „Het is de beste landbouwgrond van Limburg," zegt boer Senden in Oensel. Hij heeft een onbelemmerd uitzicht op de St.-Hubertusmolen, een paar kilometer verderop. Begin van de volgende eeuw ziet boer Senden alleen een grijze betonvlakte. Want Maastricht Aachen Airport maakt ruim baan voor een tweede strook. Nu de Tweede Kamer akkoord is en de beide ministers van Verkeer en van Ruimtelijke Ordening nog dezelfde dag razendsnel hun handtekeningen hebben gezet, zijn de moeilijkste hordes voor de omstreden Oost-westbaan genomen.

De dorpsbewoners in de omgeving van de nieuwe baan laat het allemaal verrassend koud. En de actievoerders, die zich jaren tegen de uitbreiding hebben verzet, leggen langzamerhand ook het hoofd in de schoot. Ze kunnen nu alleen nog papieren hindernissen opwerpen. Maar die zorgen hooguit voor enkele jaren vertraging van de aanleg. En daar draaien de autoriteiten in Beek na 17 jaar touwtrekken de hand niet meer voor om.

De Beekse luchthaven hoeft zich slechts geduldig door allerlei resterende bezwaar- en beroepsprocedures heen te worstelen. De actievoerders stappen nog een keer naar de Raad van State (RvS). Het is slechts een verplicht nummertje, ze geloven zelf niet meer in succes. Op de kalender van Maastricht Aachen Airport staat 1996 aangestreept als het jaar waarin de laatste bezwaren ongegrond worden verklaard.

● Zie pagina verder 34: **Een duur banenplan**

● *Landkaart boven: Het staat vast dat 500 huizen in de onmiddelijke omgeving van de Oost-westbaan volledig worden geisoleerd omdat ze overdag al veel overlast zullen ondervinden. Op de tekening hierboven zijn dat alle huizen binnen de 40 Ke-geluidszone. Daarbij wordt voorlopig uitgegaan van dagvluchten volgens het betonnen muur-concept. Dat betekent dat zo moet worden gevlogen, dat de vliegtuigen geen lawaai in België veroorzaken. In westelijke richting opstijgende vliegtuigen moeten nog voor het bereiken van de Maas, de natuurlijke grens, een scherpe draai maken om niet boven Belgisch grondgebied te komen.*

● *Luchtfoto midden: De Oost-westbaan komt in de lengterichting tussen de snelweg A2 en het gehucht Grijzegrubben te liggen. Er moeten op de lange termijn enkele gebouwen voor de baan wijken, zoals een molen en cafeetje aan de Schimmerterweg tussen Oensel en Beek. De monumentale hoeve Printhagen hoeft voorlopig niet weg, maar staat wel op toekomstig luchthaventerrein en is daarom alvast opgekocht.*

● *Linksonder: Als de Oost-westbaan klaar is, blijft de oude Noord-zuidbaan nog bestemd voor kleine vliegtuigjes en als uitwijk-baan. Maar het gebruik zal zo gering zijn, dat de huizen in de omgeving van de Noord-zuidbaan nauwelijks geisoleerd zullen worden. Langs de nieuwe Oost-westbaan is een brede strook gereserveerd voor nieuwe luchtvaartbedrijven en vrachtloodsen. Er komt ook een nieuw passagiersgebouw met parkeerplaats.*

Op woensdag negen november is het vijf jaar geleden dat de Berlijnse Muur werd geopend. De 'val' van de Muur is misschien wel de belangrijkste gebeurtenis sinds de Tweede Wereldoorlog. Het betekende in feite het einde van het communisme. De euforie in Duitsland was groot. Ook in Finsterwalde, een kleine industriestad in de toenmalige DDR. Sindsdien is er veel veranderd. Hoop is bij veel mensen omgeslagen in wanhoop.

Bericht uit een stad, waar de straten nog steeds vernoemd zijn naar Karl Marx en Friedrich Engels.

● *De verworvenheden van het Westen: tweedehands Kasteelromans op de markt van Finsterwalde.*

Finsterwalde vijf jaar na De Muur:

Een gespleten gemeenschap

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

'De dagen van de hoop', zo noemen de inwoners van Finsterwalde het laatste weekeinde van augustus. Drie dagen lang leefden ze in een roes. Ze zongen, lachten, dronken en luisterden naar de bijna veertig koren die uit heel Duitsland maar ook uit Tsjechië en Litouwen naar het tweejaarlijkse festival waren gekomen, dat de stad beroemd heeft gemaakt.

Het was een feest dat nu al legendarisch is. Minstens zestigduizend bezoekers waren er, zegt de een; meer dan honderdduizend, zeker weten, zegt de ander. Het is alsof ze naast de omvang zo ook de allure van het festijn proberen aan te geven.

„We hadden op de markt en in de hoofdstraat zes podia gebouwd," zegt onderwijzer Richard Reichelt, muzikaal leider van het koor 'Einigkeit'. „Daar traden tot laat in de avond de koren op. Iedereen die er bij wilde zijn, was welkom. Niemand mocht zich buiten gesloten voelen. We hebben daarom geen entree geheven. Als je wilde, kon je een bijdrage geven. Maar de bedoeling was dat dit een volksfeest zou zijn. Dus ook voor degenen die geen geld hebben."

Volkslied

De opening was een grootse gebeurtenis, vertelt Reichelt. Alle koren uit de stad stonden bij en op de trap van het stadhuis en zongen het *Lied van Finsterwalde*, ons 'volkslied'. Het hele marktplein stond vol mensen. Het was heel stil. Je kon de emotie van de mensen als het ware voelen. Een gevoel van: 'we laten ons niet kisten'. 'Al de ellende die we de afgelopen jaren hebben doorgemaakt, zal ons niet klein krijgen'. „Dat was heel bijzonder. Het gaf iedereen weer moed. En dat was waarschijnlijk nog belangrijker dan het feest zelf."

Dat was toen. Nu, ruim twee maanden later, is het festival vooral een mooie herinnering. De programma's vergelen in het archief. De lijsten met de namen van de sponsors die nog twee maanden als reusachtige oorkonden aan de gevel van het stadhuis hadden gehangen, zijn vorige week weg gehaald. De vlekken van de eieren waarmee een woedende menigte een paar jaar geleden de leider van de communistische Partij voor het Democratisch Socialisme (PDS), Gregor Gysi, had bekogeld, zijn daardoor weer zichtbaar geworden. „Die vlekken zijn niet weg te poetsen," zou burgemeester Wohmann later zeggen. Net zo min als het feit dat de toen verguisde PDS bij de laatste verkiezingen 20 procent van de stemmen heeft gehaald en de derde partij in Finsterwalde is geworden, zo had hij daaraan toe kunnen voegen.

Finsterwalde is een kleine industriestad met 23.000 inwoners in de oostelijke deelstaat Brandenburg, halverwege Berlijn en Dresden. Het is geen stad waarvoor je omrijdt. De bezienswaardigheden zijn op de vingers van een hand te tellen. Een kasteel, dat in de tweede helft van de 16de eeuw is gebouwd, een kerk uit de zelfde tijd en een stadhuis dat uit 1739 stamt. Het marktplein is onlangs gerestaureerd en biedt dankzij het stadhuis en een fraai Jugendstil-huis een aanblik die je bijna voornaam zou kunnen noemen.

Het is niet genoeg om van Finsterwalde een toeristische attractie te maken, die geld en banen oplevert. Want dat is de werkelijkheid die de inwoners van de stad tijdens die drie dagen in augustus probeerden te vergeten: de werkloosheid, waardoor naar schatting vijftig procent van de beroepsbevolking buiten spel is gezet en die als een onzichtbare muur tussen de mensen staat. Aan de ene kant staan degenen met werk; aan de andere kant de werklozen. „En het is een muur die met de dag hoger lijkt te worden," zegt Silvia Geide, een psychologe en psyschotherapeute met een groeiende praktijk.

Dat is een realiteit die niemand in november '89 had kunnen bevroeden. Toen in die hectische herfst het regime van partijleider Honecker na de vreedzame revolutie door de verkalkte knieën ging, leek Finsterwalde een stralende toekomst tegemoet te gaan.

Traditie

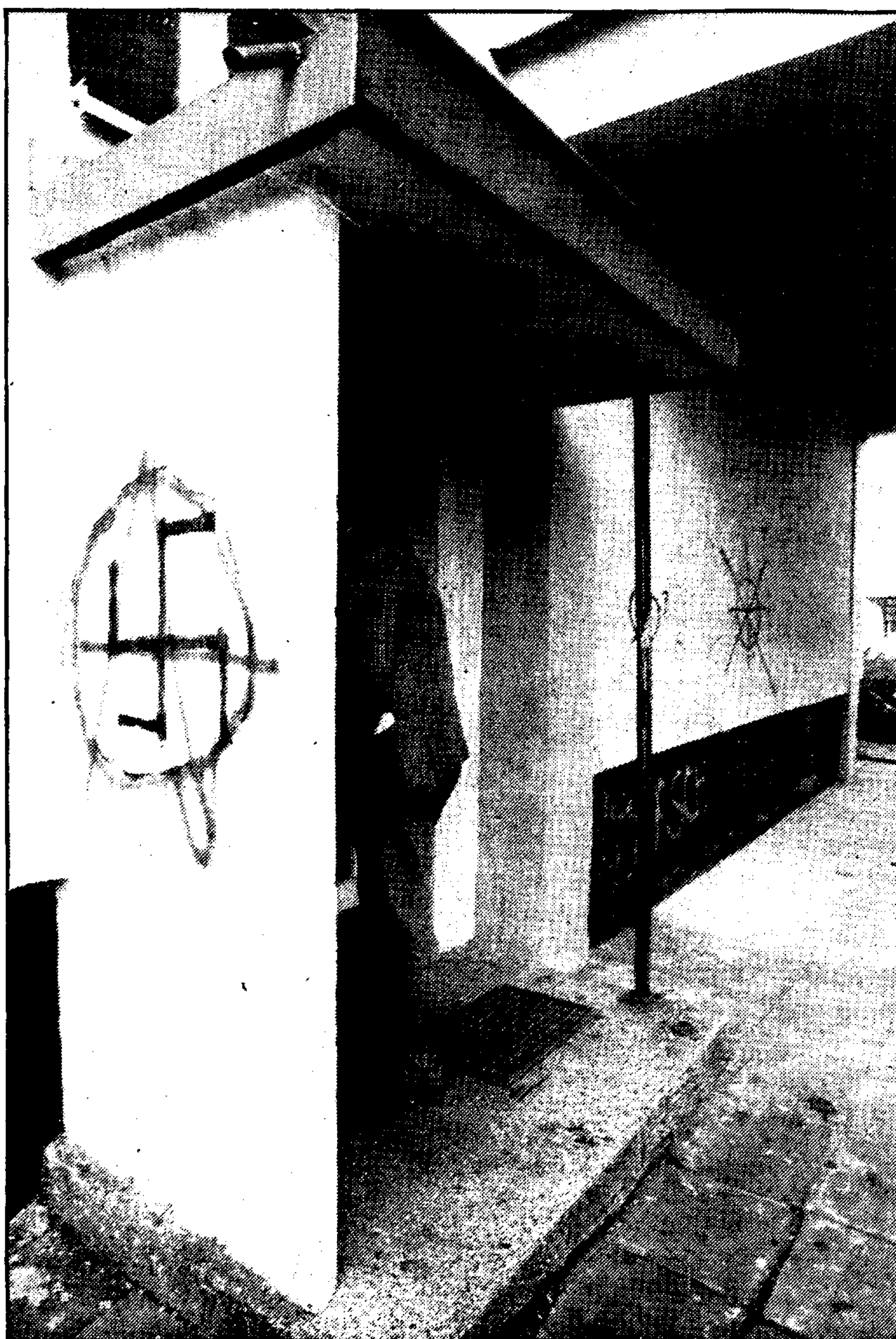
De stad leek de juiste papieren te hebben. Ze had een grote industriële traditie. Ze had vijf grote staatsbedrijven binnen haar grenzen die tot de paradepaarden in hun sector werden gerekend. De meubel-, textiel- en metaalfabrieken van Finsterwalde produceerden vrijwel uitsluitend voor de export, in de DDR een onbetwistbaar teken van kwaliteit. De werknemers waren vaklui, die, dat was de algemene verwachting, zich ook onder de nieuwe omstandigheden staande zouden kunnen houden.

Die verwachting is niet uitgekomen. Binnen een paar jaar waren van de negenduizend banen in de industrie nog maar een krappe duizend over. De textielfabriek, waar vrijwel uitsluitend vrouwen werkten, is volledig weggevaagd. De schroevenfabriek had achttienhonderd man in dienst, nu nog honderdtwintig. De meubelfabriek had twaalfhonderd goed geschoolde werknemers, de fabriekshal staat nu leeg. Het is een verhaal dat met een deprimerende regelmaat van bijna elk bedrijf verteld kan worden.

Het is ook een verhaal met soms criminele wendingen. Die bedrijven zouden niet alleen in de kapitalistische concurrentieslag ten onder zijn gegaan, zo kun je in de kroeg vaak horen. Sommigen zouden bewust kapot zijn gemaakt.

● *Burgemeester Wohman (rechts) in gesprek met een tachtigjarige burger van zijn stad.*

● *Hakenkruisen en anarchistische tekens op de muren van Finsterwalde.* Foto's: HANS RICHARD EDINGER

„Het is inderdaad niet allemaal even koosjer, wat er toen is gebeurd," beaamt een ondernemer.

Hij wil zelfs in een Nederlandse krant niet genoemd worden, 'omdat je nooit kunt weten wie het leest.' „De privatisering van de schroevenfabriek bijvoorbeeld is een ten hemel schreiend schandaal. Die werd voor het symbolisch bedrag van één mark door de Treuhand (de instantie die de privatisering van de staatsbedrijven regelt) verkocht aan een paar Zuidafrikanen. Die kregen vervolgens ongeveer 20 miljoen subsidie 'om arbeidsplaatsen te garanderen'. En wat deden de schurken? Ze streken de subsidie op, lieten de zaak vervolgens op de fles gaan, ontmantelden de machines en verscheepten ze naar Zuid-Afrika. En dus konden de meeste arbeiders dag met hun handje tegen hun baan zeggen."

Kasteel

Burgemeester Johannes Wohmann bestuurt zijn gemeente vanuit het kasteel. Hij is afkomstig uit de oppositiebeweging het Nieuwe Forum en nu lid van de liberale FDP, een van de kleinste partijen in de stad. Normaal zou een van de grote partijen, de sociaaldemocratische SPD of de christendemocratische CDU, de burgemeester leveren. Maar die zagen van dit voorrecht af. Wohmann deed het goed, zeiden ze. Volgens een andere, waarschijnlijk realistischer verklaring wilden ze zich niet vertillen aan een klus waar geen eer aan te behalen valt.

De wederopbouw van de economie is zijn belangrijkste taak, zegt hij. Daar hangt alles van af, de werkgelegenheid en dus de sociale stabiliteit.

„Het wordt natuurlijk nooit meer als vroeger, toen iedereen verzekerd was van een baan. Het probleem is, waar vinden we de investeerders? Vroeger was Finsterwalde de hoofdstad van de regio, dat is aantrekkelijk voor potentiële investeerders. Ze zitten dicht bij het vuur, kunnen makkelijker opereren. Die status hebben we verloren. Dat was een grote klap voor ons. Het betekende dat we een andere weg moeten bewandelen. We moeten het economisch centrum van het gebied zien te worden. Dat kan door de positie van de middenstand, dat is per slot van rekening de grootste werkverschaffer, te versterken. Daar hebben we de stad voor, met een naar verhouding groot en goed toegankelijk centrum." Verder heeft hij hoge verwachtingen van het 'energiepark' dat hier gebouwd wordt.

Het is als wegwijzer voor de toekomst niet veel en sommigen verwijten de burgemeester dan ook dat hij geen 'concept' heeft om de economie weer op poten te zetten.

„En zonder concept geen investeerders en zonder investeerders geen perspectief voor de bevolking," zegt Bärbel Thomas, die sinds twee jaar met succes een fabriek voor luierbroekjes heeft en samenwerkt met een bedrijf in Enschede. „Maar," haast ze zich te zeggen, „dat is niet alleen de schuld van de burgemeester. Als investeerders niet willen komen, kun je ze niet dwingen."

Spanningen

Hoge werkloosheid, magere vooruitzichten, dat is vaak het recept voor onbeheersbare sociale spanningen. In Hoyerswerda, dat hemelsbreed 50 kilometer van Finsterwalde verwijderd is en vergelijkbare problemen heeft, ontlaadden deze spanningen zich in een explosie van haat en geweld tegen de Vietnamese gastarbeiders.

„Finsterwalde is daaraan ontsnapt. Er zijn wat schermutselingen geweest tussen neo-nazi's en 'chaoten' en een enkeling wil nog wel eens een hakenkruis op een muur kalken, maar ernstige incidenten hebben zich niet voorgedaan," zegt Wohmann. „Niet omdat hier een beter soort mensen zou wonen, maar omdat we geen grote concentraties van vreemdelingen hebben. Waakzaamheid blijft dus geboden."

Zelf geeft hij het goede voorbeeld. In een boekje over de geschiedenis van Finsterwalde dat hij de bezoeker meegeeft, staat een tekst over een joodse koopman 'die tijdens de *Kristallnacht* (pogrom in 1938) roemloos ten onder is gegaan'. Dat vond Wohmann te makkelijk en dus plakt hij in elk boek de correctie, dat 'koopman Gallinger met zijn familie tot de talloze onschuldige slachtoffers van het nationaal-socialisme en het racisme in Duitsland behoren'.

Door een bijzonder wrange speling van het lot zijn bijna 74 procent van de geregistreerde werklozen vrouwen. Net als de mannen waren zij gewend aan een volledige dagtaak op de werkvloer of in de winkel en net als de mannen zijn velen in een 'zwart gat' gevallen.

Maar er is een groot verschil: de meeste vrouwen berusten minder makkelijk in hun situatie als de mannen. „Ze zijn aktiever, weerbaarder, maar dat waren ze in de DDR-tijd ook al," zegt psychologe Silvia Geide.

Er zijn in Finsterwalde een paar projecten die werklozen aan een tijdelijke baan helpen. Bij de meeste wordt zelden een man aangetroffen. „Pas als ze het helemaal niet meer zien zitten, melden ze zich bij ons," zegt Regina Meissner, zelf al jaren werkloos en leidster van een door haar zelf opgericht werklozencentrum.

Fietsenplan

Het aardigste project vindt plaats in een oude fabriekssloods even buiten de stad. Daar maken 24 vrouwen van oude onderdelen, vaak niet meer dan schroot, nieuwe fietsen.

„Niemand heeft ons verteld hoe we dat moeten doen," zegt Brunhilde Schultz. „We zijn er zelf achter gekomen door oude fietsen uit elkaar te halen." De fietsen mogen ze niet verkopen omdat dat oneerlijke concurrentie zou betekenen tegenover de 'erkende rijwielhandel'. Daarom hebben Brunhilde en haar collega's een nieuw revolutionair idee bedacht. De roze gespoten fietsen worden op strategische punten in de stad gestald, zodat niemand zonder vervoer hoeft te zitten. „We kunnen alleen maar hopen dat ze niet gejat worden," zegt ze, als haar verteld wordt dat een soortgelijk plan in Amsterdam bijna dertig jaar geleden sneuvelde, omdat hebzucht sterker bleek dan idealisme.

Gespleten

Maar al deze goedbedoelde projecten, programma's en al dan niet tijdelijke banenplannen kunnen niet voorkomen dat Finsterwalde een gespleten samenleving is geworden. De scheidslijn loopt tussen de betrekkelijk kleine groep, voornamelijk ondernemers, die heeft geprofiteerd van de omwenteling van '89 en degenen, vaak werklozen maar zij niet alleen, die in hun verwachtingen teleurgesteld zijn.

Opvallend is het vaak ruw geformuleerde gebrek aan sympathie bij de 'winnaars' voor de 'verliezers' die 'alleen maar jammeren en hun kans niet hebben gegrepen'. In het andere kamp voeren jaloezie en afgunst steeds schriller de boventoon, vooral wanneer de succesvolle zakenman van nu de opportunistische partijbons van toen was.

Balans

Onder de verliezers neemt, soms onbewust, de heimwee naar de oude DDR toe. In het centrum van Regina Meissner maakt een groep van twintig vrouwen de balans van vijf jaar herening op. Niemand wil de klok terug draaien, zeggen ze vrijwel allemaal. „We hoeven niet meer bang te zijn voor wat we zeggen; we kunnen op reis gaan wanneer wij dat willen". Maar ook: „Wat hebben we daaraan als we geen geld hebben; de criminaliteit is erger geworden; je kunt 's avonds niet meer over straat; het sociale systeem was vroeger beter; vroeger hadden we allemaal een baan.,"

De enigen die onverbloemd tevreden zijn, zijn de bejaarden. Zij zijn 'rijk', omdat hun pensioenen de afgelopen jaren bijna tot het Westduitse niveau zijn opgekrikt.

„Mijn moeder is verleden jaar drie weken naar Griekenland geweest," zegt een vrouw. „Dat was sinds de lagere school haar hartewens."

Bij haar en andere veertigers en vijftigers overheerst het gevoel dat ze niet meer mee tellen, afgedankt zijn. „Als ik jonger was geweest, was ik hier al lang weggeweest," zegt Regina Meissner. Christine Toepfer (19) heeft verleden week haar daad bij deze woorden gevoegd, zoals veel jongeren dat al eerder hadden gedaan. Christine is naar Koblenz gegaan 'om iets in het hotelvak te leren'. „Ik zou liever hier blijven. Hier wonen mijn moeder en vrienden en in het Westen worden we vaak behandeld als gastarbeiders. Maar ik heb geen andere keus."

In een zaaltje aan de rand van de stad houdt het koor 'Einigkeit' zoals elke donderdagavond de stembanden soepel door anderhalf uur onder leiding van Richard Reichelt zijn repertoire door te nemen. Dertig mannen zingen vol overgave klassiekers als het 'Trommellied', het 'Wanderlied' en het 'Schotse-bardenlied'. We repeteren voor de elfde van de elfde, had Reichelt gezegd, want dan begint het carnavalsseizoen.

Twee dagen eerder, op woensdag negen november, is het vijf jaar geleden dat de Muur viel en een einde kwam aan een diktatuur die veertig jaar heeft geduurd. Op die dag staan voor Einigkeit geen feestelijkheden op het programma...

Rosita Steenbeek, een bakvis wordt volwassen

Ze stond in Playboy, studeerde Nederlands en theologie, vertaalde een aantal boeken van Moravia en was de geliefde van Fellini in diens laatste levensjaar. Ze ontvluchtte haar vader meer dan dertien jaar geleden, maar sloot zich bijna vier jaar op in het ouderlijk huis om er een boek te schrijven, dat deze week verscheen: De laatste vrouw. Rosita Steenbeek herkent een Oedipus in haarzelf. „Maar daar kwam ik pas halverwege het schrijven achter." Een bakvis wordt volwassen.

DOOR DICK HOFLAND

„Ruzies? Godsgruwelijke ruzies hadden we." Als zij zei: dat vind ik nou een leuke man, zei hij: blùh, wat een saaie vent. Als zij zich opmaakte, riep hij: je lijkt wel een hoer. Dat bulderde dan door de kamer: je hebt mijn leven kapot gemaakt! En dan kon ze hem wel aanvliegen. Het was geen knuffelvader. Meer een stoeivader. Dan pakte hij de kleine Rosita op, gooide haar door de lucht en riep tegen moeder: vangen! Of hij speelde leeuw. Grom, grom, brul, brul. „Maar dat werd soms ineens heel eng, dan ging-ie bijten." Of hij zat achter de heg en als ze voorbij kwam, sprong hij brullend tevoorschijn. „Je schrok je rot. Maar hij zei dat hij zijn kinderen op die manier voorbereidde op het echte leven."

Bij haar huiswerk hielp hij altijd, maar als Rosita ergens mee zat, luisterde hij niet. Als ze over haar gevoelens wilde praten, las hij gewoon verder. Maar ze moest wel elke zondag mee naar de kerk. Dat sprak vanzelf, daar dacht je niet eens over na. De hele familie bestond uit dominees. Opa's, ooms, neven, allemaal theologie gestudeerd en dominee geworden. „Het was heel vertrouwd, want de preek was bijna altijd van een bekende." Haar vader brak met de traditie. Hij ging Nederlandse letterkunde studeren en werd hoogleraar in Utrecht. Rosita voelde meer voor theologie. „Daar was mijn vader niet gelukkig mee. Een afwijkende mening beschouwde hij vaak als verraad, als een gebrek aan liefde voor hem." Later zou ze ook Nederlands gaan studeren. Haar vader verzuchtte: ze lijkt te veel op mij.

Terug

Bijna vier jaar heeft Rosita Steenbeek bij haar ouders in huis gewoond om haar boek te schrijven. In de bossen, op de Amersfoortse berg. Terug op de plek waar ze meer dan dertien jaar niet was geweest. „Het is net Oedipus: ik vlucht weg uit de invloedssfeer van mijn vader om hem daarna drie keer tegen te komen." In een psychiater, een schrijver en een filmregisseur. En allemaal in Italië. „Dat is puur toeval." Ze wilde het huis uit, zo snel ze kon. Op naar de echte wereld, Rome-Parijs-New York, dat werk. „Expansiedrift, de wereld leren kennen, me verliezen in een liefde." Bij Rome bleef ze steken. De stad der steden, de *città* waar ze het grootste deel van het jaar woont. Leven in een decor van het verleden, buiten eten, op terrasjes kijken naar *bella gente*.

„Als ik terugkom in Rome, is het: ah, *signorina*, wat heerlijk dat u er weer bent, wat fijn u weer te zien, *come sei bella*, wat ben je toch mooi. En vrienden die je om half acht opbellen: zullen we gaan eten? Heel uitbundig allemaal, heerlijk theatraal. Als ik in Amsterdam kom is het hooguit: hé moppie, ben je d'r weer? En als ik met iemand wil gaan eten dan worden de agenda's getrokken: misschien kan het volgende week."

Maar ach, het is ook oppervlakkig hoor, daar in Italië. De echte interesse kwam maar van een paar mensen. Beroemde mensen: de schrijver Moravia en de filmregisseur Fellini. „Dat het beroemde mensen waren, was puur toeval. Ze hadden net zo goed hoogleraar Sanskriet kunnen zijn." Die argwaan toch dat ze er dàn geen boek over had geschreven, daar kan ze niet goed tegen. En dat gezeur, dat je ook kunt kiezen om het niet te publiceren, daar moet ze niets van hebben. „Ik weet voor mezelf dat het zuiver is."

Oude mannen waren het, en dat was niet toevallig. „Ik viel steeds op oudere mannen. Ik ben bij het schrijven van mijn boek ook begonnen met dat thema: een relatie van een jonge vrouw met een veel oudere man, en wat voor problemen dat allemaal geeft. Zo halverwege het schrijven kwam ik erachter dat het heel anders zat: ik viel steeds op oudere mannen omdat ik bij hen de erkenning zocht die ik van mijn vader nooit had gekregen."

● *Rosita Steenbeek: 'Als ik terugkom in Rome, is het: ah, signorina, wat heerlijk dat u er weer bent.'*

Foto: GPD

Object

Eerst was er de psychiater, op Sicilië, een ruwe man, die haar bij voorkeur op tafels nam. „Voor hem was ik meer een object." Tegen betaling. „Het is weliswaar een autobiografisch boek, maar óók een roman. Dus ik heb een aantal zaken scherper aangezet dan ze in werkelijkheid waren."

Nergens heeft ze spijt van. Zeker niet van haar relatie met Alberto Moravia, de schrijver die zo'n enorme passie voor vrouwen had, dat hij daardoor vermoedelijk de Nobelprijs is misgelopen. Met veel gevoel voor taal, stijl en sfeer vertaalde ze een aantal van zijn boeken in het Nederlands. Ze schreef artikelen over hem, voor het weekblad Vrij Nederland, en maakte een tv-interview, voor het Humanistisch Verbond. „Met Moravia heb ik een innige vriendschap gehad. Zeer innig. Maar ik ben niet verliefd op hem geworden, daar was hij toen toch echt te oud voor, zelfs voor mij. Hij was 79, ik pas 30. Maar eindelijk had ik iemand gevonden die wezenlijk in mij geïnteresseerd was en me niet alleen zag als buit."

Het klikte, er was verwantschap: openheid, nieuwsgierigheid. Maar vooral: de wetenschap dat de dood dichtbij is. „Op mijn dertiende, in de tweede klas van het gymnasium, heb ik een hersenbloeding gehad. Ik heb op het randje gelegen, ik dacht: nu ga ik dood. Dat gevoel vergeet je nooit meer. Sinds dat moment realiseer ik me dat het morgen afgelopen kan zijn, vind ik het leven niet meer vanzelfsprekend. Dat was natuurlijk raar voor een meisje, zo'n houding in het leven, maar ook daardoor heb ik juist meer overeenkomsten gevoeld met oude mannen dan met jongens. Moravia en Fellini leefden ook elke dag met het besef dat ze er morgen niet meer konden zijn. Dat is wezenlijk anders dan alleen maar een mooie man; dat doet me dus echt niks."

Afhankelijk

Aan de hersenbloeding hield ze epileptische aanvallen over. Moravia schrok er niet van, hij verzorgde haar. Bij hem voelde ze zich thuis, voelde ze zich gewaardeerd. Ze merkte: „Ik dacht dat ik zo onafhankelijk was, maar ik ben ongelooflijk afhankelijk van deze man, omdat ik erkenning en bevestiging van hem wil en die ook krijg." Nu weet ze: „Dat is een zwakke kant van me. Want afhankelijkheid, emotioneel én financieel, dat is een gevangenis."

De actrice in haar had haar al eerder gedreven naar Cinecittà, de filmstudio van Fellini, over wie ze schreef: „Toen ik een jaar of vijftien was had ik hem gezien als jong acteur in een film. Ik was verliefd geworden op zijn blik. Een blik regelrecht in mijn ziel." Als Fellini haar ziet, valt hem haar gezicht op. Hij is zeer geïnteresseerd in *tua faccia*. Ze krijgt een rolletje. Moravia zorgde ervoor dat ze Fellini persoonlijk leerde kennen. Daarmee werd werkelijkheid wat ze tevoren had geschreven. Achter het bureau had ze de fictieve figuur bedacht van een toneelregisseur, op wie ze verliefd zou worden. Als ze Fellini ontmoet, gebeurt dat in het echt. „Het klikte tussen ons," zegt ze. „Ik herkende mezelf in hem. Dezelfde melancholie, dezelfde ironie, dezelfde nieuwsgierigheid. En hij stond nog middenin het leven, ondanks de naderende dood." De liefde kwam alsof ze die had opgeroepen. „Bij Federico was het totaal, alles klopte. Het was de volledige vervulling. Bij hem kon ik alle rollen spelen, van dochter tot moeder, van minnaar tot makker." Zo vond ze alweer haar vader. Want hadden haar vriendinnen niet altijd gezegd: jij vergelijkt iedere man met je vader?

Hij provoceerde haar vaak, en dat vond ze leuk, dat uitdagende. Ze vond hem een imposante verschijning. Ze vond hem erotisch, de gesprekken soms zelfs meer dan het lichamelijke. Hij was getrouwd, maar dat vond ze niet erg. „Het was zo'n typisch Italiaans huwelijk, ze leefden alle twee hun eigen leven."

Moravia had ze al die tijd verteld dat Fellini een goede vriend was. Maar vriendinnen zeiden: vertel de waarheid. Rosita dacht: ik wil iedereen te vriend houden, ik wil niemand kwetsen, ik wil alleen het goede doen. Weer Oedipus: vanaf het moment dat ze Moravia opbiechtte hoe belangrijk Fellini voor haar was geworden, hem de waarheid vertelde, ging alles fout. Enkele dagen later overleed de schrijver.

Ze keerde terug naar Nederland, hield nog wel contact met de regisseur, maar minder intens. Tot ook hij doodging. Op televisie zag ze het laatste tv-interview met hem. Dat kostte moeite. Naar zijn films gaat ze niet. Dan is hij te dichtbij. Even had ze het gevoel: nou kan ik ook wel dood. Maar meteen dacht ze aan de woorden van Moravia: 'Uit de wanhoop moet je leven, niet sterven'. En haar vader zei: 'De liefste man in je leven leeft gelukkig nog.' Ze loopt hem niet meer overal achterna, ze staat niet meer op elke foto waar hij ook op staat. Toen hij zei: 'Ik vind het een mooi boek, je hebt talent,' vond ze dat heel fijn. Toen hij zei: 'Ik gooi het in de open haard, want je hebt me eeuwig te schande gezet,' kon ze daar wel om lachen.

Het mijmeren van drs. Hans Schreuder

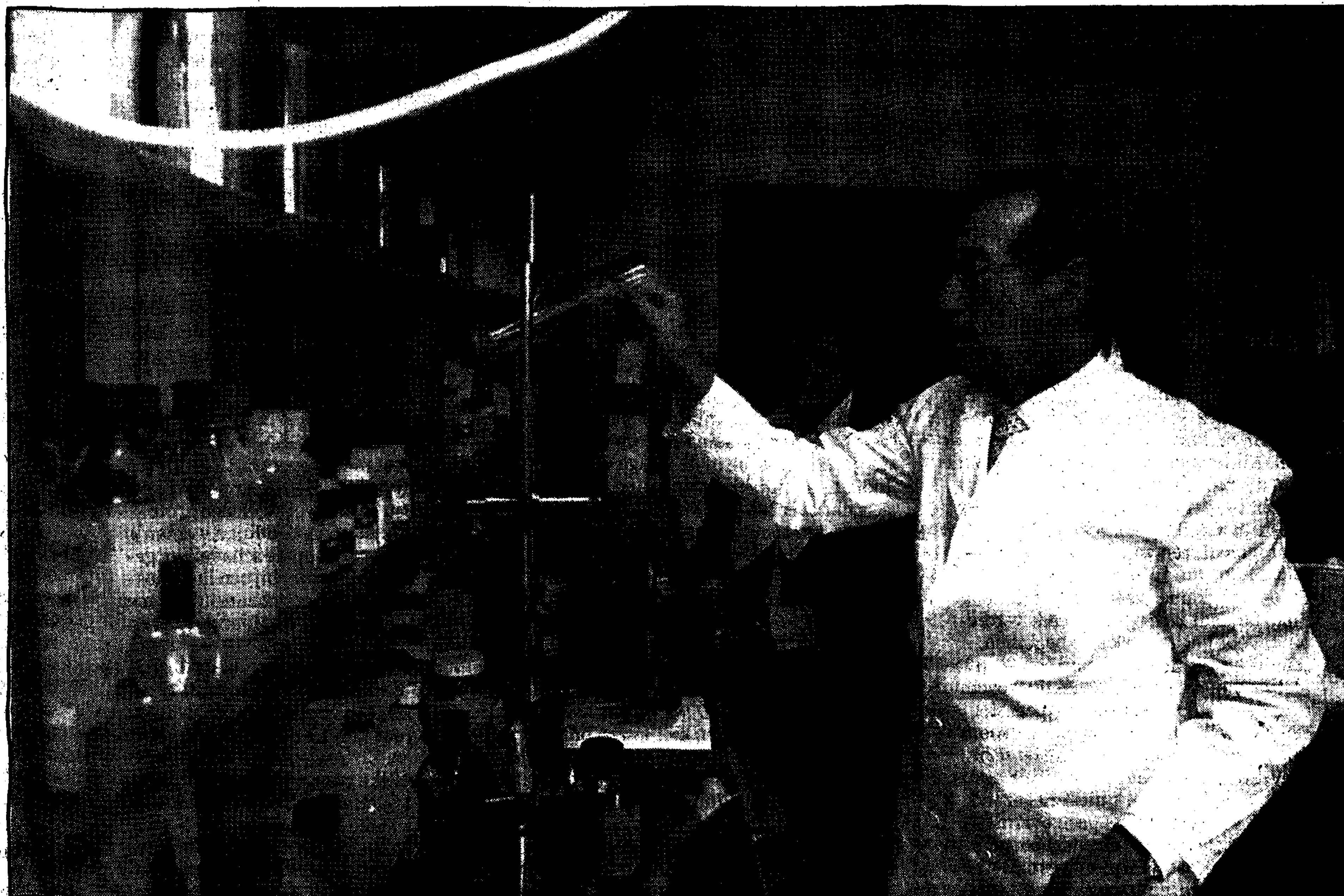
Vioolstrijkje, bloemenveld, spreekkamer. Een man met grijze krulletjes verschijnt in beeld: drs. Hans Schreuder. Geen dokter, geen apotheker, maar een chemicus, die biologische huidverzorgingsprodukten aanprijst. Hij of zijn vrouw, Irene Schreuder-Tjoa, verschijnen regelmatig met wijs- en wetenswaardigheden in commerciële programma's als Koffietijd en de 5 Uurshow. Televisie en Biodermal, een goudmijn, aangeboord door een bijzonder duo. Al vinden ze dat zelf zwaar overdreven.

DOOR KARIN SWIERS

Zij heeft niets van Klazien uut Zalk. Hij is niet te vergelijken met dr. Vogel en dr. Van der Hoog. Het echtpaar Schreuder is een wonder van zakelijkheid en produktontwikkeling. Een goed geoliede machine met vrijwel gescheiden taken. Zij komt nooit in zijn laboratorium, hij waagt zich niet aan de dagelijkse gang van zaken. Samen brachten ze de drs. Hans Schreuder Laboratoria BV in Baarn qua omzet bij de top 5 van alle cosmeticamerken in Nederland.

Achter de lieflijke bloemenweiden uit de tv-reclames gaat een luxueus bedrijfspand schuil. Voor de deur staan de wagens van de bekende dure merken. Binnen glanst en glimt van alles de bezoeker tegemoet. Palmen in grote Chinese potten, bekende beeldhouwers pronken met hun kunst op hoge sokkels. Hoe rijk het echtpaar Schreuder of de BV is geworden van de geslaagde combinatie televisie en Biodermal-verzorgingsprodukten vertellen ze echter niet. Omzetten, winstpercentages en andere verdiensten zijn en blijven geheim.

Hans Schreuder (53) experimenteerde als 12-jarig jochie al met stink- en brandbommetjes in een schuur in de achtertuin. Hij studeerde chemie in Leiden, werkte in zijn studententijd als vetcontroleur bij Duyvis, leerde bijvoorbeeld hoe van reuzel kamelenboter (door er ananassap en kleurstoffen aan toe te voegen, dat vervolgens naar het Midden-Oosten wordt geëxporteerd) werd gemaakt. Na zijn studie bracht hij een jaar door bij Unox op het microbiologisch lab, werkte een aantal jaren in de cosmetica-industrie, maar er bleef iets knagen. De doctorandus liep over van ideeën, maar hij kon ze niet realiseren, daarom koos hij in 1975 voor het grote avontuur. Hij begon voor zichzelf, toentertijd in chemiekringen heel ongebruikelijk. Schreuder richtte een slaapkamer van zijn flatje in als lab en sloeg aan het experimenteren. „Ik ben met niks begonnen, ik zat in de ww, maar kon al na een half jaar mezelf bedruipen," zegt hij nog steeds een beetje trots.

● *Echtpaar Schreuder in het lab: 'Ontwikkelen is een soort mijmeren.'*

Foto: GPD

Vies gevoel

Van stookverbeteraars tot muurverf, Schreuder ontwikkelde naar hartelust allerlei produkten. Cosmetica, daar zat echter niemand op te wachten. Schreuder zocht dan ook naar een manier om zich te onderscheiden van de rest. „Ik ben cosmetica gaan maken die heel dicht bij de huid staat. Met stoffen en ingrediënten die je op of in het lichaam vindt, zoals aminozuren, mineralen, oliën, vetten en vitaminen." Hij mixte allerlei smeerseltjes die hij bij zichzelf en op vrienden en kennissen uitprobeerde. „Het verrassende was dat mijn produkten een zekere werking hadden."

Fysiotherapeuten en huidartsen waren dol op zijn p-cl-e crème, die ze bij het masseren gebruikten. Het goedje bleek ook nog gunstige effecten te hebben op eelt, wratten, spataderen, eczeem, schimmel, littekens, zonnebrand, zwangerschapsstrepen en jeugdpuistjes. Het geheim? Het herstellen van het biologische, het natuurlijke evenwicht van de huid. Aangemoedigd door dit succes, ging Schreuder door in de cosmetica. Niet langer in opdracht van anderen, maar puur voor zichzelf. Hij greep de opkomst van de zonnecentra aan om zijn ideeën over bruinen uit te werken. Hij moest niets hebben van UV-filters en sunblocks, de huid zelf biedt, eenmaal diep bruin, de beste bescherming. Dus ontwikkelde hij een snelbruiner, die gretig aftrek vond bij sauna's en zonnecentra. „Ik ben van de zomer tijdens een vakantie met vrienden nog met andermans zonnefilters en blocks aan de gang geweest. Maar ik kreeg er een vies gevoel van en een hele rode huid. Van mijn produkten krijg ik geen rode huid."

Met de komst van mevrouw Schreuder in 1982 kwam er een einde aan de kleinschaligheid. Irene Schreuder-Tjoa (44) had wel kaas gegeten van commercie en publiciteit. Zij introduceerde het Biodermal-Magazine, de Biodermal-huidlijn, zij koos vier jaar geleden voor het 'indringende' medium televisie. Al moest haar man in de reclamespotjes optreden, want hij kon tenslotte het beste vertellen over zijn produkten. Samen zaten ze bij Tineke, regelmatig is de één of de ander te zien bij huiselijke programma's over gezondheid en schoonheid. Een gouden greep, de kassa rinkelde, het bedrijf groeide. Zo enorm dat Irene Schreuder in 1993 werd uitgeroepen tot Zakenvrouw van het Jaar. En dat betekende nog meer lezingen, optredens en presentaties. „Thuis praten we natuurlijk wel met elkaar over het bedrijf, maar daarna hebben we allebei zoiets van: wat eten we vanavond? Of zullen we wat leuks gaan doen?"

Soep

Ze neemt haastig afscheid van haar 'muis', want ze moet nog ergens in het land een prijs uitreiken. „Ze heeft zo'n heel andere kijk op het leven. Wij vervelen ons niet zo gauw. We hoeven het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar als er een besluit moet worden genomen en we staan er niet allebei achter, dan gebeurt het niet," vertelt haar man. Aan haar ondernemerschap heeft hij te danken dat hij weer terug kon naar de basis. Terug naar zijn lab, produkten ontwikkelen. „Ik ben een vakidioot. Ik hou van goede dingen maken. Ik ben heel voldaan als ik een goed produkt heb gemaakt, dat bevredigt, dat maakt me echt blij. Helemaal als andere mensen dat produkt ook nog eens kunnen waarderen. Dat is nou liefde voor het vak, vakmanschap."

Chemie is niet iets afstandelijks, iets denkmatigs, chemie is gevoel, vindt Hans Schreuder. „Chemie zit niet tussen je oren, maar door heel je lichaam. Je bent zelf een wonder van chemie. Ontwikkelen doe je van top tot teen met al je zintuigen, met hart en ziel. Het is eigenlijk een stukje alchemie, maar dan 'al' in de zin van alles, van totaal."

Dertig ideeën schreef hij laatst nog op een lijstje. Daar schrok hij wel een beetje van, want jaarlijks ontwikkelt hij één à twee produkten. Bovenaan de lijst staat momenteel een stuk zeep. „Een mooi natuurlijk stukje zeep." Hij wrijft in zijn handen, alsof hij nu al zijn lab in wil duiken. Een lab dat helemaal niet ingewikkeld of hi-tech aandoet, maar eenvoudig is ingericht. Een waterbad, een roermotor en een weegschaal, somt hij op. Veel meer heeft Schreuder niet nodig. „Ik ben een ontwikkelaar, geen analyseerder. Het is toch een kwestie van mengen en roeren. Wat je bij elkaar gooit, dat is pas belangrijk." Geheime basis-ingrediënten heeft hij niet, zegt hij. „Alles is weer anders. Het belangrijkste is dat ik stoffen gebruik die het lichaam verdraagt, dat komt omdat ik zelf allergisch ben."

Mijmeren

De allergie voor huisstofmijt en huidschilfers zette hem lang geleden aan tot het ontwikkelen van een biologisch hypo-allergeen wasmiddel. Tien jaar heeft hij eraan geschaafd, maar nu is het op de markt onder de naam 'hypowash'. „Produkten ontwikkelen staat voor mij gelijk aan eten en drinken. Het is een tweede natuur van me geworden. Een deel van mijn leven." Hij wijst op zijn hoofd. „Ontwikkelen gebeurt ook veel hier. Het is een soort mijmeren. Grondstofje zus of zo, wat proefjes doen, stoffen uitzoeken die zo vriendelijk en aangenaam mogelijk zijn. Na twintig jaar vind ik het nog steeds een zalig vak. Ik kan het ook niet laten."

Nikita is drie jaar oud en heeft longpest. Van onder het groene lakentje staren de donkere ogen met een doffe blik de ziekenzaal in. De moeder kijkt radeloos toe vanaf het voeteinde van het wankele ledikant. Bij iedere hoestbui van het kind schiet de moeder steeds weer opnieuw verschrikt overeind en slaat snel het uiteinde van de katoenen sari voor de mond. Wegens het besmettingsgevaar kan ze niet te dicht bij haar kind komen. Thuis wachten nog drie kinderen op hun moeder.

● *Sloppenwijk in Surat: was het wel de pest?* Foto: GPD

'Hysterie is besmettelijker dan de pest'

DOOR SIMONE TANGELDER

In het New Civil Hospital in de Westindiase stad Surat vechten zeventig mensen met de dood. Wie het ziekenhuis op tijd bereikt, heeft grote kans te overleven. Voor sommige patiënten is het echter al te laat. Ze sterven soms nog geen uur na de opname.

Binnen heerst de pest, buiten krijgt het leven in Surat weer zijn alledaagse vorm. In de stad waar het op 21 september allemaal begon, lijkt de pest onder controle te zijn. Dagelijks dienen zich nog maar enkele nieuwe slachtoffers aan. Een nationale catastrofe blijft uit. De exodus uit Surat naar pestvrije zones lijkt niet tot een wijdverspreide epidemie te hebben geleid.

De pestdrama's in andere delen van India staan op zichzelf. De Indiase pest vertoont vreemde karaktertrekken. Het verloop van de ziekte is zo ongewoon dat sommige medici in India betwijfelen of er eigenlijk wel sprake is van pest. Onderzoekers uit alle delen van de wereld zwermen over Surat uit om het verschijnsel van dichtbij te bekijken.

In de straten van Surat lijkt de pest bijna vergeten. De monddoekjes zijn weer als zakdoeken opgeborgen. De scholen zijn weer open en de Indiër kan naar zijn geliefde bioscoop. Zonder twijfel is de film het grootste Indiase volksvermaak. Op het Aziatische doek wint goed het altijd van kwaad. In Surat is die fictie van het scherm even op straat geprojecteerd. De stad heeft zich in ieder geval 'ontmaskerd'. Er wordt weer onbeschermd gepraat en gehandeld in groente, fruit, autobanden en fel bedrukt katoen.

Vettige lap

Alleen in het New Civil Hospital heerst nog de dood. Al bij de ingang van het ziekenhuisterrein krijgt de sfeer iets dreigends. Tussen de poort van het ziekenhuisterrein en het dertig jaar oude gebouw, ligt een weg van ruim vijfhonderd meter. Voordat hij de oprijlaan indraait, stapt de chauffeur van de taxi uit en vist uit de laadbak een oude doek vol oliesmeervlekken. Hij neemt pas weer plaats, wanneer hij de smerige lap zorgvuldig heeft omgebonden. Als zijn passagier nog geen aanstalte maakt om zijn voorbeeld te volgen, reikt hij bezorgd de vettige lap aan waarmee hij vlak daarvoor nog de dooie vliegen van zijn voorruit heeft gewreven.

Bij de ingang van het academisch ziekenhuis staan vier agenten die ook de helft van hun gezicht met een flinke doek hebben afgedekt. Er zijn alleen nog donkere ogen zichtbaar. De arrestantenauto is zo geparkeerd dat ieder moment de achtervolging kan worden ingezet. De patiënten binnen zijn in quarantaine en mogen onder geen beding het ziekenhuis verlaten zonder officieel van behandeling ontslagen te zijn.

De politie is voor de ingang geïnstalleerd nadat eerder negentig patiënten de benen namen. Bang voor de dood om hen heen hebben ze met hun eigen vlucht vermoedelijk zelf ook slachtoffers gemaakt. Op het muurtje waartegen de 'gemaskerde' mannen leunen, staat met rode, vers geschilderde letters *don't spit* (niet spugen).

Glas water

Om de kamer van de geneesheer-directeur te bereiken, moet eerst een enorme wachtruimte doorgestoken worden. De geur van een venijnig ontsmettingsmiddel prikkelt de neus. Er zitten mensen met en zonder lapjes voor hun mond. Het is niet duidelijk of het hier gaat om patiënten, hun familie of ziekenhuispersoneel. Alleen over de toestand van de oude man die rochelend over de grond kruipt, is geen twijfel mogelijk. Op de witte lap voor zijn mond zit een rode vlek. In Surat weet nu iedereen wat dat betekent: pest.

De ontvangkamer van dokter Dinesh N. Shah bevindt zich op de tweede verdieping. Voor het gesprek kan beginnen, schuift hij eerst uitnodigend een strip tabletten van het antibioticum tetracycline over de tafel. Hij laat een verpleegster een glas water halen en ziet er persoonlijk op toe dat ik de eerste van de serie preventief werkende antibiotica wegslik. Zelf ziet de arts er ook niet erg gezond uit. Hij beweert dat het geen overmatig antibioticagebruik is dat hem parten speelt, maar dat de stroom pestlijders die het ziekenhuis te verwerken heeft gekregen hem heeft uitgeput. Het ziekenhuispersoneel heeft vele overuren gemaakt. De bezetting was niet optimaal. „Er waren ook dokters en verpleegsters die het pestgebied in paniek ontvluchtten."

Longfoto's

In Surat heeft de longpest tot nu toe 54 levens geëist. De afgelopen weken zijn in het speciaal daarvoor ingerichte ziekenhuis meer dan duizend pestlijders behandeld. Op dit moment liggen er nog zeventig overwegend mannelijke patiënten.

In de ziekenzalen is het een drukte van belang. De patiënten krijgen op kosten van de deelstaat Gujarat, waarin Surat ligt, hun medicijnen toegediend. De familie moet voor voedsel zorgen. Rond lunchtijd hurken echtgenotes voor het bed van hun geliefde om op een paar gasbrandertjes de rijst gaar te stoven. De chloorlucht wordt even door die van curry verdreven.

De rondgang door het ziekenhuis leidt langs primitief uitziende röntgenapparatuur. Op een lichtbak liggen de longfoto's van een patiënt. Om de paar dagen moet fotomateriaal uitsluitsel geven over het genezingsproces.

De volgende stop is bij een zeer verouderd laboratorium. De regering heeft met een groots gebaar de paniekgolf proberen te bedaren door toe te zeggen geld in een modern laboratorium te zullen steken. Shah zegt vol vertrouwen te zijn dat hij over twee jaar over het gloednieuwe lab kan beschikken, tot die tijd wordt voor meer geavanceerd onderzoek het bloed uit Surat naar Bombay of Delhi gestuurd.

Nachtelijke rit

De bevolking was de afgelopen maand niet makkelijk tot kalmte te manen. Na berichten in de lokale krant over de dodelijke ziekten die in de vorige eeuw in India tien miljoen doden eisten, en na het gerucht over het drinkwater dat door terroristen zou zijn vergiftigd, kwam er een ware exodus op gang. Zij die bleven waren mensen uit de gegoede klasse. Zij waren voldoende beschermd in blinkend schone ivoren torens. De allerarmsten bleven ook. Omdat zij zich de reis naar een veiliger oord niet konden permitteren.

De autoriteiten waren niet alleen bang voor verspreiding van de ziekte, er was ook een economische noodzaak om de op de vlucht geslagen Indiërs te laten terugkeren. Als de textielindustrie, de petrochemische industrie en de diamantslijperij een dag op non-actief staan, kost dit Surat enige tientallen miljoenen guldens.

Bijna burenruzie

De paniek was er vermoedelijk het grootst, maar de bewoners van de volkswijk Ved Road zijn gebleven. Het eerste geval van pest werd hier gesignaleerd.

De 'plaque' zoals de gevreesde dood in de Indiase volksmond heet, geeft in Ved Road nu een nagolf van vermaak. Uitgezonderd een enkele antropoloog zijn er normaal geen buitenlanders die door de buren worden 'geclaimd' om in het schamele onderkomen aan de krottenwijken van Surat een bezoek te brengen. Er ontstaat bijna een burenruzie als de buitenlandse door de buren wordt uitgenodigd om een drankje te nuttigen.
De tientallen nieuwsgierige ogen zorgen voor geen enkel onbewaakt ogenblik waarop het groenige vocht op de toch al drassige grond zou kunnen worden gegoten, deze mensen spreken geen Engels. Een uitleg over gevoelige Westerse ingewanden en angst ingegeven door berichten over het niet al te gezonde leefklimaat is zinloos. Beleefdheid zorgt bij voorbaat al voor maagkrampen.

De 'hulp' van een Engelssprekende bewoner komt te laat; het glas is leeg. Deze 39-jarige Gopal Bhai Patel is vader van drie kinderen. Hij vertelt over de paniek die er op 21 september uitbrak. „In de kranten stond dat de pest dodelijk is. We waren heel bang en wilden ook graag weg. Maar daarvoor hebben we geen geld. Met een paar buren zijn we nog dezelfde nacht naar een apotheek gegaan om tetracycline te bemachtigen. Ze zeiden eerst: 'Kom morgen maar terug'. Maar morgen kon te laat zijn. We hebben met onze vuisten op de deuren geslagen, net zolang tot ze ons de medicijnen gaven."

Mysterie

Gopal weet niet hoeveel zijn familie precies heeft geslikt. Ze zijn er pas mee gestopt, toen er een week geleden grote aanplakbiljetten in Ved Road werden geplaatst die wijzen op de schadelijke gevolgen die antibiotica bij een hoge dosis kan hebben voor het lichaam. „Veel mensen zijn er nu ziek van. Maar dat liever dan sterven aan de pest."

Op uitnodiging van de Indiase staat doen delegaties uit alle delen van de wereld het tot voor kort nog vrijwel onbekende Surat aan. Zij zorgen ervoor dat de meest opmerkelijke zwerm in de stad nu niet meer uit bacillen bestaat, maar uit onderzoekers die het mysterie van Surat graag van dichtbij willen zien. De internationale medische wereld is hevig verbaasd over het vreemde verloop dat de pest in India heeft aangenomen.

Russen, Japanners, de delegatie uit Hongkong en ook het onderzoeksteam van de Amerikaanse universiteit begrijpen niet dat er relatief zo weinig dodelijke slachtoffers zijn gevallen. En er maar een zo'n minimaal aantal mensen besmet is geraakt. Volgens deskundigen kan dat niet alleen liggen aan de snelle actie van de zestien pestteams die de driehonderd krottenwijken van Surat vanaf de eerste melding op eventuele pestlijders hebben uitgekamd. Bovendien is het een vreemde zaak dat de builenpest Surat lijkt te hebben overgeslagen.

Builenpest wordt door rattenvlooien op mensen overgebracht. De Yersinia-bacterie die de vlo met zich meedraagt, kan bij mensen builenpest veroorzaken die weer kan overgaan in longpest. Patiënten met longpest krijgen niet alleen een zeer ernstige longontsteking, maar worden ook zeer besmettelijk voor hun omgeving.

Zonder lapje

De artsen en epidemiologen worden overigens niet alleen uitgenodigd om raadsels op te lossen. India biedt ze ook met een ander doel logies aan in het vijfsterrenhotel. De autoriteiten hopen dat aan het thuisfront wordt gerapporteerd dat het met de pest allemaal wel losloopt.

Met hetzelfde doel verspreidt ze ook wereldwijd tickets onder journalisten. De regeringsvertegenwoordigers noemen in de Indiase kranten en opiniebladen als de *Business India* de isolatie door de Golfstaten, Noord-Amerika en sommige Europese landen een boycot. Het heeft tot nu toe al miljarden guldens gekost. Zakenmensen blijven weg. En in de maand oktober hebben twaalfduizend toeristen hun reis geannuleerd.

De uit Surat afkomstige arts P. K. Desai vindt dat het buitenland beter archeologen dan medisch specialisten kan sturen. „Het is al gebeurd. Die paar doden liggen al onder de grond." Hij irriteert zich aan de 'zucht van sensatie' van de Westerse wereld. „Het is een grote grap." Desai is lid van een net in Jugarat opgericht medisch onderzoekscomité. Hij weet eigenlijk al hoe de uitslag zal luiden. „In Surat is helemaal geen sprake van pest. In Surat is de hysterie besmettelijker." Desai weigert daaraan mee te doen en loopt als enige bezoeker in het New Civil Hospital zonder lapje voor zijn mond.

Ratten

„Niemand weet hoe de pest eruit ziet. De pest begint bij ratten. Alle gevangen ratten in Surat bleken echter kerngezond. De pest maakt normaliter ook veel meer slachtoffers. Niemand van de slachtoffers heeft een familie besmet. Zoals in Surat, zo gedraagt de pest zich niet,." Wat het dan wel is gaat zijn commissie de komende weken uitzoeken. Het is nog te prematuur om daar al iets van de zeggen. En geruchten zijn er al voldoende. Iedere man op straat noemt zich een pestexpert en heeft op zijn minst twee theorieën.

Hoewel in veel mindere mate, worden er nog steeds mogelijke pestpatiënten binnen gebracht bij het New Civil Hospital. Deze week heeft het 'raadsel' nog voor een fatale afloop gezorgd. Surat heeft zijn doden geteld, maar het is nog te vroeg om de totale rekening op te maken.

ander-zijds

Gebakken lucht

DOOR PETER STIEKEMA

Een nieuwe publieke omroep dreigt op ons af te glijden, nu de Veronica Omroep Organisatie commercieel wordt en er een plaats in het officiële bestel vrijkomt. Morgana is de naam van de aspirant aspirant-omroep, die als een haai op het door Veronica achter te laten gat, en niet te vergeten de miljoenen aan kijk- en luistergeld, afduikt. Binnen een maand wil de zich als jongerenomroep-in-spe afficherende organisatie zestigduizend tientjesleden werven. Als dat lukt wordt Morgana de laatste zendgemachtigde die de komende vijf jaar tot het publieke bestel wordt toegelaten. Morgana kan dan met ingang van komend seizoen anderhalf uur per week uitzenden op tv en vijf uur op de radio. Mislukken de plannen dan zijn de leden hun tientje kwijt, maar Tros en Veronica zijn per slot van rekening ook zo begonnen, en kijk wat een ellendesaus die nu dagelijks over ons heengieten.

Moeten we blij zijn met die nieuwe club? Nee natuurlijk niet. Er zijn al omroepen en zenders genoeg, ook voor jongeren. Er zit toch geen levende ziel te wachten op nog meer van die geldverspillende onzin, mag ik hopen? Bovendien, je zou toch zeggen dat het omroepbestel, dat zijn wortels heeft in de jaren twintig en dertig, zichzelf langzamerhand wel geheel overleefd heeft, gelijk een Tyrannosaurus Rex de Trias-, Jura- en Krijttijdperken of de Rolling Stones de rock 'n roll.

Neem nou die naam, Morgana, die bevalt me niks. Dan ga ik er vanuit dat Morgana afkomstig is van fata morgana, wat in het hedendaags taalgebruik luchtspiegeling betekent. De Normandiërs, bijgelovig als ze waren, dachten dat een luchtspiegeling tovenarij was en noemden het verschijnsel naar de zuster van de legendarische Keltische koning Arthur, een berucht tovenares, die fata (fee) Morgana zou hebben geheten. Aan de andere kant, Morgana heeft wel heel wat tovenarij nodig wil het binnen een maand lukken zestigduizend lauwe jeugdige tv-kijkers tot een lidmaatschap over te halen, zeker omdat de club programma's noch sterren heeft, waar ze mee kan pronken. Kees van der Bas, de initiatiefnemer, heeft wel praatjes, maar die vullen nog geen beeldbuisgaatjes. Morgana schotelt ons een hoop lucht voor, die in een later stadium wel flink doorbakken zal blijken.

De campagne, met advertenties in allerlei bladen, een promotiekaravaan en radioreclame ... zelfs de kettingbrief wordt niet geschuwd ... kost vier miljoen gulden. Er worden in totaal tenminste tien miljoen coupons verspreid. Wat wil Morgana? In een gigantische, maar voor de moderne jeugd gezien de hoeveelheid tekst vrijwel onleesbare, advertentie schrijft de club te verwachten dat *'jij, net als wij, een gezonde belangstelling hebt voor de leuke dingen die radio en televisie kunnen bieden'*. En ja hoor, daar gaan we weer: soap, sensatie en spelletjes. *'Wij houden veel van seks, spelletjes, mits leuke, house en miss-verkiezingen. Daar gaan we dus ook programma's over maken en goeie ook. Wat dachten jullie bijvoorbeeld van een mister-verkiezing, dames? Wat dat betreft heeft Veronica ook heel goede dingen laten zien.'* Kortom, je bent wild en je jongt wat. Gadverdenelis, wat een treurigheid. Mogen wij even overgeven?

Morgana is inmiddels op het computernetwerk Internet te zien. De oudere jongere ex-Toppop-presentator Ad Visser, grootvader van Koos Koets en tegenwoordig omschreven als hi-tech-goeroe, heeft een programma voor het digitale Internet ontworpen: *'Met Theo van Gogh, The Rest, World Tour, Virtual Café en meer, meer, meer.'* Jemig de pemig, Mozes Kriebel!

Gooi maar gauw weg die advertentie. Verscheur die kettingbrief. Behalve een overvloed aan mooie woorden heeft het aspirant-omroep niets te bieden. Morgana is synoniem voor een gebakken luchtspiegeling, een fata morgana uit frituurvet, een fabeltje morgana.

Twijfelend Nederland leidt wereld met vragen over leven en dood

Dwaalgeest of gidsland?

Nederland heeft het laagste abortuscijfer ter wereld, de meest succesvolle drugsaanpak en is het enige land dat euthanasie wettelijk heeft geregeld. En toch deugen we niet, meent de wereld. We staan bekend als gewetenloze laaglanders die spelen met leven en dood. Zijn we zo afgedwaald of weten we het deze keer echt beter? Nederland als gidsland voor vragen over leven en dood.

DOOR MONIQUE DE KNEGT

Soms herkent hij zichzelf niet meer. Als hij zijn hoofd op de buis ziet en er komen woorden uit z'n mond die hij nooit achter elkaar heeft gezegd. Temidden van een groep gehandicapten en een Canadese televisiepresentator die zijn studiogasten vertelt dat deze man vindt dat ze gedood mogen worden. „Toen vond ik me zelfs een enge man."

Verknipte beelden, verdraaide teksten. Theo van Berkestijn is eraan gewend. Als secretaris-generaal van de Nederlandse artsenorganisatie KNMG (Koninklijk Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst) vertegenwoordigt hij in het buitenland 'Het Grote Kwaad'. In de media, maar ook in kringen van artsen. „Als ik naar buitenlandse congressen ga, zijn mensen altijd weer verbaasd dat ik toch een nette man ben."

Hij heeft veel en dik haar en heldere lichtblauwe ogen. Vertelt een duidelijk verhaal dat over de grens maar geen weerklank vindt. Omdat ze het niet willen horen. „Nergens ontmoet je een serieuze discussie over de Nederlandse euthanasie-wetgeving. Bijna overal word je verketterd. Alleen Engeland en Scandinavië durven een discussie aan. Ze vinden onze wetgeving weliswaar een brug te ver, maar hebben tenminste begrip voor onze argumenten en respect voor onze zorgvuldigheid. De rest oordeelt en veroordeelt zonder kennis. Niemand die zich verdiept in het Nederlandse standpunt. Uit angst. Euthanasie is met angst beladen. En eerlijk gezegd denk ik dat de discussie in ons land minder kans had gehad als wij dit gezondheidsstelsel niet hadden, een stelsel waarin iedereen terecht kan en dat we hebben omdat we een klein en rijk land zijn."

De standpunten die Nederland huldigt ten aanzien van euthanasie, abortus, maar ook drugs, kunnen heel eng worden als ze worden verplaatst naar een samenleving waar de overheid minder zorg heeft voor haar burgers. „Over de grens leven angsten die wij niet eens kunnen bedenken. Zo dragen Amerikanen economische motieven aan die beslissingen rond het levenseinde zouden kunnen beïnvloeden: oude mensen zijn niet meer produktief en vormen vaak een last voor de kinderen die hun ouders moeten verzorgen omdat de oudedagsvoorziening slecht is. In Nederland hebben economische argumenten nooit een rol gespeeld."

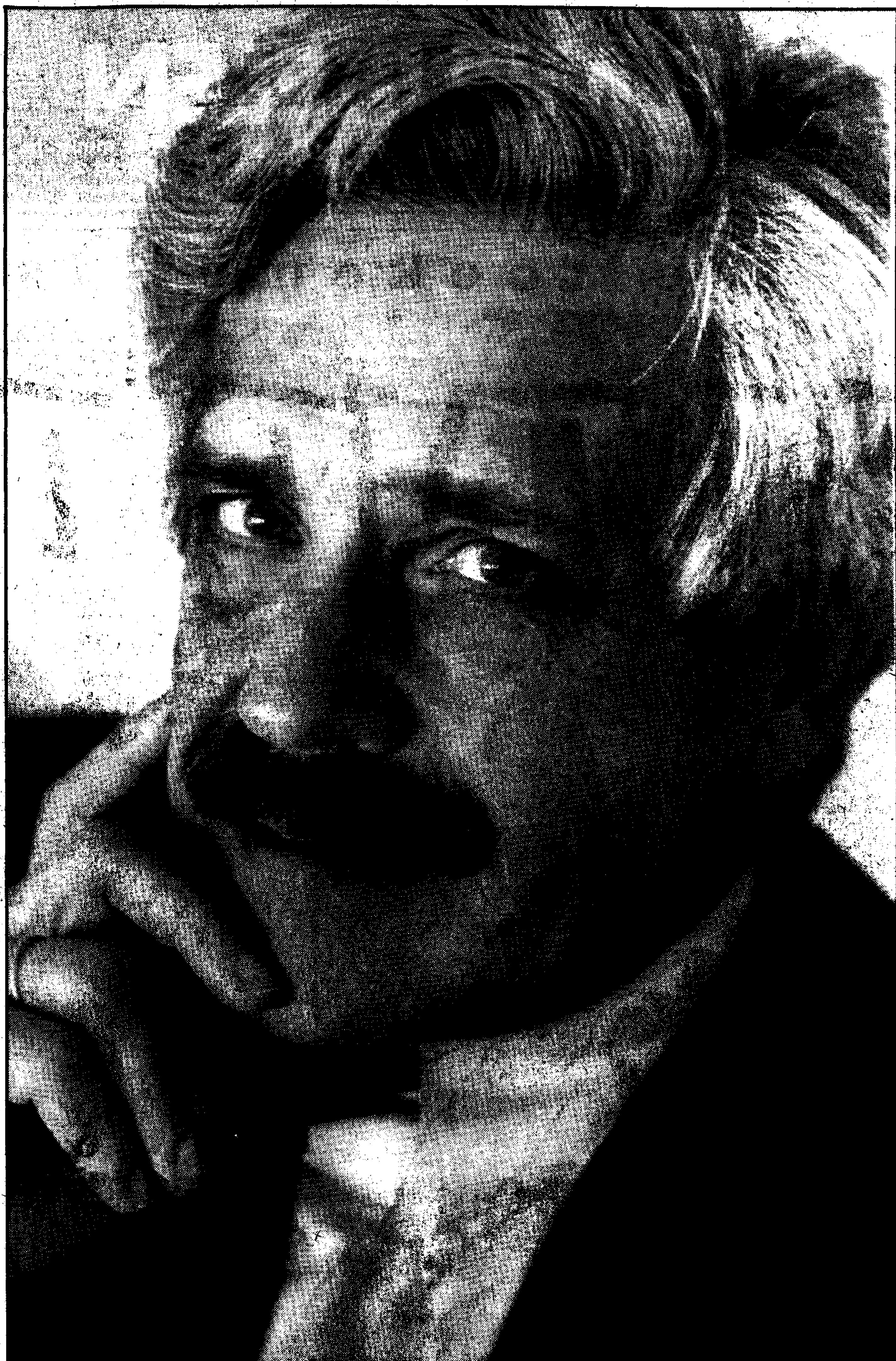
Rooms corset

De onlangs vertoonde Ikon-documentaire 'Dood op Verzoek' is als een bom ingeslagen. Meer dan twintig televisiemaatschappijen over de gehele wereld willen het programma kopen over de ongeneeslijke zieke man die om euthanasie vraagt. Wil de wereld ons verhaal dan toch horen?

IJdele hoop. De televisiestations hebben vooral belangstelling voor de luttele minuten waarin de patiënt een dodelijke spuit krijgt toegediend. Toch zijn ze niet afgehaakt toen de Ikon zei dat het volledige programma (vijftig minuten) te koop was of helemaal niets. Van Berkestijn is weinig gerustgesteld: „Ik ben er zeker van dat er buitenlandse stations zijn die na aankoop het programma toch zullen verknippen. De wereld is er nog niet aan toe. Het Vaticaan heeft gehakt gemaakt van de documentaire en de meeste landen komen niet verder dan beoordelen en veroordelen.

Volgens de Nederlandse wetgeving verloste de huisarts in 'Dood op Verzoek' zijn patiënt uit een ondraaglijk lijden. Volgens het Vaticaan maakte de arts iemand dood. Het katholieke hoofdkwartier noemde de Ikon-documentaire 'een brute uitdaging en vernederende provocatie.' Dat zal Nederland een zorg zijn, maar voor meer Rome-getrouwe landen als Spanje en Italië is het bijna een zonde om kennis te nemen van de Nederlandse visie op euthanasie, laat staan erover na te denken.

Duitsland heeft geen last van het Roomse corset, maar gaat nog altijd gebukt onder de moorddadige praktijken van artsen tijdens de Tweede Wereldoorlog. „De oorlog wordt nooit als formeel argument gebruikt, maar het speelt de Duitsers wel degelijk parten. Ze zijn heel streng als het gaat over de omgang met medische gegevens en alleen het woord 'euthanasie' al is zó beladen dat er een afschrikkende werking vanuit gaat. Maar wat zij *Stirbenshilfe* noemen staat wel héél dichtbij euthanasie. Met dit verschil dat artsen in Duitsland geen verantwoording af hoeven te leggen omdat er officieel niets is geregeld. En dan gebeurt het toch in achterkamertjes. Dát vind ik nu een hellend vlak. Juist omdat er niets is geregeld worden tamelijk hypocriete ontsnappingswegen gecreëerd. Zo is bij voorbeeld in Finland en Duitsland hulp bij zelfdoding niet strafbaar. Een arts mag er een middel verschaffen en het de patiënt zelf laten toedienen, terwijl in Nederland hulp bij zelfdoding juridisch en ethisch gelijk wordt gesteld met euthanasie."

● *Theo van Berkestijn, secretaris-generaal van de KNMG: 'Als ik naar buitenlandse congressen ga, zijn mensen altijd weer verbaasd dat ik toch een nette man ben.'* Foto: GPD

Handelsgeest

Nederland heeft regels gemaakt voor euthanasie, regels voor abortus, regels voor druggebruik. Want het gebeurt toch en dan kun je er maar beter controle op hebben. „De typische Nederlandse regelzucht is er niet om mensen in hun vrijheid te beknotten, maar om dit hoge goed te bewaken. Wij zijn erg op onze vrijheid gesteld. Iedereen moet alles kunnen, maar binnen zijn eigen domein, want anderen moeten er geen last van hebben of het opgelegd krijgen. Om botsingen te voorkomen hebben we de vrijheid goed geregeld."

De vrijheid om abortus en euthanasie te laten plegen, maar ook de vrijheid voor de arts om dit te weigeren. Enkele honderden artsen in Nederland zijn om levensbeschouwelijke redenen tegen euthanasie en abortus, anderen zijn geen principieel tegenstander maar kunnen het emotioneel niet aan een leven te beëindigen. Toch zijn ook veel van deze artsen lid van de KNMG (25.000 leden), die het voortouw heeft genomen voor een euthanasie-regelgeving. „De neuzen staan dezelfde kant op omdat onze standpunten ruimte laten voor artsen die niet mee willen doen. Typisch Nederlands. We willen alles zelf doen, op onze eigen manier. Kijk naar de Nederlandse kerkprovincie, die is ook altijd rebels geweest. Dat individualistische komt denk ik voort uit onze oude handelsgeest. Als klein handelsvolk konden we alleen overleven als we in goede harmonie omgingen met andere culturen en volkeren en hun opvattingen en gebruiken leerden hanteren of respecteren."

Verbaasd

Artsen- en patiëntenorganisaties zitten in Nederland samen aan tafel. „Wij zijn de eerste en vooralsnog enige artsenorganisatie ter wereld die samen met patiëntenorganisaties een modelovereenkomst heeft gemaakt. Voor de patiënt betekent dit dat hij veel openhartiger en eerder met zijn arts in discussie durft te gaan en voor de arts betekent het dat hij zich bij moeilijke beslissingen ook daadwerkelijk gesteund weet door het feit dat de patiënt zelf meebeslist en zijn verantwoording wil nemen." Het buitenland is wederom verbaasd. „Ze begrijpen er niets van. De reacties doen denken aan het paternalisme dat wij dertig jaar geleden ook kenden: de dokter weet toch als beste wat goed is voor de patiënt?"

Gewoon

Gevraagd en ongevraagd geeft de KNMG haar mening. Als ruggesteun voor artsen, maar ook om het publieke en politieke debat te beïnvloeden. Mede door die actieve opstelling loopt Nederland voorop. Niet als wijs ziener, maar in de ogen van de wereld meer als de dorpsgek die voor de muziek uitloopt. Met uitzondering van enkele drugsprojekten neemt geen enkel land ons abortus- of euthanasiebeleid over. Nederland preekt vooral voor eigen parochie. Lopen we niet vooruit op de verkeerde weg? De forse kritiek vanuit het buitenland brengt Van Berkestijn wel eens aan het twijfelen. En gelukkig maar, vindt de secretaris-generaal. „Zoals minister Sorgdrager zegt: euthanasie mag nooit gewoon worden. We kunnen in Nederland deze discussies vorm geven omdat we twijfel toelaten." Van Berkestijn heeft moeite met de bepaling dat een patiënt ondraaglijk moet lijden. „Juridisch is dat zo. Maar als arts denk ik, moet die patiënt nu eerst echt zo ondraaglijk lijden dat het niet meer om aan te zien is, voordat euthanasie mag worden toegepast? Dat is zo strijdig met de natuur van de hulpverlener. Maar waar ligt dan de grens?"

Daarnaast zet Van Berkestijn grote vraagtekens bij de steeds kleinere tijdsverschillen tussen leven en dood. „Steeds jongere foetussen kunnen in leven worden gehouden. Straks krijg je de situatie dat in één en hetzelfde ziekenhuis, misschien wel op dezelfde verdieping, een foetus van veertien weken wordt geaborteerd, en een eindje verderop een twee weken oudere foetus in leven wordt gehouden."

Aan medisch-ethische vraagstukken geen gebrek. Na de discussies over de pil, reageerbuisbaby's, oma-moeders, spermabanken en euthanasie zullen er nog velen volgen. Over de gen-technologie, voortplantingstechnieken, het recht om kinderen op de wereld te zetten. In de komende jaren zal Nederland nog wel eens de wereld over zich heen krijgen. „Ik denk dat de verkettering langzaam plaats maakt voor begrip, maar respect is er nog lang niet."

---

denkwijzer

Mensen onderscheiden is vaak mensen van elkaar scheiden

Op een avond laat kwam mijn moeder me wakker maken. „Kom 'ns mee naar beneden," zei ze zachtjes, „er is iemand die je iets heel belangrijks wil vragen." Slaapdronken volgde ik haar naar de huiskamer. Ik was nog maar nauwelijks elf jaar oud, maar het beeld van de man die bij mijn binnenkomst in de kamer opstond uit zijn stoel bij de haard, is tot op de dag van vandaag diep in mijn geheugen gegrift gebleven. In mijn jongensogen was het een reus, gekleed in een volledig wit gewaad met een korte, openhangende cape, waardoor de op zijn borst geborduurde twee rode harten met een doornenkroon eromheen, duidelijk te zien waren. Hij ging voor me staan, legde zijn linkerhand op mijn schouder en zei met een stem die, als die van God, ver van boven kwam: „Jongen, zou jij priester willen worden?"

door RENÉ DIEKSTRA

Ik weet zeker dat ik geen 'nee' heb gezegd. Behalve het feit dat ik nog half sliep, zou ik ook niet hebben geweten hoe een weigering ten overstaan van die witte reus over mijn lippen te duwen. Acht maanden later vertrok ik naar het klein seminarie. Wat ik daar vooral leerde, behalve dan wat heimwee is, was studeren. Studeren omdat ik kennisgierig was, maar vooral ook om mijn leraren, een verzameling van in mijn ogen zeer geleerde witte reuzen, gunstig te stemmen. Studeren was er een continue concurrentieslag tussen leerlingen. Zo bestond ieder rapport uit twee cijferreeksen. De ene reeks gaf het cijfer voor het betreffende vak aan, de andere reeks de rangorde die je op dat vak innam in vergelijking met je klasgenoten.

Aan het einde van het eerste jaar, op de dag voordat we op vakantie naar huis mochten, was er in de aula een grote rapport-ceremonie, waar van iedere klas bepaalde leerlingen op het podium mochten komen. Toen ik als laatste naar voren werd geroepen, kreeg ik te horen dat ik de eerste prijs vorderingen en de eerste prijs vlijt in mijn klas had behaald en voor elk kreeg ik een boek als geschenk. Ik was er heel verguld mee. Totdat ik het podium afliep om mijn plaats tussen mijn klasgenootjes weer in te nemen. In het voorbijgaan zag ik dat een van hen, een jongen met wie ik in de loop van het jaar hecht bevriend was geraakt, dikke tranen in zijn ogen had. Niet alleen had hij geen prijs gekregen, maar hij had eerder ook te horen gekregen dat hij voor veel vakken nummer laag of zeer laag was. Zijn verdrietige gezicht deed mijn eigen blijdschap op slag verdwijnen.

Na afloop van de bijeenkomst, toen we buiten op de speelplaats waren, ging hij mij duidelijk uit de weg, terwijl we anders bijna altijd samen speelden. Ik van mijn kant dorst ook niet goed naar hem toe te gaan. Hoewel ik nog te jong was om er woorden aan te kunnen geven, voelde ik duidelijk dat er die ochtend als gevolg van de ceremonie iets gebeurd was, dat onze vriendschap bedreigde: dat mensen onderscheiden vaak neerkomt op mensen van elkaar scheiden. Op een gegeven moment ben ik naar binnen gerend, heb een van de prijsboeken uit mijn koffer gehaald, en heb dat zonder iets te zeggen in zijn handen geduwd. Van een afstandje heb ik vervolgens afgewacht wat hij zou doen. Eerst gebeurde er niks. Toen begon hij even in het boek te bladeren, klapte het gauw weer dicht, liep naar mij toe, gaf het terug en zei met verstikte stem: „Kan ik niet meenemen, jouw naam staat erin, met inkt en een stempel!"

De rest van die dag en de volgende dag tot ons vertrek naar huis, zijn we met elkaar opgetrokken. Over het gebeurde hebben we toen en ook later nooit meer gesproken. Ik ben een paar jaar later voortijdig van het seminarie vertrokken. Hij is priester en vooral een goed mens geworden. Zijn tranen op die bewuste dag hebben bij mij het eerste spoor getrokken van wat in de loop der jaren een steeds intensere afkeer is geworden; en het bewuste boek, dat nog altijd in mijn boekenkast staat, houdt die afkeer levend. Het is de afkeer van wat ik voor mezelf wel eens benoem als de 'HASJ'-verslaving: de Hit-And-Score-Juice, of het sop van de 'Top-tig' lijsten, van de 'vrouw-van-dit' of 'man-van-dat'-verkiezingen, van de onderscheiding-, medaille-, prijs- of penning-uitreikingen waarmee onze samenleving van top tot teen overgoten is.

Die 'HASJ'- of wie-scoort-het-best/mooist'-verslaving, heeft inmiddels al zozeer om zich heen gegrepen dat er voor organisaties die een nieuwe prijs of uitverkiezing willen organiseren, niet een dag in het jaar meer beschikbaar is – met uitzondering van een aantal zondagen – waarop ze dat kunnen doen zonder in het vaarwater van bestaande prijzen of uitverkiezingen te gaan zitten. Het soort prijzen of verkiezingen wordt overigens ook steeds idioter. Zo hebben we sinds vrijdag 28 oktober 1994 ook al de nationale lingerieprijs, uit te reiken aan de lingerie-draagster of -drager van het jaar!

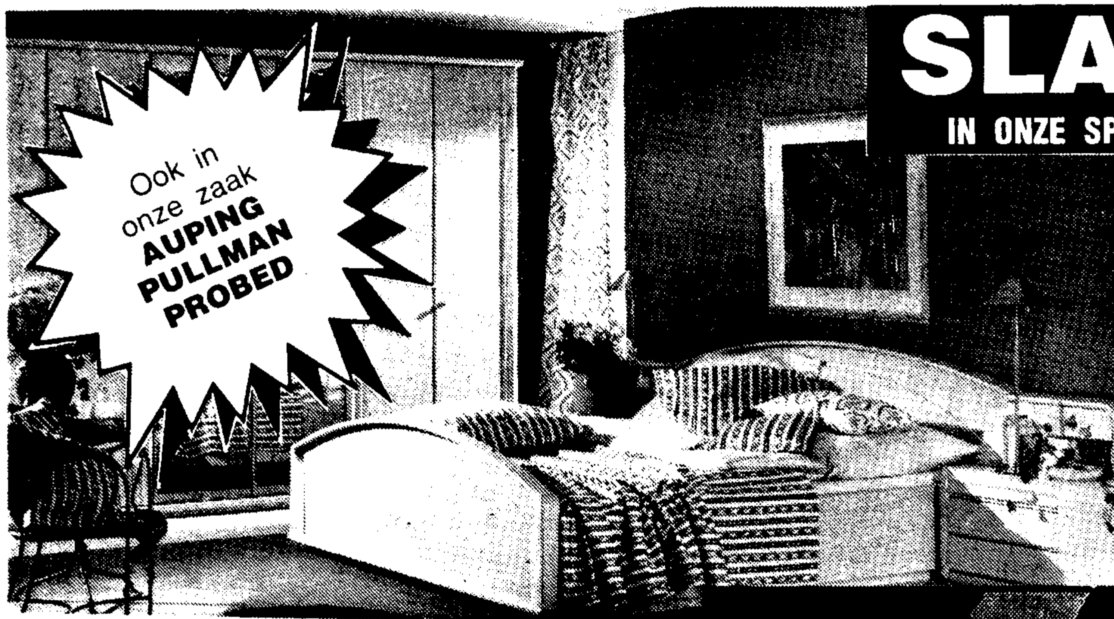
Waar komt deze collectieve stoornis vandaan en vooral, wat zijn de effecten ervan? Is het zo dat het instellen van een prijs, of het maken van een hitlijst op een bepaald gebied – bijvoorbeeld van wetenschappers of lingeriedraagsters – een positieve prikkel is voor de kwaliteit op dat gebied in het algemeen?

Wijlen de Franse filosoof Jean Paul Sartre omschreef het verschijnsel ooit als *La maladie Américaine*, de Amerikaanse ziekte. Kenmerk van een samenleving waarin die ziekte tiert, is dat voor wie wil opvallen of de aandacht trekken, het steeds noodzakelijker wordt om met steeds schreeuwendere superlatieven te gooien als 'the greatest', 'the best', 'the number one', 'top of the list', enzovoorts. Televisiestations, kranten en tijdschriften lopen daarom de deur plat bij enquête-bureaus in de hoop dat het weer een HASJ-headline, een 'wie-is-de-beste-en-wie-niet?'-kop oplevert.

Vers voorbeeld is de editie van Elseviers Magazine van 29 oktober 1994, met als omslagtitel 'Universiteitentest: de beste studies'. Het effect op universitair Nederland was als dat van een voedseldropping in een vluchtelingenkamp. Ik heb er geen gekocht. Ik zat in Japan, maar zelfs daar was ik niet veilig, want ik kreeg een faxbericht met: 'Grote opwinding in de universiteiten over...' Op mijn terugvlucht trof ik in de KLM-leesmap een exemplaar aan. Het vergde niet meer dan een paar minuten om te zien dat dit de zoveelste 'waterverf'-enquête was (dit is geen kinnesinne, want mijn universiteit/vak komen er relatief gunstig uit). De gebruikte enquête is inhoudelijk een rommeltje en de gegevensanalyse wetenschappelijk onverdedigbaar.

Er zijn stemmen (waaronder die van Elsevier) die beweren dat het maken van zulke hitlijsten de concurrentie tussen mensen of organisaties stimuleert en daarmee de kwaliteit van wat ze doen of produceren verbetert. Maar het beschikbare wetenschappelijke onderzoek laat onomstotelijk zien dat van die bewering geen hout klopt. Tal van studies, onder andere aan de universiteiten van Texas (Robert Helmreich), van Harvard (Jay Winston), van Minnesota (David Johnson), van Michigan (Donald Haines) en van Iowa (Marget Clifford) tonen aan dat: a) De meest succesvolle wetenschappers juist niet concurrentie-gericht zijn; b) Concurrentie in bedrijven de prestaties vermindert; c) Concurrentie de artistieke en probleemoplossingscreativiteit en de studieprestaties bij jonge kinderen en universiteitsstudenten vermindert, en, d) De nadruk op concurrentie arbeidsvreugde, leerplezier en onderlinge relaties ondermijnt.

Het volgende verhaal illustreert dit treffend. Een oude rabbi nam een zich altijd maar met anderen vergelijkende jongere collega op een avond mee zijn tuin in. Het was volle maan en het licht scheen op de bomen in de tuin. De oude rabbi zei: 'Kijk deze twee bomen hier. Die ene grote en die kleine ernaast, die nu in volle bloei staat. Al jaren staan ze naast elkaar en nog nooit heeft dat problemen gegeven. Nog nooit heb ik in deze tuin iets over minderwaardigheid gehoord. Waarom niet?' De jongere rabbi verzonk in gedachten en zei toen: 'Omdat ze zich hier niet met elkaar vergelijken.' Waarop de oudere antwoordde: 'Je kent dus het antwoord. Ook kleine bomen bloeien prachtig als ze zich niet vergelijken.'

SLAAPKAMERS

IN ONZE SPECIAALZAAK, HEERLERBAAN 235, HEERLEN

In onze slaapkamerspeciaalzaak Heerlerbaan vindt u een keuze uit meer dan 50 slaapkamers in de kleuren: wit - zwart - aubergine - rood - wit essen - parel eiken - kersen - mahonie, etc. Ook vindt u bij ons diverse bekende merken zoals: Auping - Pullman - Probed - Eastborn, etc. Kom eens langs en overtuig uzelf.

EIKEN KLASSIEK

IN ONZE SPECIAALZAAK, HONIGMANSTRAAT 47, HEERLEN

In onze zaak Ho
manstraat 47, vinc
een uitgebreide col
tie eiken en klassi
meubelen, in strakke
zeer sierlijk roma
sche vormen.
Leverbaar in dive
eiken kleuren zo
blankgelakt - blankp
ne - antiek - cla
wit, en verschille
midden-eiken kleu
En natuurlijk tegen z
interessante prijzen
bent van harte welko

Tevens een grote collectie in
schuifdeurkasten, matrassen, spiralen, lattenbodems en (éénpersoons) ledikanten

VEGERS MEUBELEN

Eiken klassiek	Slaapkamers	Moderne meubele
Honigmanstraat 47	Heerlerbaan 235	Locht 2
Heerlen	Heerlen	Kerkrade

SCHAEPKENS AUTOBEDRIJF

Klimmenderstr. 110, Klimmen, tel. 04405-2896

Keuze uit 150 occasions, o.a.

Alfa Romeo 75 1.8 iE, Imola, grijsmet.	92	18.850,-
Alfa 33 1.3 S, rood	89	6.950,-
Audi 80 1.8 S, grijsmetallic	90	21.250,-
Audi 80 turbo diesel, blauwmet.	89	19.450,-
BMW 318i, beigemet. i.z.g.st.	84	6.650,-
BMW 320i, 24 Valve, aubergine	91	36.450,-
Citroën BX 1.9 TRD, wit	87	6.900,-
Citroën XM Ambiance, zwart	89	17.800,-
Daihatsu Charade 1.3i, zwartmet.	93	19.900,-
Daihatsu Applause 1.6i, zilver	91	15.850,-
Ford Escort 1.3 CL rood	86	7.900,-
Ford Orion 1.8 diesel	87	8.750,-
Ford Escort 1.6i, div. extra's, rood	90	15.250,-
Ford Scorpio 2.0 CLi, roodmetallic	90	15.250,-
Ford Sierra 2.0 CL, LPG, wit	87	7.450,-
Ford Sierra 2.0i, LPG, blauwmet.	v.a. 89, 90	10.450,-
Honda Accord 2.0 luxe, wit	87	9.450,-
Honda Civic 1.4i, stuurbekr., grijsmet.	89	15.850,-
Lancia Beta 1300 Coupé, zeer exclusief	78	6.850,-
Lancia Thema 2.0 iE, blauwmet.	89	13.650,-
Mazda 626 1.8 LX, LPG, grijsmet.	90	13.950,-
Mitsubishi Galant 1.8 turbo diesel, blauwmet.	92	18.950,-
Mercedes 190 D autom., d.groenmet.	92	44.750,-
Mercedes 190 D 2.5 turbo diesel, blauwmet.	90	47.750,-
Mercedes 190 D, i.z.g.st.	84	12.250,-
Mercedes 230 coupé, i.z.g.st.	81	10.450,-
Nissan Bluebird 2.0 SLX, grijs	90	14.850,-
Opel Corsa 1.5 Swing, blauw	89	7.850,-
Opel Corsa 1.3 S, wit	87	7.450,-
Opel Kadett 1.3 GT, blauw	86	7.950,-
Opel Kadett 1.3 S, blauw	85	5.750,-
Opel Kadett 1.7 LS diesel, blauw	88 t/m 91	v.a. 7.500,-
Opel Vectra 1.6i, div. uitvoeringen	v.a. 90	12.900,-
Opel Vectra 1.8 S HB, roodmet.	90	18.450,-
Opel Vectra 1.6 GLi, grijsmet.	91	18.650,-
Opel Vectra 1.7 diesel GLS	91	18.850,-
Opel Omega 2.0i CL, blauwmet.	91	19.900,-
Peugeot 205 1.1 Accent, grijsmet.	90	12.350,-
Peugeot 205 Rallye, wit	89	13.450,-
Peugeot 205 diesel	90	11.250,-
Peugeot 309 XL Profil, LPG, wit	90	11.400,-
Peugeot 405 1.9 SRD	2x 91	v.a. 19.850,-
Peugeot 405 1.9 GRD grijsmet.	92	22.250,-
Peugeot 405 SRDi turbo diesel	92	24.250,-
Peugeot 405 1.6 GLi, blauw	90	14.650,-
Peugeot 605 SLi, donkerbruinmet.	91	21.450,-
Renault 19 GTD, 5-drs., blauw	90	14.350,-
Renault 25 TS, blauwmet.	90	11.500,-
Subaru F10 minibus, 7-pers.	88	8.350,-
Seat Ibiza 1.3 CLXi, nieuw model, rood	93	21.450,-
Toyota Camry turbo diesel	85	5.850,-
Toyota Corolla 1.6 Twin Cam, rood	86	7.850,-
Toyota Camry 2.0i 16V, roodmet.	90	16.750,-
Toyota Corolla 1.8 LX diesel, zilver	88	10.850,-
Triumph Spitfire 1500, liefhebbersauto	78	13.850,-
Volvo 440 GLT, wit	90	18.450,-
Volvo 440 GL, div. extra's, rood	91	17.850,-
Volvo 460 GLE, grijs	90	19.650,-
VW Passat 1.9 CL diesel, blauw	92	22.450,-
VW Passat CL, roodmet.	90	17.950,-
VW Caddy 1800, pick-up	88	10.900,-
VW Taro 2.4 diesel, dubbelcabine	90	16.450,-
Motor: Yamaha FZR 600 R, groen/paars	94	17.650,-

8x Opel Corsa 1.5 diesel, Swing, 3- + 5-drs., bj. 89/90, wegenbelasting 270,- per kwartaal; verbruik 5 liter op 100 km
Prijzen *f* 6.450,- - *f* 9.850,-

Stationcars

Ford Sierra 1.8 CLX Turbo diesel Combi	91 2x	v.a. 18.750,-
Peugeot 405 1.9 GRi Break, blauwmet.	92	23.250,-
Peugeot 405 1.9 GLD Break, rood	90	18.950,-
Peugeot 405 1.6 GLi Break, wit	90	17.650,-
Renault 21 Nevada GTS inj., LPG	90	15.850,-
Renault 21 Nevada LPG, wit	91	14.900,-
Subaru F10 minibus, 7-pers.	88	8.350,-
Volvo 740 2.0i Estate, LPG, rood	91	32.650,-
VW Passat Variant, div. extra's	92	28.750,-
VW Passat 1.9 diesel ABS rood	92	29.900,-

50 inruilauto's vanaf *f* 1.000,- - *f* 3.000,-

LACH MAAR
ZWIJG MAAR
vraag maar...
DE KINDERTELEFOON
Elke dag van 2 tot 8 uur
BEL 06-0432*
*GRATIS

GEZIEN OP TV BIJ PAUL DE LEEUW:
de reinigende kracht van de Ha-Ra vezel?

Ha-Ra®
- Het Origineel -

Info: Ha-Ra Co-Ma 045-223910
Ha-Ra Wehrens 04404-2437
Ha-Ra Brands 043-631015
Ha-Ra Houtvast 046-378681

Je toekomst is geen

BLIND DATE

Open Dag
Hogeschool Heerlen
Zaterdag 19 november

Wil je volgend jaar een HBO-opleiding gaan volgen? Kom dan op de Open Dag kennismaken met de Hogeschool Heerlen. Je toekomst is toch zeker veel te belangrijk om op goed geluk een school te kiezen.....

Een goed beeld van de opleiding
Op de Open Dag krijg je informatie over de opleiding van je keuze, de verschillende studierichtingen en specialisaties. Je hoort meer over ons systeem van kleine groepen en persoonlijke begeleiding. Je proeft alvast wat van de sfeer en maakt kennis met studenten en docenten.

Een scherpere blik op je toekomst
Je krijgt antwoord op je vragen over de beroepsmogelijkheden in jouw studierichting. Het wordt je duidelijker hoe de verschillende specialisaties aansluiten op de arbeidsmarkt.

Een nieuwe kijk op Heerlen
Je maakt op een andere manier kennis met Heerlen. Als een gezellige studentenstad. Met ruim 3.500 "Hogescholers", een bloeiend verenigingsleven en meer dan 120 studentenhuizen.

SECTOR TECHNIEK
Hoger Technisch Onderwijs
Zaterdag 19 november a.s. van 10.00 tot 14.00 uur.
Dr. Jaegersstraat 40, Heerlen, 045-734999.

SECTOR ECONOMIE
Facilitaire Dienstverlening (THW) en Voeding en Marketing (Food & Business)
Zaterdag 19 november a.s. van 11.00 tot 15.00 uur.
Kasteellaan 141, Heerlen, 045-734777.

SECTOR ONDERWIJS
PABO
Zaterdag 19 november a.s. van 10.00 tot 13.00 uur.
St. Annalaan 2, Heerlen (Bekkerveld), 045-734802.

SECTOR GEZONDHEIDSZORG
Logopedie, Ergotherapie en Fysiotherapie
Zaterdag 19 november a.s. van 10.00 tot 15.00 uur.
Logopedie en Ergotherapie: Zandbergsweg 111, Hoensbroek, 045-219191.
Fysiotherapie: Heuvelweg 7, Heerlen, 045-700600.

hogeschool heerlen

Koud noch warm van Irving

DOOR SANTE BRUN

In de loop van twintig jaar pleegt een transseksuele inwoner/ster van Bombay in totaal ruim zeventig lustmoorden op prostituees, zowel in Londen (waar hij/zij intussen werd 'omgebouwd'), waarbij hij/zij steeds een 'handtekening' achterlaat in de vorm van een op de buik van het slachtoffer getekende olifant, die knipoogt met de navel van de vermoorde. In de Nieuwjaarsnacht van 1989 op 1990 pleegt zij de laatste, want zij heeft intussen zoveel steken laten vallen dat ze een paar uur later gemakkelijk gearresteerd kan worden. Het werd ook wel tijd.

In 1950 wordt in Bombay een tweeling geboren, die direct na de geboorte gescheiden wordt en opgroeit zonder dat de kinderen van elkaars bestaan weten, de een als pleegkind van een Canadese orthopeed van Indiase (Parsee-) afkomst, de ander bij de moeder van de tweeling, een verlopen Amerikaanse filmster en haar aan alcohol verslaafde vriend. De een wordt toneelspeler in Zwitserland, maar speelt ook in een succesvolle serie Hindoestaanse politiefilms de titelrol van inspecteur Dhar. Het scenario voor de films (en uiteindelijk ook dat van de opgemelde arrestatie) wordt geschreven door de orthopeed, Farrokh Daroewalla. De andere helft van de tweeling blijkt zich ontwikkeld te hebben tot een godsdienstwaanzinnige aankomende Jezuïet.

De orthopeed heeft daarnaast nog een andere hobby, een wetenschappelijk onderzoek naar de genetische achtergrond van dwerggroei, en daarbij gebruikt hij het bloed van in Indiase circussen optredende dwergen.

Hij heeft, naast zijn woning in Toronto, een tweede huis in Bombay, en tijdens zijn verblijf in dat huis, tussen Kerstmis en Nieuwjaarsdag van 1990 speelt het boek waar ik het over wilde hebben, zich af. Daroewalla is in feite ook de hoofdpersoon, in ieder geval de spil van het boek. In die week komt de aankomende Jezuïet in Bombay aan, waarbij Daroewalla de taak toevalt, de delen van de tweeling aan elkaar voor te stellen, hetgeen hem niet zo bevalt. Dat probleem suddert bijna het hele boek door.

Dat zijn de hoofdelementen uit het boek 'Een zoon van het circus', van John Irving. Het is een van de eerste boeken die ik ooit heb gelezen waarbij ik me heb afgevraagd: waarom is de schrijver hieraan begonnen? Irving heeft in interviews gezegd dat het boek gaat over het feit, dat iemand die geëmigreerd is zowel in zijn nieuwe als in oude vaderland een vreemdeling wordt, en dat slaat uiteraard op Daroewalla en op 'inspecteur Dhar'. Maar waarom heet het boek zoals het heet? Ja, er komt een circus in voor, dat echter maar een zijdelingse rol speelt. En wie die zoon van het circus is, dat blijft duister. (Heeft Irving iets met Reve? Die schreef een boek dat 'De circusjongen' heet, en 'De Avonden' speelt zich af tussen Kerstmis en Nieuwjaar). Het enige andere boek dat ik van Irving las, was 'De wereld volgens Garp', en dat wilde vooral laten zien hoe goed het kan gaan als een vrouw besluit geheel zelfstandig en alleen haar kind op te voeden. Veel elementen uit dat boek – de worstelschool en uiteraard de transseksueel/travestiet – komen ook in 'Een Zoon van het Circus' voor. Zij het dan dat het onderhavige boek veel minder gewelddadig is dan Garp.

Maar wat heeft Irving in India te zoeken? Je leert wel het een en ander over dat land, zelfs nadat je alles van de literaire expert op dit gebied, Salman Rushdie, hebt gelezen. Maar de meest meeslepende werken spelen van Rushdie spelen zich ook in Bombay af, en dat had voor Irving een waarschuwing moeten zijn. Zijn werk blijft op het punt van de lokaties bleek afsteken bij Midnight Children en bij The Satanic Verses.

Het boek is, zoals veel moderne literatuur, vooral een ingewikkeld stelsel van flashbacks. Tijdens de eerste ruim tweehonderd pagina's zit Daroewalla half slapend aan een tafeltje in de Duckworth Club in Bombay, een ideaal uitgangspunt om eens flink terug te gaan in de tijd.

Waar ik veel bewondering voor heb is de ongebreidelde fantasie van Irving, voor wie de meest bizarre situaties nog lang niet bizar genoeg zijn. Het boek is ook ijzersterk geconstrueerd, er staat feitelijk geen woord te veel in: elke zin, elke opmerking heeft een functie in het verhaal, je kunt geen detail overslaan want dat zet je gegarandeerd honderd, of vierhonderd pagina's verderop op het verkeerde been. Tientallen personages, de een al Fellini-achtiger dan de ander, passeren de revue. Dwergen, zelfverminkte eunuchen annex travestie-prostitué's, hofmeesters en bedelaars, hoeren en filmsterren, broeders en paters, artsen en aidspatiënten, huispersoneel en politiemensen, hippies en drugssmokkelaars, sadhoes en Oostenrijkse echtgenotes, alles krijgt van Irving een eerlijke kans en een uitvoerige zijstraat. Op die manier kom je gemakkelijk aan ruim zevenhonderd pagina's. En naar verluidt hebben vrienden van Irving er nog driehonderd pagina's uitgeschrapt (ik meende daar hier en daar soms de gevolgen van te zien). Ik vind dat het verhaal korter, bondiger, eleganter verteld had kunnen worden. Maar ja, dan was het misschien geen Irving geweest.

Het is gelukkig goed, vlot maar niet te vlot, vertaald.

Ik vind 'Een zoon van het circus', kortom, een hele prestatie, maar ik ben blij dat ik het uit heb. Ik kon er noch warm, noch koud van worden.

John Irving, Een zoon van het circus. Uitgeverij Anthos; f49.90.

● John Irving. Foto: MARY ELLEN MARK

Meesterwerk onder voorbehoud

● Anna Enquist. Foto: BERT NIENHUIS

DOOR ROB MOLIN

Het romandebuut 'Het meesterstuk' van Anna Enquist, die eerder drie gedichtenbundels publiceerde, is een hypermodern operadrama in een klassiek gewaad. De Don Juan-achtige, gevierde kunstschilder Johan Steenkamer (een sleutelnaam natuurlijk) speelt er de hoofdrol en van alle figuren die Enquist tot leven heeft gewekt, is deze Narcissus wel de minst sympathieke. Frappant is, dat hij op zijn doeken feilloos in kaart weet te brengen wat hem in zijn diepste innerlijk bezighoudt. Slechts de kunstenaar in hem komt, om zo te zeggen, uit de verf.

Op deze en talloze andere tegenstellingen is de roman gebouwd, zodat conflicten en mislukkingen zich op elkaar stapelen. Afgezien van Johan zijn alle figuren zich van de malaise die een en ander met zich meebrengt, scherp bewust.

Zo treurt Ellen, de vrouw van Johan, jarenlang over de dood van haar dochtertje en is Alma, de bejaarde moeder van Johan en Oscar, er verbitterd over, dat haar man zo'n halve eeuw geleden de benen heeft genomen.

Dit familiedrama leidt via een, knap bedachte, maar levensechte intrige tot de louterende gebeurtenissen in de slotfase van de roman, die Enquist na de rijkelijk geëtaleerde, met lichte toets beschreven ellende in het voorgaande aan de lezer kennelijk niet wil onthouden. Jammer is, dat de geloofwaardigheid van de ontknoping fors afsteekt bij de voorafgaande wederwaardigheden van aantrekkelijker, want alledaagser aard. Oscar ontpopt zich als een schurk die zijn broer uit jaloezie in elkaar slaat en uit de door hem als museumconservator te beheren collectie een schilderij jat van zijn vader en ermee over straat zeult, Alma die een heup breekt tijdens de tentoonstelling... het is allemaal leuk bedacht, maar zoiets hoort eerder thuis in een soapdrama dan in deze roman die tot circa pagina 250 perfect in elkaar steekt, de juiste toon treft, niet bizar is en mateloos boeit.

Daarenboven doet het tentoonstellen in de slotfase van Johans 'meesterstuk' tijdens een door vele bewonderaars bezochte expositie wel erg toevallig aan: naast dit schilderij hangt precies dezelfde voorstelling! Zij werd vervaardigd door de niet minder begenadigde vader Charles in zijn Hollandse periode, kort voor het verlaten van vrouw en zijn nog kleine kinderen. De voorstelling op de doeken zit vol symboliek aangaande de verhouding van moeder en kind, het vergeefse streven naar geluk, isolement en vooral ondergang en vernietiging.

Het schilderij is misschien een zoekplaatje voor de toeschouwer, maar niet voor Johan, die plotseling zijn eigen schilderij en dus ook dat van zijn vader gaat begrijpen. Het enige wat de zoon feitelijk gezocht heeft en nooit heeft willen erkennen (hij sloot zich slechts op in zijn artistieke daden) is de behoefte om bij 'vader op schoot te zitten'. Hij mijmert vóór de identieke schilderijen weg en is op zichzelf teruggeworpen, zoals op dat moment al zijn medespelers dat zijn.

Wat Enquist in de eerste delen van haar boek veel overtuigender schetst, zijn variaties op de thematiek van het isolement. In de slotpassage, al streeft [illegible], zoals gezegd, aangaande conflicten en tegenstellingen naar de al te gemakkelijke en dus onbevredigende verzoening. Zij weet de alledaagse dingen en voorvallen zodanig te beschrijven, dat het gewone ervan ongewoon wordt; de vertrouwde werkelijkheid wordt met andere woorden geïntensiveerd.

Het thema van de dood, waarin het isolement ten top is gedreven, heeft zij ontroerend uitgewerkt in de passages over het sterven van het tienjarige dochtertje van Ellen en Johan. Enquist weet de ziekte en het doodgaan van het kind onderkoeld en zonder een zweem van sentimentaliteit te beschrijven, waardoor zo'n 'gewone' gebeurtenis echt aangrijpend wordt. Alledaagse voorvallen krijgen een extra dimensie, doordat steeds de vergeefsheid van elk handelen voelbaar is, want uiteindelijk resulterend in het niets. Enquists romandebuut getuigt dan ook van talent en is een waar meesterstuk, al doet het in bepaalde opzichten denken aan een beschadigde Nachtwacht.

Anna Enquist. 'Het meesterstuk'. Uitgeverij De Arbeiderspers, f39,90

Schonkig, giebelig en brijzelgang

DOOR PIETER DEFESCHE

Toen de geboren Fries Theun de Vries in juni 1979 van de Universiteit van Groningen een ere-doctoraat kreeg ter honorering van zijn verdiensten voor de geschiedwetenschap had hij – hij was toen 72 jaar – meer dan honderd dichtbundels, historische romans, historische essays, gewone romans en hoorspelen op zijn naam. Hij debuteerde in 1925 met het boekje 'Friese Sagen'. Bij het grote publiek kreeg de verzetsroman 'Het meisje met het rode haar' de meeste bekendheid – omdat hij werd verfilmd. Zo gaat dat.

Inmiddels is Theun de Vries 87 en kan er nauwelijks nog aan worden getwijfeld dat hij de langste loopbaan heeft van alle Nederlandse schrijvers – en het omvangrijkste oeuvre; er kwamen in de laatste vijftien jaar tenminste vijf dikke boeken bij: de schrijver houdt van kaliber.

In dat licht bezien is de confidentie, in een interview na het verschijnen van het boek 'Baron' in 1987, duizend bladzij, – het ging toen over de aanschaf van een tekstverwerker – wat merkwaardig. Hij zei: „Ik weet ook niet eens of ik ooit nog een boek schrijf. Ik denk dat ik de concentratie en de discipline voor veel schrijven niet meer opbreng." En als het oeuvre van De Vries al niet het omvangrijkste was, zeker is het het veelzijdigste – al zijn [illegible] Terwijl De Vries niet alleen door zijn schrijverschap bekendheid verwierf, maar ook door een eigenzinnige politieke stellingname, die in de loop der jaren vanuit overtuiging tot stand kwam en evenzeer uit overtuiging veranderd werd, valt het op dat zijn twee meest recente boeken – je kunt bij hem beter niet van 'laatste' boeken spreken – zich bezighouden met de geschiedenis van een deel van de latere Sowjet Unie dat hij zevenmaal heeft bezocht, voor de laatste maal bij de begrafenis van Stalin. Zij het in de fase die aan de revolutie voorafging: die van de negentiende eeuw en het tsarendom. Het bloed kruipt waar het niet kan gaan.

Het eerste van de twee verscheen in 1993 onder de naam 'St. Petersburg'; het telt 400 pagina's. Het tweede verscheen in de eerste helft van dit jaar, telt 700 pagina's dik en heet 'Terug uit Irkoetsk'.

Twee boeken [illegible] iedere regel bevat [illegible] aan de werkelijkheid ontleende gegevens, dat zijn [illegible] exemplarisch voor zijn werkwijze dat de binnenkant van het omslag van 'Terug uit Irkoetsk' beplakt is met een kaart van St. Petersburg uit 1812, uit het tijdperk derhalve van Tsaar Nikolaas I.

Naast toen bestaande gebouwen als het Winterpaleis en de Hermitage staan er ook later tot standgekomen bouwsels op aangegeven zoals het Moskou-station en voorts de als woonhuizen en datsjas van de fictieve romanfiguren genoemde lokaties. Het herinnert aan de voettochten van de schrijver destijds door de Parijse straten uit het tijdperk van Molière. De hoeveelheid documentatie waarvan hij zich voorziet, boeken, maar ook losse gegevens genoteerd op de fiches van een kaartsysteem moet onoverzienlijk zijn. Zij suggereert een levensechtheid die de lezer het gevoel geeft een boek uit de vorige eeuw te lezen. Dat gevoel wordt evengoed opgeroepen door de schrijfstijl, die uitvoerig is en woordenrijk [illegible] als schonkig, giebelig en brijzelgang. [illegible] Tolstoi's 'Oorlog en Vrede' heeft de fascinatie van De Vries voor Rusland en de latere Sowjet-Unie bepaald. De beide boeken – het eerste gaat over de Dekaristen-opstand in 1925, het tweede over het leven van de bannelingen in Irkoetsk, maar vooral van de bewonderde Xenia, dochter van de Dekabrist Danilin, die huwt met een tot aanzien komende ambtenaar van het Tsaren-regime. Behalve om zijn historische betrouwbaarheid is het boek bewonderenswaardig om zijn in de hedendaagse literatuur zelden nog bereikt kwaliteit van traditionele roman.

Terwijl de schrijver de gelegenheid benut om de maatschappelijke toestanden die in Rusland aan de oktoberrevolutie voorafgingen terdege te belichten, vooral in de dialogen van de hoofdpersonen, en alles zich afspeelt tegen de achtergrond van historische gebeurtenissen als de oorlog in de Krim, de vredesbesprekingen in Parijs, de afschaffing van de lijfeigenschap en de met Frans kapitaal ondernomen aanleg van een spoorweg-net, blijft de dramatiek van het leven van de hoofdpersonen de boventoon voeren. Die dramatiek leidt er ook toe dat het boek evenals het leven zelf uit nauwelijks uit elkaar voortvloeiende delen bestaat.

Het leven van Xenia begint opnieuw na het verongelukken van haar echtgenoot Passek, met wie zij een steeds problematischer verhouding had. Om een persoonlijk drama draaien de laatste hoofdstuken: zij schiet per ongeluk haar in een homoseksuele relatie betrokken zoon Arkadi dood en belandt in een strafrechtlijk proces. In deze laatste hoofdstukken bereiken de verbeeldingskracht, het inlevingsvermogen en de beschrijvingskunst van De Vries misschien wel hun hoogtepunt.

Xenia is met een teruggevonden vriend, de verstandige Inno Dal gehuwd. Zij verlaten tenslotte het wereldse St. Petersburg om terug te keren naar de Taiga van hun jeugd: wat dat betreft had het boek 'Terug naar Irkoetsk' kunnen heten in plaats van 'Terug uit Irkoetsk' zoals de titel luidt, verwijzend naar de begenadiging van de Dekabristen in de door Tsaar Alexander II toegestane 'perestroika'. Het lijkt erop dat Theun de Vries zich op zijn gevorderde leeftijd, teruggetrokken op een etage in de Jordaan, met uitzicht op de klok van de Westerkerk, onverminderd bezig is zich in de Nederlandse literatuur niet alleen een unieke plaats te verwerven door de duur van zijn schrijverschap en de omvang van zijn oeuvre, maar ook door zijn vermogen, boeken te schrijven waarvan de veelheid van personages, feitelijkheden en verhaallijnen een stroom vormt van sinds de negentiende eeuw niet meer gekende statigheid en breedte.

Theun de Vries, 'Terug uit Irkoetsk'. Uitgeverij Querido, f69.

Kort geboekt

DOOR ROB MOLIN

In *'Obsessies'* van de Franse schrijfster Isabelle Jarry (in de vertaling van Chris van de Poel) lijdt de vrouwelijke hoofdpersoon aan een ernstige psychische aandoening. In de greep van het zogenaamde OCS ontkomt zij er niet aan haar omgeving tot in de puntjes te ordenen door bijvoorbeeld aan het meest onbeduidende voorwerp in haar kamer een vaste plaats te geven. Omdat ouders en artsen voor dit syndroom slechts de verkeerde aandacht opbrengen, wordt het volwassen leven van de ik-figuur niet slechts door haar ziekte bepaald, maar ook door geforceerde sociale contacten. Deze beknopte, maar suggestieve roman voert de lezer bij stukjes en beetjes naar een verrassende ontknoping. (Uitgeverij Manteau/Goossens, f24,50)

Ook in *'Verkeerde sneeuw'* van Thomas Verbogt staat geen woord te veel. Helaas blijft zijn boek hier en daar in het raadselachtige steken en is het te veel vervald van het gewild poëtische; alleen al de titel is meer versiering dan dat hij werkelijk verwijst naar de romanwerkelijkheid. Hinderlijk is ook het modieuze, therapeutische jargon, dat Verbogt de belangrijkste personages in de mond legt. Niettemin rijst uit dit taaltje de gecompliceerde verhouding op van een circa veertigjarige, gescheiden man met zijn dochter (als begrijpende vader), haar vriendin (als verouderde, maar niet uitgetelde minnaar) en met de vrouwen uit zijn jeugd en recente verleden. (Uitgeverij L.J. Veen, f24,90)

Veel geloofwaardiger is een boek over en van Geer Soudant uit Geleen. Hij was de eenvoud in eigen persoon, naar aanleiding waarvan op zijn missieposten in Afrika weleens bewonderend-spottend gefluisterd werd: *'Zijn broer is dominee'*. Ruim twintig jaar is hij werkzaam geweest in Frans Equatoriaal Afrika, thans Volksrepubliek Congo, daarna in Gabon en Kameroen, waar hij stierf op 56-jarige leeftijd. Dit boek, dat is samengesteld uit brieven en zijn op geluidsband ingesproken autobiografie, bevat het enerverende relaas van leven en werk van de sympathieke Soudant. Het geeft inzicht in het werk van de missionaris, die eerst en vooral verpleger, sociaal werker was en dan pas zielzorger. Hij streed tegen maatschappelijk onrecht als onderdrukking van vrouwen, tegen bijgeloof en politieke corruptie. Geen wonder dan ook, dat Soudant het vaak aan de stok heeft gehad met de plaatselijke overheden. (Uitgeverij Meinema, f32,50)

Een bijzondere gedichtenbundel verscheen bij Herik. Bijzonder vooral door de vijf tekeningen van Lucebert (1924-1994), een van de belangrijkste experimentele dichters uit de jaren vijftig naast Remco Campert, in wiens bundel *'Straatfotografie'* zij afgedrukt zijn. Campert is naar mijn smaak een meester der (zelf)ironie, al is hij in vroegere poëzie overtuigender. Maar ook in 'Straatfotografie' slaagt hij erin wrange (oorlogs) herinneringen en actuele waarnemingen weer te geven met onnavolgbare ironie, het voorbehoud van ernstige lieden die zich van andere lieden wensen te onderscheiden. (Uitgeverij Herik, f24,90)

Elke vergelijking met de versenbundel *'Een reis omzeild'* van Lou Heynens met de bovengenoemde gaat helaas mank. In deze rubriek is het werk van deze beeldend kunstenaar en dichter al eerder, in minder positieve zin, ter sprake gekomen. Toch moet gezegd zijn, dat de gedichten in 'Een reis omzeild' enkele aardige fragmenten voorkomen. Ze zijn niet te vinden in de eerste afdelingen met romantische evocaties van amoureuze aard, maar verderop in de meer bezonnen poëzie, die overigens niet minder vervuld zijn van woldbe taal en gewilde woordkoppelingen. Zo is een van de rozen op de vuilnisbelt: 'schrijven is te vaak/ een uitgestelde of/ verlaten of vergeten droom/ die niemand navertellen kan.' (Uitgeverij Sliber, f24,95)

Een wetenschappelijke studie die tenminste de aandacht vraagt is die van Diederik C. Grit. Hij onderzocht welke literaire betrekkingen er sinds de zeventiende eeuw bestaan tussen de Nederlanden en Scandinavië. In *'Drieverf zulig Noorden'* gaat hij gedetailleerd na welk beeld lezers in het Nederlands en Scandinavisch taalgebied zich in de loop van de tijd van elkaars literaturen hebben gevormd. Met name onder anderen Bilderdijk, Van Eeden en Streuvels enerzijds en Kierkegaard en Hamsun anderzijds nemen een belangrijke plaats bij deze beeldvorming in. (Uitgeverij Universitaire Pers Maastricht, f45)

De boekenpagina verschijnt om de drie weken.

Frank draait zich langzaam om en verdwijnt sjokkend tussen de naaldbomen. De negentienjarige Amsterdammer snuift meer boslucht op dan goed voor hem lijkt. Zonder omkijken voegt hij zich weer bij zijn 'gabber'. Samen ontdoen ze uren achtereen gevelde sparren met een bijl van zijtakken. Geestdodend werk, maar Frank vermaakt zich wel. „Het leven is nu eenmaal geen krentebol, anders had ik wel op m'n krent kunnen zitten," is zijn lijfspreuk. Het zware werk in de uitgestrekte Drentse bossen rondom het gevangenisdorp Veenhuizen ondergaat hij gelaten. „Ik ben een optimist. Ik zal me hier ook wel doorheen slaan."

Straatschoffie in Veenhuizen

● *Frank in een bos bij Veenhuizen aan het werk: er is niet eens een gokhal.* Foto: GPD

DOOR FOKKO BOSKER

Frank, zijn naam is gefingeerd, is een straatschoffie die van kwaad tot erger verviel. Het begon met vernielingen en eindigde voorlopig bij inbraak. Hij groeide op in internaten en pleeggezinnen. Liep weg en begon te zwerven. Zijn Surinaamse moeder vond hem 'te blank', zijn vader kent hij niet. Op 16 augustus werd Frank in Amsterdam op heterdaad betrapt met onder zijn jas een breekijzer en in zijn hand een tas vol gestolen spul. Hij bekende nog twee andere zaken. Frank had nog een proeftijd en kreeg twintig maanden cel. Het experimentele boefjeskamp, de Jeugdwerkinrichting (JWI) in Veenhuizen is zijn laatste kans om van het criminele pad af te komen. Zijn negentiende verjaardag bracht Frank vorig jaar door in het Huis van Bewaring in Haarlem. „Dat was klote, ook al vier ik m'n verjaardag al lang niet meer met vrienden of familie. Meestal ga ik in m'n eentje de stad in, tenminste als ik geld heb, en trakteer mezelf op een gokhal. Vooral computerspelletjes ben ik gek op. Toen ik opgesloten zat nam ik me heilig voor dat het niet weer zover zou komen. Ik wilde uit die wereld." Het lukte niet. Frank hield het op het dagtrainingscentrum al snel voor gezien en het begeleid wonen werd een flop. Hij hervatte z'n oude leventje. En werd opnieuw gepakt.

Noot

De Officier van Justitie heeft tijdens de zitting in Amsterdam een harde noot te kraken met Frank. Het heeft er immers alle schijn van dat iedere kans die justitie hem biedt door hem om zeep wordt geholpen. „Er vallen met deze jongen gewoon geen afspraken te maken," verzucht de Officier. Hij bladert nog eens door het dossier: diefstal van een brommer, vernieling van ruiten, inbraak in woningen en het omzagen van een verkeersbord. Geringschattend neemt de jonge openbaar aanklager Frank in zich op. „Dus dit is zo'n jongen die Lubbers op het oog had met zijn pleidooi voor een boefjeskamp," zegt hij snerend.

Onderuitgezakt laat Frank de berisping over zich heen komen. Z'n baseballpet heeft hij diep over het voorhoofd getrokken. In gedachten heeft hij al afscheid genomen van Amsterdam. Veenhuizen lonkt. Frank verlangt naar tucht en discipline. „Meestal haak ik af na een tegenslag. Nu moet ik doorzetten. Ik mag Lubbers wel bedanken," zegt hij na enkele dagen in de JWI. De jeugdige delinquent is de beroerdste niet. Dat image houdt hij graag in stand.

Frank is een flierefluiter, een toffe gozer die nooit 'nee' zegt. Hij heeft geen vaste relatie. Binden wil hij zich niet. De vrijheid lonkt, de onrust van de straat. Als vrienden een kraakje zetten, gewoon voor de lol of omdat het geld voor kleren, eten en een dak boven het hoofd op is, dan is Frank geen spelbreker. De stad biedt duizenden gelegenheden voor een geslaagde inbraak. „'s Nachts werk ik liever niet. Ik besluip mensen niet graag." Geweld schuwt hij. „Ik ben nogal zachtmoedig."

Braaf

Als jochie was Frank volgens eigen zeggen ongekend braaf. Hij zwierf wel veel over straat. Zijn aan drugs verslaafde moeder was toch nooit thuis. Hij zorgde voor zijn broertjes of ging de stad in. Op zoek naar avontuur. Hij nam de tram naar onbekende bestemmingen en stapte uit als ergens iets leek te gebeuren, zoals een kermis. Dan vlogen de uren voorbij. Na de lom-school ging hij naar de leao. Hij woonde vanaf z'n elfde in behandelhuis Overschinkel. Daar maakten ze een 'net, Hollands jongetje' van hem. „Op m'n vijftiende schrok ik wakker. Ik had het gevoel dat het goed mis ging. Dat ik altijd zo zou blijven en nooit echt zou leven. Ik liep weg om aandacht te krijgen."

Wat Frank nog het meest schokte was dat de klootzakjes uit Overschinkel bereikten wat ze wilden, terwijl hij jaar na jaar aan zich voorbij zag gaan. „Ik was vriendelijk, beleefd, maar dat bracht me nergens. Van goede manieren word je niet rijk. Ik wilde ook een rotzak zijn." Een tweede keer weglopen bracht hem weer thuis bij zijn moeder. Niet dat dat veel uitmonst bood. Zij zag hem nauwelijks staan. Vond hem vernederlandst. Frank voelde zich genegeerd en afgewezen door zijn familie. „Toen ik geboren werd, hadden ze een zwart kindje verwacht. Ik was veel te bleek. Ik ben gelijk op vakantie gestuurd naar Suriname om bij te kleuren." Het mocht niet baten.

Rijk

Frank realiseert zich nu, dat als hij in Overschinkel was gebleven, zijn carrière heel anders was verlopen. „Dan had ik diploma's gehad en had ik hier niet gezeten." Spijt? Hij strijkt bedachtzaam met z'n hand door z'n stoppelbaard. „Ik zou niet op dit pad verzeild zijn geraakt, maar ik heb in die jaren heel veel meegemaakt. Ik heb gezien hoe je rijk kunt worden en hoe arm." Hij beroemt zich op z'n mensenkennis en straatwijsheden.

Hij weet de weg in de rosse buurt, viert feest, kent de nieuwtjes uit het circuit, vergokt z'n laatste geld en tobt zelden over de dag van morgen. „Dat was ook mooi." Die zorgeloosheid, vindt Frank, heeft lang genoeg geduurd. „Ik moet eindelijk eens volwassen worden." Voor een buitenstaander lijkt het makkelijk, maar die knop zet je niet zomaar om. Een hele avond alleen doorbrengen bezorgt hem de kriebels. „Als ik niet moe ben, dan moet ik de stad in." Hij belt wat kennissen, maakt het 's nachts laat, geeft z'n laatste geld uit en belandt weer in het cirkeltje waarin alles draait om een 'sita' (snorfiets), 'pipa' (pistool), 'kloesa' (klusje) en 'snef' (joint). Frank verkeert in uiteenlopende kennissenkringen. „Ik zet gewoon een masker op." Aanpassing is z'n overlevingsstrategie. Hij acteert, maar is zichzelf in het spel kwijtgeraakt.

Walging

Frank vertikt het om zijn hand op te houden bij de Sociale Dienst. De suggestie alleen al vervult hem met walging. „Dat is voor mensen die niets meer kunnen. Ik heb m'n benen, ben goed gezond. Ik red me wel," zegt hij. Frank mag dan wel geen vaste woon- en verblijfplaats hebben, in de openlucht slaapt hij zelden. „Ik zorg goed voor mezelf. Daarom zou ik ook nooit cocaïne of heroïne gebruiken. Ik weet dat dat het einde is, dan ga je jezelf verwaarlozen. Stel je voor dat een tante mij op een dag in een bushokje zou zien liggen. Dan moet ze zich schamen. Dat wil ik niet."

Na zijn arrestatie zat Frank 41 dagen in het Huis van Bewaring Over Amstel in Amsterdam. Toen wist hij zeker dat het zo niet langer kon. De reclasseringsmedewerker vond in hem een gewillige klant voor de experimentele JWI. Zware lichamelijke arbeid, sport en scholing moeten Frank weer grip op z'n bestaan geven. „Jongens moeten niet denken dat het hier een luilekkerland is. Het is wel de laatste kans om nog iets van je leven te maken," weet Frank. Want anders gaat het toch van kwaad tot erger. „Als ik voor een paar lullige inbraken twintig maanden krijg, waarom dan niet gewoon een roofoverval plegen. Als het lukt ben je in een keer binnen. Gaat het mis, dan zit je ook gewoon je straf uit." In het Huis van Bewaring doet iedereen de contacten op voor latere klusjes. Erger nog, behalve de wijze lessen van celgenoten, stak Frank nooit iets op in een gevangenis. „Je zit gewoon je tijd uit.

Als je weer buiten bent, begint alles van voren af aan. Dit is beter. Hier moet iedereen werken en heb je geen televisie op je kamer. Ze halen het luie leventje er uit." Als hij nu naar bed gaat is hij bekaf. Hij slaapt goed. 's Ochtends begint het strakke programma alweer om zeven uur.

Discipline

Frank roemt de discipline in Veenhuizen. „Hier helpen ze je om alles op een rijtje te zetten. In Amsterdam had ik altijd zoveel dingen tegelijk aan m'n hoofd dat ik vastliep." Iedere gevangene heeft een mentor bij wie hij zijn hart kan luchten. Frank verwacht dat hij het wel redt. „Ik zoek geen problemen met anderen. Ik doe met opzet wat klunzig en houd me op de achtergrond." Als hij de training in Veenhuizen goed afsluit, gaat Frank naar Hoorn.

Over de toekomstige opleiding en werk heeft hij nog weinig nagedacht. Zonder blikken of blozen vervolgt hij: „Vroeger wilde ik agent worden. James Bond was m'n ideaal." Hij barst in lachen uit. „Dat is nu een gehaat beroep, ik ben in ieder geval geen dienaar van de wet." Werk waarbij hij vuile handen krijgt, heeft ook niet z'n voorkeur. „Eigenlijk ben ik nogal lui," bekent Frank. Vastberaden: „Ik wil hier een succes van maken. Ik ben op zoek naar iets dat ik nog steeds niet weet. Als ik dat gevonden heb, is het tijd voor een echte vriendenkring, een woning en wie weet een vriendin."

Amsterdam

Als het hem lukt in Veenhuizen en Hoorn dan zou het de tweede opleiding in zijn leven zijn die hij helemaal afmaakt. Frank: „De lagere school is tot nu toe het enige waar ik een diploma voor heb." Hij verwacht dat hij wel naar Amsterdam terug zal gaan. Hij mist de stad, de levendigheid. „Hier in Drenthe tussen de boeren is het komisch. Ik was hier een keer eerder als jochie om pannekoeken te eten en een pony te rijden. Ik vind het verschikkelijk saai, je hebt hier niet eens een gokhal." Of Amsterdam hem niet opnieuw in verleiding zal brengen? „Ik kan m'n problemen wel ontlopen, maar dan kom ik ze in een andere stad ook tegen. Ik zal hoe dan ook een oplossing moeten vinden."

Frank zit niet te wachten op bezoek, hij zoekt de rust van het isolement. „Bezoek gaat na afloop weer terug naar de stad. Hun komst doet me te veel denken aan buiten, aan het leven in Amsterdam. Ik zit in hier." Een ding zit hem echt dwars. Na de arbeid in de bossen worden ze langs de kant van de weg opgepikt door een grote blauwe gevangenisbus met tralies voor de ruiten. „Daar heb ik zo'n hekel aan, dan ben ik net een boef uit zo'n Amerikaanse film."

Vervolg van pagina 27

De St.-Hubertusmolen torent trots uit boven de Westelijke Mijnstreek. Over enkele jaren wordt hij waarschijnlijk afgebroken en een paar honderd meter verderop weer opgebouwd. Het tegenoverliggende café De Meule en een woonhuis moeten tegen de vlakte. Eigenaar Louis Vonken wacht schijnbaar gelaten af wat de overheid hem gaat bieden voor zijn grond. „Die baan moet toch ergens komen." En het lawaai? Daar is hij allang aan gewend.

Een duur banenplan

● *Dit tafereel moet straks wijken voor het grijze beton.* Foto: ERMINDO ARMINO

De Oost-westbaan komt dicht tegen het gehucht Oensel aan te liggen, rakelings achter de versvleesboerderij van slachterij Leers. De klanten van de slager reageren opvallend berustend als de Oostwestbaan ter sprake komt. „Als het goed is voor de werkgelegenheid, waarom dan niet? Ja, het is wel zonde van de natuur, maar als er hier geen vliegveld lag, zouden ze wel huizen bouwen. Het is de vraag of je daar dan blij mee moest zijn," zegt een dametje. En ook zij heeft geen last van het vlieglawaai: „Alles went." Dat vindt ook boer Senden even verderop. Van de vliegtuigen hebben de inwoners van Oensel volgens hem geen last, „maar er komt hier de laatste tijd wel opvallend veel kanker voor, ik weet niet of dat er iets mee te maken heeft." Boer Janssen weet nu al zeker dat zijn prachtig gelegen Kelmonderhof straks tegen de vlakte moet om plaats te maken voor nieuwe vertrekhallen. Maar ook hij vindt de Oost-westbaan geen enkel probleem. „Het is goed voor de werkgelegenheid. Als in Nederland te veel rekening met het milieu wordt gehouden, krijgt niemand meer beleg op zijn boterham."

De overheid is druk bezig de benodigde grond voor de nieuwe baan op te kopen. Op het ogenblik is zeventig procent in overheidshanden. Een deel van het grondgebied tussen pakweg Kelmond en Schimmert kan echter niet zonder slag of stoot worden verkregen. De Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek heeft twee piepkleine lapjes in bezit. Die kunnen alleen via onteigeningsprocedures worden overgenomen. Dat vergt een jaar of twee, met als gevolg dat pas in 1998 kan worden begonnen met de aanleg van de baan. En ook dat is een tijdrovend karwei, met name omdat het heuvelachtige terrein nog moet worden afgevlakt. Daardoor kunnen pas rond het jaar 2002 de eerste toestellen op de 3,5 kilometer lange Oost-westbaan neerstrijken.

Met de nieuwe baan wil Maastricht Aachen Airport (MAA) vooral grotere intercontinentale vliegtuigen binnenhalen. Die hebben voor een rechtstreekse volbeladen vlucht naar bijvoorbeeld de Verenigde Staten een langere startbaan nodig dan de 2500 meter lange Noord-zuidbaan. Volgens de luchthaven levert de Oost-westbaan bovendien minder geluidhinder op. Nu wordt over een dichtbebouwd gebied gevlogen: van Sittard via Geleen, Neerbeek, Beek, Geverik, Meerssen, Rothem en Amby naar Maastricht. Straks brommen de vliegtuigen volgens MAA over een veel minder dicht bebouwd gebied.

Dat Limburg in feite één groot grensgebied is, heeft echter ook z'n gevolgen voor het gebruik van het luchtruim. De Belgen dulden geen laagvliegende Nederlandse vliegtuigen boven hun koninkrijk. De grens, op minder dan een minuut na het opstijgen, moet als een betonnen muur worden beschouwd. De vliegtuigen kunnen dus niet normaal opstijgen of landen, maar moeten een scherpe, steile bocht boven Maastricht maken. Dat idee is volgens deskundigen onuitvoerbaar en zelfs gevaarlijk. Minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat probeert daarom bij haar Belgische collega's te onderhandelen over een variant waarbij wel regelmatig over een klein stukje België mag worden gevlogen. De kans dat Jorritsma zal slagen wordt op het ogenblik uiterst klein geacht.

Rond de luchthaven is een geluidszone vastgesteld volgens de wettelijke Ke-norm (Ke staat voor Kosteneenheid en dat is weer genoemd naar de ontwerper van deze ingewikkelde norm: professor Kosten).

Het komt er grofweg op neer dat alle 500 huizen die binnen de 40 Ke-zone liggen, volledig moeten worden geïsoleerd. Binnen de 35 Ke-zone (zie voorpagina Vrijuit) mag geen nieuwbouw meer plaatsvinden. En de vliegtuigen mogen buiten die lijn nauwelijks meer te horen zijn.

Voor de nachtvluchten geldt echter een geheel nieuwe, andere norm, die pas afgelopen zomer werd vastgesteld: 's nachts mag een geluidnorm van gemiddeld 26 decibel in een jaar niet worden overschreden, of de slaapkamers moeten worden geïsoleerd. Hier zit een addertje onder het gras: er wordt slechts een gemiddelde bepaald. Straks is het mogelijk dat vliegtuigen een tijdje relatief stil vliegen en vervolgens een paar keer enorm veel herrie maken. En dan nog wordt het toegestane jaargemiddelde niet overschreden. De gevolgen van de nieuwe nachtnorm zijn nog niet voor de omgeving van de Oost-westbaan in kaart gebracht. Hoeveel Zuidlimburgse woningen geïsoleerde slaapkamers zullen krijgen in verband met eventuele nachtvluchten, moet dus nog blijken.

Interessant is de vraag of de investeringen in Maastricht Aachen Airport ooit kunnen worden terugverdiend. In het overheidsvakblad Binnenlands Bestuur werd onlangs gerept van een 'peperduur banenplan', met grote risico's. Zelfs met nachtvluchten wordt het nog een hele toer om van de luchthaven ooit een rendabel bedrijf te maken. Er werd uitgerekend dat de uitbreiding van Beek toch minstens 335 miljoen gulden gaat kosten aan aanleg, isolatie en verliesafdekking. De uitbreiding zou volgens het gunstigste scenario kunnen leiden tot een groei van 3400 directe en indirecte banen. Met andere woorden: voor iedere nieuwe arbeidsplaats heeft de overheid straks minimaal 100.000 gulden geïnvesteerd.

Voor die luchthaven vervolgens zelf rendabel is, zijn we twintig jaar verder. Op z'n vroegst in 2013 speelt MAA quitte. Tot die tijd wordt er nog ruwweg 100 miljoen gulden verlies geleden, vijf miljoen gulden per jaar. Na 2013 zal de winst nog jaren marginaal zijn. Tegenstanders van de Oost-westbaan vragen zich af of voor dergelijke investeringen en zulke povere vooruitzichten een stukje Limburgs Landschap voor moet worden opgeofferd.

Maastricht Aachen Airport zou als werkgelegenheidsproject een stuk goedkoper uit zijn, als nu besloten zou worden helemaal geen nieuwe baan aan te leggen, zeggen de landschapsvrienden. Dan blijft de luchthaven wel een kwakkelend bestaan leiden, met een jaarlijks verlies van vijf miljoen gulden. De allerduurste oplossing is een Oost-westbaan aanleggen zónder nachtvluchten. Het aantal arbeidsplaatsen zal dan slechts met 1600 stijgen. En iedere extra arbeidsplaats zal dan bijna 200.000 gulden kosten, terwijl er nooit een cent kan worden terugverdiend. Want zonder nachtvluchten zal een Oost-westbaan structureel verlieslijdend blijven, zo wordt beweerd.

Requiem voor de Hondekop

De dwaasheid ten top: met hoge hekken, honden en vijf bewakers laat de NS op een rangeerplaats in Zwolle dag en nacht wat afgematte treinstellen bewaken, die wachten op hun laatste enkele reis in dit aardse bestaan. Het is uit met de *Hondekop*, zoals de bijnaam luidt van het ooit zo fiere materieel uit 1954. Zo'n 248 van de 394 treinstellen met hun kenmerkende bolle neus worden gesloopt. In Zwolle worden ze verzameld voor de tocht naar de beul. Zodra de nieuwe Railhoppers en Regiorunners eenmaal zonder piepende remmen of halsstarrige computers hun ritjes kunnen rijden, volgen ook de allerlaatsten. Spoorgekken met bahco en beitel proberen de hondekoppen nog te ontdoen van zoveel mogelijk interieur. Vandaar de straffe bewaking die een nucleaire splijtstoffen-fabriek niet eens zou misstaan. Een echte fanaat wordt pas gelukkig met een klepperende asbak, een noodrem of desnoods een verbleekt prentje van Openbaar Kunstbezit. Wacht maar, straks zijn die triviale trofeeën de herinnering aan een voltooid verleden tijd.

● *Een Hondekop temidden van de onderdelen van reeds gesloopte voorgangers.*

Foto: GPD

DOOR JELLE BOONSTRA

Veel reizigers zullen niet in snikken uitbarsten bij het vaarwel van de Hondekoppen. Geriefelijk kon je ze nauwelijks noemen. Comfort anno 1954! Daar kon een verjongingskuur in 1970 niets wezenlijks aan veranderen. Na een uur op de skailederen bank kwam je de trein uit met 'n houten kont alsof je de hele Matthaeus Passion had uitgezeten.

De airconditioning? Stroefschuivende raampjes, die de ene helft van de passagiers open wilde zien en de andere helft juist stijf dicht (vooral op dagen met vrij reizen voor 65-plussers). Bij de wissels kreeg de trein een stoot alsof de Titanic weer een ijsberg ontmoette, natuurlijk net op een moment dat je op het gangpad met een koffer balanceerde.

„Ook wij zullen niet janken," zegt Willem Esselink (51), die volgend jaar z'n kwart eeuw als machinist rondmaakt. Uit z'n bordeauxrode jasje haalt-ie een een pakje shag en hij draait er eentje met bedaarde gebaren. En toch... een beetje weemoed vermijd je nooit.

„Dat mat 54, zoals we de treinen noemen ... de afkorting voor materiaal 1954 ... had z'n kuren, maar je kon ermee lezen en schrijven. Je kent elke tik, elke rammel, net als van een auto, die je jaren hebt. Als er wat was, pakte je de Engelse sleutel en knapte je het op. Het moest raar gaan als je dan niet bij het volgende station kwam. Met dat nieuwe spul is dat gedaan. Daar regeert de computer. Als in zo'n Railhopper wat stuk gaat, kun je hooguit op 'n knop drukken. Helpt dat niet, dan moeten de jongens van de Technische Dienst komen."

Spartaans

Na uitgebreide accreditatie schuift het Zwolse spoorhek voor ons open. Nou vooruit, Esselink wil nog wel een keer de bok van de Hondekop beklimmen. Het domein van de machinist is sober, zeg maar gerust Spartaans. Glimmende grijsblauwe en blauwgrijze verf, bakelieten schakelaars, een vermanend bordje ('hoogst toegestane snelheid 140 km/uur'), drie meters (voltage, ampères, hoogspanning), twee schakelaars, een asbak met de peuk van de machinist er nog in, de dodemansknop en een prullebak.

Esselink: „In de zomer stikte je de moord, in de winter legde je het af van de kou. De kachel had drie standen: helemaal aan, half aan of uit. Als je pech had trof je een deur met een kier als een brievenbus." Maar op een of andere manier waren het ook weer ontberingen die het vak mooi maakten. „Soms waaide het haar van je kop," zegt hij, trekt meteen een kastje van de koplamp open, waar de machinist met een hendel het witte glas voor een rood glas verwisselde als de trein de andere kant uit moest. Slordige lagen isolatieschuim, zwart van jaren stof, bewijzen dat dit tochtgat een zorgenkind is gebleven.

Eenzaam

Een eenzaam beroep trouwens, machinist. De conducteur zag je maar zelden. „Een wc? Nee, die was er ook niet. Het gebeurde wel dat de machinist z'n trein stilzette om in de berm zijn blaas te ledigen, of op een station stopte waar hij helemaal niet eens moest zijn om naar 'heren' te sprinten."

Alles aan de Hondekop is zwaar en solide, de ronde neus zit bijvoorbeeld vol met beton. Dat gaf best een veilig gevoel als er een truck op de overweg bleef steken en je als machinist wist dat remmen niet meer zou baten. Maar ja, de kleinste hondekop weegt al 144 ton, dertig procent meer dan de moderne Koploper van nu. En elke kilo logge massa die je in beweging moet brengen tikt flink aan in een tijd waarin het spoor wat meer op energie wil sparen.

Er weerklinkt ijverig gezaag en geboor in de trein. Het is schroefdag vandaag. Bij de poort zijn enkele dapperen van geest doorgelaten, die zich door de hele rijstebrijberg van de NS-hiërarchie hebben heen gegeten. Met afgestempelde papieren in de hand mogen ze een paar strikt omschreven voorwerpen uit de trein halen. Met aanhangers en busjes (zelfs een van de gemeentereiniging Delft) komen ze inladen. In verliefde eensgezindheid schroeven Fieke Spanjers uit Oudenbosch en Axel Struik uit Dordrecht twee ribfluwelen banken los uit de eerste klasse. Ze zijn goed geëquipeerd: gereedschapkist, elektrische schroevedraaier. Alles gaat mee, twee complete banken, het bagagerek ('voor de jassen'), zelfs een stuk formicawand met de sticker 'wc'. „Postmodern," zegt Fieke, „Een coupé in huis is tegenwoordig helemaal in. Dit zetten we in de eetkamer. We nemen een kozijn mee, daar plakken we een mooi landschap achter. Lijkt het net of we tijdens het eten voorbij rijden."

Een fanate uit Schiedam stommelt verontschuldigend voorbij met enkele banken. Ze heeft er al vijf ingeladen. „Voor 274 gulden. Daar koop je er bij Ikea nog niet één voor," zegt ze met de monterheid van een Nederlander die een koopje heeft ontdekt.

Spoorfreaks

Bewaker C. Hendriks slaagt er redelijk in om z'n lachen in te houden. Gottegot, wat er al niet aan banken en klapstoelen voorbij is gedragen. Vooral de horeca-ondernemers waren goed vertegenwoordigd. Ergens, in verre disco's en kroegen, zullen argeloze bezoekers er nog tot in lengte van dagen op moeten zitten.

Aanvankelijk werden 's nachts veel spoorfreaks aangehouden, met gereedschap in de hand en een wilde blik in de ogen. Die gingen in de schaduw van de feloranje natriumlampen staan schroeven en hakken. 't Is wat minder nu, zegt Hendriks, omdat ze periodiek bij de poort mogen aankloppen. De bewaking blijft echter gehandhaafd, ook om wilde feesten van studenten in de treinen te voorkomen.

Je blijft je amuseren. „Laatst was er een man die belde of treinstel 431 er al stond, het moest per se nummer 431 wezen. Toen is-ie gekomen om de scharnieren uit de buffetkastjes te halen. Daar is hij twee dagen mee bezig geweest, want dat waren hele bijzondere scharnieren. Op zulke momenten valt ons de mond natuurlijk nog wel open."

Regelmatig komt een locomotief in Zwolle weer een Hondekop halen, bij voorkeur in het holst van de nacht, als heel Nederland slaapt. De laatste rit is er eentje zonder glorie, met een klapperende wind door de glasloze sponningen. Het eindstation ligt in Amsterdam, in het westelijke havengebied. Bij HKS Metals (Hoogovens, Klockner Scrap) gaat de hydraulische schaar erin, die zelfs spoorrails als strootjes in tweeën knakt.

Vestigingsmanager Henk Dames heeft vanuit zijn raam een uitzicht dat nooit hetzelfde is, omdat takels er constant in bergen schroot happen. Vele malen per dag komen vrachtwagens lading voor de hoogovens halen, dertig kilometer westwaarts. Je kunt niet zomaar even de schaar in zo'n trein zetten in een land waar de milieuwetten bijna net zo hoog zijn opgestapeld als het bruine ijzer op het terrein. In de jaren vijftig waren ze tamelijk kwistig met asbest, zegt Dames. Plafonds, zijkant, alles in de Hondekop zit vol met platen blauw asbest, de meest vezelrijke en dus meest gevaarlijke van de drie soorten.

Mannen in ruimtevaartpakken halen dat er eerst uit in een afgeschermde loods, waar een sterke onderdruk heerst en de lucht zeven keer maal per uur gezuiverd wordt. De treinen mogen er pas uit als onafhankelijke controleurs metingen hebben verricht.

De werknemers moeten door een sluizenstelsel, hun maskers worden minutieus schoongemaakt, zelf gaan ze onder de douche. Pas dan gaan de treinen naar de hydraulische machine die hapt, knipt en hakt, tot er brokken over zijn van zestig centimeter breed en een meter lang: ammunitie voor de staalovens. Geen oord voor nostalgie. Henk Dames lacht minzaam: „Voor ons is het werk. Hondekoppen betekenen manuren, tonnages, niet veel meer".

Hij heeft genoeg inlevingsvermogen om de nostalgie van anderen te ontzien. Toen het laatste originele groene treinstel het terrein werd opgereden, natuurlijk met fanaten met hun eeuwige camera's, statieven en video's in het kielzog, zei hij tegen z'n mannen: „Doe het met wat piëteit, he."

Volgend jaar zullen ze er wel weer staan, de fanaten, als ook de meest beroemde Hondekop wordt gebracht: de 747. De trein die door de Zuid-Molukkers bij De Punt tot stilstand werd gebracht en na weken gijzeling door mariniers werd doorzeefd met kogels. Ook voor dat stuk vaderlandse geschiedenis valt straks onherroepelijk en onmiskenbaar het doek.

Conclusie in proefschrift:

'Katholieke maffia' verzinsel van de pers

De faculteit rechtsgeleerdheid van de Katholieke Universiteit Nijmegen stond aan de basis van een wijdvertakt netwerk van katholieke gezagsdragers. Zij werd een rijke bron waaruit bestuur en politiek, maar ook de rechterlijke macht meer en meer putte. Om op grond daarvan van een 'Nijmeegse maffia' spreken voert volgens de kersverse promovendus Jan Brabers echter veel te ver.

DOOR HANS BEKKERS

Lange tijd was de theorie populair dat ons land - achter de schermen uiteraard - in feite werd bestuurd vanuit Nijmegen en wel door een select groepje katholieke hoogleraren van de juridische faculteit. Het ministerslijstje van het kabinet Van Agt/Wiegel zou niet in het sjieke Haagse hotel Des Indes zijn samengesteld, maar reeds in het Nijmeegse café De Karseboom. Op de achterkant van een morsig bierviltje.

De denkwijze dateert uit de jaren zeventig. Het waren de jaren van de komplot-theorie. Overal stak natuurlijk wat achter. Niet de hand van God, nee, een andere grote omvangrijke macht. Een multinational bijvoorbeeld, de Amerikanen of anders wel de Russen. En niemand was er zozeer op gebrand uit beeld te blijven als die macht zelf. Bij ontmaskering immers was het spel over.

De vorige week gepromoveerde historicus Jan Brabers laat van dat beeld in zijn proefschrift weinig heel. Hij heeft de stroom geruchten en spannende verhalen gelaten voor wat ze was en geprobeerd door bronnenonderzoek de waarheid boven water te krijgen. In het geval van de kabinetsformatie van 1977 is Brabers zelfs tot de echte bronnen teruggegaan, waaronder ex-premier mr. Dries van Agt en prof. mr. W. van der Grinten, informateur van diens kabinet.

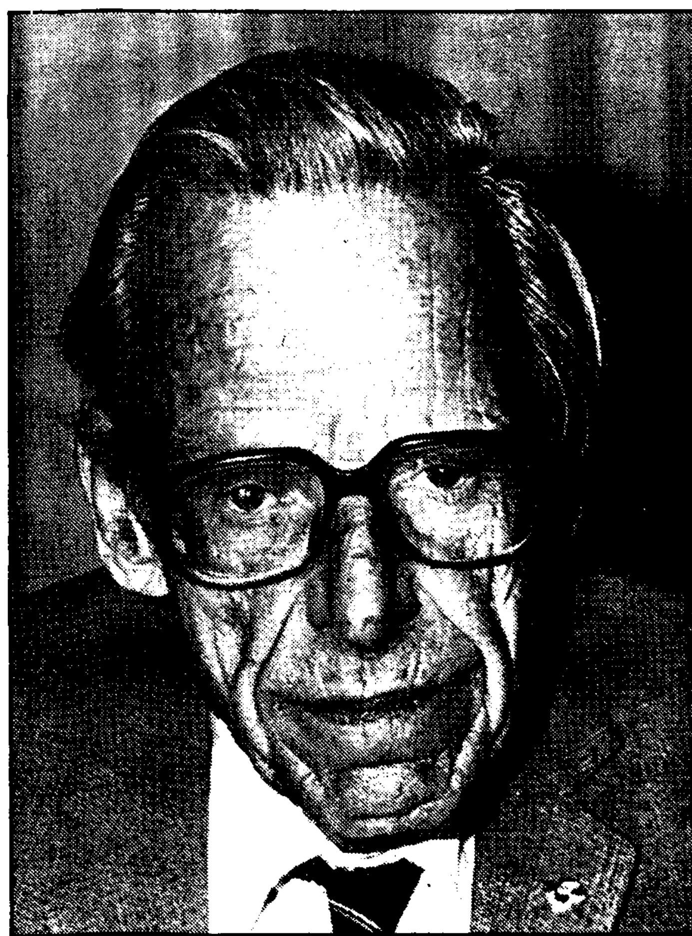
Beide heren kenden elkaar van de faculteit rechtsgeleerdheid van de katholieke universiteit. Via de KVP waren er bovendien meer katholieke connecties met het Haagse. Meest vooraanstaande figuren waren voormalig minister en KVP-lijsttrekker Veringa en KVP-voorzitter Fons van der Stee. Het wemelde in de jaren zeventig van de Nijmeegse gezichten in Den Haag; op de voorgrond, maar meer nog aan de zijlijn. Opvallendst personage daar was zonder enige twijfel hoogleraar Frans Duynstee.

Als hoogleraar zou Van Agt in de jaren zeventig in zijn politiek handelen in hoge mate zijn beïnvloed door enkele van zijn Nijmeegse oud-collega's. In de pers werd het bestaan van deze 'katholieke' of 'Nijmeegse maffia' gemeengoed. Dat stond dan veelal voor conservatief.

Zowel Van Agt, de dit jaar overleden Van der Grinten als enkele andere voormalige hoogleraren, zonder uitzondering wonend in de bosrijke Groesbeekse villawijk Heilig Landstichting, ontkenden tegenover Brabers het bestaan van een dergelijk netwerk. 'Verder dan een vriendelijke uitwisseling van een groet op het plein voor de Cenakelkerk in de Heilig Landstichting kwam men meestal niet', aldus Brabers.

Korte metten maakt de promovendus ook met het hoogtepunt van de vermeende duistere praktijken, de kabinetsformatie van 1977. Het optreden van Van der Grinten, en op de achtergrond Telegraaf-columnist Duynstee, is volgens Brabers de voornaamste inspiratiebron voor de pers geweest om te reppen van een 'Nijmeegse maffia'.

● *Van Agt en Van der Grinten: 'Verder dan een vriendelijke uitwisseling van een groet op het plein voor de Cenakelkerk in de Heilig Landstichting kwam men meestal niet.'* Foto: KIPPA/ANP

Informateur Van der Grinten zou de rooms-rode kabinetsonderhandelingen met voorbedachten rade tot een breuk hebben laten komen om zo het pad te effenen voor het kabinet Van Agt/Wiegel.

Volgens Brabers echter heeft Van der Grinten zijn leven lang een voorkeur gehad voor samenwerking met de PvdA. Verder is het volgens hem een misvatting te veronderstellen dat er een bijzondere band tussen Van der Grinten en Van Agt bestond. Beiden beweerden tegenover Brabers dat zij elkaar sinds 1971 niet meer dan vluchtig hadden gesproken. Voor die tijd bestond er ook al geen speciale vertrouwensband. Ze waren niet meer dan doodgewone collega's. En ook van de studie kenden ze elkaar niet.

Wie wel intensieve betrekkingen onderhield met Van Agt was de Nijmeegse hoogleraar Duynstee, een groot voorstander van een CDA/VVD kabinet. In zijn rubriek in De Telegraaf liet hij geen gelegenheid onbenut die centrumrechtse coalitie toe te juichen. Weken voordat Van Agt en Wiegel voor het eerst samen aan tafel gingen, had Duynstee al een onderhoud met de VVD-voorman. Of dat gebeurde op eigen initiatief dan wel op instigatie van Van Agt, blijft onduidelijk. 'Van Agt spreekt van een 'black spot' in zijn geheugen', aldus Brabers.

Volgens de promovendus was Van Agt er de man niet naar zich te laten bespelen. Duynstee zou er, als landelijk toonaangevend columnist, alle belang bij hebben gehad de schijn op te houden iets in de melk te brokkelen te hebben. Bovendien was hij een jenner *pur sang*, 'de studentensocieteit nooit ontgroeid', aldus Brabers. 'De pers speelde gretig in op Duynstees suggestieve opmerkingen, wellicht nog extra gemotiveerd omdat men een complot van katholieken meende te hebben ontwaard'. Brabers gaat zover te stellen dat Duynstee 'de capo van de 'Nijmeegse maffia' tegelijkertijd het enige lid was van die duistere club'.

Brabers mag de maffia-theorie dan wel als onzin bestempelen, er bestond natuurlijk wel een hecht Nijmeegs netwerk, dat zijn basis vond in de juridische faculteit. Vanaf de jaren dertig recruteerde de KVP er veel oudstudenten uit, die later een rol gingen spelen in de landelijke politiek. Onder hen bijvoorbeeld de latere minister-presidenten Beel, Marijnen en Cals.

Al in de jaren vijftig werd 'Nijmegen' een begrip in politiek Nederland. Er deden grapjes de ronde als het volgende: 'Wij hoorden een mijnheer tegen een ander mijnheer zeggen: 'Ik zou wel graag in de politiek willen.' Waarop die andere mijnheer zei: 'Dan moet je professor in Nijmegen worden'. Waarop die ene mijnheer vroeg: 'Maar hoe word je dat?' Waarop die andere mijnheer zei: 'Door in de politiek te gaan'.'

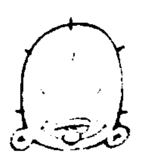
Dat de juridische faculteit een zware positie innam binnen katholiek Nederland leidt Brabers ook af uit de adressenlijst van de in 1955 opgerichte maar verder obscuur gebleven 'Katholieke Studieclub'. Een 'kring' waarin werd gepraat over godsdienstige, culturele, politieke en sociale zaken. Het selecte gezelschap bestond uit 34 prominente katholieken; van hen waren er 12 afkomstig van de Nijmeegse faculteit rechtsgeleerdheid.

Dat strookte overigens precies met wat de oprichters - voornamelijk bisschoppen - van de KUN in 1923 voor ogen stond: het afleveren van katholieke juristen die een leidende rol konden vervullen in de maatschappelijke emancipatie van hun volksdeel. Er bestond namelijk een groot tekort aan katholieke gezagsdragers. In het opheffen van dat tekort is de faculteit volgens Brabers met glans geslaagd. Binnenskamers was men daar ook maar wat trots op. De historicus duikelde een zorgvuldig bijgehouden plakboek op, aangelegd door de universitaire bode tussen 1935 en 1959. 'Regelmatig zijn berichtjes opgenomen waarin melding wordt gemaakt van alweer een benoeming van een oudstudent rechten op een voorname post. En als het krantenknipsel niet vermeldde dat het om een oud-student ging van de faculteit, dan werd het er met de pen in de kantlijn keurig bijgeschreven,' aldus Brabers.

SCORPIO
DE GEKKENLIJN
YAACK - ROBERT WUYTS

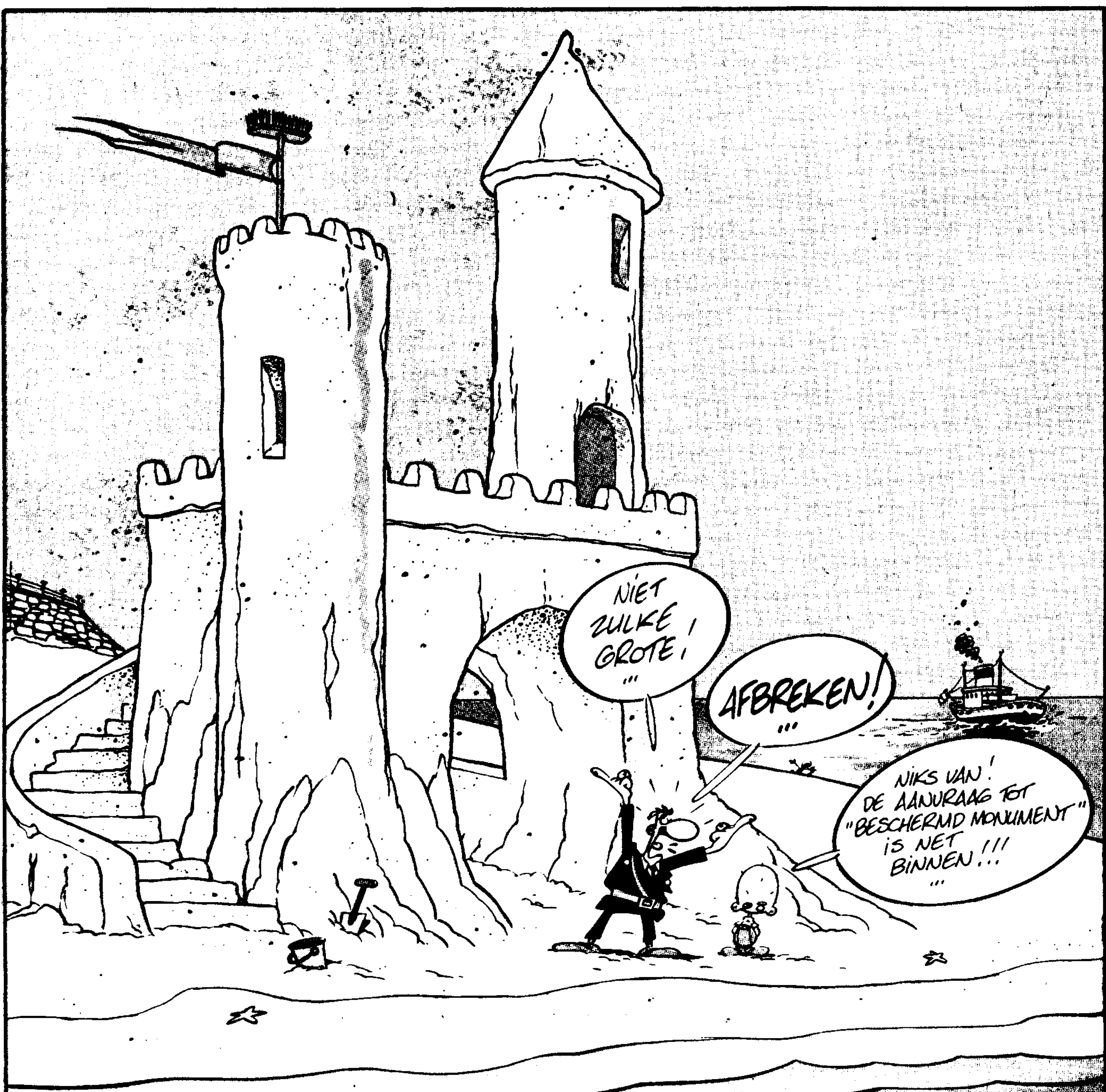

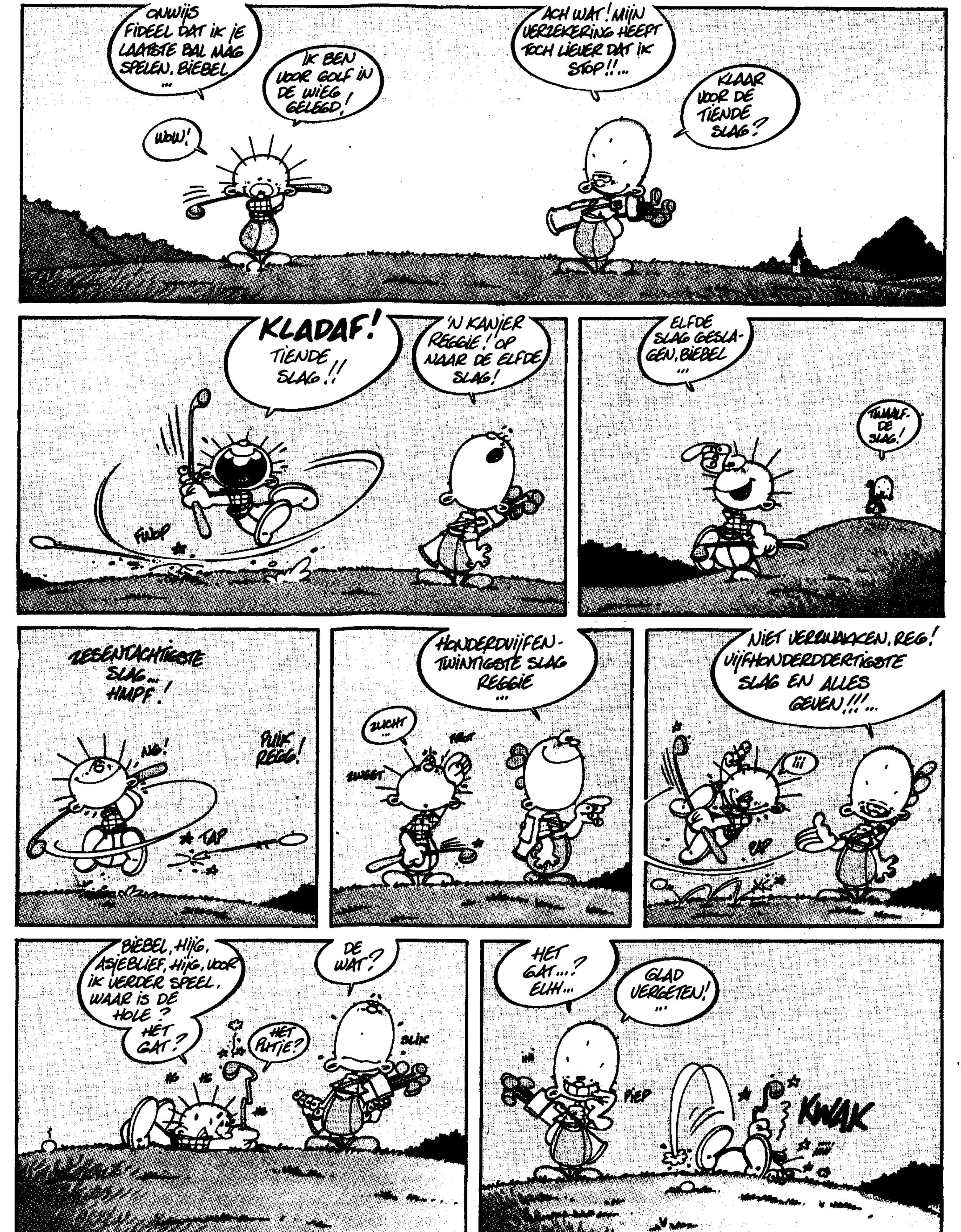

BIEBEL
IKKE

'In Kannen en Kruiken' biedt voor elk wat wils

Tussen kunst en kitsch

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Met slechts een gulden op zak kom je bij het winkeltje 'In Kannen en Kruiken' al weg. Voor dat bedrag kun je uit de schaal met halfedelstenen op de toonbank een bergkristal, hematiet of rozenkwarts halen. Niet functioneel maar gewoon een aardig hebbedingetje. De winkel van vader en zoon Frenken staat propvol met van die kleine hebbedingetjes. Liefhebbers van negentiende eeuwse nostalgie kunnen aan de Geleense Gravenstraat hun hart ophalen. Glanzende dikke engeltjes, koperen beertjes, goud geverfde artisjokken en kalebassen hangen tussen antieke potten, lampjes en kasten. Ze balanceren op het randje van kunst en kitsch. En dat is ook precies de bedoeling.

● *De sfeer die de winkel van Guido Frenken oproept is er een van bossen, herfstwandelingen en warme chocolademelk.* Foto: ERMINDO ARMINO

Het idee om een eigen winkel te beginnen leefde al enige jaren. Ondertussen raakte de zolder van het ouderlijk huis in Heerlen voller en voller. Toen zoon Guido, 24 jaar en eigenaar, uit het leger kwam, besloten hij en zijn vader de sprong in het diepe te wagen. Gekozen werd voor Geleen omdat de gemeente volgens het duo zo'n bruisend stadje is en de mensen vriendelijk en enthousiast.

De sfeer die de winkel oproept is er een van bossen, herfstwandelingen en warme chocolademelk. Of gewoon 'gezellig' zoals Guido het typeert. Stoeptegels, boomstronken, droogbloemen en riet, de decoratie van de winkel, maken dat beeld compleet. De decoratie vormt de achtergrond voor de artikelen die Guido en zijn vader Rob verkopen.

Tussen het riet en de houten stammen staan oude kasten, commodes en tafels opgesteld. Voornamelijk afkomstig uit Frankrijk en België. En vaak stokoud. De antieke stukken dienen tevens als vitrine voor de talrijke hebbedingetjes die variëren van geverfde schelpen tot wierook. Zo wordt de beperkte ruimte optimaal benut.

Vader Rob, 48 jaar en freelance etaleur, is verantwoordelijk voor de inrichting van de winkel. Een inrichting die voortdurend verandert en waar hij zijn creativiteit op loslaat. Hij houdt van nostalgie, kastelen uit vervlogen tijden, gezellige knusheid. Die voorliefde is duidelijk terug te vinden in de manden vol droogbloemen, het glas in lood met Art Deco en Art Nouveau motieven en kasten met kaarsen, servetten en geurzakjes.

Ook stroopt hij de naaste buurlanden af op zoek naar antiek en leuke spulletjes voor de winkel van zijn zoon. Tips zetten hem op het spoor van een Mechels kastje, een oude boerentafel, een draaimolen paard uit de vorige eeuw en een antieke spiegel. Brengen hem bij kleine fabrikanten die hem de nieuwste artikelen verkopen. Vaak pure kitsch. Maar naast een oude grenen commode van zo'n 2000 gulden vindt Rob Frenken een dik gouden engeltje van nog geen vijf gulden een prachtig contrast.

De winkel van biedt zo voor elk wat wils en dat is ook de filosofie van vader en zoon. Iedereen die over de drempel stapt moet met iets van zijn gading kunnen vertrekken. En het werkt want volgens Rob Frenken loopt het zaakje als een tierelier.

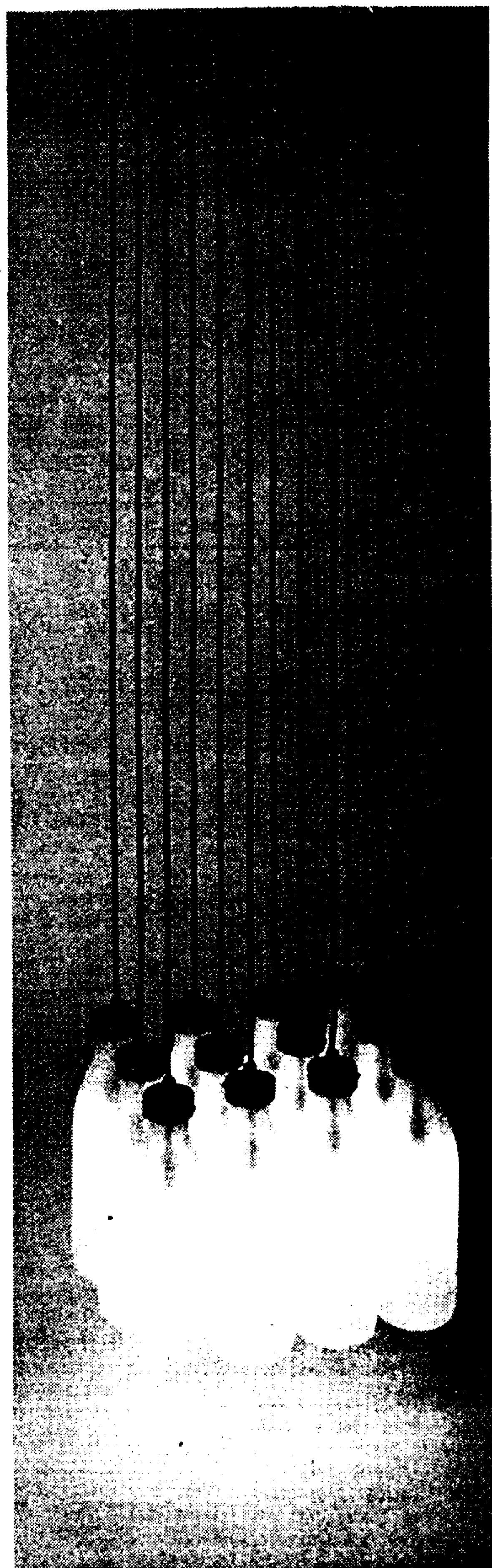
Alleen als je van strak, eenvoudig en modern houdt en gruwt van nostalgie heb je niets bij 'In Kannen en Kruiken' te zoeken.

Licht uit melkflessen

DOOR CATHARIEN ROMIJN

De melkfles zelf, dagelijks te vinden in de schappen van supermarkt en melkboer, is al een staaltje van hedendaags industrieel design. In 1991 verving dit strakke model de ouderwetse bolle fles. Het nieuwe model inspireerde de Nederlandse ontwerper Tejo Remy in datzelfde jaar tot zijn melkflessenlamp. De hanglamp was samen met de melkfles dit voorjaar te zien op de expositie 'Made in Holland' in Keulen. En maakte onlangs tijdens de woonbeurs in de Rai opnieuw furore. Het concept is simpel. Aan een metale plafondbak zijn aan lange draden van drie meter twaalf gezandstraalde melkflessen opgehangen. De bedoeling is dat de melkflessen vlak boven de grond komen te hangen, maar je kunt daarop natuurlijk naar eigen inzicht variëren. In elke fles zit een lampje van 15 Watt.

Tejo Remy behoort tot de groep jonge Nederlandse ontwerpers die alledaagse voorwerpen en gebruikte materialen opnieuw leven inblazen. Remy gaat daarbij uit van het verhaal van Robinson Crusoe. Gestrand op een onbewoond eiland moest hij zien te overleven met de materialen die daar voorhanden waren. Met dat idee in zijn achterhoofd maakt Remy opnieuw gebruik van afgedankte voorwerpen. De lamp is in opdracht van DMD in Voorburg ontworpen.

● *Het nieuwste model melkfles fungeerde als inspiratiebron voor de lamp van Tejo Remy.*

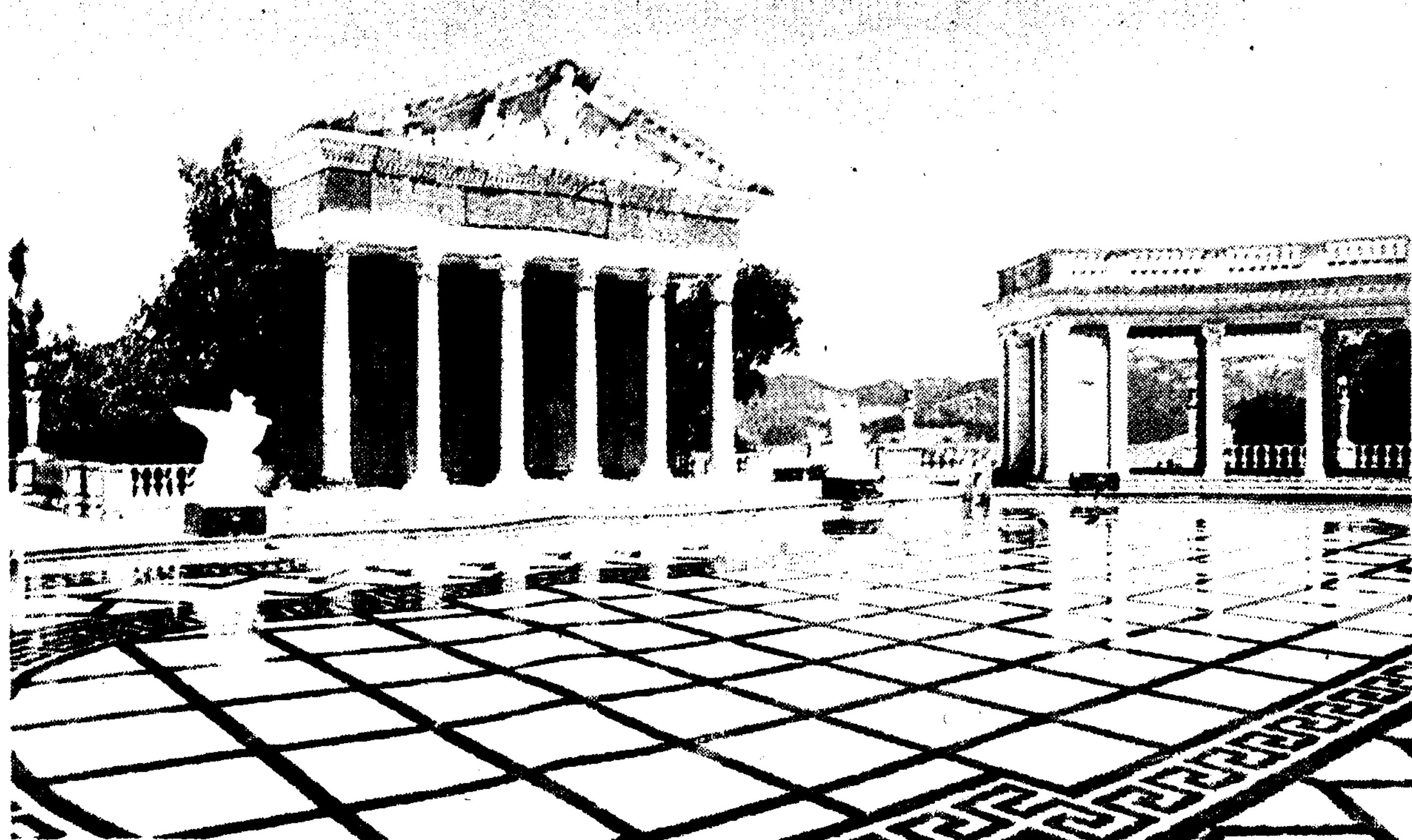
Een kasteel op z'n Amerikaans

DOOR JO REIJNDERS

Kastelen bouwen was iets voor de Europese adel. Die zette in de middeleeuwen menig robuust fort neer. Niet alleen met de bedoeling om er veilig te wonen, beschermd tegen overvallers en andere vijanden. Ook moest er comfortabel geleefd en vooral gefeest kunnen worden. In die tijd dachten Amerikaanse Indianen en hun latere bezetters aan andere dingen dan kastelen bouwen. Daarom haalde krantemagnaat William Randolph Hearst in de eerste helft van de twintigste eeuw de schade ruimschoots in. Aan de Californische kustweg State Highway One, voor velen de mooiste weg van Amerika, bouwde hij vlakbij de nederzetting San Simeon zijn eigen kasteel. Ongeveer halverwege Los Angeles en San Francisco.

Een kasteel was eigenlijk niet Hearst' bedoeling geweest. De ouders van William Hearst, die in goud- en zilvermijnen hun fortuin hadden gevonden, bezaten aan de Californische kust een 80 kilometer lang ranchgebied. De jonge William verbleef er vaak met zijn ouders en genoot van fantastische vergezichten, gevaarlijke canyons en het fraaie berglandschap. Zijn vader zette bij zo'n bezoek dan op een van de heuvels van de ranch een tentenkamp op. Toen William het land van zijn steenrijke ouders had geërfd, wilde hij op die plek een permanent gebouw neerzetten in plaats van de tenten. Maar het liep allemaal anders. De jonge Hearst huurde in 1919 de uit San Francisco afkomstige architecte Julia Morgan in, die de opdracht kreeg om iets moois te bedenken. In samenwerking met haar opdrachtgever is ze jarenlang in de weer geweest om een van de grootste en duurste complexen neer te zetten.

Hearst moest er niet alleen kunnen wonen. Hij wilde er ook zijn gasten, veelal vrienden uit de

● *De Neptune Pool is omringd door een Grieks-Romeins tempelcomplex.*

filmindustrie van Hollywood, ontvangen. Charly Chaplin en zijn geestverwanten waren kind aan huis. Maar Hearst had vooral veel ruimte nodig om zijn immense kunstcollectie onder te brengen. En zo ontstonden naast het Casa Grande nog drie grote herenhuizen die herinneren aan de stijl van de Italiaanse renaissance. Casa del Mar, Casa del Monte en Casa del Sol vertegenwoordigen de zee, de bergen en de zon, hebben elk hun eigen stijl, maar vormen onderling en met het hoofdgebouw Casa Grande een harmonieus geheel. Wie door en om de gebouwen wandelt weet soms niet of schoonheid of overdrijving op dat moment de boventoon voert.

Hearst heeft uit bijna de hele wereld authentieke materialen laten aanslepen om er Griekse, Romeinse of zelfs Egyptische architectuur na te bootsen. Het materiaal werd met stoomschepen naar de haven van San Simeon gebracht, waar het zolang in grote loodsen werd opgeslagen voordat het verwerkt werd. Datzelfde deed hij ook met de moderne bouwmaterialen zoals staal, ijzer en cement. En ook zijn grote kunstcollectie wachtte in de magazijnen in Californië en New York.

Steeds ontstonden nieuwe ideeën en werden gekkere materialen besteld. Geld speelde immers geen rol. Niemand weet wat uiteindelijk de prijs is geweest die William Hearst voor zijn 'castle' heeft betaald. Alleen al het hoofdgebouw Casa Grande met 130 ruimtes, van de ondergrondse opslagkelders tot de riante slaapkamers in de torens van het gebouw, moet complete vermogens hebben gekost. De bouw van Casa Grande begon in 1922, maar het duurde tot 1927 voordat het huis daadwerkelijk klaar was voor bewoning. En tot 1947 werd aan het hoofdgebouw gesleuteld en bijgebouwd. Het was de plek waar de gasten zich in een weelderige Assembly Room verzamelden, voordat ze in de aangrenzende Refectory gingen smullen.

Beide ruimtes staan en hangen vol met authentiek materiaal afkomstig uit Europese kloosters, kerken en kastelen. Het meubilair komt uit Spanje, Italië en Frankrijk en dateert van de 15e tot de 18e eeuw. Dat geldt ook trouwens voor de plafonds. Kunsthandelaren stroopten Europa af om het mooiste en beste decoratieve materiaal naar Californië te halen. Koorstoelen uit Spaanse en Italiaanse kloosters en kerken staan langs de wanden onder schitterende wandtapijten. Maar ook gestoffeerde stoelen en banken uit de periode 1920 - 1930 zijn voortreffelijk ingepast in het antieke meubilair. Hearst kocht wat hij mooi vond. Italiaanse en Spaanse kunst hangt en staat door het hele kasteel. Maar ook schilderijen van Hollandse en Vlaamse, Duitse en Franse meesters ontbreken niet. Massaal is ook Europees beeldhouwwerk aanwezig.

Hearst had daarvoor alle ruimte. De parken en pleinen tussen en rondom de vier grote gebouwen, de imposante zwembaden binnen en buiten, overal staan ze. Originelen uit de Griekse, Romeinse en Egyptische kunst. Of marmeren copieën van oude bronzen kunst. In de gotische suite staat zelfs een 500 jaar oude Madonna met Kind, afkomstig uit Spanje en in voortreffelijke staat.

De zwembaden zijn een verhaal apart. Beide baden zijn zo symmetrisch mogelijk aangelegd. Een buitenbad met een inhoud van 1200 kubieke meter water, het binnenbad doet het iets minder met 800 kuub. Het buitenbad, ofwel The Neptune Pool, heeft een betonnen constructie, afgewerkt met marmer. Het azuurblauwe water wordt omringd door een Grieks-Romeins tempelcomplex. Witte marmeren beelden in de open stukjes tussen de tempelstukken completeren het klassieke plaatje. Het Romeinse binnenbad is zo groot dat bovenop het dak nog twee tennisvelden werden aangelegd. Het bad is bekleed met Venetiaanse tegels, terwijl de betonnen constructie erboven is 'afgewerkt' met tegels, bedekt met een laagje bladgoud. Kunstenaars werkten er drie jaar aan.

Ook in het landschap rondom zijn kasteel heeft Hearst veel tijd en geld geïnvesteerd. Maar ook wat daar gebeurde moest in overeenstemming zijn met de architectonische keuzes, die bij de gebouwen waren gemaakt. Californische palmen en Italiaanse cypressen domineren met de Amerikaanse eik de directe omgeving van de gebouwen. Daarvoor moesten echter eerst vele tonnen voedzame grond uit het kustgebied naar de heuveltop worden getransporteerd. Hearst hield ervan dat het hele jaar

● *In de voorbouw van Casa Grande zijn onder meer de ontvangstruimte en de eetzaal ondergebracht.*

door een veelkleurigheid van bloemen te zien was. In vijf grote kassen op de zuidelijk helling werden jaarlijks vijf- tot zevenhonderdduizend plantjes gekweekt om afwisselend in de grote perken te worden geplant. Ook in de wijdere omgeving moest groen domineren. Zijn toenmalige tuinman Nigel Keep plantte jaarlijks een kleine vijfduizend inheemse en exotische bomen op de grashellingen. Hij was een volhouder, want tot aan de dood van Hearst waren er tussen de 70.000 en 100.000 bomen bijgekomen.

De getallen van Hearst Castle zijn duizelingwekkend. Liefst 61 badkamers, 19 zitkamers, 71 slaapkamers, 41 kachels en open haarden en een onbekend aantal miljoenen dollars die de krantemagnaat in de bouw van zijn droomkasteel heeft gestoken. Sinds zijn dood kan iedereen van het domein genieten. Althans om er rond te kijken. Logeren is taboe. De familie gaf het bezit grotendeels in bruikleen aan de 'California Park Service'. Dit kleine broertje van de National Park Service, die de grote nationale parken beheert, zorgt ervoor dat bezoekers tegen een redelijk bedrag met bussen vanaf het parkeerterrein aan de Highway One naar het kasteel worden gebracht. Daar volgt een professionele rondleiding, op zijn Amerikaans. Op dezelfde degelijke manier als William zijn kasteel liet bouwen.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Verloskundige vr. app. 2 kamers centr. v. KERKRADE max. ƒ 800,-. 080-582450

Gevraagd woonhuis of ruim appartement in EPEN voor oudere echtpaar. Br.o.nr. B-06184, Limburgs Dagblad, P.b. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. vrijst. woonhuis gem. WITTEM, Gulpen, Simpelveld, 4 slpks, garage, huurpr. ƒ 2.300,-. Tel. 04451-2353/1838. Faxnr. 04451-2318.

Te h. gevr. kamer met eigen keuken omg. HEERLEN, per direct. 045-311196.

Te h. gevr. HUIS, pand of boerderijtje om in te richten en uit te baten als Thais/Aziatisch privé-massage-club. Br.o.nr. B-06176, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. winkel/WOONHUIS, woonhuis met loods of boerderij. Postbus 5164, 6401 GD Heerlen.

Gevr. woonruimte in HEERLEN (tot ƒ 750,-) voor werkende j. man. 045-326973.

Te huur gevr. RUIMTE voor aerobicslessen. In- en om C-Heerlen. Tel. 043-256142.

Te huur gevr. BOERDERIJ(TJE) of huis met schuur en weiland, opknappen geen bezwaar. Evt. huurkoop. Br. o.nr. B-06146, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw met vaste baan zoekt ruim app. omg. LANDGRAAF/Kerkrade. Huurpr. tot ƒ 700,-. Telef. 045-319316/324728.

Riant Landhuis

met veel privacy en grote tuin in Z-Limburg. Ind.: beg.gr. entreehal, living met open haard, eetk. terras, woonkeuk. met app., luxe badk., toilet, 1 slpkmr. Souit.: 3 slpkmrs. bijkeuk./wasruimte. Hogere prijsklasse. Tel. 045-311286.

Op korte termijn te huur

in het centrum van Sittard:

studio met aparte keuken en aparte douche, huurprijs ƒ 530,- (ƒ 60,- servicekosten). Inschrijving: BV Vastgoed Beheer ABC, Akerstr 23, 6411 GW Heerlen, ☎ 045-712040.

Opslagplaats en Stalling

t.h.a. Onoverdekt + overdekt, totale opp. plm. 2080 m2. Telef. 045-452084.

ZUTENDAAL, 3 luxe nieuwb. app. lagere keuken en badk., 2 slpkmrs. met gar. Ligging aan mooi plein. Inl. 00-32. 89.722001.

KERKRADE, nette rustige garanov. etagewoning voor 1 pers. ƒ 985,- incl. stookk. Telef. 045-459596.

KERKRADE Kasperenstr. 89. Te huur appartementen. Schilderwerk, aanvragen met opgave van beroep en werkgever sturen naar: Akelei 11, 6271 ED Gulpen.

Te huur: comfortabel ruim appartement voor Senioren (2 slaapk.) nabij centrum van BRUNSSUM. Met ruim balkon op het zuiden, lift, afsluitbare entree en Corridor. Kale huurprijs ƒ 780,-, huursubs. mog. Inl. tussen 8.30-9.30 uur. Wonen Brunssum ☎ 045-256025.

VALKENBURG te huur rustig gelegen appartementen, parkeergelegenheid, vooracherterras, v.a. ƒ 850,- p. mnd., incl. gas, licht, water. Inlichtingen na 17.00 uur 04406-13178 b.g.g.15390.

Te huur appartement voor 1 pers. te LANDGRAAF. Ingerichte keuk. incl. ƒ 650,-. Telef. 045-330104.

Te huur voor 7 weken gemeub. APPARTEMENT in Hoensbroek. 045-228572.

KERKRADE, groot luxe appartement voor 1 of 2 pers., ƒ 675,- p.mnd. 045-323459.

Sleerv. ruim hoek. K'r./HOLZ, Bockstr. 17. Geen achterst. onderh., min. 3 jr. v. ser. huurders, ƒ 1.200,-. 045-441368.

KERKRADE-Bleyerheide, mooie bovenwoning te huur voor net rustig persoon. Tel. 045-451018.

KAMERS: Hoensbroek-Heisterberg vanaf ƒ 350,- incl. Inl. 043-216509. Lokaal Beheer O.G.

Te h. te BRUNSSUM 1-pers. appartement. Te bezicht. volgens afspr. 045-715294.

Der Immobilien Partner

Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen

in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen Bocholtz, Simpelveld en Vaals.
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?
De top-verkopers werken voor ons en daarom, als u wilt, ook voor u!

Belt u ons geheel vrijblijvend

00-49.24072037

Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Kerkrade, Villa Anemoon

In villa Anemoon, gelegen aan de O.L. Vrouwestraat (nabij centrum), worden slechts 5 comfortabele appartementen gerealiseerd voor het 1- of 2-persoons huishouden. Er is nog keuze uit 3 appartementen. Ind.4 woonk. met vloerpl. tot ca. 29 m2 incl. open keuken. Terras. Slaapk. ca. 11 m2. Badk. met douche en toilet. Berging. Mogelijkh. voor parkeerpl. Prijzen vanaf ƒ 134.000,- v.o.n. (10094036)

Inl. Steenstra Makelaardij bv

Tel. 045 - 71 22 55

Zoekt u een bouwkavel in Sittard?

Dan moet u toch eens informeren naar

het plan Beekdal

De kans is groot dat u slaagt!

Grouwels - Daelmans BV

Inlichtingen tijdens kantooruren ma. t/m vr.: 043 - 254565.

Voerendaal

Halfvrijst. landelijk gel. woonhuis met mooi aangelegde tuin, berging, (mog. v. garage). Beg.grond: woonk. plm. 34 m2 met plavuizen en aansl. allesbrander, ged. open keuken, wit eiken, aanb. met app. 1e Verd.: 3 slaapk., badk. met ligbad. 2e Verd.: ruime hobbyzolder (mog. 4e slaapk.) met vaste trap. Goed onderhouden. Bwj. 1984
Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.
Te bez. na tel. afspraak. 045-753222.

Vrijst. woonh. nabij centr. Sittard

Beandert 88. Met inp. gar. en fraaie tuin op zuiden. Ind.: hal, toilet, z-woonk. met schuifdeur, open keuken met kook-eiland, bijkeuken, 3 slpks, grote badk., vaste trap naar woonzolder met 4e slpk/studeerk., 3 kelders: grote hobbyk.,provisiek., wask. Zonnig en licht huis, goed geïsoleerd, hetelucht C.V. Uitstekend onderh., opp. 350 m2., inh. 750 m3, prijs op aanvraag. Tel. 04451-1798 b.g.g. 046-526506.

Woonhuis verkopen???

Directe aankoop via uw notaris zonder kosten.
KOOPWONING VASTGOED 92 BV. 040-128897.

Te koop België Heusden Zolder

Villa eigentijdse stijl, bwj. 1992, landelijke rustige zone op 9 a 35. Grote living, Amerik. keuken, comb. serre/veranda, 3 slaapkamers, badkamer + afzonderlijke douchecel, zolder, garage, waspl. en koele berging + aangelegde tuin.
Tel. 00-32.11533465, fax 00-32.11533466.

Huis kopen of verkopen.

Van Oppen BV. Lindeplein 5, Brunssum. ☎ 045-254543.
Geen verkoop geen kosten.

Informatie

over 250 koopwoningen in de regio Heerlen
vindt u bij VAN DE PAS de makelaar van de koper, bel

045 - 74 16 16

Immobilien GmbH

van Lier-Radermacher

Een betrouwbare naam

met groot verkoopsucces en één 100% correcte werkwijze.
Als ook voor u een correct en succesvol verkoopresultaat belangrijk is, dan verkoopt u ook uw huis; zoals al meer dan 1000 tevreden klanten tot heden, via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G.
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Om onze klanten te bedanken, verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
1. prijs: 1 week Gran Canaria voor 2 pers.
2. prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
3. prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 00-49.24073017

☎ 045-451291

Partij-Wittem.

Van Cosselaerstr. 1. Uitst. onderh. vrijst. woonh., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, l-vorm. woonk. m. parketvl., gr. gesl. aanbouwkeuk. m. app. 1e Verd.: parketvl., 3 slpks, badk. m. douche en v.w., kelder en bergzolder, perc. opp. 403 m2.
Prijs: ƒ 285.000,- k.k. Tel. 04450-1900.

Jos Storms O.G. Geleen

Heden open huis

van 13.00 tot 14.00 uur
GELEEN-ZUID/Ruysdaellaan 31
Schitter. verbouwd halfvrijst. woonh. met mooie besloten tuin, garage, grote woonk. met aanbouw (47 m2) luxe witte aanbouwk. 3 slpk. kelder, badk. ligb. Perf. onderh.
Kom vandaag kijken. ƒ 259.000,- k.k.
SCHINNEN/Altaarstr. 75.
HEDEN OPEN HUIS VAN 14.30 tot 15.30 UUR.
Ruim halfvrijst. woonh. met inpand. garage, ruime tuin (15 diep), 2 kelders, zolder, vaste tr. aanbouwk. 3 slpk. badk. alles dubb. gl. wit kunstst. kozijnen. Keurig pand.
Kom vandaag kijken. ƒ 189.000,- k.k.
LANDGRAAF/Heistr. 59 (nabij draf en renbaan)
HEDEN OPEN HUIS VAN 16.00 tot 17.00 UUR.
Ruim halfvrijst. huis met leuke tuin, vrije achterom mogel. tot garage, luxe witte badk., kelder, zolder vaste tr.
Kom kijken. ƒ 185.000,- k.k.
☎ 046-742550.

Ter bemiddeling

zoeken wij dringend diverse woningen. Stein-Geleen-Beek e.o. woningen in alle prijsklassen. Omg. Heerlen-Kerkrade (half)vrijst. tot ƒ 350.000,-; Nuth-Hoensbroek (semi)-bungalow tot ƒ 500.000,-; Brunssum-Merkelbeek (half)vrijst. tot ƒ 250.000,-; Klimmen e.o. landh./vrijst. tot ƒ 450.000,-; Gulpen/Margraten woningen in alle prijsklassen. Makelaarskantoor Janssen b.v. 046-335840 na 17.30 046-339072.

De Bruijn Onroerend Goed Geleen

Te koop

Elsloo, van Oldenbarneveldstraat

Goed onderhouden vrijst. woonh. met ruime garage. Ind.: hal, toilet, m.k., woonk. met open haard, open keuken, 3 slpks., ruime badk. met ligbad, toilet en v.wast. Zolder te bereiken via vlizotrap. Vraagprijs ƒ 329.000,- k.k.

Brunssum, Het Ambacht

Halfvrijst. woonh. t.o. gem. groenvoorz. met garage en c.v. Ind.: hal, m.k., toilet, L-vorm. woonk. met bergk., kelder, open luxe keuken, serre, 3 slpks., badk. met ligbad, bergr. waarop aansl. w.a., zolder. Pand is in 1992 gr. deels gerenoveerd. Moet u beslist van binnen zien!
Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.

Geen verkoop, geen kosten

Nachtegaalstraat 91, Geleen.
Openingstijden: ma. t/m vr. 8.30 - 12.30 uur
13.30 - 17.30 uur; zat. 10.00 - 13.00 uur.
Tel. 046-740955.

Te koop

Valkenburg-Houthem

Woonhuis vrijstaand goed onderhouden woonhuis met o.m. woonk. plm. 44 m2, eetkeuken plm. 15 m2; 2 grote en 1 kleine slaapkamer; complete badkamer en 2 kelders; grote diepe tuin met terras.
Aanvaarding op korte termijn. Prijs ƒ 295.000,- k.k.

Valkenburg a/d Geul

Daalhemerweg: mooi gelegen halfvrijstaand woonhuis met o.m. woonkr. plm. 28 m2; waranda; eetkeuken plm. 16 m2; bijkeuken; badkr.; 4 slpkrs.; 2 zolderbergingen en 2 kelders; vrijst. garage en tuin.
Aanvaarding in overleg. Prijs ƒ 270.000,- k.k.
Inl. PRÖPPER MAKELAARDIJ O.G.
Valkenburg a/d Geul, Wehryweg 25, 6301 GA.
Tel. 04406-15010.

Gezocht!

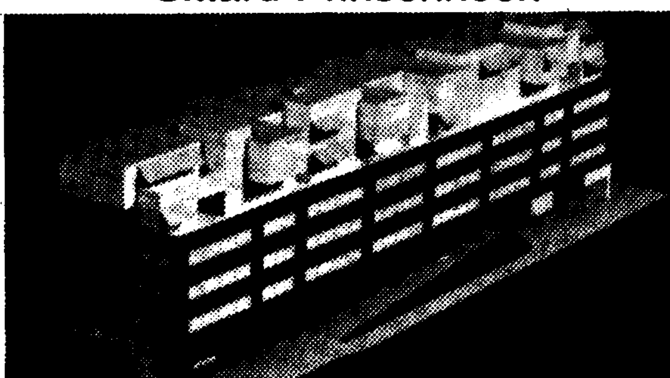
Voor diverse relaties: woningen en landhuizen in Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Voerendaal, Landgraaf en omstreken van ƒ 100.000,- tot ƒ 500.000,-.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM aquina HEERLEN 045-715566

Hoensbroek - Centrum

Te koop tussengelegen woning met tuin. Ind.: hal, toilet, woonk. met plavuizen, keuken. Verd.: 3 slpks., badk. Vaste trap naar zolder. Terras, tuin met berging. Het pand verkeert in goede staat van onderhoud. Aanvaarding op korte termijn mogelijk. Vr.pr. ƒ 155.000,- k.k.
Inl.: VAN OOST ASSURANTIËN V.O.F.
Juliana Bernhardlaan 8, Hoensbroek.
Telef. 045-224241 b.g.g. 218062.

Sittard-Prinsenhoek

In het centrum van Sittard zijn nog enkele 2-slaapkamer-appartementen te koop. Indeling: woonkamer 40 m2, hal, serre/balkon op het zuidwesten, 2 ruime slaapkamers elk met eigen badkamer, berging/wasruimte, privé binnentuin, berging en parkeergarage. Prijzen van ƒ 290.000,- tot ƒ 320.000,- v.o.n. Tevens is er nog een dakvilla (ƒ 650.000,- v.o.n.). Specificaties op aanvraag. Telefonisch informatie (geen folders) ma. t/m vrij. van 10.00-17.00 uur. Telefoon: 046-520861 Santiago b.v.

Uniek historisch jachthuis Regio Oost/Zuid-Limburg

Gelegen op perceel van ca. 25.000 m2 loofbos.
Vr.pr. ƒ 850.000,- k.k. Voor informatie tel. 045-211444.

Brunssum, ruim herenhuis

Platanendreef 43. Aan plantsoen. Vrijstaand, uitst. onderh. Ind. oa.: woonk. met lam./parketvl., ged. open keuken v.v. alle comford (Miele), tot. 43 m2. Bijkeuken. Garage. 3 slpks. (14, 12½, 8 m2). Badk. v.v. ligbad, douche, 2e toilet, dubb. v.w. Zolder middels vaste trap: 4e slpk. (10 m2), hobbyk. (7½ m2), v.w. Vlizotrap naar vliering (16 m2). Fraaie tuin (zzw). Veel privacy. Perc. 393 m2. Bwj. 1991.
Vraagprijs ƒ 339.000,- k.k. Tel. 045-274966.

Te koop in Merkelbeek

Luxueus landhuis met garage en aangelegde tuin. Ind.: ruime hal, toilet, woonk., eetkeuken met luxe inst., tuinkr., kantoor, 4 slaapk., badk. met ligbad, douche, toilet en v.w., vaste trap naar hobbyzolder. Het woonhuis is geheel onderkelderd. Grondopp. ca. 1.090 m2. Inhoud ca. 1.040 m3. Prijs ƒ 475.000,-.

Te koop in Nuth

Landhuis met tuin en weiland. Geheel onderkelderd met L-vormige garage, ruime hal, doorzonwoonkamer, keuken met keukeninstal., 3 slaapkrs., wasruimte en tuinberging. Inhoud ca. 830 m3, grondopp. 1.855 m2. Prijs ƒ 385.000,-.

Te koop in Nuth

Halfvrijstaand woonhuis met garage, ruime berging, woonkamer, keuken, badkamer en bergzolder. Inhoud ca. 500 m3, grondopp. 263 m2. Prijs ƒ 230.000,-.
Inlichtingen: Makelaardij Foris Heuts b.v. Nuth.
Beëdigd taxateur. Tel. 045-244636.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Voerendaal

Molenbeekstraat 2. Oud woonhuisje in dorpskern, geheel te renoveren, met kleine buitenplaats (mog. garage), prijs ƒ 79.000,- k.k. Inl. Paul Crombag o.g. tel. 046-580087.

Kerkrade, Pancratiusstraat

Zeer ruim halfvrijst. woonhuis met serre en ruime tuin, garage, carport en kelder. Woonkamer, keuken met app., 4 slaapkrs., douche.
Vraagprijs ƒ 295.000 k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Geleen-Zuid

Boerhaavestr. 53. rustig gel. halfvrijst. woonh. met L-wnkr. (ca. 36 m2) met parketvloer, uitbouw + serre, keuken + app., 3 slpks., badkr. + 2e toilet, vaste trap zolder, 4e slpkr. Kelder, verlengde garage (ca 11 m) en tuin. Modern sanitair. Ged. dubb. glas + rolluiken.
Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k.

Hulsberg

Parallelweg Zuid 5. Op goede stand gelegen vrijst. semi-bungalow in carreevorm gebouwd. L-wnkr. (opp. ca. 41 m2), keuken, (patio met optimale privacy), 3 slpkrs. Een met vaste trap bereikbare grote zolderberging (mogelijkhdn. voor een of meerdere slpkrs.) Ruime tuin (opp. 1170 m2). C.v.-verwarmde garage. Enkele rolluiken. Vraagprijs ƒ 469.000,- k.k.
EUVEKO. Tel. 046-749450 (zat. van 11.00 tot 13.00 uur).

Hobra Vastgoed Berg

Villa op 1.050 m2, gr. woonk., 4 slaapk., badk. met bad en wc, keuken m. witte inbouwk., 2 kelders, inpandige garage, zolder, overdekt terras, c.v, thermap.
Vr.pr. ƒ 650.000,-

Valkenburg

Hoekhuis met gr. woning en 3 appartementen. Won: woonk. 50 m2, gr. keuken, 3 slaapk., badk. m. bad, douche wc en sep. wc, woonopp. 130 m2. Appartementen 80 m2, 60 m2 en 60 m2. Vr.pr. ƒ 340.000,-
Verder obj o.a.
Bocholtz ƒ 180.000,-
Nuth ƒ 265.000,-
Maastricht ƒ 275.000,-
Kantoorruimtes te huur.
Vaals, Beemderlaan 8.
Tel. 04454-68408.

Hobra vastgoed

Dringend gezocht te NUTH, kleine woning. Tevens in Zuid-Limburg vrijstaande woonhuizen, villa's en boerderijen voor onze relaties gezocht.
Vaals, Beemderlaan 8.
Tel. 04454-68408.

Heerlen

KLOPPENBURG

Te koop halfvrijst. herenhuis in nieuwbouwplan met luxe L-vorm. kamer met vloerverw. en luxe inbouwkeuk., v.v. rolluiken en dubb. beglaz., 3 slaapk., luxe badk., hobbyruimte cq. 4e slaapk. Goed aangelegde tuin en garage. Vr.pr. ƒ 256.000,-. Dit huis moet u van binnen gezien hebben.

Tel. 045-719907.

Heerlen, Roggehof

Mooi tussengelegen woonh. met mooie tuin met eigen toegang en berging, woonkr. met parket, moderne aanbouwkeuken, 3 slpkrs., badkamer, grote zolder.
Prijs ƒ 192.000,- k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Kerkrade, Kant

Tussengel. woonhuis met mooie tuin met berging, woonkr. met tegelvloer en open haard, luxe eiken aanb. keuken met app.,3 slpkrs., badkr., ruime zolder, pand v. v. kunstst. ramen en deuren.
DIT PAND MOET U VAN BINNEN ZIEN!!!!!
Vraagprijs ƒ 240.000 k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Simpelveld, Puntelstraat

Groot halfvrijstaand luxe woonhuis met grote weide ca 2.000 m2, woonkamer, grote aanbouwkeuken met apparatuur, bijkeuken, serre, 3 slaapkamers, grote zolderkamer met dakkapel, garage en carport.
Prijs ƒ 297.000,- k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Kerkrade, Grachterstraat

Zeer ruim luxe woonhuis met 40 mtr. diepe mooie aangelegde tuin, part.: garage entree, wask., hobbyruimte, berging. 1e Verd. woonkr. met open haard, eetkr., luxe keuken, groot balkon. 1e Verd.: 3 slpkrs., badkr. met bad en douche. Dit huis moet u bezichtigen!
Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Vaesrade

Vaesraderweg 14
Mooi gel. vrijst. woonhuis bwj. '70, perc. opp. 300 m2 prijs ƒ 249.000,- k.k.
Tel. 045-243551.

Wijnandsrade

Perf. onderhouden halfvrijst. woning met gar., ruime L-vorm. woonk., open keuken met licht plav.vloer, 4 slpks., badk. met ligb., douche, toilet en v.w. Geheel geïsoleerd en dubb. begl. Een bezichtiging is beslist de moeite waard! Vraagpr. ƒ 249.000,- k.k. Mak.kantoor Janssen 046-335840.

Uw huis

VERKOPEN?

Verlaagde tarieven (25%).

Seegers o.g.

046-525318.

GEEN VERKOOP, GEEN KOSTEN.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

MAASMECHELEN. (België). Riante villa met kantoor, in centrum langs Rijksweg van Maaseik-Lanaken, goede commerc. ligging. Hogere prijsklasse. Tel. 00-32.89-76.00.00.

ELSLOO, v. Oldebarneveldstr. 23. Mooie vrijstaande split-level bungalow, ruime woonkamer plm. 60 m2, gr. keuken met apparatuur, 4 slaapk., 2 badk. met 2e toilet, gr. hobbyruimte, bar, inpand. garage en veel berging. Inh. plm. 900 m3. Opp.vl. 878 m2. Vr.pr. ƒ 379.000,- k.k. Tel. 046-379828, ma. t/m vr. na 18.00 uur.

Te koop gevraagd BOUWGROND omg. Heerlen, min. plm. 15 mtr. breed en plm. 25 mtr. lang. 045-727607.

Bij een runt u handelen over de aan ons te betalen provisie bij verkoop van uw huis. WIJMAN & Partners, Heerlen. Tel. 045-728671. Lid Stichting Bevordering Eigen Huizen Bezit.

Laat ons Uw HYPOTHEEK verzorgen. Wij geven U service, de laagste rente en tot ƒ 500,- tegemoetkoming in de verhuiskosten. Wijman & Partners Heerlen - 045-728671.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-118001.

SÜSTEREN, Heidestr. 27. halfvrijst. woonhuis met veel ruimte, perc. opp. 1.500 m2. Ind.: entree, L-vorm. woonk., 3slpks., keuken, provisiekelder, badk., was- en bijkeuken, serre, toilet, div. bergingen, tuin en huisweide. Vr.pr. ƒ 225.000,- k.k. Telef. 04499-1819/4178.

PAPENHOVEN, (Schipperskerk) Sterre Der Zeepln. 4, woonh. met garage en tuin, 3 slpks., kelder. Direct te aanv. Tel. 046-332571.

Met spoed WOONHUIS te koop gevraagd. Wat ouder huis of opknappen geen bezwaar. 040-129013.

Direct en zeker uw huis verkocht zonder bijkomende kosten. Opknappen geen bezwaar. DENIS Vastgoed. Tel. 040-129524.

Te k. APPARTEMENT, Ubachs o. Worms: 2 slpkr., gr. dakterras. 045-310951.

MUNSTERGELEEN: halfvr. st. woonh. op uitst. stand. Ind. hall-entree, L-vorm. woonk. met parketvloer, keuken met aanbouw, inpand. gar., bijk.-berg. 1e Verd.: 3 slaapk., badk. met ligbad, douche, toilet en v.w., vaste trap 2e verd.-stud.-sl. vertrek met berging. Koopprijs ƒ 269.000,-. Aanv. in overleg. Kantoor Thijssen Susteren, ☎ 04499-4486.

Emigreren naar BELGIË? Lees er alles over in het handboek "Wonen en Kopen in België". (Ook info over andere landen). ☎ 045-754218, fax. 045-754535.

Te k. app. centr. HOENSBROEK, 3e verd. met lift, geh. verbouwd, met kunstst. koz., dubb. begl., met luxe aanb.keuken, parketvloer, ligb. + douche. 045-216136.

APP. Hoensbroek, gr. woonk., o. keuk., balk., 2 slpks., douche, wc, berg., keld., ƒ 900,-, p.m. ex 045-252361.

AMSTENRADE, Hommerterweg 266. Te koop vrijstaand woonhuis met garage en tuin. Aanv. medio mei '95. Tel. 04454-62789.

Te koop recent gebouwd landhuis met bos, weiland, visvijver, stalling en bedrijfsruimte te MAASEIK (B). Telef. 00-32.89866949.

Te koop halfvrijst. hoekhuis met praktijkruimte te MAASBRACHT, op goede stand, 3 slpkrs, garage, in prima staat. Tel. 00-32.89866949.

Te k. WINKEL/WOONHUIS met c.v., plm. 150m2 magazijn en veel kelderruimte te Ubachsberg, div. mogelijkh., unieke kans voor ondern., direct te aanv. Inl. Kerkstr. 19, 045-751417.

PUTH (Schinnen): modern woonhuis met gar. en ruime woonkmr., keuk., 4 slpks., badkmr., etc. vr.pr. ƒ 189.000,- k.k. Seegers O. G. ☎ 046-525318.

HULSBERG, Burg. à Campostr. Bouwterrein, front ca. 13 mtr, ca. 300 m2. Tel. 04405-1771 / 04406-16416.

BELGIË, Limburg-Genk. Te k. prachtig gerestaureerde langgevel hoeve met stallingen omgeven met grote vijver (2 ha.). Totale oppervl. 5 ha. Tel. info 045-224707 of 00-32.89.771246/756090

Sleerv. ruim hoekh., geen achterst. onderhoud, ramen, boeib. e.d. nieuw. K'r./Holz-Bockstr. 17, Gez. tuin, 4 slaapk., woonk. 45 m2, ƒ 240.000,-. 045-441368.

Te k. KERKRADE, halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, berging, tuin. Chevremontstr. 6. Woonk. op. keuk., (eiken aanb.). 1e verd.: 3 slaapk., badk. (ligb., 2e toilet), geh. v. v. kunstst. kozijn., gedeelt. rolluiken, pr. ƒ 170.000,- k.k. Tel. 00-49.240587201.

KERKRADE-WEST, te k. moderne bungalow met garage. Telefoon 045-412664.

SCHINVELD. In de Meigraaf 26. Halfvrijst. woonh. met gr. garage en carport. Mooie ligging in rustige omg. Vr.pr. ƒ 270.000,- k.k. Beckers o.g. Tel. 04492-2447.

LANDGRAAF. Rothkranslaan 13. Vrijst. bungalow m. garage. Perc. 587 m2. Vr.pr. ƒ 350.000,- k.k. Beckers o.g. Tel. 04492-2447.

Te koop WOONHUIZEN, Kasteelstr. 50 en 52, Brunssum. Dubbel woonhuis met carpoort en werkplaatsen 7x15 m. Ind.: 1e woonhuis grote woonk., grote achterk., eetk., keuken, w.c., bad. 2e zolder over gehele huis, kelder, 2e woonhuis, vaste trap, 2 grote kamers met w.c. Zolder: 3 slpks., parterre: kantoor en bergruimte, vr.pr. ƒ 200.000,- k.k. Zeer geschikt voor kamerverhuur. Te bezicht. 045-271953.

BRUNSSUM, Const. Huygensstr. 52: halfvrijst. woonh. met dubb. gar., perc. 445 m2, vr.pr. ƒ 198.000,-k.k. Beckers o.g. Telef.: 04492-2447.

BRUNSSUM, Pr. Hendriklaan 171: mod. woonh. met luxe keuken, vr.pr. ƒ 198.000,- k.k. Beckers o.g. Telef.: 04492-2447.

MERKELBEEK, Wilhelmweg 2 C: kompl. woonh. met gar. Vr.pr. ƒ 182.000,- k.k. Beckers o.g. Tel. 04492-2447.

Te k. gevr. 2-1 kap WONING m. tuin, regio Heuvelland, max. ƒ 200.000,-. Tel. 085-814493 of 043-204607.

Open huis heden van 16.00 - 17.00 uur te SITTARD, Oude Heiweg 8. Luxe tussengel. woonh. m. binnenpl. Ind.: oa. woonk. met inzeth. en parketvl., ruime nette keuken met schuifpui, bijk., berg. 1e Verd.: 2 slpks., badk. met douche. 2e Verd.: 3 slpks. en berg. Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k. Offermans en Borger, 046-740535.

SITTARD: nabij centrum te k. zeer goed onderh. halfvrijst. hoekhuis. Br.o.nr. B-06135, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kamers

Gem. KAMER met c.v. te h. te Valkenburg v. oudere heer of dame. 04406-12875.

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubileerde kamer ƒ 480,- per mnd. all-in. Telef. 045-427711 b.g.g. 219666.

Gezocht: KAMER per 7 nov. tot 12 maart '95 voor technoloog op stage. Telef: 013-355821.

Voor kamers en appartementen in SIMPELVELD. Telef. 045-445051.

GEMEUB. zit/slaapkamer te huur, liefst alleenst. dame/meisje. Tel. 045-223970.

KAMER met keuken en aparte slpk. te h. + douchegel., incl. gas, water en licht. Burg. Lemmensstr. 90 Geleen. Inl. bij dhr. Dekkers.

Te h. in HEERLEN Centrum, per nov. kamer in studentenh. ☎ 045-251634/711007.

Te h. gemeub. kamer, ƒ 500,- all-in, in HEERLEN. 045-722721 of 725115.

Te huur kamer in centrum GELEEN. Telefoon 04490-86854.

Te huur per dir. KAMER te Nuth. Tel. 04492-2587.

KAMER C-Heerlen, ƒ 425,- all in. Tel. 045-708471.

Bedrijfsruimte

Te koop

Gebruikte Romneyloods 11 x 15 m	ƒ 10.
Gebruikte Romneyloods 11 x 25 m	ƒ 17.
Gebruikte Varianthal 5,4 x 10 m, 1 jaar oud	ƒ 5.
Gebruikte Varianthal 7,8 x 10 m, 1 jaar oud	ƒ 6.
Gebruikte HOLA-hal (zadeldakloods) 10 x 10 m	ƒ 19.
Gebruikte HOLA-hal (zadeldakloods) 20 x 35 x 3 m (bxlxh) (zijwand)	ƒ 12

Genoemde prijzen zijn geleverd en gemonteerd, excl. BT

Hogerwerf & Van Laviere B.V.

Tel. 01793-2006.

OPSLAGRUIMTE te huur in Oirsbeek, 160 m2. Tel. 04492-5929 tussen 17.00 en 18.00 uur.

Te huur LOODS 100 m2 te Landgraaf. Tel. 045-311288.

Te huur centrum Valkenburg A-lokatie WINKELRUIMTE ca. 65 m2. Telef. 04406-13658/043-251047.

Te koop 2 nieuwe BEDRIJFSHALLEN op plaats van plm. 1750 m2, industrie De Berk, Echt. 1e hal is 425 m2 met buitenterrein van plm. 250 m2 geheel is pas nieuw. 2e hal is 200 m2 met kantoor, keuken, toilet, verwarming, alarm e.d. en buitenterrein van plm. 800 m2 geheel verhard. Pand is 3 jr. oud. Ideale panden voor beleggers, eventueel ook te huur. Inlichtingen, telef.: 04754-87455.

Te huur KANTOOR/praktijkruimte, geh. gestoff., v.a. ƒ 350,-. Tel. 045-424426.

Bouwmat./machi

Te koop houten BALKE alle maten, zeer ge voor dakspanten etc. plaatmaterialen und ment v.a. ƒ 32,- per Watervaste staanplaat; B. platen; decoratiep hardboard; vloerpla Zweed vuren v.a. ƒ 16,5 meter incl.; Planken 0.24 v.a. ƒ 12,- p.meter Cement 50 kg. v.a. ƒ incl.; dakpannen VH ge ken v.a. ƒ 1,25 p.st. stenen v.a. ƒ 0,25 excl. voor zand, mengsels bosgrond. Bouwmate De Grubbe, Grubbelaan Hoensbroek, naast Tel. 045-219428.

Woningruil

Te ruil eensgez. won Heerlerheide tegen FLA eengez. won. te Bruns Nrd. Tel. 045-226847.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Wij spuiten, logen, stralen en repareren uw oude MEUBELS als nieuw in de kleur die u wenst. Wij maken ook meubels op maat. Wessels Meubels, Handelsstr. 9, Sittard, ☎ 046-512981.

Vele antieke MEUBELS in diverse stijlen en houtsoorten. Klassieke verlichting- en decoratie-artikelen. Alpha Valkenburg, Wilhelminalaan 59, ☎ 04406-13874. Iedere dag, maar ook op zondag open.

PUYAN Galerie. Venlosesteenweg 23 Kinrooi/Ophoven-België. Excl. Perzische tapijten. Dir. import, gunstige prijzen o.a. Keshan 2.00x3.00 ƒ 1.500,- en Nepal 2.40x1.70 ƒ 700,-. Open zat. zondag en donderdag van 10.00-17.00 uur.

Te k. 1-pers. SENIORENBED, Auping spiraal met matras, wit MDF, prijs ƒ 400,-. Tel. 045-271403.

2 Identieke zéér moderne staande LAMPJES, z.g.a.n., elk voorzien van 2 halogeenspotjes, kleur zwart/chroom, hoogte 115 cm. Nieuwwaarde samen ƒ 1.200,- nu ƒ 350,-. 2 Stuks, vaste prijs. Inl. ma. t/m do. 045-210511 tussen 17.30 en 18.30 u.

Prachtige Biedermeier notenhouten KUIFKAST, 2-deurs, geslepen glas, ƒ 2.500,-. Tel. 045-421987.

Te k. Bruynzeel KEUKEN compleet met apparatuur, vr. pr. ƒ 500,-. Tel. 045-272871.

Te k. klass. VLOERKLEED 140x200; kr.luchter, mess./brons, 8 lampen; vitr.opzetk., noten fineer, brxh 1.02x2.07, pr.n.o.t.k. Tel. 045-721728.

TE KOOP

Uitstekend gelegen **halfvrijstaand woonhuis**, met garage, uitzicht op kasteel Hoensbroek. Witte keuken met alle moderne apparatuur. Begane grond geheel voorzien van een witte marmervloer. Drie slaapkamers, badkamer, beschoten zolder. Tuin met terras (overdekt). Oppervlakte 467 m².
Vraagprijs: ƒ 269.000,- k.k.
Tel. 045-229180

Te koop mooi leren B STEL 3-1-1 met tafel kast, samen ƒ 400,-. 045-726028.

MDF KAST te koop, 1 jr. t.e.a.b. Tel. 045-254117.

Te koop lederen 3- BANK, prijs ƒ 250,-. Tel. 310067.

Te koop vol eiken KAM KAST 3 deuren/3 laden. 045-320050.

KEUKENRENOVATIE werkbladen, spoelbak inb.app. etc. m. garantie gen montagedienst. Vo Keukens. Eikenderweg en Glaspaleis Heerlen.

SHOWROOM-KEUKENS met 50-60% korting. Vo Keukens. Glaspaleis plein en Eikenderweg Heerlen.

BLOKKEUKENS 270 incl. app. Kuns ƒ 2.990,-; eiken ƒ 3.4 Vossen Keukens. Gla leis en Eikenderweg. H len. Tel. 045-717555.

Te koop 3-delige donke ken KAST, breed 3 Telef. 045-462760.

Te k. EETHOEK, modern 1,20 x 1,20 mtr. + 4 sto leer. 043-477770 Maastrich

In- en verkoop 2e h MEUBELEN en antiek. dere dag geopend tot 1 uur. Voskuilenweg 91, H len. Tel. 045-741708.

Te k. unieke wortel FAUTEUIL met cognac ren bekleding, ƒ 500,-. 045-214284.

Te k. 3 + 2 grijs leder BANKSTEL met salont., a.nw., t.e.a.b. 045-743201.

Te koop blank eiken HOEK, z.g.a.nw. Telef 045-313786.

Te k. INRUILMEUBE zoals kasten, bankste eethoeken, slaapka enz. Bel 045-252670 een bezoek aan ons m zijn. Woninginrichting vens, Brunssumerstr. Schinveld.

Voor Piccolo's zie verder pagina 48

PICCOLO'S 045-71996

ORBITAL

Het Orbital-sproeisysteem

Een uniek systeem in de Pelgrim vaatwassers GVW 625, GVW 630 en GVW 665

- Maximale reiniging door minimaal watergebruik.
- Door een speciale rubberen ophanging is het geluidsniveau sterk verminderd.
- Water- en energieverbruik circa 20 % lager dan bij andere vaatwassystemen.

Bij elke Pelgrim vaatwasser met het unieke Orbital-sproeisysteem krijgt u tijdelijk gratis de luxe 40-delige Gero bestekkassette met een winkelwaarde van ƒ 289,-.

Pelgrim

Kellerhuis Keukens Heerlen: Woonboulevard 1, In de Cramer 156, 6412 PM Heerlen, telefoon 045-754172 Geleen: Ringovenstraat 1, 6163 HJ Geleen, telefoon 046-747905

Stempelen en plakken als nieuwste hobby

Interieur zelf decoreren steeds meer in opgang

● *Decoraties maken, muren verven en gordijnen plooien, de trend is vooral het zelf doen.* Foto: GPD

Hobby en interieur ontmoeten elkaar. De nieuwste trend, dit voorjaar ingezet, is het zelf maken van originele interieurdecoraties. Nieuw zijn technieken als embossing, theezakjesplakken, Mizuhiki, beeldhouwen met speksteen en figuren maken van trikobuis. Daarnaast worden sierborden gemaakt van papiermaché, dozen bekleed met stof, schelpen hout, gekleurd zand of behangpapier. Ook het huis zelf ontkomt niet aan de creativiteitsdrang, muren, meubels, vloeren en woontextiel worden met driftig sjablonen gedecoreerd. Kleuren en vormen geven het interieur een persoonlijk tintje. Echte creatievelingen geven middels eigengemaakte sjablonen hun decoraties bovendien een humoristisch tintje mee.

DOOR DESIRÉE VAN OOYIK

let de decoratietrend dringt papier et huis binnen. Zo worden bij embossing kunststof stencils in dik apier gedrukt. De techniek leent ich voor het zelf ontwerpen van riefpapier, maar ook voor lampeapjes. Er zijn weinig speciale materialen voor nodig, met pergamaopennen en een lamp onder een lasplaat komt de hobbyist een heel ind. Als papier is aquarelpapier eel geschikt en zijn natuurlijk sjalonen als eerste vereist.

heezakjes plakken lijkt een grap, aar levert prachtige mozaieken p. Het uitknippen en plakken van heezakjes in allerlei patronen eemt zo'n plotse en grote vlucht at er plannen zijn om theezakjes onder inhoud te gaan drukken oor deze hobby. Het gaat om het uitenste zakje met de afbeelding, an bij voorbeeld vruchtenthee.

lizuhiki is de naam voor Japans ekleurd papierdraad met een zilerr- of goudglans erdoorheen geraaid. Heel geschikt om sieraden e maken, maar ook om in combinaie met embossing of zandschildeen het interieur te versieren. Zandchilderen, dat veel gedaan wordt p dozen en kleinoden, krijgt dit eizoen een nieuwe dimensie door middel van sjabloonstickertjes ter grootte van confetti. Ook muren en meubels kunnen ermee worden bestrooid. Behalve met zand kunnen dozen ook met stof of behangpapier worden overtrokken. Kartonnagefabrieken leveren alle denkbare maten dozen in kaal karton. Nieuw is een speciaal voor kinderkamers ontworpen lijn met naast de dozen kleerhangertjes en ladenkastjes. Ook hier betreft het kaal karton dat in sfeer moet worden bekleed.

Decoupage

Decoupage is een papiertechniek en kan behalve op dozen op alle denkbare voorwerpen worden uitgevoerd. Het staat voor het uitknippen van leuke afbeeldingen uit bijvoorbeeld tijdschriften. In een gewenst patroon of thema worden de afbeeldingen vervolgens opgeplakt en met een laag vernis afgewerkt. Een goedkope hobby, uitstekend geschikt om van oude materialen nieuwe te maken. Handleiding geeft het boek "Decoupage" en "Decoupage stap-voor-stap van oud naar nieuw", beide van uitgeverij Tirion.

Speksteen

Letterlijk beeldige decoraties worden gemaakt via een voor ons land nieuwe vorm van beeldhouwen, speksteen bewerken. De vrij zachte steen wordt met speciale gereedschappen uitgeslepen tot de gewenste vorm is bereikt. Speksteen, bekend van de gelijknamige kachels, is er in tal van kleurvarianten. Gepolijst krijgt de zachte steen een marmerachtig uiterlijk. De hobby is geschikt voor jong en oud. Informatie en materialen zijn totnogtoe alleen verkrijgbaar bij de firma Arts en Crafts in Alkmaar.

Eveneens voor alle leeftijden maar op heel ander vlak ligt de Trikobuis. Een soort rondgebreide kous die over allerlei vormen kan worden getrokken en versierd. Poppen en beesten, maar ook gewoon gekke figuren kunnen ermee worden gemaakt. Een decoratie waarvan de vorm vastligt, maar de inhoud varieert is de decoratiebal. Kleine stillevens, helemaal naar eigen fantasie of met behulp van wat patronen worden in een halve bal geplaatst waarna deze wordt gesloten. Het resultaat is een soort zeepbel met decoratieve inhoud.

In creatieve zin raakt Nederland verslingerd aan tekenen. Aquarelpotloden en pastelkrijt zijn deze winter favoriet. Ook wordt getekend op textiel en speciale velours stickers. De mogelijkheden zijn legio. Truien maar ook stoelkussens en gordijnen en beddegoed krijgen middels stickers en tekening een eigen tintje, heel apart is een combinatie van beide. Boeken met voorbeelden op ware grootte zijn onder meer "Verven op textiel", waarin versieringen op kleding, wanden, dozen en kussens aan bod komen. "Homedecoration" is het ook thema in een viertal nieuwe boeken waarin alle technieken aan bod komen. "Decoratief met papier" geeft, aldus de kaft, eenvoudige ideeën voor een origineel interieur. Allerlei verwerkingen en ideeën komen aan bod, van het zelf maken van kinderlampen en papiergordijnen tot aan het plakken van een optische pagode en het vervaardigen van papiermaché siervoorwerpen toe. "Decoratief met stof", reikt technieken aan om gordijnen op originele manier op te hangen, gordijnbanden en - kwasten te maken en stoelen van hoes te voorzien zonder naaiwerk.

Meubels, vloeren, tegelwanden en gebruiksvoorwerpen krijgen een nieuw uiterlijk middels allerlei verftechnieken die worden beschreven in "Decoratief met verf". Sjablonen tenslotte is het meest populaire item deze winter. Alles wat er op dat gebied mogelijk is staat in "Decoratief met Sjablonen". Bovenstaand rijtje is van uitgeverij Kosmos en kost 39,90 per deel.

Keuze juiste dekbed vaak natte-vingerwerk

DOOR THEA WAMELINK

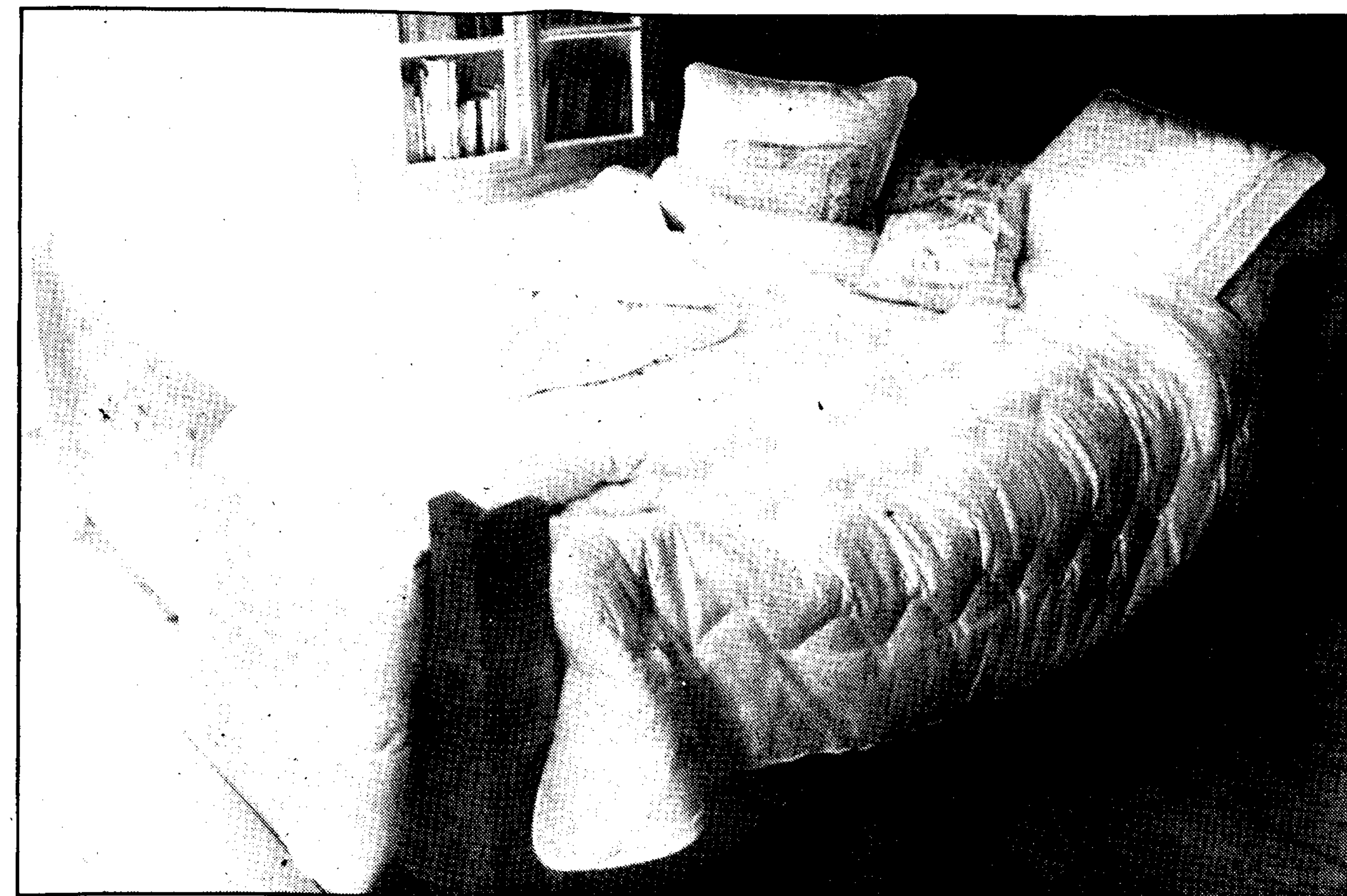
Na een zomer waarin we wekenlang meer last dan gemak van onze nachtelijke dekbedekking hadden en velen zich, al dan niet verfrist door een (plafond)ventilator, onder een enkel laken ter ruste legden, breekt nu de tijd weer aan dat we warmte en comfort zoeken onder een deken of een dekbed.

De leveranciers van verschillende typen dekbedden overstromen ons met aanbevelingen om toch vooral een donzen dan wel een zuiver wollen dekbed, of een exemplaar met synthetische vulling te kiezen. Iedereen geeft daarbij hoog op van 'zijn' produkt en vertelt in lovende bewoordingen waarom dit de voorkeur verdient boven andere. De keuze van het juiste dekbed is voor de consument dan ook natte vingerwerk.

Dat dons nogal eens wordt gezien als oorzaak van cara-achtige aandoeningen noemt de Nederlandse Vereniging voor Dons en Veren Produkten een 'sterk verhaal', want volgens deze club heeft slechts één op de 275.000 mensen daadwerkelijk een allergie voor verenprodukten. Maar waar men deze wijsheid vandaan heeft is ons niet duidelijk.

Hoe dan ook, je zult maar tot die enkelingen behoren die er niet tegen kunnen. Net een nieuw dekbed gekocht, en dan na een paar weken tot de conclusie komen dat het je niet ligt. Niet goed, geld weg.

Overigens bestaat een 'donsdekbed', zoals men het in het spraakgebruik algemeen betitelt, altijd uit een combinatie van veren en dons in een bepaalde verhouding. Een hoger percentage dons zorgt voor meer comfort doordat de warmte-isolatie toeneemt en het gewicht afneemt. De veren zorgen voor stevigheid en het vormherstellend vermogen. Handig om te weten als u geen problemen met dons/veren hebt en een nieuw dekbed wilt aanschaffen.

● *De tijd breekt nu weer aan dat we warmte en comfort zoeken onder een deken of een dekbed.* Foto: GPD

De moderne dekbedden kunnen meestal zelf worden gewassen. Ze mogen zelfs in de droger. Gebruik een gewoon fijnwasmiddel. Laten stomen kan ook. Wilt u een dekbed liefst zelf wassen, let dan bij aanshaf op het wasetiket. Dons hoeft overigens, dank zij de stofdichte tijk, slechts eens in de vijf jaar een opfrisbeurt te hebben. Voor de rest is regelmatig luchten (maar niet in de zon leggen) voldoende.

Van de Texelse Wol Ondernemingen ontvingen we een loflied op het dekbed gevuld met Texeler wol. Dit type dekbed zou een veel grotere hoeveelheid lichaamsvocht, dat we 's nachts allemaal verliezen, kunnen opnemen dan dons en polyester. Maar hoe men aan deze wetenschap komt, wordt ook ditmaal niet vermeld.

Bovendien zegt men dat deze dekbedden overdag opgenomen vocht weer aan de buitenlucht afstaan. Of andere dat ook doen, of juist helemaal niet, staat er niet bij. Slapen onder een Texeler wollen dekbed 'zorgt voor behaaglijke warmte in de winter en verrassende koelte in de zomer', zo lezen we in het fotobijschrift. Maar die bewering zal wel niet helemaal opgaan, anders zou men niet de loftrompet steken over het vierseizoenen dekbed, de topper op dit gebied.

Verwarring

Het is samengesteld uit twee delen van verschillende dikte. Het deel voor de zomer heeft een vulling van 250 gram per vierkante meter, dat voor voor- en najaar 450 gram. Door beide delen met drukknopen aan elkaar te bevestigen creëert men tenslotte een lekkere wintervacht om onder te slapen.

De wol van het Texelse schaap met zijn kroezende vacht en hoog lanolinegehalte houdt de vezel soepel, zo zegt men, en het dekbed blijft daardoor veerkrachtig. Bovendien maakte lanoline de wol vuilafstotend. Het dekbed regelmatig luchtig is dan ook voldoende, tenzij er vlekken in de tijk komen. Die kan men met ossegalzeep verwijderen, zo luidt het advies. Het dekbed naar de stomerij brengen kan uiteraard ook.

Al dit soort juichende verhalen verschaffen naar onze mening niet meer duidelijkheid voor de consument, maar zorgen juist voor verwarring. Want de berichtgeving stikt gewoon van onbewezen beweringen. Nergens wordt namelijk ook maar verwezen naar een degelijk wetenschappelijk onderbouwd onderzoek, laat staan dat er betrouwbare en objectieve gegevens worden opgenomen.

Advies

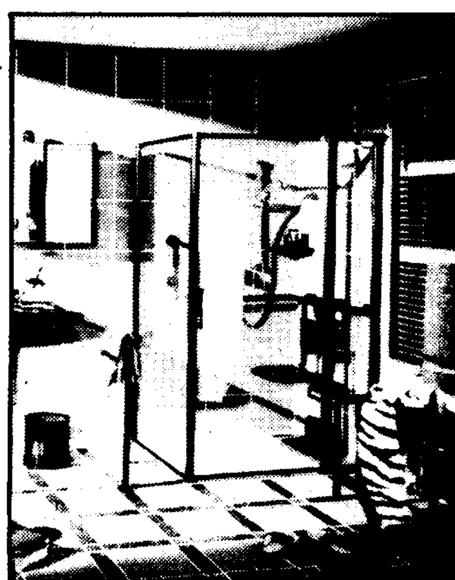
Hoewel 'objectief' in dit verband toch ook alleen maar subjectief kan zijn. Omdat mensen allemaal verschillend zijn. De een is kouwelijk aangelegd, de ander heeft het gauw warm. De een voelt zich prettiger onder wol, de ander kiest voor dons en een derde zweert bij een dekbed met kunststof vulling.

De beste raad die we kunnen geven is: ga voor de aanschaf van een dekbed naar een betrouwbare zaak die alle mogelijke soorten dekbedden verkoopt. Eigenlijk zou je een dekbed op proef moeten kunnen gebruiken. Want ook al ga je er in de winkel even onder liggen om te proberen hoe het voelt, dan betekent dit toch niet veel meer dan een eerste indruk.

monsters

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Douchebak

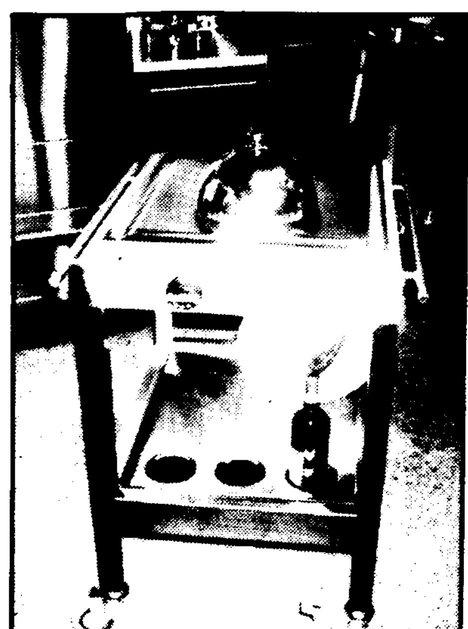
● *De extra brede douchebak met een antislip van Hüppe.* Foto: GPD

Wie moeilijk ter been is, met een rekje loopt of in een rolstoel zit, wil toch graag zo lang mogelijk zelfstandig kunnen douchen. Het is in zo'n geval plezierig als de douche wat extra ruimte biedt en geen hinderlijke drempel heeft. De Duitse fabrikant Hüppe brengt een extra brede douchebak, vervaardigd van acryl, met een antislip oppervlak dat zelfs stroef blijft als het nat is, of als men douchegel gebruikt.

In de douche zijn, behalve een comfortabel zitje, zeer stabiele handgrepen aangebracht. De glasheldere douchewanden missen aan de onderzijde drempels of richels, wat de entree voor rolstoelers of ouderen met een rolwagentje probleemloos maakt. Bovendien heeft de cabine een royale vleugeldeur die verder dan negentig graden kan worden geopend.

Japans

De traditionele Japanse manier van koken heeft fabrikant Asdal in de Teppan Yaki kookapparatuur gecombineerd met moderne techniek. Teppan Yaki is niet alleen een benaming van een Japanse grill-bakplaat, maar zo heet tevens een bepaalde bereidingswijze. Op een gloeiende plaat worden gerechten, die al bakkend gekruid worden, klaargemaakt. Vooral vis kan op deze wijze bijzonder smaakvol worden bereid. Speciaal voor Nederland werden van dit kookapparaat twee uitvoeringen ontwikkeld. Om te beginnen een tafelmodel waarbij de grillplaat is vervaardigd van roestvaststaal en uitgerust met één element. Het temperatuurbereik ligt tussen 50 en 250 graden. Dit model is gemakkelijk verplaatsbaar. Er is ook een trolley-uitvoering, met twee geremde en twee ongeremde wielen. Het geheel is gemakkelijk verrijdbaar en heeft als extra voorziening een flessenhouder en lepelrekken/handgrepen. Het Teppan Yaki kookplateau is voorzien van twee afzonderlijk instelbare elementen, elk met een temperatuurbereik van 50 tot 250 graden.

● *Het Teppan Yaki kookplateau.* Foto: GPD

Om op z'n Japans te kunnen koken moet u voor zo'n Teppan Yaki rekenen op aan aanschafprijs vanaf ruim vierduizend gulden.

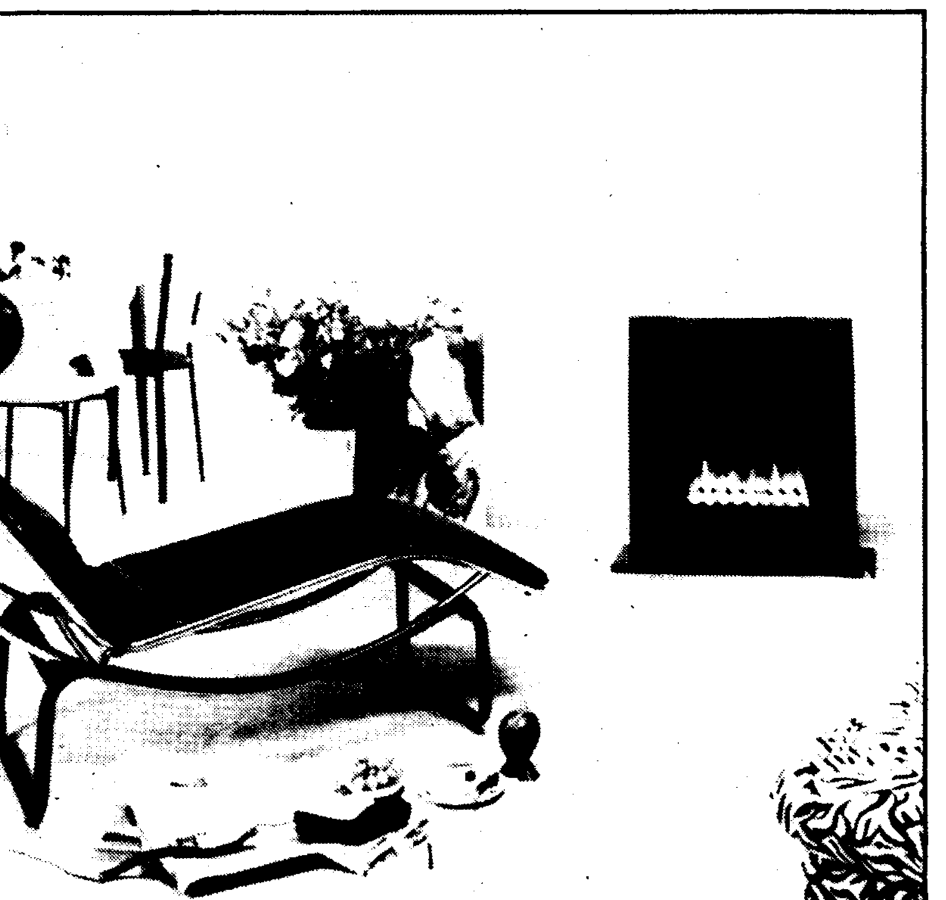
Gashaard

Om energieverspilling te voorkomen zijn veel woningen omgebouwd tot luchtdichte dozen. Met goede gevolgen voor de stookkosten, maar ook vaak negatieve consequenties voor het vocht/luchtklimaat.

In dit soort potdichte woningen kan geen gashaard worden gestookt.

Bij het verbrandingsproces wordt zuurstof aan de luchtdichte kamer onttrokken, zodat daarin onderdruk ontstaat. De gashaard gaat dan uit, terwijl de gastoevoer blijft doorgaan. Met alle rampzalige gevolgen vandien. DRU brengt nu een gashaard met Direct Ventilatie Systeem (DVS). Dit voorkomt dat wanneer de haard brandt er zuurstof aan de woonruimte wordt onttrokken. Voor de verbranding wordt lucht van buiten de woonkamer toegevoerd.

Het DVS-systeem is er in twee uitvoeringen, een voor woningen met een bestaande rookgasafvoer en een voor huizen waar zo'n voorziening niet aanwezig is, of niet kan worden gerealiseerd. Vier moderne en een klassieke DRU-haard zijn met dit DVS-systeem uitgerust. Er is keus uit diverse uitvoeringen en kleurstellingen: wit, zwart, rood/antraciet, beige/brons, bruin/brons, beige/bruin en blauw/messing. De prijzen liggen rond de tweeduizend gulden.

● *DRU brengt nu een gashaard met Direct Ventilatie Systeem (DVS).* Foto: GPD

Pasteltinten

Het tijdperk van witte interieurs lijkt voorbij, want we durven tegenwoordig steeds meer te spelen met kleur in huis. Voor grote oppervlakten, zoals muren en deuren, gaat de voorkeur meestal uit naar pasteltinten. Het verfmerk Histor heeft daarom zijn kleurassortiment uitgebreid met 'Nuances in Wit'. Er is keuze uit dertig tinten om het interieur op te frissen, van zachtgeel, lichtroze tot babyblauw. De kleuren zijn verkrijgbaar in hoog-en zijdeglans acryl voor hout, harde kunststof en staal en in muur-en plafondverf. 'Nuances in Wit' is verkrijgbaar bij de verfspeciaalzaken.

● *Pasteltinten frissen interieur op.*

MAKELAARDIJ | COMMERCIEEL VASTGOED | TAXATIES | HYPOTHEKEN VERZEKERINGEN | BEHEER

RUIJTERS
VASTGOED

MAKELAARDIJ

TE KOOP

REGIO SITTARD

GELEEN, Rijksweg Noord S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., garage, kelder en grote tuin. Perc.opp.: 912 m². Ind. o.a.: living ensuite (± 47 m²), keuken, 5 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 345.000,- k.k.

GELEEN, Strausstraat S
Goed geleg. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkr. met openhaard , open keuken met app., 3 slaapkrs., luxe badk. met ligbad, 2ᵉ toilet. Aanv.: spoedig.
Koopprijs: ƒ 215.000,- k.k.

HOLTUM-BORN, Buchterweg S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., kelder, grote oprit naar garage en tuin. Perc.opp.: ± 620 m². Ind. o.a.: living (± 36 m²), eetkr., keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr.,hobbykr., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 325.000,- k.k.

PUTH, Einder Coolhoff S
Prachtig en rustig gel. landhuis met dubb. garage Ind.: o.a. ruim souterrain, ruime L-vorm. woonkr., luxe keuken, 4 slaapkrs, luxe badkr., div. bergzolders, hoog afw. niveau en mooi uitzicht aan de achterzijde. Aanv.: i.o. **Vraagprijs: ƒ. 595.000,- k.k.**

SCHINNEN, Kennedylaan S
Vrij en rustig gel. goed onderh. vrijst. bungalow met c.v., inp. garage, kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken met app., tuinkr. met open haard, 4 slaapkrs., badkr. met ligb. Aanv.: i.o.
Vraaprijs: ƒ 449.000,- k.k.

SCHINNEN, Stationsstraat S
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., dakterras, inp. garage, tuinhuisje en grote tuin met vrij uitzicht. Perc.: 960 m² Ind. o.a.: royale living, grote keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en toilet, zolder. Aanv.: n.o.t.k. **Vraagprijs: ƒ. 345.000,- k.k.**

SITTARD, Mgr. Claessensstraat S
Goed en rustig gel. tussengel. woonh. met c.v. en garage. Ind. o.a.: kelder, woonkr., eetkr., dichte keuken, 4 slaapkrs., badkr., vaste trap naar zolder, berging en kleine tuin. Aanv.: spoedig. **Prijs: ƒ 155.000,- k.k.**

SITTARD, Ehrensteinstraat S
Goed en rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport, zolder en tuin met veel privacy. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2ᵉ toilet. Aanv.: i.o. **Koopprijs: ƒ 259.000,- k.k.**

SITTARD, Leeuwerik S
Riant gel. halfvrijst. woonh. met c.v., serre, garage met bergr., 2 buitenbergingen en excl. aang. tuin. Perc. opp.: ± 800 m². Ind. o.a.: woonkr., open keuken met app., 2 slaapkrs., badkr. met ligb., bidet, 2ᵉ toilet, vaste trap naar zolder met 3ᵉ slaapkr. Aanv.: direct.
Vraagprijs: ƒ. 289.000,- k.k.

SITTARD(KOLLENBERG), Russellaan S
Op 1ᵉ locatie gel. uitst. onderh. vrijst. split-level bungalow met c.v., souterrain, inp. garage geschikt voor 2 auto's en grote tuin/perc. opp: ± 1200 m² Ind.: o.a.: living, keuken, t.v. kamer, werkkr., 5 slaapkrs. 2 badkrs. Aanv.: n.o.t.k. **Vraagprijs: ƒ 625.000,- k.k.**

REGIO HEERLEN

BRUNSSUM, Bijvoet H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: entree, toilet, bergkast, keuken, woonkr. 1ᵉ verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., 2ᵉ toilet en v.w. 2ᵉ verd.: vliezotrap naar bergzolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 225.000,- k.k.

BRUNSSUM, F. Bolstraat H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 318 m²). Ind.: ruime hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1ᵉ verd.: 4 slaapkrs., doucheruimte met douche en v.w. 2ᵉ verd.: zolder. Aanv.: medio 1995. **Prijs: ƒ 225.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Trichterweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., chalet en tuin. Perc. opp.: 566 m². Ind.: souterrain: hobbyruimte met douche, 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Ind. Chalet: Beg. gr.: woonkr. met kitchenette (± 25 m²). verd.: 2 slaapkrs., natte ruimte. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 285.000,- k.k.**

HEERLEN, Koraalerf H
Rustig gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., luxe keuken, berging. 1ᵉ verd.: 3 slaapkrs., moderne badkr. 2ᵉ verd.: vaste trap naar hobby-/bergruimte. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 165.000,- k.k.**

HEERLEN, v. Limb. Stirumstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. (perc. opp.: 305 m²). Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar hobbyruimte en zolder. Aanv.: direct. **Koopprijs: n.o.t.k.**

HEERLEN, Raadhuisstraat H
In centrum gel. appartement met c.v. Ind.: berging, hal, toilet, woonkr, keuken, balkon, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 135.000,- k.k.**

HEERLEN, Rijnstraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, Z-woonkr. met muurkast, keuken met app., garage. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2ᵉ verd.: vaste trap naar grote zolder. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 195.000,- k.k.**

HEERLEN, Schandelerstraat H
Goed gel. woonh. met c.v., loods en dakterras. Ind.: entree, loods met koelcel. 1ᵉ verd.: woonkr. met open luxe keuken, bijkeuken, toilet, dakterras. 2ᵉ verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 3ᵉ verd.: vliering. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 280.000,- k.k.**

HEERLEN, Thorbeckestraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, living, keuken, garage/berging. 1ᵉ verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2ᵉ toilet. 2ᵉ verd.: vaste trap naar zolder (mog. voor 3ᵉ kamer). Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 169.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat Noord H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken, berging. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

HOENSBROEK, St. Josephstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, Beg. gr.: hal, toilet, T-woonkr. met parketvl. en o.h., keuken met app., berging en garage. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2ᵉ toilet. 2ᵉ verd.: vaste trap naar mansardekr., grote hobbyzolder. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 238.000,- k.k.**

LANDGRAAF, Heereweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuken, garage. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2ᵉ toilet. Aanv.: direct.
Prijs: ƒ. 175.000,- k.k.

LANDGRAAF, Baanstraat H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v. garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met halfopen keuken en app., zitkr. met allesbrander 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche v.w., en 2ᵉ toilet. 2ᵉ verd.: zolder. Het pand is geïsoleerd en v.v. rolluiken. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ. 218.000,- k.k.

LANDGRAAF, Groenstraat H
Goed onderhouden halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., mod. keuken met app., serre met ged. overdekt terras. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2ᵉ toilet en bidet. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 315.000,- k.k.**

OIRSBEEK, Prov. weg zuid H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m²). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuken, garage, berging. 1ᵉ verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2ᵉ verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o. **Prijs:op aanvraag.**

WIJNANDSRADE, Mascherelstraat H
Goed gel. halfvr. split-level semi-bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, L-woonkr. met parketvloer, balkon, badkr. met ligb., 2 slaapkrs., keuken met app., tuinkr., berging, hobbykr. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 289.000,- k.k.**

NIEUWBOUW

BRUNSSUM, Raadhuisstraat H
Aan de Raadhuisstraat is nog slechts 1 vrije sector appartement met balkon te koop. Het appartement is gel. op de beg. grond. Ind.: berging, entree, hal, woonkr. met open keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. **Prijs: ƒ. 157.900,- v.o.n.**

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
In het B.P. Kunderhoes te Voerendaal is nog slechts 1 vrije sector won. te koop. Het betreft hier een ruime uitstekend gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Op de beg. gr.: bevindt zich een extra hobby c.q. studeerkr. Zolderverd.: is te bereiken middels een vaste trap. Perc. opp.: ca. 380 m². **Prijs: ƒ. 334.460,- v.o.n.**
excl. renteverlies tijdens de bouw.

GULPEN, Kiebeukel H
In het centrum van Gulpen worden door Derksen Bouw B.V. 10 luxe appartementen gebouwd met garage/berging en lift. Waarvan nog 2 appartementen te koop zijn. Oppervlakten van de app. variëren van 60 m² tot 117 m² (excl. terras).
Prijs vanaf ƒ. 185.000,- v.o.n.
tot ƒ. 229.000,- v.o.n.

HEERLEN, Sittarderweg H
Op deze goed bereikbare en centraal gelegen lokatie te Heerlen worden 25 premie A-woningen gerealiseerd. De woningen worden degelijk gebouwd en goed afgewerkt. Woonkr., keuken, hal en toilet zijn op de beg. gr., evenals de inpandige berging. (mogelijkheid uitpandige berging). Op de 1e verd. zijn 3 royale slaapkrs. en een badkr. met douche. De zolder is bereikbaar via een vlizotrap. (mogelijkheid voor vaste trap). Deze aantrekkelijke woningen hebben een tuin aan de voor- en achterzijde.
Prijs: ƒ. 142.000,- v.o.n. excl. renteverlies.

S = Ruijters Makelaardij B.V.
Rijksweg Zuid 35
6131 AL Sittard
Tel.: 046- 595151, Fax: 046-521384

Ruijters Makelaardij B.V.
Wycker Brugstraat 62
6221 ED Maastricht
Tel.: 043-218941, Fax: 043-250317

H = Ruijters Makelaardij B.V.
Geerstraat 11
6411 NM Heerlen
Tel.: 045-731111, Fax: 045-715760

COMMERCIEEL VASTGOED

TE HUUR

GELEEN, Groenstraat S
Op A- lokatie te huur winkelruimte ter grootte van ruim 60 m² B.V.O. met uitstekende parkeerfaciliteiten. info op aanvr.
Huurprijs v.a. ƒ 13.700,-/ jr.
excl. BTW. Uitv. .

KERKRADE, SPEKHOLZERHEIDE, Akerstraat S

Winkelruimte 320 m² met ingang aan Patronaatstr. alsook aan Akerstr.
Huurprijs op aanvr.

LANDGRAAF, Hoofdstraat 106 S
Te huur ± 70m² winkelruimte op zichtlokatie. Goed afwerkingsnivo. Zeer geschikt voor o.a. mode, kadoshop, dibevo, cd-shop etc.
Huurprijs op aanvraag.

S = Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
Stationsplein 1
6131 AS Sittard
Tel.: 046- 523344

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
Het Bat 8
6211 EX Maastricht
Tel.: 043-256525

RUIJTERS, VAST GOED !

TE KOOP

BRUNSSUM **Klingbemden 127.** Ruimwoonh. m. gar. Incl.: compl. luxe eiken aanb. keuken, 4slpk., zolder m. vaste trap, veel berg., voor- en achtertuin, terras.
Vr.pr. ƒ 220.000,- k.k.

BRUNSSUM **Ridder Bexstraat 17.** Vrijst. woonh. m. gar. Incl: hal, toilet. woonk, ap. keuken, 3 slpk., badk., zold. m. vliezotr.
Vr.pr. ƒ 225.000,- k.k.

BRUNSSUM **Op gen Hoes 137.** Gr. woonh. Incl: hal, toilet, keuk., L-vorm. woonk. m. tegelvl., voor- en achtert., berg., 3 slpk., badk. m. ligb. en 2ᵉ toilet, zold. m. vaste tr., c.v. en 4ᵉ slpk.
Vr.pr. ƒ 175.000,- k.k.

BRUNSSUM **Het Ambacht 57** woonh. m. gar. Ind: hal woonk. M. eik. parketvl. eiken aanbouw keuken terras tuin 3 slpk badk. zolder m. vast. tr. CV en Boiler
Vrpr: ƒ 196.000,- K.K.

BRUNSSUM Raadhuisstr. app. op beg. grond (nieuwb.) Ind: hal berq. gr. woonk. balkon keuken badk. m. douche rondom roll.
Vrpr: ƒ 200.000,- K.K.

SCHINVELD **Putbergstr. 18** halfvrijst. woonh. m. gar. Ind: hal toilet keuken woonk. terras tuin badk. portaal 3 slpk berg. hobbyr.
Vrpr: ƒ 249.000,- K.K.

HEERLEN Uterweg 128 vrijst. woonh. met gar. Ind. hal toilet woonk. keuken terras tuin 3 slpk badk. m. ligb. 2e toilet aansl. wa gr. zolder m. vaste tr.
Vrpr ƒ 249.000,- K.K.

HOENSBROEK **Nabij kasteel.** Vrijs. woonh. m. gar. en tuin. Incl: voorr. kelder, c.v., aansl. wa., ruime hal, toilet, woonk. m. leisteenvl., eiken aanb. keuken, gr. balkon, rondom tuin, 3 ruime slpk. m. park.vl., luxe marm. badk. m. ligb., douche, v.w., 2ᵉ toilet, zolder m. vaste tr., berg., 4ᵉ slpk.
Vr.pr. ƒ 310.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN Aldrinstr. 1 (zijstraat Brunssumerweg) halfvrijst. woonh. m. gar. Ind: hal toilet berg. keuken woonk. terras tuin 3 slpk badk, m. douche en v.w.
Vrpr ƒ 195.000,- K.K.

Net even beter!
van Oppen
assurantiën • financieringen • adviezen

RENTE vanaf 5,9 % !!
Instaptarief spaarhypotheek
efficiënt 6,1 %

WIST U
Dat wij in Brunssum en omgeving de meeste bestaande woningen verkopen?
Derhalve
TE KOOP GEVRAAGD
voor onze cliënten, woningen in de regio.
GEEN VERKOOP • GEEN KOSTEN

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum • Telefoon 045-254543 • Telefax 045-257128

Maastricht - St. Pieter

Te koop aangeboden: ruime tussenwoning met grote achtertuin, plaatselijk bekend als Parkweg 34, Maastricht, kadastraal bekend als gemeente Maastricht, sectie E, nr. 1520, groot 2,81 aren.
Indeling:. living ca. 65 m², parket, open haard, keuken, toilet.
Eerste verd.: 3 slaapkamers en badkamer. Tweede verd.: 4 slaapkamers. Souterrain: garage met opslagruimten.
Er is sprake van achterstallig onderhoud. Aanvaarding: direct.
Nadere inlichtingen bij Deloitte & Touche, J.C. Vercammen, tel. 043-254601. Het pand wordt bij inschrijving verkocht aan de hoogst biedende, onder voorbehoud van toewijzing door de verkoper.
Schriftelijke biedingen kunnen worden uitgebracht tot uiterlijk 30 november 1994 bij notaris mr. M.P.P.F. Groutars, postbus 509, 6200 AM Maastricht, in 'n gesloten enveloppe met vermelding in de linkerbovenhoek van „bod Parkweg 34".

COMMERCIEEL VASTGOED

Te koop

BRUNSSUM, Kerkstraat
Nog te bouwen winkelruimte, opp. ± 100m2 alsmede 3 appartementen. Prijs v.a. ƒ 150.000,- v.o.n. Uitv. gegevens op aanvraag. Inlichtingen:
Tel. 045 - 731111. 046 - 595159

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS Sittard - Stationsplein 1

TE HUUR IN LIMBURG

HEERLEN/DOUVE WEIEN (C.332) 128 appartementen in 4 verschillende typen, bekend als 'sterflat'. Gunstige ligging t.o.v. uitvalswegen. Riant uitzicht. Huurprijs v.a. ƒ 608,55 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/GIESEN BAUTSCH (C.376) 187 ruime eengezinswoningen met 4 slaapkamers, gelegen in een leuke wijk. Uitstekende afwerking. Huurprijs v.a. ƒ 891,65 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/PARKFLAT (C.416) 93 mooie appartementen op uitstekende lokatie. Veel extra's voor een hoog wooncomfort. Uniek complex. Huurprijs v.a. ƒ 741,30 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/GIESEN BAUTSCH (C.430) 54 appartementen in 'De Silhof' aan de zuid-oostrand van de gemeente. Degelijk afgewerkt en speelse aanblik. Huurprijs ƒ 760,75 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/DOUVE WEIEN (C.468) 295 komfortabele appartementen, speciaal geschikt voor de kleine huishoudens. Degelijke afwerking. Huurprijs v.a. ƒ 737,65 (excl. serv.kosten).

HEERLEN (C.487) 209 eengezinswoningen en 60 flatwoningen in de wijk Zeswegen. Komfortabele woningen met uitstekende voorzieningen. Huurprijs v.a. ƒ 647,65(e.g.w.) en ƒ 547,80 (flats) (excl. serv.kosten).

GELEEN/DASSENKUIL (C.699/723) 83 halfvrijstaande eengezinswoningen in een speelse en vriendelijke wijk. Zonnig en ruim. Huurprijs v.a. ƒ 899,25 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/DOUVE WEIEN (C.331/469) 221 ruime eengezinswoningen in allerlei aantrekkelijke typen. Degelijk niveau. Huurprijs v.a. ƒ 855,55 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/RENNEMIG (C.655/648) 111 eengezinswoningen met 2 of 3 slaapkamers en grote (hobby-) zolder. Verkeersveilige buurt. Huurprijs v.a. ƒ 806,05 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/PUTGRAAF (C.737) 66 ruime appartementen in een ware residentie. Stedelijk wonen op hoog niveau. Luxe en comfort. Huurprijs v.a. ƒ 1.127,30 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/EUTERPELAAN (C.249) 64 luxe appartementen in het centrum van Heerlen. Uitstekende ligging, goed niveau. Huurprijs ƒ 1.027,40 (excl. serv.kosten).

HEERLEN/DOUVE WEIEN (C.333) 72 terrasflats in een uitstekende woonomgeving met riante balkons c.q. terrassen. Huurprijs v.a. ƒ 722,45 (excl. serv.kosten).

HOENSBROEK/AKERSTRAAT (C.433) 42 aantrekkelijke huurappartementen in 6 typen. Attraktief vormgegeven in 3 woonlagen. Ideale woonmogelijkheid. Huurprijs v.a. ƒ 706,10 (excl. serv.kosten).

HOENSBROEK-WEST (C.297) 112 flatwoningen in 4 typen (2- of 3-kamerwoningen) met balkon of terras. Praktische huisvesting. Huurprijs v.a. ƒ 672,50 (excl. serv.kosten).

HOENSBROEK-WEST (C.277) 69 eengezinswoningen in de wijk Mariarade, in de nabijheid van het centrum. Er zijn 2 typen (waarvan één split-level). Mooie woonwijk. Huurprijs v.a. ƒ 921,75 (excl. serv.kosten).

KERKRADE (C.697) 61 moderne eengezinswoningen in plan 'Domaniale Mijnweg' met 3 slaapkamers. Ruime kavels. Huurprijs v.a. ƒ 808,15 (excl. serv.kosten).

LANDGRAAF (C.378) Plan 'Aan de Baan'. 164 eengezinswoningen in 17 verschillende typen. Gunstige ligging t.o.v. rekreatiegebied Strijthagen. Huurprijs v.a. ƒ 842,25 (excl. serv.kosten).

LANDGRAAF (C.337) 78 appartementen, gesitueerd in het centrum van Schaesberg, op loopafstand van gezellige winkels. Huurprijs v.a. ƒ 600,55 (excl. serv.kosten).

SITTARD (C.724) 63 eengezinswoningen in een riante woonomgeving direct naast een uniek natuurgebied. Huurprijs v.a. ƒ 867,55

SITTARD/KOLLENBERG (C.649/685) 130 appartementen in 8 varianten aan de voet van een prachtig natuurgebied gelegen. Ideale woonplek! Nabij centrum. Huurprijs v.a. ƒ 749,05 (excl. serv.kosten).

SPAUBEEK (C.502) 51 eengezinswoningen in 3 typen met alle faciliteiten onder handbereik. Leuke woonmogelijkheid. Huurprijs v.a. ƒ 854,35 (excl. serv.kosten).

VALKENBURG (C.415) 88 appartementen, ca. 3 km van het centrum van deze pittoreske stad. Leuke woonmogelijkheid. Huurprijs v.a. ƒ 764,55 (excl. serv.kosten).

VALKENBURG (C.864) 34 luxe appartementen nabij centrum, verdeeld over 2 gebouwen. Representatieve woningen, ideaal voor de forens. Huurprijs v.a. ƒ 795,– (excl. serv.kosten).

Genoemde huurprijzen zijn per maand; er is géén waarborgsom verschuldigd. In al deze complexen komen regelmatig woningen voor de verhuur beschikbaar. Indien u meer informatie omtrent één van deze projecten wenst, kunt u onderstaande bon invullen of telefonisch contact opnemen met:

NEDU
Bekkerweg 29
6411 EG Heerlen.
Telefoon (045) 710909.
Van ma.-vr. van 08.30 - 17.00 uur.

BON
Stuurt u mij, geheel vrijblijvend, informatie over de woningen in ______
Naam ______
Adres ______
Postcode ______
Plaats ______

Stuur deze bon aan Nedu b.v., Postbus 176, 6400 AD HEERLEN

Limburgse sopraan in duet met Marco Bakker en Koen Krucke

Carla Schroyen op cd en tournee

DOOR JOS FRUSCH

HUNSEL - Ze klinkt heel enthousiast aan de telefoon. Praat honderduit over haar nieuwe cd, over Marco Bakker, haar mentor, collega en vriend en over Koen Krucke, met wie ze in België op tournee gaat. Ook Maarten Hartveldt, de producer van de cd en dirigent Ludo Wevers van salonorkest Rêverie Viennoise krijgen niets dan lof toegezwaaid. Carla Schroyen zit lekker in haar vel. Dat hoor je. En je kunt het zien ook. Haar briefpapier en de cd-cover hebben hetzelfde beeldmerk: een rode roos. 'With love, Carla'.

● Carla Schroyen: „Je moet er zelf aan werken. Ondernemend zijn en geluk hebben."

Een paar dagen later op haar appartement in Lanaken straalt Carla Schroyen nog steeds. Je kunt aan haar zien dat ze er erg blij mee is dat haar zangcarrière in een stroomversnelling is gekomen. Spontaan en trots als een kind laat ze me haar cd zien, die al snel door de kamer klinkt. „Het werd tijd om eens iets op te nemen. Ik heb Marco gevraagd of hij mee wilde doen en ben naar Maarten Hartveldt gestapt. Ik kende zijn Chapel Studio in Tilburg en wist dat hij daar verschrikkelijk goed werk levert. Ook hij wilde meteen meewerken. Je hoort het resultaat."

Op de kwaliteit van de muziek uit de luidsprekers in de hoek van de kamer valt inderdaad niets aan te merken. Hartveldt werkt met liefde voor de stem, neemt akoestisch - en dus heel natuurgetrouw - op en legt veel sfeer in de opname. Precies wat Carla Schroyen wil en wat past bij haar slanke, gevoelige stem en romantisch karakter. En het repertoire is er perfect op afgesteld: meeslepende opera-aria's, zwierige operettemelodieën, romantische musicalhits en enkele gevoelige liederen. Kaarslicht en rode wijn bepalen dan ook de sfeer als Puccini's aria O mio babbino caro de ruimte vult. Volumeknop omhoog, ogen dicht, een glimlach om haar mond. „Ik ben er echt tevreden over."

De carrière van Carla Schroyen leek niet echt van de grond te komen. Na haar studie aan het Maastrichts Conservatorium volgden wel regelmatig optredens in opera- en operetteproducties in binnen- en buitenland, maar het echte grote werk bleef uit. Daar lijkt nu verandering in te komen. Niet alleen de cd - die onder eigen beheer is uitgebracht - maar ook de samenwerking met de populaire Belgische tenor Koen Krucke tonen aan dat het Carla Schroyen menens is. Want succes komt niet uit de lucht vallen. „Je moet er zelf aan werken. Ondernemend zijn en geluk hebben. Als je eenmaal een begin hebt, dan komt van het een vanzelf het ander. En verder: als ik iets najaag, dan gebeurt het ook. Dat weet ik van mezelf."

Met dat ander doelt de in Hunsel geboren sopraan op de televisie, die met mannen als Bakker en Krucke aan haar zijde wel erg dichtbij komt. Haar ogen fonkelen alleen al bij de gedachte.

Over de samenwerking met de Belgische zanger en tv-ster is Carla Schroyen zeer te spreken. „Ik kwam in contact met hem via dirigent Ludo Wevers van Rêverie Viennoise, waarmee ik een programma deed. Die wilde met ons beiden een tournee door België maken. Bij de eerste samenwerking met Koen klikte het meteen tussen ons. We hebben al in enkele Belgische theaters opgetreden, maar het volgend jaar begint de tournee pas echt."

Met tenor Koen Krucke zingt ze onder andere ook de duetten die ze met bariton Marco Bakker op cd heeft gezet. „Ik weet ook niet hoe ze het doen, maar het klinkt uitstekend. Met beiden." Het zal zeker ook aan Carla Schroyen zelf liggen. Het heeft er ongetwijfeld mee te maken dat ze zich prettig voelt in België, waar ze nu een aantal maanden woont en werkt. „De mensen reageren hier veel leuker en spontaner. Staan meer open voor muziek. Na afloop van een concert komen ze je bedanken. Of om een handtekening vragen. Dat voelt goed."

Op zondag 13 november presenteert Carla Schroyen haar eerste cd op kasteel Rijckholt. In de entourage en de sfeer die bij Carla Schroyen passen. Want bij romantiek horen een rode roos, rode wijn en ... een kasteel.

Miss Limburg

HOENSBROEK - De Stichting C.E.L.I. (Culturele Evenementen Limburg Internationaal) in Hoensbroek houdt dit jaar voor de tiende keer de Miss Limburgverkiezingen. Deze zijn opnieuw grensoverschrijdend, want er wordt zowel een Belgische Miss Limburg gekozen als een Nederlandse. De hoofdprijs is de moeite waard: een dag in een Limousine door de beide Limburgen, beatybehandeling, cocktailjurk, foto-sessie, lunch, kleurentelevisie, horloge, rondvlucht boven Zuid-Limburg, diner, theater en een exclusieve overnachting.

De verkiezingen vinden 3 december plaats in de Limburghal in Genk. Miss Nederlands Limburg is op 9 december in El Dorado in Spaubeek.

Kandidaten in een van de beide Limburgen tussen 15 en 25 jaar, die willen deelnemen aan deze verkiezingen kunnen zich opgeven bij C.E.L.I., telefoon 045-213386.

Jomanda

HILVERSUM - Al een week of negen ageert Jack Spijkerman in zijn Steen en Beenshow op radio 3 tegen de praktijken van Jomanda, het genezend fenomeen uit Tiel. Sinds gisteren verspreidt de Vara-medewerker keurig gedrukte kaarten, die de dragers moeten beschermen tegen de invloeden van Jomanda. Bovendien heeft Spijkerman zich uitgeroepen tot voorzitter van de Jomanda-Toverkolstichting.

Jomanda heeft er genoeg van. Ze verscheen gisteren in de Radio 3-studio en 'straalde' de kruk waarop Spijkerman later vandaag zijn programma zou presenteren 'in', daartoe uitgenodigd door de Breakfast Club van Peter van Bruggen en Jeanne Kooymans.

Marc Klein Essink

HILVERSUM - Veronica heeft gisteren met verbazing gereageerd op de overstap van Marc Klein Essink (34) naar RTL4. De acteur en presentator tekende met de commerciële zender een contract voor vijf jaar. Marc Klein Essink staat nog tot 6 december onder contract bij Veronica. Een Veronica-woordvoerder zegt dat zijn omroep niet op de hoogte is gesteld van Klein Essinks verbintenis met RTL. „We hadden begrepen dat hij bij ons zou blijven."

Marc Klein Essink gaat bij het commerciële station onder meer de Staatsloterij Show presenteren en dramaseries ontwikkelen. Een woordvoerder van RTL4 noemt het niet ondenkbeeldig dat hij ook in die series een rol zal spelen.

Tv-reclame

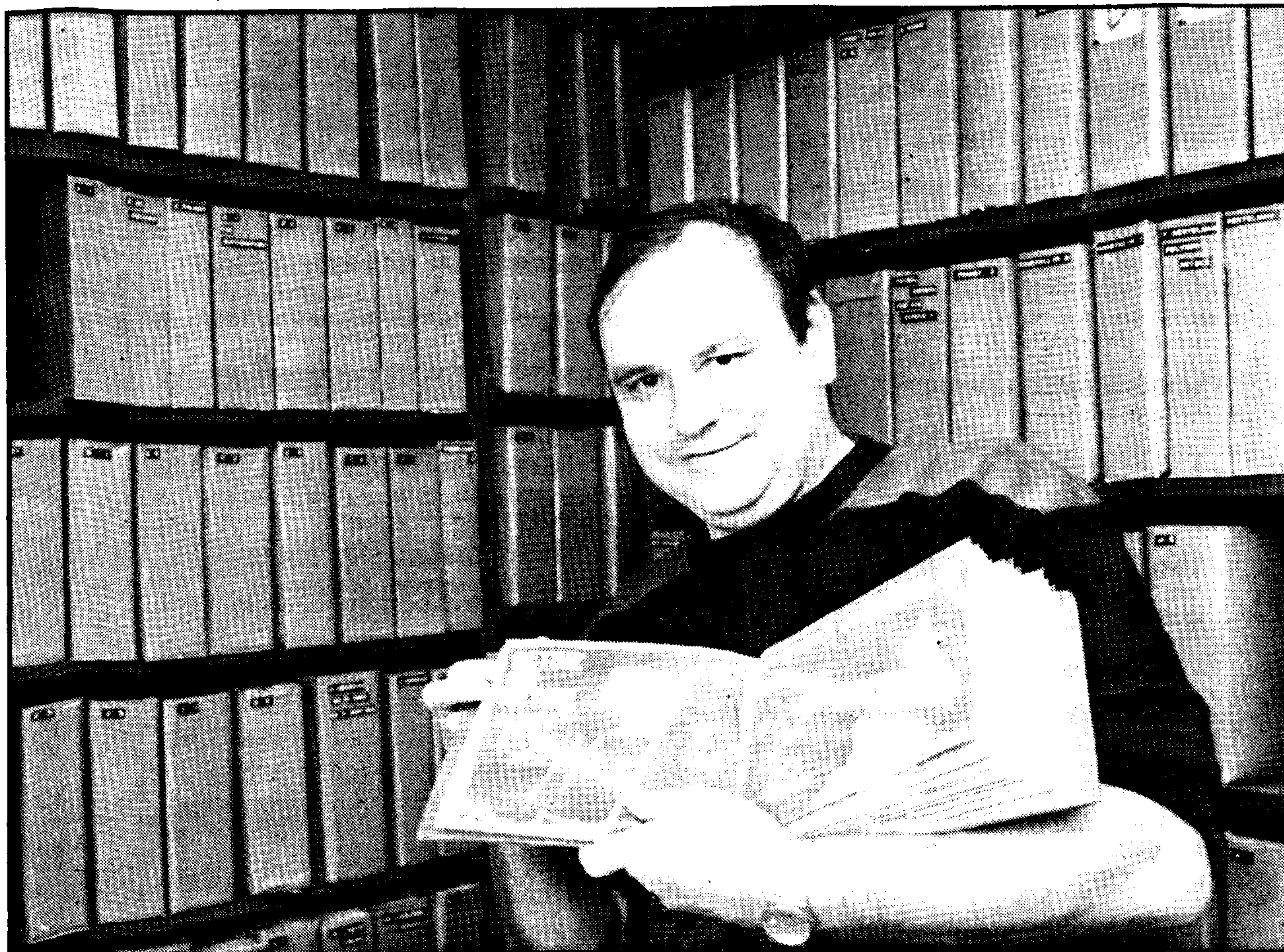
HEERLEN - De overkoepelende organisatie van reclame-adviesbureaus (VEA), maakt zich ernstige zorgen over de overdaad aan reclame op de Nederlandse televisie. De VEA wil daarom binnenkort in gesprek met de Ster, de publieke omroepen, Veronica, RTL en IP tot een oplossing zien te komen. Voorzitter W. van der Mee van de VEA zei dit deze week op een bijeenkomst tussen adverteerders en Veronica over de plannen van de toekomstige commerciële omroep.

De VEA vindt het een slechte zaak dat consumenten door de toename van reclame steeds minder op de boodschap letten. De overdaad wekt irritatie op en reclameblokken worden steeds vakker 'weggezapt'. Ook is de organisatie bang dat de overheid met beperkende maatregelen komt.

'Ik word steeds gekker, het is een verslaving'

Hermsen trotse bezitter van tienduizend singles

DOOR KATJA KREUKELS

● Wim Hermsen is apetrots op zijn muziekarchief. Foto: FRANS RADE

LANDGRAAF - Als hij op een snuffelmarkt een bijzonder singletje tegenkomt uit de vijftiger en zestiger jaren wordt hij lijkbleek van opwinding. De 50-jarige Wim Hermsen uit Landgraaf is al vijftien jaar een verzamelfreak die lyrisch wordt van zijn eigen muziekassortement. Begrijpelijk, want met zijn tienduizend plaatjes kan hij makkelijk concureren met diverse speciaalzaken. Samen met zijn vrouw Klara en zijn twee poedeltjes Terry en Tanja waakt hij over zijn kostbare bezit.

Trots laat Wim zijn muziekarchief zien. De singles zijn per land, jaartal en groep opgeslagen in rode mapjes. Met veel enthousiasme zet Hermsen een plaatje op. Hij is zijn eigen piraat. „Ik hou vreselijk veel van muziek. In mijn wilde jaren ben ik regelmatig swingend uit mijn bol gegaan. Ik moet eerlijk toegeven dat als ik een oud rock- en rollnummer opzet, ik meteen weer in de verleiding kom om mijn vrouw ten dans te vragen," vertelt de verzamelaar.

Wim Hermsen heeft op zijn vierde jaar bot-tbc gekregen. Na jarenlang platliggen in sanatoria was hij zo goed als genezen. Hij ging later werken in een fabriek in Heerlen. De pijn kwam terug en hij werd afgekeurd. De muziek is nu zijn leefdomein. „Ik zit de hele dag boven op mijn kamertje. Mijn vrouw heeft helemaal geen last van me. Ik poets mijn platen, ik luister muziek, ik schrijf en correspondeer met andere verzamelaars. Vervelen, doe ik me nooit."

Hawaïi, country, rock en roll en zelfs operette zijn genres die voor hem de nostalgie terughalen uit zijn jeugdjaren. Dansmuziek gespeeld door Limburgse orkesten staat bij hem echter op de eerste plaats. Driehonderdzeventig singles van tachtig Limburgse bands hebben een ereplaats in het archief. De reden hiervoor is heel simpel volgens Wim, hij voelt zich namelijk een echte Limburger.

„Het gaat me niet zo zeer om de hoeveelheid, want die verzameling groeit vanzelf in de loop der jaren. Zeldzame exemplaren en bijzondere platenhoezen bezorgen me eerder een kick. In kilometers geteld, hebben mijn vrouw en ik de hele wereld afgereisd in Nederland en Duitsland op zoek naar muziek. Soms doe ik er wel tien jaar over om aan één bepaalde single te komen."

Hermsen raakt nooit uitgekeken op zijn verzameling. „Nee, ik word steeds gekker. Het is een verslaving en een ontsnapping aan de pijn die ik soms voel. Het is wel een dure hobby en mijn karige WAO-uitkering is natuurlijk een remmidel om veel kostbaar spul te kopen. Maar mijn verzameling zal toch nooit compleet zijn, dat tekent de ware verzamelaar," vertelt Wim overtuigd, terwijl hij een slok bier neemt.

Liefhebbers die zijn verzameling kunnen aanvullen, kunnen telefoneren met Wim Hermsen op het nummer 045-324565.

made in GERMANY
onder redactie van Harrie Cremers

● Verjaardagsfuif bij Christian Bruhn (tweede van links) geflankeerd door de zusjes Gitti & (echtgenote) Erica Götz, Mireille Mathieu, Bata Illic en Roberto Blanco.

Christian Bruhn zestig

Zeg nu zelf wat is een artiest zonder hit? Helemaal niks toch of niet soms? Alles draait dus om de componist en/of tekstschrijver. Nu zijn die, wat de amusementsindustrie in Duitsland betreft, slechts op twee handen te tellen. Tenminste als het om succesvolle schrijvers gaat, zeg maar potentiële hitmakers. Eentje van hen is zeker *Christian Bruhn*, ooit getrouwd geweest met *Katja Ebstein* (haar hits waren o.a. Theater, Dann heirat doch dein Büro, Abschied ist ein bisschen wie sterben, Ich bereue keinen Augenblick) en al weer jaren opnieuw gehuwd met *Erica Götz* van het succesvolle duo *Gitti & Erica*. Bruhn vierde zojuist zijn zestigste verjaardag en dat ging in Germany niet onopgemerkt voorbij. Per slot van rekening schreef hij honderden hits voor sterren als *Conny Froboess* (Zwei kleine Italiener), *Siw Malmkvist* (Liebeskummer lohnt sich nicht), *Drafi Deutscher* (Marmor, Stein und Eisen bricht), *Mireille Mathieu* (Hinter den Kulissen von Paris), *James Last* (Adelheid), *Peter Alexander* (Aus Böhmen komt die Musik), *Gitti & Erica* (Heidi), *Bata Illic* (Ich möcht der Knopf an deine Bluse sein), *Katja Ebstein* (Der Stern von Mykonos), *Roberto Blanco* (Ein bisschen Spass muss sein), *Manuela* (Lord Leicester aus Manchester), *wijlen Roy Black* (Irgendjemand liebt auch dich), enzovoort, enzovoort. Verder is Bruhn ook producer van de bekende Limburgse trompettist *Piet Knarren* uit Schinnen met wie hij een prachtig cd-album opnam. Limburg is trouwens geen onbekende streek voor de in Wentdorf bij Hamburg geboren, maar al jaren in München woonachtige componist, arrangeur, producer, klarinettist en pianist. Per slot van rekening maakte Bruhn in de jaren zeventig in de Kerkraadse Rodahal ook nog eens deel uit van een jury tijdens de tv-competitie *Blaastest* van de NCRV en het Limburgs Dagblad. Het laat zich dus raden dat Christian Bruhn, een verwoed liefhebber van Schnapps & Bier, op zijn verjaardag in alle toonaarden in het zonnetje werd gezet. De artiesten, voor wie hij potentiële hits schreef, kwamen bij tientallen feliciteren. Onder hen was ook de in Avignon geboren, maar al weer vele jaren in Parijs op een flat woonachtige *Mireille Mathieu*. Die heeft eigenlijk - ook al horen we de laatste jaren minder van haar - al haar vroegere plaatsuccessen aan Bruhn te danken. En ook professor dr. *Reinhold Kreile* van de Duitse auteursrechtenorganisatie Gema (zeg maar de Nederlandse Buma/Stemra) ontbrak niet op deze verjaardagsparty. Per slot van rekening blijft bij de Gema door mensen als Bruhn de kassa dag en nacht rinkelen!

Markus Wendorf

● Markus Wendorf

Mevrouw A.C. Bongaerts uit Echt heeft een aardig briefje aan Made in Germany geschreven met de vraag of de schlager Blaue Nacht van *Markus Wendorf* (34) in de originele versie ook ooit op cd is verschenen. Helaas, zo moeten we laten weten, is dat niet het geval. Het nummer Blaue Nacht dateert, net zoals Wendorfs andere succes In Catania blüh'n jetzt schon die Rosen, uit 1985. In die tijd, zeg maar amper tien jaar geleden, waren er nog geen cd's. Alleen platen en muziekcassettes. Blaue Nacht verscheen op het label Papagayo (in Duitsland in die jaren door EMI/ Electrola gedistribueerd) en staat zowel op een single als op een muziekcasette.

Superhitparade

● Stefanie Hertel

Die Superhitparade der Volksmusik, die *Carolin Reiber* zondagavond 20 november vanaf 20.15 uur op Duitsland 2 presenteert, belooft ook dit jaar weer een spannende aangelegenheid te worden. Alle winnaars uit de voorgaande elf uitzendingen (januari tot november 1994) nemen het in deze muzikale competitie nog eens tegen elkaar op. De kijkers doen tijdens deze rechtstreekse uitzending vanuit Offenburg een behoorlijke duit in het zakje, want zij bepalen uiteindelijk de winnaar wordt. Inmiddels is bekend welke artiesten en groepen aan deze Superhitparade der Volksmusik meewerken: *Tomy Temerson und die Hirtenfelder, Geschwister Hofmann, Hansi Hinterseer, Heimatduo Judith & Mel, Willi Seitz und seine Freunde, Die Schäfer, Stefanie Hertel, Kastelruther Spatzen, Patrick Lindner, Mühlenhof Musikanten, Himmelblaue Alpensänger, Hans, Clarin & Maxie, Bianca, Stefan Mross und der Chor von St. Bartholomä, Kurt Elsasser, Vreni & Rudi, Henry Arland & Söhne* alsook het muziekkorps van de eerste brigdivisie van de Big Band der Bundeswehr. In aansluiting op de tv-uitzending wordt, zoals elk jaar, het cd-album Die Superhitparade der Volksmusik uitgebracht. In dit geval die van 1994.

Lustige Musikanten

Blijven we nog even bij de volksmuziek en bij het ZDF. Precies een week later, op zondagavond 27 november en ook vanaf 20.15 uur, presenteert het zingende echtpaar *Marianne & Michael* op Duitsland 2 weer een aflevering in de reeks Lustige Musikanten. Van de partij zijn ditmaal *Otti Bauer und sein Musikanten Express, Astrid Harzbecker, Inge & Maria, Pat & Paul, Andy & Bernd, Patrizius, Mandolinen- und Gitarrenverein Kamen, Raab-Zwillinge, Showorchester Ungelenk, Allgäuer Brass Company, Martina Dorak, Uschi Bauer, Gabi Seitz Trio, Marinechor der Schwarzmeerflotte* en *Robert Neumair*.

Agenda

Wáár en wanneer zijn Duitstalige artiesten onderweg in de Benelux en het aangrenzende Duitsland? Onze agenda.

NOVEMBER
- 6 *Bläck Fööss*, Kerkrade, Rodahal, 19.00 uur. Kaarten: kantoren Limburgs Dagblad.
- 11 *Howard Carpendale*, Aken-Eilendorf, Zaaltheater Geulen, tel. 00-49-241-551250.
- 12 *Markus Wendorf*, Hamont (B), Zaal Posthoorn.
- 19 *Zillertaler Schürzenjäger*, Kerkrade, Rodahal.

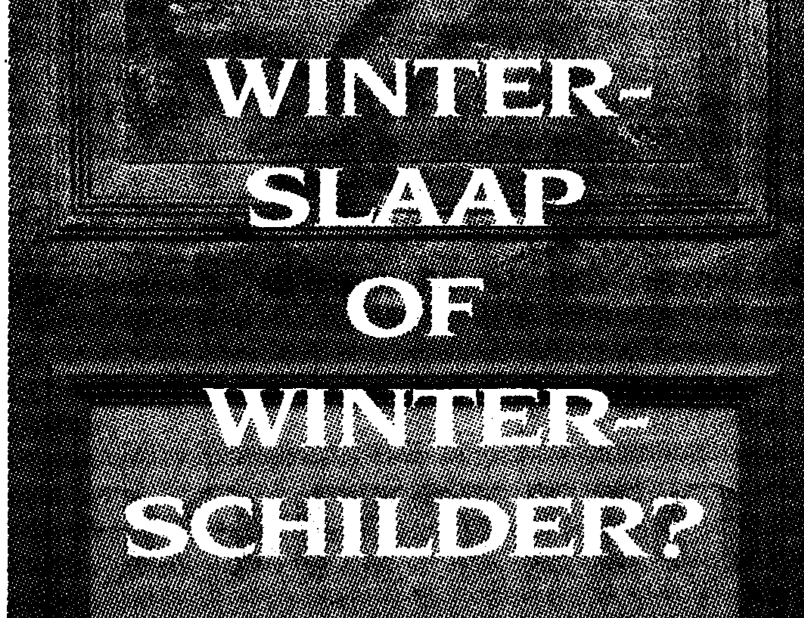
Reacties op *Made in Germany met Harrie Cremers* stuur je naar: rtv/showpagina-redactie Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Een heel prettig weekeinde en tot volgende week!

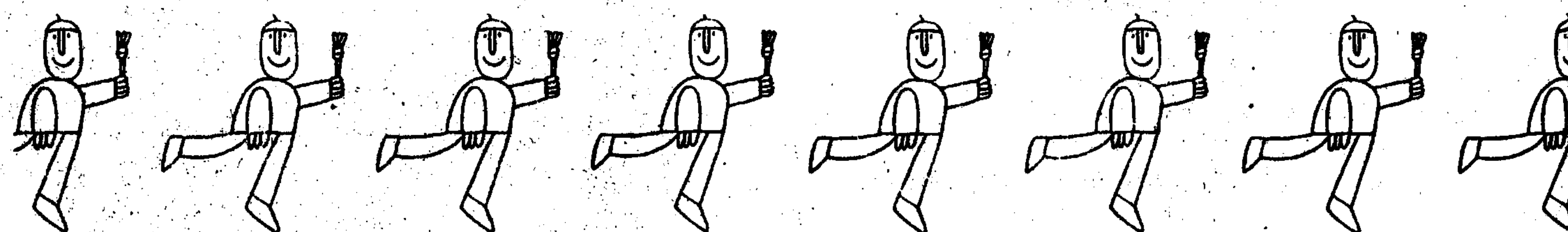

GEEN F50,- MAAR F75,-.
STRIJK OP DIE EXTRA HOGE PREMI

Dommelt u straks weg in een grijze winterslaap? Of la... u uw interieur opfleuren door de Winterschilder? Dat is ... jaar extra aantrekkelijk. Want als particulier profiteer... van een extra hoge premie van ƒ 75,- per man per d... (bij minimaal drie mandagen). Voor bedrijven geldt een premie van ƒ 35,- per man per dag. Bel ons daarom snel voor een afspraak of meer informatie.

BEEK

Schilder- en afwerkingsbedrijf J.H. Dahlmans
Pr. Mauritslaan 66, tel. 046-372474, fax 046-378810

Schildersbedrijf A. Nijsten
Voor al uw schilder-, behang- en spuitwerk
Irenestraat 41, tel. 046-372954

BERG EN TERBLIJT

Schilders- en behangbedrijf Lazarus
Mariamunster 18, 6325 CR Berg en Terblijt, tel. 04406-40100

BORN

Schildersbedrijf Heffels
Molenstraat 47a, tel. 04498-53427

BRUNSSUM

Schildersbedrijf Geert Krist
Verf- en behangspecialist
Schildstraat 8, tel. 045-214784

Schildersbedrijf Tillmanns
Pr. Hendriklaan 124
tel. 045-251818, fax 045-273727
Voor professioneel schilderwerk!

Schildersbedrijf Jos Winkens
Trichterweg 149, 6446 AR Brunssum, tel. 045-222950, fax 045-231816

ECHT

Schilderwerken Camp B.V. ISO-9002
Voltaweg 9, tel. 04754-81358
Veegtesstraat 35, Venlo, tel. 077-546373
Sortieweg 41, Maastricht, tel. 043-255878

Jac Ruijters Schildersbedrijf B.V.
Pastoor Cramerstraat 2
tel. 04754-83400, fax 04754-87055

EIJSDEN

Schildersbedrijf Fa. Theo Mertens
Wilhelminastraat 7, tel. 04409-1610

EYGELSHOVEN

Atelier Richter
Torenstraat 64, 6471 JX Eygelshoven, tel. 045-353134.
Voor het betere schilder-/behangwerk.

GELEEN

Schildersbedrijf Will Geurts
Olterdissenstraat 25, tel. 046-752484, fax 046-757366

Schildersbedrijf Jetten B.V.
Vouerweg 114, tel. 046-742036, fax 046-755690

Schildersbedrijf L.J. van Oppen
H. de Grootstraat 12, tel. 046-740693

Schilderwerken Pros de Baere
Beekhoverstraat 36, tel. 046-747899

Schildersbedrijf Klinkers en Zn.
Spoorstraat 65, tel. 046-746258

Schildersbedrijf L.F. Wagemans B.V.
Napoleonbaan Noord 10
tel. 046-749127, fax 046-756151

Kreemers b.v. schildersbedrijf
Oude Maastrichterweg 7, 6162 BD Geleen
tel. 046-743761 of 04493-4110, fax 046-754972

GEULLE

Schildersbedrijf Bert Smeerenburg v.o.f.
Moorveld 20A, tel. 043-645243, fax 043-652709

Schildersbedrijf Pepels
Broekhoven 3a, tel. 043-648891
Stein, Heerstraat-C 133, tel. 046-338143

GULPEN

Van Loo Schilderwerken behangers - schilders - glaszetters
Rijksweg 58, tel. 04450-3070/1214

HEERLEN

Schilderwerken Bijsmans Heerlen B.V.
Heerlerbaan 134, tel. 045-425560, fax 045-424876

Schilders- en behangersbedrijf W.J. Derks
Goed vakmanschap tegen scherpe prijzen
Leenkampsweg 1, tel. 045-724131

Schildersbedrijf P.M.E. Ernst
Speciaal voor particulieren
Schandelerstraat 44, tel. 045-722140

Schildersbedrijf v.d. Laar
Johannes 23 singel 83, 6416 HT Heerlen
tel. 045-410238, fax 045-427316

Schildersbedrijf v.d. Laar Heerlen B.V.
Joh. de XXIIIe singel 83, tel. 045-410238, fax 045-427316

Schildersbedrijf W.J.J. Paffen
J.F. Kennedylaan 17, tel. 045-716485, fax 045-714917

Schilder-, glaswerken, kunststoframen en -deuren (Weru)
Wensink Heerlen B.V.
Kissel 60, tel. 045-724276, fax 045-721791

Schilders- en wandafwerkingsbedrijf Jos Collombon
Eymaelstraat 32A, 6412 AM Heerlen, tel. 045-724271

HOENSBROEK

Schildersbedrijf Heilman v.o.f.
Kastanjelaan 48, tel. 045-215515

Schildersbedrijf Debeye & Zn.
Juliana Bernhardlaan 89, tel. 045-223286

KERKRADE

Schilders- en isolatiebedrijf Botterweck B.V
Tunnelweg 110, tel. 045-457818, fax 045-460416

Schildersbedrijf Sevenich en Zn. v.o.f.
Specialist in behang en wandafwerking
Willemstraat 13, tel. 045-413251, fax 045-423456

Schildersbedrijf John Steijven
Bleijerheiderstraat 156, tel. 045-462887, fax 045-353131
autotelefoon 06-52982829

Schildersbedrijf Wigrut B.V.
Langheckweg 3, tel. 045-459676, b.g.g. 415033/415375
fax 045-457661

Schildersbedrijf Storms
Singelweg 12, tel. 045-413154, fax 045-427688

LANDGRAAF

Nauts Nieuwenhagen B.V.
Gatestraat 61A, tel. 045-311396, fax 045-326197

Schildersbedrijf Van Eyck
Sperwerweg 24A, 6374 AG Landgraaf
tel. 045-322222, fax 045-326563

Sjef van Ooyen Landgraaf B.V.
Streperplein 10, 6371 HZ Landgraaf, tel. 045-311413

LIMBRICHT

Schildersbedrijf Heyligers
Kennedylaan 39, tel. 046-517777/528456
werkplaats 046-583828

MAASTRICHT

Schildersbedrijf Laenen v.o.f.
Medlaandonk 4, tel. 043-476229, b.g.g. 212987

Gebr. Schellings v.o.f.
Ambiorixweg 99, tel. 043-633478, b.g.g. 043-477249

Schildersbedrijf Geko
Ambyerstraat 126, tel. 043-622550, fax 043-622550
autotel. 06-52984280

Herum Schilder- en afbouwwerken B.V.
Het Rondeel 17, tel. 043-217090, fax 043-212680

Schildersbedrijf Jules Hermans & Zn. B.V.
Sorfieweg 60, tel. 043-250937, fax 043-216731

Schilders-, behangbedrijf voor binnen- en buitenwerk Ton Schellings
Klokkebekerstraat 86, tel. 043-477432, fax 043-430353

Rob Smeets schildersbedrijf
Lyonetstraat 8, 6221 AP Maastricht
tel. 043-219055, fax 043-218109
Schilder- en behangbedrijf

Schildersbedrijf Fred Heuts
Trigonstraat 14, 6213 AC Maastricht,
tel. 043-213793, fax 043-213793
Schilders-, behang- en afwerkingsbedrijf

B.P.M. Schilderwerken
Eburonenweg 11, 6224 HT Maastricht, 043-622883

Schildersbedrijf Driessens-Niessen b.v.
Ankerkade 127, Maastricht
tel. 043-630353, fax 043-630236
Ook vochtstraaltechniek

Thimister Schilderwerken
Sortieweg 66, 6219 NT Maastricht, tel. 043-21...

Schildersbedrijf Beelen
Glasicweg 48, 6212 BP Maastricht,
tel. 043-215072, fax 043-258100

Masco Schilders B.V.
Attilaweg 3, 6224 JS Maastricht
tel. 043-625579, fax 043-620438

MERKELBEEK

Schilders- en behangersbedri... Kamstra
Julianastraat 49, tel. 04492-2681

MARGRATEN

Peter Didden Schilderwerke...
President Kennedystraat 3, 6269 CA Margrat...
tel. 04458-2384, fax 04458-2384

MHEER

Schildersbedrijf Gebr. van Gerven
Dorpestraat 31, tel. 04457-1330

NIEUWSTADT

Schilders- en spuitbedrijf Carlo Fijen B.V.
Op de Baan 7, tel. 04498-56440, fax 04498-59...

Schilders- en behangbedrijf b... J. Claessens
Limbrichterstraat 8, 6118 AL Nieuwstadt
tel. 04498-55294, fax 04498-53305

OIRSBEEK

Schildersbedrijf Caldeberg
Molenweg 16, 6438 BM Oirsbeek, tel. 04492-3...

ROERMOND

v.d. Aker Schilderwerken
Kasteel Malborghstraat 39, tel. 04750-40346/36...

SCHIMMERT

Schildersbedrijf Beckers
Langstraat 10, tel. 04404-1641

SIMPELVELD

Schildersbedrijf Jo Loozen & Z...
Dr. Poelsplein 8a, tel. 045-441591, fax 045-445...

SITTARD

Schilder-, behang, spuitwerk, sierpleister en vloerbedekkin... Leo Meures v.o.f.
Tudderenderweg 89, tel. 046-524658, fax 046-52...

Schildersbedrijf Ad Pfennings B...
Rijksweg Noord 188, tel. 046-512434, fax 046-58...
Waarborg voor kwaliteit

Schildersbedrijf A. Vernooy
Ceciliastraat 2, tel. 046-518174

Schildersbedrijf Hub Wessels B...
Baandert 14, tel. 046-519393, fax 046-528606

Schildersbedrijf Marcel Boone
Tudderenderweg 175, tel. 046-516886

STEIN

Schilderwerken W. Maessen
Schuttekleef 6, 6171 HM Stein, tel. 046-33213...
Schilder-, spuit- en behangwerken

Schildersbedrijf Pepels
Heerstraat C 133, tel. 046-338143
Geulle, Broekhoven 3a, 043-648891

SUSTEREN

Schilders- en afwerkingsbedri... Haij Palmen
Marktstraat 18, 6114 HS Susteren
tel. 04499-5006 06-52781285
Postbus 29, 6114 ZG Susteren

ULESTRATEN

Schildersbedrijf en inlijsteri... Jo Luijten
Peter Schoenmakerstraat 7, tel. 043-648372

VAALS

Schilderwerken J. Cohist
Bloemendalstraat 25, tel. 04454-62130, fax 04454-6...

Ernes en Zn. Schilderwerken v.o...
Sneeuwberglaan 6, tel. 04454-62161

De Winterschilder zorgt voor kleurrijk vakwerk

Nederland 1

RO/Avro
.00 **Tekst-tv.**
.30 **Binnenkort bij de NOT.** Afl.: De witte piet.
.49 **(TT) Sterrenkunde.** Afl.: Aarde en maan.
.09 **(TT) Nieuws uit de natuur.** Afl.: Wind.
.29 **(TT) Schooltv-Weekjournaal.**
.00 **PC Zakelijk en creatief.**
.30 **Financieel management.** Afl.: Balans en balans-analyse.
.00 **12 en verder.** Kinderen in de basisvorming. Afl. 2.
.30 **Tekst-tv.**
.14 **Nieuws voor doven.**
.20 **Doris Day-cyclus: Pillow talk.** Amerikaanse komedie uit 1959. Binnenhuisarchitecte Jan moet een telefoonlijn delen met playboy Brad, die eindeloos belt met zijn vriendinnen. Jan krijgt al snel een hekel aan hem, ook al heeft ze hem nog nooit gezien. Dan ontmoet ze op een dag een man op wie ze meteen verliefd wordt.
.53 **Kijk, de bijbel.** Verhalen uit de bijbel, voorgelezen door Martine van Os. Afl. 5: Jozef.
.58 **Studio op stelten.** Kinderprogramma.
.27 **De confetticlub presenteert:.** Kinderprogramma.
.30 **Captain Cockpit.** Programma met sketches, videobrieven etc.
.45 **De droomshow.** Spelprogram.
.20 **Topscore met Ted de Braak.**
.50 **(TT) De legende van de bokkerijders.** 13-delige jeugdserie. Afl. 3: Goud als water.
.. **(TT) Waku Waku.** Dierenquiz.
.. **(TT) Journaal.**
.. **NOS-Weeroverzicht.**
.. **Wie-o-wie.** Programma over de verrassende wereld achter de kleine advertentie.
.22 **Brandpunt.** Actualiteiten.
.. **Glamourland.** Amusementsprogramma over de wereld van glans, glitter en glamour.
.. **Karel.** Talkshow.
.. **The untouchables.** Amer. serie. Afl.: The seduction of Eliot Ness.
..-00.07 **Journaal.**

Nederland 2

EO
07.00 **Alles kits.** Kinderprogramma.
07.25 **Festival mix.** Hoogtepunten.
07.48 **De grote kunstroof.** Animatie.
08.11 **Herhaling Cinekid Festival.** Verslag van de prijsuitreiking. Herh.
09.11 **Cartoon club.**
09.39 **Topscore met Ted de Braak.**
10.04 **Prettig weekend.** Uitgaanstips.
10.29 **Filmspot.** Filmmagazine. Herh.
10.54 **Onwijs.** Jongerenprogramma.
11.22 **Het elfde uur.** Talkshow. Herh.
12.12 **Gaig en rad.** Workshop.
12.52 **Peter.** Korte sketch.
13.00 **Journaal.**
13.07 **Van gewest tot gewest.** Herh.
13.32 **Reality 3.1.** Drieluik. Herh.
14.02 **Fifty fifty.** Serie. Herh.
14.47 **(TT) Vrouw-zijn.** Herh.
15.07 **Ik weet het beter.** Spel. Herh.
15.32 **(TT) Het zevende venster.**
16.00 **(TT) Journaal.**
16.09 **Nathalie** (Little girl on the farm). tekenfilmserie. Afl. 2.
16.32 **(TT) Het zevende venster.** Kindermagazine.
17.01 **Danger Bay.** Jeugdserie.
17.27 **Onwijs.** Afl. 6: Stilte.
17.58 **(TT) 2 Vandaag.**
18.00 **(TT) Journaal.**
18.15 **(TT) Actualiteiten.**
18.40 **(TT) Sportjournaal.**
18.48 **Wekelijkse lottotrekking.**
18.51 **(TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.58 **Little house on the prairie.** Afl.: Lief en leed (1).
19.50 **De jeugd van Guinée.** Fondswervend programma voor het jongerencentrum in Conakry, Guinée.
20.10 **Peter.** Korte sketch.
20.20 **De laatste carrière.** Afl. 6.
20.56 **(TT) De plattelandsdokter.** Documentaireserie. Afl. 9.
21.27 **Gaig en rad.** Afl. 6: Wanneer het gezinsleven pijn doet.
22.12 **Tijdsein.** Actualiteitenrubriek.
22.47 **Morgen gebeurt het.** Afl. 8.
23.13 **Fifty fifty.** Serie gesprekken over geluk, geloof en gevoel. Vandaag: Tony Boltini.
23.58 **Lied.**
00.03 **Journaal.**
00.08-00.13 **Nieuws voor doven.**

Nederland 3

Vara/RVU
08.53-09.00 en 12.00-12.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
14.00 **Tennis: Parijs Open.** Beelden van de Open Franse indoor tenniskampioenschappen in Bercy (Parijs).
16.55 **De ronde van Witteman.** Praatprogramma. Vandaag: Als je partner verandert.
17.40 **De kleine wijzer.** Kinderquiz. Presentatie: Kees Driehuis.
18.10 **De Fabeltjeskrant.** Poppenserie. Afl.: Terugkeer van Harry en Piet. Herh.
18.15 **Sesamstraat.** Kleuterprogramma. Afl.: Verkeer.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.45 **(TT) ZaterdagavondLINGO.** Woordspel.
19.08 **Trekking sponsorloterij.**
19.15 **(TT) Oppassen!!!!** Nederlandse comedyserie. Afl. 8: Muizenissen.
19.45 **(TT) Twaalf steden, dertien ongelukken.** Serie gedramatiseerde verhalen naar waargebeurde ongelukken.
Floris kampt de ochtend na het gala van het studentencorps met een kater. Zijn vriendin staat erop dat hij toch de geleende auto van zijn vader terugbrengt. Na een fikse ruzie gaat hij op pad. Afl.: De kater blijft (Utrecht).
20.15 **De schreeuw van de Leeuw.** Show met Paul de Leeuw.
21.05 **Sonja op zaterdag.** Talkshow. Vandaag een speciale uitzending vanuit het AMC t.g.v. 350 jaar academische geneeskunst.
21.54 **Trekking dagelijkse lotto.**
22.00 **(TT) Journaal.**
22.16 **(TT) Studio sport.**
23.01 **(TT) Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.30 **(TT) De wereld van Boudewijn Büch.** Serie reisreportages. Afl.: Paraguay (2).
00.07 **Museumschatten.** Prof. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
00.19-01.19 **Tennis: Parijs Open.** Beelden van de Open Franse indoor tenniskampioenschappen in Bercy.

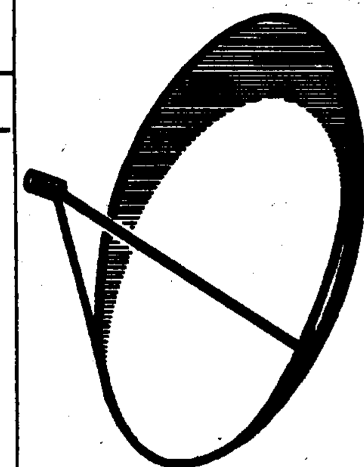
RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
12.00 **Special: The lion king: A musical journey by Elton John.**
12.25 **Soundmixshow.** Slot.
14.20 **The rebel gladiators** (Ursus, Il gladiatore ribelle). Ital. speelfilm.
16.05 **Jenny Jones.** Talkshow.
17.00 **Disney Festival.** Jeugdprogramma met klassieke Disney-tekenfilms, series en het Disney-nieuws.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Eigen huis & tuin.** Informatief.
19.00 **Denktank.** Quiz.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **Geef nooit op!** Progr. waarin hartewensen in vervulling gaan.
21.00 **Muziekspecial: BZN in Griekenland.**
21.30 **Doc Hollywood.** Amerikaanse romantische comedy uit 1991.
Op aanraden van zijn vrienden is Ben op weg naar Hollywood om zich te vestigen als plastisch chirurg. Hij voelt zich een beetje schuldig omdat hij uit is op het grote geld, maar aan de andere kant is hij ambitieus genoeg om zich te laten verleiden door een vette filmstercheque. Door autopech strandt hij echter in het stadje Grady in Zuid-Carolina en ontmoet daar Lou, een studente die in haar vrije tijd een ambulancewagen bestuurt.
Zal Hollywood blijven roepen, of kiest Ben voor echte liefde?
23.30 **Nieuws en weer.**
23.45 **Phanthasm.** Amerikaanse horrorfilm uit 1979 van Don Coscarelli. Sinds de dood van hun ouders zorgt Jody voor zijn jongere broer Mike. Op een dag observeert Mike Jody op het kerkhof met een verrekijker en bemerkt hij dat er vreemde, sinistere krachten op de begraafplaats aan het werk zijn. Jody is zich echter nergens van bewust en vindt dat Mike te veel fantaseert. Om zijn gelijk te bewijzen dringt Mike die avond het mortuarium binnen. Dit avontuur loopt uit op een aantal geweldadige ontmoetingen.
01.20 **Nachtprogramma.**

RTL5

17.15 **De gouden koets.** Herh.
17.45 **Beavis & Butt-Head.** Amerikaanse cartoon.
18.10 **Sport: Duits voetbal.** Aandacht voor wedstrijden uit de Duitse voetbalcompetitie.
18.40 **De Rabo top 40.** Overzicht.
19.20 **Passengers.** Aandacht voor onder anderen de Koning van de Cyberpunks, Desmond Crisis, de racende Jason Priestley en de opvallende rapgroep Fun-Da-Mental.
20.15 **Desperado.** Amerikaanse westernserie.
21.55 **Twilight zone.** Amerikaanse dramaserie.
22.20 **Nieuwsflits.** Kort nieuws.
22.25 **Jonathan Ross presents.** Engelse talkshow.
22.55 **Playboy late night.** Erotisch magazine.
23.25 **Break in the circle.** Engelse thriller uit 1957 van Val Guest.
01.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.30 **Nachtprogramma.**
04.30 **Sport: Auto- en motorsport.** Live-verslag.
06.45 **RTL Text.**

● *Scène uit de Engelse thriller 'Break in the Circle' met Eva Bartok en Forrest Tucker. (RTL5 - 23.40 uur).*

RTBF/La Une

10.00 Tribune économique et sociale. **10.30** Les chrétiens dans la vie sociale. **12.00** Vivre à Bruxelles. **12.25** Objectif Europe. **13.00** Nieuws. **13.15** Bon week-end. **13.50** By love possessed. Amer. komedie uit 1961. **15.40** J'aime la télé. Afl. 7. **16.15** Coup de film. **16.45** Ici Bla-Bla. **16.55** The fresh prince of Bel Air. Afl. 28. **17.20** Luna Park. **17.50** Beverly Hills, 90210. Afl. 9. **18.45** Genies en herbe. **19.30** Nieuws. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.50** The case of the all-star assassin. Amer. misdaadfilm. Herh. **22.25** Contacts. **22.35** Match 1. **23.30-23.40** Laatste nieuws.

Sports 21

14.00 Tennis. Rechtstreeks: Open Franse indoor tenniskamp. **17.31** en **18.00**Reflets: Images d'ailleurs. **18.28** Azimuts. **18.57** Ici Bla-bla. **19.26** Paardenkoersen. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.02** Tennis. Rechtstreeks: Open Franse indoor tenniskamp. **22.00** Laatste nieuws. **22.22** Paardenkoersen. **22.26** Zie RTBF/La Une. **22.57-23.20** Tennis. Samenvatting. **04.50-07.00** Autosport. Formule 1 races van Japan.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Quelle histoire. **12.30** Correspondance. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Horizons. **13.45** Sept jours en Afrique. **14.00** Reflets images d'ailleurs. **15.00** Magazine sportif. **15.30** Magazine Olympique. **16.00** Nieuws. **16.10** Génies en herbes. **16.45** Les debrouillards. **17.15** Francofolies. **17.45** Questions pour un champion. **18.15** Visions d'amérique. **18.30** Nieuws. **19.00** C'est tout Coffe. **19.25** La météo de cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Les grands procés. Serie. Vandaag: L'affaire de la veuve Chapdelaine. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Frans nieuws. Met intern. weerbericht. **21.40** Patrick Bruel en attendant Bercy. **23.10** Cheri(e), J'ai un truc a te dire. **00.05** Nieuws. **00.30** Arno sauve des eaux. Portret. **01.30** Bon week-end. **02.00** Le monde est à vous. **03.30** L'enjeu intern. **04.00** Les rendez-vous de l'enterprise. **04.10** A bon entendeur. **04.40** Décryptages. **05.10** Objectif Europe. **05.40** Autant savoir.

RAI Uno

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **13.55** TG1 Tre minuti di. **14.00** Linea blu: vivere il mare. **15.15** Parlementaire rubriek. **15.45** Orso Yoghi. **16.00** Cartoni Disney. **17.45** Almanacco. Agenda. **18.00** Nieuws. **18.20** Il meglio di più sani più belli. **19.35** Parola e vita. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Scommettiamo che? **23.05** Nieuws. **23.10** Speciale TG1. **00.05** TG1 notte. **00.10** Che tempo fa. **00.15** Filmrubriek. **00.20** Uno più uno ancora. **00.30** Il sole anche di notte. Ital. drama uit 1990. **02.20** Opera: Carmen. Klassiek.

BBC 1

08.00 Lassie. Serie. **08.25** Nieuws. **08.30** Pingu. **08.35** Happy birthday. **08.45** Tekenfilmseries. **09.30** The new adventures of Superman. **10.15** Live and kicking. **13.15** Grandstand. Sportprogr. met om: 13.20 voetbalmagazine met o.a. terugblik op Aston Villa-Trabzonspor; 13.50 Nieuws; 13.55, 14.25 en 14.55 Paardenkoersen; 14.10 Autosport: Grand Prix voor formule 1-wagens; 14.20, 15.50 en 16.55 Rugby: Engeland - Australië; 14.45 en 15.10 Korfbal: Engeland - Zuid-Afrika; 16.45 Voetbal: ruststanden; 17.40 voetbaluitslagen. **18.15** Nieuws. **18.25** Reg. nieuws. **18.30** Steve Wright's people show. **19.10** Bruce Forsyth's generation game. **20.10** Noel's house party. **21.00** Casualty. **21.50** Nieuws en sport. **22.10** The untouchables. Amer. misdaadfilm uit 1987. **00.05** Voetbalmagazine met o.a. Liverpool - Nottingham Forest. **01.05** The Danny Baker Show. Talkshow. **01.45** The Yakuza. Amer. speelfilm uit 1975.

BBC 2

09.05 Open University. **12.50** Film 94 with Barry Norman. **13.20** ■ Venetian bird. Engelse speelfilm uit 1953. **14.50** Timewatch. (slot). **15.50** ■Bard on the box: A double life. Amer. speelfilm uit 1947. **17.30** Tennis. Rechtstreeks: de Guardian Direct nationale kampioenschappen, finale dames enkelspel. **18.15** Saturday week: TOTP2. Vandaag: 1979 en 1986 met o.a. Bon Jovi en Duran Duran. **19.00** Saturday week: Late again. **19.45** Saturday week: What the papers say. **20.00** Nieuws en sport. **20.15** Assignment. **21.00** Later with Jools Holland. Vandaag o.a. J.J. Cale en Terry Hall. **22.00** Have I got news for you. **22.30** Bard on the box: Performance: Measure for measure. Toneelstuk. **00.20** Last word. Discussieprogr. **01.05** ■ It happened here. Engelse speelfilm uit 1963. **02.45** Video nation uncut. **03.15** The surfer. Amer. speelfilm uit 1987. **04.45-06.45** Autosport. Rechtstreeks: de Grand Prix van Japan.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Autosport. Grand Prix van Japan. **10.00** Motorsport. **11.00** Worstelen. **12.00** Skiën. Wereldbeker. **13.00** Autosport. Grand Prix van Japan. **14.00** Kunstrijden op de schaats. **16.30** Rockn' Roll German Masters. **17.30** Skiën. Wereldbeker. **18.30** Autosport. Grand Prix. **19.30** Indoor WK Supercross. **22.00** Autosport. Grand Prix. **23.00** Boksen. **00.30** Autosport. Grand Prix van Japan. **01.00-02.00** Intern. motorsports.

NBC

05.30 en **06.30**NBC News. **06.00** Business insiders. **07.00** The McLaughlin Group. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Videofashion! **09.30** Entertainment X-press. **10.00** The best of Rolonda. **11.00** Super shop. **12.00** NBC News magazine. **13.00** Today. **14.00** Go intern. motorsport. **15.00** Sport on NBC Super Channel. **16.00** Wheel to wheel. **17.00** en **18.00** Australian Cycle Bank Classic. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. **20.30** Go intern. motorsports. **21.30** ITN World news. **22.00** Golf. Rechtstreeks. **00.00** The Tonight Show. **01.00** Talkin' Jazz. **01.30** Dateline. **02.30** Real personal. **03.00** The best of Rivera live. **04.00** Dateline. **05.00** Equal time.

MTV

07.00 MTV's Top 100 ever! weekend. **10.00** The best of most wanted. **10.30** The Zig & Zag show. **11.00** The big picture. **11.30** Hit list UK. **13.30** First look. **14.00** The pulse. **14.30** MTV's Top 100 ever! weekend. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News: Weekend edition. **19.00** European top 20 countdown. **21.00** Unledded with Robert Plant & Jimmy Page. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** The Zig & Zag show. **00.00** Yo! MTV Raps. **02.00** The best of most wanted. **02.30** Chill out zone. **04.00-07.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. **06.30** Diplomatic licence. **07.30** World business this week. **08.30** Earth matters. **09.30** Style. **10.30** Science and technology. **11.30** Travel guide. **12.30** Healthworks. **13.30** Money week. **14.30** Pinnacle. **15.00** Larry King live. **16.30** Global view. **17.00** Earth matters. **17.30** Your money. **18.30** Evans and Novak. **19.30** Newsmaker Saturday. **20.00** World business. **20.30** Science and technology. **21.30** Style. **22.30** Futurewatch. **23.00** Inside business. **23.30** Showbiz this week. **00.00** The world today. **00.30** Diplomatic licence. **01.00** Pinnacle. **01.30** Travel guide. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Both sides ... with Jesse Jackson. **05.30** Capital gang.

Duitsland 1

..5 **Babar.** Tekenfilmserie.
.. **eene meene mopel.** Magazine.
.. **Tekenfilmseries.**
.. **Tagesschau.**
..3 **Käpt'n Blaubär Club.** Afl. 58.
.. **Tagesschau.**
..3 **Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego!** Kinderquiz.
.. **Metro - das schnelle Magazin.**
..0 **Tagesschau.**
..03 ■ **Allotria.** Duitse speelfilm.
..0 **Umschau.**
..5 **Presseschau.**
..0 **Tagesschau.**
..5 **Europamagazin.**
.. **Der aus der zweiten Reihe - Herbert Feuerstein.** Reportage.
..0 **Europäische Königshäuser: Die Königin der hundert Inseln.** Over het Deense koningshuis.
.. **Kinderquatsch mit Michael.** Talkshow voor de jeugd.
..30 **Weltreisen.** Ieder van de Azoren-eilanden hecht er waarde aan een eigen karakter te behouden.
.. **Tagesschau.**
..5 **Disney Club.** Kindermagazine.
..30 **Sportschau.** Sportprogramma.
..3 **Tagesschau-Telegramm.**
..4 **ARD-Wetterschau.**
.. **ARD vor acht.** Met: Air Albatros, serie. Afl.: Überraschungen.
..4 **Tagesschau-Telegramm.**
..0 **Sportschau,** sportprogramma met Bundesliga-voetbal.
.. **Ziehung der Lottozahlen.**
.. **(TT) Tagesschau.**
..15 **Flitterabend.** Spelshow voor bruidsparen.
..5 **Tagesthemen.**
..15 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
..20 **(TT) Billy Bathgate.** Amer. speelfilm uit 1991. Met Dustin Hoffman e.a.
..5 **Marlene Jaschke in Neuseeland.** Duitse tv-film uit Jürg.
..0 **Chronik der Wende.** Documentaireserie. Afl.: 6. November '89.
..05 **Tagesschau.**
..15 **Von Richthofen and Brown.** Amerikaanse speelfilm.
..5 **E.B.U. - Jazznacht.** Muziekprogramma met concerten uit Maastricht, Helsinki en Boedapest.
..-05.05 **Z.E.N..** In europäischen Gärten.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.**
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Euro.** Europees magazine.
09.45 **Tele-Gym.** Yoga.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Bleiben Sie dran!** Documentaire over televisie kijken. Dagelijks komt via de beeldbuis de wereld onze huiskamer binnen. Hoe gaat de gemiddelde tv-kijker daarmee om? Herh.
10.45 **ARD-Ratgeber: Reise.** Met o.a. Wolfenbüttel en een ontdekkingsreis.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **(TT) 1 - 2 oder 3.** Spelprogram.
11.30 **De legende van de bokkenrijders.** Nederlandse jeugdserie. Herh.
12.20 **Öko Aktiv.** Milieumagazine.
12.25 **Tao Tao.** Tekenfilmserie.
12.50 **Pingu.** Poppenserie.
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **Diese Woche.** Weekoverzicht.
13.25 **Good Thing!** Reisreportage.
13.35 **Lockruf des Goldes.** Afl. 4/slot.
14.55 **Der Sportspiegel.** Reportage over een volbloedstoeterij.
15.20 **Dr. Mag.** Jongerenmagazine. Afl.: Ich bin cool.
15.45 **X-Base.** Live jongerenmagazine.
16.15 **Klassentreffen.** Vandaag: Jörg Wontorra.
16.58 **Anders fernsehen 3sat.**
17.00 **heute.**
17.05 **Länderspiegel.** Reg. magazine.
17.45 **moment mal.**
17.55 **(TT) Die Schwarzwaldklinik.** Doktersserie. Afl.: Die Wunderquelle.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Rainer Hunold: Wie Pech und Schwefel.** Afl. 5: True love.
20.15 **(TT) Rosa Roth.** Duitse misdaadserie. Afl.: In Liebe und Tod.
21.45 **heute-journal.**
22.00 **Das aktuelle Sport-Studio.**
23.20 **Big Bubbles.** Late-night-show.
00.20 **Nachts in Berlin.** Vandaag een reportage over de vele facetten van het nachtleven in Berlijn.
00.50 **heute.**
00.55-02.40 **Prick up your ears.** Engelse speelfilm uit Step van Cliff nieuwste ontwikkelingen op multimeOwen. Met Vanessa Redgrave e.a.

Duitsland 3 West

09.00 Magazine voor doven en slechthorenden. **09.30** Cursus Engels. **10.00** Cursus Russisch. **10.30** Cursus Engels voor gevorderden. **11.00** Richy Guitar. Duitse jeugdfilm uit 1884. **12.30** Portret van een vuilnisman. **13.15** Cursussen Duits en wiskunde. **14.15** (TT) Chronik der Wende. Afl.: 5. November 1989. **14.30** (TT) Amsterdam. **15.00** Sport extra. **17.00** Consumentenmagazine. **17.15** Sport im Westen. **17.30** Rückblende. Afl.: Vor 55 Jahren: Georg Elser. **17.45** Sechs Richtige und die Badewanne. Afl. 1. **18.15** (TT) Das Wunder von Ronda Alta. Reportage. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Dierenmagazine. **20.15** Avanti Debütanti: Magic Müller. Duitse speelfilm. **21.30** WDR aktuell. **21.40** Wir töten, was wir lieben. **22.25** Comedy Express. Amusementsprogr. **22.50** Herman van Veen: Grandhotel Deutschland. Tv-registratie van het optreden. **23.50** Dame Edna's Hollywood. Amusementsprogr. **00.40** Nachrichten. **00.45-08.45** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

10.00 en **10.30**Eisenbahnromantik. Serie. **11.00** Spanien: Sprache, Land und Leute. Afl. 7: El Rocío und Cordoba. **11.30** Sehen statt Hören. **12.00** Cursussen Engels, Duits en wiskunde. **14.00** Kein Job - was tun? Discussieprogr. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Telejournal. **17.50** Mundart und Musik aus Weingarten. **18.50** Indianeraufstand in Mexiko. Reportage. **19.20** Landesschau Kultur. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Im land des Adlers. Natuurfilmserie over Noord-Amerika. Afl. 5. **21.00** Menschen und Strassen. Serie. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. Sketches. **22.00** Portret van Carl Barks, geestelijke vader van Dagobert, Katrien en Donald Duck. **22.45** Entartete Kunst im Sozialismus. Portret. **00.00** Schlussnachrichten. **00.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.20 Tekenfilmseries. **08.00** Comix. Gev. jeugdmagazine. **08.35** Tekenfilmserie. **09.00** Toby Terrier. Amer. jeugdserie. **09.35** Tekenfilmseries. **11.50** Power Rangers. **12.15** Alle lieben Julia. **12.45** Major Dad. **13.15** The fresh prince of Bel-Air. **13.45** Full House. **14.15** Step by step. **14.45** Knight Rider. **15.45** The A-Team. **16.45** Beverly Hills, 90210. **17.45** Melrose Place. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Aber Hallo! Spelprogr. **20.15** Die Surprise Show. Amusementsprogr. **22.00** Wie bitte?! Talkshow. **23.00** Gottschalk. Late-night-show. **00.00** RTL Samstag Nacht. Amusementsprogr. **01.00** Midnight Run. Amer. actiefilm uit 1993. **02.30** Fatal charm. Amer. thriller uit 1990. **04.05** Melrose Place. Herh. **04.55** Formel 1 - Rennen. Rechtstreeks verslag van de Grand Prix van Japan voor Formule 1-wagens.

SAT 1

06.20 Tekenfilmseries. **09.45** Games World. **10.15** jump ran. Hoogtepunten uit de Amer. NBA-league: Chicago Bulls-Charlotte Hornets. **10.55** The barbarian and the geisha. Amer. avonturenfilm uit 1958. **12.40** Carry on doctor. Engelse komedie uit 1967. **14.25** live ran. Rechtstreeks: ATP-toern. van Parijs. **00.00** NB: Bij GEEN Duitse deelname aan de halve finales van het ATP-toern. volgende programmering: **14.25** Rally 'round the flag, boys. Amer. komedie uit 1958. Aansl.: TopNEWS. **16.20** Riskier' was! **16.50** Geh aufs Ganze! **17.45** Sat.1 Newsmagazin. **18.00** Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. **19.40** Glücksrad Gala - Das Millionenspiel. **21.30** Oberaffengeil. Aansl.: TopNEWS. **22.00** Jux & Dallerei. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Hot Swedish girl. Zweeds-Amer. erotische speelfilm uit 1979. **00.20** The Wall - Live in Berlin. Registratie van het concert t.g.v. de val van de Berlijnse Muur in 1990. Met optredens van o.a. Roger Waters. **02.25** Fresh Frames. **03.25** ran. Voetbalmagazine. Herh. **04.40** The barbarian and the geisha. Herh.

België/TV 1

09.00 **Met: Tom en Tim.** Animatie.
09.05 **Draaimolen.** Kleutermagazine.
09.15 **De boomhut.** Afl. 19: Sporen.
09.30 **The animals of Farthing Wood.** Tekenfilmserie.
09.55 **Eddy en Freddy.** Animatie.
10.00 **Het slimme kanaal.**
10.30 **Bienvenue en France.** Cursus.
11.00 **Groen licht.** Automagazine.
11.20 **Personal upgrade 2.1.** Afl. 11.
11.50 **Waterzuivering door riet-infiltraties.**
12.00 **Affiche.** Kunstmagazine.
12.25-12.55 **Regionale televisie.**
17.30 **The Good life.** Engelse comedyserie. Afl. 10: Het artikel.
18.00 **Journaal.**
18.10 **1000 seconden.** Kookmag.
18.40 **Vlaanderen vakantieland.** Binnenland: Limburg en spoorwegen; Buitenland: Compostella. Tips.
19.25 **Paardenkoersen.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **De reporter** (Nelson's column). Engelse comedyserie. Afl. 6.
20.30 **Weekendfilm: Casualties of love.** Amerikaanse tv-film uit 1993.
22.10 **The Brittas Empire.** Afl. 17.
22.40 **Vandaag.**
23.00 **Sport op zaterdag.**
23.15-00.45 **Passez une bonne nuit.** Franse misdaadfilm uit 1990.

België/TV2

18.00 **Tik Tak.** Afl. 309.
18.05 **Mustl.** Afl.: De toverbal.
18.10 **Sleutel.** Actualiteitenmagazine.
18.35 **Magic, magic.** Goochelshow.
18.45 **Vlaanderen vakantieland.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Affiche.** Kunstmagazine.
20.25 **Passage.** Praatprogr. Vandaag: Nobert Nozy, saxofoon.
21.15 **Vuurvogel.** Met: Tenuto. Vioolconcert nr. 2 van Prokofjev.
22.00 **Antigone.** Saterzang.
22.45 **Il giardino armonico.** Concerto voor sopraan en tenorfluit opus 4 nr. 6 van Händel. Afl. 1.
23.00 **Kunstenfestival des Arts.**
23.10 **De dans ontsprongen.** Outside in op muziek van Steve Beresford.
23.25-23.45 **Vuurvogel-Jazz.** Vandaag: The Brecker Brothers.

Duitsland 1
..03 uur - Allotria - (1936-D) Komedie van Willi Forst over de liefdesperikelen van twee koppels. De heren worden gespeeld door Heinz Rühmann en Adolf Wohlbrück.

Nederland 1
15.20 uur - Pillow Talk - (1959-USA) Architecte Doris Day en buurman Rock Hudson delen een telefoonlijn die hij vaak bezet houdt in verband met zijn avontuurtjes. Zij gaat er wat aan doen. Komedie van Michael Gordon.

RTL4
21.30 uur - Doc Hollywood - (1991-USA) Sprankelende romantische komedie met Michael J. Fox die veelbelovend plastisch chirurg is en op weg naar Hollywood strandt in een gehucht in Georgia. Regie: Michael Caton-Jones.

● *In het Amerikaanse drama 'Billy Bathgate' loopt het stadsschoffie Billy zich de benen uit het lijf voor de gangsterbaas Dutch Schultz en compagnon Otto Berman. V.l.n.r. Dustin Hoffman, Steven Hill en Loren Dean. (Duitsland 2 - 22.20 uur).*

Duitsland 1
22.20 uur - Billy Bathgate - (1991-USA) Geflopt drama van Robert Benton over een straatschoffie dat maar één droom heeft: zo snel mogelijk carrière maken in het misdaadsyndicaat van Dustin Hoffman.

België/TV 1
23.15 uur - Passez une Bonne Nuit - (1990-F) Moderne 'whodunnit' van Jeannot Szwarc. Een geheimzinnige insluiper springt uit het raam als de politie de hotelkamer van een filmster inspecteert. Met: Michael Brandon.

RTL5
23.25 uur - Break in the Circle - (1957-GB) Forrest Tucker heeft een boot die hij van Scotland Yard moet gebruiken om een geleerde uit de DDR te helpen met ontsnappen. Standaard achtervolgingsthriller van Val Guest.

Duitsland 2
00.55 uur - Prick Up Your Ears - (1987-GB) Sterke verfilming van het levensverhaal van de Britse toneelschrijver Joe Orton door Stephen Frears. Als Orton (Gary Oldman) succes oogst voelt zijn vriend zich verwaarloosd.

RTL Television
01.00 uur - Midnight Run Around - (1993-USA) Premiejager Christopher McDonald heeft zulke grote geldproblemen dat hij werk van de concurrent moet aannemen. Vervolg op 'Another Midnight Run', ook geregisseerd door Brian de Palma.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Het verhaal van de popmuziek. 23.04 Twee meter de avond in. 0.04 Outlaw radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.15, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Toppers van toen special. 10.00 Caroline. 11.00 Het zondagochtendconcert. Radio Filharm. Ork. en Gr. Omroep Mannenkoor met sopraan en bariton. ca. 12.35 Platenzaak. 14.05 Middagconcert. A. Dufy Kwartet met sol. B. ca.15.15 Lied. voor sopraan en piano. 16.00 De Nederlandse musici. Mondriaan Kwartet. 17.00 Het witte doek. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 20.02 Het Avondconcert. I. Rondom het Nederlands Pianoconcert (2); II. Beethoven: de pianosonates (1). 22.30 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Gpo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduitmagazine, 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen. 12.44 EO-Metterdaad. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.45 De kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. 18.02 PvdA. 18.12 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

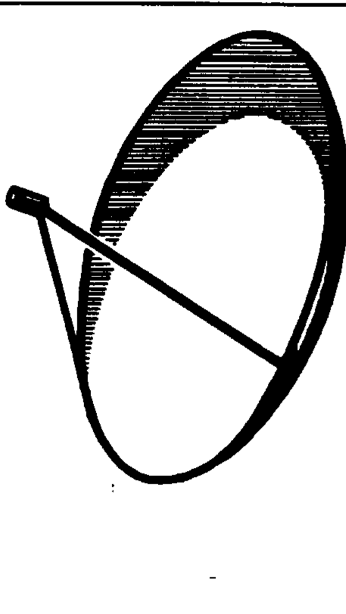
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94 met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur. Presentatie: Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De Beste Tien met Eugene Baak. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie, jongerenmagazine. 15.40 Live! Concert. 16.00 Hubert on the Air, kwaliteitspop, rhythm & blues en soul. 17.00 Regionaal nieuws 17.05. Vrij Spel. Limburgs popmagazine. 18.00 (Inter)nationale aktualiteiten. 19.00-22.30 Sport op zaterdag.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-08.00 RTL Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

crv/Avro/KRO
7.00 **Tekst-tv.**
0.30-11.10 **40 jaar mandement.** Documentaire op het verschijnen van een bisschoppelijke brief die in 1954 voor veel commotie zorgde. Herh.
2.00-12.30 **Alternatieve geneeswijzen voor en door moslims.**
3.00 **Moetingen.**
3.30 **Nieuws voor doven.**
3.37 **Tekst-tv.**
5.53 **Nieuws voor doven.**
6.00 **NCRV op zondag.** Met om:.
6.00 **Salomo.** Een kerkeraad neemt beslissingen over actuele verzoeken. Afl. 3: Een afscheidsdienst bij euthanasie, kan dat?
6.30 **Het gezongen woord.** Vandaag: samenzang in Vlissingen t.g.v. 50 jaar bevrijding Zeeland.
6.55 **Nota bene.** Overzicht van levensbeschouwelijke activiteiten.
7.01 **RAI-Concert: Westside Story.** Compilatie van de hoogtepunten uit het RAI-Concert 1993 door het Koninklijk Concertgebouworkest. Met werken van Bernstein en Copland.
7.59 **Hap.** Culinair spelprogramma.
8.12 **Kookgek.** Culinair magazine.
8.25 **Socutera.** Jantje Beton laat 't er niet bij zitten, film van de Stichting Nationaal Jeugdfonds.
8.35 **(TT) Studio Sport.**
0.00 **(TT) Journaal.**
0.15 **Ook dat nog.** Satirisch consumentenmagazine. Presentatie: Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam, Hans Böhm, Bavo Galama en Gregor Frenkel Frank.
1.07 **Brandpunt.** Actualiteiten.
1.48 **(TT) Toen was geluk heel gewoon.** 12-delige Nederlandse comedyserie. Afl.: Bemoei je met je eigen zaken.
2.17 **Bisschop van Nederland.** Portret van Bisschop Ernst van Breda t.g.v. diens afscheid.
2.03 **KRO Detectives: The chief.** Engelse politieserie. (slot).
3.54 **Nachtgedachten.** De stad bekeken vanuit het perspectief van een schilder. Vandaag: Kerk, van Edmund Kesting.
0.02-00.07 **Journaal.**

Nederland 2

Veronica/Tros
10.30 **Aquarelleren.** Afl.: Stilleven.
11.00 **(TT) Dromen.** Afl.: De droom als boodschap.
11.30 **TV Sport.** Sportmagazine.
12.00 **Journaal.**
12.10-13.30 **TV Sport.** Vervolg.
14.00 **Tennis: Parijs open.** Beelden van de Open Franse indoor tenniskampioenschappen in Bercy (Parijs).
18.00 **(TT) Journaal.**
18.10 **Frans voor bedrijf en beroep.** Informatie.
18.15 **12 en verderkinderen in de basisvorming.** Afl.: De jonge onderzoeker.
18.45 **Amerikaans - Engels voor beginners. Family Album.** Afl. 1: 46 Linden Street.
19.15 **(TT) Houden van huisdieren.** Afl.: Aanschaf en opvoeding.
19.45 **In de wetenschap.** Afl.: Noach's nalatenschap. Willem Schaftenar is als dierenarts verantwoordelijk voor het fokprogramma van de dierentuin Blijdorp. Hij heeft opmerkelijke resultaten geboekt met oliefantskoeien.
20.05 **Tweede lijn.** Serie documentaires. Afl.: Leven met de dood. Ontroerend en persoonlijk verhaal van de 35-jarige Lesley Elliot, die aan een ongeneeslijke vorm van kanker lijdt. In deze documentaire is te zien hoe moedig en realistische deze jonge vrouw zich door de laatse maanden van haar leven heenslaat. Maanden vol liefde en vrolijkheid, hoop, maar ook wanhoop.
21.00 **Eenmaal andermaal.** Veilingprogramma. Een overzicht van het onderwerp speelgoed dat aan de orde is geweest.
21.35 **(TT) Postcode jackpot.** Spelprogr. rondom om Postcode-loterij. Presentatie: Martijn Krabbé.
22.15 **(TT) Studio sport.** Sportprogramma met de Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.
23.04 **De geheimen van het DNA.** Afl.: De strijd tegen kanker.
23.54 **Journaal.**
23.59-00.04 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Nederland 3

Vpro/Vara
08.53 **Nieuws voor doven.**
09.00 **Villa Achterwerk.** Met om:.
09.00 **Ot en Bilotte.** Kleuterprogram.
09.25 **Pingu.** Animatieserie.
09.30 **Madelief - Met de poppen gooien.** Jeugdserie. Afl. 6.
09.40 **Purno de Purno.** Animatieserie.
09.52 **The borrowers.** Jeugdserie.
10.20 **Mijn vader is politie.** Documentaireserie. Afl. 6: Tv-presentator.
10.35 **Rembo en Rembo.**
11.00 **Reiziger in muziek.**
12.00 **Journaal.**
12.05 **Het Capitool.** Discussie.
12.50 **Binnenland.** Multicultureel.
13.30 **Telelens.** Vandaag: Dr. Paul Julien.
14.15 **Artikel 2** (L'Articolo 2). Italiaanse speelfilm van Maurizio Zaccaro.
15.51 **Tante Fatme.** Interviews.
16.00-16.38 **Matinee.** Het Rotterdams Philharmonisch Orkest speelt Enigma-variaties opus 36 van Elgar.
17.00 **De plantage.** Interviews en discussies over kunst en cultuur.
17.55 **Open deur tv.**
18.15 **Sesamstraat.** Afl.: Geluid.
18.30 **Duckman.** Animatieserie.
18.57 **Noorderlicht.** Wetenschap.
19.28 **Loladamusica.** Popprogram.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.15 **Diogenes.** Actuele reportages.
21.07 **In bed met Van Kooten en De Bie.** Satire.
21.37 **Lopende zaken.** Actualiteiten.
22.08 **VPRO-cinema primeur: Personne ne m'aime.** Franse speelfilm uit 1993 van Marion Vernoux. Wanneer Annie in de steek wordt gelaten door haar laatste minnaar besluit ze hem in een kampeerbus te achtervolgen. Ze wordt hierbij vergezeld door haar zus, die alleen maar aan facelifts denkt, een overspannen hoteleigenaresse en een kamermeisje met elf kinderen. Tijdens hun tocht dwars door Frankrijk vertellen de vrouwen elkaar over de teleurstellingen in hun leven en de wraak die ze op mannen willen nemen.
23.41-00.12 **W.E.B.** Programma over digitale activiteiten op tv.

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Telekids cartoon express.** Kinderprogramma. met o.a. My little pony, The legend of Prince Valiant, Scooby Doo, de Smurfen, Camp Candy, Tazmania, Animaniacs, Bikermice from Mars en Batman.
11.00 **Teleteens.** Jeugdprogramma. met om 11.20 Dinosaurs. 11.40 California dreams. 12.10 Blossom. 12.30 Are you afraid of the dark. 13.00 Saved by the bell. 13.25 Shelley Duvall's fairytale theatre.
14.25 **The North Avenue irregulars.** Amer. Disney-tekenfilm uit 1979. De eerwaarde Michael Hill arriveert in New Compton, waar hij is aangenomen als de nieuwe priester van de North Avenue Presbyterian Church. Hij merkt dat er maar weinig kerkgangers zijn en dat het geld, bestemd voor de kerk, vergokt wordt op de paardenraces. Met behulp van een paar kerkgaande dames besluit Mike de strijd met de lokale gokkers en gangsters aan te gaan.
16.05 **Jenny Jones.** Talkshow. Afl.: My man is obsessed with his looks.
17.00 **Gezond & wel.** Over gezonde en welverzorgde levensstijl.
17.30 **Koken met sterren.** Kooktalkshow. Vandaag met Sylvia de Leur.
18.00 **Zes uur nieuws & weer.**
18.10 **Film & videonieuws.**
18.40 **Hotel.** Amerikaanse serie.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.45 **Full house.** Amer. comedy.
20.05 **Baywatch.** Amerikaanse serie.
21.10 **Liefde op het eerste gezicht.** Spelprogramma.
21.50 **U bent aan de beurt.** Nieuwe talkshow waarin Peter Jan Rens uitsluitend onbekende Nederlanders ontvangt, die vinden dat hun visie, stokpaardje of stem nu eindelijk eens gehoord moet worden.
22.45 **Diagnosis murder.** Amerikaanse detectiveserie.
23.30 **Nieuws en weer.**
23.45 **Tropical heat.** Amerikaanse serie. Afl.: Family affair. Herh.
00.40 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
01.25 **Nachtprogramma.**

RTL5

13.00 **Sport: Auto- en motorsport.** Herhaling van de uitzending van hedenochtend. Presentatie: Jur Raatjes. Herh.
15.00 **RTL Text.**
17.15 **Beavis & Butt-Head.** Amerikaanse cartoon. Twee korte tekenfilms met Beavis & Butt-Head in de hoofdrol.
17.40 **De gouden koets.**
18.10 **Sport: Engels voetbal.** Aandacht voor wedstrijden uit de Engelse voetbalcompetitie.
18.40 **McCloud: Shivaree on Delancey Street.** Amerikaanse speelfilmcyclus. Met Dennis Weaver, J.D. Cannon e.a. Broadhurst wordt neergeschoten tijdens de arrestatie van een aantal overvallers. Terwijl hij voor zijn leven vecht, openen zijn superieuren een onderzoek naar de handel en wandel van de patiënt, omdat ze verwachten dat hij corrupt is. McCloud probeert zijn collega te redden.
20.15 **Sisters.** Amerikaanse dramaserie.
21.05 **Hearts afire.** Amerikaanse romantische comedyserie. 'Accelerated Dating'.
21.30 **Chippendales.** De fameuze show van de Chippendales gaat weer op toernee door Nederland. Interviews met artiesten, het publiek en delen uit het wervelende optreden van de Chippendales.
22.25 **Nieuwsflits.** Kort nieuws.
22.30 **I.S.C.H.A.** Talkshow met een of meer gasten uit de wereld van de kunst, politiek, cultuur, wetenschap of sport. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door huiscombo The Izzies onder leiding van Jan Robijns. Presentatie: Ischa Meijer.
23.30 **Dream on.** Amerikaanse comedy voor volwassenen. 'Martin gets Luckey'
00.00 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie. Herh.
00.45 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.15 **Nachtprogramma.**

RTBF/La Une

10.00 Terre et soleil. **10.30** Le coeur et l'esprit. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **13.00** Nieuws. **13.45** Match 1. **14.35** Trois places pour le 26. Franse komedie uit 1988. **16.20** Documentaire over de geschiedenis van Egypte. **17.20** Charlie's angels. Afl. 76. **18.15** Autovision. **18.45** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.05** Tour de chance. **21.10** Captive. Amer. speelfilm uit 1992. **22.50** Noms de dieux. **23.55** Laatste nieuws. **00.05-00.15** Tribune économique et sociale.

SPORTS 21

13.59 Samenvatting van de Formule 1 races. **14.30** Champions '94. **15.00** Open Franse indoor tenniskampioensch. **16.45** Marathon van New York. **18.45** Tennis. Samenvatting. **19.26** Paardenkoersen. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.00** Mise au point. Zie RTBF/La Une. **20.57** Sport derniére. **21.17** Paardenkoersen. **21.19** Week-end sportif. **21.59** Samenvatting van de Formule 1-races. **22.16** Laatste nieuws. **22.40** Sport derniére. **23.00-23.57** Tennis. Samenvatting.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Référence. Politiek magazine. **12.40** Intern. weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr. **13.45** Le jardin des bêtes. Dierenmagazine. **14.45** Faut pas rêver. Magazine. Herh. **15.45** Autovision. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. Magazine. Gast: Roch Voisine. **17.45** Bon week-end. Amusementsprogr. **18.15** Correspondance. Kijkerspost. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** 30 millions d'amis. Dierenmagazine. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Sept sur sept. Actualiteiten. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Nieuws. **21.40** Cinéma: Le quatrieme pouvoir. Franse speelfilm uit 1984 van Serge Leroy. **23.10** Bas les masques. Magazine. Vandaag: Tienermoeders. **00.20** Nieuws. **00.40** L'heure de vérité. Parlementair nieuws. **01.35** Face à la presse. Parlementair nieuws. **02.20** Référence. **02.25** Envoyé spécial. Herh. **03.55** Planéte musique. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Domenica in. Amusementsprogr. **18.00** Nieuws. **18.20** 90' minuto. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Speelfilm. **22.25** La domenica sportiva. **00.05** Nieuws. **00.15** Reg. progr.'s. **00.45** Uno piú uno ancora. **00.55** Cinéma italien des années '90. Speelfilm. **02.00** Nachtprogr.'s.

BBC 1

08.30 Blinky Bill. **08.55** Playdays. **09.15** Breakfast with Frost. **10.15** Decisions. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** French experience. **11.45** Easy money. **12.00** The 11th hour. Vandaag o.a. aandacht voor een vliegcursus. **13.00** CountryFile. **13.25** Weekweerbericht. **13.30** Nieuws. Aansl.: On the record. **14.30** EastEnders. **15.50** Columbo: Double shock. Amer. misdaadfilm. **17.00** Biteback. **17.40** Junior masterchef. **18.10** The bookworm. **18.40** The clothes show. **19.05** Nieuws. **19.25** Songs of praise. **20.00** Children in need - Lighting the touch paper. **20.10** Lovejoy. **21.00** Last of the summer wine. **21.30** Birds of a feather. **22.00** Seaforth. Dramaserie. **22.50** Nieuws. **23.05** The full Wax. Talkshow. **23.35** Heart of the matter. **00.10** Alfie. Engelse speelfilm uit 1966. **02.00-02.05** Weerbericht.

BBC 2

06.45 ■ The delicate delinquent. Amer. speelfilm uit 1957. **08.30** Autosport. Verslag van de Grand Prix van Japan. **10.30** Bitsa. **10.45** The stone protectors. **11.05** TimeBusters. **11.30** Grange Hill. **11.55** The legend of Prince Valiant. **12.20** Bay City. **12.45** The O-Zone. **13.00** Quantum leap. **13.45** Snowy River - The McGregor Saga. **14.30** Regionale progr.'s. **15.00** Bard on the box: Kiss me Kate. Amer. musical uit 1953. **16.50** Tennis. Rechtstreeks verslag van de Guardian Direct nationale kampioenschappen. **18.15** Rugby special. **19.15** One man and his dog. **20.00** A difficult homecoming. **20.40** Video nation weekly. **21.00** Tales from Berlin: The fall of the wall. Afl. 2: The fatal error. **21.50** Strings, bows and bellows. **22.00** Autosport. Samenvatting van de Grand Prix. **22.50** Timewatch. Historische documentaires. Afl.: The myth of the Spanish inquisition. **23.40-01.40** Bard on the box: Rosencrantz and Guildenstern are dead.Amer. tv-film uit 1990.

Eurosport

05.00, 07.00 en 08.30 Autosport. Grand Prix van Japan. **10.00** Skiën. Wereldbeker vanuit Saas Fee. **11.30** Boksen. **12.30 en 14.00**Skiën. Wereldbeker vanuit Saas Fee. **14.30** Autosport. Grand Prix van Japan. **15.30** Kunstrijden op de schaats. **16.30** Marathon van New York. **19.00** Skiën. Wereldbeker. **20.00** Motorcross. Indoor WK Supercross. **22.00** Autosport. Grand Prix van Japan. **23.00** Voetbal. Braziliaans comp. **01.00-01.30** Snooker. Tricks.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Intern. business view. **06.30** NBC News. **07.00** Strictly business. **07.30** Weekly business. **08.00** ITN World News. **08.30** Intern. business view. **09.00** Weekly business. **09.30** Strictly business. **10.00** (TT) Holiday destinations. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** (TT) Ushuaia. **13.00** (TT) Masters of beauty. **13.30** Bellamy on top of the world. **14.00** Today. Magazine. **14.58** ITN World News headlines. **15.00** Meet the press. **15.58** ITN World News. **16.00** The McLaughlin Group. **16.30** Weekly business. **16.58** ITN World news. **17.00** Sportprogr. met wielrennen: Australian Cycle Bank Classic. **18.00** Horses in action. **18.30** Motorsport. **19.00** ITN World News. **19.30** Golf. Rechtstreeks verslag. **21.30** ITN World news. **22.30** Sportprogr. Met zeilen. **23.00** Ski perfect. **23.30** Australisch kampioenschap wielrennen voor amateurs. **00.30** Talkin' Jazz. **01.00** (TT) Frontal. **02.00** The McLaughlin Group. **02.30** (TT) Executive lifestyles. **03.00** The best of Rivera live. **04.00** Dateline. **05.00** Equal time.

MTV

07.00 MTV's Top 100 ever! weekend. **10.30** News: Weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20 countdown. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** MTV's Top 100 ever! weekend. **18.00** The real world 3. **18.30** News: Weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butthead. **23.30** Headbangers ball. **02.00** Hugo. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws met om: **06.30** Global view. **07.30** Moneyweek. **08.30** On the menu. **09.30** Science and technology. **10.30** Style. **11.00** World report. **12.30** World business this week. **13.30** Inside business. **14.30** Earth matters. **15.00** Larry King weekend. **16.30** Futurewatch. **17.30** Global view. **18.30** Travel guide. **19.30** Diplomatic licence. **20.00** Moneyweek. **20.30** Global view. **21.00** World report. **23.00** CNN's late edition. **00.00** The world today. **01.30** Managing. **02.00** Prime news. **03.00** CNN Presents ... Special reports. **05.30** Showbizz this week.

Duitsland 1

7.25 **Maxi und Mini.** Kinderprogram.
7.55 **Sesamstrasse.** Kinderprogram.
8.25 **Disney Club.** Kindermagazine.
9.50 **Künstler für EINE WELT.**
0.00 **Musikreport.** Muziekprogram.
0.30 **Tagesschau.**
0.33 **Sonntagsmagazin.** Cultureel.
1.30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Educatief kinderprogramma.
2.00 **Presseclub.**
2.45 **Tagesschau.**
3.15 **Blinky Bill.** Afl. 9.
3.45 **Moskito - nichts sticht besser.** Jeugdprogramma.
4.30 **Kopfball.** Magazine.
5.00 **Tagesschau.**
5.05 **Der Hofnarr** (The court jester). Amerikaanse speelfilm uit 1954.
6.45 **Metros dieser Welt.** Serie over metro's. Vandaag: Moskou. Herh.
7.00 **ARD-Ratgeber: Technik.** Tips.
7.30 **Leid!: Warum lässt Gott das zu?** Reportage. Iedere godsdienst heeft andere antwoorden op de vraag waarom God zoveel verdriet en leed in de wereld toelaat, maar niemand heeft tot nu toe een bevredigend antwoord kunnen geven.
8.00 **Tagesschau.**
8.05 **(TT) Der 7. Sinn.**
8.08 **Sportschau.** Met WK boksen zwaargewicht vanuit Las Vergas: Michael Moorer - George Foreman.
8.40 **(TT) Lindenstrasse.** Afl. 466.
9.09 **Die Goldene 1.** Bekendmaking van winnaars ARD tv-loterij.
9.10 **Weltspiegel.** Reportages.
9.50 **Sportschau-Telegramm.**
0.00 **(TT) Tagesschau.**
0.15 **(TT) Polizeiruf 110.** Misdaadserie. Afl.: Keine Liebe, kein Leben.
1.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
1.45 **Titel, Thesen, Temperamenten.**
2.15 **Tagesthemen.**
2.30 **ZAK.** Weekoverzicht.
3.00 **Das andere Leben des Herrn Kreins.** Duits tv-film.
3.55 **Romantic comedy.** Amer. speelfilm uit 1983.
1.35 **Chronik der Wende.** Documentaireserie over ontwikkelingen in voormalige DDR in tijd rond de val van de Muur. Afl.: 7. November '89.
1.50 **Tagesschau.**
2.00-02.05 **Z.E.N..** Auf dem schwarzen Wald. Afl.: Der erste Schnee.

Duitsland 2

07.05 **en 07.30 Poppenseries.**
07.55 **Ein Fall für TKKG.** Jeugdserie.
08.20 **Guck' mal, wie ich wachse.** Kinderserie. Afl.: Der Schmetterling.
08.30 **Musik-Zeit.** Klassieke muziek.
09.00 **Zur Zeit.** Religieus magazine.
09.30 **Aufwachsen in schwieriger Zeit.** Kerkdienst.
10.15 **Neue Abenteuer mit Black Beauty.** Engels-Nieuwzeelandse jeugdserie. Afl.: Der kleine Dieb.
10.35 **Achterbahn.** Kinderserie.
11.05 **Siebenstein.** Poppenserie.
11.30 **halb 12.** Gevarieerd magazine.
12.00 **Das Sonntagskonzert.**
12.45 **ZDF Sport extra.** Wereldbeker skiën: Slalom voor dames.
13.30 **Die Zürcher Verlobung.** Duitse speelfilm uit 1957.
15.10 **Treffpunkt Natur.** Vandaag o.a. over de bescherming van de talloze boomsoorten in de regenwouden.
15.40 **mach mit.** Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung.
15.45 **heute.**
15.50 **ZDF Sport extra.** Met Basketbal: interland Duitsland-Litouwen; 2e Bundesliga voetbal; Handbal: Vierlandentoern. Duitsland - Rusland.
18.15 **ML Mona Lisa.** Afl.: Basta! -
19.00 **heute.** Met weerbericht.
19.10 **Bonn direkt.** Actualiteiten.
19.30 **(TT) Wilder Westen.** Afl. 3: Planwagen und Feuerpferde.
20.15 **Musik liegt in der Luft.** Muziekprogramma vanuit Offenburg met o.a. Ireen Sheer, Hendrik Bruch, Wolfgang Petry en Roger Whittaker.
22.00 **heute.**
22.10 **Top-Spione.** 6-delige documentaireserie over spionagezaken die internationaal veel stof hebben doen opwaaien. De ontmaskering van de kanselierspion Guillaume leidde uiteindelijk tot de val van bondskanselier Willy Brandt. Afl. 1.
23.05 **Sport am Sonntag.** O.a.: Borussia Dortmund - Werder Bremen.
23.25 **Das Bauhaus.** Documentaire over het in 1919 door Walter Gropius opgerichte Bauhaus, dat als doel had een eenheid te scheppen tussen kunst en technologie.
00.00 **heute.**
00.05-02.05 **Das verheissene Paradies** (Nebessa obetowannije). Russische speelfilm uit 1991.

Duitsland 3 West

08.15 Cursussen economie en maatschappijleer. **09.15** Telekolleg Aktuell. **09.45** Cursus Engels voor gevorderden. **10.15** Gezondheidsmagazine. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Kind & Kegel. **12.30** Streifzüge. Serie. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Magazin. **13.30** WDR-Treff. **14.15** Chronik der Wende. Afl.: 6. November 1989. **14.30** Das war's - diese Woche. **15.00** Portret van hersenspecialist. **15.30** Many rivers to cross. Amerikaanse speelfilm uit 1955. **17.00** Freut Euch des Nordens. **17.45** Dinosaurs. Aansl.: Käpt'n Blaubär. **18.15** Zeit für Tiere. **18.45** WDR aktuell. **18.50** Sport im Westen. **19.10** Aktuelle Stunde. **19.45** Ticket. **20.15** In the heat of the night. Amer. speelfilm uit 1966. **22.01** WDR aktuell. **22.10** Sport aus dem Rheinland und Westfalen. **22.20** Manchmal denk ich, ich träume. Documentaire. **23.05** Späte Einsichten. Nederlandse tv-film. Afl. 3. **00.05** Nachrichten. **00.10-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00** Cursussen economie en maatschappijleer. **09.00** Telekolleg aktuell. **09.30** Babylon - spricht viele Sprachen. **10.30** Wortwechsel. **11.15** Tele-Akademie. **12.00** Der musikalische Salon. **12.30** da war der Dichter-Musiker in mir geborn. Portret van de componist Peter Cornelius. **13.00** Portret van de politica Hildegard Hamm-Brücher. **13.45** Käpt'n Blaubär Club. **14.45** Sport 3 extra. IJshockey: Duitsland Cup finale. **17.40** Kennen wir uns? Spelprogramma. **18.10** Freut Euch des Nordens. **18.55** Traumziele. Afl.: Strand und Leute in Kenia. **19.05** Aus der Rolle fallen. Serie reportages. **19.30** Die Fallers - eine Schwarzwaldfamilie. Afl. 7. **20.00** Tagesschau. **20.15** Inseln: Maui. Documentaire. **21.00** Wissenschaftsreport: Sonde. **21.45** Sportmagazine. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Made in Zwickau. Reportage. **00.15** Schlussnachrichten. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Formel I - Rennen. Rechtstreeks verslag van de Grand Prix van Japan voor Formule 1-wagens vanuit Suzuka. **07.10** Tekenfilmseries. **08.00** Li-La-Launebär. Kinderprogr. **08.30** Tekenfilmseries. **09.30** Power Rangers. **09.55** Guten Morgen Sonntag. **10.00** The flash. Amer. serie. **11.00** Quantum leap. Aansl.: Quantum leap. **12.55** Formel I - Rennen. Verslag. **14.55** Disney-Reportage. Jeugdmagazine. **17.00** Io sto con gli ippopotami. Ital. komedie uit 1979. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Drei zum Verlieben. Duitse serie. **20.15** Little man Tate. Amer. speelfilm uit 1991. **22.10** Spiegel TV. **22.55** Prime Time - Spätausgabe. **23.15** Nachtjournal-Spezial. **00.15** Kanal 4 Nachtsplitter. **00.50** Kojak. **01.50** Murder, she wrote. **02.50** Ilona Christen. **03.50** Hans Meiser. **05.00** Explosiv - Das Magazin. Herh.

SAT 1

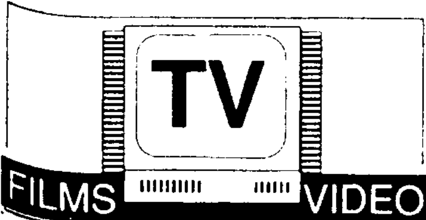
05.50 Auf Tour. **06.20** Tekenfilmseries. **08.00** Eselsohr und Teufelsschwanz. **08.10** Tekenfilmseries. **09.05** Halfway across the galaxy and turn left. **09.35** Tarzan. **10.05** Zorro. **10.30** Games World. **11.00** Super!!! **12.00** alSo. **13.00** Barricade. Amer. western uit 1950. **14.25** live ran. Rechtstreeks verslag van het ATP-toern. van Parijs, finale. **00.00** NB: Bij GEEN Duitse deelname aan de finale van het ATP-toernooi volgende programmering: **14.25** The adventures of the black stallion. **15.00** Raise the Titanic. Amer. avonturenfilm uit 1980. Aansl.: TopNEWS. **17.05** Baywatch. Amer. actieserie. **18.05** Made in Sat.1: Kommisar Rex. Afl. 1. **18.15** Glücksrad. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.15** ranissimo. Voetbalmagazine met Bundesliga- en Ital. voetbal. **20.00** live ran. Rechtstreeks: Bundesliga-wedstrijd Borussia Dortmund - SV Werder Bremen. Aansl.: TopNEWS. **22.15** Talk im Turm. **23.30** 24 Stunden. Serie reportages. **00.00** So gesehen. Overdenking. **00.05** Play it again, Sam. Amer. komedie uit 1971. **01.45** Barricade. Amer. western uit 1950. **03.00** Raise the Titanic! Herh. **05.00** Tarzan. Herh.

België/TV 1

09.00 **Samson.** Met tekenfilms.
10.00 **Protestantse kerkdienst.**
11.00 **De zevende dag.** Nieuwsmag.
12.30 **Sportmiddag.**
13.00 **Ten oosten van de zon, ten westen van de maan** (East of the sun, west of the moon). Engelse tekenfilm.
13.35 **Alice in wonderland** (Shan lei de gu Shou). Tsjechische jeugdfilm.
15.00 **Survival.** Natuurserie. Vandaag over potvissen, die tot voor kort met uitsterven bedreigd werden. Afl. 10: Most intelligent creature on earth.
15.30 **De weg.** Nederlandse serie. Afl. 6.
16.25 **De paradijsvogels.** Belgische serie. Afl. 25.
17.15 **1 voor iedereen.** Gevarieerd familieprogramma.
18.00 **Journaal.**
18.10 **1 voor iedereen.** Gevarieerd familieprogramma. Vervolg.
18.25 **Niveau 4: Look.** Modemag.
18.55 **Het Park.** Serie. Afl. 54.
19.29 **Paardenkoersen.**
19.30 **Journaal en sport.**
19.50 **Weerbericht.**
20.00 **Gisteren gekeken?** Amusementsprogramma.
20.45 **Ruth Rendell mysteries.** Engelse misdaadserie. Afl.: The speaker of mandarin (2).
21.35 **N.V. De wereld.** Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.10 **Sportweekend.**
22.40-23.00 **Vandaag.**

België/TV 2

17.45 **Sport extra: Autosport.** Samenvatting van de Grand Prix van Japan voor Formule 1-wagens.
18.00 **Tik tak.** Afl. 310.
18.05 **Robbedoes.** 26-delige Franse tekenfilmserie. Afl. 9: De sablotron.
18.30 **Sleutel.** Actualiteitenmagazine.
18.55 **Viaje al Español.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **De keuze van Dekeyser.** Serie. Vandaag: De fostmannen.
21.00 **Lichtpunt.** Programma van de Vrijzinnige Verenigingen.
22.30-23.00 **Couleur locale.** Multicultureel magazine met reportages.

België/TV 1
13.35 uur - Alice - (1988-CS) Bizarre verfilming van Lewis Carroll's 'Alice in Wonderland' door Jan Svankmajer, die animatie en opnamen met acteurs mixt in dit nachtmerrie-achtige sprookje. Met: Kristyna Kohoutova.

Duitsland 1
15.05 uur - The Court Jester - (1956-USA) Hilarische komedie van Norman Panama met een glansrol van Danny Kaye als onnozele die zich aansluit bij een rebellen-bende. Verder met: Glynis Johns en Basil Rathbone.

Duitsland 3 West
15.30 uur - Many Rivers to Cross - (1955-USA) Pelsjager Robert Taylor wordt door de kranige Eleanor Parker verlost van de Indianen, maar krijgt vervolgens haar op zijn dak. Sympathieke western-komedie van Roy Rowland.

● *In de hilarische Amerikaanse komedie 'The Court Jester' zorgt nep-hofnar Hubert Hawkins (Danny Kaye) voor de nodige chaos. (Duitsland 1 - 15.05 uur).*

RTL Television
20.15 uur - Little Man Tate - (1991-USA) Bescheiden regiedebuut van de actrice Jodie Foster over een alleenstaande moeder (Foster) en haar hoogbegaafde kind. Zijn lerares heeft andere plannen voor zijn toekomst.

Duitsland 3 West
20.15 uur - In The Heat of the Night - (1966-USA) Grimmige misdaadfilm van Norman Jewison vol zwarte humor. Politiechef Rod Steiger moet zijn vooroordelen overwinnen bij een moordonderzoek.
De tv-serie volgde jaren later.

TV 5
21.40 uur - Le Quatrième Pouvoir - (1985-F) Een journalist en een presentatrice ontdekken een smerig internationaal diplomatiek zaakje en gaan op onderzoek uit. Drama van Serge Leroy met Philippe Noiret en Nicole Garcia.

Nederland 3
22.08 uur - Personne ne m'aime - (1993-F) Annie is weer eens bedrogen door een vent. Met twee ander dames zet ze de achtervolging in. Debuutfilm van regisseuse en scenario-schrijfster Marion Vernoux. Met: Bernadette Lafont.

Duitsland 1
23.55 uur - Romantic Comedy - (1983-USA) Scenarioschrijver Slade bewerkte zijn autobiografische toneelstuk over de relatie tussen een toneelschrijver (Dudley Moore) en een lerares (Mary Steenbruggen). Regie: Arthur Hiller.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nieuws.
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Avro's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO aan de Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall; 13.04 Ischa Meijer presenteert: 't Was me het weekje wel. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. Zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Tros 3 draai. 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somertijd. 15.04 Tros Wereldhits. 19.04 Tros Dancetrax. 21.04 De CD show. 22.04 Poster. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Vacuüm. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.43 Het ochtendconcert I. I Musici; II. 11.56 Muz. voor sopraan en piano. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Muz. voor cello en piano. In de pauze: Praten over muziek. 16.00 De Nederlanden. Amsterdam Loeki Stardust Quartet. 16.40 Mooie ogen, slechte doeken, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00, 20.00 en 23.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00)
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, lichte verzoekplaten met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt live vanaf de Perroen in Maastricht. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van (inter)nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De préhistorie met Guy de Pré. 11.00 Zondzg Zonder. De hele dag aandacht voor de activiteiten van de autoloze zondag. Presentatie: Jeroen van Haelen en Ro Burms (13.00 nieuws). 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma van Luc Verschueren. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma voor de zondagavond met Christel van Dijck (22.00 nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

RTL Radio
10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late rock. 00.00-10.00 Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut' und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

OP DESIGN O.A.:
INOTTI - LEOLUX - PASTOE -
RUNATI - INSA - CASTELIJN -
ALLINA DESIGN - MOROSO -
ASEM -YOUNG INTERNATIONAL
USNELLI - BRINKMANN -
AN DES BOUVRIE - MOLINARI -
IETAFORM - ROLF BENZ:
REATION, INSPIRATION, FORUM
N A.K.- ARKETIPO - SAPORITI-
ATTELAN

IODERN O.A.:
OPFORM - WAGNER - WISCHI -
UMMEL - BRÜHL EN SIPPOLD

XCLUSIEF KLASSIEK O.A.:
HARM CLASSICO -RAANHUIS -
PAKMAN -3B - WALRAVEN -
HYZHY - BELGO CHROM

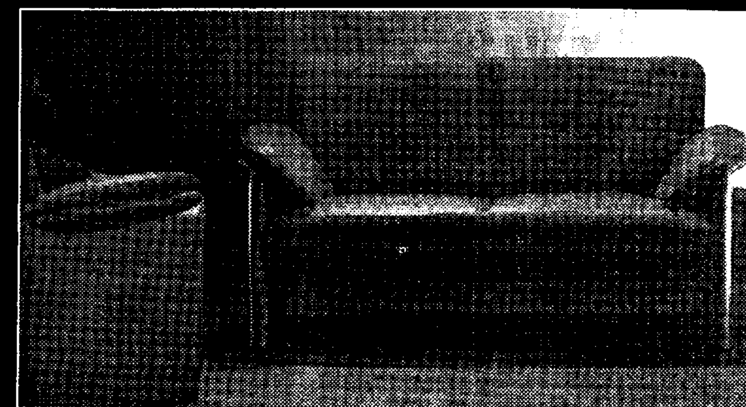
OMANTISCH WONEN:
ALERIE CLAIR

LAAPKAMERS O.A.:
UPING - TRECO - MOSER
EUSER - LUIMERS EN WIGGERS
VATERBEDDEN VAN POSEIDON

MEUBELBOULEVARD RENÉ PANS MAASTRICHT HEEFT HET ALLEMAAL

TOPDESIGN
MODERN
JONG WONEN
KLASSIEK
SLAAPKAMERS
WATERBEDDEN

10.000 m², meer dan 400 geselecteerde, internationaal bekende merken onder een dak.

RENÉ PANS
MAASTRICHT
MEUBELBOULEVARD

• Binnenhuisarchitect en kleurenconsulent aanwezig.
• Diverse Italiaanse en Spaanse merken exclusief voor Limburg.

Het beste bereikbaar via de Noorder-brug, richtingborden Bosscherveld wijk 17 volgen, Noorderbrug helemaal afrijden tot aan het stoplicht, dan rechts. (Dus niet de slinger naar het centrum volgen). Ook te bereiken met stadsbuslijn 10.
Maandag vanaf 13.00 uur geopend, donderdag koopavond.

CABERGERWEG 10, TEL. 043-215585

LANDGRAAF *f* **159.000,- k.k.**

Woonhuis met berging en tuin. Ind.: prov.R., woonkamer, keuken met app., 4 slaapkamers (1 kleine), badkamer, bergzolder. ALG.: nieuw dak, ged. rolluiken, aanv. i.o.

HOENSBROEK *f 153.000,- k.k.*

Hoekhuis met berging en tuin in een goede buurt (MARIARADE), Ind.: ruime woonkamer met parket, woonkeuken, badkamer; 1e verd.: 2 grote slaapkamers; 2e Verd.: bergzolder.

Een ander huis?
Ons aanbod zorgvuldig voor u geselecteerd!

HOENSBROEK *f 171.200,- t/m f 178.000,- v.o.n.*

Centrum van Hoensbroek moderne terras-woningen met tuin en garage, woonkamer en keuken (±35m²), 3 slaapkamers, vaste trap zolder, dakterras. Kwalitatief hoogwaardig huis.

NIEUWBOUW

BRUNSSUM *f* **275.000,- v.o.n.**

4 gr. souterrainwoning, gr. garage, berging, woonkamer (45m2), gesloten keuken, tuin, 3 slaapkamers, badkamer, bergzolder.

NIEUWBOUW

BINGELRADE *f 300.000,- k.k.*
Vrijstaande boerderijwoning met loods en stallen.
Opp.vl. 5800m². Agrarische bestemming, ideaal voor een paardeliefhebber.

SCHAESBERG *f 209.000,- k.k.*
1/2 vr. woonhuis met garage, berging en tuin, o.a. v.v. kelder, woonk. met vloerverw., gesch. keuken, bijkeuken, 1e verd. 2 slaapk., compl. badk., 2e verd. vaste trap, 2 slaapk. bouwjr. ± 1935.

HOENSBROEK *f* **239.000,- k.k.**
1/2 vr.st. woonh. met gesch. professionele kantoorruimte (± 50m2), tuin, woonk., 1/2 open keuken, 2 (4) slaapkamers, badkamer, vaste trap zolder.

HEERLEN *f 232.500,- k.k.*
Bungalow met tuin, woonkamer (44m²), nieuwe keuken, 2 slaapkamers, badk., berging, opp.vl. 349 m², aanv. i.o.
PAND WAT BESLIST VAN BINNEN GEZIEN MOET WORDEN

HEERLEN *p.n.o.t.k.*
(Welten)
Drive-in-woning met hobby-ruimte, ruime woonk. en woonkeuken, 3 slaapk., badk. v.v. ligbad.

GEVRAAGD

SCHINNEN **TE KOOP en/of TE HUUR**
GEVRAAGD IN CENTRUM SCHINNEN
kantoorruimte vanaf 40m² tot en met 150m² eventueel in combinatie met een woonhuis.

BRUNSSUM *f 159.000,- k.k.*
Halfvrijstaand woonhuis met grote tuin, keuken, woonkamer, 3 slaapkamers, vliering. Aanv. direct.

HEERLEN *f 169.000,- k.k.*
Drive-in woning met dubbele garage, tuin, gr. woonkamer (± 40m²) v.v. parket, 3 slaapkamers. Opp. vl. 152m², kindervriendelijk.

LANDGRAAF *f 189.000,- k.k.*
(SCHAESBERG)
Woonhuis met tuin, ruime woonkamer, 3 slaapk., badk., bergzolder, fraaie omgeving, aanv. direct.

HOENSBROEK *f 255.000,- k.k.*
Vrijstaand woonhuis met garage en tuin, gr. woonkamer, 3 slaapkamers, vaste trap zolder. Aanv. direct. Opp.vl. 345m².

NUTH *f 548.000,- k.k.*
Vr.st. landh.m. gar., tuin, gesch. woonunit m. 3 volled. appartem. Ind.: prov. keld., woonk., woonkeuk., gr. terras, gar., 4 slpk., compl. badk.,v. trap zolder, veel extra's, landel. gel. en optim. privacy.

HOENSBROEK *f 279.000,- k.k.*
Vr.st. woonhuis met garage, grote tuin, woonkamer met aansl. haard, mod. woonkeuken, 4 slaapk., vaste trap zolder. kunstst. koz, rolluiken, nieuw dak, opp.vl. 1015m².

Steens/De la Haye/Wald/Dogge
MAKELAAR DRS. J.H.A. DE LA HAYE

NVM — Alleen achter een goede naam staat NVM.
hoofdstraat 86 hoensbroek
telefoon 045-223434
MAKELAARDIJ • ONROEREND GOED

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN *in Limburg* VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 5, Heerlen, tel. 045-711617
Roermonderstrasse 21 in Aken, tel. 0049-241873066

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven. Zie ook onze etalage St.Fransiscusweg 16, Oliemolenstr.5 te Heerlen en Roermonderstrasse 21 in Aken

ONROERENDE ZAKEN

BOCHOLTZ:
STEVENSWEG 7. Perfecte vrijst.semi-bungalow op 635 m2 grond. Bj.'75. Ind.:geheel onderkelderd, l-living 45 m2 met parketvloer, serre 15 m2, half open eiken aanbouwkeuken 12 m2, bijkeuken, garage 52 m2, 3 slk.10/16 en 16 m2, badk. ligbad, douche, 2 v.w., 2e toilet. Dub. glas en rolluiken. Zeer veel extra's. **Prijs op aanvraag.**

BRUNSSUM:
VAN GOYENSTR.24. Geheel perfect gerenoveerd halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: geheel onderkelderd, living 36 m2 met open haard,nieuwe tegelvloer, half open aanb. keuken, bijkeuken, 3 slk., 8/12 en 14 m2, luxe nieuwe badkamer. Grote zolder. Gedeelt. rolluiken.Garage is momenteel te gebruiken als bruiningsstudio. Gunstig over te nemen. **Vrpr.f.192.000,-kk.**

HAZENKAMPSTR.112. Tussengel. woonhuis. Bj.'30, perc. 167 m2. Ind.: kelder 20 m2, l-living 26 m2, half open aanb. keuken, tuin op n/o, 2 slk. 10 en 18 m2, badk. ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder 12 m2 mogelijkh. 3e slk. **Vrpr.f.144.000,-kk.**

KLINGBEMDEN 99. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage en mooie tuin. Woonk. 35 m2 met plavuizen, half open wit essen keuken, 3 slk.:8/12 en 17 m2. **Vrpr.f.229.000,-kk.**

RDR.THIBALDSTR 38. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage/carport en tuin. Bj.'80, percopp. 333 m2. Ind.: Kelderkast, l-living 31 m2, open haard en parketvloer, serre 20 m2, half open eiken aanb. keuken 12 m2. 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk. ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 30 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken en dub. glas. **Vrpr.f.264.000,-kk.**

SEMMELWEISSTR.23.perfect geleg. vrijst. woonhuis op 580 m2 grond. Bj.'62. Ind.: kelder 8 m2, l-living 40 m2 met open haard, gesl. aanb. keuken 12 m2 met app., garage, tuin, 3 slk. 7/10 en 14 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet, zolder 20 m2 (appartementje), vaste trap. Voorzien van rolluiken. **Vrpr.f.339.000,-kk.**

TRICHTERWEG 135. Goed onderh. vrijst. woonhuis op 661 m2 grond. Ind.; kelder 16 m2, l-living 34 m2, gesl. eiken aanb. keuken 14 m2, douche en v.w., garage, tuin op z/w, 2 terrassen, 2 slk. 12 en 14 m2, muurkasten, nieuwe badk. Nieuwe daken, kunststoffen kozijnen en dubbel glas. **Vrpr.f.279.000,-kk.**

GREVENBICHT:
MR.SPEESTR.10. Goed onderh. vrijst. woonhuis. Perc. 300 m2, bj.'84. Ind.: kelder 10 m2, l-living 45 m2 met open haard gesl. eiken aanb.keuken 10 m2, bijkeuken, garage, tuin op z/w, 3 slk. 7,5,11 en 14 m2, badk. ligbad, douche, 2 v.w. en 2e toilet. Dubbel glas. **Vrpr.f.319.000,-kk.**

HEERLEN:
BUYS BALLOTSTR.1. Halfvrijst. woonhuis met garage op 195 m2 grond. living 30 m2 met o.h., gesl.keuken, 4 slk., badk.. **Vrpr.f.179.000,kk.**

FOSSIELENERF 490. Goed onderh. tussenge. woonhuis met berging en tuin op z/w. Ind.: living 32 m2, gesl. keuken, 3 slk., badk., douche, v.w. en 2e toilet, zolder te bereiken via vlieso-trap. **Vrpr.f.169.000,-kk.**

GANZEWEIDE 64B. Ruim appartement met grote woonkamer en grote keuken, 2 slk.,badkamer. **Vrpr.f.139.500,-kk.**

ROEBROEKWEG 58. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. Bj. '70, perc. 190 m2. Ind.: kelderkast, living 32 m2, gesl. eiken aanb. keuken met app. 7 m2, ruime garage, tuin op z/w, 3 slk. 8/13 en 14 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder met vaste trap, slk 15 m2. **Vrpr.f.199.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 38. Keurig onderh. vrijst. herenhuis op 800 m2 grond.Ind.: kelder, living 30 m2, serre 22 m2,schuifdeuren, gesl. keuken, bijkeuken, berging, tuin op z/w, 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. parkeergelegenheid voor de deur, loopafstand centrum. **Vrpr.f.234.000,-kk.**

VRIJHEERENBERG 63. Tussengel. woonhuis. Kelder 30 m2, living 36 m2, gesl. witte aanb. keuken, garage, tuin op z/w, 2 slk. 10 en 20 m2, badk. met ligbad en 2e toilet, zolder 2 slk. 8 en 15 m2. Gedeelt. kunststoffen kozijnen en dubbel glas. **Vrpr.f.209.000,-kk.**

HOENSBROEK:
MR.LUTHER KINGLAAN.50. Halfvrijst. woonhuis op 275 m2 grond. Bj.'71. living 34 m2, o.h., gesl. aanb. keuken, garage met oprit plaats voor 3 auto's, tuin op z/w, 3 slk., zolder, slk 12 m2, vaste trap. **Vrpr.f.219.000,-kk.**

HULSBERG:
FRANK SMITSSTR.6. Goed onderh. en rustig geleg. halfvrijst. woonhuis. Perc. 273 m2. Ind.: Kelder 8 m2, l-living 28 m2, gesl. eiken aanb. keuken , serre 18 m2, bijkeuken, garage, tuin met terras, 3 slk., 7/12 en 14 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Voorzien van kunststoffen kozijnen, dubbel glas en rolluiken. **Vrpr.f.263.000,-kk.**

JABEEK:
OPEN DAG VAN 14.00 TOT 16.00 UUR
DORPSTR.41. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met paardenwei 1000 m2, paardestal, grote schuur met zolder en diverse kleine stalletjes. Bj. 1920, perc. 2500 m2. Ind.: gewelfde kelder, living 30 m2, 2e living 14 m2, parketvloer, aanb. keuken 10 m2, tuin met diverse terrassen, 4 slk., 10/12/16 en 18 m2, douche. Zolder 60 m2 met vaste trap. **Vrpr.f.398.000,-kk.**

KERKRADE:
GRACHTERSTR.59. Tussengel. nieuwbouw woonhuis met garage en tuin. Ind.: l-living 40 m2, gesl. beige aanb. keuken, bijkeuken, 3 slk., 7/9 en 15 m2, badk., ligbad, v.w. en 2e toilet. Dubbel glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.264.000,-kk.**

NACHTORCHIS 3. Goed geleg. halfvrijst. woonhuis. Bj.'78, perc. 260 m2. Ind.: l-living 40 m2 met open haard en parketvloer, kunststoffen aanb. keuken, garage, 3 slk., 10/10 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder met vaste trap, slk. 16 m2. **Vrpr.f.247.000,-kk.**

SERINGENSTR.10. Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis. Perc. 184 m2, bj.'75. Ind.: living 32 m2, half open keuken 8 m2, garage, tuin op z/w, 3 slk., 9/12 en 12 m2, badk., ligbad, douche en v.w., zolder met vlieso-trap 20 m2. Dakisolatie. **Vrpr.f.204.000,-kk.**

LANDGRAAF:
BRIKKEBEKKER 104. Goed gelegen tussengel./geschakeld woonhuis. Perc. 277 m2, bj.'79. Ind.: living 28 m2 met parketvloer, gesl. aanb. keuken 16 m2, garage, tuin op z/w, serre 18 m2, berging, 3 slk. 8/13 en 13 m2, badk., ligbad, douche, v.w en 2e toilet, zolder met vaste trap, slk 20 m2. **Vrpr.f.234.000,-kk.**

DR.NOLENSTR.40. Vrijst. landhuis op rustige lokatie. Bj.'90, perc. 723 m2. Ind.: l-living 45 m2, tegelvloer, vloerverw., gesl. kunststoffen aanb. keuken met app. 10 m2, studeerk. 11 m2, garage met zolder, tuin op zuiden, vijverpartij. 1e Verd.: 5 slk., 10/10/11/11 en 18 m2, badk., ligbad, 2 v.w., 2e toilet en bidet. Aparte douche. Dub. glas. **Prijs op aanvraag.**

EIJKHAGENLAAN 25.perfect onderh. vrijst. landhuis in bosrijke omgeving op 660 m2 grond. Bj.'70. Ind.: souterrain 25 m2, l-living 38 m2 met open haard, gesl. aanb. keuken 10 m2, bijkeuken, garage, stalling voor caravan, tuin onder architectuur aangelegd, 4 slk., 8/10/11 en 14 m2, badk., douche, 2 v.w. en 2e toilet, zolder 16 m2 met vaste trap, slk. 16 m2. Dubbel glas, dakisolatie. **Vrpr.f.414.000,-kk.**

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!!
't Loont zich
Heerlen, 045-711617
Aken, 0049-241873066
Regio Sittard/Geleen
04498-51891

KANTSTR.3B. Mooi geleg. tussengel. woonhuis. Perc. 243 m2. Ind.: kelder 13 m2, living 35 m2 met open haard, gesl. eiken aanb. keuken, badk., douche en v.w., serre, wintertuin, tuinhuisje, 3 slk., 6/18 en 18 m2, zolder 48 m2. Dubbel. glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

MAASTRICHTERWEG 72. Zeer royaal in bosrijke en rustige omgeving split-level woning met garage. Kelder 12 m2, woonk. 27 m2 met balkon met vaste trap gesl. eiken aanb. keuken 22 m2, garage 18 m2, mooi aangelegde siertuin van _ 180 m2, 4 slk. 8/10/12 en 20 m2, badk. ligbad, douche, v.w. en 2e toilet.
Dit pand moet u, v.w.b. grootte, van binnen zien. **Vrpr.f.239.000,-kk.**

PASWEG.33. Goed onderh. halfvrijst. herenhuis. Bj.'41, perc.295 m2. Ind.: kelder 24 m2. living 40 m2, inbouwhaard, 2 muurkasten, parketvloer, keuken 10 m2, bijkeuken, garage, tuin op z/w. 3 Slk. 7/16 en 18 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 60 m2, vaste trap, mogelijkheid voor 2 kamers. Voorzien van kunststoffen kozijnen en dub. glas, achterzijde rolluiken. **Prijs op aanvraag.**

PASWEG 55. Vrijst. woonhuis met garage op 330 m2 grond. Ind.: kelder, living 40 m2, serre 20 m2, gesl. keuken,3 slk. waarvan 2 met balkon, badkamer met ligbad, tuin op z/w. **Vrpr.f.224.000,-kk.**

LEMIERS/VAALS:
RIJKSWEG 34. Halfvrijst. woonhuis met garage, living 28 m2, eetkamer 16 m2, open keuken 10 m2, badk. met ligbad, tuin op z/w., 3 slk., 8/10 en 12 m2. **Vrpr.f.260.000,-kk.**

OIRSBEEK:
BEYLKENSWEG 16. Goed onderh. tussengel. woonhuis. Bj.'81, perc. 142 m2. Ind.: L-living 38 m2 met tegelvloer, gesl. aanb. keuken 8 m2, carport, tuin op z/w, 3 slk. 8/10 en 16 m2, badk. douche, v.w. en 2e toilet, zolder met slk. 10 m2. kunststoffen kozijnen en dub. glas. **Vrpr.f.204.000,-kk.**

PUTH-SCHINNEN:
In **Puth-Schinnen** kunnen wij een schitterend vrij en landelijk boeren woonhuis aanbieden met 2 bouwkavels. Perc. 1260 m2. Ind.: sout.: kelder 6 en 12 m2. Part.: living 37 m2, o.h. en Noorse lei. Gesl. aanb. keuken met div. app. 14 m2, bijkeuken 30 m2. Schuur 35 m2, zolders 24 en 50 m2, open vide, kantoor 12 m2, tuin op z/w, berging, terras. 1e Verd.: 4 slk. 12/12. 14 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: zolder 60 m2 met vlieso-trap. 3/4 van carré boerderij met gesloten binnenplaats, incl. zeer grote schuur.
Het onderpand is compleet gerenoveerd en gemoderniseerd. **Prijs op aanvaag.**

SCHINVELD:
PR.KENNEDYSTR.51. Goed onderh. vrijst. woonhuis, perc. 393 m2, bj.'75. Ind.: geheel onderkelderd, l-living 60 m2 met tegelvloer, open keuken, garage 40 m2, tuin op z/w, 4 slk., 7,5/ 12/14 en 20 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Zolder 60 m2 om te bouwen tot slk. **Vrpr.f.339.000,-kk.**

SWEIKHUIZEN:
BERGSTR.102. Perfect gerenoveerd vrijst. landhuis op 1460 m2 grond, bj.'38. Ind.: kelder 18 m2, l-living 46 m2 met open haard, gesl. witte aanb. keuken, tuin op z/w, tuinhuisje 18 m2 (parkachtige tuin), slk met douche 24 + 18 m2. 1e Verd.: 3 slk., 4/14 en 14 m2, terras, badk., ligbad, 2 v.w. en 2e toilet. Aparte douche Voorzien van dubbel glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.489.000,-kk.**

UBACH OVER WORMS:
BURG. BECKERSTR.5. Halfvrijst. woonhuis. Bj.'54, perc. 266 m2. Living 34 m2 naar achteren uitgebouwd. Grote zit/eetkeuken 20 m2, garage, 3 slk., badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

CH.FREHENSTR.38A. Goed onderh. vrijstaand. woonhuis met grote garage. Bj.'78, perc. 260 m2. Ind.: Kelderkast, living 32 m2, half open eiken keuken, tuin op z/w, 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder met vlieso-trap. **Vrpr.f.245.000,-kk.**

IN DE REGIO SITTARD, GELEEN EN BORN ZOEKEN WIJ VOOR POTENTIELE KLANTEN DIVERSE WOONHUIZEN IN DE PRIJSKLASSE VAN Fl. 200.000,= - Fl. 600.000,= K.K.

SELMA KUIJPERSTR.5. Goed onderh. tussengel. woonhuis met carport en tuin op z/w. Bj.'78. Ind.: living 35 m2. gesl. eiken aanb. keuken 8 m2, berging, 3 slk., 10/12 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder 15 m2. **Vrpr.f.183.000,-kk.**

TROEREBERG 28. Mooi gelegen halfvrijst. woonhuis met tuin op z/w. Bj.'80. Ind.: l-living 30 m2 met tegelvloer, half open keuken, berging, 3 slk., 6/10 en 12,5 m2, bergkast, badk. met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder 28 m2 met vaste trap. Gedeelt. rolluiken. **Vrpr.f.196.000,-kk.**

URMOND:
SCHOORWEG 10. Perfect onderh. vrijst. bungalow met mooi aangel. tuin. Ind.: souterrain 40 m2 met kantoorruimte en provisieruimte. Part. l-living 84 m2 met dubbele o.h., tegel- en parketvloer, half open eiken aanb. keuken 12 m2, 2 ruime slk. badk., ligbad, v.w., 2e toilet en bidet. Nieuw dak. **Vrpr.f.549.000,-kk.**

WIJNANDSRADE:
KONINGSGRAVEN 3. Royaal rustig gel. vrijst.landhuis. Perc. 1155 m2. Grote garage 52 m2, geheel onderkelderd, woonk. 55 m2, o.h. en schuifdeuren naar buitenterras 60 m2. Grote aanbouwkeuken, 3 slk., logeerkamer. Zolder 100 m2, mogelijkheid voor meerdere kamers. **Prijs op aanvraag.**

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR HEERLEN:
In centrum van Heerlen kunnen wij u 90 m2 winkelruimte aanbieden. **Inl. op aanvraag.**

KAMPSTR.23. Perfect onderh. halfvrijst. woonhuis. Geheel gestoffeerd incl. lamellen, woonk.22 m2, laminaat. open keuken, mooie tuin, garage, 3 slk., badk., zolder met vlieso-trap. **Huurpr.f.1.400,-p.m.**

KERKRADE:
KLARENANSTELERWEG. Luxe kantoren van 200 tot 1000 m2. Prijs slechts fl. 137,= m2 gestoffeerd. **Inl. op aanvraag**

BELEGGINGSPANDEN HEERLEN:
Winkel met 3 appartementen huuropbrengst 46.000.= netto p.j. **Vrpr.f.398.000,=kk.**
Karakteristiek zeer groot herenhuis huuropbrengst 44.000,= p.j. **Vrpr.f.410.000,=kk.**
Dubbel woonhuis ingericht in 4 appartementen. huuropbrengst 40.000,= p.j. **Vrpr.f.320.000,=kk.**

ACHTER DE NAAM VIJGEN STAAT : PERFECT VERKOPEN!!
HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

TE KOOP

ASSEN BV

vraagpr. ƒ 249.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 234.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 375.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 219.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 255.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 239.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 305.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 194.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 297.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 319.000,- k.k.

vraagpr. ƒ 254.000,- k.k.

2, BEEK, 046-375757

aan de weg Beek-Geulle

geopend van 10.00 tot 12.00 uur

HORSCH VASTGOED

NIEUWE, EIGENTIJDSE VRIJE-SECTOR WONINGEN TE MAASBRACHT

B-PLAN BOSSERHOFVELD FASE II

PRIJZEN VANAF

nu voor informatie: 04754-85999

(Ook op zaterdag geopend van 10.00-12.00 uur.)

Huis kopen? Eerst taxeren

TAXATIES

betreffende onroerend goed, voor alle doeleinden, ook op korte termijn.

MEER DAN 25 JAAR ERVARING!

NVM Onroerend Goed Makelaardij

LEENAERS b.v.

Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen

Telefoon: 045-717237

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

AALBEEK HULSBERG

In 1994 op fraaie lokatie gebouwd

LANDHUIS

in principe geheel voltooid. Met name keuken en badkamer nog naar eigen wens en voor eigen rekening aan te brengen.

Inh. 635 m³

Grond 630 m²

Vraagprijs ƒ 448.000,- v.o.n.

Tel. 04458-3033

AGENDA

Provinciale Staten

Provincie Limburg

Alleen achter een goede naam staat NVM.

NVM

TE HUUR AANGEBODEN

JANSSEN B.V. MAKELAARDIJ OG

VERHUUR - BEHEER - VERKOOP

Kantoorruimte | In/om de tuin

PICCOLO'S 045-719966

AMSTENRADE ƒ 200.000,- k.k.

Hoekwoning met voor- en zijtuin.

KERKRADE-WEST ƒ 220.000,- k.k.

Ruime, vooroorlogse woning.

HEERLEN-NOORD

Bungalow met flinke tuin (1.540 m²) en garage.

(Voor paardenliefhebber: mogelijkheid tot het pachten van huiswei van 2.700 m²)

CENTRAAL ZUID-LIMBURG ƒ 500.000,- k.k.

Rustig gelegen landhuis met schitterend uitzicht.

BELGIE (20 km van Maastricht) hogere prijsklasse

Residentiele villa op 6.500 m².

Wij zoeken in bemiddeling

BUNGALOWS en (LAND-)HUIZEN

in prijsklassen van ƒ 250.000,- en (veel) hoger o.a.

Heerlen: vooroorlogs herenhuis

Heerlen-Zuid: ERK, Douve weide en Welten

Landgraaf: landhuis

(Gemeente) Voerendaal: half-vrijstaand

Mergelland: pand met uitzicht

Maak met ons kantoor eens een afspraak voor een vrijblijvend kosteloos advies.

Troost Onroerend Goed Heerlen

TELEFOON 045-717976

J.M. van de Weijer

Leussink te Heerlen

garage, ondergrond, tuin.

& leussink notarissen

Première bij Woonkultuur

SITTARD

sectorwoningen

Europapark

Wonen hand in hand met comfort - klasse - charme

TE KOOP 2e FASE

verkoop van de eerste 13 woningen uit dit plan, waarvan de bouw reeds is gestart, kunnen wij thans met de verkoop van de 2e fase van deze prachtige woningen.

woningen hebben ruime tuinen, garage, living v.a. 39,6 m², 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder enz.

woningen zullen worden gerealiseerd door Coppelmans

WEDEROM EEN PROJECT VAN STICHTING WVS

Bel nu voor informatie: 04754-85999 of... stuur onderstaande bon in:

Ook 's zaterdags geopend van 09.00-12.00 uur

GGV

Gelre Gülick Vastgoed b.v.

RECYPIPE®

P.V.C. AFVOERBUIZEN

55% KORTING

Franco v.a. ƒ 300,- excl. BTW.

Bel voor gratis catalogus

de wildkamp

KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN

Iedere zondag open van 10 uur tot 18 uur.

Genk, Sittard, Stein, Zutendaal, Lanaken, Heerlen, Maastricht, Bilzen, Valkenburg

Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

Exclusieve Engelse stijlmeubelen in 100 % massief mahonie

Woonkultuur goes English, en hoe ! Met een compleet programma ambachtelijk vervaardigde Engelse stijlmeubelen : wandmeubelen, boeken- en vitrinekasten, secretaires, dressoirs, tafels en stoelen, salon-, lampen- en consoletafels.

Een verademing in het hedendaagse meubelaanbod, deze sublieme verfijning van klassieke Engelse signatuur. Alle meubelen zijn volledig in mahonie en kregen in het atelier een warm, gloedvol patina mee.

Woonkultuur presenteert ze extra sfeervol met originele Nepaltapijten, naar maat, kleur en dessin vervaardigd.

We'd love to meet you at Woonkultuur's !

woonkultuur zutendaal

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon : 089/61.11.36

Telefoon vanuit Nederland: 00-3289 61.11.36

Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Vrijst. villa m. c.v.-gas, gar. en grote tuin (ca. 3500 m²). Uitst. gel. a.d. rand v.h. centrum. Ged. dub. begl. Goed onderh. **Ind. o.a.:** Royale hal, woonk. en tuink. (tot. ca. 85 m²), eetkeuken, 4 slpks., badk. en zolder
Prijs: *f* 525.000,- k.k.

BRUNSSUM: Rustig en uitst. gel. vrijst. woonh. m. c.v.-gas, kantoorr. dubb. gar. en grote tuin (ca. 1470 m²) Roll. Dak geïsol. **Ind. o.a.:** Prov.kelder, woonk. m. open haard, tuink., keuken. **1e Verd.:** 3 slaapks., bet. badk. m. o.a. ligbad en douche. **2e Verd.:** Vaste trap, zolderberging.
Prijs: *f* 459.000,- k.k.

HEERLEN - WELTEN: Geschakeld herenhuis m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig gel. Optim. geïsol. Uitst. onderh. **Ind. o.a.:** Ruime L-vorm. woonk. keuken m. compl. keukeninstal. m. app. **1e Verd.:** 3 slpks., grote bergruimte, badk. **2e Verd.:** Vaste trap, grote hobbyruimte (mogelijkh. 4e slpk).
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: *f* 289.000,- k.k.

HEERLEN: Goed onderh. woonh. m. c.v.-gas, berging, gar. en tuin. Ged. dubb. begl. Roll. **Ind. o.a.:** woonk., keuken m. keukeninstal. **1e Verd.:** 3 slpks., badk. m. o.a. douche en 2e toilet. **2e Verd.:** vliezotrap, zolder- ruimte.
Prijs: *f* 149.000,- k.k.

HOENSBROEK: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, ruime inp. gar. en tuin, op het zuiden gelegen (tot. ca. 440 m²) Ged. dub. begl., roll. Ind. o.a.: **sout.:** Prov.kelder, berg en wasruimte, gar. Ruime L-vorm woonk. m. parket. keuken (dicht), 4 slaapks., badk. m. o.a. ligb. en toilet. Ruime zolder.
Prijs: *f*. 249.000,- k.k.

HOENSBROEK: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en mooie tuin. Blijvend rustig gel. aan de buitenr. v.h. centrum. Dak geïsol. Roll. Goed onderh. **Ind. o.a.:** Ruime woonk. (ca. 38 m²), openhaard, leistenen vloer. Keukeninstal. m. app., 4 slpks., badk. Zolder (vaste trap).
Prijs: *f* 229.000,- k.k.

ERKRADE - CENTRUM: Ruim modern appartement c.v.-gas, berging en beveiligde parkeerpl. Deg. en luxe werking. Opt. isol. **Ind. o.a.:** royale hal, ruime woonk. (ca. 0 m²), keuken m. moderne keukeninstal. en app., keuken. Ouderslaapk. (ca. 25 m²), logeerk., geh. bet. badk. m. ligb., douche en 2 v.w.
opprijs: *f* 350.000,- v.o.n. (dus incl. notariskosten arkeerpl. alle renteverlies en stoffering)

ERKRADE - EYGELSHOVEN: Een in aanb. zijnde oning m. c.v.-gas, gar. en tuin. Muren en dak geïsol. d. o.a.: L-vorm. woonk. keuken, 3 slpks., bet. badk. ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar ruime zolderberging. anv. direct.
ijs: *f* 235.000,- k.k.

Onze 35 jarige ervaring zorgt voor een snelle verkoop!
Daarom zijn wij steeds op zoek naar panden in alle prijsklassen. Belt u eens voor een vrijblijvende afspraak.

NDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Ouder woonh. m. andige gar., div. bergingen en tuin. Ged. kunstst. zijnen m. dubb. begl. **Ind. o.a.: 1e Verd.:** woonk., iken, werkkamer, slaap/logeer-kamer, douche-ruimte. **Verd.:** 3 slaapks., zolderberging.
ijs: *f* 189.000,- k.k.

NDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Vrijst. bungalow met v.-gas, gar., div. en rondom tuin. **Ind. o.a.:** Royale hal, vormige woonk., openhaard, keuken m. keukeninstal. lpks. en badkamer.
ijs: *f* 349.000,- k.k.

LANDGRAAF - SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig gel. Uitst. onderh. Dub. begl. **Ind. o.a.:** Woonk. m. openhaard, eetkeuken m. moderne keukeninstal. m. app., 3 slpks., Ruime badk. m. o.a. ligb. douche, toiletrruimte, zolderruimte.
Prijs: *f* 219.000,- k.k.

LANDGRAAF - SCHAESBERG: Goed onderh. souterrainwoning c.v.-gas, inp. gar. en tuin. Muren en dak geïsol. Geh. voorz. v. roll. Ged. dub. begl. **Ind. o.a.:** L-vorm. woonk. m. direct tuincontact, keuken m. compl. keukeninstal. **1e Verd.:** 2 slpks., bet. badk. m. ligb. en v.w. **2e Verd.:** Vliezotrap. Zolderberging.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: *f* 189.000,- k.k.

LANDGRAAF - SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig gel. a.d. rand v. h. centrum. Goed onderh. Dub. begl. **Ind. o.a.:** Geh. onderkelderd (ruimte voor vele doeleinden geschikt), woonk., keuken m. compl. keukeninstal. m. app., 3 slpks., badk. en zolder.
Prijs: *f* 198.500,- k.k.

LANDGRAAF - SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan. Rustig gel. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, tuin en gar. Ged. dub. begl. Muren en dak geïsol. Roll. **Ind. o.a.:** woonk. keuken 3 slpks., bet. badk. zolderberging.
Prijs: *f* 199.500,- k.k.

LANDGRAAF - UBACH OVER WORMS: Vrijst. landh. type m. c.v. en rondom tuin. Landelijk gel. Muren en dak zijn geïsol. Ged. dub. begl. **Ind. o.a.:** L-vorm. woonk. (ca. 45 m²), keuken (dicht), badk. 3 slpks
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: *f* 289.000,- k.k.

foto pand achterzijde

UBACHSBERG: Goed onderh. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Blijvend goed gel. Dak geïsol. Dubb. begl. **Ind. o.a. sout.:** Geh. onderkelderd. **Part.:** Ruime woonk. (ca. 50 m²), parketvl., openhaard. Woonkeuken m. compl. keukeninstal. **1e Verd.:** 3 slpks., bet. badk. m. douche. **2e Verd.:** vaste trap. 2 Zolderk.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: *f*. 292.500,- k.k.

TE HUUR

HEERLEN - CENTRUM: Ruime geh. gerenov. luxe uitgev. bovenwoning m. c.v.-gas. Geh. gestoff. Uitst. onderh. **Ind.:** Woonk., eetkeuken m. compl. keukeninstal. m. app., 3 slaapks. Goed uitgev. badk. Grote werkruimte of 4e slaapk.
Huurprijs: *f* 1.500,- p. mnd.

HEERLEN-HOENSBROEK- DE KOUMEN: TE HUUR magazijnr. ca. 940 m².
Huurprijs: *f* 3.000,- per mnd.

HEERLEN - LITSCHERVELD: Te huur, werk- en/of magmagazijnruimte Beg. gr.: 370 m². 1e Verd.: ca. 365 m². C.v.-gas, kunstst. ramen m. dub. begl.
Huurprijs: *f*. 2.500,- p. mnd.

HEERLEN - SCHELSBERG: TE HUUR werk-/praktijkruimte met kantoorr. (ook bestemd voor groothandel) C.v.-gas. Totale opp. 200 m². Ruim vold. parkeermoglijkh.
Huurprijs: *f* 1.500,- p. mnd.

HEERLEN - WELTEN - CENTRUM: TE HUUR. Winkel/kantoor ca. 40 m² met magazijn ca. 11 m². **Sout:** Magazijnr. **Bovenwoning:** Ruime L-vormige woonk. Luxe moderne keukeninstal. met app. Gr. dakterras ca. 23 m². 3 Slaapks., luxe badk.
Huurprijs: *f* 2.200,- p. mnd.

BEDRIJFSPANDEN

SCHAESBERG - STRIJTHAGEN: Bedrijfshal met kantoor-, werk- en magazijnr. Tot. opp. kantoorruimte e.d. ca. 150 m²; werkruimte ca. 695 m². Uitbreiding mogelijk. Tot. opp. 2.840 m².
Prijs n.o.t.k.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
andag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

Pickée
makelaardij bv

TE KOOP

HEERLEN
Sittarderweg 161
Woonhuis met tuin (achterom bereikbaar) en mogelijkheid voor bouwen van garage. Ruime entree met toegang tot L-vormige woonkamer, aanbouw met overloop naar een gastentoilet en toegang tot het terras en de tuin met aangebouwde berging. Dichte eetkeuken, badkamer met zitbad en v.w. Drie slaapkamers met bergruimte.
Prijs *f* 159.000,- k.k.

HEERLEN
Schaesbergerweg 185
Woonhuis met tuin (achterom bereikbaar). Het souterrain is verdeeld in div. kelderruimten, middels trap aan achterzijde is tuin bereikbaar alwaar mooie vijverpartij en fietsenberging. Entree/hal met gastentoilet, ruime woonkamer met parketvloer, aangebouwde serre en tuindeuren naar terras en tuin. Dichte eetkeuken met Noorse leisteenvloer, div. apparatuur. Drie slaapkamers en badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet op 1e verdieping en mansardekamer en bergzolder middels vaste trap bereikbaar op 2e verdieping.
Prijs *f* 195.000,- k.k.

NOG 2 TE KOOP

MAASTRICHT
3 PENTHOUSES A/D JEKERSTRAAT HERDENKINGSPLEIN
Centrale entree met bergingen en trap naar galerij. Indeling: entree met gastentoilet, garderobe, woon/eetkamer met open keuken, twee slaapkamers, complete badkamer en eigen dakterras. Ev. mogelijkheid voor het huren van een overdekte parkeerplaats ad. *f* 80,- per maand. Oplevering is gepland medio september.
Prijzen v.a. *f* 295.000,- v.o.n.

HEERLEN-CENTRUM
De Heugden 120
Mooi appartement, op de elfde en tevens hoogste verdieping, met schitterend uitzicht over het centrum van Heerlen. Indeling: entree/garderobe, ruime living met open keuken ± 45 m², v.v. een moderne keukeninrichting met apparatuur. Ruime overloop naar een berging, badkamer met o.a. ligbad en twee slaapkamers aan de balkonzijde.
Prijs *f* 159.000,- k.k.

HULSBERG
Churchillstraat 16
Halfvrijstaand woonhuis met kantoor c.q. voormalige garage, mooie zijtuin en eigen parkeerplaats naast de inrit. Ind.: kelder, hal, L-vormige woonkamer met parketvloer, grote eetkeuken met overloop naar het kantoor. Drie slaapkamers en een badkamer met o.a. douche en ligbad. Vaste trap naar de vierde slaap- c.q. hobbykamer.
Prijs *f* 279.000,- k.k.

KERKRADE
Finefrau 88
Woonhuis met tuin en garage aan achterzijde. Betegelde entree met gastentoilet en m.k., trap naar verdieping. T-vormige woonkamer met bergkast, open keuken met eiken keukeninrichting voorzien van inbouwapparatuur. Tuin ca. 20 m diep. Drie slaapkamers met laminaatvloer, betegelde badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder middels schuiftrap, alwaar cv-ketel.
N.B.: gehele begane-grondvloer voorzien van boeren eiken parketvloer, nagenoeg gehele pand rolluiken.
Prijs *f* 225.000,- k.k.

HOLTUM
Apollo XI laan 9
Vrijstaande bungalow met losse garage en carport. In het souterrain is hobbyruimte, cv-ruimte met HR combi-ketel '92 en aansluiting w.m. Ruime entree met gastentoilet, woonkamer met eiken laminaatvloer en toegang tot terras. Dichte eetkeuken met L-vormige keukeninrichting voorzien van div. apparatuur. Middels separate gang zijn de drie slaapvertrekken bereikbaar alle voorzien van laminaatvloer. Betegelde badkamer met ingebouwde v.w. met boven- en onderkasten en ligbad. Het object is voorzien van een fraai aangelegde achtertuin met groot overdekt terras, bruggetje, vijverpartijen en gazon.
Prijs *f* 350.000,- k.k.

HOENSBROEK
Koestraat 10
Vrijstaand woonhuis met garage en omsloten tuin, entree aan zijkant met tegelvloer, gastentoilet met fonteintje. T-vormige woonkamer met tegelvloer en berging. Dichte keuken met Franse eiken aanbouwkeuken voorzien van div. apparatuur. Geheel omsloten achtertuin met o.a. vijverpartij. Separate zij-ingang en toegang tot garage/berging met zadeldak. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, bergzolder.
Prijs *f* 269.000,- k.k.

HEERLEN
Rotterdamstraat 25
Woonhuis met tuin (achterom bereikbaar), entree met toilet, doorgang naar keuken met moderne keukeninrichting voorzien van div. apparatuur, deur naar terras, doorzonwoonkamer met openslaande tuindeuren. Gehele benedenverdieping voorzien van witte tegelvloer en wit kunststof-schrotenplafond. Drie slaapkamers, badkamer met douche en v.w., vliering. Het pand is geheel onderkelderd.
Prijs *f* 139.000,- k.k.

VALKENBURG (SIBBE)
Bergstraat 86
Op unieke lokatie, tegen grotten gelegen bungalow met ruime oprit en tuin. Entree aan zijkant met gastentoilet. L-vormige woonkamer, open keuken met merantie keukeninrichting voorzien van apparatuur, atelierruimte, grotkelder, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Ruime werkruimte (voormalige garage).
Prijs *f* 319.000,- k.k.

GUTTECOVEN
Einighauserweg 25
Vrijstaand woonhuis met garage, berging op ca. 557 m² grond en huisweide van ca. 1750 m² middels strook grond van ca. 3 m breed bereikbaar. Entree, woonkamer, dichte keuken met kunststof aanrechtblok, overloop met toilet, bijkeuken met bergzolder. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w., zolder.
Prijs n.o.t.k.

VAALS
„Het hoge Oord"
[illegible]straat 166
Ruim (service) appartement op 1e verdieping. Entree, gezellige woonkamer ± 30 m² met aansluitend eet-/slaapkamer ± 27 m² met balkon. Open keuken met div. apparatuur. Separate hal met tweede slaapkamer, ruime badkamer met ligbad, douche, v.w. en sep. gastentoilet. Evt. parkeerplaats in huur in souterrain.
Prijs *f* 139.000,- k.k.

TE HUUR

VAALS
„Het Hooghe Oord"
Diverse service-appartementen in gebouw „Het Hooghe Oord" te Vaals. De appartementen variëren in ligging en indeling, maar beschikken alle over o.a. één of twee slaapkamers, met compleet ingerichte keuken en badkamer. De huurprijzen liggen voor de tweekamerwoningen op respektievelijk *f* 1.200,- en *f* 1.400,- per maand inclusief servicekosten. Bij koop variëren de prijzen vanaf *f* 105.000,- k.k. tot *f* 135.000,- k.k. plus servicekosten vanaf *f* 716,- per maand afhankelijk van indeling, ligging en aantal gebruikers.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-712040
fax 045-711357
A.J.M. Sijstermans
NVM

HEERLEN-WELTEN - TE KOOP
Pijnsweg
Riant woonhuis, gunstig gelegen direct aan autoweg e.v. ook geschikt als kantoor en/of praktijkruimte.
Indeling: souterrain onder gehele woning, ruime entree, marm. plav.vl., garderobenis, woonkamer, parketvl., open haardpartij, keuken.
Verd.: overloop, 2 grote sl.kamers, badkamer. 2e verd.: overloop, 3 sl.kamers, badkamer.
Aanvaarding op korte termijn.
Vraagprijs *f* 320.000,- k.k.

Nijburg Makelaardij o.g.
Winselerhofstraat 16, 6467 CN Kerkrade-West
Tel. 045-416828

APPARTEMENTEN TE HUUR IN HEERLERBAAN

Heerlerbaan: de wijk van Heerlen waar 't fijn wonen is

U wilt verhuizen naar een appartement gelegen in een wijk met een goed woon- en leefklimaat? Huurprijzen v.a. *f* 721,- (excl. servicekosten).

De woningstichting waar u echt tevreden over kunt zijn!

Maak een afspraak met onze afdeling Bewonerszaken (tel. 045-437575).
De heer W.J. Heijltjes zal u vrijblijvend alle informatie verstrekken over de prachtige 2-, 3-, of 4-kamerappartementen.

Woningstichting Heerlerbaan

Postadres:
Postbus 2986
6401 DL Heerlen

Kantooradres:
J.v.Maerlantstr. 35
6416 TW Heerlen

Spreekuur:
Ma t/m Do
9.00-10.00 uur
Tel. bereikbaar dagelijks
Techn.dienst
9.00-10.00 uur
Verhuur
10.00-12.00 uur

Molenberg	Aar- en Heeserveld	De Tichel / Douve Weien	Treebeek / Brunssum
* eengezinswon.		* etage/terraswon.	* eengezinswon.
* etagewoningen	* bejaardenwon.	Centrum:	* etagewoningen
* bejaardenwon.	* eengezinswon.	HEERLEN	* bejaardenwon.
	* etagewoningen	* etagewoningen	

TE HUUR

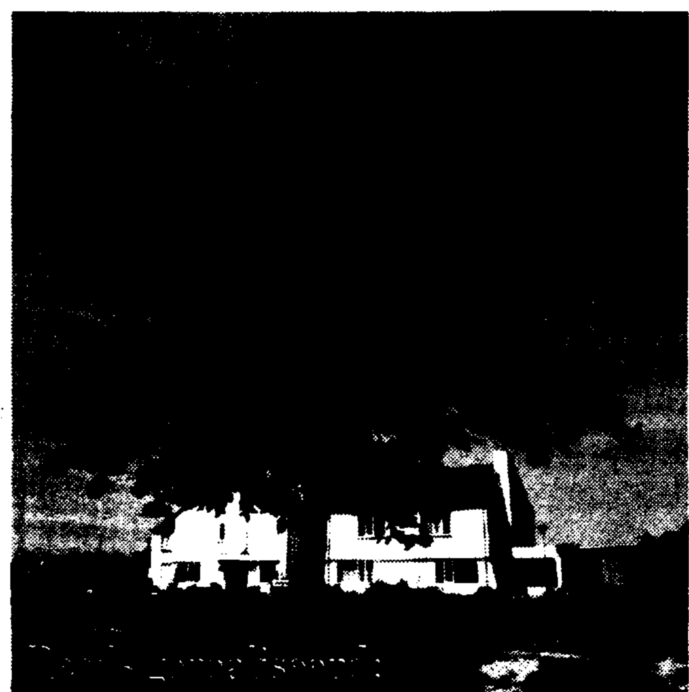
INSULA

Huurwoningen in de prijsklasse van fl. 925,-- p/mnd. gelegen aan de Voskuilenweg/Holleweg/Maandagstraat op de Molenberg te Heerlen, op loopafstand van het centrum, plaatselijk bekend als
INSULA
Woningen met tuin en berging.
Een eigen parkeerplaats.
Alle woningen hebben een ruime woonkamer/keuken van ± 30 m², 3 ruime slaapkamers en een zolderruimte boven de gehele woning.

Voor deze woningen komen in aanmerking 2- of meerpersoons huishoudens met een bruto jaarinkomen vanaf fl. 40.000,--.

Voor inlichtingen kunt U op werkdagen bellen naar onze afdeling verhuur, bereikbaar van 10.00 tot 12.00 uur onder nummer (045) - 421144.

Caumer-Parkplan: een uniek woongebied in Heerlen

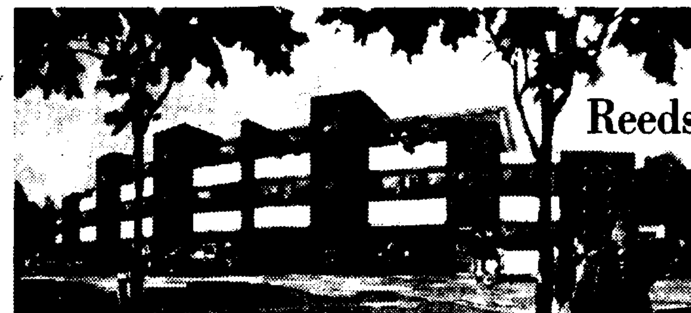

Exklusieve herenhuizen

Stienstra Projektontwikkeling B.V. houdt zich bezig met het ontwikkelen en bouwen van woonprojekten. Daarbij richt zij zich op de toekomstige woonwensen en -eisen die de kopers daaraan stellen.

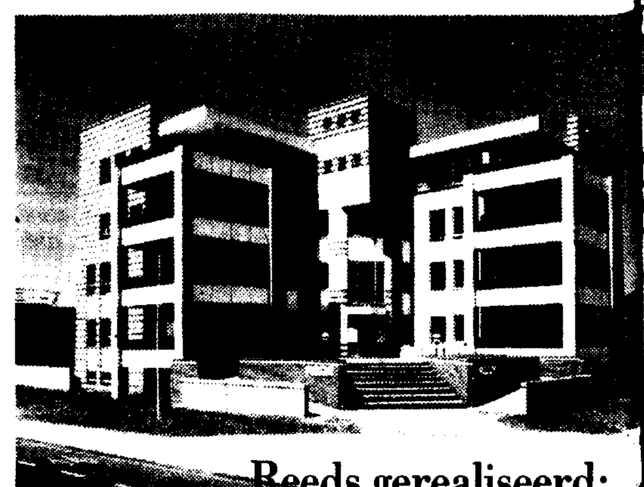
Een voorbeeld hiervan is Caumer-Parkplan te Heerlen. Dit plan, door Stienstra Projektontwikkeling B.V. gerealiseerd, bestaat o.a. uit exklusieve herenhuizen, stadsvilla's en luxe appartementen.

CAUMER PARKPLAN

Reeds gerealiseerd: Exklusieve herenhuizen

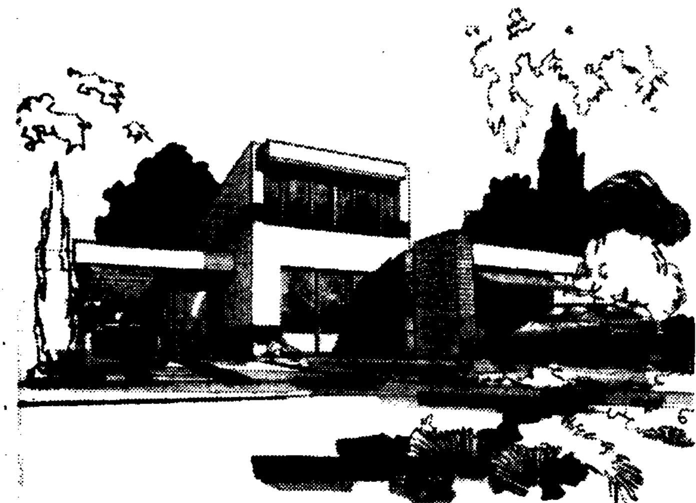

Reeds gerealiseerd: Exklusieve stadsvilla

Hieraan wordt nu een nieuwe fase van kwaliteit in wonen toegevoegd bestaande uit patio- en semi-bungalows, stadswoningen en eigentijdse herenhuizen. Het plan heeft aansluiting op de villawijken "Molenberg" en "De Erk". Enkele kenmerken zijn o.a. het parkachtige groen dat afwisselend tussen de huizen aangelegd is, ruime kavels en variatie in architectuur afgestemd op selektief wonen. Onderstaand een overzicht van deze nieuwe fase.

Reeds gerealiseerd: Luxe appartementen

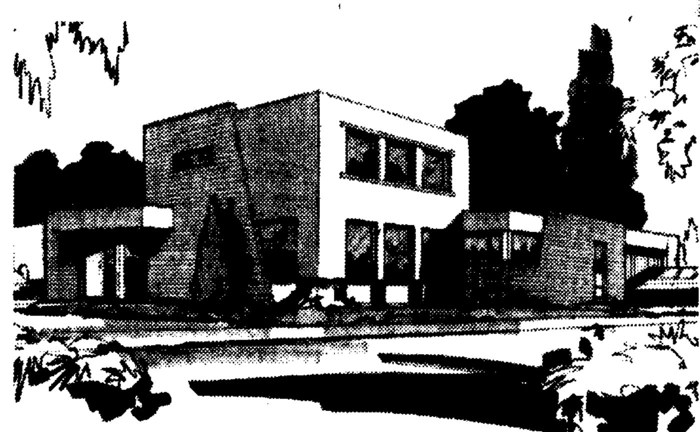
Een nieuwe fase van kwaliteit in wonen

Bungalows met het comfort van gelijkvloers wonen

Er is keuze uit diverse semi- en patio-bungalows,met o.a.:

Woonkamer ca. 53 m², incl. open keuken. Bijkeuken/berging. Ouderslaapkamer. Badkamer. Patiotuin ca. 82 m². Er zijn types met garage, berging of carport. Op de verdieping bevinden zich twee slaapkamers of een slaapkamer en een hobbykamer, alsmede een 2e badkamer.

Prijzen vanaf ƒ 334.000,– v.o.n. tot ƒ 368.000,– v.o.n.
Perceelsoppervlaktes vanaf ca. 220 m² tot 475 m²

Stadswoningen met patiotuin

Er is keuze uit o.a.:

Woonkamer ca. 50 m², incl. keuken. Grote bijkeuken/berging. Carport. Patiotuin ca. 69 m². 1e Verdieping met twee grote slaapkamers en een badkamer met ligbad en mogelijkheid voor douche en toilet. 2e Verdieping met een hobbykamer van ca. 15 m².

Prijzen vanaf 275.000,– v.o.n.

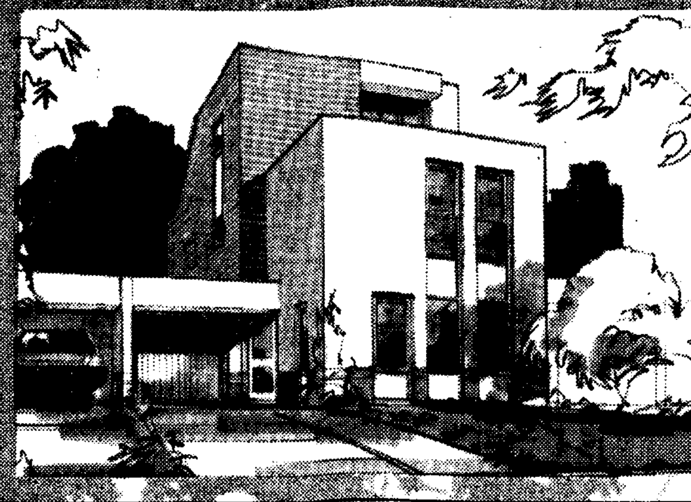
Herenhuizen die afgestemd zijn op gezinsgrootte

Keuze uit twee types met onder meer:

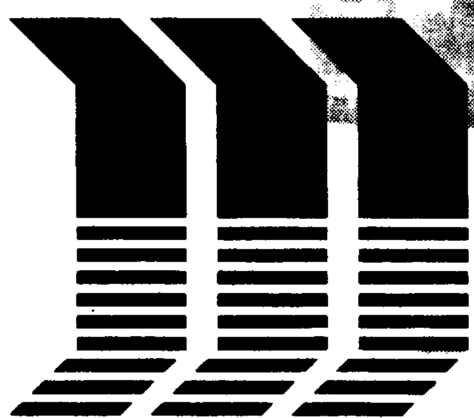
Woonkamer ca. 50 m², incl. keuken. Bijkeuken/berging. Garage. 1e Verdieping met drie slaapkamers van resp. ca. 17, 16 en 10 m², badkamer met ligbad en douche, separaat toilet alsmede een hobbykamer met mogelijkheid tot 4e slaapkamer.

Verder is er een type met drie grote slaapkamers op de verdieping en een zolderverdieping met mogelijkheid tot 4e kamer.

Prijzen vanaf ƒ 298.000,– v.o.n.

Bel voor meer informatie en of uitgebreide dokumentatie omtrent deze nieuwe fase in wonen of bezoek ons kantoor.

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Realisatie:
Stienstra Projektontwikkeling B.V.
Verkoop:
Stienstra Makelaardij B.V. 10094059

Kruisstraat 56,
6411 BW Heerlen.
Tel.: 045-712255*

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 - 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 - 18.00 uur.

Ook kantoren in Maastricht en Aken

(Brom)fietsen

...op PUCH Maxi pr. ...-. Telef. 045-324595.

...oga Miyata en GIANT in onze showroom te ...gen. Model '93-'94 ... prijs. Gebruikte ... Ciao, bl/wit, sterw. ..., Bert Rekers, Wil-... 85, Heerlen. Tel. 045-...

Kom de collectie fietsen waaronder verschillende modellen 1995 bekijken. In onze grote, vernieuwde showroom. Hybride, ATB, Sport- tour- en kinderfietsen. Div. aanbiedingen. Huub ARETS, Rdr. Hoenstr. 118, Hoensbroek. ☎ 045-211893.

SCHAATSEN!!!!! Bauer Hockey en Ving Noren. Wij schlijpen uw schaatsen vakkundig! Huub Arets, Rdr. Hoenstr. 118, Hoensbroek. Tel. 045-211893.

... ZÜNDAPP, 4-versn., ... staat, ƒ 475,-. Pan... 61, Hoensbroek.

...VESPA Ciao, bwj. '92. ...wielen. Kasteellaan ...zenbroek/Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

...dag 6 november tussen 11.00-17.00 uur krijgt u alle ...rmatie over zaaien, bemesten, gewasbescherming, ... veevoeders en machines tijdens de infodag van:

...ohamij en Agro De Jonge B.V.

in Montfort, Vinkesteeg 26.

...RDELENBANK. Tel. ...2715.

...EN - paardedekens. ...De Alsee Hoeve. Telef. ...667.

...grote partij KERSTBO... Omorika. Tel. 04492-...

... 4-wielig RIJTUIGJE ...anger of groot paard, ... wagentje voor grote ... Tel. 045-726212.

...de winter 'n slag voor ...of huur 'n Master ...UCHTKANON daar...ook infraroodstralers, ...ers, bouwdrogers en ... kanonnen op ... G. Cornelissen, ...859-51072.

Te k. 3-jarige PINTO ruin. Voor 12.00 uur tel. 043-470800.

Te koop: Fendt 611 LSA, 125 pk; Rabewerk 3-schaar wentelploeg; nokkenaszaaimachine 3 m/25 p.; Lely 3 m rotorkopeg; Holstede boxenvuller; Raw-Combi triltand cultivator met zaadbedcombinatie; Redrock kuilhapper voor frontlader. FRISSEN BV Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-40338.

TRACTORS te k. Sergieson, Deutz, Hahnomag, Porsche Algier. Tel. 04498-54836.

Te koop 5-jarige HAFLINGER ruin met stamboom. Telefoon: 045-243772.

Braderie/Markten

...nuffelmarkt Mecc Maastricht

...erdag 5 november 9-17.00 u.

...ndag 6 november 10-17.00 u.

...Huur een kraam ƒ 45,- p.d. Bel 01640-57521.

Snuffelmarkt Gronsveld

...12 en 13 november in veilinghal van 10 tot 17 uur. ...plaatsen. Supp. ver. Kon. Harmonie Gronsveld.

... DRAAIMOLEN etc. ...zicht, concur. prijs. ...A. Gillissen-Vleugels. ...315378.

13 november. Grote ROMMELMARKT in 't Plenkhoes, Bachstr. 2, Geleen, van 11.00 tot 17.00 uur.

Vakantie en Rekreatie

Caravans/tenten

Altas Stacaravans

...paas meest verkochte. Bezoek onze showmodellen. ...euw! Model '95, 9.60 x 3.60, extra breed, inruil mog. ...ing High Chaparral Oirsbeek. Zaterd. en zond. open.

CHATEAU & HOMECAR

... onze ex-verhuur... ...s in de aanbieding ...duizenden guldens ...korting. ...ON, Brommelen 58A, ...LLE. Tel. 043-645079.

HOBBY 350 '91; 400 '92; 420 '92; 440 '94; 460 '88, '90, '94; 520 '90; Bürstner 340 '91; 420 '87; Caravelair 415 '91; Dethleffs 395 '94; Home Car Rally GTI '88; Wilk 400 ƒ 2.900,-. ☎ 04498-54390.

WINTERSTALLING voor caravans en boten (afgesloten, bewaakt terrein). Tel. 04492-5089.

... Recreatie NA...AKTIE div. ex-ver... en showroom modellen, ...vans tegen gunstige ..., en voorwaarden. Nu ... en maart '95 afne... Siphout Recreatie ...nd, J. Breukerstr. 9. ...04750-36414.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Slakonstr. 44. ☎ 04408-1251.

Te koop HOBBY Classic 430 TK, geh. compl., bwj. '92, vraagprijs ƒ 14.750,-. Telef. 04754-85676

Te k. Hobby CARAVAN met tent en toilet. ☎ 046-528511 b.g.g. 00-32.89866949.

... OPRUIMING ca... voortenten. 50 Mo... ...op show sterk afge... Diverse voortenten ... prijs. Ned. grootste ...uitgebreide adres. Theo ... Eindhoven. Bel 040-...

HOBBY 370 '91; 400 '90; 430 '88 '90; 440 nieuw; 460 '94; 495 '86 '93; Div. andere modellen. R. v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. 04498-54664.

Te koop TOURCARAVAN Tabbert type Regent 440, 5 à 6 pers., nieuwe voortent, luifel, ijsk., wasruimte, verwarming, bwj: 16-4-'87, vr. pr. ƒ 12.500,-. 046-520411.

De Olde Caravan bv. Uw dealer voor Limburg van, Beyerland, Award, Fendt tourcaravans en Raclet vouwwagens. Spec. aanb. v. nog enkele 1994 modellen verhuur en showcaravans en vouwwagens. Tevens ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens. Dr. Nolensln. 141, ind. park nrd. Sittard. 046-513634.

Gevr. CARAVAN-OPBOUW, ca. 6.60 m, recent model. Tel. 045-718238.

Caravan STALLINGSHOES, spec. ontworpen voor het buiten stallen van Uw caravan. Bescherming tegen, verkleuren, vervuilen, uitdrogen ect., ect. De Olde Caravan, Dr. Nolensln. 141, ind. park nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

SPECIALE aanbieding van diverse Deense Larsen caravanvoortenten. Nu 30% voordeel op=op bij, De Olde Caravan, Dr. Nolensln. 141, ind. park, nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

5-pers. WILK De Lux met of zonder voortent, pr. ƒ 5.000,-. 045-751356.

Te k. WELTBUMMLER type 425 TS, bwj. '92/'93, wit interieur, met wc, voortent en luifel, prijs ƒ 14.800,-. Tel. 045-311925.

Campers

Camper-bus MERCEDES 307 D, vr.pr. ƒ 22.500,-. Telefoon 04459-2713.

Te k. VW TRANSPORTER, 2-pers., bwj. '85, inricht. nw., vr.pr. ƒ 13.500,-. Inr. mog. Berkenstr. 10, Brunssum.

Luxemburg

Luxemburg: te koop diverse VAKANTIEHUISJES. Inl. Ned. ☎ 0497-84473/Lux. ☎ 00-35.2402-332.

Oostenrijk

Seefeld/Tirol

Te h. in centrum 2 pers. appartement. ☎ 043-215817.

Weg. omst. te huur 4-pers. app. in FIEBERBRUNN van 14 tot 21 jan. ƒ 800,-. Telef. 04450-1587 b.g.g. 1833.

Div. Vakantie

Kerst-nieuwjaar-vakanties wintersport-vakanties winterzon-vakanties steden-vakanties met

Kristal Vakanties

Gratis programma bel: 073-131491 of 04103-4500.

Overijssel

Te huur rlant VAKANTIEHUIS aan het meer in N.W. Overijssel, incl. boot, voor week, weekend of midweek. ☎ 05228-1528. (Bezet van 23 nov. '94 tot 2 jan. '95)

Zeilen/Boten

Te k. Shetland BOOT l. 5.35 m, met trailer, pr. ƒ 4.800,-. inruil auto/motor mogelijk. Tel. 046-749335.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-geped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Diversen

Verwijderen van

Tatouages

zonder littekens. Lasercentrum Heerlen. Op de Nobel 9 (tijdelijk Nobelstr. 25). Tel. 045-741997.

Is VEILIGHEID te koop? Jazeker! Uw winkel/woning compl. beveiligd incl. meldkamer Uneto nu ƒ 1.395,-. Wij drukken elke offerte. Landel. 24 uur service. 06-53172874.

Te k. K.GOAL ƒ 50,-; 3-dlg. schommelr. (opkn.) ƒ 50,-; 2 beige badk.kast br. 50 cm. st.; witte kast br. 50 cm. ƒ 25,-; kinderwerkb. Fisher Pr. ƒ 50,-. 045-753127.

Te koop 2-persoons OP-KLAPBED; behandelstoel voor schoonheidsspecialiste, i.z.g.st. Tel. 045-753116.

Te k. GASHAARD, gaskachelkeuk., zonnescherm m. knikarm (4 m. br. en 2.5 m. uitval.) Hoorderen 4x1.65 br. m. 2 deuren, alu. hondenkooi, ladder 2x8 treden alu. Tel. 045-272551.

Te k. stereo Hi-fi midi set met cd-speler en boxen m. Hitachi ƒ 350,-, tevens 5 super NINTENDO spellen ƒ 50,- per stuk. Na 15.00 045-327247.

Te koop witte aluminium PARASOL, 4.00x4.00 mtr, met geel doek en speciale voet; 5 à 6 persoons bubbelbad voor binnen en/of buiten (iets aparts); snelkoeler tapinstallatie incl. 2 koelzuurfles en aansluitingen; bar-lekblad met tapkraan en spoelbak, 6 barkrukken, 2 tafels en stoelen, div. access.; huis video-intercom, 3 stations met beeldscherm 1 voordeur-combinatie belcamera; stoppenbijlart compleet met keu's en acces.; hobby lintzaag; verplaatsbare kluis met sleutel en cijfer-comb.; Philips geluidsboxen 2x 70 watt LS8387; Philips stereo installatie incl. CD-speler, dubbel cassettedeck; betonnen tuinstel (eventueel te combineren met parasol); 3 mooi afgewerkte tuinbloembakken 2.00x0.5x0.5 mtr. Telef. 04407-3085.

Te k. 6 Mechelse eetkamerstoelen ƒ 500,-, fietsdrager voor 3 fietsen ƒ 225,-, plavuizen SALONTAFEL ƒ 75,-, woonkamerlamp ƒ 75,-, 2 x 1-pers. wit dekbed, ƒ 50,- p. stuk, alles in absolute goede staat. 045-727989.

Te koop kleine SPULLEN. Tel. 045-314344.

Te koop FLIPPERKAST "Dolly Parton". Tel: 045-464926.

Opleidingen

Ooit eraan gedacht om als zelfstandig visagist(e) te werken? New Line start regelmatig beroepsopleidingen

VISAGIE

Bel nu vrijblijvend voor een gratis brochure. ☎ 046-524433.

NLP: Hoe het altijd beter, hoger en verder kan.

Een dag en een avond met gecertificeerd NLP-trainer Emile Ratelband. Tijdens deze dag leert u Neuro Linguïstisch Programmeren. Een nieuwe vaardigheid om sneller uw doelen te bereiken,
* zowel persoonlijk als in zakelijk opzicht.
* verhoging vitaliteit en energie-niveau
* weten wat ik wil en hoe daar te komen
* flexibiliteit en creativiteit vergroten
* vekopen=helpen met kopen en kopen=gunnen
* communicatie naar de ander verduidelijken
* bruikbare handleiding om negatieve stemmingen om te zetten in positieve

DATUM: dinsdag 13 december van 10.00 tot 0.30 uur met afsluiting van de Vuurloop
LOKATIE: Het MECC te Maastricht
PRIJS: ƒ 495,- ex. BTW, incl. lunch en boek "De Vuurloop"
Bel nu: 085-340204. Fax: 085-336535

Ratelband Instituut Nederland.

Postbus 282, 6860 AG Oosterbeek.

IS ALLES OKEE...? Wil je meer uit het leven halen, dan je nu ervaart, dan is

Avatar

wellicht voor jou. Inl.: Licenced Avatar Master Kitty ☎ 045-223237.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Verkeersschool- en Chauffeursopleidingen CORDEWENER, start spoedcursus ADR Tankwagen en Stukgoed 3 december 1994. Bel voor info 043-646489.

Binnenkort start de opleiding tot EXAMINATOR beroepsen verkeersopleidingen. Aan deze exclusieve opleiding kan slechts een selectief beperkt aantal cursisten deelnemen. Voor informatie en studiegids kunt u bellen naar De Kaderschool: 04998-99425 of 043-259550.

Autorijden uw leukste hobby? Rijden met modernste simulator ook? Lijkt ANTISLIP-INSTRUCTEUR u een leuk fijn beroep? Haal dit diploma dan in twee maanden! Bel tot 21.00 u. De Kaderschool: 04998-99425 / 043-259550.

VERKEERSDOCENT is een nieuw beroep met toekomst. Wilt u voor de klas? Heeft u al wat ervaring met lesgeven? Haal dan het Kaderschooldiploma! Vraag info en studiegids. Bel 04998-99425 of 043-259550.

Computers

KLEUREN TV grote sorte... ring vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. ☎ 045-213879.

Carnaval

Ontwerp en uitvoering van EXCLUSIEVE maatkleding. Voor Carnavalsgroepen, Prinsen, Raden van Elf en Tanzmariechen. Voor avondgala- en theaterkleding. Uitvoering ook naar eigen ontwerp. Lumen Enterprises telef. 04405-3985.

Audio/TV/Video

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, grote sort. v.a. ƒ 95,-. TV-occasioncentrum Gesel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Te koop nieuwe Philips VIDEORECORDER en Pioneer stereoset. Tev. te huur gevr. kamer in Valkenburg. 04405-2086 na 18.00 uur.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Mode/Textiel

Te k. BRUIDSJURK, zeer apart, maat 36, gebroken wit met sluier. ☎ 045-414916.

Te koop witte BRUIDSJURK mt. 40-42, ƒ 700,-. Tel. 04492-2691.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAATI Bel: 045-719966.

Te koop echte witte blonde BOUVIERPUPS, ouders aanwezig. ☎ 04130-65750.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-WONEN en Ariadne vindt u bij Interart Antiek Simpelveld. Irmstraat 64. Telef. 045-443161. Eigen restauratie en logerij. Maandag gesloten, donderdag koopavond.

Te k. antiek KLEINGOED uit inboedel, a.s. zaterdag tussen 14.00-19.00 uur Carteynstr. 7, Bunde.

De grootste keus en de beste kwaliteit in antiek vindt U alleen bij: WIJSHOFF Antiques, Amstenradeweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd., zat.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Huisdieren

Te koop uit gedipl. KENNEL pups van Maltezers, Yorkshires, West Highland White-terriërs, Poedels, Beagles en keeshondjesaardhonden. Met goede gar. regeling. Lochterweg 8, Budel Schoot. Telef.: 04958-91851. Ook zondag open.

Te koop jonge blonde BOUVIERPUPS ingeënt en ontwormd. Tel. 04957-424.

ERKENDE Duitse Herdersnest kittens. Sat. aan: 2 Duitse Herders, 1 teefje 3 maanden, reu 15 maanden. Tel. 045-321988 of 045-425623.

Gratis af te halen HOND, bastaard, 2½ jr oud. Telefoon: 045-226990.

Te k. Mechelse HERDERPUPS, vader Rico van Dhr. H.R. ledema. 045-250210.

Te k. blonde BOUVIERPUPS, ingeënt en ontwormd. Telefoon 04925-1342.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAATI Bel: 045-719966.

Huwelijksbureaus

Maak vrijbl. een afspraak

Ik vertel U graag, ook bij U thuis, hoe U via MENS EN RELATIE een partner kunt vinden. Meer dan 75% succes.
Heerlen e.o.: 045-726539 Mevr. Luchtman
Roermond e.o.: 04750-15534 Mevr. Nabarro
Maastricht e.o.: 043-210126 Mevr. Tuin
GRATIS BROCHURE: Pb. 5050, 6401 GB Heerlen, Pb. 525, 6040 AM Roermond. Pb. 2909, 6201 NA Maastricht

Mens en relatie

Erkend AVR, een branchevereniging met vertrouwen van het Ministerie van WVC! *Kerstreis Londen/bridge/wandel*

CUPIDO brengt u bij elkaar! Indien gewenst reeds binnen 1 week uw eerste contact. Vraag gratis en vrijblijvend de folder aan: 03451-11486 (automatisch) of 03451-31364 (telefoniste). 24 uur per dag, 7 dagen per week. Cupido: erkend, voordelig en één van Nederlands grootste relatie-organisaties.

Huwelijk/Kennismaking

Betrouwbare, open, werkende, sportief geklede

Man (35 jaar / 1.80 mtr.)

niet rokend, zoekt een rustige, eenvoudige, huiselijke maar ook ondernemende en vriendelijke jonge vrouw. Ze ziet er niet als lijzelf goed verzorgd uit, heeft geen kinderen maar wil wel kinderen krijgen. Ik houd van zwemmen, weekendje weg, actieve vakanties, in huis klussen en het samen gezellig maken thuis. Br.o.nr. B-06159, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

HEER 63 jaar, financ. onafh. met auto, zkt. dame v. vaste rel. Br. ifst. met foto en tel. Br. o.nr. B-06143, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

NICOLE (21), sportieve, temperamentvolle, slanke meid, donkere haren en ogen (1.77 m.) zoekt sportieve lieve vriend (22-30 jr). Br. met foto a.u.b. o.nr. B-06145, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Let op! Gezellige OUD/NIEUWJAARSBAL voor alleenstaanden. Te Beek. Voor info. 046-522094.

MAN 65+, sl. post. middelb. niveau, l. 1.80 m, eigen huis en auto z.k.m. aantr. vrouw uit goed milieu voor vriendschap of evt. ser. rel. v.a. 55 jr. Br.o.nr. B-06149, Limburgs Dagblad, Postb. 2610, 6401 DC Hrl.

HEER 70 jr., 1.72/80 m., jonger uitziend, zoekt een leuk, pittig, middelm vrouwtje. Br.o. nr.B-06150, Limburgs Dagblad,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aantrekkelijke Russische DAMES v.a. 20 jr. z.k.m. serieuze partner. Gratis totobrochure. Maak 'n vrijbl. afspr: 046-461648.

Welke invalide VROUW wil nog sex, tuss. 25-55 jr.? Br. o.nr. B-06151, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette WEDUWE, 67 jr. zkt. vriendschap met eenvoudige heer. Houdt v. natuur, huisleijkh., br. liefst m. foto, op ervw. ret. Br.o.nr. B-06152, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAN zkt. Russin/Poolse, vrijdenkende, zelfst. dame v. huwelijk. Br.o.nr. B-06166, L. D. Postb. 2610, 6401 DC Heerl.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAATI Bel: 045-719966.

Radio e.d.

Stereoset ARISTONA pl.sp. + dubb. cass.deck + 3b. equal. + boxen, ƒ 95,-. 045-461162.

4-weg systeem BNS BOXEN 100 Watt, samen ƒ 350,-. Inl. 045-715485.

Betrouwb., eerlijke, goeduitziende heer 54 jr., zkt. kennism. met gezellige, huiselijke, lieve eerlijke DAME, leeft. 45-55 jr. om samen een eerlijke vriendschap evt. voor vaste relatie op te bouwen. Br.o.nr.B-06155, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goeduitziende zakenman, ongehuwd, middelb. leeft. zkt. jonge VROUW tussen 35-40 jr. met 1 of 2 kind. v. een serieuze rel. Br.o.nr. B-06158, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAN, ongebonden i.b.v. kampeerauto, veel vrije tijd en rugzak zkt. leuke reisgenote cq. wandelvriendin. Inl.: 06-52989322 of Postbus 140, 6201BL Maastricht.

Bestaat er nog een lief, slank, mooi, niet-rokend MEISJE, die verlangt naar 'n relatie met een sportief goeduitziende 24 jr. jongen. Br.m.foto.o.nr. B-06165, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Mod. pittige j. vr. 38 jr. z.k.m. eerlijke betrouwb. romantische MAN. Br.m.foto.o.nr. retour.o.nr. B-06160, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kinderartikelen

Te koop donkerblauwe KINDERWAGEN, 1 jaar oud, als nieuw, compleet, ƒ 450,-. Telef. 045-255774.

Te k. Teutonia 3 in 1 combi KINDERWAGEN blauw/wit gestr., ƒ 250,-; Maxy-Cosy merk Storchenmühle, ƒ 50,-. Telef. 045-726495.

Te koop KINDERWAGEN, box, linnengoed. Bebé Jouartikelen etc. 04492-5182.

Verzamelingen

POSTZEGELS te koop, postfris, vanaf '79, pl. PTT-mapjes en 1e dag-enveloppen. Tel. 04406-13189.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmerdak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Voor al uw WAND- en vloertegelwerk. Bel dan ☎ 045-227028.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Computers

CD-ROM Stunt!! Mad Dog McCree 2, The Lost Gold ƒ 59,-; CD-Rom's al vanaf ƒ 7,95!! CompTEC, Akerstr. Nrd. 188 (t.o. Gamma) Hoensbroek. 045-231897.

DISKETTES. 3,5 DD ƒ 0,50 p/st. 5,25 HD ƒ 0,25 p/st. 5,25 DD ƒ 0,15 p/st. Voor inl. 045-327421.

WERELDPRIMEUR bij CompTEC: WIZZ-Quiz, Trivant-achtig spel met 1600 vragen met beeld en geluid, besturingsknoppen voor 4 spelers, Nederlands, CD-rom ƒ 199,- incl. BTW. CD-ROM's al vanaf ƒ 7,95 CompTEC, Akerstr. Nrd. 188 (t.o. Gamma) Hoensbroek. ☎ 045-231897.

Te koop: 386SX40 / 486DX2. Tel. 045-424378.

Te koop 386 DX met 105 HD, ƒ 1.100,-. Telefoon: 045-216554.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u snel naar snel succes. Bel: 045-719966.

Sexclubs/Kontaktadressen

...edlopende ...achtclub

...ssik vraagt nette ..., intern mogelijk. ...v.a. 15.00 uur. telef. ...6-32.89-561662.

Dringend leuke dames gevraagd voor nieuw te openen Privéclub.

☎ 045-233096

Postorders

Uitgekeken op uw "oude" video's. Ruil ze om via onze unieke club. Voorkeur aangeven, per band ƒ 15,- 2 st. ƒ 25,-. Cheque bijsluiten. EVA Erotische videoverzendclub, Postbus 3078, 6401 DN Heerlen.

...END leuke dames ... voor nieuw Privé-...233096.

... Garantie p.wk ... nog 3 DAMES. ... tur 045-416143.

Contakten/Klubs

Privé Yvonne

...e dingen moeten niet altijd duur zijn. Maar niet bij ...ONNE. Deze week iets SPECIAALS v. ƒ 125,- 2 halen, ... ook lesb. Keuze uit 9 mooie sexy meisjes. Strip- ... + vibratorshow v. ƒ 100,-, SM ƒ 150,-. Intiem + Frans ƒ 80,-. 7 Dgn. geop. Bel verder v. info 045-425100.

Sacha's Escort

045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN Holzstr. 103, Kerkrade.

Paren en alleenstaanden Club

Villa Liberta

...sdag, vrijdag en zaterdag v.a. 21.00 uur. Sauna, ...bubbelbad, shows, warm/koud buffet. ... en vrijd. tolerante paren voor 21.30 u. gratis entree. ... en laatste zaterdag v.d. maand NUDISTENBAL ...sselerweg 24, Susteren. Bandinfo 04499-4928.

Porky's Pretpark I en II

045-228481 ☎ 04499-5500.

Leuke meisjes gevraagd.

Dolce Vita

...ensdagavond gaat Dolce Vita open vanaf 21.00 uur. ...seerd in Chippengiris-stijl. Tot ziens in Dolce Vita, Rijksweg 15, Roermond. Tel. 04750-30746.

...S ZATERDAGS

...ET U EENS BIJ LYDIA KOMEN ....!! 046-749662.

...Nieuw escort **Midnight** ...Tel. 045-429291.

...nuela Escort 045-418886. ... meisjes gevraagd.

Privé Ilona

Deze week SPECIALE prijzen. ☎ 045-708903.

Club Yum-Yum

ma-vr van 10.00-24.00 uur weekend 14.00-03.00 uur Oranjestr. 30 A, Hoensbroek. ☎ 045-232806. Tevens escort

Marilyn Escort

045-426831. Dagelijks geopend van 20.00-05.00 uur. Ook heren voor dames.

Club La Belle

Leuke meisjes verwachten u. Met Yvon, Angi, Karin, Wera, Meggi, Regina, Janine. Elke dag geop. van 20.00-05.00. Alle creditcards geacc. Graverstr.13 Kerkrade-W. 045-416143. Meisjes gevr.

Surprise Escort

SM & Boys 045-275900.

Twilight Escort

Ook boys 045-275618.

Aladdin

Privé en escort. Woensdag trio-dag. Van maandag t/m zaterdag v. 13 t/m 23 uur. Tevens ass. gevr. met garantieloon. ☎ 045-227692.

Elisa Privé.

Wij nemen alle tijd voor jou! Kom eens langs en overtuig jezelf. ☎ 043-436867.

Erotica Privé

Vraag niet hoe het kan!!! Profiteer ervan 045-423608

ƒ 50,- all-in

Boys 2 Men Escort voor heren/dames/paren

046-584087.

tev. nieuwe boys gevr.

Gez. j.vr. tot 35

v. gratis overn. klanten A'dam. Goede verdienste. Reakt. m. 1 naar: Postbus 2861, 8203 AB Lelystad.

Betty, volslank

is er...! 046-749662.

Boys 2 Men Escort Ricky 18, Orlando 19

***** NIEUW *****

Jason 19, Marco 20

(046) - 584087

Mannen gezocht!!

vrouwen zoeken niet commerciële sex ☎ 046-752333.

Escort all-in

☎ 045-326191

ma t/m vrij v.a. 14.00 uur **zat. en zond. v.a.20.00 uur**

Gastvr. José

en de meisjes ontvangen u graag in Privé 68. Tel. 045-418126.

Privé Candy

Goed en discreet. Meisjes gevraagd. 045-212616.

Boys Escort 06529-85319

Boys voor heren.

Privé

Jacqueline van 10-18 uur. 045-714707.

Gratis sex

niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen. ☎ 046-752333.

Thuiskontakt

hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Homo-kontakt

direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm).

Hete vrouwen uit de regio

Limburg

06-350.23.047 (100 cpm).

Heerlijk

discreet, direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm).

Praat nu

zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9664 (100 cpm).

Gratis

sexgesprek voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel: 06-9667 (100 cpm).

Privé telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)

06-9502

Rijpere mannen

voor 60 gld. doen Mendy en Michelle kussen, knuffelen + ... voor een gezellige en gerulme tijd. Film en drankje GRATIS. Bel v. info 045-425100. Tot straks.

Homosex voor 2

(ƒ 1,- p.m.) Jack Off 06-9735 Telefoonsex 06-9835 Draai eerst 06-320 en dan: SM voor 2 325.10 Bi-sex 323.36 Travestie 325.09 Breinsex 327.56 Darkroom 324.16 Jongenssex 325.19 Gay Super 323.18 Transsexueel 321.36

Gay Café Limburg 06-320.327.55

ƒ 1,- p.m.

BLIND DATE via de telefoon. Afspraakjes met leuke meiden, bel 75 cpm:

06-95.95.

HOMOKONTAKTEN Zoek je 'n lekkere hete jongen?

Gaydating

06-95.18 (75 cpm).

Zoek je RIJPE vrouwen voor sexkontakt? (Niet commercieel) bel: 1 gpm

06-350.266.53.

Rijpe vrouwen willen sexkontakt (niet commercieel) 75 cpm.

06-9890

Rijpe vrouwen zoeken jongens voor een slippertje.

06-9760

75 cpm. AKTIE!!!

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt 75 cpm.

06-98.77.

NIEUW! Sexdoorschakelijn: Vrouwen willen DIREKT SEX. Bel nu 75 cpm

06-9.750

VOLRIJPE vrouwen zoeken SEX, maar niet-commercieel. 75 cpm.

06-9656.

1 gpm. Mag zij ook meedoen? vroeg ze aan haar vriend. Ze weet nog niet wat een

nummertje is

06-340.340.21

1 gpm. Met 2 jongens in 't kleedhokje liet ze haar badpak zakken. "Voel 'ns hoe strak ik ben, wie wil er eerst?

06-340.340.20

40 jaar, zoeken sexkontakt. 06-350.290.37 (75 cpm).

Eenzame hete vrouwen zoeken anoniem

sexkontakt

Bel nu 06-9511 (75 cpm).

1 gpm. Kom maar met je hand onder m'n BH, zei ze tegen de knul v. haar vriendin. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar SLIPJE UIT.

06-340.350.60

100% Wild Live Sex

06-9891

Geen wachttijd! 1 gpm.

Hete Sex

Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe BEL..06..(1,- p.m.)

320.320.20.

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4366 of 4622

Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m. Telefoonsex 06-9713 Super sex 06-9716 Sex-direct 06-9718 Sexcontact 06-9635 Sex plezier voor 2 06-9894 Live sex 06-320.325.16 Regiosex 06-320.320.06

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4311 of 4611

Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m. Telefoonsex 06-9596 Sex direct 06-9519 Top contact 06-9845 Hete meiden 06-9785

Doorschakelsex

Luister naar hete opnamen van vrouwen. Maak je keuze en de computer schakelt je direkt door naar haar huis. Discreet! 06-9668 (75 cpm).

06-97.79.

Dames geven hun adres, en telefoonnummer

06-96.85

24 u/p.d. 100 cpm.

Schaamteloze dames

06-96.88

24 uur p/d. 100 c.p.m.

1 gpm. Sla die STOUTE meid van m'n maar 'ns flink op d'r achterste, zei ze tegen de buurman.

06-340.340.55

Sadistische sex

met jonge vrouwen

06-340.340.90

(1,- p.m.)

Waar wacht je op? ... meid zoekt ...

SEX-afspraak

06-9517 (75 cpm)

Doma SM

kontaktlijn voor een persoonl., discrete en snelle afspr. 06-350.202.60 / 1 gpm.

Oh, tennismaatje? Moet ik echt thoed om onder de douche om m'n "greep" te verbeteren? 1 gpm.

06-340.340.15

BEESTEN MET 'T VROUWTJE, 1 gpm.

06-320.327.26

Extreem? 9821!

beestachtig live 1 g.p.m. 06-9821

Doorschakelsex

Live in de huiskamer bij de lekkerste vrouwen en ... meisjes (18 jr). Ze zitten thuis ... wachten tot jij belt. ... privé 'n sexgesprek met ... Niemand luistert mee! 24 u.p.d. 1 g.p.m.

1 gpm. Hoi, ik ben Tanja, net 18, ik zit LIVE achter m'n eigen 06-lijntje. Moet ik al m'n kleertjes uittrekken?

06-340.350.75

Live direct apart

Ook SM! Adresse. en tel.nrs! 06-340.350.80 (50 cphm)

Direct contact

met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.

06-96.80

24 u./p.d. 100 cpm.

Sex v. achteren

GRIEKS!! Bel Marcha 1 gpm

06-9618

black ladies live

Boven op je... al dat vlees... of Grieks 1 gpm. 06-320.323.46

Taboe...

Beestachtige Bepi!! 1 gpm. 06-320.327.97

Kosteloos!

Hete vrouwtjes willen zo af en toe 'n Amateur Prosti zijn en zoeken das kosteloze Sex!

320.320.90

de/t gpm. 125 telefoonnummers

Postcodedating!!

Sex en sexuele relaties ook in jouw buurt Lokater of plaats ... ervanproep! 06-340.320.50 (50ct phm).

Sexen via De P'Code?

Toets je postcode in en hoor of er in jouw buurt nog iets te sexen valt!

06-95.46

1 gpm. Dagelijkse Update!

Anonieme

sexdating

Sexadresjes ... 06-9706 (100 cpm)

Direkt

telefoonsex

hete vrouwen wachten op jou. 06-320.330.91 (75 cpm).

Privé

doorschakellijn. Naar dames THUIS door het hele land

Anonieme

sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm).

Vrouwen van 35 jaar en ouder willen

Direkt sex

Bel ze zelf thuis op via 06-9604 (75 cpm).

Sex voor twee

telefoonsex met vrouwen 06-320.330.46 (75 cpm)

Rijpe vrouwen

zoeken onervaren jongens. 06-9504 75 cpm.

Homo-jongens

Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75 cpm).

Sex voor twee

sexgesprek met 'n vrouw. 06-320.329.99 (75 cpm).

SM voor 2

snelle SM-kontaktlijn! 06-320.329.99 (75 cpm).

Homokontakten

Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.64 (75 cpm)

Anonieme

sexadresjes van vrouwen Bel nu 06-9737 (75 cpm).

Thuisbelsex

Kies zu zelf de heetste vrouw en wij verbinden je direkt met haar door. Bel 06-9755 (100 cpm).

Het 1e NUMMER van Nederland! 100 cpm

Eroti-call

Geniet ervan!! 06-320.89 1gpm

Discreet

sexkontakt met rijpe dames 06-320.330.42 (75 cpm)

SM-Kontakt

voor vrouwen ... 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé

tel.nummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm) 06-9605.

BIJZONDER WONEN

IN BUITENGEWONE HUIZEN

LANDGRAAF
Berkenpad 3

Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving, perc. 1500 m², bj. '69. Ind.: sout. 18 m², part. living 60 m² met open vide, parketvloer, open haard, gesl. moderne keuken 12 m², garage, tuin op z/o met terras en vijver, 3 ruime slk., luxe badk. met nieuw sanitair.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!!
St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 5,
Heerlen, tel. 045-711617

Prijs op aanvraag

KERKRADE

Centrum. Uitstekend onderhouden vrijstaand woonhuis met inpandige garage, dubbele carport, tuin met vijver. Souterrain: wijnkelder, slaapkamer, badkamer, berging. Parterre: living ca. 35 m², tuinkamer ca. 23 m². Gesloten keuken met complete keukeninstallatie. Luxe tweede badkamer met ligbad, douche en dubbele wastafel, drie slaapkamers, dubbele beglazing. Grotendeels gerenoveerd in 1991. Oppervlakte ca. 577 m².
Prijs:

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Tel.: 045-712255
Maastricht, Aubeldomein 17, 6229 EB Tel.: 043-616263
Aken, Jesuitenstraße 2, 52062 Tel.: 0049-241-407540

ƒ 595.000,- k.k.

NUTH
Eykenderweg 65

Recent gebouwd landhuis met inpandig zwembad en zeer grote tuin met twee terrassen. Bruynzeel eiken keuken, woonkamer 60 m² en veel gebruik van natuurlijke materialen. Drie grote slaapkamers, 2e toilet, garage voor twee auto's etc.etc. Foto: achterzijde pand. **Open dag zondag 6 november 15.30-16.30 uur.** Busio Vastgoed Sittard b.v., tel. 046-512410

BUSIO & PARTNERS
VASTGOED
Engelenkampstraat 84, 6131 JJ Sittard
Tel.: 046-512410

ƒ 475.000,- k.k.

LANDGRAAF
Boslaan 3

Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. Bj. ± 1967, perc. 1845 m². Ind.: ruime entree, z-vormige living 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte SieMatic aanb.keuken met app. 16 m², bijkeuken 6 m². Inpandige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime slk., badk., ligbad, douche, v.w. 2e badk., douche en toilet. Praktijkruimte met separate ingang 70 m².

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!!
St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 5,
Heerlen, tel. 045-711617

Prijs op aanvraag

SCHAESBERG

Uitstekend, nabij centrum in rustige woonomgeving gelegen royaal landhuis met garage. Onder architectuur aangelegde tuin. Souterrain: was- en provisiekelder, hobbyruimte, kantoor, royale hal, woonk. met open haard, eetkamer, keuken, vier slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, dubbele wastafel en toilet, aluminium kozijnen. Oppervlakte ca. 495 m².
Prijs:

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Tel.: 045-712255
Maastricht, Aubeldomein 17, 6229 EB Tel.: 043-616263
Aken, Jesuitenstraße 2, 52062 Tel.: 0049-241-407540

ƒ 419.000,- k.k.

OIRSBEEK

Vrijstaand landhuis met onder architectuur, parkachtig aangelegde tuin ca. 2.000 m². Garage te bereiken via mooie oprijlaan, royale carport, ruime hal, L-vormige woonkamer ca. 47 m² met massief eiken parketvloer en open haard. Woon-/eetkeuken met L-vormige keukeninstallatie, werkkamer, veranda met open haard. Aansluitend groot terras. 1e verdieping: overloop met vide. Drie slaapkamers, alle met toegang tot balkon, badkamer met ligbad en toilet, doucheruimte met toilet, werkkamer, eventueel vierde slaapkamer. 2e verdieping: ruime bergzolder. Uitstekend onderhouden. Oppervlakte ca. 2.499 m². Bouwjaar 1973
Prijs:

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Tel.: 045-712255
Maastricht, Aubeldomein 17, 6229 EB Tel.: 043-616263
Aken, Jesuitenstraße 2, 52062 Tel.: 0049-241-407540

ƒ 498.000,- k.k.

ULESTRATEN
Putstraat

Landelijk gelegen, zeer gerieflijk vrijstaand landhuis met ruime inpandige garage (perceel ca. 516 m²). Indeling o.a.: hall, zonnige woonk. met parketvloer en open haard, moderne open keuken met inbouwapparatuur, 2 royale slaapk., badk. met ligbad en apart toilet. Op 1e verd.: 2 slaapk met wastafel, ruime zolderberging met cv-gasketel en gasboiler. De woning is met uitstekende materialen afgewerkt en goed geïsoleerd. De tuin is zeer fraai aangelegd. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs:

NVM MAKELAAR
gnm MAKELAARDIJ ASSURANTIËN
Oranjeplein101, 6224 KV MAASTRICHT
Tel. 043-621400 Fax 043-625554

ƒ 365.000,- k.k.

BERG EN TERBLIJT
Rijksweg

Goed onderhouden, op landelijke locatie gelegen vrijstaand landhuis (perceel ca. 1.700 m²) met royale aangebouwde garage. Indeling o.a.: royale living in L-vorm, aangesloten eetk., keuken met apparatuur, aparte bijkeuken, 3-tal kamers (voorm. praktijk). Op 1e verd.: 3 slaapk, ruime badk. met ligbad, douche en 2e toilet, dakterras, zolderruimte. De woning is voorzien van een verwarmd zwembad in de tuin. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs:

NVM MAKELAAR
gnm MAKELAARDIJ ASSURANTIËN
Oranjeplein101, 6224 KV MAASTRICHT
Tel. 043-621400 Fax 043-625554

ƒ 695.000,- k.k.

HEERLEN

Vrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig en blijvend goed gel. Muren en dak geïsol., dub. begl., roll. Goed onderh. Ind. o.a.: ruime woonk. (ca. 48 m²) m. leistenen vloer, open haard, keuken m. compl. keuken-install., bijkeuken. 1e verd.: 3 ruime slk., badk. m. o.a. ligb., douche en toilet. 2e verd.: 2 slk. Berging.
Prijs:

Pickée makelaardij bv
Taxaties, makelaardij o.g.
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22 Landgraaf
Postbus 31193
6370 AD Landgraaf
Tel. 045 - 326767
Fax 045 - 326768

ƒ 377.000,- k.k.

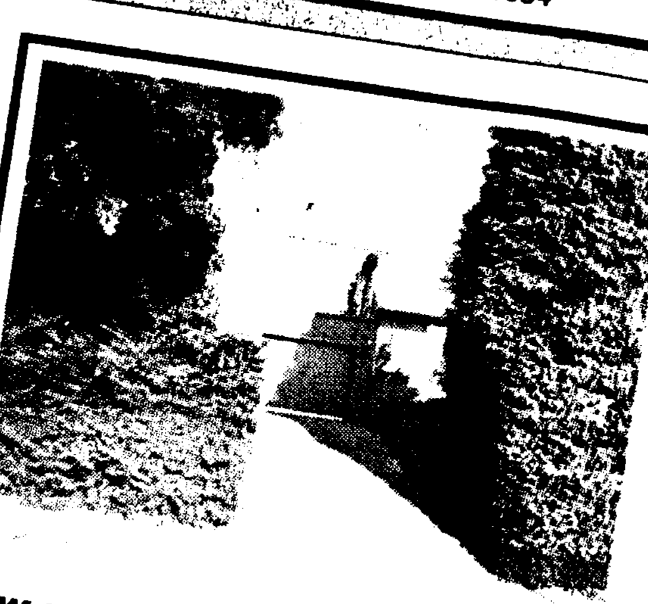

HOENSBROEK
Slot Harenlaan 25

Schitterende villa in villawijk gelegen. Geschikt voor woonhuis/praktijk. Bj. '73, perc. 1200 m². Ind.: sout.: ruime hal, praktijkruimte 16 m², tuinkamer 18,5 m², nieuwe badk., douche, v.w. en toilet, inpandige garage 62 m². Part.: living 75 m² met schuifdeuren, kantoor 10 m², gesl. aanb.keuken 10 m². Mooi aangelegde tuin op z/w, terrassen 40 en 60 m², vijverpartij. 1e verd.: 3 slk., 16/21 en 25 m², badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. **Dit pand moet u zien.**

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!!
St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 5,
Heerlen, tel. 045-711617

Prijs op aanvraag

WIJLRE

Riante vrijstaande semi-bungalow. Valkenburgerweg 103. Ind.: garage, werkkamer, hobbyruimte, 2 kelders. Nivo 1: hal, 3 slaapks., badk. Nivo 2: living, keuken met aanbouwinstall., terras en mooie tuin. Bwjr. 1974. Perc. 651 m².
Prijs:

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!
NVM MAKELAAR
aquina HEERLEN 045-715566

ƒ 389.000,- k.k.

LANDGRAAF

Vrijstaand herenhuis aan plantsoen. Mühlenbergstraat 11. Rustig gelegen en prima afgewerkt. Ind. o.a.: hal, L-vorm. living, keuken-eetkamer met luxe install., wasruimte, garage, fraaie tuin op z/w. 1 verd.: 3 slpks., luxe badk. 2e verd.: vaste trap, hobbykamer. Geheel geïsoleerd. Perc. 425 m².
Prijs:

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!
NVM MAKELAAR
aquina HEERLEN 045-715566

ƒ 358.000,- k.k.

HEERLEN-WELTEN

Vrijst. villa m. c.v.-gas, gar. en prachtige tuin (tot. ca. 1200 m²). Geh. gerenov. Goed onderhouden. Ind. o.a.: woonk. met parket en open haard, eetk. met parket, eetkeuken met moderne keukeninstall. en app. 1e verd.: 4 slk., badk. 2e verd.: 2 slk. en zolder. Dub. beglaz.

Pickée makelaardij bv
Taxaties, makelaardij o.g.
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22 Landgraaf
Postbus 31193
6370 AD Landgraaf
Tel. 045 - 326767
Fax 045 - 326768

Prijs op aanvraag

ECHT (Maria-Hoop)

Maria-Hoop, Schellaertstraat, kavels vanaf 1.988 m², 3 luxe landhuizen (nieuwbouw).
De objekten zijn geheel geïsoleerd met een hoog afwerkingsnivo en zijn gelegen aan de rand van het dorp. Ind.: beg. gr.: entree/ontvangsthal, garderobe, toilet, ruime living met openslaande terrasdeuren, keuken, bijkeuken/berging, garage. 1e verd.: overloop, 4 grote slaapkamers, betegelde badkamer, bergzolder.
Koopprijzen vanaf

AB&P VAASEN
MAKELAARDIJ - TAXATIES - HYPOTHEKEN
Munsterplein 15, 6041 HD Roermond
Tel.: 04750-31133 Fax: 04750-35534

ƒ 434.500,- v.o.n.

RESIDENTIE BEUKENHORST BRUNSSUM

Tussen het centrum van Brunssum en natuurgebied Brunssummerheide wordt een prachtig exclusief appartementencomplex gebouwd (oplevering ca. mei 1995). Ruime appartementen en penthouses met riante balkons en alle met een eigen garage. Er zijn nog slechts 4 luxe appartementen te koop. Bel meteen voor een uitgebreide brochure!
Prijzen vanaf

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!
NVM MAKELAAR
aquina HEERLEN 045-715566

ƒ 265.711,- v.o.n.